

Sadržaj

Stranica	Knjiga	KratICA
v	Predgovor	
vii	Uvod	
1	Evandjelje po Mateju	<i>Mt</i>
66	Evandjelje po Marku	<i>Mk</i>
106	Evandjelje po Luki	<i>Lk</i>
170	Evandjelje po Ivanu	<i>Iv</i>
216	Djela apostolska	<i>Dj</i>
274	Poslanica Rimljanima	<i>Rim</i>
301	Prva poslanica Korinćanima	<i>1 Kor</i>
325	Druga poslanica Korinćanima	<i>2 Kor</i>
340	Poslanica Galaćanima	<i>Gal</i>
349	Poslanica Efežanima	<i>Ef</i>
357	Poslanica Filipljanima	<i>Fil</i>
363	Poslanica Kološanima	<i>Kol</i>
369	Prva poslanica Solunjanima	<i>1 Sol</i>
374	Druga poslanica Solunjanima	<i>2 Sol</i>
377	Prva poslanica Timoteju	<i>1 Tim</i>
384	Druga poslanica Timoteju	<i>2 Tim</i>
388	Poslanica Titu	<i>Tit</i>
391	Poslanica Filemonu	<i>Flm</i>
393	Poslanica Hebrejima	<i>Heb</i>
412	Jakovljeva poslanica	<i>Jak</i>
419	Prva Petrova poslanica	<i>1 Pt</i>
426	Druga Petrova poslanica	<i>2 Pt</i>
430	Prva Ivanova poslanica	<i>1 Iv</i>
436	Druga Ivanova poslanica	<i>2 Iv</i>
437	Treća Ivanova poslanica	<i>3 Iv</i>
438	Judina poslanica	<i>Jd</i>
440	Otkrivenje	<i>Otk</i>
469	Kazalo teže razumljivih riječi	
488	Zemljopisne karte	

Popis starozavjetnih knjiga

Kratica	Knjiga
<i>Post</i>	Knjiga Postanka
<i>Izl</i>	Knjiga Izlaska
<i>Lev</i>	Levitski zakonik
<i>Br</i>	Knjiga Brojeva
<i>Pnz</i>	Ponovljeni zakon
<i>Jš</i>	Jošua
<i>Suci</i>	Knjiga o Sucima
<i>Rut</i>	Ruta
<i>1 Sam</i>	Prva knjiga o Samuelu
<i>2 Sam</i>	Druga knjiga o Samuelu
<i>1 Kr</i>	Prva knjiga o Kraljevima
<i>2 Kr</i>	Druga knjiga o Kraljevima
<i>1 Ljet</i>	Prva knjiga Ljetopisa
<i>2 Ljet</i>	Druga knjiga Ljetopisa
<i>Ezr</i>	Ezra
<i>Neh</i>	Nehemija
<i>Est</i>	Estera
<i>Ps</i>	Psalmi
<i>Job</i>	Job
<i>Izr</i>	Mudre izreke
<i>Prop</i>	Propovjednik
<i>Pj</i>	Pjesma nad pjesmama
<i>Iz</i>	Izaija
<i>Jr</i>	Jeremija
<i>Tuž</i>	Tužaljke
<i>Ez</i>	Ezekiel
<i>Dn</i>	Daniel
<i>Hoš</i>	Hošea
<i>Jl</i>	Joel
<i>Am</i>	Amos
<i>Ob</i>	Obadija
<i>Jon</i>	Jona
<i>Mih</i>	Mihej
<i>Nah</i>	Nahum
<i>Hab</i>	Habakuk
<i>Sef</i>	Sefanija
<i>Hag</i>	Hagaj
<i>Zah</i>	Zaharija
<i>Mal</i>	Malahija

Predgovor

Ovaj prijevod Novoga zavjeta namijenjen je prvenstveno onima koji žele točnu i cjelovitu poruku grčkog izvornog teksta u jednostavnom obliku, uz zadržavanje pune jasnoće i razumljivosti.

Temeljna ideja-vodilja ovoga projekta bila je: »Dobar prijevod vodi dobrom razumijevanju«. Glavna težnja prevoditelja bila je prenijeti čitatelju poruku novozavjetnih pisaca Biblije jednako učinkovito i jasno kao što su to činili izvorni tekstovi na čitatelje njihova vremena. Vjeran prijevod ne odlikuje se samo upotrebom odgovarajućih riječi iz rječnika. On je proces prevođenja izvorne poruke u oblik koji neće samo odražavati isto značenje, već će zadržati istovjetnost u našem vremenu, privući jednaku pozornost i imati isti učinak danas kao i prije dvije tisuće godina.

Jasno razumijevanje bilo je, dakle, vrlo važna značajka u prevođenju ovoga teksta. Želja da se točno prenese poruka nije umanjila težnju za besprijekornošću prijevoda. Ona je našla svoje mjesto u vjernom iskazivanju ideja, a ne samo u točnom prevođenju riječi.

Pisci novozavjetnih tekstova jezičnim su stilom pokazali želju za dobrom komunikacijom poruke čitateljima. Prevoditelji ove verzije smatrali su da je to primjer kojega valja slijediti. Trudili su se prenijeti budućim čitateljima značenje biblijskih tekstova u najjednostavnijem i nenarušenom obliku. Često je jezik prepreka razumijevanju, i zato se u ovom prijevodu koristi takav jezični izraz koji će poslužiti kao ključ za otključavanje istine koja se nalazi u Pismu.

Koriste se također neka pomagala kako bi se pospiješilo razumijevanje. Kratka objašnjenja ili navođenje sinonima slijede teško razumljiva mjesta ili riječi višestrukog značenja. Takva objašnjenja nalaze se u zagradama i ispisana su kosim slovima. Riječi ili fraze koje zahtijevaju dodatna objašnjenja označena su brojem, dok se objašnjenja nalaze na dnu stranice. Riječi ili pojmovi koji se ponavljaju više puta objašnjeni su na kraju knjige u kazalu teže razumljivih riječi. Biblijski citati i

paralelna mjesta označeni su na dnu stranice.

U podnaslovima prvih četiriju knjiga Novoga zavjeta, upućuje se na paralelna mjesta prema ostalim evanđeljima.

Svaki novi prijevod Božje riječi suočava se s ispitom vjerodostojnosti originalu. Svaki prijevod na novi jezik nastoji prenijeti ono najvažnije i suštinsko – poruku. Biblijski stručnjaci slažu se s činjenicom da je Novi zavjet u izvornom jeziku bio jednostavan i razumljiv. Stoga, ovaj prijevod Novoga zavjeta na suvremeni hrvatski jezik vjerno slijedi poruku originala, nastojeći prenijeti Božju poruku čitateljima našega vremena onako kako je ona bila pisana ranokršćanskoj zajednici.

Biblijsko društvo u Republici Hrvatskoj zahvaljuje svima koji su dali svoj doprinos u izradi ovoga prijevoda. Pod budnim okom Svjetskog biblijskog prevodilačkog centra i uz predani rad hrvatskih prevoditelja i stručnjaka za Bibliju i jezik, izrađen je ovaj novi prijevod na suvremeni hrvatski jezik.

Ogledno izdanje javno je objavljeno prije tri godine, uz napomenu da je svaki savjet u cilju poboljšanja prijevoda dobro došao. Zahvaljujemo svima koji su se svojim primjedbama uključili u daljnju doradu prijevoda.

Vjerujemo da će Novi zavjet na suvremenom hrvatskom jeziku naći put do mnogih koji žele biblijski tekst čitati s istom lakoćom kao što čitaju dnevne novine. Tada će im Božja riječ zaista postati karta koja im omogućuje da plove morem života i da im bude »svjetiljka nozi i svjetlo na stazi«, jer Novi zavjet nosi radosnu vijest o neizrecivoj Božjoj ljubavi ostvarenoj u Isusu Kristu.

Stoga, neka vam je blagoslovljeno čitanje!

Mladen Jovanović
Predsjednik Biblijskog društva
u Republici Hrvatskoj

U Zagrebu, 23. svibnja 2006.

Uvod

Novi zavjet naziv je koji se već stoljećima koristi za skup tekstova koji čine završni dio Biblije. Biblija se, dakle, sastoji od dvije skupine zapisa. Ustvari, i sam naziv Biblija dolazi od grčke riječi koja znači »knjige«. Riječ prevedena na hrvatski kao »zavjet« koristila se u značenju »saveza« ili »dogovora« i odnosi se na obećanje da će Bog blagosloviti narod koji sebi odabere. Stari zavjet skup je zapisa koji se odnose na savez koji je Bog u Mojsijevo vrijeme sklopio sa židovskim narodom (Izraelom). Novi zavjet je skup zapisa koji govore o savezu koji Bog sklapa sa svima koji vjeruju Isusu Kristu.

Starozavjetni tekstovi govore o čudesnim djelima koja je Bog učinio u svom odabranom narodu, Izraelu, i otkrivaju Božji naum da kroz njega donese blagoslov cijelom svijetu. Oni najavljuju dolazak Spasitelja (Mesije) kojega će Bog poslati kako bi ostvario svoj naum. Novozavjetni tekstovi nastavak su starozavjetnih zapisa i govore o dolasku Spasitelja — Isusa Krista i o važnosti toga događaja za sve ljude. Vrlo je važno razumjeti Stari zavjet kako bismo mogli razumjeti Novi, jer Stari zavjet otkriva neophodnu pozadinu potrebnu za razumijevanje novozavjetnih događaja. Novi zavjet dovršava priču o spasenju započetu u Starom zavjetu.

Stari zavjet

Starozavjetni zapisi zbirka su trideset i devet različitih knjiga raznih autora. Napisane su uglavnom na hebrejskom, jeziku drevnog Izraela. Neki su dijelovi napisani na aramejskom, službenom jeziku babilonskog carstva. Dijelovi Staroga zavjeta napisani su prije više od tri tisuće i petsto godina, a između pisanja prve i posljednje knjige proteklo je više od tisuću godina. Knjige Staroga zavjeta uključuju zakonodavne, povijesne i prozne zapise, poeziju te mudre pouke.

Stari zavjet dijeli se na tri glavna dijela: Zakon, Proroke i Svete spise. Zakon obuhvaća pet knjiga nazvanih Mojsijevo Petoknjižje. Prva knjiga je Knjiga postanka koja govori o stvaranju svijeta kakvog poznajemo, prvom

muškarcu i ženi te o njihovom grijehu protiv Boga. Govori također o potopu i obitelji koju je Bog sačuvao, kao i o počecima izraelskog naroda — naroda kojeg je Bog odabrao da bi ispunio svoj veličanstven naum.

Priča o Abrahamu

Bog je s Abrahamom, velikim čovjekom vjere, sklopio savez. Tim mu je savezom Bog obećao da će ga učiniti ocem velikog naroda i da će njemu i njegovim potomcima dati u posjed zemlju Kanaan. U znak prihvaćanja saveza Abraham je na svome tijelu učinio obrezanje koje je postalo znak saveza između Boga i njegovog naroda. Abraham nije znao kako će Bog ispuniti svoje obećanje, ali se pouzdavao u njega. Tako je, svojom vjerom, Abraham ugodio Bogu.

Bog je rekao Abrahamu da ode iz svog zavičaja među Hebrejima u Mezopotamiji i poveo ga je u obećanu zemlju, Kanaan (zvanu i Palestinom). Iako vrlo star, Abraham je dobio sina Izaka. Izak je imao sina Jakova, a Jakov (zvan i Izrael) imao je dvanaest sinova i kćer. Od njihove je obitelji potekao sav izraelski narod koji nikada nije zaboravio svoje plemensko porijeklo. O njima se i dalje govorilo kao o dvanaestero Izraelovih plemena — potomaka dvanaestorice Jakovljevih sinova: Rubena, Šimuna, Levija, Jude, Dana, Naftalija, Gada, Ašera, Jisakara, Zebuluna, Josipa i Benjamina. Trojica začetnika izraelskog naroda: Abraham, Izak i Jakov (Izrael) — nazivaju se i »očevima« Izraela ili »patrijarsima«.

Abraham se smatra »ocem« i u prenesenom smislu. U starozavjetnom Izraelu Bog je često određivao ljude da govore u njegovo ime. Ti odabrani pojedinci, zvani prorocima, bili su Božji predstavnici u njegovom narodu. Kroz usta proroka Bog je izraelskom narodu davao obećanja, upozorenja, zakone, učenja i pouke koje su se temeljile na prošlim događajima ili upozoravale na ono što će se tek dogoditi. Židov Abraham prvi je prorok koji se spominje u Svetom pismu.

Oslobođenje Izraela iz ropstva

Jakovljeva (Izraelova) obitelj narasla je na oko sedamdeset izravnih potomaka. Jedan od njegovih sinova, Josip, postao je visoki egipatski dužnosnik. Vremena su bila vrlo teška i Jakov se s obitelji preselio u Egipat jer je ondje bilo hrane u izobilju i život je bio lakši. Hebrejsko pleme polako je preraslo u narod i faraon, egipatski

kralj, učinio ih je svojim robovima. Knjiga izlaska govori kako je nakon četrsto godina robovanja Bog upotrijebio proroka Mojsija kako bi oslobodio izraelski narod iz Egipta i vratio ga natrag u Palestinu. Cijena slobode bila je visoka — no Egipćani su bili ti koji su je platili. Faraon je pristao osloboditi izraelski narod tek nakon što su sve egipatske obitelji, uključujući i faraonovu, izgubile svoje prvorodence. Bog je faraona devet puta upozoravao da pusti njegov narod, no tek kad je posljednja nevolja snašla cijeli egipatski narod, faraon je oslobodio Izraelce. Kasnije se izraelski narod na mnoge načine prisjećao tih događaja, iskazivao Bogu štovanje i prinosio mu žrtve.

Izraelski narod bio je spreman krenuti put slobode. Janjetovom krvlju poškropili su nadvratke i dovratke svojih kuća, što je bio znak da je to izraelski dom te da njihovi prvorodenci trebaju biti pošteđeni. Žurno su izlazili iz Egipta pa su ispekli beskvasni kruh i blagovali žrtveno janje. Iste noći anđeo Gospodnji prošao je zemljom. Svi domovi, koji nisu bili obilježeni janjetovom krvlju, izgubili su svoje prvorodence. Faraon je nakon toga pustio izraelski narod. Ali dok su izlazili iz Egipta, faraon se predomislio i poslao za njima vojsku u namjeri da vrati svoje robove. No Bog je pritekao u pomoć svom narodu: razdvojio je Crveno more i poveo Izraelce na drugu obalu, u slobodu. A egipatska vojska, koja ih je slijedila, utopila se. Nakon toga Bog je negdje na arapskom poluotoku, na gori u Sinajskoj pustinji, sklopio savez s oslobođenim narodom.

Mojsijev zakon

Bog je izbavio izraelski narod iz ropstva i na Sinaju sklopio s njim savez kojim ga je odvojio od ostalih naroda. Savez je sadržavao obećanja i zakone, a dio tog saveza, poznatiji kao Deset zapovijedi, Bog je vlastitom rukom ispisao na dvjema kamenim pločama i predao ih narodu. Te su zapovijedi sadržavale osnovna načela po kojima su Izraelci trebali živjeti i odnosila su se na njihove obveze prema Bogu, njihovim obiteljima i blišnjima.

Deset zapovijedi i ostali propisi i pouke predane na Sinajskoj gori postale su poznate pod nazivom Mojsijev zakon ili jednostavno Zakon. Ovi se izrazi često koriste za prvih pet knjiga Staroga zavjeta ili za cijeli Stari zavjet.

Osim deset zapovijedi i propisa o načinu života i ponašanja, Mojsijev zakon sadrži propise o svećenicima,

prinošenju žrtava, bogoštovlju i blagdanima. Sve to nalazi se u Levitskom zakoniku. Prema Mojsijevom zakonu svi svećenici trebali su biti iz Levijevog plemena, a isto tako i njihovi pomoćnici koji su se nazivali Levitima. Glavni svećenik nazivao se Velikim svećenikom.

Zakon je uključivao upute za izgradnju Svetišta ili šatora sastanka, mjesta na kojem je izraelski narod iskazivao Bogu štovanje. Zakon je također sadržavao upute prema kojima su trebali biti izrađeni predmeti koji će se koristiti pri bogoštovlju. To je pripremiло Izraelce za izgradnju hrama — svete građevine u Jeruzalemu, na Sionskoj gori, gdje će narod kasnije iskazivati Bogu štovanje. Obredni propisi o bogoštovlju i prinošenju žrtava trebali su pomoći ljudima da uvide kako griješe protiv Boga i jedni protiv drugih. Prinošenje žrtava otvorilo je put boljem razumijevanju žrtve koju je Bog pripremao prinijeti za sve ljude svijeta.

Zakon je sadržavao upute za svetkovanje raznih blagdana od kojih je svaki imao posebno značenje. Neki su od njih bili radosne prilike kojima se obilježavalo određeno doba godine, kao što su bili blagdan žetve — blagdan Prvina, Pentekost — Pedesetnica ili Blagdan sedmica i blagdan Sjenica.

Neki blagdani svetkovali su se u znak sjećanja na silna djela koja je Bog učinio za svoj narod. Jedan od takvih blagdana bio je blagdan Pashe tijekom kojega se svaka obitelj prisjećala odlaska iz Egipta. Narod je pjesmom slavio Boga, klao janjad i pripravljaо jelo. Svaka čaša vina i zalogaj hrane podsjećali su ih na sve ono što je Bog učinio kako bi ih oslobodio mučnog života u ropstvu.

Drugi blagdani nosili su u sebi veliku ozbiljnost. Svake godine na Dan pomirenja ljudi su se prisjećali svih grijeha što su učinili prema Bogu i prema bližnjima. To je bio dan žalovanja i posta. Toga dana Veliki je svećenik prinosiso posebne žrtve koje su pokrivalе grijehе cijeloga naroda.

Savez između Boga i izraelskog naroda imao je izuzetno značenje za pisce Staroga zavjeta. Gotovo sve proćke knjige i sveti zapisi (Proroci i Pismo) temelje se na činjenici da je izraelski narod, kao i svaki pojedinі Izraelac, sklopio savez s Bogom. Nazivali su ga Gospodinov savez ili jednostavno Savez. Izraelske povijesne knjige tumače sve događaje u svjetlu Saveza: ako bi pojedinac ili narod bio vjeran Bogu i savezu koji je sklopio s njim, onda bi od Boga primao nagradu; ako bi pogazio

sklopljeni savez, stizala bi ga kazna. Bog je Izraelcima slao proroke da ih podsjećaju na savez koji su sklopili s njim. Izraelski pjesnici opjevali su čudesna djela koja je Bog činio kad mu je narod bio poslušan i tugovali nad patnjama i kaznama koje bi ih snašle kad se nisu pokoravali Bogu.

Izraelsko kraljevstvo

Povijest drevnog Izraela priča je o narodu koji odlazi od Boga, Bog mu priskače u pomoć i narod mu se ponovo vraća, da bi kasnije opet Bogu okrenuo leđa. To je bio krug koji se neprestano ponavljao, a započeo je netom nakon što je narod prihvatio savez s Bogom. Na Sinajskoj gori Izraelci su odlučili slijediti Boga, a zatim su se pobunili protiv njega — što je uzrokovalo da su četrdeset godina lutali pustinjom. Konačno je Mojsijev pomoćnik Jošua uveo narod u obećanu zemlju. Uslijedila su početna osvajanja i djelomično zaposjedanje zemlje. Prvih nekoliko stoljeća nakon osvajanja narodom su upravljali mjesni vođe zvani sucima.

Onda je izraelski narod zatražio kralja. Prvi kralj bio je Šaul koji nije ostao poslušan Bogu pa je Bog za novoga kralja izabrao mladića koji je bio po njegovom srcu — pastira po imenu David. Prorok Samuel došao je k Davidu, izlio ulje na njegovu glavu (pomazao ga) i tako ga učinio kraljem. Bog je obećao Davidu da će ubuduće njegovi potomci, pripadnici Judina plemena, vladati Izraelom. David je osvojio Jeruzalem, učinio ga svojom prijestolnicom i odredio da će u njemu biti podignut budući hram. Okupio je svećenike, proroke, pjesnike, svirače i pjevače za hramsko bogoštovlje. I sâm David napisao je mnogo pjesama (psalama), no Bog mu nije dopustio da sagradi hram jer je za svoga vladanja mnogo ratovao.

Prije smrti David je proglasio kraljem svoga sina Salomona. Uputio ga je da uvijek slijedi Boga i čuva savez s njim. Kralj Salomon sagradio je hram i proširio izraelske granice. Za vrijeme njegova kraljevanja Izrael je bio na vrhuncu svoje slave. Salomon je postao vrlo čuven, a izraelski narod vrlo snažan.

Juda i izrael — podijeljeno kraljevstvo

Nakon Salomonove smrti u zemlji je buknuo građanski rat i zemlja se podijelila. Deset sjevernih plemena nazvala su se Izraelom, a južna plemena Judejom.

(Suvremeni izraz »Židov« potječe od toga imena). Judeja je ostala vjerna Savezu i Davidova kraljevska loza nastavila je vladati u Jeruzalemu sve dok i Judeja na kraju nije bila pokorena, a narod odveden u babilonsko izgnanstvo.

U sjevernom kraljevstvu (Izraelu) izmijenilo se na vlasti nekoliko vladarskih obitelji jer narod nije ostao vjeran savezu koji je sklopio s Bogom. Izraelski kraljevi imali su nekoliko prijestolnica u različitim razdobljima, a posljednja je bila Samarija. Kako bi što jače vezali narod uz sebe, izraelski su kraljevi promijenili način bogoštovlja. Izabrali su nove svećenike i sagradili dva nova hrama: jedan u Danu (na sjevernoj izraelskoj granici), a drugi u Betelu (na granici Izraela i Judeje). Izrael i Judeja često su međusobno ratovali.

U vrijeme građanskog rata i sukoba između Judeje i Izraela Bog je i jednima i drugima slao mnogobrojne proroke. Neki od proroka bili su svećenici, a drugi obični zemljoradnici; neki su bili kraljevi savjetnici, dok su drugi živjeli posve jednostavnim životom. Neki proroci zapisivali su svoje pouke i proroštva, dok mnogi nisu. No svi su oni propovijedali o pravdi i pravičnosti te o potrebi da se čovjek pouzdaje u Boga i od njega očekuju pomoć.

Mnogi su proroci upozoravali narod da će biti poražen i prognan ako se ne vrati Bogu. Neki su proroci imali vizije buduće slave, ali isto tako i kazni koje će ga zadesiti. Mnogi od njih su s radosnim iščekivanjem govorili o danu kada će se pojaviti novi kralj i uspostaviti svoje kraljevstvo. Jedni su vidjeli tog kralja iz Davidove loze kao onog koji će uvesti Božji narod u novo zlatno doba, a drugi su govorili o njemu kao o kralju koji će zauvijek vladati vječnim kraljevstvom. Neki su ga pak vidjeli kao slugu koji će mnogo pretrpjeti kako bi svoj narod vratio Bogu. No svi su u njemu vidjeli Mesiju, Božjeg pomaznika (izabranika) s kojim će započeti novo doba.

Uništenje Izraela i Judeje

Izraelski narod nije slušao Božja upozorenja i u 722./721. g. prije Krista Samarija je pokleknula pred nadirućim Asircima. Izraelci su protjerani iz svojih domova i raštrkani širom asirskog carstva, zauvijek izgubivši svoju braću u Judeji. Nakon toga Asirci su u izraelsku zemlju doveli strance i naselili ih u njoj. Oni su bili poučavani vjeri Izraela i Judeje i mnogi od njih

su se nastojali pridržavati Saveza. Taj narod kasnije je postao poznat pod imenom Samarijanci. Asirci su pokušali osvojiti Judeju i mnogi su gradovi pokleknuli pred osvajačima, ali Bog je sačuvao Jeruzalem. Poraženi asirski kralj vratio se kući gdje su ga ubila dvojica njegovih sinova. Judeja je bila spašena i judejski narod se vratio Bogu. Neko vrijeme bio mu je poslušan, ali samo zakratko, pa je uskoro i Judeja bila pokorena. Babilonci su silno ojačali i osvojili Judeju prognavši njezin narod. Najprije su zarobili samo nekolicinu uglednih ljudi, no nekoliko godina kasnije 587./586. g. prije Krista, vratili su se kako bi razorili Jeruzalem i njegov hram. Dio naroda pobjegao je u Egipat, ali većina je odvedena u babilonsko zarobljeništvo. Ponovo je Bog slao narodu proroke i narod ih je počeo slušati. Činilo se da su uništenje hrama i Jeruzalema te progonstvo u Babilon doveli do istinske promjene u ljudima. Proroci su sve više govorili o novom kralju i njegovom kraljevstvu. Jedan od njih, prorok Jeremija, govorio je čak o novom savezu koji neće biti ispisan na kamenim pločama, nego u srcima svih onih koji pripadaju Bogu.

Židovi se vraćaju u Palestinu

U međuvremenu je Medejsko — perzijskim carstvom zavladao kralj Kir i pokorio Babilon. Kir je dopustio izraelskom narodu da se vrati u svoju domovinu. Nakon sedamdeset godina izgnanstva mnogi su se Judejci vratili kući. Pokušali su obnoviti svoju zemlju, no Judeja je ostala malena i slaba. Narod je ponovo sagradio hram, ali on nije bio onako lijep kao što je bio Salomonov. Velik dio naroda istinski se okrenuo k Bogu i počeo proučavati Zakon, proročke knjige i ostale svete spise. Mnogi su počeli prepisivati Sveto pismo i otvarati škole u kojima se ono proučavalo. Ljudi su se počeli sastajati subotom kako bi štovali Boga, proučavali njegovu Riječ i molili. Na sastancima (sinagogama) proučavali su Sveto pismo i mnogi su počeli željno iščekivati dolazak Mesije.

Na zapadu je Aleksandar Veliki zavladao Grčkom i uskoro pokorio svijet. Grčki jezik, običaji i kultura proširili su se u mnoge dijelove svijeta. Nakon smrti Aleksandra Velikog njegovo kraljevstvo se raspalo. Uskoro se pojavilo novo carstvo koje je zavlдалo velikim dijelom tadašnjeg poznatog svijeta, uključujući Palestinu u kojoj je živio židovski narod.

Novi vladari, Rimljani, bili su grubi i okrutni, a Židovi

ponosni i nepokorni. U ta nemirna vremena mnogi su Židovi očekivali da će Mesija doći još za njihova života. Htjeli su se pokoriti jedino Božjoj vlasti i Mesiji kojeg im je Bog obećao poslati. Nisu razumjeli da je Bog odlučio poslati Mesiju koji će spasiti cijeli svijet — vjerovali su da je Božji naum spasiti Židove od svijeta! Neki Židovi zadovoljili su se čekanjem Mesije kojeg će im Bog poslati, no drugi, koji su se nazivali »zelotima«, odlučili su »pomoći« Bogu da uspostavi svoje kraljevstvo. Zeloti su pokušavali pružati otpor Rimljanima i često su ubijali svoje sunarodnjake koji bi surađivali s Rimljanima.

Židovske vjerske skupine

Do 1. st. prije Krista Mojsijev je zakon postao Židovima izuzetno važan. Ljudi su ga proučavali i prepirali se oko njegova tumačenja. Židovi su shvaćali Zakon na različite načine, ali mnogi su bili spremni umrijeti za njega. Među Židovima su postojale tri glavne vjerske skupine, a u svakoj od njih bilo je pismoznanaca (poznavaatelja Zakona).

Saduceji

Jedna vjerska skupina bili su saduceji. Ime im najvjerojatnije potječe od Zadoka, Velikog svećenika u vrijeme kralja Davida. Mnogi svećenici i ljudi na vlasti bili su saduceji. Saduceji su prihvaćali Zakon (Mojsijevo petoknjižje) kao jedini autoritet u vjerskim pitanjima. Zakon je sadržavao mnoge upute o svećenicima i prinošenju žrtava, ali nije naučavao o životu poslije smrti. Saduceji stoga nisu vjerovali u uskrsnuće od mrtvih.

Farizeji

Druga skupina nazivala se farizejima. Njihovo ime potječe od hebrejske riječi koja znači »tumačiti« (interpretirati) ili »odvojiti«. Farizeji su nastojali tumačiti i poučavati obične ljude Mojsijevom zakonu. Vjerovali su da postoji usmena tradicija koja seže do Mojsijevih vremena i da svaki naraštaj može tumačiti Zakon prema svojim potrebama. To znači da su farizeji prihvaćali kao mjerodavan ne samo Mojsijev zakon već i proroke i starozavjetne spise, kao i vlastitu tradiciju. Farizeji su se osobito trudili slijediti Zakon i običaje i budno su pazili na to što jedu i čega se dotiču. Vrlo su pažljivo vodili računa o pranju ruku i ostalim obrednim pranjima. Vjerovali su također u uskrsnuće od mrtvih jer

su razumjeli da su mnogi proroci navijestili da će se to dogoditi.

Eseni

Treća velika vjerska skupina bili su eseni. Mnogi svećenici u Jeruzalemu nisu živjeli onako kako je Bog želio. Osim toga, Rimljani su mnogo puta određivali Velike svećenike, pa neki od njih prema Mojsijevom zakonu nisu bili podobni za tu službu. Budući da su eseni smatrali da se bogoštovlje i prinošenje žrtava u Jeruzalemu ne vrši na ispravan način, odlučili su nastaniti se u pustinji. Ondje su osnovali vlastitu zajednicu u kojoj su mogli živjeti isključivo njihovi istomišljenici. Eseni su postili, molili i čekali da Bog pošalje Mesiju i očisti hram i svećenstvo. Mnogi poznavatelji Biblije vjeruju da su eseni na neki način bili povezani sa zajednicom u Kumranu i s mnogim drevnim zapisima koji su pronađeni tamo, kao i na drugim mjestima u tom dijelu judejske pustinje.

Novi zavjet

Bog je počeo provoditi u djelo svoj naum. Izabrao je narod s kojim je sklopio Savez koji ga je trebao pripremiti da razumije Božju pravednost i dobrotu. Kroz proroke i pjesnike Bog je otkrivao narodu svoj plan da blagoslovi svijet tako što će uspostaviti savršeno duhovno kraljevstvo utemeljeno na novom i boljem Savezu. Taj naum počeo se ostvarivati dolaskom obećanog Mesije o kojemu su proroci vrlo podrobno govorili. Oni su navijestili gdje će se Mesija roditi, kakva će osoba biti i što će činiti. Sada je došlo vrijeme Mesijina dolaska i uspostave Novoga Saveza.

Novi zavjet opisuje kako je Isus, očekivani Krist (tj. Mesija, Pomazanik) otkrio ljudima Novi savez s Bogom i uspostavio ga svojom smrću na križu. Novi zavjet uči da je novi Savez namijenjen svim ljudima i opisuje kako su ljudi 1. stoljeća odgovarali na Božju ponudu milosti i ljubavi i postajali njegovi dionici. U novozavjetnim knjigama nalazimo i upute o načinu života koji trebaju voditi oni koji pripadaju Bogu te blagoslove koje im Bog obećaje — ispunjen i smislen život na zemlji te nastavak života s Bogom nakon tjelesne smrti.

Novozavjetni spisi obuhvaćaju dvadeset i sedam različitih »knjiga« koje je napisalo barem osam različitih autora. Sve su napisane na grčkom jeziku koji je

u 1. stoljeću bio vrlo rasprostranjen. Više od polovice Novoga zavjeta napisala su četvorica apostola, muškaraca koje je Isus izabrao da mu pomažu i budu njegovi predstavnici. Trojica od njih, Matej, Ivan i Petar bili su među Isusovim najbližim sljedbenicima za vrijeme njegova zemaljskog života. Drugog autora, Pavla, Isus je izabrao za apostola tek nakon što mu se ukazao na čudesan način.

Prve četiri knjige nazvane evanđeljima odvojeni su izvještaji o životu i smrti Isusa Krista. One ne sadrže samo povijesne činjenice o njegovom životu već, prije svega, naglašavaju Isusovo učenje, svrhu njegova dolaska na zemlju i značenje njegove smrti, pokopa i uskrsnuća. To posebno vrijedi za četvrtu knjigu tj. Ivanovo evanđelje. Prva tri evanđelja vrlo su slična po sadržaju. Ustvari, većina materijala iz jednog evanđelja nalazi se u drugom ili u oba preostala. Međutim, svaki se autor obraća drukčijem čitateljstvu i, kako se čini, s ponešto različitim ciljem.

Nakon četiri evanđelja slijede Djela apostolska, povijest događaja koji su uslijedili nakon Isusove smrti. Ona opisuju kako su Isusovi sljedbenici pronijeli svijetom Božju ponudu ljubavi za sve narode. Ona govore kako je naviještanje Radosne vijesti tj. Evanđelja dovelo do prihvaćanja kršćanske vjere širom Palestine i Rimskog carstva. Djela apostolska je napisao Luka, svjedok mnogih događaja koje je zabilježio, a on je ujedno i autor trećeg evanđelja. Njegove dvije knjige čine jedinstvenu cjelinu, jer su Djela apostolska prirodni nastavak njegovog zapisa o Isusovom životu.

Nakon Djela apostolskih slijedi zbirka poslanica upućenih pojedincima ili skupinama kršćana. Napisali su ih kršćanski vođe poput Pavla i Petra, dvojice Isusovih apostola, s ciljem da pomognu kršćanima toga vremena da riješe različite probleme s kojima su se suočavali. Svrha poslanica bila je uputiti, ispraviti, poučiti i ohrabriti ne samo one kojima su bile upućene, nego i sve ostale kršćane, da žive ispravnim životom kako među kršćanskom braćom i sestrama, tako i među nevjernicima.

Posljednja knjiga Novoga zavjeta, Otkrivenje, razlikuje se od svih drugih jer se koristi vrlo slikovitim rječnikom i govori o vizijama koje je imao njezin autor, apostol Ivan. Mnoge slike preuzete su iz Staroga zavjeta i najbolje se mogu razumjeti ako ih usporedimo sa starozavjetnim zapisima. Ova posljednja knjiga Novoga

zavjeta pruža kršćanima sigurnost u konačnu pobjedu nad silama zla koja se postiže silom Božjom i silom Isusa Krista, njihovog Gospodara i pomoćnika.

Knjige Novoga zavjeta

Sažetak Novozavjetnih knjiga koji slijedi poslužiti će nam kao priprema za čitanje svake od njih:

Evandjelje po Mateju. Matej je ime jednoga od dvanaestorice Isusovih najbližih sljedbenika koji je bio sakupljač poreza kada ga je Isus pozvao da ga slijedi. U Matejevom tekstu očit je utjecaj njegovog židovskog naslijeđa i interesa i čini se da ga posebno zanima ispunjenje starozavjetnih proročanstava u Isusovom životu. Međutim, Matejev zapis najviše se usredotočuje na samo Isusovo učenje.

Evandjelje po Marku. Mladi Ivan Marko bio je pratilac nekih apostola. Njegov je način pisanja kratak i dinamičan. Za razliku od Mateja i Luke, Marko pokazuje vrlo malo zanimanja za Isusova poučavanja. Njegovo je evandjelje očito namijenjeno rimskom, nežidovskom čitateljstvu i usredotočeno na ona Isusova djela koja dokazuju da je on Božji Sin. Čini se da je Marku najviše stalo do toga da ljude upozna s činjenicom da je Isus došao na zemlju da spasi ljude od grijeha i svih njegovih posljedica.

Evandjelje po Luki. Lukino evandjelje jedna je od dviju knjiga koje je napisao suputnik apostola Pavla. Luka je bio vrlo obrazovan liječnik i nadaren pisac. Izgleda da je bio upoznat s evandjeljem po Marku i većinom materijala iz evandjelja po Mateju, no u svoju je knjigu odlučio uglavnom uključiti događaje koje će razumjeti i nežidovsko slušateljstvo i koje će ga zanimati. Više nego ostalim evandelistima, Luki je bilo stalo da sredi zapis o Isusovom životu iznese kao povijesnu činjenicu. Naglasak, međutim, nije stavio na događaje iz Isusovog života, već na Isusa kao osobu punu ljubavi i brige koja je poučavala ljude o svrsi života i pružala im pomoć i spasenje u svakoj njihovoj potrebi.

Evandjelje po Ivanu. Ovo evandjelje vrlo je različito od ostala tri, što se odmah zapaža po predivnom i dubokom uvodu. Ivan iznosi mnogo toga što ne nalazimo u ostala tri evandjelja. Njegov glavni cilj je dokazati da je Isus Mesija (Krist), Božji Sin i Spasitelj svijeta.

Djela apostolska. Ova Lukina knjiga počinje tamo gdje njegova prva knjiga završava: s Isusovim uputama

njegovim sljedbenicima da pođu u svijet i šire Radosnu vijest — poruku Božje ljubavi za sve ljude. Isus je želio da njegovi učenici pronesu svijetom poruku o dovršenju njegovog božanskog poslanja kojim je sve ljude spasio od posljedica njihovih krivih djela. Luka bilježi uzbudljivo ispunjenje njihove misije, usredotočujući se na djelovanje dviju glavnih osoba, Petra i Pavla. Luka pokazuje kako se kršćanstvo širilo velikom brzinom, od skromnih početaka u Jeruzalemu, preko okolnih krajeva Judeje i Samarije, pa sve do najudaljenijih područja Rimskog carstva.

Sljedeća skupina novozavjetnih tekstova su Pavlove poslanice. Apostol Pavao, prvotno zvan Savao, bio je vrlo obrazovan Židov iz Tarza u Ciliciji (jugoistočna Turska). Pavao je stekao obrazovanje u Jeruzalemu i kao jedan od vodećih farizeja na početku se žestoko suprotstavljao kršćanstvu. Međutim, nakon što mu se Isus ukazao u viziji, u njegovom životu dogodila se odlučujuća promjena. Deset godina kasnije započeo je svoja putovanja na kojima je pronosio poruku o Isusu Kristu. Za to vrijeme napisao je brojne poslanice crkvama (grupama kršćana) i pojedincima. Trinaest poslanica uključeno je u Novi zavjet.

Pavlova poslanica **Rimljanima** najduža je i najpotpunija od svih njegovih poslanica. Većinu poslanica Pavao je uputio grupama kršćana u gradovima u kojima je među prvima propovijedao o Kristu i osnivao crkve. Međutim, u trenutku pisanja poslanice kršćanima u Rimu, još nikada nije bio tamo. Oko 57. g. nalazio se u Grčkoj i, budući da nije bio u mogućnosti otputovati u Rim kako je želio, svoje je poučavanje iznio u poslanici. Poslanica Rimljanima vrlo pažljivo izlaže temeljne istine kršćanske vjere.

Dvije od nekoliko poslanica koje ja Pavao napisao kršćanima u Korintu, gradu na jugu Grčke su **1. i 2. poslanica Korinćanima**. U prvoj od njih Pavao se bavi problemima koji su se pojavili među tamošnjim kršćanima i odgovara na pitanja koja su mu neki od njih postavili. Teme koje obrađuje uključuju pitanja kao što su jedinstvo kršćana, brak, preljub, razvod, židovske običaje itd. Od posebnog je značenja trinaesto poglavlje, poznati Pavlov hvalospjev ljubavi, koju Pavao Korinćanima nudi kao rješenje problema u njihovom zajedništvu. Druga poslanica Korinćanima nadovezuje se na njihov odgovor na Pavlovu prvu poslanicu.

U poslanici **Galaćanima** Pavao se bavi problemom koji se pojavio među kršćanima u Galaciji i koji je bio sasvim druge prirode. Pavao je u Galaciji navijestio Božju poruku i osnovao nekoliko crkava, no nakon njega došli su neki židovski učitelji i počeli naučavati nešto sasvim različito od istinskog Kristovog učenja. Problem koji se pojavio bio je osobito ozbiljan jer je zadirao u same temelje čovjekovog odnosa s Bogom. Budući da je u to vrijeme bio spriječen oputovati u Galaciju, Pavao se u svojoj poslanici oštro suprotstavio tom krivom naučavanju. Kao i u poslanici Rimljanima, Pavao se i ovdje bavi osnovama kršćanske vjere, ali iz drugog razloga.

Pavao je pisao poslanicu **Efežanima** dok se nalazio u zatvoru, no nije sasvim utvrđeno gdje i u koje vrijeme. Tema poslanice je Božji naum da sve ljude ujedini pod Kristovom vladavinom. Pavao potiče kršćane da žive u skladu jedni s drugima i budu potpuno predani Bogu i svrsi koju Bog ima za njihov život.

I poslanicu **Filipljanima** Pavao je pisao iz zatvora, vjerojatno iz Rima. U to vrijeme Pavao je prolazio kroz mnoge nevolje, ali je vjerovao Bogu. Poslanicu kršćanima u Filipima pisao je pun pouzdanja i radosti kako bi ih ohrabrio i zahvalio im na novčanoj pomoći koju su mu poslali.

Poslanicu **Kološanima** Pavao je napisao kako bi opovrgnuo neka kriva učenja koja su se uvukla u crkvu u Kolosima, gradu u Maloj Aziji (današnja Turska). Neki dijelovi poslanice podsjećaju na poslanicu Efežanima. Pavao ovdje daje praktične savjete za kršćanski život.

Jedne od prvih Pavlovih poslanica vjerojatno su **1. i 2. poslanica Solunjanima**. Na svom prvom putovanju u Makedoniju (sjeverna Grčka) prenio je ljudima u Solunu Kristovu poruku i mnogi su ju prihvatili. Budući da je nedugo zatim morao oputovati, Pavao im je uputio poslanicu kako bi ih ohrabrio u vjeri. U poslanici također raspravlja neka pitanja koja ljudi nisu razumjeli, posebno u vezi Kristova ponovnog dolaska. Druga poslanica Solunjanima nastavak je te rasprave.

Pred kraj života, Pavao je napisao dvojici svojih bliskih suradnika — **1. i 2. poslanicu Timoteju** te poslanicu **Titu**. Pavao je ostavio Timoteja u Efezu i Tita na Kreti kako bi pomogli tamošnjim crkvama da uspostave samostalno vodstvo i pripreme se za samostalan život. U prvoj poslanici Timoteju i poslanici Titu Pavao daje upute za izbor nadglednika i đakona kao i za rješavanje

različitih problema i situacija. Druga poslanica Timoteju, koju je Pavao pisao iz zatvora osjećajući da se približava kraju svoga životnog puta, vrlo je osobne prirode. Pavao savjetuje Timoteja i ohrabruje ga da slijedi njegov primjer vjere, hrabrosti i postojanosti.

Poslanica **Filemonu** kratka je poslanica koju je Pavao napisao u isto vrijeme kad i poslanicu Kološanima. Filemon, kršćanin iz Kolosa, bio je vlasnik odbjeglog roba Onezima koji je postao kršćaninom putem Pavlove službe. Poslanica je Pavlova molba Filemonu da oprosti Onezimu i primi ga natrag.

Osim Pavlovih poslanica postoji osam poslanica koje su napisali drugi Isusovi sljedbenici. Pisac poslanice **Hebrejima** je nepoznat, no očito je da je napisana Židovima koji su povjerovali u Krista i koji su se nalazili u opasnosti da budu odvučeni od vjere. Ova poslanica bila im je upućena da ih ohrabri i ojača njihovu vjeru. Pisac naglašava činjenicu da je Isus Krist iznad svakog stvaranja. On poučava da su vječni svećenik Isus Krist i njegov »bolji savez« uzvišeniji od starozavjetnog svećeništva i »prvog saveza«. Pisac završava poslanicu ohrabrujući vjernike da se pouzdaju u Boga i žive za njega.

Riječ »praktična« gotovo uvijek se može čuti pri opisu poslanice koju je napisao **Jakov**, »sluga« Božji i Isusa Krista. Neki smatraju da se radi o Jakovu Isusovu bratu. Jakovljeva židovska pozadina vidljiva je u temama o kojima poučava: pravda i pravednost, pomaganje siromašnima, prijateljstvo sa svijetom, mudrost, samosvladavanje, nevolje i kušnje, slušanje i činjenje, vjera i djela. On također potiče na molitvu i strpljivost.

Apostol Petar napisao je poslanice upućene kršćanima iz raznih krajeva. U **1. i 2. Petrovoj poslanici** Petar poučava o živoj vjeri i pravom domu na nebesima. Budući da su se ti kršćani, razasuti po cijelom svijetu, suočavali s raznim nevoljama, htio im je uliti sigurnost da ih Bog nije zaboravio. Njihovo ih je trpljenje trebalo ojačati i pročistiti. On ih podsjeća na to da ih je Bog blagoslovio i po Isusu Kristu oprostio im grijeha te da se oni trebaju odazvati na to tako da žive ispravnim životom. U svojoj 2. poslanici apostol Petar suprotstavlja se krivim učiteljima i poučava o istinskoj spoznaji i drugom Kristovom dolasku.

Apostol Ivan napisao je **1. 2. i 3. Ivanovu** poslanicu. Svojim poslanicama punima ljubavi, Ivan ulijeva vjernicima sigurnost da ih Bog uvijek prihvaća. Ivan

poučava vjernike da svoju ljubav prema Bogu iskazuju ljubeći ljude oko sebe i čineći ono što Bog od njih želi. Druga i treća Ivanova poslanica poziv su vjericima da ljube jedni druge i upozorenje protiv lažnih učitelja i bezbožnog ponašanja.

Pisac **Judine poslanice** je Jakovljevi brat, dakle, najvjerojatnije, i brat Isusa Krista. Ova poslanica potiče na vjernost Bogu i govori protiv lažnih učitelja i buntovnika.

Otkrivenje apostola Ivana razlikuje se od svih drugih knjiga Novoga zavjeta. Knjiga se koristi vrlo slikovitim rječnikom i govori o vizijama koje je imao Ivan. Mnoge slike preuzete su iz Staroga zavjeta i najbolje se mogu razumjeti ako ih uspoređujemo sa starozavjetnim zapisima. Ova knjiga napisana je da kršćanima ulije sigurnost u konačnu pobjedu nad silama zla koja je izvojevana Božjom silom i silom Isusa Krista, njihovog Gospodara i pomoćnika.

Biblija i suvremeni čitatelj

Današnji čitatelj ne smije smetnuti s uma da su biblijske knjige napisane prije nekoliko tisuća godina i upućene ljudima koji su živjeli u kulturi vrlo različitoj od naše. Međutim, svi se zapisi usredotočuju na istinita i univerzalna načela, iako se mnogi od tih povijesnih zapisa, te ilustracije kojima se služe i činjenice na koje se pozivaju, mogu daleko bolje razumjeti ako se bolje upozna ondašnje vrijeme i kultura. Na primjer, Isus je iznio usporedbu o zemljoradniku koji je zasijao polje na kojem je bilo nekoliko različitih vrsta tla. Te vrste tla i uopće pojam sjetve mogu biti nepoznate današnjem čovjeku, no u pouci koju Isus daje tom usporedbom mogu se prepoznati svi ljudi — bez obzira gdje žive i u kojem vremenu.

Suvremenom čitatelju možda će se svijet Biblije učiniti ponešto neobičnim. Običaji, stavovi, način govora mogu izgledati posve strani. Sve to valja prosuđivati u skladu s mjerilima onoga vremena, a ne našim suvremenim mjerilima. Isto tako valja sve prosuđivati u skladu s Božjim pravednim mjerilima, a ne našim ljudskim mjerilima. Također je važno zapaziti da svrha Biblije nije iznositi znanstvene činjenice. Njezina je svrha opisati stvarne povijesne događaje i upoznati čitatelje s njihovim značenjem za sve ljude. Biblijska poučavanja sadrže univerzalne istine koje nadilaze svijet znanosti. Biblija i danas ostaje aktualna jer se bavi temeljnim, nepromjenjivim,

duhovnim potrebama čovjeka.

Svaki čovjek može očekivati da će čitajući Bibliju primiti mnoge dobrobiti. Naučit će o povijesti i kulturi staroga svijeta. Naučit će o životu i učenju Isusa Krista i o tome što znači biti njegovim slijedbenikom. Dobit će duhovan uvid i primiti praktične savjete za dinamičan, radošću ispunjen život. Dobit će odgovore na najteža životna pitanja. Ima, stoga, mnogo dobrih razloga da se pročita ova knjiga i osoba koja je pročita otvorena i znatiželjna uma, pronaći će Božju svrhu za svoj život.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>

Evandjelje po Mateju

Isusovo rodoslovlje

(Lk 3,23–38)

1 ¹Ovo je rodoslovlje Isusa Krista. On potječe iz Davidove obitelji, a David potječe iz Abrahamove obitelji.

²Abraham je bio Izakov otac. Izak je bio Jakovljev otac. Jakov je bio otac Jude i njegove braće. ³Juda je bio otac Faresa i Zare, a njihova majka bila je Tamara. Fares je bio Esromov otac. Esrom je bio Aramov otac. ⁴Aram je bio Aminadabov otac. Aminadab je bio Naasonov otac. Naason je bio Salmonov otac. ⁵Salmon je bio Boazov otac. Boazova majka bila je Rahaba. Boaz je bio Obedov otac, a Obedova majka bila je Ruta. Obed je bio Jišajev otac. ⁶Jišaj je bio otac kralja Davida. David je bio Salomonov otac, čija je majka bila Urijina žena.

⁷Salomon je bio Roboamov otac. Roboam je bio Abijin otac. Abija je bio Asin otac. ⁸Asa je bio Jozafatov otac. Jozafat je bio Joramov otac. Joram je bio Ozijin otac. ⁹Ozija je bio Joatamov otac. Joatam je bio Ahazov otac. Ahaz je bio Ezekijin otac. ¹⁰Ezekija je bio Manasijin otac. Manasija je bio Amonov otac. Amon je bio Jozijin otac. ¹¹Jozija je bio otac Jehonije i njegove braće. To je bilo u vrijeme kad je izraelski narod bio odveden u Babilon.

¹²Nakon izgnanstva u Babilonu: Jehonija je bio Salatielov otac. Salatiel je bio Zerubabelov otac. ¹³Zerubabel je bio Abijudov otac. Abijud je bio Elijakimov otac. Elijakim je bio Azorov otac. ¹⁴Azor je bio Sadokov otac. Sadok je bio Ahimov otac. Ahim je bio Elijudov otac. ¹⁵Elijud je bio Eleazarov otac. Eleazar je bio Matanov otac. Matan je bio Jakovljev otac. ¹⁶Jakov je bio otac Josipa, muža Marije, koja je rodila Isusa koji se zove Krist.

¹⁷Dakle, bilo je ukupno četrnaest generacija od Abrahama do Davida. I četrnaest generacija od Davida do izgnanstva u Babilon. I četrnaest generacija od izgnanstva u Babilon do Krista.

Rođenje Isusa Krista

(Lk 2,1-7)

¹⁸Rođenje Isusa Krista bilo je ovako: njegova je majka Marija bila zaručena s Josipom, ali prije nego što su se vjenčali, otkrilo se da je Marija zatrudnjela po Duhu Svetom. ¹⁹Njezin muž Josip bio je dobar čovjek i nije ju želio izložiti javnom sramu pa je odlučio tajno raskinuti zaruke.

²⁰Ali dok je on o tome razmišljao, u snu mu se pojavio Gospodinov anđeo i rekao mu: »Josipe, sine Davidov,¹ ne boj se uzeti Mariju za ženu jer ono što je u njoj, začeto je po Duhu Svetom. ²¹Ona će roditi sina i ti ga nazovi Isus², jer će on spasiti svoj narod od njegovih grijeha.«

²²Sve se to dogodilo da bi se ispunilo što je Gospodin rekao po proroku: ²³»Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nazvat će ga Emanuel,³ što znači 'Bog je s nama.'«

²⁴Kad se Josip probudio, učinio je kako mu je Gospodinov anđeo zapovjedio. Uzeo je Mariju i odveo je svojoj kući da mu bude žena. ²⁵Ali nije s njom spavao dok nije rodila sina kojemu je dao ime Isus.

Mudraci pohode Isusa

2 ¹Isus se rodio u Betlehemu, u pokrajini Judeji, za vladavine kralja Heroda. U to vrijeme došli su mudraci s istoka u Jeruzalem ²raspitujući se: »Gdje je novorođeni kralj Židova? Vidjeli smo njegovu zvijezdu kako izlazi na istoku pa smo mu se došli pokloniti.«

³Kad je to čuo kralj Herod, jako se uznemirio, kao i sav narod u Jeruzalemu. ⁴Okupio je sve svećeničke poglavare i narodne učitelje Zakona pa ih je ispitivao gdje se Krist treba roditi. ⁵Odgovorili su mu: »U Betlehemu, u Judeji, jer prorok je ovako zapisao u Svetom pismu:

⁶'A ti, Betleheme, u zemlji Judinoj,
nisi nipošto najmanji među Judinim vladarima,
jer od tebe će doći vladar
koji će voditi moj narod, Izrael.'« *Mihej 5,1*

⁷Tada je Herod potajno pozvao mudrace te od njih saznao točno vrijeme kad se zvijezda pojavila. ⁸Zatim

¹**1,20 sin Davidov** Osoba iz obitelji kralja Davida, drugog izraelskog kralja, koji je vladao oko tisuću godine prije Krista.

²**1,21 Isus** Ime Isus znači »Jahve (Gospodin) je spašenje.«

³**1,23** Citat iz Iz 7,14.

ih je poslao u Betlehem s riječima: »Idite i dobro se raspitajte za dijete. A kad ga pronađete, javite mi da i ja dođem i poklonim mu se.«

⁹Oni su saslušali kralja i otišli. A zvijezda, koju su vidjeli kako izlazi na istoku, išla je pred njima sve dok nije stigla i zaustavila se iznad mjesta gdje je bilo dijete.

¹⁰Kad su opazili zvijezdu, jako su se obradovali. ¹¹Ušli su u kuću i ugledali dijete s njegovom majkom Marijom pa su kleknuli i poklonili mu se. Zatim su odmotali svoje darove i dali mu zlato, tamjan i smirnu. ¹²A budući da ih je Bog u snu upozorio da se ne vraćaju Herodu, otišli su drugim putem u svoju zemlju.

Bijeg u Egipat

¹³Kad su oni otišli, Josipu se u snu javio Gospodinov anđeo i rekao mu: »Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i bježi u Egipat! Ostani ondje sve dok ti ne kažem, jer Herod će tražiti dijete da ga ubije.«

¹⁴Josip je ustao, uzeo dijete i njegovu majku te noću otišao s njima u Egipat. ¹⁵Ostao je ondje sve do Herodove smrti, da bi se ispunilo što je Bog rekao po proroku: »Pozvao sam svoga sina iz Egipta.«¹

Herod ubija mušku djecu u Betlehemu

¹⁶Kad je Herod vidio da su ga mudraci izigrali, jako se razljutio te zapovjedio da se u Betlehemu i u njegovoj okolici ubiju svi dječaci mlađi od dvije godine, prema vremenu koje je saznao od mudraca. ¹⁷Tada se ispunilo što je Bog rekao po proroku Jeremiji:

¹⁸»Glas se čuo u Rami.

Glas jadikovke i velike tuge.

Rahela je oplakivala svoju djecu

i nije se mogla utješiti, jer su njena djeca mrtva.«

Jeremija 31,15

Povratak iz Egipta

¹⁹Kad je Herod umro, Josipu se u Egiptu, u snu, javio Gospodinov anđeo i rekao mu: ²⁰»Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i vodi ih u izraelsku zemlju, jer su umrli oni koji su htjeli ubiti dijete.«

²¹I on je ustao, uzeo dijete i njegovu majku te otišao u izraelsku zemlju. ²²Ali kad je čuo da u Judeji umjesto

¹2,15 Citat iz Hoš 11,1.

Heroda vlada njegov sin Arhelaj, uplašio se poći onamo. No, budući da je u snu dobio uputu, otišao je u pokrajinu Galileju i nastanio se u gradu Nazaretu. ²³Tako se ispunilo što je rečeno po prorocima: »Bit će prozvan Nazarećaninom!¹.«

Ivan Krstitelj

(Mk 1,1-8; Lk 3,1-9; 15-17; Iv 1,19-28)

3 ¹U ono vrijeme pojavio se Ivan Krstitelj i počeo povijedati u judejskoj pustinji. ²Govorio je: »Pokajte se, jer je kraljevstvo nebesko blizu!« ³Upravo je o Ivanu govorio prorok Izaija kad je rekao:

»Glas jednoga viče u pustinji:

'Pripremite put Gospodinu,
poravnajte staze za njega.'⁴

Izaija 40,3

⁴Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnati pojas oko bokova. Hranio se skakavcima i divljim medom. ⁵U to su ga vrijeme dolazili slušati ljudi iz Jeruzalema, iz cijele Judeje i s cijeloga područja oko rijeke Jordana. ⁶Oni su priznavali svoje grijehе, a Ivan ih je krstio, uranjajući ih u rijeku Jordan.

⁷Kad je Ivan vidio mnoge farizeje i saduceje kako dolaze k njemu da ih krsti, rekao im je: »Zmijski porodi! Tko li vas je upozorio da bježite od Božje srdžbe koja dolazi? ⁸Pokažite svojim životom da ste se zaista obratili. Činite ono što dokazuje da ste se promijenili i nemojte se pouzdavati u to što je Abraham vaš otac. ⁹Jer, kažem vam, Bog može od ovoga kamenja stvoriti Abrahamovu djecu. ¹⁰Sjekira je već položena na korijenu stabla, a svako stablo koje ne daje dobar plod bit će posječeno i bačeno u vatru.² ¹¹Ja vas krstim vodom u znak obraćenja, ali onaj koji dolazi poslije mene veći je od mene. Ja mu nisam dostojan ni obući skinuti. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. ¹²On će doći spreman da pročisti zrnje od pljeve³. Pšenicu će skupiti i spremi u

¹**2,23 Nazarećanin** Osoba iz grada Nazareta; ime vjerojatno znači »izdanak« (vidi Iz 11,1). Ovdje se vjerojatno povlači paralela između Samsona, koji je bio »nazirej«, odnosno »posvećen Bogu« (vidi Suci 13,5-7), i Isusa, Nazarećanina.

²**3,10** Na simboličan način Isus opisuje da su ljudi koji ne donose plod obraćenja poput stabala koja se, kad ne donose rod, sjeku i bacaju u vatru.

³**3,12 pročitati zrnje od pljeve** Na slikovit način Isus govori da će odijeliti ljude koji pripadaju Bogu od onih koji su Boga odbacili.

svoju žitnicu, a pljevu će spaliti u ognju koji se ne može ugasiti.«

Isusovo krštenje

(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)

¹³Tada je Isus došao iz Galileje na rijeku Jordan k Ivanu da ga on krsti. ¹⁴A Ivan ga je pokušavao odgovoriti pa mu je govorio: »Ti bi trebao mene krstiti, a ti dolaziš k meni!«

¹⁵Ali Isus mu je odgovorio: »Pusti, dužni smo učiniti sve što je u skladu s Božjom voljom.« Tada je Ivan pristao da ga krsti.

¹⁶Isus je bio kršten i čim je izašao iz vode, otvorilo se nebo i vidio je Duha Božjega kako silazi u liku goluba i spušta se na njega. ¹⁷A glas s neba je rekao: »Ovo je moj voljeni sin. U njemu je svo moje zadovoljstvo!«

Isusovo iskušenje

(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)

4 ¹Zatim je Duh odveo Isusa u pustinju da ga iskuša đavao. ²Isus je postio četrdeset dana i četrdeset noći pa je ogladnio. ³Tada mu je prišao napasnik¹ i rekao: »Ako si zaista Sin Božji, reci ovom kamenju da se pretvori u kruh.«

⁴No Isus mu je odgovorio: »Pisano je u Svetom pismu:

’Čovjek ne živi samo od kruha,
nego i od svake riječi koja izlazi iz Božjih usta.’«

Ponovljeni zakon 8,3

⁵Zatim ga je đavao odveo u sveti grad (*Jeruzalem*) i postavio ga na najviši dio Hrama ⁶pa mu rekao: »Ako si zaista Sin Božji, baci se! Jer, pisano je u Svetom pismu:

’On će zapovjediti svojim anđelima da te čuvaju
i oni će te nositi na rukama,
da ne bi udario nogom o kamen.’« *Psalam 91,11–12*

⁷Isus mu je odgovorio: »Pisano je i ovo:

’Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!’«

Ponovljeni zakon 6,16

¹4,3 napasnik đavao.

⁸Zatim je davao odveo Isusa na vrlo visoku planinu i pokazao mu sva kraljevstva svijeta i njihovu raskoš ⁹pa mu se opet obratio: »Dat ću ti sve ovo ako klekneš i pokloniš mi se.«

¹⁰A Isus mu je odgovorio: »Odlazi, Sotono! Jer, pisano je:

'Klanjaj se Gospodinu Bogu svojemu
i njemu jedinom služi!' « *Ponovljeni zakon 6,13*

¹¹Tada ga je davao ostavio, a anđeli su došli i služili mu.

Isus započinje svoj rad u Galileji

(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)

¹²Kad je Isus čuo da je Ivan zatvoren, vratio se u Galileju. ¹³Ali nije ostao u Nazaretu, nego se nastanio u Kafarnaumu, gradu pokraj Galilejskoga jezera, na području Zebulonova i Neftalijeva plemena. ¹⁴Tako se ispunilo što je rekao prorok Izaija:

¹⁵»Zemlja Zebulonova i zemlja Neftalijeva,
uz put prema moru, s one strane rijeke Jordana,
Galileja poganska!
¹⁶ Narod koji živi u tami
ugledao je veliku svjetlost;
onima koji žive u mračnoj zemlji smrti zasjala je
svjetlost.« *Izaija 9,1–2*

¹⁷Otada je Isus počeo propovijedati: »Obratite se, jer je kraljevstvo nebesko blizu!«

Isus izabire prve učenike

(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)

¹⁸Kad je Isus prolazio pokraj Galilejskoga jezera, ugledao je dvojicu braće — Šimuna, zvanog Petar, i njegova brata Andriju kako bacaju mrežu u jezero, jer bili su ribari, ¹⁹pa im je rekao: »Pođite za mnom i ja ću vas učiniti ribarima ljudi.« ²⁰Oni su odmah ostavili svoje mreže i krenuli za Isusom.

²¹Isus je pošao dalje i ugledao drugu dvojicu braće, Jakova Zebedejeva i njegova brata Ivana. Bili su u čamcu sa svojim ocem Zebedejem i krpali mreže. ²²Pozvao ih je i oni su odmah krenuli za njim. Ostavili su i čamac i svoga oca.

Isus poučava i ozdravlja*(Lk 6,17-19)*

²³Isus je obišao cijelu Galileju i poučavao u sinagogama, propovijedajući Radosnu vijest o Kraljevstvu. Liječio je i svakovrsne bolesti i slabosti u narodu. ²⁴Vijest o njemu proširila se po cijeloj Siriji pa su mu dovodili sve koji su bolovali od raznih bolesti i bili u mukama, opsjednute zlim duhovima, padavičare i nepokretne, a on ih je ozdravio. ²⁵Slijedilo ga je veliko mnoštvo iz Galileje, Dekapolisa, Jeruzalema, Judeje i s druge strane rijeke Jordana.

Govor na gori*(Lk 6,20-23)*

5 ¹Kad je Isus ugledao mnoštvo, popeo se na goru i sjeo. Tada su mu prišli njegovi učenici ²i počeo je poučavati ljude govoreći:

- ³»Blago onima koji znaju da su u duhovnoj potrebi,
jer njima pripada kraljevstvo nebesko.
- ⁴ Blago tužnima,
jer će ih Bog utješiti.
- ⁵ Blago krotkima,
jer će naslijediti zemlju.¹
- ⁶ Blago onima koji su žedni i gladni pravednosti,
jer će ih Bog nasititi.
- ⁷ Blago milosrdnima,
jer će im biti iskazano milosrđe.
- ⁸ Blago onima koji su čista srca,
jer će gledati Boga.
- ⁹ Blago mirotvorcima,
jer će se zvati Božjom djecom.
- ¹⁰ Blago progonjenima zbog pravednosti,
jer njima pripada kraljevstvo nebesko.

¹¹Blago vama kad vas zbog mene vrijeđaju, progone i potpuno lažno optužuju. ¹²Radujte se i budite sretni, jer vas na nebu čeka velika nagrada. Jer, tako su progonili i proroke koji su živjeli prije vas.«

Sol i svjetlost svijetu*(Mk 4,21; 9,50; Lk 8,16; 11,33; 14,34-35)*

¹³»Vi ste sol svijetu. No, ako sol izgubi svoj okus, kako će ponovno postati slana? Ničemu više ne služi, osim da ¹**5,5 naslijediti zemlju** Vidi Ps 37,11.

se baci da je ljudi gaze.

¹⁴Vi ste svjetlost svijetu. Ne može se sakriti grad smješten na brijegu. ¹⁵Tako ni svjetiljku ne pale da bi ju stavili pod posudu, nego na stalak, da svijetli svima u kući. ¹⁶Neka tako i vaše svjetlo svijetli pred ljudima, da vide vaša dobra djela te slave vašega Oca koji je na nebu.«

Isus i Pisma Staroga zavjeta

¹⁷»Nemojte misliti da sam došao ukinuti Mojsijev zakon, ili naučavanje proroka. Nisam ih došao ukinuti, nego ispuniti. ¹⁸Istinu vam kažem: sve dok postoji nebo i zemlja, ni jedno slovo ni zarez neće nestati iz zakona, dok se sve ne ispuni. ¹⁹Tako, tko god prekrši i najmanju od ovih zapovijedi i uči druge da tako čine, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom. A tko bude izvršavao zapovijedi i učio druge da tako čine, bit će velik u kraljevstvu nebeskom. ²⁰Jer, kažem vam: ako ne budete bolji od učitelja Zakona i farizeja, nećete ući u kraljevstvo nebesko.

²¹Čuli ste da je našim precima rečeno: 'Ne ubij!' Tko ubije, odgovarat će sudu.' ²²A ja vam kažem da će svatko tko se ljuti na drugog čovjeka odgovarati. Tko drugoga uvrijedi, odgovarat će za to pred Velikim vijećem. A tko ga nazove luđakom, odgovarat će za to u paklenom ognju.

²³Ako, dakle, prinosiš dar Bogu pa se sjetiš da netko ima nešto protiv tebe, ²⁴ostavi svoj dar kod žrtvenika pa idi i najprije se s njim pomiri. Potom se vrati i prinesi svoj dar.

²⁵Sa svojim se neprijateljem brzo nagodi, još dok ste na putu prema sudu, da te ne bi predao sucu, a sudac stražaru pa da ne budeš bačen u zatvor. ²⁶Istinu ti kažem: nećeš odande izaći dok ne platiš i posljednji novčić.«

Isus poučava o preljubu

²⁷»Čuli ste da je rečeno: 'Ne učini preljuba!'² ²⁸No ja vam kažem da je svatko tko s požudom pogleda ženu već u svom srcu s njom učinio preljub. ²⁹Zato, ako te tvoje desno oko navodi na grijeh, izvadi ga i baci! Bolje ti je izgubiti jedan dio tijela, nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao. ³⁰Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci! Bolje ti je izgubiti jedan dio tijela nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao.«

¹5,21 Citat iz Izl 20,13; Pnz 5,17.

²5,27 Citat iz Izl 20,14; Pnz 5,18.

Isus poučava o razvodu*(Mt 19,9; Mk 10,11-12; Lk 16,18)*

³¹»Rečeno je: 'Onaj tko se rastaje od svoje žene mora joj dati pismenu potvrdu o razvodu.'¹ ³²No ja vam kažem da svatko tko se rastaje od svoje žene, tjera nju na preljub, osim ako se rastaje zbog bračne nevjere. A onaj tko se oženi takvom rastavljenom ženom također čini preljub.«

Isus poučava o davanju obećanja

³³»Čuli ste da je vašim precima rečeno: 'Ne krši prisegu koju si dao! Izvrši prisegu koju si dao Gospodinu!'² ³⁴Ali ja vam kažem: ne zaklinjite se nikako! Ni nebom, jer ono je Božje prijestolje; ³⁵ni zemljom, jer je pod njegovim nogama; ni Jeruzalemom, jer je grad velikoga Kralja. ³⁶Ne zaklinji se ni svojom glavom, jer ne možeš ni jednu vlas učiniti ni bijelom ni crnom. ³⁷Ako želiš reći 'da', onda reci 'da', a ako želiš reći 'ne', reci 'ne.' Sve što je više od 'da' ili 'ne' dolazi od Zloga.«

Isus govori o osveti*(Lk 6,29-30)*

³⁸»Čuli ste da je rečeno: 'Oklo za oko, zub za zub.'³ ³⁹Ali ja vam kažem: ne opirite se zlom čovjeku! Nego, ako te tko udari po desnom obrazu, okreni mu i drugi! ⁴⁰A onomu koji bi te htio tužiti da ti oduzme košulju, daj i svoj ogrtač! ⁴¹Ako te tko prisili da pješačiš s njim jedan kilometar, ti idi dva! ⁴²Ako te tko štogod zatraži, daj mu! I ne odbij onoga tko te traži da mu nešto posudiš!«

Ljubav prema neprijateljima*(Lk 6,27-28; 32-36)*

⁴³»Čuli ste da je rečeno: 'Voli svoga bližnjega⁴ i mrzi svoga neprijatelja.'⁴⁴ No ja vam kažem: volite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone. ⁴⁵Tako ćete postati djeca svoga Oca na nebu, koji čini da sunce izlazi i zlima i dobrima. On daje kišu i onima koji čine dobro i onima koji čine zlo. ⁴⁶Ako volite samo one koji vole vas, kakvu nagradu možete očekivati? Čak i poreznici čine isto. ⁴⁷I ako pozdravljajte samo svoje prijatelje, činite li išta više od drugih? Čak i ljudi koji ne

¹5,31 Citat iz Pnz 24,1.²5,33 'Ne ... Gospodinu!' Vidi Lev 19,12; Br 30,2; Pnz 23,21.³5,38 Citat iz Izl 21,24; Lev 24,20; Pnz 19,21.⁴5,43 Citat iz Lev 19,18.

poznaju Boga čine isto. ⁴⁸Zato budite savršeni, kao što je vaš Otac nebeski savršen!«

Isus poučava o davanju

6¹»Pazite da svoja dobra djela ne činite pred ljudima, samo zato da vas oni vide, jer nećete dobiti nagradu od svog Oca koji je na nebu.

²Zato, kada daješ siromasima, nemoj govoriti o tome na sva usta. Tako rade licemjeri u sinagogama i na ulicama da bi ih ljudi hvalili. Istinu vam kažem: oni su već dobili svoju nagradu. ³Nego, kada daješ siromasima, neka tvoja lijeva ruka ne zna što čini desna. ⁴Neka tvoje davanje bude u tajnosti pa će te Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, nagraditi.«

Isus poučava o molitvi

(Lk 11,2-4)

⁵»A kad molite, ne budite poput licemjera. Oni vole stajati i moliti u sinagogama i na križanjima ulica da ih ljudi vide. Istinu vam kažem: oni su već dobili svoju nagradu. ⁶A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata pa se pomoli svom Ocu, kojega ne možeš vidjeti. A tvoj Otac, koji vidi učinjeno u tajnosti, nagradit će te. ⁷Kada molite, ne ponavljajte isprazne riječi kao pogani¹, koji misle da će biti uslišani zbog količine izgovorenih riječi. ⁸Ne budite, dakle, kao oni, jer vaš Otac zna što vam je potrebno i prije nego ga zamolite. ⁹Zato molite ovako:

'Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje.

¹⁰ Neka dođe kraljevstvo Tvoje.

Neka bude volja Tvoja,
kako na nebu tako i na zemlji.

¹¹ Kruh naš svagdašnji daj nam danas

¹² i oprosti nam dugove naše,
kako i mi opraštamo dužnicima svojim.

¹³ I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od Zloga.²

¹ **6,7 pogani** Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u ovom smislu se odnosi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu.

² **6,13** Neki grčki prijepisi dodaju: »Jer tvoje je kraljevstvo i moć i slava zauvijek. Amen.«

¹⁴Da, ako vi oprostite ljudima njihove pogreške, onda će i vaš Otac nebeski vama oprostiti vaše. ¹⁵Ali ako vi ne oprostite drugima njihove pogreške, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaše.«

Isus poučava o postu

¹⁶»Kad postite, nemojte biti namrgođeni poput lice-mjera, koji izobliče svoja lica da ljudi primijete kako poste. Istinu vam kažem: već su dobili svoju nagradu. ¹⁷A ti, kad postiš, počeshljaj se i umij lice, ¹⁸da ljudi ne primijete da postiš, nego samo Otac tvoj koji je u tajnosti. Tada će te, tvoj Otac koji vidi učinjeno u tajnosti, nagraditi.«

Nebesko bogatstvo

(Lk 12,33–34)

¹⁹»Ne skupljajte sebi bogatstvo na zemlji! Tu će ga moljci i hrđa uništiti, a lopovi mogu provaliti i ukrasti ga. ²⁰Radije skupljajte sebi bogatstvo na nebu! Ondje ga moljci i hrđa ne mogu uništiti niti mogu lopovi provaliti i ukrasti ga. ²¹Jer, srce će ti biti ondje gdje ti je bogatstvo.«

Svjetlo i tama

(Lk 11,34–36)

²²»Oko je svjetiljka tijelu. Ako ti je oko dobronamjerno¹, tada ćeš sav biti ispunjen svjetlošću. ²³Ali ako ti je oko zlonamjerno², tada ćeš biti ispunjen tamom. Ako svjetlost, koja je u tebi, postane tama, koliko će biti duboka?!«

Ne može se služiti dvojici gospodara

(Lk 16,13)

²⁴»Nitko ne može istodobno služiti dvojici gospodara. Jer, ili će jednoga mrziti, a drugoga voljeti, ili će jednomu biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.«³

¹ **6,22 dobronamjerno** Mogući prijevod: čisto, nesebično, neiskvareno, nevino, u svjetlu itd.

² **6,23 zlonamjerno** Mogući prijevod: zlo, pohlepno, sebično, okaljano, u tami itd.

³ **6,24 bogatstvu** Doslovno: mamonu. Riječ mamon na aramejskom jeziku znači »bogatstvo«.

Kraljevstvo Božje na prvo mjesto!

(Lk 12,22-34)

²⁵»Zato vam kažem: ne brinite se za svoj život — što ćete jesti ili piti ili za svoje tijelo — u što ćete se obući. Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odjeće? ²⁶Pogledajte ptice na nebu! One niti siju, niti žanju, niti prikupljaju hranu u žitnice, a vaš ih Otac nebeski hrani. Zar vi niste mnogo vredniji od ptica? ²⁷Tko od vas može brigama produžiti život samo za jedan sat?

²⁸Zašto se tjeskobno brinete za odjeću? Pogledajte kako rastu poljski ljiljani, a ne rade i ne predu. ²⁹A ja vam kažem da se ni Salomon u svoj svojoj raskoši nije odijevao poput njih. ³⁰Pa ako Bog tako odijeva poljsku travu, koja je danas tu, a već se sutra baca u peć, zar neće još više odijevati vas, malovjerni? ³¹Zato se nemojte brinuti i govoriti: 'Što ćemo jesti, što ćemo piti ili u što ćemo se obući?' ³²To sve traže oni koji ne poznaju Boga. Ali vaš Otac nebeski zna što vam je potrebno. ³³Zato, više od svega drugoga, brinite se za kraljevstvo Božje i da vršite Božju volju, a za sve ostalo što vam treba pobrinut će se Bog. ³⁴Ne brinite se tjeskobno za sutrašnji dan, jer će se sutrašnji dan brinuti za sebe. Svaki dan ima dosta svojih nevolja.«

Isus poučava o osuđivanju

(Lk 6,37-38; 41-42)

7¹»Nemojte suditi druge, da Bog vas ne sudi. ²Jer, bit ćete suđeni isto kako i vi sudite druge. Mjerit će vam se onako kako vi mjerite drugima. ³Zašto vidiš trun u oku svoga brata, a ne vidiš gredu u vlastitom oku? ⁴Kako možeš reći svome bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka', kad je u tvom oku greda? ⁵Licemjeru, prvo izvadi gredu iz svoga oka pa ćeš tada jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz bratova oka.

⁶Nemojte davati psima ono što je sveto da se ne okrenu protiv vas i da vas ne rastrgaju. Nemojte bacati bisere pred svinje, da ih ne pogaze.«

Snaga molitve

(Lk 11,9-13)

⁷»Molite i Bog će vam dati; tražite i naći ćete; kucajte i otvorit će vam se! ⁸Jer, svatko tko moli — prima; tko traži — pronalazi, a onomu koji kuca — otvorit će se.

⁹Tko bi od vas svome sinu, kad bi ga zamolio kruha, dao kamen? ¹⁰Ili kad bi ga zamolio ribu, dao zmiju?

¹¹Dakle, ako vi, iako ste zli, znate svojoj djeci davati dobre darove, još će više vaš Otac nebeski obdariti dobrim one koji ga mole.«

Zlatno pravilo

¹²»Sve što želite da drugi čine vama, činite i vi njima. To je smisao Mojsijeva zakona i učenja proroka.«

Uska vrata

(Lk 13,24)

¹³»Uđite na uska vrata, jer široka su vrata i prostran je put koji vodi u propast. Mnogo ljudi ide tim putem. ¹⁴Kako li su uska vrata i kako li je tijesan put koji vodi u život, a kako li je malo onih koji ga pronalaze!«

Budite oprezni!

(Lk 6,43-44; 13,25-27)

¹⁵»Čuvajte se lažnih proroka! Prići će vam prerušeni u ovčice, no iznutra su grabežljivi vukovi. ¹⁶Prepoznat ćete ih po onome što čine, jer ne bere se grožđe s trnovitog žbunja niti smokve sa čička. ¹⁷Isto tako, svako dobro stablo daje dobre plodove, a loše stablo loše. ¹⁸Dobro stablo ne može dati loše plodove niti može loše stablo dati dobre plodove. ¹⁹Svako stablo, koje ne daje dobre plodove, siječe se i baca u vatru. ²⁰Dakle, prepoznat ćete ih po njihovim djelima.

²¹Neće svaki onaj tko me bude zvao 'Gospodine, Gospodine' ući u kraljevstvo nebesko, nego samo oni koji budu radili ono što želi moj Otac koji je na nebu. ²²Mnogi će mi reći u posljednji dan: 'Gospodine, Gospodine, nismo li proricali pomoću tvog imena? Nismo li, pomoću tvog imena, izgonili zle duhove i činili brojna čuda?' ²³Tada ću im otvoreno reći: 'Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od mene, zlotvori!'«

Mudar i lakomislen čovjek

(Lk 6,47-49)

²⁴»Stoga je svatko tko čuje ove moje riječi i izvršava ih poput mudrog čovjeka koji je sagradio svoju kuću na stijeni. ²⁵Pala je kiša, naišle su bujice, zapuhali vjetrovi i udarili u kuću, ali ona se nije srušila jer je bila sagrađena na stijeni. ²⁶Ali svatko tko čuje ove moje riječi, a ne izvršava ih, ponaša se poput ludog čovjeka koji je sagradio svoju kuću na pijesku. ²⁷Pala je kiša, naišle su bujice, zapuhali su vjetrovi i udarili u kuću, a ona se

srušila uz jak tresak.«

²⁸Kad je Isus završio svoj govor, mnoštvo je bilo zadivljeno njegovim učenjem ²⁹jer ih je poučavao kao onaj tko ima vlast, a ne kao učitelji Zakona.

Isus ozdravlja gubavca

(Mk 1,40-45; Lk 5,12-16)

8 ¹Kad je Isus sišao s gore, slijedilo ga je veliko mnoštvo, ²među kojima je bio i jedan gubavac. Došao je do Isusa, kleknuo pred njega pa mu rekao: »Gospodine, tebi je moguće da me iscijeliš ako hoćeš.«

³Isus je ispružio ruku, dotaknuo ga i rekao: »Hoću. Budi iscijeljen!« I bio je izliječen od gube istoga trenutka. ⁴Tada mu je Isus rekao: »Pazi da nikome ne pričaš o ovome. Nego idi i pokaži se svećeniku.¹ Nakon toga prinesi žrtvu, kako je zapovjedio Mojsije. To će ljudima biti dokaz da si izliječen.«

Časnikov sluga

(Lk 7,1-10; Iv 4,43-54)

⁵Kad je Isus došao u Kafarnaum, prišao mu je neki časnik i zamolio ga za pomoć. ⁶Rekao mu je: »Gospodine, moj sluga leži kod kuće nepokretan i u velikim bolovima.«

⁷A Isus mu je odgovorio: »Doći ću i izliječit ću ga.«

⁸Časnik mu je rekao: »Gospodine, ja ne zaslužujem da ti dođeš u moju kuću, nego samo zapovjedi i moj će sluga ozdraviti. ⁹Jer i ja, koji sam podređen drugima, imam vojnike pod svojim zapovjedništvom pa kad kažem jednomu: 'Idi!', on ode, ili drugomu: 'Dođi!', i on dođe. Svom sluzi kažem: 'Učini to!' i on me posluša.«

¹⁰Kad je to čuo, Isus se zadivio, pa je rekao onima koji su ga pratili: »Zaista, kažem vam, nisam našao toliku vjeru ni u koga u Izraelu. ¹¹I još vam kažem da će mnogi doći s istoka i zapada i sjest će za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom. ¹²A oni koji trebaju pripadati kraljevstvu bit će izbačeni u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

¹³Zatim je Isus rekao časniku: »Idi, i neka ti bude kako si vjerovao!« A njegov je sluga ozdravio istoga trena.

¹**8,4 pokaži se svećeniku** Po Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavi Židov ozdravio.

Isus ozdravlja mnoge*(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)*

¹⁴Kad je Isus ušao u Petrovu kuću, ugledao je njegovu punicu kako leži u groznici. ¹⁵Dotaknuo joj je ruku i groznica ju je odmah pustila, a ona je ustala i počela ga posluživati.

¹⁶Kad je pala večer, Isusu su doveli mnoge opsjednute zlim duhovima. A on je riječju istjerao duhove i izliječio sve bolesne. ¹⁷Tako se ispunilo što je Bog rekao po proroku Izaiji:

»On je uzeo naše bolesti i ponio naše slabosti.«

Izaija 53,4

Slijediti Isusa*(Lk 9,57–62)*

¹⁸Kad je Isus vidio veliko mnoštvo oko sebe, zapovjedio je svojim sljedbenicima da otplove na drugu stranu jezera. ¹⁹Tada mu je pristupio neki učitelj Zakona i rekao mu: »Učitelju, ja ću te slijediti kamo god budeš išao.«

²⁰A Isus mu je rekao: »Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju svoja gnijezda, a Sin Čovječji nema kamo položiti glavu.«

²¹Drugi mu je učenik rekao: »Gospodine, dopusti mi da najprije odem i pokopam svoga oca.«

²²No Isus mu je rekao: »Pođi za mnom, a pusti mrtve da sami pokapaju svoje mrtve.«

Isus stišava oluju*(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)*

²³Zatim je Isus ušao u lađu, a njegovi su učenici pošli za njim. ²⁴Na jezeru se podigla strašna oluja, tako da su valovi gotovo prekrili lađu. A Isus je spavao. ²⁵Tada su učenici došli k njemu i probudili ga riječima: »Gospodine, spasi nas! Poginut ćemo!«

²⁶A on im je rekao: »Zašto se toliko bojite, malo-vjerni?« Onda je ustao, zapovjedio vjetrovima i jezeru i zavladao je velika tišina.

²⁷Ljudi su se čudili i pitali: »Kakav je to čovjek? Čak ga i vjetrovi i vode slušaju!«

Isus istjeruje zle duhove*(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)*

²⁸Kad je Isus stigao na drugu stranu jezera, u gadarski

kraj,¹ u susret su mu došla dva čovjeka opsjednuta zlim duhovima. Izišli su iz grobova i bili su tako opasni da nitko nije mogao proći tim putem. ²⁹Povikali su: »Što hoćeš od nas, Sine Božji? Jesi li došao ovamo da nas kazniš prije zakazanog vremena?«

³⁰Nedaleko od njih paslo je veliko krdo svinja. ³¹Zli duhovi molili su Isusa: »Ako nas istjeraš iz ovih ljudi, pošalji nas u ono krdo svinja.«

³²Isus im je rekao: »Idite!« i oni su izašli iz ljudi i ušli u svinje. Tada je cijelo krdo svinja jurnulo niz padinu u jezero i utopilo se u vodi. ³³Svinjari su pobjegli u grad pa su ispričali sve što se dogodilo s opsjednutima i svinjama. ³⁴Tada je cijeli grad izašao pred Isusa. Kad su ga spazili, zamolili su ga da napusti njihov kraj.

Isus ozdravlja nepokretnog

(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

9¹Isus je ušao u lađu, doplovio na drugu stranu jezera i vratio se u svoj grad. ²Tada su mu donijeli nepokretnog čovjeka koji je ležao na postelji. Kad je Isus vidio kolika je njihova vjera, rekao je nepokretnomu: »Samo hrabro, mladiću! Oprošteni su ti grijesi!«

³Tada su neki od učitelja Zakona rekli u sebi: »Ovaj čovjek svojim riječima vrijeđa Boga.«

⁴Budući da je znao što misle, Isus im je rekao: »Zašto mislite zlo u svojim srcima? ⁵Što je lakše reći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili 'Ustani i hodaj!'? ⁶Ali znajte da Sin Čovječji ima vlast opraštati grijeha na zemlji.« Zatim je rekao nepokretnomu: »Ustani, uzmi svoj ležaj i idi kući!« ⁷Nepokretni je ustao i otišao kući. ⁸Kad je narod to vidio, pun strahopoštovanja hvalio je Boga što je ljudima dao takvu vlast.

Matej (Levi) slijedi Isusa

(Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)

⁹Kad je Isus odlazio odande, ugledao je čovjeka zvanog Matej kako sjedi na naplatnom mjestu. Rekao mu je: »Hajde za mnom!« I Matej je ustao i krenuo za Isusom.

¹⁰Dok je Isus jeo u Matejevoj kući, došli su mnogi poreznici i grešnici pa su jeli zajedno s Isusom i njegovim učenicima. ¹¹Kad su to farizeji vidjeli, upitali su Isusove učenike: »Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?«

¹²Isus je to čuo pa je rekao: »Zdravi ne trebaju liječnika nego bolesni. ¹³Zato idite i naučite što znači: 'Više volim milosrđe, nego žrtve.'¹ Jer, ja nisam došao da pozovem pravednike, nego grešnike.«

Religiozni Židovi

(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)

¹⁴Tada su mu prišli Ivanovi učenici i upitali ga: »Zašto mi i farizeji često postimo, a tvoji učenici ne poste?«

¹⁵Isus im je odgovorio: »Mogu li svatovi tugovati dok je mladoženja s njima? Ali doći će vrijeme kada će im uzeti mladoženju. Tada će oni postiti.

¹⁶Nitko ne stavlja na stari ogrtač zakrpu od novoga platna koje se još nije stisnulo. Ako to učini, nova će se zakrpa stisnuti i poderati odjeću, a rupa će postati još veća. ¹⁷Ni novo vino se ne ulijeva u stare mjehove, jer bi oni popucali i vino bi iscurilo, a mjehovi bi bili uništeni. Zato ljudi uvijek stavljaju novo vino u nove mjehove, tako da se i vino i mjehovi sačuvaju.«

Djevojčica i bolesna žena

(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

¹⁸Dok im je Isus to govorio, prišao mu je poglavar sinagoge, kleknuo pred njega i rekao: »Kći mi je upravo umrla, ali dođi, stavi svoju ruku na nju i ona će oživjeti.«

¹⁹Isus je ustao i pošao za njim zajedno sa svojim učenicima.

²⁰A neka žena, koja je patila od krvarenja već dvanaest godina, prišla je Isusu s leđa i dotaknula rub njegova ogrtača. ²¹Mislila je: »Ako samo dotaknem njegov ogrtač, ozdravit ću.«

²²Isus se okrenuo, ugledao ženu i rekao: »Samo hlabro, kćeri! Tvoja te vjera ozdravila.« I žena je ozdravila istoga časa.

²³Kad je Isus došao u kuću poglavara sinagoge, vidio je svirače kako sviraju pogrebnu glazbu i uznemiren narod.

²⁴Rekao je: »Izidite! Djevojka nije mrtva; samo spava.« A oni su ga ismijavali. ²⁵Kad je narod istjeran iz kuće, Isus je ušao u sobu, uzeo djevojku za ruku i ona je ustala. ²⁶Vijest o tome proširila se po cijelom onom kraju.

²⁷Kad je odlazio odande, dva su slijepca pošla za njim i vičući: »Smiluj nam se, Sine Davidov!« ²⁸Kad je ušao u

kuću, slijepci su mu prišli, a Isus ih je upitao: »Vjerujete li da vam ja mogu povratiti vid?« Oni su odgovorili: »Da, Gospodine!«

²⁹Tada je dotaknuo njihove oči i rekao: »Neka vam bude onako kako vjerujete!« ³⁰I progledali su, a Isus ih je strogo opomenuo: »Pazite da nitko ne sazna za ovo!« ³¹No oni su otišli i proširili vijest o njemu po cijelom onom kraju.

³²Dok su oni izlazili, doveli su Isusu nijema čovjeka koji je bio opsjednut zlim duhom. ³³Kad je Isus istjerao zlog duha, nijemi je progovorio. Narod se divio i govorio: »Nikad nešto slično nije viđeno u Izraelu!«

³⁴A farizeji su govorili: »On izgoni zle duhove uz pomoć vladara zlih duhova.«

Ovce bez pastira

³⁵Isus je išao po svim gradovima i selima. Poučavao je u njihovim sinagogama i objavljivao Radosnu vijest o kraljevstvu. Liječio je svaku slabost i svaku bolest. ³⁶Kad je vidio mnoštvo naroda, sažalio se nad njima jer su bili iscrpljeni i bespomoćni poput ovaca bez pastira. ³⁷Tada je rekao svojim učenicima: »Žetva je velika, a radnika je malo. ³⁸Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike za svoju žetvu.«¹

Isus šalje učenike

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

10 ¹Isus je pozvao svojih dvanaest učenika i dao im vlast da istjeruju zle duhove i da liječe svaku slabost i svaku bolest. ²Ovo su imena dvanaestorice apostola: Šimun — zvani Petar — i njegov brat Andrija; Jakov — Zebedejev sin i njegov brat Ivan; Filip i Bartolomej; ³Toma i Matej — carinik; Jakov — Alfejev sin — i Tadej; ⁴Šimun Kananac i Juda Iskariotski, koji je izdao Isusa.

⁵Isus je poslao ovu dvanaesticu i naredio im: »Nemojte ići k poganima² i nemojte ulaziti ni u jedan grad u Samariji! ⁶Radije idite k izgubljenim ovcama izraelskoga naroda. ⁷Idite i propovijedajte, govoreći:

19,38 Žetva ... žetvu Što znači da je mnogo ljudi koje treba spasiti, a malo je onih koji na tome rade. Zato treba moliti Boga, gospodara ljudi, da pošalje radnike.

210,5 pogani Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u kontekstu može se odnositi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu. Isto u stihu 18.

'Kraljevstvo nebesko je blizu!' ⁸Liječite bolesne, uskri-
sujte mrtvace, ozdravljajte gubave i izgonite zle duhove!
Besplatno ste primili ove blagoslove i moć, stoga
besplatno i dajte! ⁹Nemojte nositi u pojasima ni zlata,
ni srebra, ni bakra! ¹⁰Nemojte nositi ni putne torbe, ni
dodatne odjeće, ni obuće, ni štapa! Jer, radnik zaslužuje
svoju hranu.

¹¹Kad uđete u grad ili selo, pronađite u njemu nekoga
dostojnog pa ostanite kod njega sve dok ne pođete dalje!
¹²Kad ulazite u takav dom, zaželite mu mir! ¹³Ako je
dom dostojan, neka vaš mir ostane u njemu, a ako nije
dostojan, neka vam se vaš mir vrati. ¹⁴Ako vas tko ne
bude primio ili slušao što govorite, napustite tu kuću
ili grad i otresite prah sa svojih nogu.¹ ¹⁵Istinu vam
kažem: na dan Suda tom će gradu biti gore nego Sodomi
i Gomori.«

Isus upozorava na nevolje

(Mk 13,9–13; Lk 12,2–7; Lk 21,12–17)

¹⁶»Budite svjesni da vas šaljem kao ovce među vukove.
Zato budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!
¹⁷Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati na sud i šibati
vas u svojim sinagogama. ¹⁸Dovodit će vas pred vladare
i kraljeve jer ste moji sljedbenici. To će biti prilika da o
meni svjedočite njima i poganima. ¹⁹Kad vas budu uhi-
ćivali, ne brinite se što i kako ćete govoriti, jer će vam
toga časa biti dano što da govorite. ²⁰Stoga nećete to
govoriti vi, nego će Duh Oca vašega govoriti kroz vas.

²¹Brat će predavati svoga brata da ga ubiju, a otac
svoje dijete. Djeca će se okrenuti protiv roditelja i ubijati
ih. ²²Svi će vas ljudi mrziti zbog moga imena, ali oni koji
ustraju do kraja, bit će spašeni. ²³Kad vas budu progonili
u jednom gradu, pobjegnite u drugi. Istinu vam kažem:
nećete stići obići sve izraelske gradove prije ponovnog
dolaska Sina Čovječjega.

²⁴Učenik nije veći od učitelja niti je sluga veći od
svoga gospodara. ²⁵Dovoljno je učeniku da bude kao
njegov učitelj, a služi da bude kao njegov gospodar. Ako
su glavu obitelji nazivali Belzebulom², koliko će tek gore
nazivati njegove ukućane?«

¹**10,14 otresite prah sa svojih nogu** Upozorenje ljudima tog
grada. Na taj način bi pokazali da su završili razgovor s tim
ljudima.

²**10,25 Belzebul** đavao.

Ne bojte se ljudi!*(Lk 12,2-7)*

²⁶»Dakle, nemojte ih se bojati, jer sve što je skriveno bit će otkriveno i sve što je tajno saznat će se. ²⁷Ono što vam govorim u tami¹ recite na svjetlu!² I što vam šapućem na uho, razglasite na sva zvona! ²⁸Nemojte se bojati onih koji mogu ubiti vaše tijelo, ali ne mogu ubiti vašu dušu! Radije se bojte Boga koji može uništiti i dušu i tijelo u paklu. ²⁹Za samo jedan novčić³ možete kupiti dva vrapca. No ni jedan od njih neće uginuti ako to vaš Otac ne dopusti. ³⁰Vama su čak i vlasi na glavi izbrojene. ³¹Dakle, nemojte se bojati jer ste vredniji od vrabaca.«

Govorite o svojoj vjeri!*(Lk 12,8-9)*

³²»Tko god mene prizna pred ljudima — pripada meni. I ja ću priznati da on pripada meni pred mojim Ocem koji je na nebu. ³³Tko god se odrekne mene pred ljudima — ne pripada meni. I ja ću ga se odreći pred svojim Ocem koji je na nebu.«

Slijediti Isusa donosi nevolje*(Lk 12,51-53; 14,26-27)*

³⁴»Nemojte misliti da sam došao donijeti mir na zemlju. Nisam došao donijeti mir, nego mač. ³⁵Jer došao sam okrenuti:

'sina protiv oca,
kćer protiv majke,
snahu protiv svekrve.

³⁶ Čovjeku će biti neprijatelji njegovi ukućani.'

Mihej 7,6

³⁷Tko voli oca ili majku više nego mene, nije dostojan da me slijedi. Tko voli svoga sina ili kćer više od mene, nije dostojan da me slijedi. ³⁸Tko ne uzme svoj križ i ne ide za mnom, nije me dostojan. ³⁹Tko voli svoj život više nego mene, izgubit će ga. Ali onaj tko izgubi svoj život zbog mene, sačuvat će ga.«

¹10,27 u tami U tajnosti.

²10,27 na svjetlu U javnosti.

³10,29 novčić Doslovno: asarion. Bakreni novčić koji je vrijedio 1/16 denara.

Bog blagoslivlja one koji vas primaju*(Mk 9,41)*

⁴⁰»Tko prima vas prima i mene, a tko prima mene prima i Onoga koji me je poslao. ⁴¹Tko prima proroka zato što je prorok, primit će proročku nagradu. Tko prima pravednog čovjeka zato što je pravedan, primit će nagradu pravednika. ⁴²A tko dade samo čašu hladne vode jednomu od ovih malenih zato što je moj učenik, zaista, kažem vam, sigurno neće izgubiti svoju nagradu.«

Isus i Ivan Krstitelj*(Lk 7,18–35)*

11 ¹Kad je Isus završio s davanjem uputa dvanaestoricu svojih učenika, otišao je odande da poučava i propovijeda po gradovima u Galileji.

²Kad je Ivan Krstitelj, koji je bio u zatvoru, čuo za Kristova djela, poslao je Isusu svoje učenike. ³Oni su ga upitali: »Jesi li ti onaj koji treba doći ili da očekujemo drugog?«

⁴Isus im je odgovorio: »Idite i recite Ivanu o onome što čujete i vidite: ⁵slijepi vide, hromi hodaju, gubavi ozdravljaju, gluhi čuju, mrtvi ustaju u život, a siromasima se propovijeda Radosna vijest. ⁶Blago onomu tko ne oklijeva da me prihvati!«

⁷Dok su Ivanovi učenici odlazili, Isus je počeo govoriti mnoštvu o Ivanu pitajući ih: »Što ste išli vidjeti u pustinji? Trsku koju povija vjetar? ⁸Ako ne to, što ste onda išli vidjeti? Čovjeka odjevenog u raskošnu odjeću? Oni koji nose raskošnu odjeću nalaze se u kraljevskim dvorima. ⁹Što ste onda išli vidjeti? Proroka? Da, kažem vam, i više od proroka. ¹⁰On je onaj o kojem je u Pismu pisano:

’Evo, šaljem svoga glasnika ispred tebe.

On će pripremiti put pred tobom.’

Malahija 3,1

¹¹Istinu vam kažem: od svih ljudi koji su ikada rođeni, nitko nije veći od Ivana Krstitelja, a ipak je i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći od Ivana. ¹²Od vremena Ivana Krstitelja pa do sada navala je na kraljevstvo nebesko i siloviti ga prisvajaju.¹ ¹³Svi su proroci i Mojsijev Zakon proricali do Ivana. ¹⁴Ako prihvaćate što su rekli

¹11,12 *Od vremena ... siloviti ga prisvajaju* Mogući prijevod: »Od vremena kad je Ivan Krstitelj propovijedao svoju poruku, Kraljevstvo nebesko trpi silovite napade i siloviti ga prisvajaju.«

proroci i Zakon, onda je Ivan Ilija koji treba doći. ¹⁵Tko sluša, neka čuje!

¹⁶S kim da usporedim sadašnju generaciju? Oni su poput djece koja sjede na trgovima i dovikuju se:

¹⁷'Svirali smo vam, ali vi niste zaplesali!

Pjevali smo tužaljke, ali vi niste zaplakali.'

¹⁸Došao je Ivan, koji nije ni jeo ni pio poput ostalih ljudi pa kažu: 'Opsjednut je zlim duhom!' ¹⁹Onda je došao Sin Čovječji, koji jede i pije poput svih ostalih, a ljudi kažu: 'Vidi ovoga! Proždrljivac i pijanica! Prijatelj poreznika i grešnika!' Ali, mudrost se dokazuje djelima koja čini.«

Isus upozorava

(Lk 10,13-15)

²⁰Tada je Isus počeo koriti gradove u kojima je učinio najviše čuda jer se ljudi iz tih gradova nisu obratili.

²¹Rekao im je: »Teško tebi, Korozaine! Teško tebi Betsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su se u vama dogodila, oni bi se već odavno pokajali. U znak pokajanja oni bi obukli kostrijet i glave posuli pepelom.

²²Ali, kažem vam, na Sudnji dan će Tiru i Sidonu biti lakše nego vama. ²³A ti, Kafarnaume, zar se misliš uzdići do neba? Ne, strmoglavit ćeš se u pakao. Jer, da su se u Sodomi dogodila čuda koja su se u tebi dogodila, taj bi grad opstao do dana današnjega. ²⁴Ali, kažem ti, na Sudnji dan će Sodomi biti lakše nego tebi.«

Isusov poziv

(Lk 10,21-22)

²⁵U ono vrijeme Isus je rekao: »Slavim te, Oče, gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio onima koji su kao mala djeca. ²⁶Da, Oče, jer ti si htio da tako bude.

²⁷Moj mi je Otac sve predao. Nitko, osim Oca, ne poznaje Sina. I nitko ne poznaje Oca, osim Sina i onih kojima ga Sin želi otkriti.

²⁸Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti. ²⁹Uzmite moj jaram na sebe i učite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca i naći ćete pokoj svojim dušama. ³⁰Jer, jaram koji vam dajem lak je i teret koji je od mene lagan je za nositi.«¹

¹ 11,30 *Jer jaram je ... lagan* Doslovno: »Jer moj je jaram blag i moje je breme lako.«

Sin Čovječji je gospodar*(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)*

12¹U ono vrijeme, jedne subote, Isus je prolazio kroz žitna polja. Njegovi su učenici ogladnjeli pa su počeli trgati klasje i jesti. ²Kad su to farizeji vidjeli, rekli su Isusu: »Gledaj! Tvoji učenici čine što nije dopušteno činiti subotom.«

³Tada im je Isus rekao: »Zar niste čitali što je David učinio kada su on i oni koji su bili s njim ogladnjeli? ⁴Ušao je u Božju kuću i jeo posvećene kruhove prinijete Bogu, iako ni njemu ni njegovim pratiocima nije bilo dopušteno da ih jedu, nego samo svećenicima. ⁵Niste li čitali u Zakonu da subotom svećenici u Hramu krše zakon o suboti? No njima se to ne uzima za zlo. ⁶Ali ja vam kažem da je ovdje nešto veće od Hrama. ⁷Da ste shvatili što znači: 'Više volim milosrđe, nego žrtve',¹ ne biste osuđivali ove nedužne.

⁸Jer Sin Čovječji je gospodar i subote.«

Ozdravljenje u subotu*(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)*

⁹Odande je otišao u njihovu sinagogu, ¹⁰gdje je bio neki čovjek s usahlom rukom. Neki su Židovi upitali Isusa, s namjerom da ga optuže: »Je li dopušteno liječiti subotom?«²

¹¹Isus im je rekao: »Tko od vas ne bi uhvatio i izvađio svoju jedinu ovcu ako ona u subotu padne u jamu? ¹²A čovjek je mnogo važniji od ovce. Zato je dopušteno subotom činiti dobro.«

¹³Zatim je rekao onom čovjeku: »Ispruži ruku!« Čovjek je ispružio ruku i ruka mu je postala zdrava kao i druga. ¹⁴A farizeji su izašli i počeli smišljati kako da ubiju Isusa.

Isus je Božji izabrani sluga

¹⁵Kad je za to doznao, otišao je odande, a slijedilo ga je silno mnoštvo. On ih je sve ozdravljao ¹⁶i upozoravao ih da ne odaju tko je on, ¹⁷kako bi se ispunilo što je rečeno po proroku Izaiji:

¹⁸»Ovo je moj sluga,
koga sam izabrao.

¹12,7 Citat iz Hoš 6,6.

²12,10 »Je li ... subotom?« Raditi subotom bilo je protivno židovskom zakonu. Vidi pod 'subota' (Šabat).

Moj ljubljeni, u kome uživa moja duša.

Stavit ću svoj Duh na njega

i on će narodima objaviti pravdu.

¹⁹ Neće se svađati ni vikati,

nići će ljudi čuti njegov glas.

²⁰ On neće slomiti već savijenu trsku,

ni ugaziti žiška koji tinja,

dok pravdu ne dovede do pobjede.

²¹ U njegovo ime uzdat će se narodi.«

Izaija 42,1–4

Isusova moć je od Boga

(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

²²Zatim su mu doveli slijepog i nijemog čovjeka, obuzetog zlim duhom. Isus ga je ozdravio pa je čovjek progovorio i progledao. ²³A mnoštvo je bilo zadivljeno te se pitalo: »Da nije ovo Sin Davidov?«

²⁴Kad su to čuli farizeji, rekli su: »On izgoni zle duhove uz pomoć sotone¹, vladara zlih duhova.«

²⁵Isus je znao njihove misli pa im je rekao: »Svako će kraljevstvo koje je nesložno propasti. Svaki grad ili obitelj, koja je nesložna unutar sebe, neće opstati. ²⁶Dakle, ako sotona izgoni sotonu, on je u sebi podijeljen. Kako će onda njegovo kraljevstvo opstati? ²⁷Opet, ako ja izgonim zle duhove uz pomoć Belzebula, uz čiju ih pomoć izgone vaši ljudi? Zato će vam vaši vlastiti ljudi suditi. ²⁸Budući da ja izgonim zle duhove uz pomoć Duha Božjega, to dokazuje da je kraljevstvo Božje došlo k vama.

²⁹Ili, kako može netko ući u kuću snažna čovjeka i ukrasti mu imovinu ako ga prije ne sveže? Tek će mu tada moći opljačkati kuću.

³⁰Tko nije sa mnom — protiv mene je. Tko mi ne pomaže skupljati — taj rasipa. ³¹Zato vam kažem: svaki grijeh i kleveta oprostiti će se ljudima, ali kleveta protiv Duha Svetoga neće se oprostiti. ³²Ako tko kaže nešto protiv Sina Čovječjega, može mu se oprostiti, ali ako tko kaže nešto protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni na onom koji dolazi.«

Dobar i loš plod

(Lk 6,43–45)

³³»Da biste imali dobar plod, morate imati dobro stablo. Ali ako je stablo loše, imat ćete loš plod, jer stablo se prepoznaje po svome plodu. ³⁴Vi zmije! Kako možete

¹ **12,24 sotona** Doslovno Belzebul đavao. Isto u stihu 27.

govoriti dobro kad ste zli? Riječi koje usta izgovaraju dolaze iz onoga što je pohranjeno u srcu. ³⁵Dobar čovjek iznosi dobro jer je u njemu pohranjeno dobro, a zao čovjek iznosi zlo jer je u njemu pohranjeno zlo. ³⁶No kažem vam da će na Sudnji dan ljudi odgovarati za svaku nekorisnu riječ koju su izgovorili. ³⁷Jer, tvoje će te riječi opravdati i tvoje će te riječi osuditi.«

Židovi traže dokaz

(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)

³⁸Tada su mu neki učitelji Zakona i farizeji rekli: »Učitelju, želimo da nam daš neki znak.«

³⁹A Isus im je odgovorio: »Zao i nevjeran naraštaj traži znak. Ali neće mu se dati nikakav drugi znak osim znaka proroka Jone¹. ⁴⁰Kao što je Jona bio u utrobi velike ribe tri dana i tri noći, tako će i Sin Čovječji biti u utrobi zemlje tri dana i tri noći. ⁴¹Na Sudu će Ninivljani² ustati zajedno s ljudima koji žive danas i osudit će ga jer su se obratili zbog Jonina propovijedanja. A ovdje je netko veći od Jone. ⁴²Na Sudu će Kraljica Juga³ ustati s ovim naraštajem i osudit će ga jer je s kraja zemlje došla čuti Salomonovu mudrost. A ovdje je nešto veće od Salomona.«

Povratak zlog duha

(Lk 11,24–26)

⁴³»Kad zao duh iziđe iz čovjeka, luta sušnim mjestima tražeći odmor, ali ga ne nalazi. ⁴⁴Tada kaže: 'Vratit ću se u svoju kuću iz koje sam izašao.' Kada se vrati, pronalazi je praznu, čistu i uređenu. ⁴⁵Tada ode i sa sobom dovede sedam drugih duhova, gorih od sebe pa svi uđu i nastane se ondje. Tako posljednje stanje toga čovjeka postaje gore od prvotnoga. Isto će biti i s ovom pokvarenom generacijom.«

Isusova prava obitelj

(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)

⁴⁶Dok je Isus još govorio narodu, došli su njegova majka i braća i stajali su vani tražeći da s njim govore.

¹ **12,39 Jona** Osoba koja je govorila u Božje ime. Priča o Joni nalazi se u Starom zavjetu u Knjizi o Joni.

² **12,41 Ninivljani** Stanovnici Ninive, grada u kojem je Jona propovijedao (Jona 3).

³ **12,42 Kraljica Juga** Kraljica od Sabe. Ona je proputovala više od 1600 kilometara da bi čula Božju mudrost od Salomona. (Prva knjiga o Kraljevima 10,1–13).

⁴⁷Netko reče Isusu: »Evo, tvoja majka i braća stoje vani i žele razgovarati s tobom.«

⁴⁸A Isus odgovori onomu koji mu je to javio: »Tko je moja majka i tko su moja braća?« ⁴⁹Onda je pokazao rukom na svoje učenike i rekao: »Evo moje majke i moje braće! ⁵⁰Da, tko god izvršava volju moga nebeskog Oca, taj mi je i brat, i sestra, i majka.«

Usporedba o sijaču

(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)

13 ¹Istoga je dana Isus izašao iz kuće i sjeo pokraj jezera. ²Veliko se mnoštvo okupilo oko njega pa je on ušao u lađu i sjeo, dok je narod ostao na obali. ³Govorio im je o mnogim stvarima u usporedbama. Rekao im je: »Sijač je pošao sijati. ⁴Dok je sijao, nešto sjemena palo je pokraj puta. Došle su ptice i pozobale ga. ⁵Poneko je palo na kamenito tlo, gdje nije bilo puno zemlje. Brzo je niknulo jer zemlja nije bila duboka, ⁶ali kad je izašlo sunce, uvenulo je od žege, a kako nije imalo korijenja, osušilo se. ⁷Neko je palo među trnje, no trnje je izraslo i ugušilo ga. ⁸A neko je palo na dobru zemlju i donijelo rod koji je bio trideset, šezdeset ili čak sto puta veći od posijanog. ⁹Tko sluša — neka čuje!«

Zašto Isus poučava u usporedbama?

(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)

¹⁰Učenici su prišli k Isusu i upitali ga: »Zašto im govoriš u usporedbama?«

¹¹A on im je odgovorio: »Vama je dano da znate tajne kraljevstva nebeskog, ali njima nije dano. ¹²Jer tko ima, dat će mu se i imat će u izobilju. A tko nema, oduzet će mu se i ono što ima. ¹³Zato im govorim u usporedbama, jer iako gledaju — ne vide; iako slušaju — ne čuju i ne razumiju. ¹⁴Tako se na njima ispunjava Izaijino proročanstvo:

’Slušat ćete i slušati, ali nećete razumjeti.

Gledat ćete i gledati, ali nećete vidjeti.

¹⁵ Jer, otvrdnulo je srce ovoga naroda;

uši su začepili i oči su zatvorili.

Tako da ne vide svojim očima,

ne čuju svojim ušima,

ne razumiju svojim srcem

i ne obraćaju se meni da ih ozdravim.’

Izaija 6,9–10

¹⁶Ali blago vašim očima jer vide i blago vašim ušima jer čuju. ¹⁷Istinu vam kažem: mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, ali nisu vidjeli; željeli su čuti što vi čujete, ali nisu čuli.«

Značenje usporedbe o sijaču

(Mk 41,3-20; Lk 8,11-15)

¹⁸»Poslušajte, dakle, značenje usporedbe o sijaču. ¹⁹Sjeme koje je palo pokraj puta jest onaj koji čuje učenje o kraljevstvu, ali ga ne razumije. Tada dolazi Zli te mu otima što mu je u srcu posijano. ²⁰Sjeme koje je palo na kamenito tlo jest onaj koji čuje učenje i odmah ga s radošću prihvaća. ²¹Ali budući da nema u sebi korijena, nepostojan je pa kad dođe nevolja ili progonstvo zbog učenja, odmah otpadne. ²²Sjeme koje je palo u trnje jest onaj koji čuje učenje, ali dopušta da ga brige ovoga svijeta i zavodljivost bogatstva uguše pa ono ne donosi rod. ²³Sjeme koje je palo na dobru zemlju jest onaj koji čuje i razumije učenje te donosi rod koji je trideset, šezdeset ili čak sto puta veći od onoga što je posijano.«

Usporedba o pšenici i korovu

²⁴Zatim im Isus iznese drugu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput čovjeka koji je posijao dobro sjeme na svojoj njivi. ²⁵Ali dok su ljudi spavali, došao je neprijatelj vlasnika njive, posijao ljulj među pšenicu i otišao. ²⁶Kad je pšenica narasla i donijela rod, pojavio se i ljulj. ²⁷Tada su sluge pristupile k vlasniku i rekle: 'Gospodaru, zar nisi posijao dobro sjeme na svojoj njivi? Pa, odakle onda na njoj ljulj?'

²⁸Odgovorio im je: 'To je učinio neprijatelj.' Sluge su ga upitale: 'Hoćeš li da odemo i počupamo ljulj?'

²⁹Rekao im je: 'Ne, da ne biste, čupajući ljulj, zajedno s njim iščupali i pšenicu. ³⁰Neka rastu zajedno do žetve, a u vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije ljulj i svežite ga u snopove da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu!'«

Usporedba o gorušičinu zrnu i kvascu

(Mk 4,30-32; 33-34; Lk 13,18-21)

³¹Zatim im je iznio drugu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput sjemena gorušice koje je netko uzeo i posijao na svojoj njivi. ³²Ono je jedno od najmanjih od svega sjemenja, ali kad izraste jedno je od najvećih biljaka u vrtu. Ono izraste u stablo te dolaze ptice i

gnijezde se u njegovim granama.«

³³Ispričao im je još jednu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput kvasca koji je žena uzela i pomiješala s tri mjere brašna dok sve ne ukvasa.«

³⁴Isus je mnoštvu o svemu govorio u usporedbama. Zapravo mu ništa nije rekao bez usporedbi. ³⁵To je bilo zato da bi se ispunilo što je Bog rekao po proroku:

»Govorit ću u usporedbama.

Otkrit ću što je skriveno od postanka svijeta.«

Psalam 78,2

Objašnjenje usporedbe o ljulju

³⁶Zatim je Isus otpravio narod i ušao u kuću. Ondje su mu pristupili njegovi učenici i rekli: »Objasni nam priču o ljulju na njivi!«

³⁷Odgovorio im je: »Onaj koji je posijao dobro sjeme jest Sin Čovječji. ³⁸Njiva je svijet. Dobro sjeme su oni koji pripadaju kraljevstvu. Ljulj su oni koji pripadaju Zlomu. ³⁹Neprijatelj koji je posijao ljulj jest đavao. Žetva je svršetak svijeta¹, a žeteoci su anđeli.

⁴⁰Kao što se ljulj skuplja i spaljuje u vatri, tako će biti i na svršetku svijeta. ⁴¹Sin Čovječji poslat će svoje anđele i oni će ukloniti iz njegova kraljevstva sve one koji druge navode na grijeh i sve one koji čine zlo. ⁴²Anđeli će ih baciti u užarenu peć, gdje će biti plač i škrgut zuba. ⁴³Pravednici će tada zasjati poput sunca u kraljevstvu svoga Oca. Tko sluša — neka čuje!«

Usporedba o blagu i biseru

⁴⁴»Kraljevstvo nebesko je poput blaga skrivenog u polju. Kad ga je neki čovjek pronašao, ponovo ga je sakrio, pa je prepun radosti otišao i prodao sve što je imao te kupio to polje.

⁴⁵Kraljevstvo nebesko je i poput trgovca koji traži skupocene bisere. ⁴⁶Kad je pronašao dragocjen biser, otišao je i prodao sve što je imao pa ga kupio.«

Usporedba o ribarskoj mreži

⁴⁷»Kraljevstvo nebesko je i poput mreže bačene u jezero, u koju se uhvatilo mnogo raznovrsne ribe. ⁴⁸Kad se mreža napunila, ribari su je izvukli na obalu. Zatim su sjeli i odabrali dobre ribe te ih stavili u košare, a loše su

¹ **13,39 svijet** Doslovno: »dob« ili »vrijeme«. Isto u stihovi 40 i 49.

bacili. ⁴⁹Tako će biti i na svršetku svijeta. Doći će anđeli i odvojiti zle ljude od pravednih. ⁵⁰Zatim će baciti zle u užarenu peć, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

⁵¹Isus je upitao svoje učenike: »Razumijete li sve ovo?«

»Da«, odgovorili su mu.

⁵²Zatim im je rekao: »Zato je svaki učitelj Zakona, koji je poučen o kraljevstvu nebeskom, poput domaćina koji iz svoje riznice iznosi i novo i staro.«

Isus u Nazaretu

(Mk 6,1-6; Lk 4,16-30)

⁵³Kad je Isus završio s poučavanjem pomoću ovih usporedbi, napustio je to mjesto ⁵⁴i otišao u svoj rodni grad. Ondje je poučavao u sinagogi. Svi su bili zadivljeni i pitali su se: »Odakle mu tolika mudrost i moć da čini čuda? ⁵⁵Nije li on tesarov sin? Ne zove li se njegova majka Marija, a njegova braća Jakov, Josip, Šimun i Juda? ⁵⁶Zar nisu sve njegove sestre ovdje među nama? Pa odakle mu onda sve to?« ⁵⁷I nisu ga prihvatili.

Ali Isus im je rekao: »Prorok je poštivan kamo god išao, osim u svom rodnom gradu i u svojoj vlastitoj kući.«

⁵⁸Zbog njihove nevjere ondje nije učinio mnogo čuda.

Herod i Isus

(Mk 6,14-29; Lk 9,7-9)

14¹U to je vrijeme Herod, vladar Galileje, čuo glasine o Isusu. ²Tada je rekao svojim slugama: »Taj je čovjek Ivan Krstitelj. Mora da je ustao od mrtvih pa zbog toga čudesne sile djeluju u njemu.«

Umorstvo Ivana Krstitelja

³Naime, Herod je bio uhvatio Ivana, stavio ga u lance i bacio u zatvor. Učinio je to zbog Herodijade, žene svoga brata Filipa, ⁴jer je Ivan govorio Herodu: »Nije dopušteno da je imaš.« ⁵Herod je Ivana htio ubiti, ali se bojao naroda jer su ga smatrali prorokom.

⁶No za Herodov rođendan Herodijadina je kći plesala pred Herodom i njegovim gostima. Herod je bio toliko oduševljen ⁷da joj je obećao ispuniti sve što bude tražila. ⁸Po nagovoru svoje majke, ona je rekla: »Daj mi glavu Ivana Krstitelja na ovom pladnju!« ⁹Kralj Herod se razalostio, ali zbog svog obećanja i gostiju naredio je da joj se

želja ispuni. ¹⁰Poslao je ljude da Ivanu u tamnici odrube glavu. ¹¹Zatim su Ivanovu glavu donijeli na pladnju i predali djevojci, a ona ju je odnijela svojoj majci. ¹²Tada su došli Ivanovi učenici, uzeli njegovo tijelo i pokopali ga. Nakon toga otišli su i ispričali Isusu što se dogodilo.

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mk 6,30-44; Lk 9,10-17; Iv 6,1-14)

¹³Kad je Isus to čuo, otišao je odande lađom na pusto mjesto da bude sam. No kad je mnoštvo za to saznalo, krenulo je za njim pješke iz svojih gradova. ¹⁴Kad je Isus došao na obalu i vidio veliko mnoštvo, sažalio se nad njim i izliječio bolesne među njima.

¹⁵Uvečer su mu prišli njegovi učenici i rekli: »Ovo je pusto mjesto i već je kasno. Pošalji narod u sela da si kupi hranu!«

¹⁶No Isus im je rekao: »Ne trebaju ići. Vi im dajte jesti!«

¹⁷Odgovorili su mu: »Ovdje nemamo ništa osim pet kruhova i dvije ribe.«

¹⁸Rekao im je: »Donesite ih ovamo!« ¹⁹Naredio je narodu da sjedne na travu. Zatim je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao u nebo i zahvalio Bogu za hranu. Razlomio je kruh i dao ga svojim učenicima, a oni su ga dali ljudima. ²⁰Svi su ljudi jeli i nasitili se. Nakon toga učenici su ostacima hrane napunili dvanaest košara. ²¹A onih koji su jeli bilo je oko pet tisuća, ne ubrajajući žene i djecu.

Isus hoda po vodi

(Mk 6,45-52; Iv 6,16-21)

²²Odmah nakon toga Isus je naredio svojim učenicima da uđu u lađu i otplove na drugu stranu jezera prije njega, a on će poslati narod kući. ²³Nakon što je otpremio narod, popeo se na brdo da bi molio u samoći. Uvečer je još uvijek bio ondje sam. ²⁴A lađa je već bila daleko od obale, šibana valovima, jer je plovila usuprot vjetru.

²⁵Između tri i šest sati ujutro Isus je došao k učenicima, hodajući po vodi. ²⁶A oni su, kad su ga vidjeli kako hoda po vodi, prestrašeno kriknuli: »Duh!« i počeli od straha vikati.

²⁷No Isus im je odmah rekao: »Budite hrabri! To sam ja. Ne bojte se!«

²⁸Petar mu je na to rekao: »Gospodine, ako si to ti,

naredi mi da dođem k tebi hodajući po vodi.«

²⁹Isus mu je rekao: »Dođi!«

Petar je izašao iz lađe i, hodajući po vodi, pošao prema Isusu. ³⁰Ali kad je primijetio koliko je vjetar jak, uplašio se i počeo tonuti te povikao: »Gospodine, spasi me!«

³¹Isus je odmah ispružio ruku, uhvatio ga i rekao mu: »Čovječe male vjere, zašto si posumnjao?«

³²Kad su ušli u lađu, vjetar je prestao. ³³A oni koji su bili u lađi poklonili su se Isusu govoreći: »Ti si zaista Sin Božji!«

Isus ozdravlja mnoge bolesne

(Mk 6,53–56)

³⁴Kad su preplovili jezero, stigli su na kopno u Genezaret. ³⁵Čim su stanovnici toga mjesta prepoznali Isusa, razglasili su po cijeloj okolici o njegovu dolasku, pa su mu donosili sve bolesnike. ³⁶Molili su ga da im dopusti da samo dotaknu rub njegova ogrtača. Svi koji su ga dotaknuli bili su potpuno ozdravljeni.

Božji zakon i ljudska pravila

(Mk 7,1–23)

15 ¹Tada su Isusu pristupili neki farizeji i učitelji Zakona iz Jeruzalema i upitali ga: ²»Zašto tvoji učenici krše učenje koje su nam ostavili naši preci? Ne peru ruke prije jela.«

³No Isus ih je upitao: »A zašto vi kršite Božju zapovijed zbog svoje tradicije? ⁴Jer, Bog je rekao: 'Poštuj oca i majku!' ¹ i 'Tko god uvrijedi svoga oca ili majku neka se kazni smrću.' ² ⁵Ali vi učite da čovjek može reći svome ocu ili majci: 'Ono čime bih ti mogao pomoći dajem Bogu na dar' ⁶i da na taj način postaje slobodan od dužnosti prema ocu i majci. Time ste ukinuli Božju zapovijed zbog svoje tradicije. ⁷Vi, licemjeri! Izaija je točno prorekao o vama kad je rekao:

⁸'Ovi ljudi tvrde da me štiju,
ali srca su im daleko od mene.

⁹Bezvrijedno je njihovo štovanje,
jer njihova su učenja zapovijedi ljudske.'« *Izaija 29,13*

¹⁰Isus je dozvao narod k sebi ¹¹te mu rekao: »Poslušajte i razumijte! Ne čini čovjeka nečistim ono što ulazi

¹15,4 Citat iz Izl 20,12; Pnz 5,16.

²15,4 Citat iz Izl 21,17.

na usta, nego ono što iz usta izlazi.«

¹²Tada su mu pristupili njegovi učenici i rekli: »Znaš li da su se farizeji uvrijedili kad su čuli što si rekao?«

¹³Isus im je odgovorio: »Svaka sadnica koju nije posadio moj nebeski Otac bit će iščupana. ¹⁴Pustite ih! Oni su slijepi vođe slijepaca. A ako slijepac vodi slijepca, obojica će pasti u jamu.«

¹⁵Petar mu je na to rekao: »Objasni nam značenje usporedbe o tome što čini čovjeka nečistim.«

¹⁶Isus je odgovorio: »Zar ni vi još ne shvaćate? ¹⁷Zar ne shvaćate da sve što ulazi kroz čovjekova usta ide u trbuh, a zatim se izbacuje iz tijela? ¹⁸Ali ono što izlazi iz usta dolazi iz srca i to onečišćuje čovjeka. ¹⁹Jer iz srca dolaze zle misli, ubojstva, preljubi, razvrat, krađe, laži i psovke. ²⁰To onečišćuje čovjeka. A jesti neopranim rukama ne onečišćuje čovjeka.«

Isus i Kananejka

(Mk 7,24–30)

²¹Isus je napustio to mjesto i otišao na područje Tira i Sidona. ²²Približila im se neka žena, Kananejka iz toga kraja, i počela glasno zapomagati: »Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov! Moja je kći opsjednuta zlim duhom i strašno pati.«

²³Isus joj nije rekao ni riječi, pa su mu prišli učenici i počeli ga moliti: »Pošalji je od nas jer nas slijedi i više za nama!«

²⁴Isus im je odgovorio: »Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama izraelskog naroda.«

²⁵Tada je žena prišla Isusu, poklonila mu se i rekla: »Gospodine, pomози mi!«

²⁶Isus joj je odgovorio: »Nije u redu djeci oduzeti kruh i baciti ga psima.«

²⁷Ona je rekla: »Da, Gospodine, ali i psi jedu mrvice koje padnu sa stola njihovih gospodara.«

²⁸Isus joj je tada odgovorio: »O, ženo, velika je tvoja vjera! Neka ti bude kako želiš!« I istoga je trena njezina kći ozdravila.

Isus ozdravljuje mnoge

²⁹Isus je tada krenuo odande i otišao na obalu Galilejskoga jezera, a zatim se popeo na brdo i sjeo.

³⁰Prišlo mu je silno mnoštvo, dovodeći hrome, slijepi, kljaste, gluhonijeme i mnoge druge bolesnike. Položili su ih na zemlju do Isusovih nogu i on ih je ozdravio.

³¹Narod se divio kad je vidio da gluhoonijemi govore, kljasti ozdravljaju, hromi hodaju, a slijepi gledaju, pa je slavio Boga Izraelova.

Isus hrani više od četiri tisuće ljudi

(Mk 8,1–10)

³²Isus je pozvao svoje učenike i rekao im: »Žao mi je naroda. Već su tri dana sa mnom, a nemaju što jesti. Ne želim ih odavde poslati gladne, da ne bi klonuli na putu.«

³³Tada su mu učenici rekli: »Gdje bismo u ovako pustom mjestu nabavili dovoljno kruha da nahranimo toliki narod?«

³⁴A on ih je upitao: »Koliko imate kruhova?«

»Sedam kruhova i nekoliko ribica«, odgovorili su mu.

³⁵Isus je naredio ljudima da sjednu na zemlju. ³⁶Zatim je uzeo sedam kruhova i ribice, zahvalio Bogu i razlomio ih te ih dao učenicima, a učenici narodu. ³⁷Svi su jeli dok se nisu nasitili. Učenici su zatim uzeli ostatke hrane i njima napunili sedam košara. ³⁸Bilo je ondje četiri tisuće ljudi koji su jeli, ne ubrajajući žene i djecu. ³⁹Nakon što je Isus poslao narod kući, ušao je u lađu i otišao na područje Magadana.

Židovske vođe iskušavaju Isusa

(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)

16 ¹Isusu su prišli farizeji i saduceji s namjerom da ga iskušaju i zatražili da učini neko čudo koje bi im bilo znak da je došao od Boga.

²Isus im je odgovorio: »Kad pada mrak, vi kažete: 'Bit će lijepo vrijeme jer je nebo crveno.' ³A ujutro kažete: 'Bit će nevrijeme jer je nebo crveno i tmurno.' Vi znate protumačiti izgled neba, ali ne znate protumačiti znakove vremena u kojem živite. ⁴Zao i nevjeran naraštaj traži znak, ali neće dobiti drugi znak, osim Jonina znaka.«¹ Tada ih je ostavio i otišao.

Učenici ne razumiju Isusa

(Mk 8,14–21)

⁵Isusovi su učenici pošli na drugu stranu jezera, ali su zaboravili ponijeti kruha. ⁶Isus im je rekao: »Čuvajte se farizejskoga i saducejskoga kvasca!«

¹ **16,4 Jonin znak** Jonina tri dana u utrobi velike ribe jesu poput Isusova tri dana u grobu (Knjiga o Joni u Starom zavjetu).

⁷A oni su međusobno počeli raspravljati pa su rekli: »To je vjerojatno rekao zato što nismo ponijeli kruha.«

⁸Isus je znao o čemu razgovaraju pa je rekao: »Vi, ljudi male vjere, zašto raspravljate među sobom o tome što nemate kruha? ⁹Zar još uvijek ne shvaćate? Zar se ne sjećate pet kruhova za pet tisuća ljudi i koliko ste košara ostataka nakupili? ¹⁰Ne sjećate li se sedam kruhova za četiri tisuće ljudi i koliko ste košara ostataka nakupili? ¹¹Kako ne shvaćate da ja nisam govorio o kruhu kad sam vam rekao da se čuvate farizejskoga i saducejskoga kvasca?« ¹²Tada su shvatili da im nije govorio da se čuvaju krušnoga kvasca, nego farizejskoga i saducejskoga učenja.

Isus je Krist

(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

¹³Kad je Isus došao na područje Cezareje Filipove, upitao je svoje učenike: »Što kažu ljudi, tko je Sin Čovječji?«

¹⁴Odgovorili su: »Neki kažu da si ti Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da si Jeremija ili jedan od proroka.«

¹⁵Upitao ih je: »A što vi kažete: tko sam ja?«

¹⁶Odgovorio mu je Šimun Petar: »Ti si Krist — Sin Boga živoga!«

¹⁷Isus mu je na to rekao: »Blago tebi, Šimune, Jonin sine, jer nije ti to otkrio nitko od ljudi, već moj Otac nebeski. ¹⁸Kažem ti da si ti Petar¹ — Stijena, a da ću na toj stijeni izgraditi svoju Crkvu, koju sile zla² neće moći nadvladati. ¹⁹Dat ću ti ključeve kraljevstva nebeskog i što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu, a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno i na nebu³.« ²⁰Tada je svojim učenicima strogo naredio da nikomu ne govore da je on Krist.

Isus govori o svojoj smrti i uskrsnuću

(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

²¹Od toga vremena Isus je počeo svojim učenicima objašnjavati da mora ići u Jeruzalem i da će ondje mnogo pretrpjeti od starješina, svećeničkih poglavara i učitelja

¹**16,18** *Petar* Grčko ime »Petar« znači »kamen«. Vidljiva je igra riječi u ovom stihu.

²**16,18** *sile zla* Doslovno: »Vrata smrti« ili »Vrata Hada (Podzemlja).«

³**16,19** Mogući prijevod: »što god osудиš na zemlji, Bog je već osudio na nebu, a što god oprostiš na zemlji, Bog je već oprostio na nebu.« Vidi Mt 18,18.

Zakona; da mora biti ubijen i da će uskrsnuti treći dan.

²²Tada ga je Petar poveo na stranu i počeo ga koriti govoreći mu: »Gospodine, neka ti Bog bude milostiv! To se tebi nikada ne smije dogoditi.«

²³Isus se okrenuo Petru i rekao: »Odlazi od mene, sotonu!¹ Samo mi odmažeš, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.«

²⁴Tada je Isus rekao svojim učenicima: »Ako me tko želi slijediti, treba se odreći samoga sebe, uzeti križ i poći za mnom. ²⁵Tko god želi spasiti svoj život — izgubit će ga, a tko izgubi svoj život zbog mene — naći će ga. ²⁶Kakvu će korist imati onaj tko dobije cijeli svijet, a pritom izgubi vlastiti život? Jer što može čovjek dati u zamjenu za svoj život? ²⁷Sin Čovječji doći će u slavi svoga Oca sa svojim anđelima. Tada će dati nagradu svakomu za njegova djela. ²⁸Istinu vam kažem: neki od ovih ovdje neće okusiti smrt dok ne vide Sina Čovječjega kako dolazi sa svojim kraljevstvom.«

Isus, Mojsije i Ilija

(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)

17¹Šest dana kasnije Isus je sa sobom poveo Petra, Jakova i Jakovljeva brata Ivana i doveo ih na visoku goru. Ondje su bili potpuno sami. ²Tada se u njihovoj prisutnosti njegov izgled promijenio. Lice mu je zasjalo poput sunca, a odjeća mu je postala bijela poput svjetlosti. ³Zatim su se iznenada pojavili Mojsije i Ilija i počeli razgovarati s Isusom.

⁴Tada je Petar rekao Isusu: »Gospodine, dobro je što smo ovdje. Ako želiš, napraviti ću ovdje tri zaklona: jedan za tebe, jedan za Mojsija, jedan za Iliju.«

⁵Dok je Petar još govorio, zasjenio ih je sjajni oblak i iz oblaka se začuo glas: »Ovo je moj ljubljani Sin koji je po mojoj volji. Njega slušajte!«

⁶Kad su to Isusovi učenici čuli, toliko su se uplašili da su pali licem na zemlju. ⁷Tada im je prišao Isus, dodirnuo ih i rekao: »Ustanite, ne bojte se!« ⁸A kad su podigli pogled, nisu vidjeli nikoga osim Isusa.

⁹Kad su silazili s gore, Isus im je naredio: »Nikomu nemojte reći što ste vidjeli dok Sin Čovječji ne ustane od mrtvih!«

¹⁰Tada su ga njegovi učenici upitali: »Zašto onda

¹ **16,23 sotonu** lme za đavla, a znači neprijatelj. Isus je ukorio sotonu koji je u tom trenutku progovorio kroz Petra.

učitelji Zakona kažu da najprije mora doći Ilija?¹»

¹¹A Isus im je odgovorio: »Ilija dolazi i on će sve postavit u red. ¹²Ali ja vam kažem da je Ilija već došao, ali ga ljudi nisu prepoznali, već su s njim postupali kako im se prohtjelo. Tako će i Sin Čovječji mnogo pretrpjeti od njih.« ¹³Tada su njegovi učenici shvatili da im je govorio o Ivanu Krstitelju.

Isus ozdravlja bolesnog dječaka

(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43a)

¹⁴Kad su se vratili narodu, Isusu je prišao neki čovjek, kleknuo pred njega i ¹⁵rekao: »Gospodine, smiluj se mojem sinu! Ima padavicu i strašno pati. Često pada u vatru i u vodu. ¹⁶Odveo sam ga tvojim učenicima, ali ga oni nisu mogli izliječiti.«

¹⁷Isus je odgovorio: »O, nevjerni i iskvareni ljudi! Koliko još dugo moram ostati s vama? Koliko vas još dugo moram podnositi? Dovedite mi dječaka ovamo!« ¹⁸Zatim je naredio zlom duhu da izađe iz dječaka. A dječak je istoga časa ozdravio.

¹⁹Tada su učenici prišli Isusu i upitali ga nasamo: »Zašto mi nismo mogli istjerati zlog duha?«

²⁰Odgovorio im je: »Zbog vaše nevjere. Istinu vam kažem: da je vaša vjera velika samo kao gorušičino sjeme², mogli biste ovoj planini reći da se pomakne i ona bi se pomaknula. Ništa vam ne bi bilo nemoguće.« ^[21]³

Isus ponovo govori o svojoj smrti

(Mk 9,30–32; Lk 9,43b–45)

²²Kad su se Isusovi učenici okupili u Galileji, Isus im je rekao: »Sin Čovječji bit će predan u ruke ljudima. ²³Oni će ga ubiti, ali će on treći dan ustati od mrtvih.« Učenici su se jako ražalostili.

Isus poučava o plaćanju poreza

²⁴Kad su Isus i njegovi učenici došli u Kafarnaum, pristupiše Petru ubirači hramskoga poreza⁴ i upitaše ga: »Zar vaš učitelj ne plaća porez za Hram?«

¹ **17,10 najprije mora doći Ilija** Vidi Mal 4,5–6.

² **17,20 gorušičino sjeme** Vrlo malo sjeme, ali iz njega izraste biljka viša od čovjeka.

³ **17,21** Neki grčki rukopisi dodaju 21. redak: »Ovaj duh može se istjerati samo molitvom i postom.«

⁴ **17,24 hramski porez** Porez koji je svaki Židov morao platiti jednom godišnje, a iznosio je dvije drahme. Jedna drahma vrijedila je kao jedna nadnica.

²⁵»Plaća«, odgovorio je Petar i ušao u kuću. Prije nego što je mogao išta reći, Isus ga je upitao: »Što misliš, Šimune, od koga zemaljski kraljevi skupljaju carinu i poreze? Skupljaju li ih od svoje djece ili od tuđe?«

²⁶»Od tuđe«, odgovorio je Petar.

Tada mu je Isus rekao: »Znači, njihova su djeca oslobođena od plaćanja. ²⁷Ali da ne uvrijedimo vlasti, idi na jezero, baci udicu i uzmi prvu ribu koju uhvatiš. Otvori joj usta i pronaći ćeš novčić od četiri drahme.¹ Uzmi ga i daj ga ubiračima hramskog poreza za mene i za sebe!«

Tko je najveći?

(Mk 9,33–37, Lk 9,46–48)

18¹Uto su učenici prišli Isusu i upitali ga: »Tko je najveći u kraljevstvu nebeskom?«

²Tada je Isus pozvao k sebi dijete, postavio ga ispred njih ³i rekao: »Istinu vam kažem: ako ponovno ne postanete poput male djece, nikada nećete ući u kraljevstvo nebesko. ⁴Dakle, tko se ponizi da bi bio poput ovoga djeteta — taj je najveći u kraljevstvu nebeskom.

⁵I tko radi mene primi jedno ovakvo dijete, mene prima.«

⁶»Ali ako tko navede na grijeh jednoga od ovih malenih koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da mu objese mlinski kamen oko vrata i da se utopi u moru. ⁷Jao ljudima u svijetu zbog stvari koje navode na grijeh! No takve stvari moraju doći. Ali, jao onomu po kome dolaze!

⁸Zato, ako te tvoja ruka ili noga navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe! Bolje ti je da uđeš u život vječni bez ruke ili noge, nego da s obje ruke i noge budeš bačen u vječni oganj. ⁹Zato, ako te tvoje oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe! Bolje ti je da uđeš u život vječni samo s jednim okom, nego da s oba oka budeš bačen u pakleni oganj.«

Usporedba o izgubljenoj ovcu

(Lk 15,3–7)

¹⁰»Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih. Jer, kažem vam, njihovi su anđeli na nebesima stalno s mojim Ocem nebeskim. ^[11]²

¹²Što mislite? Ako čovjek ima stotinu ovaca i jedna

¹17,27 novčić od četiri drahme Doslovno: stater.

²18,11 Neki grčki prijevodi dodaju 11. redak: »Jer Sin Čovječji došao je da spasi izgubljene.«

od njih odluta, neće li ostaviti onih devedeset i devet u brdima i otići potražiti ovcu koja je odlutala? ¹³Istinu vam kažem: kad je nađe, bit će sretniji zbog nje nego zbog onih devedeset i devet koje nisu odlutale. ¹⁴Isto tako ni vaš Otac nebeski ne želi da se itko od ovih malenih izgubi.«

Bratska opomena

(Lk 17,3)

¹⁵»Ako tvoj brat sagriješi protiv tebe, idi i ukori ga nasamo! Poslušaj li te, dobio si svoga brata. ¹⁶Ali ako te ne poslušaj, uzmi sa sobom jednoga ili dvoje ljudi, tako da svaka tvrdnja počiva na iskazu dvaju ili triju svjedoka.¹ ¹⁷Ako ni njih ne poslušaj, obavijesti crkvu. A ako ne poslušaj ni crkvu, ponašaj se prema toj osobi kao prema poganinu² ili porezniku.

¹⁸Istinu vam kažem: što god svezete na zemlji bit će svezano i na nebu, a što god odriješite na zemlji bit će odriješeno i na nebu³.

¹⁹A kažem vam i ovo: što god dvojica od vas ovdje na zemlji složno zamole, dat će im moj Otac nebeski. ²⁰Jer, gdje se dvojica ili trojica okupe u moje ime, ondje sam i ja među njima.«

O opraštanju

²¹Tada je Petar pristupio Isusu i upitao ga: »Gospodine, koliko puta smije moj brat sagriješiti protiv mene, a da mu još uvijek oprostim? Do sedam puta?«

²²Isus mu je odgovorio: »Kažem ti, ne samo sedam puta, nego sedamdeset i sedam puta!⁴

²³Jer, kraljevstvo je nebesko poput kralja koji je odlučio srediti račune sa svojim slugama. ²⁴Kad je počeo naplaćivati dugove, doveli su mu dužnika koji mu je dugovao deset tisuća talenata⁵. ²⁵Budući da dužnik nije

¹ **18,16 tako ... svjedoka** Vidi Pnz 19,15.

² **18,17 poganin, pagani** Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u kontekstu može se odnositi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu.

³ **18,18** Mogući prijevod: »što god osudiš na zemlji, Bog je već osudio na nebu, a što god oprostiš na zemlji, Bog je već oprostio na nebu.« Vidi Mt 16,19.

⁴ **18,22 sedamdeset i sedam puta** Ili sedamdeset puta sedam. Vidi Post 4,24.

⁵ **18,24 talenat** Jedan talenat iznosio je oko 40 kilograma zlatnih, srebrnih ili bakrenih novčića. Njegova novčana vrijednost bila je otprilike 30.000 denara, a jedan denar vrijedio je kao jedna nadnica.

mogao vratiti dug, gospodar je naredio da se dužnik proda zajedno sa ženom i djecom te sa svime što je imao i da se tako naplati dug.

²⁶Tada je sluga pao na koljena pred gospodarem i molio: 'Budi strpljiv sa mnom i sve ću ti vratiti!' ²⁷Gospodar se sažalio nad njim, oprostio mu dug i pustio ga na slobodu.

²⁸Kad je taj isti sluga izašao, našao je drugoga slugu, svoga prijatelja, koji mu je dugovao sto srebrnjaka. Zgrabio ga je za vrat i pritijesnio govoreći: 'Vrati što mi duguješ!'

²⁹Tada je njegov drug pao pred njim na koljena i molio ga: 'Budi strpljiv sa mnom i vratit ću ti dug!'

³⁰Ali ovaj nije htio čekati, nego je otišao i bacio ga u tamnicu dok ne vrati dug. ³¹Kad su ostale sluge, njegovi prijatelji, vidjeli što se dogodilo, jako su se ražalostili pa su otišli i sve ispričali gospodaru.

³²Tada je gospodar pozvao prvoga slugu i rekao mu: 'Zli slugo! Ja sam tebi oprostio cijeli tvoj dug jer si me molio za milost. ³³Nisi li se i ti trebao smilovati svome prijatelju, kao što sam se i ja tebi smilovao?' ³⁴Tada ga je njegov gospodar, pun gnjeva, bacio u zatvor dok ne vrati sav dug.

³⁵Tako će i moj Otac nebeski postupiti s vama ako jedni drugima ne oprostite od sveg srca.«

Isus poučava o braku i razvodu

(Mk 10,1-12)

19¹Nakon što je Isus sve ovo rekao, napustio je Galileju i otišao na područje Judeje na drugoj strani rijeke Jordana. ²Slijedilo ga je silno mnoštvo i on ih je ondje ozdravljao.

³Prišli su mu neki farizeji s namjerom da ga iskušaju i upitali ga: »Je li dopušteno da se čovjek razvede od svoje žene iz bilo kojeg razloga?«

⁴Isus je odgovorio: »Zar niste čitali da ih je Stvoritelj u početku stvorio muško i žensko?¹ ⁵A zatim je rekao: 'Zbog toga će čovjek napustiti svoga oca i majku i sjedit će se sa svojom ženom i njih će dvoje postati jedno tijelo.'² ⁶Dakle, oni više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Zato, neka čovjek ne razdvaja ono što je Bog sjedinio.«

⁷Na to su ga upitali: »Pa zašto je onda Mojsije odredio da se čovjek može razvesti od svoje žene ako joj da

¹19,4 Citat iz Post 1,27; 5,2.

²19,5 Citat iz Post 2,24.

potvrdu o razvodu braka?«¹

⁸Isus im je odgovorio: »Mojsije je dopustio da se razvodite od svojih žena zbog vašeg tvrdog srca, ali u početku nije bilo tako. ⁹A ja vam kažem: tko se rastane od svoje žene, osim ako mu je ona bila nevjerna, pa se oženi drugom, čini preljub.«

¹⁰Tada su mu učenici rekli: »Ako tako stoje stvari između muža i žene, onda je bolje i ne ženiti se.«

¹¹Isus im je odgovorio: »Ne razumiju to svi, nego samo oni kojima je to od Boga dano. ¹²Jer, ima muškaraca koji od rođenja ne mogu imati djece. A ima i onih koje su drugi učinili takvima. Konačno, ima i onih koji su izabrali ne ženiti se zbog kraljevstva nebeskog. Tko to može prihvatiti — neka prihvati!«

Isus blagoslivlja djecu

(Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

¹³Onda su mu donijeli djecu da položi ruke na njih i da se pomoli. No Isusovi učenici su im to branili. ¹⁴Tada je Isus rekao: »Pustite djecu i nemojte im braniti da dolaze k meni, jer takvima koji su kao ova djeca pripada kraljevstvo nebesko.« ¹⁵Zatim je položio ruke na djecu i otišao dalje.

Bogataš i Isus

(Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

¹⁶Tada mu je pristupio neki čovjek i upitao ga: »Učitelju, kakvo dobro djelo moram učiniti da bih imao život vječni?«

¹⁷A Isus mu je odgovorio: »Zašto me pitaš o tome što je dobro? Samo je jedan dobar — Bog! Ipak, ako želiš ući u život vječni, pošuj zapovijedi!«

¹⁸»Koje zapovijedi?« upitao je čovjek.

Isus mu je odgovorio: »Ne ubij, ne počini preljub, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ¹⁹pošuj oca i majku² i voli svoje bližnje kao samoga sebe!«³

²⁰Mladić mu je rekao: »Svega sam se toga držao. Što mi još nedostaje?«

²¹Isus mu je rekao: »Ako želiš biti savršen, prodaj svoju imovinu i podijeli novac siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Tada dođi i slijedi me!«

²²No kad je mladić to čuo, otišao je žalostan, jer je

¹19,7 odredio ... razvodu braka Vidi Pnz 24,1.

²19,19 Citat iz Lzl 20,12–16; Pnz 5,16–20.

³19,19 Citat iz Lev 19,18.

bio jako bogat.

²³Tada je Isus rekao svojim učenicima: »Istinu vam kažem, teško je bogatašu ući u kraljevstvo nebesko.

²⁴Da, kažem vam, lakše je devi proći kroz iglene uši negoli bogatašu ući u kraljevstvo Božje.«

²⁵Kad su to čuli, učenici su se jako začudili pa su upitali: »Pa tko se onda može spasiti?«

²⁶Isus ih je pogledao i rekao im: »Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.«

²⁷Tada se Petar javio i rekao mu: »Gle, mi smo sve ostavili i pošli za tobom. Što ćemo za to dobiti?«

²⁸A Isus im je rekao: »Istinu vam kažem: u novom svijetu, kad Sin Čovječji sjedne na svoje slavno prijestolje, tada ćete i vi, koji ste me slijedili, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest Izraelovih plemena. ²⁹I tko god je zbog mene napustio kuću, braću, sestre, oca, majku, djecu ili polja, primit će stotinu puta više i naslijedit će život vječni. ³⁰Mnogi koji su sada prvi, bit će posljednji, a oni koji su sada posljednji — bit će prvi.«

Radnici u vinogradu

20¹»Kraljevstvo nebesko je poput vlasnika imanja koji je rano ujutro otišao unajmiti radnike za svoj vinograd. ²Nagodio se s radnicima da im plati jedan srebrnjak na dan i poslao ih je u vinograd.

³Oko devet sati opet je izašao i opazio neke ljude kako stoje na trgu i ništa ne rade. ⁴Rekao im je: 'Idite i vi u moj vinograd, a ja ću vam dati pravednu plaću.' ⁵Tako su i oni otišli raditi u vinograd.

Oko podneva i oko tri sata popodne ponovo je izašao i učinio isto. ⁶Oko pet sati opet je izašao i našao neke druge ljude gdje stoje na trgu. Upitao ih je: 'Zašto stojite ovdje cijeli dan i ništa ne radite?'

⁷Oni su mu odgovorili: 'Zato što nas nitko nije unajmio.' A on im je rekao: 'Idite i vi u moj vinograd.'

⁸Uvečer je gospodar vinograda rekao svome upravitelju: 'Pozovi radnike i isplati ih redom — od zadnjih koje sam unajmio pa do onih prvih.'

⁹I tako su oni koji su bili unajmljeni oko pet sati došli i svaki je primio po jedan srebrnjak. ¹⁰Kad su došli oni koji su bili prvi unajmljeni, mislili su da će dobiti više. No i oni su dobili po jedan srebrnjak. ¹¹Uzeli su novac i počeli prigovarati gospodaru vinograda. ¹²Rekli su: 'Ovi posljednji radili su samo jedan sat, a platio si im jednako kao i nama koji smo radili cijeli dan i podnosili žegu.'

¹³Gospodar vinograda okrenuo se jednom od njih i rekao: 'Prijatelju, ja nisam prema tebi nepravedan. Zar se nismo dogovorili da ću ti platiti jedan srebrnjak?

¹⁴Uzmi što je tvoje i idi! Ja želim dati ovom posljednjem isto kao i tebi. ¹⁵Zar nemam pravo činiti sa svojim što hoću? Ili si zavidan što sam ja dobar?'

¹⁶Tako će posljednji biti prvi, a prvi će biti posljednji.«

Isus govori o svojoj smrti

(Mk 10,32-34; Lk 18,31-34)

¹⁷Dok je išao u Jeruzalem, Isus je poveo svojih dvanaest učenika na stranu i putem im govorio: ¹⁸»Evo, idemo u Jeruzalem. Sin Čovječji bit će predan svećeničkim poglavarima i učiteljima Zakona, a oni će ga osuditi na smrt. ¹⁹Tada će ga predati poganima¹ da mu se izruguju, da ga bičuju i da ga razapnu, ali on će uskrsnuti treći dan.«

Zebedejevi sinovi

(Mk 10,35-45)

²⁰Tada je Isusu pristupila majka Zebedejevih sinova, zajedno sa svojim sinovima i kleknula je pred njega da ga nešto zamoli.

²¹Upitao ju je: »Što želiš?« A ona mu je rekla: »Obećaj mi da će ova moja dva sina sjediti zajedno s tobom u tvome kraljevstvu, jedan s tvoje desne, a drugi s tvoje lijeve strane.«

²²Isus je odgovorio: »Vi ne znate što tražite. Možete li piti iz čaše iz koje ću ja piti?«²

Odgovorili su mu: »Da, možemo!«

²³A on im je rekao: »Vi ćete zaista i piti iz moje čaše, ali nije moje da određujem tko će sjediti s moje desne ili lijeve strane. Ta mjesta pripadaju onima za koje ih je pripremio moj Otac.«

²⁴Kad je ostalih deset učenika to čulo, razljutili su se na ovu dvojicu braće. ²⁵Tada ih je Isus pozvao k sebi i rekao: »Znate da vladari ovoga svijeta iskazuju svoju moć nad svojim podanicima, a velikaši koriste svoju

¹**20,19 pogani** Tako su se nazivali svi nežidovski narodi, ali u kontekstu može se odnositi na ljude koji ne poznaju Boga. Na isti način ostali narodi nisu poznavali pravoga Boga — Jahvu, dok Izraelci jesu.

²**20,22 Možete ... piti?** Piti iz čaše iz koje će Isus piti znači prihvatiti patnje kroz koje je on trebao proći.

vlast protiv njih. ²⁶Ali neka tako ne bude među vama! Tko želi postati velik među vama, radije neka bude vaš poslužitelj. ²⁷A tko želi biti prvi među vama, neka bude vaš rob. ²⁸Upravo kao Sin Čovječji, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da preda svoj život kao otkupninu za mnoge.«

Dva slijepca

(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

²⁹Dok su izlazili iz Jerihona, silno je mnoštvo slijedilo Isusa. ³⁰A pokraj puta sjedila su dva slijepca. Kad su čuli da Isus prolazi, povikali su: »Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!«

³¹Mnoštvo ih je korilo i ušutkivalo, ali oni su još jače vikali: »Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!«

³²Tada se Isus zaustavio, pozvao ih te upitao: »Što želite da učinim za vas?«

³³Rekli su mu: »Gospodine, željeli bismo da možemo vidjeti.«

³⁴Isus se sažalio nad njima i dodirnuo im oči. Oni su odmah pogledali i pošli za Isusom.

Isus ulazi u Jeruzalem

(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Iv 12,12–19)

21 ¹Kad su se približili Jeruzalemu i stigli do Betfage na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu svojih učenika ²govoreći im: »Idite u ovo selo što je ispred vas i odmah ćete naći privezanu magaricu i magare s njom. Odvežite ih i dovedite k meni! ³Ako vam netko nešto kaže, recite mu: 'Trebaju Gospodinu, ali on će ih odmah vratiti.'«

⁴To se dogodilo tako da se ispuni ono što je bilo rečeno po proroku:

⁵»Recite gradu Sionu:

'Evo, tvoj kralj ti dolazi!

Ponizan je i jaše na magarcu,

da, na magaretu, tovarčiću.'«

Zaharija 9,9

⁶Učenici su otišli i učinili kako im je Isus zapovjedio. ⁷Doveli su magaricu i mlado magare, stavili na njih svoje ogrtače i Isus je na njih sjeo. ⁸Mnogi su ljudi prostrli svoje ogrtače po putu, dok su drugi trgali grane s drveća i prostirali ih putem. ⁹Narod koji je išao ispred i iza Isusa klicao je:

»Hosana, Sine Davidov!

Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!

Psalam 118,25-26

Hosana¹ na visini!«

¹⁰Kad je Isus ušao u Jeruzalem, cijeli se grad uskomešao. Svi su se pitali: »Tko je to?«

¹¹A narod je odgovarao: »To je Isus, prorok iz Nazareta u Galileji.«

Isus u Hramu

(Mk 11,15-19; Lk 19,45-48; Iv 2,13-22)

¹²Zatim je Isus ušao u Hram i istjerao sve koji su kupovali i prodavali u Hramu. Mjenjačima novca prevrnuo je stolove, a prodavačima golubova klupe. ¹³Rekao im je: »Pisano je: 'Moja kuća neka bude kuća molitve'², a vi je pretvarate u razbojničku jazbinu.«³

¹⁴U Hramu su mu pristupili slijepi i hromi i on ih je ozdravljao. ¹⁵Kad su svećenički poglavari i učitelji Zakona vidjeli čuda koja je učinio i djecu što viču u Hramu: »Hvala budi Sinu Davidovu!«, jako su se razljutili pa mu rekli:

¹⁶»Čuješ li što ova djeca govore?«

A Isus im je odgovorio: »Da. Zar niste nikada pročitali: 'Učinio si da ti čak i djeca i dojenčad odaju hvalu.'⁴

¹⁷Zatim ih je ostavio te je iz Jeruzalema otišao u Betaniju, gdje je prenoćio.

Moć vjere

(Mk 11,12-14; 20-24)

¹⁸Rano ujutro, kad se vraćao u Jeruzalem, Isus je ogladnio. ¹⁹Pokraj puta ugledao je smokvu i otišao do nje, ali na njoj nije našao ništa osim lišća. Zato joj je rekao: »Nikad više ne imala ploda!« I smokva se osušila istoga trena.

²⁰Kad su učenici to vidjeli, začudili su se i upitali: »Kako to da se smokva odmah osušila?«

²¹A Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem: ako imate vjere i ne posumnjate, moći ćete učiniti ne samo

¹21,9 *Hosana* Hebrejska riječ korištena u vapaju Bogu za pomoć. Ovdje je vjerojatno korištena kao poklik slavljenja u čast Boga ili njegovog Mesije. Isto u zadnjem retku stiha 15.

²21,13 Citat iz Iz 56,7.

³21,13 Citat iz Jr 7,11.

⁴21,16 Citat iz Ps 8,3 (grčka verzija).

ovo što sam ja učinio sa smokvom, nego i ako kažete ovoj gori: 'Digni se i baci se u more!', to će se i dogoditi. ²²Ako budete vjerovali, sve što zatražite u molitvi, primit ćete.«

Odakle Isusu vlast?

(Mk 11,27-33; Lk 20,1-8)

²³Isus je ušao u Hram i dok je tu poučavao, prišli su mu svećenički poglavari i narodne starješine te ga upitali: »Kakvu vlast imaš da ovo činiš i tko ti ju je dao?«

²⁴A Isus im je odgovorio: »Upitat ću vas samo jedno, pa ako mi odgovorite, reći ću vam kakvom vlašću ovo činim. ²⁵Kad je Ivan krstio, je li to krštenje bilo od Boga ili od ljudi?«

Oni su počeli raspravljati među sobom govoreći: »Ako kažemo: 'Od Boga', pitat će nas: 'Zašto mu onda niste vjerovali?' ²⁶No ako kažemo: 'Od ljudi', onda ... Bojimo se naroda jer Ivana svi smatraju prorokom.«

²⁷Zato su odgovorili Isusu: »Ne znamo.«

Na to im je rekao: »Onda ni ja vama neću reći kakvom vlašću ovo činim.«

Usporedba o dva sina

²⁸»Sada mi recite što mislite o ovome: neki je čovjek imao dva sina. Otišao je prvom i rekao mu: 'Sine, idi danas raditi u moj vinograd!'

²⁹No sin je odgovorio: 'Neću.' Ali kasnije se predomislio i otišao.

³⁰Zatim je otac otišao drugom sinu i rekao mu to isto. Sin je odgovorio: 'Idem, gospodaru', ali nije otišao.

³¹Koji je od ove dvojice učinio što je otac želio?«

Odgovorili su: »Prvi sin.«

Isus im je rekao: »Istinu vam kažem: poreznici i bludnice ući će u kraljevstvo Božje prije vas. ³²Jer, Ivan Krstitelj vam je došao pokazati put pravednog života, a vi mu niste povjerovali. Ali povjerovali su mu poreznici i bludnice. Čak i nakon što ste to vidjeli, niste se pokajali i niste mu povjerovali.«

Bog šalje svoga sina

(Mk 12,1-12; Lk 20,9-19)

³³»Poslušajte još jednu usporedbu. Bio neki vlasnik imanja koji je posadio vinograd. Stavio je ogradu oko njega, iskopao jamu za vinsku prešu i podigao stražarski toranj. Zatim je dao vinograd u zakup vinogradarima i

otputovao. ³⁴Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je svoje sluge da uzmu njegov udio.

³⁵No vinogradari su zgrabili njegove sluge; jednoga su pretukli, drugoga ubili, a trećega kamenovali. ³⁶Ponovo je poslao druge sluge, brojnije od prvih, ali i s njima su jednako postupili. ³⁷Napokon je poslao svoga sina, misleći: 'Moga sina će poštovati.'

³⁸No kad su vinogradari ugledali sina, rekli su među sobom: 'To je nasljednik! Hajde, ubijmo ga i uzmimo njegovo nasljedstvo!' ³⁹I zgrabili su sina, izbacili ga iz vinograda i ubili.

⁴⁰Dakle, što će vlasnik vinograda učiniti s ovim vinogradarima kad dođe?»

⁴¹Odgovorili su mu: »Pobit će ih bez milosti jer su bili zli, a vinograd će dati u zakup drugim vinogradarima, onima koji će mu predati urod u vrijeme berbe.«

⁴²Isus im je rekao: »Sigurno ste čitali u Pismima:

'Kamen koji su graditelji odbacili
postao je kamen temeljac.

Gospodin je to učinio i divno je to vidjeti!'

Psalam 118,22-23

⁴³Zbog toga će vam, kažem vam, kraljevstvo Božje biti oduzeto i dano ljudima koji donose plodove primjerene kraljevstvu. ⁴⁴Tko god padne na taj kamen, smrskat će se, a na koga padne taj kamen, zdrobit će ga.¹«

⁴⁵Kad su svećenički poglavari i farizeji čuli Isusove usporedbe, shvatili su da govori o njima. ⁴⁶Zato su ga htjeli uhvatiti, ali su se bojali naroda jer je narod vjerovao da je Isus prorok.

Usporedba o kraljevskoj svadbi

(Lk 14,15-24)

22 ¹Isus je narodu ponovo počeo govoriti u usporedbama. Rekao je: ²»Kraljevstvo nebesko slično je kralju koji je pripremio svadbu za svoga sina. ³Poslao je svoje sluge po one koji su bili pozvani na svadbu, no oni nisu htjeli doći.

⁴Tada je ponovo poslao druge sluge govoreći: 'Kažite onima što su pozvani: 'Evo, moja je gozba pripremljena, volovi i ugojena stoka su zaklani i sve je spremno. Dođite na svadbu!'

¹21,44 Neki grčki prijevodi izostavljaju 44. redak.

⁵No oni se nisu odazvali, nego su otišli: jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. ⁶Ostali su zgrabili kraljeve slugе, zlostavljali ih i ubili. ⁷Na to se kralj rasrdio pa je poslao svoje vojnike i oni su pogubili ubojice njegovih slugu i spalili njihov grad.

⁸Tada je kralj rekao svojim slugama: 'Svadba je spremna, ali oni koji su pozvani nisu bili dostojni. ⁹Zato idite na raskršća cesta i pozovite na svadbu sve koje nađete.'

¹⁰Oni su otišli na ulice i skupili sve koje su našli — zle i dobre — i svadbena se dvorana napunila gostima.

¹¹A kad je kralj ušao da pogleda goste, vidio je ondje čovjeka koji nije bio obučen u svadbenu odjeću. ¹²Rekao mu je: 'Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbene odjeće?' A čovjek je zanijemio. ¹³Tada je kralj naredio svojim slugama: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba.'

¹⁴Jer, mnogo je pozvanih, ali malo izabranih.«

Plaćanje poreza

(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)

¹⁵Tada su farizeji otišli i dogovorili se kako da uhvate Isusa u riječi. ¹⁶Poslali su mu svoje učenike zajedno s herodovcima, a ovi su mu rekli: »Učitelju, znamo da si istinoljubiv i da uistinu učiš Božjem putu te da se ne obazireš ni na koga jer ne gledaš tko je tko. ¹⁷Zato nam reci što ti misliš: je li pravo plaćati caru porez ili nije?«

¹⁸Isus je znao njihove zle namjere, pa je rekao: »Licemjeri! Zašto me pokušavate namamiti u zamku? ¹⁹Pokažite mi novac za plaćanje poreza.« Pružili su mu srebrnjak. ²⁰Tada ih je upitao: »Čiji je ovo lik i natpis?«

²¹Odgovorili su mu: »Carev.«

A on im je tada rekao: »Dakle, dajte caru što pripada caru, a Bogu što pripada Bogu.«

²²Zadivili su se kad su to čuli pa su ga ostavili i otišli.

O uskrsnuću

(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

²³Toga su dana Isusu prišli i saduceji, koji kažu da nema uskrsnuća, pa su ga upitali: ²⁴»Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako čovjek umre bez djece, neka se njegov brat oženi njegovom ženom i podigne potomstvo svome bratu.'¹ ²⁵Kod nas je bilo sedmero braće. Prvi se oženio i umro bez djece pa se njegov brat oženio njegovom

¹22,24 'Ako ... svome bratu.' Vidi Pnz 25,5–6.

ženom. ²⁶Isto se dogodilo drugom i trećem bratu i tako sve do sedmoga. ²⁷Na kraju je i žena umrla. ²⁸Dakle, kojemu će od sedmorice ona biti žena nakon uskrsnuća, jer su se svi njome oženili?«

²⁹Isus im je na to odgovorio: »U zabludi ste jer ne poznajete ni Pisma ni Božju moć. ³⁰U budućem životu, nakon uskrsnuća, ljudi se neće ni ženiti ni udavati, nego će biti poput anđela na nebu. ³¹A što se uskrsnuća mrtvih tiče, niste li čitali što vam je Bog rekao: ³²'Ja sam Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi?'

A Bog nije Bog mrtvih nego živih.«

³³Kad je narod to čuo, bio je zadivljen njegovim učenjem.

Najvažnija zapovijed

(Mk 12,28-37; Lk 10,25-28)

³⁴Kad su čuli kako je Isus svojim odgovorom ušutkao saduceje, okupili su se farizeji. ³⁵Jedan od njih, učitelj Zakona, u namjeri da ga iskuša, upitao je: ³⁶»Učitelju, koja je najvažnija zapovijed u Zakonu?«

³⁷A Isus mu je rekao: »'Voli Gospodina, svoga Boga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim!' ³⁸To je prva i najvažnija zapovijed. ³⁹Zatim je tu druga zapovijed, jednaka prvoj: 'Voli bližnjega svoga kao samoga sebe!' ⁴⁰Cijeli Zakon i spisi proroka temelje se na ovim dvjema zapovijedima.«

⁴¹Dok su farizeji još bili na okupu, Isus ih je upitao: ⁴²»Što mislite o Kristu? Čiji je on sin?«

Odgovorili su mu: »Davidov.«

⁴³A on im je rekao: »Kako to da ga je onda David, potaknut od Duha, nazvao Gospodinom kad je rekao:

⁴⁴'Gospodin je rekao mome Gospodinu:

Sjedi mi s desne strane

dok tvoje neprijatelje ne položim pod tvoje noge?'

Psalam 110,1

⁴⁵Dakle, ako ga je David nazvao Gospodinom, kako mu onda on može biti sin?« ⁴⁶Ali nitko mu nije mogao odgovoriti na to niti ga se tko od toga dana usudio išta pitati.

¹22,32 Citat iz Izl 3,6; 15-16.

²22,37 Citat iz Pnz 6,5.

³22,39 Citat iz Lev 19,18.

Isus opominje religiozne

(Mk 12,38-40; Lk 11,37-52; 20,45-47)

23¹Tada je Isus rekao narodu i svojim učenicima:
²»Učitelji Zakona i farizeji imaju autoritet tumačiti Mojsijev zakon. ³Stoga, činite i držite se svega što vam kažu, ali ne činite što oni čine, jer oni govore, ali sami ne čine. ⁴Oni vežu teška bremena koja se jedva mogu nositi i stavljaju ih ljudima na pleća, a sami ni prst neće podići da ih pomaknu.

⁵Sva djela čine zato da ih ljudi vide. Proširuju svoje zapise¹ i produžuju rese na svojim haljinama. ⁶Oni vole počasna mjesta na gozbama i najvažnija sjedala u sinagogama. ⁷Vole da ih ljudi s poštovanjem pozdravljaju na trgovima i da ih zovu 'Učitelju'².

⁸Ali vi nemojte dopustiti da vas ljudi zovu učiteljima, jer imate samo jednoga Učitelja, a vi ste međusobno braća i sestre. ⁹Nemojte nikoga na zemlji zvati svojim ocem, jer imate samo jednoga Oca, onoga na nebu. ¹⁰Ne dopustite ljudima ni da vas zovu vođama, jer samo je jedan Vođa, a to je Krist. ¹¹Najveći među vama neka vam bude sluga. ¹²Tko se uzdiže bit će ponižen, a tko se ponizi bit će uzvišen.

¹³Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Vi zatvarate vrata kraljevstva nebeskoga pred ljudima. Vi sami ne ulazite, a onima koji žele ući to ne dopuštate. ^[14]³

¹⁵Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Putujete kopnom i morem da učinite jednoga čovjeka svojim sljedbenikom, a kad on to postane, učinite ga sinom pakla dvaput gorim od sebe. ¹⁶Jao vama, slijepe vođe! Govorite: 'Ako se tko zakune Hramom, to nije ništa. Ali ako se tko zakune zlatom koje je u Hramu, dužan je održati svoju zakletvu.' ¹⁷Vi slijepe lude! Što je važnije: zlato koje je u Hramu ili Hram koji posvećuje to zlato? ¹⁸Kažete i ovo: 'Ako se tko zakune žrtvenikom, to nije ništa; ali ako se zakune zlatom koje je na

¹**23,5 zapisi** Doslovno: »filakterije«. Male kožnate kutije koje sadrže četiri vrlo važna Sveta pisma, a nose se na čelu i lijevoj ruci. Neki Židovi nosili su ih samo da bi pokazali kako su vrlo religiozni.

²**23,7 'Učitelj'** Doslovno: »Rabbi.«

³**23,14** Neki grčki prijevodi dodaju 14. redak: »Jao vama učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Otimate kuće udovica dok izgovarate duge molitve samo da bi vas ljudi vidjeli. Zbog toga ćete biti strože kažnjeni.« Vidi Mk 12,40; Lk 20,47.

žrtveniku, dužan je održati svoju zakletvu.’¹⁹Slijepci! Što je važnije: dar koji je na žrtveniku ili žrtvenik koji posvećuje taj dar?²⁰Dakle, tko se zakune žrtvenikom, kune se i žrtvenikom i svime što je na žrtveniku.²¹A tko se zakune Hramom, kune se i Hramom i svime što je u njemu.²²Tko se zakune nebom, kune se Božjim prijestoljem i Onim koji sjedi na njemu.

²³Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Dajete Bogu desetinu od svega što posjedujete, čak i od metvice, kopra i kumina,¹ a zanemarujete ono najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost. Toga ste se trebali držati, a ono prvo ne zanemariti.²⁴Slijepi vođe! Cijedite komarca, a gutate devu.²

²⁵Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Čistite svoje čaše i posude izvana, a iznutra su pune prijevare i neumjerenosti.²⁶Slijepi farizeji, najprije očistite unutrašnjost čaše pa će joj i vanjšтина biti čista!

²⁷Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Vi ste poput okrećenih grobova koji izgledaju lijepo izvana, ali iznutra su puni mrtvačkih kostiju i svakojake nečistoće.²⁸Tako i vi izvana ljudima izgledate pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

²⁹Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Gradite grobnice prorocima i ukrašavate grobove pravednika,³⁰govoreći: 'Da smo živjeli u vrijeme svojih predaka, ne bismo s njima sudjelovali u ubijanju proroka.'³¹Tako potvrđujete da ste potomci onih koji su ubijali proroke.³²Dovršite, dakle, ono što su vaši preci započeli!

³³Zmije i zmijski porodi! Kako ćete izbjeći da ne budete osuđeni na pakao?³⁴Zato vam, evo, šaljem proroke, mudrace i učitelje. Neke od njih ubit ćete i razapeti. A neke ćete bičevati u svojim sinagogama i progoniti ih iz grada u grad.³⁵Zato ćete biti krivi za ubojstva svih nedužnih ljudi na zemlji — od ubojstva nevinog Abela do ubojstva Zaharije,³ Barahijina sina, kojega ste ubili između svetišta i žrtvenika.³⁶Istinu vam kažem: krivnja za sve to past će na vas koji sada živite.«

¹**23,23 metvica, kopar i kumin** Male vrtno biljke koje se rabe kao začini. Samo su vrlo religiozni ljudi pazili na to da daju točno desetinu i od ovih biljaka.

²**23,24 Cijedite ... devu** Pomno pazite na religiozne forme, a zanemarujete ono što je istinski vrijedno u Božjim očima.

³**23,35 Abel, Zaharija** U hebrejskom Starom zavjetu, prvi i zadnji čovjek koji je ubijen.

Isus kori Jeruzalem*(Lk 13,34–35)*

³⁷»Jeruzaleme, Jeruzaleme, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani od Boga! Koliko li sam puta želio skupiti tvoju djecu, kao što kvočka skuplja piliće pod svoja krila, ali ti to nisi htio. ³⁸Sada će tvoja kuća biti prepuštena tebi — pusta! ³⁹Zaista, kažem vam: nećete me više vidjeti dok ne kažete: 'Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!'¹«

Uništenje Hrama*(Mk 13,1–2; Lk 21,5–6)*

24¹Kad je Isus izašao iz Hrama i pošao dalje, pristupili su mu njegovi učenici pokazujući mu hram-ske zgrade. ²A on im je rekao: »Vidite li sve ovo? Istinu vam kažem: neće ostati ni kamen na kamenu. Svaki će se srušiti.«

Početak nevolja*(Mk 13,3–23; Lk 21,7–19)*

³Dok je Isus sjedio na Maslinskoj gori, njegovi su učenici došli k njemu nasamo, pa mu rekli: »Kaži nam kada će se to dogoditi i koji će biti znak tvoga ponovnog dolaska i svršetka svijeta².«

⁴Odgovorio im je: »Pazite da vas tko ne prevari, ⁵jer mnogi će doći pozivajući se na moje ime i reći: 'Ja sam Krist' i mnoge će prevariti. ⁶Čut ćete za ratove i glasine o ratovima što će se voditi. Nemojte se uznemiravati! To se mora dogoditi, ali to još nije kraj. ⁷Da, narod će se boriti protiv drugog naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi i potresa posvuda. ⁸Ali sve je to samo početak porođajnih muka. ⁹U to vrijeme ljudi će vas predavati da budete kažnjeni i ubijati će vas. Svi će vas narodi mrziti jer ste moji sljedbenici. ¹⁰I mnogi će tada izgubiti vjeru te će jedni druge predavati vlastima i mrziti se međusobno. ¹¹Pojavit će se mnogi lažni proroci i mnoge će zavesti. ¹²Povećat će se bezakonje i ljubav će kod mnogih ohladnjeti. ¹³Ali tko ustraje do kraja bit će spašen. ¹⁴A ova Radosna vijest o kraljevstvu propovijedat će se po cijelom svijetu kao svjedočanstvo svim narodima. I tada će doći kraj.

¹23,39 Citat iz Ps 118,26.²24,3 *svijet* Doslovno: »dob« ili »vrijeme«.

¹⁵Dakle, kad ugledate grozotu pustoši,¹ o kojoj je govorio prorok Daniel, kako stoji na svetom mjestu u Hramu — tko ovo čita, neka shvati! — ¹⁶tada neka bježe u planine oni koji budu u Judeji. ¹⁷Tko bude na krovu kuće, neka ne silazi u kuću da nešto uzme. ¹⁸A tko bude u polju, neka se ne vraća da uzme ogrtač. ¹⁹Jao trudnicama i dojiljama u te dane! ²⁰Molite da vaš bijeg ne bude zimi ili u subotu. ²¹U to će vrijeme nastati velika nevolja, kakve nije bilo od početka svijeta niti će je ikada biti. ²²I kad se ti dani ne bi skratili, nitko ne bi preživio. Ali, zbog svojih izabranih, Bog će skratiti te dane. ²³Ako vam tko u to vrijeme kaže: 'Gle! Krist je ovdje' ili 'Eno ga ondje', nemojte mu vjerovati. ²⁴Jer pojavit će se lažni mesije i lažni proroci i činit će čudesne znakove i čuda da bi zaveli, ako je moguće, čak i Božje izabranike. ²⁵Pazite! Unaprijed sam vas upozorio.

²⁶Zato, ako vam kažu: 'Evo, Krist je u pustinji', ne idite onamo. Ili ako kažu: 'Evo ga u unutrašnjim sobama', nemojte im vjerovati. ²⁷Jer, dolazak Sina Čovječjega bit će poput munje što bljesne na istoku i rasvijetli sve do zapada.² ²⁸A gdje god bude lešina, ondje će se skupljati i lešinari³.«

Dolazak Sina Čovječjega

(Mk 13,24–37; Lk 17,26–30; 34–36; Lk 21,25–33)

²⁹»Odmah poslije nevolje tih dana

'Sunce će se pomračiti,
a mjesec više neće sjati.
Zvijezde će padati s neba,
a nebeska će se tijela potresti.'⁴

³⁰Tada će se na nebu pojaviti znak dolaska Sina Čovječjega. Sva plemena na zemlji tada će zaplakati i vidjet će Sina Čovječjega kako dolazi na nebeskim oblacima sa silom i velikom slavom. ³¹A on će poslati svoje anđele s glasnom trubom i oni će skupiti njegove izabranike sa sve četiri strane svijeta,⁵ s jednoga kraja neba do drugoga.

¹**24,15 grozota pustoši** Grozota koja uzrokuje uništenje. Vidi Dn 9,27; 12,11.

²**24,27** Kristov dolazak bit će očit i svi će ga vidjeti.

³**24,28 lešinari** Ili: »orlovi«, ptice koje jedu lešine.

⁴**24,29** Vidi Iz 13,10; 34,4.

⁵**24,31 sa sve četiri strane svijeta** Doslovno: »od četiri vjetra«, što znači: sa svih strana svijeta.

³²Učite iz usporedbe o smokvi. Čim joj grane omekšaju i olistaju, znate da je ljeto blizu. ³³Isto tako, kad vidite sve ove događaje, znajte da vrijeme dolaska Sina Čovječjega tek što nije došlo. ³⁴Istinu vam kažem: sve će se to dogoditi još za života ovoga naraštaja. ³⁵Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće proći. ³⁶A o onom danu i satu nitko ništa ne zna, čak ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac. ³⁷Kao što je bilo u Noino vrijeme, tako će biti i u vrijeme dolaska Sina Čovječjega. ³⁸U vrijeme prije potopa ljudi su jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noa ušao u brod. ³⁹I ništa nisu slutili dok potop nije došao i sve ih odnio. Tako će biti i prilikom dolaska Sina Čovječjega. ⁴⁰U to će vrijeme dvojica raditi u polju. Jedan od njih će se uzeti, a drugi ostaviti. ⁴¹Dvije će žene u mlinu mljeti žito. Jedna od njih će se uzeti, a druga ostaviti.

⁴²Zato budite spremni, jer ne znate u koji dan dolazi vaš Gospodin. ⁴³I zapamtite ovo: da je vlasnik kuće znao u koje će doba noći doći lopov, ostao bi budan i ne bi dopustio da mu provali u kuću. ⁴⁴Zato i vi budite spremni, jer će Sin Čovječji doći kad ga ne očekujete.«

Dobar i zao sluga

(Lk 12,41–48)

⁴⁵»Tko je, dakle, onaj vjerni i razboriti sluga koga je gospodar postavio nad svim svojim slugama da im daje hranu u pravo vrijeme? ⁴⁶Blago onom sluzi koga njegov gospodar, kada dođe, nađe gdje obavlja svoju dužnost. ⁴⁷Istinu vam kažem: gospodar će toga slugu postaviti da upravlja svim njegovim imanjem. ⁴⁸Ali ako zli sluga u sebi kaže: 'Moj se gospodar još dugo neće vratiti' ⁴⁹pa počne tući druge sluge te jesti i piti s pijancima, ⁵⁰doći će njegov gospodar u dan i sat kada ga ne očekuje. ⁵¹Tada će ga njegov gospodar okrutno kazniti i dodijeliti mu mjesto među licemjerima, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

Usporedba o deset djevojaka

25 ¹»Tada će kraljevstvo nebesko biti poput deset djevojaka¹ koje su uzele svoje svjetiljke i pošle u susret mladoženji. ²Pet ih je bilo ludih, a pet mudrih. ³Lude su djevojke uzele svoje svjetiljke, ali nisu ponijele ulja. ⁴No mudre su, zajedno sa svjetiljkama, uzele i ulje

¹25,1 djevojke Doslovno: »djevice«.

u posudama. ⁵Budući da je mladoženja kasnio, sve su djevojke zadrijemale i zaspale.

⁶No u ponoć začuo se glas: 'Evo mladoženje! Izadite mu u susret!'

⁷Tada su sve djevojke ustale i pripremile svoje svjetiljke. ⁸Lude su djevojke rekle mudrima: 'Dajte nam malo od vašega ulja jer nam se svjetiljke gase.'

⁹No mudre su im djevojke odgovorile: 'Ne možemo jer neće biti dovoljno ni za nas ni za vas. Radije otidite prodavaču i kupite ulje.'

¹⁰Dok su išle kupiti ulje, mladoženja je stigao. One djevojke koje su bile spremne, pošle su s njim na svadbenu svečanost, a vrata su se za njima zatvorila.

¹¹Kasnije su stigle i ostale djevojke pa su rekle: 'Gospodine, Gospodine, otvori nam vrata!'

¹²A on im je odgovorio: 'Istinu vam kažem: ja vas ne poznajem.'

¹³Zato budite spremni, jer ne znate ni dan ni sat kada će Sin Čovječji doći.«

Povjereni talenti

(Lk 19,11-27)

¹⁴»Kraljevstvo nebesko je poput čovjeka koji se spremao na put pa je pozvao svoje sluge i predao im svoju imovinu na upravljanje. ¹⁵Jednom od njih dao je pet talenata¹, drugomu dva talenta, a trećemu jedan. Svakomu je dodijelio prema njegovim sposobnostima, a zatim je oputovao. ¹⁶Onaj koji je primio pet talenata, odmah je uložio novac te zaradio još pet talenata. ¹⁷Isto tako i onaj koji je primio dva talenta zaradio je još dva. ¹⁸Ali onaj koji je primio jedan talenat otišao je, iskopao jamu u zemlji i sakrio gospodarev novac.

¹⁹Nakon mnogo vremena vratio se gospodar tih slugu i zatražio od njih da mu polože račun. ²⁰Pristupio mu je onaj koji je dobio pet talenata te je donio još pet talenata. Rekao je: 'Gospodaru, povjerio si mi pet talenata, a ja sam, evo, zaradio još pet.'

²¹Gospodar mu je rekao: 'Dobro, vjerni i dobri slugo! Bio si pouzdan u malom pa ću te postaviti da upravljaš velikim. Uđi i podijeli radost sa svojim gospodarem!'

²²Zatim mu je pristupio onaj koji je dobio dva talenta

¹**25,15 talenat** Jedan talenat iznosio je oko 40 kilograma zlatnih, srebrnih ili bakrenih novčića. Njegova novčana vrijednost bila je otprilike 30.000 denara, a jedan denar vrijedio je kao jedna nadnica. Isto u stihovi 20; 22; 24 i 28.

pa mu rekao: 'Gospodaru, povjerio si mi dva talenta, a ja sam, evo, zaradio još dva.'

²³Gospodar mu je odgovorio: 'Dobro, vjerni i dobri slugo! Bio si pouzdan u malom pa ću te postaviti da upravljaš velikim. Uđi i podijeli radost sa svojim gospodarem!'

²⁴Tada mu je pristupio onaj koji je dobio jedan talenat te mu rekao: 'Gospodaru, znao sam da si tvrd čovjek i da ubireš gdje nisi posadio i skupljaš gdje nisi posijao. ²⁵Bojao sam se pa sam otišao i sakrio talenat u zemlju. Evo, uzmi što je tvoje!'

²⁶Gospodar mu je na to odgovorio: 'Zli i lijeni slugo! Znao si da ubirem gdje nisam posadio i da skupljam gdje nisam posijao. ²⁷Zato si trebao odnijeti moj novac u banku, pa bih, kada dođem, uzeo svoje zajedno s kamatama.

²⁸Zato mu oduzmite talenat i dajte ga onomu koji ima deset talenata! ²⁹Jer, svakomu tko ima dat će se još, pa će imati u izobilju, a svakomu tko nema oduzet će se i ono što ima. ³⁰Zato, bacite ovoga beskorisnog slugu u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba!'

Sud svih naroda

³¹»Kad Sin Čovječji dođe u svojoj slavi, sa svim svojim anđelima, sjest će na svoje slavno prijestolje. ³²Tada će se pred njim okupiti svi narodi i on će razdvojiti jedne od drugih, kao što pastir razdvaja ovce¹ od jaraca². ³³Ovce će postaviti sa svoje desne strane, a jarce s lijeve.

³⁴Tada će kralj reći onima s desne strane: 'Dođite, vi blagoslovljeni od moga Oca, i primite u nasljedstvo kraljevstvo pripremljeno za vas od postanka svijeta! ³⁵To je vaša nagrada, jer bio sam gladan, a vi ste me nahranili; bio sam žedan, a vi ste me napojili; bio sam stranac, a vi ste me ugostili; ³⁶bio sam gol, a vi ste me obukli; bio sam bolestan, a vi ste se brinuli za mene; bio sam u zatvoru, a vi ste me posjetili.'

³⁷Tada će mu pravednici reći: 'Gospodine, kad smo te to vidjeli gladnoga i nahranili te ili žednoga i dali ti piti? ³⁸Kad smo te vidjeli kao stranca i ugostili te ili bez odjeće i obukli te? ³⁹I kad smo te to vidjeli bolesnoga ili u zatvoru i posjetili te?'

⁴⁰A kralj će im odgovoriti: 'Istinu vam kažem: kad god ste učinili nešto za jednoga od ove moje najmanje braće,

¹25,32 *ovce* Pravednici.

²25,32 *jarci* Nepravednici.

za mene ste učinili!’

⁴¹Zatim će kralj reći i onima sa svoje lijeve strane: 'Idite od mene, vi prokleti, u vječni oganj koji je pripremljen za đavla i njegove anđele! ⁴²Jer, bio sam gladan, a niste me nahranili; bio sam žedan, a niste mi dali piti; ⁴³bio sam stranac, a niste me primili u svoj dom; bio sam bez odjeće, a niste me odjenuli; bio sam bolestan i u zatvoru, a niste me posjetili.'

⁴⁴Tada će mu i oni reći: 'Gospodine, kad smo te to vidjeli gladnog ili žednog, ili kao stranca, ili bez odjeće, ili bolesnog, ili u zatvoru pa ti nismo pomogli?'

⁴⁵A on će im odgovoriti: 'Istinu vam kažem: kad god niste nešto učinili za jednoga od ovih najmanjih, niste učinili ni za mene.'

⁴⁶Takvi će otići u vječnu muku, a pravednici u život vječni.«

Židovske vođe žele ubiti Isusa

(Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Iv 11,45-53)

26 ¹Kad je Isus sve to izgovorio, rekao je svojim učenicima: ²»Znate da je za dva dana Pasha i Sin Čovječji bit će predan da ga razapnu.«

³U to su se doba svećenički poglavari i narodne starješine okupili u palači velikoga svećenika, imenom Kaifa, ⁴te su se dogovorili da Isusa na prijevaru uhvate i ubiju. ⁵No rekli su: »Ne smijemo to učiniti za vrijeme blagdana da se narod ne bi pobunio.«

Djelo ljubavi

(Mk 14,3-9; Iv 12,1-8)

⁶Isus je boravio u Betaniji, u kući gubavca Šimuna. ⁷I dok je bio za stolom, pristupila mu je neka žena s alabastrenom posudom punom skupocjena mirisa te ga izlila na njegovu glavu.

⁸Kad su to vidjeli učenici, razljutili su se i rekli: »Čemu takvo rasipanje? ⁹Miris se mogao skupo prodati, a novac dati siromašnima.«

¹⁰Isus je znao o čemu govore pa im je rekao: »Zašto zamjerate ovoj ženi? Ona je učinila djelo ljubavi prema meni. ¹¹Jer siromahe ćete uvijek imati kraj sebe,¹ ali mene nećete uvijek imati. ¹²Kad je izlila ovaj miris na moje tijelo, učinila je to kao pripremu za moj ukop. ¹³Istinu vam kažem: gdje god se ova Radosna vijest bude

¹26,11 Jer, siromahe ... kraj sebe Vidi Pnz 15,11.

objavljivala po svijetu, spominjat će se i ovo što je ona učinila — kao sjećanje na nju.«

Juda Iskariotski

(Mk 14,10–11; Lk 22,3–6)

¹⁴Tada je jedan od Dvanaestorice, zvan Juda Iskariotski, otišao svećeničkim poglavarima. ¹⁵Upitao ih je: »Što ćete mi dati ako vam predam Isusa?« A oni su mu izbrojali trideset srebrnjaka. ¹⁶Od toga trenutka Juda je tražio povoljnu priliku da im preda Isusa.

Pashalna večera

(Mk 14,21–22; Lk 22,7–14; 21–23; Iv 13,21–30)

¹⁷Prvog dana Blagdana beskvasnih kruhova učenici su pristupili Isusu i upitali ga: »Gdje želiš da ti pripremimo pashalnu večeru?«

¹⁸A on im je odgovorio: »Idite u grad k tomu i tomu pa mu recite: 'Učitelj kaže: Bliži se zakazano vrijeme. Proslavit ću Pashu sa svojim učenicima u tvojoj kući.'« ¹⁹Učenici su učinili kako im je Isus naredio te su pripremili pashalnu večeru.

²⁰Kad je došla večer, Isus je bio za stolom sa svojih dvanaest učenika. ²¹Dok su jeli, rekao je: »Istinu vam kažem: jedan od vas će me izdati.«

²²Oni su se jako rastužili pa su ga jedan po jedan pitali: »Da nisam ja, Gospodine?«

²³A on je odgovorio: »Onaj koji umoči svoju ruku sa mnom u zdjelu — taj će me izdati. ²⁴Sin Čovječji otići će kao što je o njemu pisano, ali teško onomu tko izda Sina Čovječjega. Bilo bi mu bolje da se nije ni rodio.«

²⁵Juda, koji ga je namjeravao izdati, upitao je: »Da nisam ja, učitelju?«

Isus mu je odgovorio: »Ti sam kažeš.«

Lomljenje kruha

(Mk 14,22–26; Lk 22,15–20; 1 Kor 11,23–25)

²⁶Dok su jeli, Isus je uzeo kruh, blagoslovio ga i razlomio te dao svojim učenicima govoreći: »Uzmite i jedite! Ovo je moje tijelo.«

²⁷Onda je uzeo čašu, zahvalio Bogu te je dao učenicima govoreći: ²⁸»Pijte iz nje svi, jer ovo je moja krv koja utemeljuje novi Savez i proljeva se za mnoge, za oprostjenje njihovih grijeha. ²⁹I kažem vam da više neću

piti od ovoga trsovoga roda do onoga dana kad ću ga, novoga, piti s vama u kraljevstvu Oca svoga.«

³⁰Zatim su otpjevali hvalospjev te se zaputili na Maslinsku goru.

Učenici napuštaju Isusa

(Mk 14,27–42; Lk 22,31–46, Iv 13,36–38)

³¹Tada im je Isus rekao: »Svi ćete se vi još noćas zbog mene pokolebati, jer je pisano:

’Udarit ću pastira, i ovce će se iz stada razbježati.’

Zaharija 13,7

³²Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju.«

³³Tada mu reče Petar: »Ako se drugi zbog tebe i pokolebaju, ja nikada neću!«

³⁴A Isus mu je nato odgovorio: »Istinu ti kažem: još noćas, prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti.«

³⁵»Čak i kad bih morao umrijeti s tobom, nikada te se ne bih odrekao«, odgovorio je Petar. Tako su rekli i svi ostali učenici.

³⁶Zatim je Isus otišao s učenicima u mjesto zvano Getsemani pa im rekao: »Sjednite, dok ja odem onamo moliti.« ³⁷Sa sobom je poveo Petra i oba Zebedejeva sina. No obuzela ga je tuga i tjeskoba ³⁸pa im je rekao: »Moja je duša nasmrt žalosna. Ostanite ovdje i bdijte sa mnom!«

³⁹Otišao je malo dalje od njih, pao licem na zemlju i počeo moliti govoreći: »Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ova čaša!¹ Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.« ⁴⁰Tada se vratio učenicima i našao ih kako spavaju pa je rekao Petru: »Tako, niste mogli ostati budni sa mnom ni jedan sat! ⁴¹Bdijte i molite, da ne padnete u iskušenje! Vaš duh želi činiti što je dobro, ali tijelo je slabo.«

⁴²Ponovo je otišao od njih i molio govoreći: »Oče moj, ako nije moguće da me mimoide ova čaša, neka se izvrši tvoja volja!«

⁴³Zatim se vratio i opet ih je našao kako spavaju. Oči su im se same sklapale. ⁴⁴Ostavio ih je i ponovo otišao pa je molio i treći put istim riječima.

¹26,39 čaša Simbol patnje. Isus je upotrijebio primjer ispijanja čaše da slikovito objasni svoj skori prolazak kroz mnoge patnje i sramotu. Isto u stihu 42.

⁴⁵Zatim je otišao učenicima i rekao im: »Zar još uvijek spavate i odmarate? Evo, došao je čas kada će Sin Čovječji biti predan u ruke grešnika. ⁴⁶Ustanite! Idemo! Evo, ovdje je onaj koji će me izdati!«

Isusovo uhićenje

(Mk 14,43-50; Lk 22,47-53; Iv 18,3-12)

⁴⁷Dok je Isus još govorio, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice. S njim je bilo silno mnoštvo naoružano mačevima i toljagama, koje su poslali svećenički poglavari i narodne starješine. ⁴⁸Isusov je izdajnik s njima dogovorio znak. Rekao im je: »Koga poljubim, taj je. Njega uhvatite!« ⁴⁹I odmah je pristupio Isusu te mu rekao: »Zdravo, učitelju!¹« i poljubio ga.

⁵⁰A Isus mu je rekao: »Prijatelju, učini to zbog čega si došao!«

Ljudi su tada prišli Isusu, zgrabili ga i uhitili. ⁵¹A jedan od onih koji su bili s Isusom posegnuo je za svojim mačem, izvukao ga, udario njime slugu velikoga svećenika i odrezao mu uho.

⁵²Ali Isus mu je rekao: »Vrati svoj mač u korice, jer svi koji se mača hvataju od mača i pogibaju. ⁵³Zar ne shvaćaš da mogu zamoliti svoga Oca i on bi mi odmah poslao više od dvanaest vojski anđela? ⁵⁴Ali kako bi se onda ispunila Pisma, koja kažu da tako mora biti?«

⁵⁵Zatim se obratio mnoštvu: »Zar ste došli da me uhvatite s mačevima i toljagama kao da sam lopov? Svaki dan sjedio sam u Hramu i poučavao, a niste me uhvatili. ⁵⁶Ali ovo se sve dogodilo da se ispune Pisma proroka.« I tada su ga svi učenici napustili i pobjegli.

Isus pred židovskim vođama

(Mk 14,53-65; Lk 22,54-55; 63-71, Iv 18,13-14; 19-24)

⁵⁷Oni koji su uhvatili Isusa odveli su ga k velikom svećeniku Kaifi, kod koga su se okupili učitelji Zakona i starješine. ⁵⁸Petar je iz daljine slijedio Isusa sve do dvorišta velikoga svećenika pa je ušao i sjeo sa stražarima da vidi što će se dogoditi.

⁵⁹Svećenički poglavari i cijelo Veliko vijeće tražili su lažni dokaz protiv Isusa kako bi ga mogli ubiti. ⁶⁰Ali nisu ga našli, iako su došli mnogi lažni svjedoci. Napokon su došla dvojica ⁶¹pa su rekla: »Ovaj je rekao: 'Mogu srušiti Božji Hram i za tri dana ponovo ga sagraditi.'«

¹26,49 učitelju Doslovno: »Rabbi«.

⁶²Tada je ustao veliki svećenik i upitao Isusa: »Zar nećeš ništa odgovoriti? Što to ovi svjedoče protiv tebe?«

⁶³No Isus je šutio.

Onda mu je veliki svećenik rekao: »Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš jesi li ti Krist, Sin Božji?«

⁶⁴A Isus mu je rekao: »Sam tako kažeš. I još vam kažem da ćete nakon ovoga vidjeti Sina Čovječjega kako sjedi zdesna Bogu i dolazi na nebeskim oblacima.«

⁶⁵Tada je veliki svećenik razderao svoju odjeću i rekao: »Uvrijedio je Boga! Što nam još trebaju svjedoci? Evo, upravo ste čuli uvredu! ⁶⁶Što mislite?«

A oni su odgovorili: »Zasluzio je smrt!«

⁶⁷Onda su mu pljuvali u lice i udarali ga šakama. A drugi su ga pljuskali ⁶⁸govoreći: »Pokaži da si prorok, Kriste. Reci tko te udario?«

Petar se odriče Isusa

(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Iv 18,15–18; 25–27)

⁶⁹A Petar je sjedio vani, u dvorištu. Prišla mu je jedna sluškinja i rekla: »I ti si bio s Isusom Galilejcem!«

⁷⁰Ali on je to pred svima zanijekao. Rekao je: »Ne znam što govoriš.«

⁷¹Zatim je otišao prema ulazu, gdje ga je opazila druga sluškinja koja je rekla onima oko sebe: »Ovaj je bio s Isusom iz Nazareta.«

⁷²Petar je to opet zanijekao zaklinjući se: »Ne poznajem toga čovjeka!«

⁷³Malo kasnije pristupili su Petru oni koji su ondje stajali te mu rekli: »Ti zaista jesi jedan od njih. Tvoj te govor odaje.«

⁷⁴A on je počeo kleti i zaklinjati se: »Ne poznajem toga čovjeka.« I tada se oglasio pijetao. ⁷⁵A Petar se sjetio Isusovih riječi: »Prije nego što se pijetao oglasi, triput ćeš me se odreći.« Izašao je i gorko zaplakao.

Isus je predan upravitelju Pilatu

(Mk 15,1; Lk 23,1–2; Iv 18,28–32)

27 ¹Rano ujutro svi svećenički poglavari i narodne starješine dogovorili su se da ubiju Isusa. ²Zatim su ga svezali, odveli i predali upravitelju Pilatu.

Judino samoubojstvo

(Dj 1,18–19)

³Kad je Juda, koji ga je izdao, vidio da je Isus osuđen, bilo mu je krivo zbog onoga što je učinio pa je

svećeničkim poglavarima i starješinama vratio trideset srebrnjaka. ⁴Rekao je: »Pogriješio sam što sam nevina čovjeka predao da ga ubiju.«

No oni su rekli: »Što se to nas tiče? To je tvoja stvar!«

⁵Tada je Juda bacio srebrnjake u Hram, otišao i objesio se.

⁶Svećenički poglavari uzeli su srebrnjake i rekli: »Protivi se našem Zakonu da ih stavimo u hramsku blagajnu jer su plaća za krv.« ⁷Stoga su odlučili kupiti za njih lončarevu njivu da bude groblje za strance. ⁸Zato je ta njiva do danas znana kao Krvava njiva. ⁹Tako se ispunilo što je rekao prorok Jeremija:

»Uzeli su trideset srebrnjaka. Toliko su Izraelci odlučili platiti za njegov život. ¹⁰I tim su novcem kupili lončarevu njivu, kao što mi je Gospodin naredio.«¹

Isus pred Pilatom

(Mk 15,2-5; Lk 23,3-5; Iv 18,33-38)

¹¹U međuvremenu su Isusa doveli pred upravitelja i ovaj ga je upitao: »Jesi li ti kralj Židova?«

Isus je rekao: »Ti tako kažeš.«

¹²A dok su ga svećenički poglavari i starješine optuživali, nije ništa odgovarao.

¹³Tada ga je Pilat upitao: »Zar ne čuješ što sve protiv tebe svjedoče?«

¹⁴Ali Isus mu nije odgovorio ni na jedno pitanje pa se Pilat jako čudio.

Baraba umjesto Isusa

(Mk 15,6-15; Lk 23,13-25; Iv 18,39-19,16)

¹⁵Upravitelj je običavao svakoga blagdana pustiti narodu jednoga zatvorenika po njihovoj želji. ¹⁶U to su vrijeme imali zloglasnoga zatvorenika zvanog Baraba².

¹⁷Kad se narod okupio, Pilat je upitao: »Koga želite da vam oslobodim: Barabu ili Isusa koji se zove Krist?«

¹⁸Pilat je, naime, znao da su mu Isusa predali iz zavisti.

¹⁹Dok je Pilat sjedio na sudačkoj stolici, njegova mu je žena poručila: »Nemoj učiniti ništa protiv toga nevinog čovjeka. Cijeli sam dan uznemirena zbog sna koji sam o njemu sanjala.«

¹27,10 'Uzeli ... naredio.' Vidi Zah 11,12-13; Jr 32,6-9.

²27,16 *Baraba* U nekim grčkim prijevodima Baraba se naziva Isus Baraba.

²⁰Ali svećenički poglavari i starješine nagovorili su narod da od Pilata zatraži da pusti Barabu, a Isusa da pogubi.

²¹Tada ih je upravitelj upitao: »Kojega od ove dvojice želite da vam oslobodim?«

Odgovorili su: »Barabu!«

²²Pilat ih je upitao: »Što da onda učinim s Isusom zvanim Krist?«

»Neka se razapne!«, svi su odgovorili.

²³Pilat je upitao: »Zašto? Kakav je zločin počinio?«

A oni su još glasnije vikali: »Razapni!«

²⁴Kako je Pilat vidio da time ništa ne postiže i da nastaje sve veći metež, uzeo je vode i pred narodom oprao ruke¹ govoreći: »Nevin sam za smrt ovog pravednika. Odgovornost pada na vas.«

²⁵A sav je narod odgovorio: »Njegova smrt neka padne na nas i na našu djecu!«

²⁶Pilat im je tada oslobodio Barabu, a Isusa je izbičevao i zatim predao da ga razapnu.

Isusa izruguju

(Mk 15,16–20; Iv 19,2–3)

²⁷Onda su upraviteljevi vojnici odveli Isusa u upraviteljevu palaču i oko njega okupili cijelu četvu. ²⁸Zatim su ga svukli i prebacili na njega grimizni ogrtač. ²⁹Ispleli su krunu od trnja i stavili mu je na glavu, a u desnu ruku stavili su mu trsku. Kleknuli su pred njega i rugali mu se govoreći: »Živio kralj Židova!« ³⁰Zatim su pljuvali po njemu i udarali ga trskom po glavi. ³¹Kad su mu se prestali izrugivati, uzeli su s njega ogrtač i obukli mu njegovu odjeću te ga odveli da ga razapnu.

Isusa razapinju na križ

(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Iv 19,17–27)

³²Dok su izlazili iz grada, naišli su na nekoga čovjeka iz Cirene koji se zvao Šimun te su ga prisilili da nosi Isusov križ. ³³Kad su došli do mjesta zvanoga Golgota, što znači Lubanja, ³⁴dali su Isusu da pije vino pomiješano sa žuč². Ali kad ga je okusio, nije htio piti. ³⁵Tada su ga razapeli i bacanjem kocke razdijelili njegovu odjeću među sobom. ³⁶Zatim su ondje sjeli i čuvali ga. ³⁷Iznad

¹27,24 **opravo ruke** Pilat je to učinio kao znak da ne želi imati ništa s odlukom naroda da ubiju Isusa.

²27,34 **žuč** Najvjerojatnije opojno sredstvo vrlo gorka okusa koje su miješali u vino da ublaži bol.

glave stavili su mu natpis na kojem je bila napisana njegova krivnja: »Ovo je Isus, kralj Židova.«³⁸ Zajedno s njim razapeli su i dva razbojnika — jednoga s njegove desne strane, a drugoga s lijeve.³⁹ Prolaznici su ga vrijeđali. Mahali su glavama⁴⁰ i govorili: »Ti, koji si rekao da možeš srušiti Hram i za tri dana ponovo ga sagraditi, spasi samoga sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!«

⁴¹Slično su mu se rugali i svećenički poglavari, zajedno s učiteljima Zakona i starješinama. Govorili su: ⁴²»Spasio je druge, ali ne može spasiti sama sebe. On je kralj Izraela pa neka sada siđe s križa i mi ćemo mu povjerovati.«⁴³ Uzda se u Boga pa neka ga on spasi, ako želi. Ta sam je rekao: 'Ja sam Sin Božji.'«⁴⁴ Na isti način vrijeđali su ga i razbojnici koji su s njim bili razapeti.

Isus umire

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Iv 19,28–30)

⁴⁵Od podneva pa do tri sata po cijeloj je zemlji zavlada tama.⁴⁶ Oko tri sata Isus je povikao jakim glasom: »Eli, Eli! Lema sabakthani?«, što znači: »Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?«¹

⁴⁷To su čuli neki koji su ondje stajali pa su rekli: »Zove Iliju.«²

⁴⁸Jedan od njih odmah je otrčao, uzeo spužvu, natopio je octom te je stavio na štap i ponudio Isusu da pije.⁴⁹ A ostali su govorili: »Stani da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi.«

⁵⁰A Isus je još jednom povikao jakim glasom, a onda je izdahnuo³.

⁵¹Istoga se trena zastor u Hramu razderao popola, od vrha do dna. Zemlja se potresla, a stijene su se raspucale.⁵² Grobovi su se otvorili i uskrsla su tijela mnogih umrlih Božjih ljudi.⁵³ Nakon Isusova uskrsnuća izašli su iz grobova i otišli u Sveti grad⁴ te se pokazali mnogima.

⁵⁴Kad su časnik i oni koji su s njim čuvali Isusa vidjeli potres i ostale događaje, jako su se prestrašili i rekli: »Ovaj je zaista bio Sin Božji!«

⁵⁵Tamo su bile i mnoge žene koje su sve to izdaleka promatrale. One su pratile Isusa još iz Galileje i služile

¹27,46 Citat iz Ps 22,1.

²27,47 »Zove Iliju« Riječ za »Moj Bože« (na hebrejskom »Eli«, a na aramejskom »Eloi«) ljudima je zvučala poput imena »Ilija«. Ilija je bio poznati Božji prorok otprilike iz 850. godine prije Krista.

³27,50 *izdahnuo* Doslovno: »ispustio duh«.

⁴27,53 *Sveti grad* Jeruzalem.

mu. ⁵⁶Među njima bile su Marija Magdalena, Marija, majka Jakova i Josipa te majka Zebedejevih sinova.¹

Isusa pokopaju

(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Iv 19,38–42)

⁵⁷Kad se spustila večer, došao je neki bogati čovjek iz Arimateje imenom Josip. I on je bio Isusov učenik. ⁵⁸Otišao je k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo. Pilat je naredio da mu predaju tijelo. ⁵⁹Josip je uzeo tijelo i zamotao ga u novo platno. ⁶⁰Položio ga je u sasvim novu grobnicu koju je za sebe isklesao u stijeni. Zatim je ulaz zatvorio velikim kamenom i otišao. ⁶¹A Marija Magdalena i druga Marija sjedile su preko puta groba.

⁶²Sutradan, nakon Dana pripreme,² otišli su svećenički poglavari i farizeji k Pilatu. ⁶³Rekli su mu: »Gospodine, sjetili smo se da je onaj varalica još za života rekao: 'Za tri dana ustat ću od mrtvih.' ⁶⁴Zato naredi da se grob dobro čuva sve do trećeg dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali tijelo pa onda rekli narodu: 'Ustao je od mrtvih.' Tako bi ta posljednja prijevara bila gora od prve.«

⁶⁵A Pilat im je rekao: »Evo vam straže pa idite i osigurajte grob kako znate!« ⁶⁶Oni su otišli i osigurali grob. Zapečatili su kamen i postavili stražu.

Prazan grob

(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Iv 20,1–10)

28 ¹Nakon subote, u zoru prvoga dana u tjednu, došle su Marija Magdalena i druga Marija pogledati grob.

²I odjednom je nastao snažan potres jer je Gospodinov anđeo sišao s neba. Prišao je grobu i maknuo kamen s ulaza te sjeo na njega. ³Lice mu je bilo sjajno poput munje, a odjeća mu je bila bijela kao snijeg. ⁴Stražari su se tresli i zamrli od straha.

⁵A anđeo je rekao ženama: »Ne bojte se! Znam da tražite Isusa kojega su razapeli. ⁶Ali on nije ovdje! Uskr-snuo je, baš kao što je i rekao. Dođite vidjeti mjesto gdje je ležao. ⁷Zatim brzo idite i recite njegovim učenicima: 'Ustao je od mrtvih i sada ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga vidjeti.' Zapamtite što sam vam rekao!«

¹27,56 majka Zebedejevih sinova Majka Jakova i Ivana.

²27,62 Dan pripreme Petak, dan pripreme prije subotnjeg odmora.

⁸Žene su brzo napustile grob te su uplašene, ali i rado-sne, otrčale javiti to Isusovim učenicima. ⁹Iznenada im je u susret došao Isus te im rekao: »Zdravo!« One su mu prišle, uhvatile ga za noge i poklonile mu se. ¹⁰Tada im je Isus rekao: »Nemojte se bojati! Idite i recite mojoj braći neka idu u Galileju. Ondje će me vidjeti.«

Izveštaj židovskim vođama

¹¹Dok su žene bile na putu, neki od stražara otišli su u grad te ispričali svećeničkim poglavarima sve što se dogodilo. ¹²A ovi su se sastali sa starješinama i odlučili vojnicima dati mnogo novaca. ¹³Rekli su im: »Kažite da su Isusovi učenici došli noću i da su ukrali njegovo tijelo dok ste vi spavali. ¹⁴Ako upravitelj čuje za ovo, mi ćemo ga već uvjeriti u suprotno i nećete imati nikakvih nepravilnosti.« ¹⁵Vojnici su uzeli novac i učinili kako im je rečeno. Tako se ova priča proširila među Židovima i to traje do dana današnjega.

Isus šalje učenike

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Iv 20,19–23; Dj 1,6–8)

¹⁶Jedanaest učenika otišlo je u Galileju, na brdo na koje im je Isus rekao da idu. ¹⁷Kad su ugledali Isusa, poklonili su mu se. Ali neki su sumnjali da je to on. ¹⁸Tada im je Isus prišao i rekao: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. ¹⁹Zato idite i učinite sve narode mojim učenicima, krsteći ih u ime Oca, Sina i Duha Svetoga ²⁰i učite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio. Ja sam s vama uvijek, sve do svršetka svijeta.«¹

Evandjelje po Marku

Isusov dolazak

(Mt 3,1-12; Lk 3,1-9; 15-17; Iv 1,19-28)

1 ¹Ovako počinje Radosna vijest o Isusu Kristu, Božjem Sinu¹. ²Ovako piše u knjizi proroka Izaije:

»Evo, šaljem svoga glasnika pred tobom.

On će ti pripremiti put.«

Malahija 3,1

³»Glas jednoga viče u pustinji:

'Pripremite put Gospodinu.

Izravajte staze za njega.'«

Izaija 40,3

⁴Tako se pojavio Ivan koji je krstio ljude u pustinji. Govorio je da se trebaju krstiti u znak obraćenja za oprostjenje grijeha. ⁵Svi iz Judeje i Jeruzalema dolazili su k njemu, ispovijedali su svoje grijeha, a potom ih je Ivan krstio u rijeci Jordanu. ⁶Ivan je nosio odjeću od devine dlake i kožnati pojas oko bokova. Hranio se skakavcima i divljim medom. ⁷Propovijedao je ovako: »Postoji netko tko dolazi poslije mene, a veći je od mene. Ja nisam dostojan ni da se sagnem pred njim i razvežem mu sandale. ⁸Ja sam vas krstio vodom, a on će vas krstiti Duhom Svetim.«

Isusovo krštenje

(Mt 3,13-17; Lk 3,21-22)

⁹Tih je dana Isus došao iz Nazareta u Galileji i Ivan ga je krstio u rijeci Jordanu. ¹⁰Čim je Isus izašao iz vode, vidio je kako se nebo otvorilo i kako se Duh Sveti spušta na njega u liku goluba. ¹¹S neba se začuo glas koji je rekao: »Ti si moj Sin, onaj kojeg volim. S tobom sam vrlo zadovoljan.«

Isusova kušnja

(Mt 4,1-11; Lk 4,1-13)

¹²Odmah zatim Duh je poslao Isusa u pustinju. ¹³Isus

1,1 Božji Sin U nekim grčkim rukopisima to je izostavljeno.

je bio u pustinji četrdeset dana, a za to ga je vrijeme sotona iskušavao. Isus je bio okružen divljim životinjama, a anđeli su se brinuli o njemu.

Isus izabire učenike

(Mt. 4,12–22; Lk 4,14–15; 5,1–11)

¹⁴Nakon što je Ivan odveden u zatvor, Isus je došao u Galileju i počeo propovijedati Božju Radosnu vijest.

¹⁵Govorio je: »Došlo je vrijeme, kraljevstvo Božje je blizu. Obratite se! Vjerujte u Radosnu vijest!«

¹⁶Dok je prolazio obalom Galilejskoga jezera, vidio je Šimuna¹ i njegova brata Andriju kako bacaju mreže u jezero, jer bili su ribari. ¹⁷Isus im je rekao: »Dodite i slijedite me! Ja ću vas učiniti ribarima ljudi.« ¹⁸Odmah su ostavili mreže i krenuli za njim.

¹⁹Malo dalje Isus je ugledao Jakova, Zebedejeva sina, i njegova brata Ivana. Bili su u svojoj lađici i krpali mreže. Isus ih je pozvao, ²⁰a oni su ostavili svoga oca Zebedeja i njegove radnike te krenuli za Isusom.

Isus izgoni zlog duha

(Lk 4,31–37)

²¹Isus i njegovi učenici stigli su u Kafarnaum. U subotu je Isus ušao u sinagogu i počeo poučavati. ²²Svi su bili zadivljeni njegovim učenjem jer ih je poučavao kao netko tko ima vlast, a ne kao učitelji Zakona. ²³A u sinagogi se našao čovjek u kojem je bio zao duh i povikao je: ²⁴»Što želiš od nas, Isuse iz Nazareta? Jesi li nas došao uništiti? Ja znam tko si ti: Svetac Božji!«

²⁵A Isus mu je zapovjedio: »Ušuti i izađi iz njega!« ²⁶Nato je zao duh silovito potresao čovjeka i izašao iz njega uz glasan krik.

²⁷Ljudi su bili zadivljeni te su jedni druge zapitkivali: »Što je ovo? Kakvo je to novo učenje s takvim autoritetom!? Zapovijeda čak i zlim duhovima i oni ga slušaju.« ²⁸Tako se vijest o Isusu brzo proširila po cijelom galilejskom kraju.

Isus ozdravlja bolesne

(Mt 8,14–17; Lk 4,38–41)

²⁹Isus i njegovi učenici izašli su iz sinagoge i zajedno s Jakovom i Ivanom otišli Šimunovoj i Andrijinoj kući.

³⁰Šimunova je punica ležala u groznici pa su Isusu

¹1,16 **Šimun** Drugo ime bilo mu je Petar. Isto u stihovi 29 i 35.

odmah rekli za to. ³¹On je došao do nje, uhvatio je za ruku i podigao. Groznica ju je odmah pustila i ona ih je počela posluživati.

³²Te večeri, nakon zalaska sunca, doveli su mu sve bolesne i opsjednute zlim duhovima. ³³Cijeli se grad okupio pred vratima. ³⁴Isus je ozdravio mnoge koji su bolovali od različitih bolesti i istjerao mnoge zle duhove, ali im nije dopustio da govore jer oni su znali tko je on.¹

Isus propovijeda Radosnu vijest

(Lk 4,42–44)

³⁵Sutradan je Isus ustao rano ujutro dok je još bio mrak, izašao je iz kuće i otišao na pusto mjesto da moli. ³⁶No Šimun i njegovi prijatelji pošli su ga tražiti, ³⁷pa su mu, kad su ga pronašli, rekli: »Svi te traže.«

³⁸Isus im je odgovorio: »Idemo odavde, u obližnja mjesta jer moram i ondje propovijedati — zato sam i došao.« ³⁹Tako su išli po Galileji, a Isus je propovijedao u sinagogama i istjerivao zle duhove.

Isus ozdravlja gubavca

(Mt 8,1–4; Lk 5,12–16)

⁴⁰Neki je gubavac došao k Isusu. Kleknuo je pred njega i molio za pomoć: »Možeš me iscijeliti ako hoćeš.«

⁴¹Isus se sažalio nad njim, ispružio ruku i dotaknuo ga i rekao: »Hoću. Budi iscijeljen!« ⁴²Guba je odmah nestala i čovjek je ozdravio.

⁴³Isus je rekao iscijeljenomu neka ode, ali mu je oštro napomenuo: ⁴⁴»Pazi da nikome ne pričaš o ovome. Nego idi i pokaži se svećeniku. Prinesi žrtvu za svoje ozdravljenje, kako je zapovjedio Mojsije.² To će biti dokaz ljudima da si izliječen.« ⁴⁵No čovjek je otišao i počeo svima redom govoriti što mu se dogodilo. Tako se vijest o Isusu počela širiti pa više nije mogao otvoreno ulaziti u grad. Ostajao je na osamljenim mjestima, a ljudi su dolazili k njemu iz svih krajeva.

Isus ozdravlja nepokretnog

(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)

2¹Nekoliko dana kasnije Isus se vratio u Kafarnaum. Ubrzo se pročulo da je kod kuće. ²Okupilo se toliko

¹1,34 oni su znali tko je on Zli duhovi znali su da je Isus Krist, Božji Sin.

²1,44 zapovjedio Mojsije Vidi Lev 14,1–32.

ljudi da više ni vani pred vratima nije bilo mjesta. Isus ih je poučavao. ³Tada su mu došla neka četvorica noseći nepokretnoga čovjeka. ⁴Nisu ga mogli unijeti u kuću k Isusu jer je bilo previše ljudi pa su skinuli krov iznad mjesta gdje se nalazio, napravili otvor i spustili nepokretnoga na njegovu ležaju. ⁵Kad je Isus vidio vjeru tih ljudi, rekao je nepokretnomu: »Mladiću, oprošteni su ti grijesi.«

⁶Tamo su sjedili neki učitelji Zakona i u sebi mislili: ⁷»Zašto ovaj tako govori? On vrijeđa Boga! Tko može opraštati grijeh, osim samoga Boga?«

⁸A Isus je odmah svojim duhom prozreo što učitelji Zakona misle, pa im rekao: »Zašto tako razmišljate? ⁹Što je lakše reći ovom nepokretnom čovjeku: 'Oprošteni su ti grijesi' ili 'Ustani! Uzmi svoj ležaj i hodaj'? ¹⁰Ali neka znate da Sin Čovječji ima vlast na Zemlji opraštati grijeh: ¹¹Tebi govorim — rekao je uzetome — ustani, uzmi svoj ležaj i idi kući!« ¹²Čovjek je na oči svih prisutnih ustao, uzeo svoj ležaj i izašao. Svi su se divili i slavili Boga. Govorili su: »Ovako nešto još nikad nismo vidjeli!«

Levi (Matej) kreće za Isusom

(Mt 9,9–13; Lk 5,27–32)

¹³Isus je opet otišao do jezera. Mnogo je ljudi došlo k njemu i on ih je poučavao. ¹⁴Prolazeći pokraj jezera, Isus je ugledao carinika Levija, Alfejeva sina gdje sjedi u carinarnici pa mu je rekao: »Slijedi me!« Levi je ustao i krenuo za Isusom.

¹⁵Kasnije je Isus večerao u njegovoj kući. S njim su bili i mnogi poreznici i grešnici koji su također jeli s Isusom i njegovim učenicima. Oni su bili dio mnoštva koje je slijedilo Isusa. ¹⁶Neki učitelji Zakona, farizeji, vidjeli su da Isus jede s grešnicima i carinicima pa su upitali Isusove učenike: »Zašto on jede s carinicima i grešnicima?«

¹⁷A Isus je to čuo i rekao im: »Ne trebaju zdravi liječnika, nego bolesni. Ja nisam došao pozvati pravednike nego grešnike.«

Pitanje o postu

(Mt 9,14–17; Lk 5,33–39)

¹⁸Ivanovi su učenici i farizeji postili. Neki su došli Isusu i upitali ga: »Zašto Ivanovi učenici i učenici farizeja poste, a tvoji učenici ne poste?«

¹⁹A Isus im je odgovorio: »Mogu li svatovi postiti dok je mladoženja s njima? Sve dok je mladoženja s njima oni ne mogu postiti. ²⁰Ali doći će vrijeme kad će im uzeti mladoženju. Tada će postiti.

²¹Nitko ne prišiva na stari ogrtač zakrpu od novog platna koje se još nije stisnulo. Ako tako učini, nova će se zakrpa stisnuti i poderati odjeću, a rupa će postati još veća. ²²Tako nitko ne stavlja ni novo vino u stare mjebove, jer bi mjevovi popucali. Upropastili bi se i vino i mjevovi. Zato ljudi uvijek stavljaju novo vino u nove mjevove.«

Sin Čovječji je gospodar

(Mt 12,1-8; Lk 6,1-5)

²³Jedne subote Isus je prolazio kroz žitna polja. S njim su bili i njegovi učenici i putem su trgali klasje. ²⁴Kad su farizeji to vidjeli, rekli su Isusu: »Gledaj! Tvoji učenici čine što, po Zakonu, subotom nije dopušteno.«

²⁵A Isus im je odgovorio: »Zar niste čitali što je David učinio kad su on i oni koji su bili s njim ogladnjeli? ²⁶Bilo je to u vrijeme kad je Abijatar bio veliki svećenik. David je ušao u Božju kuću i jeo posvećene kruhove prinijete Bogu. Po Zakonu nitko, osim svećenika, ne smije jesti taj kruh, a David ga je još podijelio i onima koji su bili s njim.«

²⁷Tada je Isus rekao farizejima: »Subota je namijenjena za čovjeka, a nije čovjek stvoren da subota upravlja njime. ²⁸Stoga je Sin Čovječji gospodar i subote.«

Isus ozdravlja čovjeka s usahlom rukom

(Mt 12,9-14; Lk 6,6-11)

3¹Isus je ponovo otišao u sinagogu, gdje je bio neki čovjek s usahlom rukom. ²Neki su pomno promatrali Isusa da vide hoće li ga u subotu ozdraviti. Tražili su povod da ga optuže. ³Isus je rekao čovjeku s usahlom rukom: »Stani ovdje u sredinu.«

⁴Tada je upitao ostale: »Što je dopušteno činiti subotom: dobro ili zlo? Spasiti život ili ga uništiti?« Svi su šutjeli.

⁵Isus ih je ljutito pogledao, vrlo žalostan zbog njihove tvrdokornosti i rekao čovjeku: »Ispruži ruku!« Čovjek je ispružio ruku i ona je ozdravila. ⁶Na to su farizeji otišli i zajedno s herodovcima počeli kovati urotu kako da ubiju Isusa.

Mnoštvo ljudi ide za Isusom

⁷Isus je sa svojim učenicima otišao na jezero. Slijedilo ga je mnoštvo naroda iz Galileje i Judeje. ⁸Bio je tu i velik broj ljudi iz Jeruzalema, Idumeje, s područja preko rijeke Jordana te oko Tira i Sidona. Svi su oni došli k njemu jer su čuli kakva djela čini. ⁹Kad je Isus vidio takvo mnoštvo, rekao je svojim učenicima da mu pripreme lađicu kako ga gomila ne bi pritijesnila. ¹⁰Isus je dotad već mnoge ozdravio i zato su se svi bolesnici gurali da ga dotaknu. ¹¹Neki od njih bili su opsjednuti zlim duhovima. Čim bi zli duhovi spazili Isusa, padali bi pred njim na koljena i vikali: »Ti si Božji Sin!«, ¹²a Isus bi im oštro zapovijedao da ne govore tko je on.

Isus izabire apostole

(Mt 10,1-4; Lk 6,12-16)

¹³Isus se zatim popeo na goru i pozvao k sebi one koje je želio, a oni su došli. ¹⁴Odabrao je Dvanaesticu da budu s njim, da propovijedaju ¹⁵i da imaju vlast istjerivati zle duhove. ¹⁶Odabrao je ovu Dvanaesticu: Šimuna — kojeg je nazvao Petar, ¹⁷Jakova — Zebedejeva sina, i Jakovljeva brata Ivana — Isus ih je nazvao Boanerges — što znači »sinovi groma« — ¹⁸Andriju, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Tomu, Jakova — Alfejeva sina, Tadiju, Šimuna Zelota ¹⁹i Judu Iskariotskog, koji ga je kasnije izdao.

Čijom vlašću Isus djeluje?

(Mt 12,22-32; Lk 11,14-23; 12,10)

²⁰Isus je zatim otišao kući, gdje se opet skupilo silno mnoštvo. Bilo je toliko ljudi da Isus i njegovi učenici nisu mogli ni jesti. ²¹Kad je Isusova obitelj saznala za to, došli su ga odvesti jer su ljudi govorili da je lud.

²²Učitelji Zakona, koji su došli iz Jeruzalema, govorili su: »U njemu je sotona¹. On snagom vladara zlih duhova istjeruje demone!«

²³Isus ih je na to pozvao k sebi i počeo im govoriti u usporedbama: »Kako sotona može istjerivati sotonu? ²⁴Ako je kraljevstvo podijeljeno u sebi, neće se moći održati. ²⁵I ako je obitelj podijeljena u sebi, neće se moći održati. ²⁶Stoga, ako sotona ide protiv sebe i svojih, neće se moći održati, nego će to biti njegov kraj. ²⁷Zaista, nitko ne može ući u kuću jaka čovjeka i oduzeti

¹**3,22 sotona** Doslovno Belzebul (đavao).

mu vlasništvo. Prvo ga mora svezati da bi mu mogao opljačkati kuću. ²⁸Govorim vam istinu: Ljudima će se oprostiti svi njihovi grijesi i sve uvrede koje su izgovorili. ²⁹Ali onome tko vrijeđa Duha Svetoga nikada neće biti oprošteno. Naprotiv, bit će zauvijek kriv za taj grijeh.«

³⁰Isus je to rekao jer su neki govorili: »On je opsjednut zlim duhom.«

Isusova prava obitelj

(Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)

³¹Tada su k Isusu došli njegova majka i njegova braća. Ostali su vani i poslali neke k njemu da ga pozovu. ³²Oko Isusa je sjedilo mnogo ljudi, kad su mu rekli: »Pogledaj! Tvoja majka i tvoja braća i sestre su vani i pitaju za tebe.«

³³On im je na to odgovorio: »Tko je moja majka i tko su moja braća?« ³⁴Prešao je pogledom po onima koji su sjedili oko njega i rekao: »Vi ste moja majka i moja braća! ³⁵Tko god vrši Božju volju taj mi je i brat, i sestra, i majka.«

Priča o sijaču

(Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)

4 ¹Isus je ponovno počeo poučavati pokraj jezera. Oko njega se skupilo silno mnoštvo pa je ušao u lađicu i otisnuo se od obale, dok je narod ostao pokraj jezera. ²Tada ih je usporedbama poučavao mnogo čemu. Učio ih je ovako: ³»Slušajte! Sijač je otišao sijati. ⁴Dok je sijao, jedno je sjeme palo pokraj puta. Došle su ptice i pozobale ga. ⁵Drugo sjeme palo je na kamenito tlo gdje nije bilo dovoljno zemlje. Brzo je proklijalo jer zemlja nije bila duboka. ⁶Kad je izašlo sunce, mladice su uvenule i osušile se jer nisu imale korijena. ⁷Neko je sjeme palo među trnje. Trnje je naraslo i ugušilo ga, tako da nije dalo roda. ⁸A neko je sjeme palo na plodno tlo. Izraslo je i donijelo plod — neko trideseterostruk, neko šezdeseterostruk, a neko čak i stostruk.«

⁹I rekao im je: »Onaj tko ima uši, neka čuje.«

Zašto Isus govori u usporedbama?

(Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)

¹⁰Kad je Isus ostao nasamo s dvanaesticom apostola i ostalim učenicima, upitali su ga o usporedbama.

¹¹Isus im je odgovorio: »Vama je dano da razumijete

tajnu o Božjem kraljevstvu. Onim ljudima vani sve govorim u usporedbama ¹²jer:

'oni gledaju, ali ne vide; slušaju, ali ne razumiju. Inače bi se okrenuli Bogu i bilo bi im oprošteno!'«

Izaija 6,9-10

Isus objašnjava priču o sijaču

(Mt 13,18-23; Lk 8,11-15)

¹³»Zar ne razumijete ovu usporedbu? Kako ćete onda razumjeti ikoju drugu? ¹⁴Sijač je čovjek koji sije Božju poruku. ¹⁵Kojiput ona padne kraj puta. To su oni koji čuju Božju poruku, ali onda dolazi sotona i otima im poruku koja je u njih posijana. ¹⁶A neki su poput sjemena posijanog na kamenitom tlu. Kad čuju Božju poruku, odmah je prihvate s radošću, ¹⁷ali ne dopuste da ona uhvati korijena u njihovu životu, nego se drže nje jedno kratko vrijeme. Kad dođu nevolje i progoni zbog učenja koje su prihvatili, brzo ga napuste. ¹⁸A neki su, pak, kao sjeme posijano među trnjem. Oni čuju Božju poruku, ¹⁹ali životne brige, primamljivost bogatstva i druge požude uguše poruku i ona ne donese ploda. ²⁰A drugi su opet kao sjeme posijano na plodnom tlu. To su oni koji čuju Božju poruku, prihvate je i donesu plod — neki trideset, neki šezdeset, a neki stotinu puta veći od posijanog.«

Svjetiljka

(Lk 8,16-18)

²¹Rekao im je i ovo: »Zar se svjetiljka ikada donosi da se stavi pod posudu ili pod krevet? Ne donosi li se da bi se stavila na stol? ²²Jer ništa nije skriveno, a da se neće otkriti; nema ničeg tajnog što neće doći na svjetlo. ²³Ako tko ima uši, neka čuje!«

²⁴Zatim im je rekao: »Pažljivo razmislite o onom što čujete. Mjerila koja ste primjenjivali na druge bit će primjenjivana kada Bog bude davao vama — i još će se više tražiti od vas. ²⁵Jer, svatko tko ima, dobit će još više. A tko nema, oduzet će mu se i ono što ima.«

Sjeme koje samo raste

²⁶Rekao je i ovo: »Božje je kraljevstvo poput čovjeka koji posije sjeme u zemlju. ²⁷Bez obzira spava li čovjek ili ustaje, noću i danju sjeme niče i raste — bez da on zna kako. ²⁸Zemlja proizvodi plodove sama po sebi —

najprije stabljiku, zatim klas, a onda zrnje. ²⁹Kad je zrnje zrelo, odmah se žanje jer je došlo vrijeme žetve.«

Kraljevstvo je kao gorušičino zrno

(Mt 13,31-32; 34-35; Lk 13,18-19)

³⁰Isus je rekao i ovo: »Što da kažem kakvo je kraljevstvo Božje? Kakvu usporedbu da upotrijebim da ga objasnim? ³¹Ono je poput gorušičina zrna koje je najmanje od svega sjemenja na zemlji. ³²Ali kada se posije, i ono naraste, postaje najveće od svega vrtnog bilja. Ima tako velike grane da ptice mogu graditi gnijezda u njegovoj sjeni.«

³³Isus se koristio mnogim sličnim usporedbama da bi ih poučio. Govorio im je onoliko koliko su mogli razumjeti. ³⁴Uvijek je poučavao služeći se usporedbama, ali kad je bio sam sa svojim učenicima, sve im je objašnjavao.

Isus stišava oluju

(Mt 8,23-27; Lk 8,22-25)

³⁵Te večeri Isus je rekao svojim učenicima: »Idemo prijeko, na drugu stranu jezera!« ³⁶Ostavili su narod i ušli u lađicu u kojoj je Isus već sjedio. S njima su krenule i neke druge lađice. ³⁷Podigla se snažna oluja i valovi su se lomili o lađicu, tako da se gotovo ispunila vodom. ³⁸A Isus je bio na krmi i spavao na jastuku. Probudili su ga i rekli mu: »Učitelju, zar se ne brineš što tonemo?«

³⁹Isus je ustao, prekorio vjetar i rekao vodi: »Tišina! Umiri se!« Vjetar je stao i nastala je potpuna tišina.

⁴⁰Tada im je rekao: »Zašto se bojite? Kako to da nemate vjere?«

⁴¹Ali oni su bili jako uplašeni i govorili su jedan drugomu: »Tko je ovaj čovjek? Čak mu se i vjetar i voda pokoravaju.«

Isus oslobađa opsjednutoga

(Mt 8,28-34; Lk 8,26-39)

5 ¹Isus i njegovi učenici došli su na suprotnu stranu jezera, na gerasko područje. ²Čim je Isus izašao iz barke, u susret mu je, iz pećine koja je služila kao grobnica, izašao čovjek u kojem je bio zao duh. ³Čovjek je živio po grobnicama i nitko ga nije mogao svezati, čak ni lancima. ⁴Često su ga vezali i na noge mu stavljali željezne okove, no on bi uvijek rastrgao lance i polomio okove. Nitko ga nije mogao obuzdati. ⁵Stalno, danju i

noću, lutao je po grobnicama i brdima. Urlao je i ranjavao se kamenjem.

⁶Kad je izdaleka ugledao Isusa, potrčao je prema njemu i pao na koljena. ⁷Povikao je iz svega glasa: »Što hoćeš od mene, Isuse, Sine Svevišnjega Boga? Zaklinjem te pred Bogom da me ne mučiš.« ⁸Jer, Isus mu je bio rekao: »Izađi iz čovjeka, ti nečisti duše!«

⁹A Isus ga je upitao: »Kako se zoveš?«

Odgovorio mu je: »Zovem se legija¹ jer nas ima mnogo.« ¹⁰Duhovi su nastavili preklinjati Isusa da ih ne protjera s toga područja.

¹¹Na obronku obližnjega brežuljka paslo je veliko krdo svinja. ¹²Zli su duhovi molili Isusa: »Pošalji nas u svinje da uđemo u njih.« ¹³I on im je dopustio. Tako su nečisti duhovi izašli iz čovjeka i ušli u svinje. Krdo se sjurilo niz strminu u jezero. U krdu je bilo oko dvije tisuće svinja i sve su se utopile.

¹⁴Ljudi koji su čuvali svinje pobjegli su i razglasili o tome u gradu i po selima pa su se ljudi sjatili da vide što se dogodilo. ¹⁵Došli su k Isusu i spazili čovjeka koji je u sebi imao mnoštvo zlih duhova kako sjedi odjeven i bistra uma. I svi su se uplašili. ¹⁶Oni koji su vidjeli što se dogodilo, objasnili su što se zbilo s opsjednutim i svinjama. ¹⁷Ljudi su tada počeli moliti Isusa da ode iz njihova kraja.

¹⁸Dok je Isus ulazio u lađicu, čovjek koji je bio opsjednut demonima zamolio ga je da mu dopusti da pođe s njim.

¹⁹Ali Isus mu nije dopustio, nego mu je rekao: »Idi kući svojim i ispričaj im što je Gospodin učinio za tebe. Reci im kako je bio milostiv prema tebi.«

²⁰Tako je čovjek otišao i počeo govoriti ljudima u području Dekapolisa što je Isus učinio za njega. Svi su bili zadivljeni.

Djevojčica i bolesna žena

(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

²¹Isus je ponovo prešao lađicom na drugu stranu jezera. Oko njega se skupilo silno mnoštvo ljudi, a on je ostao pokraj jezera. ²²Onamo je došao Jair, jedan od nadstojnika sinagoge. Čim je spazio Isusa, pao mu je pred noge. ²³Počeo je uporno moliti Isusa riječima: »Moja kći umire. Molim te, dođi i položi svoje ruke na nju da

¹**5,9 legija** Ime koje znači »vrlo mnogo.« Legija je bila vojna jedinica rimske vojske koja je brojila oko šest tisuća muškaraca.

ozdravi i da poživi.«

²⁴Isus je pošao za njim, a mnoštvo ga je slijedilo tiskajući se oko njega.

²⁵Tamo je bila i žena koja je krvarila već dvanaest godina. ²⁶Mnogo je propatila obilazeći brojne liječnike. Potrošila je sve što je imala, ali nije joj bilo ništa bolje. Naprotiv, bilo joj je još i gore. ²⁷Žena je čula za Isusa i slijedila ga. Pristupila mu je odostraga kroz gomilu i dotaknula rub njegovog ogrtača. ²⁸Govorila je u sebi: »Ako samo uspijem dotaknuti rub njegovog ogrtača, ozdravit ću.« ²⁹I krvarenje joj je odmah prestalo. Osjetila je da je izliječena od bolesti od koje je patila. ³⁰Isus je odmah osjetio da je snaga izašla iz njega. Okrenuo se prema mnoštvu i upitao: »Tko mi je dotaknuo odjeću?«

³¹Učenici su mu odgovorili: »Vidiš da se ljudi guraju oko tebe, a ti pitaš: 'Tko me dotaknuo?'«

³²No Isus je nastavio tražiti pogledom onoga tko je to učinio. ³³Kad je žena shvatila što joj se dogodilo, izašla je pred Isusa i poklonila mu se. Tresući se od straha, ispričala je Isusu cijelu istinu. ³⁴Isus joj je na to rekao: »Kćeri, tvoja te je vjera ozdravila. Idi u miru i budi zdrava od svoje bolesti!«

³⁵Dok je on još govorio, stigli su neki ljudi iz kuće nadstojnika sinagoge i rekli: »Kći ti je umrla. Ima li svrhe dalje gnjaviti učitelja?«

³⁶Ali Isus se nije obazirao na njihove riječi, nego je rekao nadstojniku sinagoge: »Ne boj se, samo vjeruj!«

³⁷I nije dopustio nikomu da ga prati, osim Petru, Jakovu i Ivanu — Jakovljevu bratu. ³⁸Otišli su u kuću nadstojnika sinagoge. Kad su stigli, Isus je ugledao zbrku i ljude kako plaču i nariču. ³⁹Ušao je i rekao: »Čemu sva ta uznemirenost i plač? Dijete nije mrtvo; samo spava.« ⁴⁰Svi su ga ismijavali, ali on ih je sve poslao van i samo je djetetova oca i majku te trojicu učenika poveo u sobu k djevojčici. ⁴¹Zatim je uzeo njezinu ruku i rekao joj: »Talita kum!« — što znači: »Djevojčice, kažem ti da ustaneš!« ⁴²Djevojčica je istoga trenutka ustala i počela hodati. Bilo joj je dvanaest godina. Svi su ostali zaprepasteni. ⁴³A Isus je roditeljima strogo zapovjedio da nikome o tome ne govore i da joj daju jesti.

Isus odlazi u svoj zavičaj

(Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)

6 ¹Isus je otišao odande i uputio se u svoj rodni grad, a učenici su ga pratili. ²Kad je došla subota, počeo je

poučavati u sinagogi. Mnogi su ljudi bili zapanjeni kad su ga čuli pa su govorili: »Odakle ovom čovjeku sve ovo? Kakva li je to mudrost? Tko mu je to dao? Odakle mu ta snaga da čini čuda? ³Pa on je samo stolar! On je Marijin sin. Njegova su braća Jakov, Josip, Juda i Šimun i njegove su sestre ovdje s nama.« I nisu ga prihvatili.

⁴Isus im je rekao: »Proroka poštuju svugdje, osim u njegovu rodnom gradu, među njegovima i u njegovoj obitelji.« ⁵I ondje nije mogao učiniti nikakva čuda, osim što je položio ruke na nekoliko bolesnika i ozdravio ih. ⁶Silno se čudio njihovoj nevjeri. Zatim je išao po okolnim selima i poučavao.

Isus šalje apostole

(Mt 10,1; 10,5-15; Lk 9,1-6)

⁷Isus je pozvao k sebi svojih dvanaest učenika i počeo ih je slati po dvojicu, dajući im je vlast nad zlim duhovima. ⁸Rekao im je: »Ne nosite ništa, osim štapa, na put. Ne nosite sa sobom ni kruha, ni torbe ni novca. ⁹Nosite samo sandale i odjeću koju imate na sebi.« ¹⁰Rekao im je i ovo: »U koju god kuću uđete, ostanite u njoj dok ne budete odlazili iz grada. ¹¹Ako vas u nekom gradu ne prihvate i ne poslušaju, otiđite iz njega i otrešite prašinu sa svojih nogu, kao svjedočanstvo protiv njih.«

¹²Tako su apostoli otišli i počeli govoriti ljudima da se obrate od grijeha. ¹³Istjerali su mnoge demone, a mnoge su bolesne mazali uljem i ozdravljali ih.

Herodova strepnja

(Mt 14,1-12; Lk 9,7-9)

¹⁴Do kralja Heroda doprla je vijest o Isusu jer su ljudi posvuda pričali o njemu. Jedni su govorili: »Ivan Krstitelj je ustao od mrtvih i zbog toga posjeduje čudesne moći.«

¹⁵Drugi su govorili: »Isus je Ilija.« A neki su opet govorili: »Isus je prorok, poput proroka iz davnih vremena.«

¹⁶Kad je Herod to čuo, rekao je: »Dao sam Ivanu odsjeći glavu, a on je sad ustao od mrtvih.«

Ubojstvo Ivana Krstitelja

¹⁷Herod je osobno zapovjedio da se Ivan uhiti i baci u tamnicu. Učinio je to zbog Herodijade, supruge svoga brata Filipa. ¹⁸Herod se oženio njome, a Ivan mu je stalno govorio: »Protiv Zakona je imati ženu svoga brata.« ¹⁹Zbog toga je Herodijada mrzila Ivana i htjela ga ubiti, no nije mogla ²⁰jer ga se Herod bojao. Znao je da

je Ivan pravedan i svet čovjek i zato ga je štitio. Uživao je slušati Ivana, iako su ga njegove riječi uznemiravale.

²¹Ali onda je došla prava prilika. Na svoj rođendan, Herod je priredio večeru za svoje visoke službenike, vojne zapovjednike i najvažnije ljude u Galileji. ²²A kada je ušla Herodijadina kći plesati, toliko se svidjela Herodu i njegovim gostima da je kralj Herod rekao djevojci: »Traži od mene što god hoćeš i dat ću ti.« ²³Čak joj se zakleo: »Dat ću ti sve što tražiš, čak i pola svoga kraljevstva!«

²⁴Ona je izašla i rekla svojoj majci: »Što da tražim?«

A majka je odgovorila: »Traži glavu Ivana Krstitelja.«

²⁵Djevojka je odmah požurila kralju i zatražila: »Želim da mi odmah izručiš glavu Ivana Krstitelja na pladnju.«

²⁶Kralju je bilo jako žao, ali nije mogao pred gostima pogaziti svoju riječ. ²⁷Odmah je naredio krvniku da mu donese Ivanovu glavu. Ovaj je otišao u zatvor i odsjekao Ivanu glavu. ²⁸Donio ju je na pladnju i dao djevojci, a djevojka svojoj majci. ²⁹Kad su Ivanovi učenici to doznali, došli su, uzeli njegovo tijelo i položili ga u grob.

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mt 14,13-21; Lk 9,10-17; Iv 6,1-14)

³⁰Apostoli su se okupili oko Isusa i rekli mu sve što su činili i poučavali. ³¹Tada im je Isus rekao: »Podite sa mnom na neko mirno mjesto i malo se odmorite!« To im je rekao zato što zbog silnog mnoštva koje se ondje skupilo, Isus i njegovi učenici nisu stigli ni jesti.

³²Zato su sami otišli lađicom na neko mirno mjesto daleko od ljudi. ³³No mnogi su ih vidjeli kako odlaze i odmah ih prepoznali. Iz svih su gradova požurili onamo po obali i stigli prije Isusa i njegovih učenika. ³⁴Kad je Isus izašao iz lađice, vidio je mnoštvo ljudi. Sažalio se nad njima jer su bili poput ovaca bez pastira i počeo ih poučavati.

³⁵Već je bilo kasno pa su učenici došli i rekli Isusu: »Ovo je samotno mjesto i već je kasno. ³⁶Pošaljti ljude na okolna imanja i u sela da kupe nešto za jelo.«

³⁷On im je na to odgovorio: »Vi im dajte jesti.« »Što? Kako ćemo kupiti toliko kruha? Trebalo bi nam dvjesto srebrnjaka da nahranimo sve te ljude.«, odvratili su oni.

³⁸Isus im je rekao: »Koliko kruhova imate? Idite i provjerite!«

Kad su izbrojali kruhove, rekli su: »Imamo pet kruhova i dvije ribe.«

³⁹Isus im je rekao da posjednu ljude na travu po skupinama. ⁴⁰Ljudi su sjeli u skupinama po stotinu i po pedeset. ⁴¹Isus je uzeo pet kruhova i dvije ribe te zahvalio, gledajući u nebo, a zatim je razlomio kruh i dao ga učenicima da posluže ljude. Isto je tako podijelio dvije ribe i dao svima da jedu. ⁴²Svi su jeli i nasitili se. ⁴³Kada su se ljudi najeli, Isusovi učenici skupili su dvanaest košara punih preostalog kruha i ribe. ⁴⁴A bilo je ondje oko pet tisuća muškaraca i svi su se najeli.

Isus hoda po vodi

(Mt 14,22-33; Iv 6,16-21)

⁴⁵Isus je odmah nakon toga rekao svojim učenicima da uđu u lađicu i da krenu u Betsaidu, na drugu stranu jezera. Rekao im je da će on doći za njima. Ostao je ondje da otpusti ljude kućama. ⁴⁶Kad se oprostio od ljudi, uputio se na brdo da moli.

⁴⁷Uvečer je lađica bila nasred jezera, a Isus sâm na kopnu. ⁴⁸Vidio je kako učenici teško veslaju jer je vjetar bio protivan. Negdje između tri i šest sati ujutro došao je k njima hodajući po vodi. Nastavio je hodati i umalo pretekao lađicu. ⁴⁹Kad su ga učenici spazili kako hoda po jezeru, pomislili su da je duh i povikali od straha. ⁵⁰On im se odmah obratio: »Ne bojte se, to sam ja!« ⁵¹Zatim se popeo k njima u lađicu, a vjetar se umirio. Učenici su bili zapanjeni. ⁵²Nisu mogli vjerovati što se dogodilo. Vidjeli su čudo koje je Isus učinio s kruhom, ali još uvijek nisu razumjeli što to znači.

Isus ozdravlja mnoge

(Mt 14,34-36)

⁵³Isus i njegovi učenici preplovili su jezero i pristali u Genezaretu. Ondje su privezali lađicu. ⁵⁴Kad su sišli s nje, ljudi su odmah prepoznali Isusa. ⁵⁵Razglasili su vijest o njemu po cijelom kraju. Počeli su na nosilima donositi bolesnike onamo gdje su čuli da se Isus nalazi. ⁵⁶Isus je išao po selima, gradovima i imanjima. Gdje god bi se pojavio, ljudi bi donosili svoje bolesne na trgove i molili Isusa da im dopusti da dotaknu samo rub njegove odjeće. I svi koji su ga dotaknuli bili su ozdravljeni.

Božji zakon i ljudska pravila

(Mt 15,1-20)

7 ¹Oko Isusa okupili su se farizeji i neki od učitelja Zakona koji su došli iz Jeruzalema. ²Vidjeli su neke

njegove učenike kako jedu prljavih, odnosno neopranih ruku. ³Farizeji i svi ostali Židovi ne jedu prije nego što operu ruke do lakta; tako slijede predaje svojih predaka. ⁴Kada dođu s tržnice, ne jedu, ono što su kupili prije nego se operu. Ima još mnogo toga što zbog tradicije drže, kao što je pranje šalica, vrčeva i bakrenih lonaca. ⁵Stoga su farizeji i učitelji Zakona pitali Isusa: »Zašto tvoji učenici ne slijede predaju predaka, nego jedu kruh prljavih ruku?«

⁶A Isus im je rekao: »Izaija je točno prorekao o vama licemjerima, kao što je zapisano:

'Ti me ljudi štiju svojim ustima,
ali njihovo je srce daleko od mene.

⁷Štovanje koje mi nude beskorisno je,
jer njihova su učenja pravila koja su stvorili ljudi.'

Izaija 29,13

⁸Božje zapovijedi stavili ste na stranu i držite se ljudskih predaja.«

⁹Isus im je rekao i ovo: »Vi vrlo vješto zanemarujete Božje zapovijedi kako biste uspostavili svoje predaje. ¹⁰Na primjer, Mojsije je rekao: 'Poštuj oca i majku'¹ i 'Tko ružno govori o svom ocu i majci, neka je kažnjen smrću.'² ¹¹Ali vi kažete da čovjek smije reći svom ocu ili majci: 'Ne mogu vam dati ono što vam dugujem jer je to dar namijenjen Bogu.'¹²Na taj mu način govorite da ne mora ništa učiniti za svoga oca ili majku. ¹³Tako učite da je važnije slijediti pravila koja vi donosite, nego činiti ono što je rekao Bog. A činite još i štošta drugo.«

¹⁴Isus je ponovno pozvao ljude k sebi i rekao im: »Slušajte me svi i shvatite! ¹⁵Ništa što čovjek izvana unosi u svoje tijelo ne može ga onečistiti. Ono što izlazi iz njega — to je ono što ga onečišćuje.«^[16]³

¹⁷Zatim je Isus ostavio mnoštvo i ušao u kuću, a učenici su ga pitali o ovoj usporedbi. ¹⁸Rekao im je: »Zar ni vi ne razumijete? Zar ne vidite da čovjeka ne može onečistiti ono što ulazi u njega izvana? ¹⁹Hrana ne ide u srce, nego u želudac, a onda izlazi iz tijela.«

²⁰Isus je rekao: »Ono što izlazi iz čovjeka — to je ono što ga onečišćuje. ²¹Jer iznutra, iz ljudskoga srca, dolaze

¹7,10 Citat iz Izl 20,12; Pnz 5,16.

²7,10 Citat iz Izl 21,17.

³7,16 Neki grčki rukopisi dodaju 16. stih: »Tko ima uši da čuje, neka čuje!«

zle misli, blud, krađa i ubojstvo. ²²Iznutra dolazi preljub, pohlepa, zloba, prijevara, bestidnost, zavist, kleвета, oholost i nerazborito življenje. ²³Sva ta zla dolaze iz čovjekove nutrine i onečišćuju ga.«

Isus pomaže Sirofeničanki

(Mt 15,21–28)

²⁴Isus je otišao iz toga mjesta i uputio se u okolicu Tira. Otišao je u jednu kuću jer nije želio da itko sazna da je ondje, ali nije mogao ostati nezapažen. ²⁵Neka žena, čija je kći bila opsjednuta zlim duhom, odmah je dočula da je Isus ondje. Došla je i bacila mu se pred noge. ²⁶Žena je bila Grkinja, rodom Sirofeničanka. Molila je Isusa da istjera demona iz njezine kćeri.

²⁷Isus joj je rekao: »Prvo dopustite djeci da se dobro najedu, jer nije pravedno uzeti kruh djeci i baciti ga psima.«

²⁸No ona mu je odgovorila: »Gospodine, čak i psi ispod stola jedu mrvice koje ostanu djeci.«

²⁹Na to joj je Isus rekao: »Zbog tih riječi pođi kući u miru; zli duh je izašao iz tvoje kćeri.«

³⁰Ona je otišla kući i našla kćer kako leži u krevetu, a demon je izašao iz nje.

Isus ozdravlja gluhoga

³¹Isus je napustio okolicu Tira i otišao u Sidon. Putem do Galilejskog jezera prošao je područjem Dekapolisa. ³²Neki ljudi doveli su mu ondje čovjeka koji je bio gluhi i jedva je mogao govoriti. Molili su Isusa da stavi ruku na njega.

³³Isus ga je odveo na stranu, dalje od ljudi. Stavio je svoje prste u njegove uši, a zatim pljunuo i dotaknuo čovjekov jezik. ³⁴Pogledao je u nebo, duboko uzdahnuo i rekao mu: »Efata!« — što znači »Otvori se!« ³⁵Istoga trena čovjeku se vratio sluh, a govor mu je postao razgovijetan i čist.

³⁶Isus im je zapovjedio da o tome nikomu ne pričaju, ali što im je on više naređivao da šute, to su oni više govorili. ³⁷Ljudi su bili potpuno zapanjeni i govorili: »Isus sve čini dobro. Čak vraća sluh gluhima i govor nijemima.«

Isus hrani mnoštvo

(Mt 15,32–39)

8 ¹Jednom prilikom skupilo se mnogo ljudi i nisu imali što jesti pa je Isus pozvao svoje učenike i rekao

im: ²»Žao mi je ovih ljudi. Sa mnogom su već tri dana, a nemaju ništa za jelo. ³Ako ih pošaljem kući gladne, one-svijestit će se na putu; neki od njih došli su izdaleka.«

⁴Njegovi su učenici odgovorili: »Kako bi na ovom pustom mjestu tko mogao naći dovoljno kruha za sve ove ljude?«

⁵Isus ih je upitao: »Koliko kruhova imate?«

»Sedam,« odgovorili su.

⁶Isus je zatim zapovjedio ljudima da sjednu na zemlju. Uzeo je sedam kruhova, zahvalio Bogu, razlomio ih i dao učenicima da podijele ljudima. Oni su ga poslušali. ⁷Imali su, također, i nekoliko ribica. Isus je zahvalio za njih i rekao učenicima da i njih podijele. ⁸Ljudi su jeli i nasitili se. Učenici su zatim skupili ostatke hrane i napunili njima sedam košara. ⁹Bilo je ondje oko četiri tisuće muškaraca. Kada su se najeli, Isus im je rekao da odu. ¹⁰Odmah zatim ušao je sa svojim učenicima u lađicu. Uputili su se u okolicu Dalmanute.

Farizeji iskušavaju Isusa

(Mt 16,1-4)

¹¹Tada su došli farizeji i počeli se prepirati s njim. Da ga iskušaju, tražili su od njega čudesni znak s neba. ¹²Isus je uzdahnuo iz dubine duše i rekao: »Zašto vi tražite znak? Govorim vam istinu. Nikakav vam se znak neće dati.« ¹³Zatim je otišao od njih, ušao je opet u lađicu i otplovio na drugu stranu jezera.

Razgovor o kvascu

(Mt 16,5-12)

¹⁴Njegovi učenici zaboravili su ponijeti kruha. Ništa nisu imali sa sobom u lađici osim jednoga kruha. ¹⁵Isus ih je upozorio: »Pazite! Čuvajte se kvasca farizeja i kvasca Herodova.«

¹⁶A oni su počeli međusobno raspravljati o značenju govoreći: »Rekao je to jer nemamo kruha.«

¹⁷Isus je znao što govore pa im je rekao: »Zašto raspravljate o tome što nemate kruha? Još uvijek ne razumijete i ne shvaćate značenje? Zar ste tako tvrdoglavi? ¹⁸Zar vaše oči ništa ne vide? Zar vaše uši ništa ne čuju? Zar se ne sjećate? ¹⁹Kad sam razlomio pet kruhova za pet tisuća ljudi, koliko košara ostataka ste nakupili?«

»Dvanaest«, rekli su.

²⁰»Kad sam razlomio sedam kruhova za četiri tisuće ljudi, koliko ste punih košara ostataka sakupili?«

»Sedam«, rekli su.

²¹Na to im je rekao: »Zar još uvijek ne razumijete?«

Isus ozdravlja slijepca iz Betsaide

²²Isus i njegovi učenici stigli su u Betsaidu. Neki ljudi doveli su mu slijepca čovjeka i zamolili da ga dotakne.

²³Isus je uzeo slijepca za ruku i odveo ga izvan sela, pljunuo mu na oči, stavio ruke na njega i upitao ga: »Vidiš li što?«

²⁴Slijepac je pogledao i rekao: »Vidim ljude; izgledaju kao drveće koje hoda uokolo.«

²⁵Zatim mu je ponovo stavio ruke na oči. Čovjek je nato širom otvorio oči. Vid mu se vratio i sve je vidio jasno. ²⁶Tada ga je Isus poslao kući i rekao mu da ne ide u selo.

Tko je Isus?

(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

²⁷Isus i njegovi učenici otišli su u sela oko Filipove Cezareje. Isus je putem upitao učenike: »Što kažu ljudi, tko sam ja?«

²⁸Oni su mu odgovorili: »Jedni kažu da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a neki pak da si jedan od proroka.«

²⁹Tada ih je upitao: »A što je s vama — što vi kažete, tko sam ja?«

Petar mu je odgovorio: »Ti si Krist.«

³⁰Tada ih je Isus upozorio da nikomu ne pričaju o njemu.

Isus govori o svojoj smrti

(Mt 16,21–28; Lk 9,22–27)

³¹I počeo ih je poučavati: »Sin Čovječji mora mnogo toga propatiti. Starješine, visoki svećenici i učitelji Zakona moraju ga odbaciti. Mora biti ubijen i za tri dana uskrsnuti.« ³²Isus im je to rekao vrlo otvoreno. Petar je nato poveo Isusa u stranu i počeo ga odvrćati. ³³A Isus se okrenuo, pogledao svoje učenike i prekorio Petra: »Odlazi od mene, sotonu!¹ Ti se brineš za ljudske stvari, a ne za Božje.«

³⁴Tada je Isus pozvao narod i svoje učenike k sebi pa im rekao: »Ako me tko želi slijediti, tada se mora odreći samoga sebe, uzeti križ i slijediti me. ³⁵Onaj tko želi sačuvati svoj život — izgubit će ga. A tko izgubi

¹**8,33 sotonu** lme za đavla, a znači neprijatelj. Isus je ukorio sotonu koji je u tom trenutku progovorio kroz Petra.

svoj život radi mene i Radosne vijesti — sačuvati će ga. ³⁶Kakve koristi ima onaj tko dobije cijeli svijet, a izgubi svoj život? ³⁷Što može čovjek dati u zamjenu za svoj život? ³⁸Ako se tko posrami mene i moga učenja¹ pred ovim nevjernim i grešnim naraštajem, ja ću se posramiti njega kad dođem u slavi svoga Oca i sa svetim anđelima.«

9¹Isus im je rekao i ovo: »Govorim vam istinu. Neki od vas koji stoje ovdje, vidjet će Božje kraljevstvo kako je došlo sa silom, prije nego što umru.«

Isus s Mojsijem i Ilijom

(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)

²Šest dana kasnije Isus je uzeo Petra, Jakova i Ivana te ih poveo na visoku goru, gdje su bili sami. Tada se preobrazio pred njihovim očima. ³Njegova je odjeća postala sjajna — zasljepljujuće bijela — tako bijela, da je ni jedan bjelilac na zemlji ne bi mogao toliko izbijeliti. ⁴Ispred njih pojavili su se Ilija i Mojsije i počeli razgovarati s Isusom.

⁵Petar se prvi obratio Isusu: »Učitelju, dobro je što smo ovdje. Napravimo tri zaklona — jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju.« ⁶Petar je to rekao jer nije znao što da kaže jer su se svi vrlo uplašili.

⁷Tada se pojavio oblak i prekrivio ih svojom sjenom, a iz njega se začuo glas: »Ovo je moj voljeni Sin. Njega slušajte!«

⁸I iznenada, kad su pogledali oko sebe, nikoga više nisu vidjeli. Samo je Isus bio s njima.

⁹Dok su se spuštali s planine, Isus im je zapovjedio da nikomu ne kažu što su vidjeli dok Sin Čovječji ne ustane od mrtvih.

¹⁰Oni su to sačuvali za sebe. No međusobno su raspravljali što je značilo ono »dok ne ustane od mrtvih.«

¹¹Zato su upitali Isusa: »Zašto učitelji Zakona kažu da prvo mora doći Ilija?«

¹²Isus im je na to rekao: »Da, prvo mora doći Ilija da sve postavi na svoje mjesto. Ali zašto je onda pisano da Sin Čovječji mora mnogo propatiti i da mora biti odbačen s prezirom? ¹³Ali ja vam kažem: Ilija je već došao. I oni su učinili s njim što su htjeli, baš kao što je o njemu pisano.«

Isus ozdravlja bolesnog dječaka*(Mt 17,14–20; Lk 9,37–43a)*

¹⁴Kad su došli do ostalih učenika, vidjeli su gomilu ljudi oko njih i učitelje Zakona kako se prepiru s njima. ¹⁵Čim su vidjeli Isusa, vrlo su se iznenadili i požurili se da ga pozdrave.

¹⁶Isus ih je upitao: »O čemu se prepirete s njima?«

¹⁷Neki je čovjek iz mase odgovorio: »Učitelju, doveo sam ti svoga sina. On je opsjednut nijemim duhom. ¹⁸Uvijek kada ga obuzme, baca ga na pod. Pjena mu izlazi iz usta, škrguće zubima i koči se. Zamolio sam tvoje učenike da istjeraju duha, ali nisu mogli.«

¹⁹Isus im je na to odgovorio: »O, nevjerni ljudi, koliko ću dugo morati ostati s vama? Koliko ću vas dugo morati trpjeti? Dovedite mi dječaka!«

²⁰Doveli su mu dječaka i čim je duh vidio Isusa, odmah je silno potresao dječaka. Dječak je pao je na zemlju, prevrtao se po tlu i pjena mu je išla na usta.

²¹Isus je upitao dječakova oca: »Koliko je dugo u ova-kvu stanju?«

Otac je rekao: »Od djetinjstva. ²²Zao duh ga često baca u vatru ili u vodu da ga ubije. Ali, ako možeš, učini nešto! Smiluj nam se i pomози nam!«

²³Isus mu je rekao: »Rekao si: 'Ako možeš, učini nešto.' Onomu tko vjeruje sve je moguće.«

²⁴Dječakov je otac odmah povikao: »Vjerujem! Pomози mojoj nevjeri!«

²⁵Kad je Isus vidio da se ljudi skupljaju oko njih, ukorio je zlog duha i rekao mu: »Duše gluhoće i nijemosti, zapovijedam ti da izađeš iz njega i da se nikada više ne vratiš!«

²⁶Duh je zavrištao, bacio dječaka u strašne grčeve i izašao iz njega. Dječak je ostao ležati kao mrtav pa su mnogi rekli: »Mrtav je.« ²⁷A Isus je uzeo dječaka za ruku i pomogao mu ustati. ²⁸Kad je Isus ušao u kuću, učenici su ga nasamo upitali: »Zašto mi nismo mogli istjerati duha?«

²⁹A Isus im je odgovorio: »Takvog duha može se istjerati samo molitvom!¹«

Isus ponovno govori o svojoj smrti*(Mt 17,22–23; Lk 9,43b–45)*

³⁰Zatim su Isus i njegovi učenici otišli iz toga mjesta i krenuli kroz Galileju. Isus nije želio da itko sazna gdje su **19,29** Neki grčki rukopisi dodaju, »i postom.«

jer je ³¹želio u miru poučavati svoje učenike. Reкао im je: »Sin Čovječji uskoro će biti predan ljudima i oni će ga ubiti, a tri dana nakon što ga ubiju, uskrsnut će.« ³²No oni nisu razumjeli njegove riječi, a bojali su se pitati što one znače.

Tko je najveći?

(Mt 18,1-5; Lk 9,46-48)

³³Kada su došli u Kafarnaum i ušli u neku kuću, Isus je upitao svoje učenike: »O čemu ste međusobno raspravljali putem?« ³⁴Oni nisu ništa odgovorili jer su putem raspravljali o tome tko je od njih najveći.

³⁵Isus je sjeo i pozvao Dvanaesticu k sebi. Reкао im je: »Ako netko želi biti prvi, mora sebe učiniti zadnjim od svih i mora služiti svima ostalima.«

³⁶Zatim je uzeo malo dijete u naručje i postavio ga pred njih pa im reкао: ³⁷»Tko prihvati jedno ovakvo maleno — mene prihvaća. A tko prihvaća mene — ne prihvaća samo mene nego i onoga koji me poslao.«

Tko nije protiv nas, taj je za nas

(Lk 9,49-50)

³⁸Ivan je reкао Isusu: »Učitelju, vidjeli smo nekog čovjeka kako istjeruje demone u tvoje ime. Pokušali smo ga spriječiti jer nije jedan od nas.«

³⁹Ali Isus je na to reкао: »Nemojte mu braniti jer tko god čini čuda u moje ime, neće govoriti loše o meni. ⁴⁰Tko nije protiv nas — uz nas je. ⁴¹Govorim vam istinu. Tko god vam da čašu vode zato što pripadate Kristu — dobit će svoju nagradu.«

Navođenje na grijeh

(Mt 18,6-9; Lk 17,1-2)

⁴²»Tko učini da netko od ovih malenih, koji imaju vjeru u mene, zgriješi, bilo bi mu bolje da bude bačen u more s mlinskim kamenom oko vrata. ⁴³Ako vas vaša ruka navodi na grijeh — odsijecite je! Bolje je ući u život osakaćen, nego imati dvije ruke i ići u pakao, gdje gori neugasiva vatra. ^[44] ⁴⁵Ako vas vaša noga navodi na grijeh — odsijecite je. Bolje je ući u život sakat, nego imati dvije noge i biti bačen u pakao. ^[46] ⁴⁷Ako vas vaše oko

¹9,44 Neki grčki rukopisi dodaju 44. stih, koji je isti kao 48.

²9,46 Neki grčki rukopisi dodaju 46. stih, koji je isti kao 48.

navodi na grijeh, iskopajte ga! Bolje je ući u Božje kraljevstvo s jednim okom, nego imati oba i biti bačen u pakao. ⁴⁸Crvi koji izjedaju u paklu nikada ne ugibaju, a vatra se u paklu nikada ne gasi. ⁴⁹Jer svi će biti zasoljeni vatrom.

⁵⁰Sol je dobra. Ako sol postane bljutava, kako ćete joj povratiti slan okus? Budite puni dobrote¹ i živite u miru jedni s drugima.«

Nerazrješivost ženidbe

(Mt 19,1–12)

10¹Isus je napustio to mjesto i otišao u Judeju, preko rijeke Jordana. I opet se oko njega skupilo mnoštvo. Kao i uvijek, Isus ih je poučavao.

²Došli su mu neki farizeji i upitali ga: »Je li zakonito da se muž razvede od svoje žene?« Pitali su ga to da ga iskušaju.

³Isus im je odgovorio: »Što vam je naredio Mojsije?«

⁴Odgovorili su: »Mojsije je dopustio da muž napiše ženi pismo o razvodu i da se tako razvede od nje.«²

⁵Isus im je rekao: »Mojsije vam je napisao tu zapovijed jer vam je srce tvrdo. ⁶No kod stvaranja svijeta 'Bog je načinio muško i žensko.'³ ⁷Zato će muškarac napustiti svoga oca i majku i sjediniti se sa svojom ženom. ⁸I njih će dvoje biti jedno.'⁴ Znači, oni nisu više dvoje, nego jedno. ⁹Stoga čovjek neka ne rastavlja ono što je Bog sjedinio.«

¹⁰Kad su se vratili u kuću, učenici su ga ponovo o tome upitali.

¹¹I Isus im je rekao: »Tko god se razvede od svoje žene i oženi drugom, čini preljub prema prvoj. ¹²I ako se žena razvede od svoga muža i uzme drugoga čovjeka, također čini preljub.«

Isus prima djecu k sebi

(Mt 19,13–15; Lk 18,15–17)

¹³Ljudi su Isusu dovodili djecu da bi ih dotaknuo, no učenici su ih grdili. ¹⁴Kad je to vidio, rasrdio se i rekao im je: »Pustite djecu k meni! Nemojte ih priječiti, jer Božje kraljevstvo pripada takvima poput njih.

¹9,50 *puni dobrote* Doslovno: »imajte slanosti u sebi.«

²10,4 »Mojsije ... od nje.« Vidi Pnz 24,1–3.

³10,6 Citat iz Post 1,27.

⁴10,8 Citat iz Post 2,24.

¹⁵Govorim vam istinu. Tko ne prihvati Božje kraljevstvo kao što ga dijete prihvaća, nikada neće ući u njega.«

¹⁶Onda je uzeo djecu u naručje, položio na njih ruke i blagoslovio ih.

Bogatstvo

(Mt 19,16–30; Lk 18,18–30)

¹⁷Kad je Isus krenuo na put, dotrčao je neki čovjek, kleknuo pred njega i upitao ga: »Dobri učitelju, što trebam učiniti da bih dobio vječni život?«

¹⁸Isus mu je rekao: »Zašto me nazivaš dobrim? Nitko nije dobar, osim Boga samog. ¹⁹Znaš zapovijedi: ne ubij, ne počinij preljub, ne krađi, nemoj lažno svjedočiti, ne varaj, poštuju svoga oca i majku!«¹

²⁰Čovjek mu je odgovorio: »Učitelju, poštuju sve to još od svoje mladosti.«

²¹Isus ga je pogledao, zavolio ga i rekao mu: »Jedno ti nedostaje: idi i prodaj sve što imaš, podijeli siromašnima i imat ćeš blago na nebu. Zatim dođi i slijedi me.«

²²Čim mu je Isus to rekao, čovjekovo se lice smrknulo. Rastužio se i otišao. Bio je, naime, vrlo bogat.

²³Isus je prešao pogledom po svojim učenicima i rekao: »Teško je bogatima ući u Božje kraljevstvo.«

²⁴Učenike su začudile njegove riječi, a Isus im je još jednom rekao: »Djeco moja, kako li je teško bogatašu ući u Božje kraljevstvo! ²⁵Lakše će deva proći kroz iglene uši, nego što će bogataš ući u Božje kraljevstvo.«

²⁶Učenici su se još više začudili i govorili jedan drugomu: »Tko se onda može spasiti?«

²⁷Isus ih je pogledao i rekao: »To je ljudima nemoguće, ali ne i Bogu. Bogu je sve moguće.«

²⁸Nato je Petar rekao Isusu: »Pogledaj! Mi smo ostavili sve i krenuli za tobom.«

²⁹»Govorim vam istinu — odgovorio je Isus — svatko tko je radi mene i radi Radosne vijesti napustio svoju kuću, braću, sestre, majku, oca, djecu ili polja ³⁰dobit će još na ovom svijetu, stotinu puta više kuća, braće, sestara, majki, očeva, djece i polja. Uz to sve doći će i progoni, ali u svijetu koji dolazi dobit će nagradu — vječni život. ³¹Mnogi koji su sada prvi, bit će posljednji, a oni posljednji, bit će prvi.«

¹ 10,19 Citat iz Izl 20,12–16; Pnz 5,16–20.

Isus treći put govori o svojoj smrti*(Mt 20,17–19; Lk 18,31–34)*

³²Bili su na putu u Jeruzalem i Isus je hodao ispred njih. Njegovi su učenici bili obuzeti divljenjem, a ljudi koji su ih slijedili bili su prestrašeni. Isus je ponovo poveo Dvanaesticu na stranu i počeo im govoriti što će mu se dogoditi. ³³»Slušajte, sada idemo u Jeruzalem. Sin Čovječji bit će predan vodećim svećenicima i učiteljima Zakona. Ovi će ga osuditi na smrt i predati nežidovima. Oni će ga ismijavati, ³⁴pljuvati, bičevati i ubiti. A tri dana nakon toga on će uskrsnuti.«

Jakovljeva i Ivanova molba*(Mt 20,20–28)*

³⁵Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, došli su Isusu i rekli: »Učitelju, želimo da nam učiniš ono što te budemo tražili.«

³⁶Isus im je rekao: »Što želite da učinim za vas?«

³⁷Oni su odgovorili: »Dopusti nam da sjedimo s tobom u tvojoj slavi, jedan s tvoje desne strane, a drugi s lijeve.«

³⁸Isus im je odgovorio: »Vi ne znate što tražite. Možete li piti istu čašu¹ koju ja pijem? Možete li biti kršteni istim krštenjem kojim ću ja biti kršten?«

³⁹Oni su odgovorili: »Možemo.«

Na to im je Isus rekao: »Da, pit ćete iz iste čaše iz koje ja pijem. Bit ćete kršteni istim krštenjem koje ću ja primiti. ⁴⁰No hoćete li sjediti meni zdesna ili slijeva, to ne odlučujem ja. Ta će mjesta dobiti oni za koje su pripremljena.«

⁴¹Kad su ostala deseterica učenika čula ovaj zahtjev, rasrdila su se na Jakova i Ivana. ⁴²Isus ih je pozvao k sebi i rekao: »Vi znate da oni koji se smatraju vladarima, među nežidovima, pokazuju svoju vlast nad narodima i njihovi vođe drže ih pod svojom vlašću. ⁴³Ali s vama ne bi smjelo biti tako. Onaj tko želi postati velik među vama, mora vam biti sluga. ⁴⁴I tko god želi biti prvi među vama, mora biti rob svima. ⁴⁵Jer ni Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dâ svoj život kao otkupninu za mnoge.«

¹ **10,38 čaša** Simbol patnje i sramote. Isus je upotrijebio primjer ispijanja čaše da slikovito objasni svoj skori prolazak kroz mnoge patnje. Isto u stihu 39.

Isus iscjeljuje slijepca*(Mt 20,29-34; Lk 18,35-43)*

⁴⁶Zatim su stigli u Jerihon. Kad su Isus, njegovi učeni-
nici i mnoštvo naroda, odlazili iz Jerihona, pokraj ceste
je sjedio slijepi prosjak Bartimej, Timejev sin. ⁴⁷Kad je
čuo da je to Isus iz Nazareta, počeo je glasno vikati:
»Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!«

⁴⁸Mnoštvo ga je korilo i ušutkivalo. Ali on je vikao još
glasnije: »Sine Davidov, smiluj mi se!«

⁴⁹Isus je stao i rekao: »Pozovite ga!«

Pozvali su slijepca i rekli mu: »Ne gubi nadu, ustani!
Isus te zove.« ⁵⁰Slijepac je odbacio svoj kaput, poskočio
i prišao Isusu.

⁵¹Isus ga je upitao: »Što želiš da učinim za tebe?«

Slijepac mu je odgovorio: »Učitelju, učini da
progledam.«

⁵²Isus mu je rekao: »Idi! Tvoja te vjera spasila.« I slijep-
pac je odmah progledao i pošao za Isusom.

Isus ulazi u Jeruzalem*(Mt 21,1-11; Lk 19,28-40; Iv 12,12-19)*

11 ¹Kad su stigli nadomak Jeruzalema, u Betfagu i
Betaniju kod Maslinske gore, Isus je poslao svoja
dva učenika naprijed ²i rekao: »Idite u ono selo pred
vama! Čim uđete u njega, naći ćete privezano mlado
magare koje još nitko nije jahao. Odvežite ga i dove-
dite ovamo! ³Ako vam tko kaže 'Zašto to radite?' recite:
'Gospodinu treba i odmah će ga vratiti.'«

⁴Otišli su i pronašli mlado magare privezano na cesti
kraj vrata i odvezali ga. ⁵Neki koji su stajali tamo rekli
su im: »Što radite, zašto odvezujete to magare?« ⁶Uče-
nici su odgovorili onako kako im je Isus rekao i ljudi su
im dopustili da ga odvedu. ⁷Doveli su Isusu magare i
stavili na njega svoje ogrtače, a zatim ga je Isus uzjahao.
⁸Mnogi su prostirali svoju odjeću po putu. Drugi su, pak,
bacali grančice koje su posjekli po poljima. ⁹A oni što su
išli ispred i iza Isusa vikali su:

»Hosana!¹

'Blagoslovljen je onaj koji dolazi
u Gospodinovo ime!'

Psalam 118,25-26

¹ **11,9 Hosana** Hebrejska riječ koja znači »spasi« upotrebljavala se u molitvi Bogu za pomoć, a postala je radostan usklik hvaljenja i slavljenja Boga. Isto u stihu 10.

¹⁰ Blagoslovljeno je kraljevstvo našega oca Davida
koje dolazi!
Hosana na visini!«

¹¹Tada je Isus ušao u Jeruzalem, otišao u Hram i razgledao sve oko sebe. Budući da je već bilo kasno, krenuo je u Betaniju s Dvanaesticom.

Smokvino drvo

(Mt 21,18–19)

¹²Kad su sutradan odlazili iz Betanije, Isus je ogladnio. ¹³U daljini je primijetio razlistano smokvino drvo. Pođe k njemu da vidi može li se naći štogod na njemu. Kad se približio, vidio je da nema ničega, osim lišća, jer nije bilo vrijeme smokava. ¹⁴Tada je rekao drvetu: »Nikada više ljudi neće okusiti tvoje plodove.« Učenici su čuli što je rekao.

Isus u Hramu

(Mt 21,12–17; Lk 19,45–48; Iv 2,13–22)

¹⁵Kad su stigli u Jeruzalem, Isus je ušao u Hram i počeo izbacivati one koji su unutra kupovali i prodavali. Prevrnuo je stolove ljudima koji su mijenjali novac i klupe prodavača golubova. ¹⁶Nije nikome dopustio da išta nosi kroz Hram. ¹⁷Tada je počeo poučavati ljude govoreći im: »Ne stoji li u Pismu: 'Moja kuća zvat će se kućom molitve za sve narode'?¹ A vi ste od nje napravili 'pljačkašku jazbinu'².«

¹⁸Kad su vodeći svećenici i učitelji Zakona to čuli, počeli su smišljati kako da ga ubiju. Bojali su ga se, jer je sav narod bio zadivljen njegovim učenjem. ¹⁹Kad je došla večer, Isus i njegovi učenici otišli su iz grada.

Moć vjere

(Mt 21,20–22)

²⁰Ujutro su Isus i njegovi učenici prolazili pored smokvina drveta i vidjeli da se drvo osušilo do korijena. ²¹Tada se Petar sjetio i rekao Isusu: »Učitelju, pogledaj! Smokva koju si prokleo osušila se.«

²²Isus im je rekao: »Imajte vjere u Boga! ²³Govorim vam istinu. Ako tko bez sumnje u srcu kaže ovoj planini: 'Podigni se i baci se u more' i vjeruje da će se dogoditi ono što je rekao — Bog će mu to i učiniti. ²⁴Zato vam

¹11,17 Citat iz Iz 56,7.

²11,17 Citat iz Jr 7,11.

kažem: što god zatražite u svojoj molitvi, vjerujte da ste već dobili i bit će vaše. ²⁵I uvijek kada molite oprostite ako što imate protiv koga, da Otac vaš nebeski, oprost i vama vaše grijehе.« ^[26]¹

Odakle Isusu vlast?

(Mt 21,23–27; Lk 20,1–8)

²⁷Isus i njegovi učenici vratili su se u Jeruzalem. Dok je Isus šetao Hramom, pristupili su mu vodeći svećenici, učitelji Zakona i narodni starješine ²⁸i upitali ga: »Kakvu vlast imaš da sve to činiš? Tko ti ju je dao?«

²⁹Isus im je rekao: »I ja ću vas nešto pitati. Ako mi odgovorite, ja ću vam reći tko me ovlastio da to činim. ³⁰Je li Ivanovo krštenje došlo s neba ili je došlo od ljudi? Odgovorite mi!«

³¹Oni su počeli raspravljati međusobno: »Ako kažemo: 'Došlo je s neba', on će reći: 'Zašto mu onda niste vjerovali?' ³²Ne možemo reći: 'Došlo je od ljudi', zbog naroda.« Bojali su se naroda jer su ljudi vjerovali da je Ivan bio prorok.

³³Stoga su rekli Isusu: »Ne znamo.«

Na to im je Isus rekao: »Onda neću ni ja vama reći kakvom vlašću ovo činim.«

Bog šalje svoga Sina

(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)

12¹Tada im je Isus počeo govoriti u usporedbama: »Čovjek je posadio vinograd i oko njega sagradio zid. Iskopao je jamu za tiješnjenje grožđa i napravio toranj. Zatim je vinograd iznajmio nekim vinogradarima te otišao na put. ²Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je slugu da od vinogradara uzme njegov dio grožđa. ³No oni su ga uhvatili, prebili ga i poslali natrag praznih ruku. ⁴Gazda im je poslao drugog slugu. Njemu su razbili glavu ⁵i izvrijedali ga. Poslao je još jednog slugu, no njega su ubili. Slao im je još mnogo drugih, od kojih su neke pretukli, a neke ubili.

⁶Gazdi je još jedino preostalo da pošalje svojega voljenog sina. Tako je njega poslao kao posljednjeg. Mislio je: 'Moga sina će sigurno poštovati!'

⁷No vinogradari su međusobno govorili: 'Ovo je nasljednik. Ubijmo ga i nasljedstvo će pripasti nama!'

¹ **11,26** Neki rani grčki rukopisi dodaju 26. stih: »Ali ako vi ne oprostite drugima, onda ni vaš nebeski Otac neće vama oprostiti vaše prekršaje.«

⁸Uхватili su ga, ubili i izbacili iz vinograda.

⁹Što će sada napraviti vlasnik vinograda? Doći će i poubijati te vinogradare, a vinograd će dati drugima.

¹⁰Sigurno ste pročitali ovaj tekst u Pismu:

'Kamen koji su graditelji odbacili
postao je temeljni kamen.

¹¹ To je Gospodinovo djelo i divno ga je vidjeti!'«

Psalam 118,22–23

¹²Židovski prvaci počeli su tražiti način kako da uhite Isusa, jer su znali da je ova usporedba bila namijenjena njima. No bojali su se ljudi pa su ga ostavili i otišli.

Pitanje o porezu

(Mt 22,15–22; Lk 20,20–26)

¹³Nakon toga, poslali su neke farizeje i herodovce da uhvate Isusa da govori nešto krivo. ¹⁴Došli su k Isusu i rekli: »Učitelju, mi znamo da si iskren i da te ne zabrinjavaju tuđa mišljenja; ne gledaš tko je tko, nego istinski naučavaš Božju volju. Je li pravedno plaćati porez caru ili nije? Trebamo li ga plaćati ili ne?«

¹⁵No Isus je prozreo njihovo licemjerje pa im je rekao: »Zašto me pokušavate uhvatiti u zamku? Donesite mi srebrnjak da ga vidim.« ¹⁶Donijeli su mu srebrnjak, a on im je rekao: »Čije je ovo lice i čije ime?« Odgovorili su: »Carevo.«

¹⁷Na to im je Isus rekao: »Dajte onda caru što je carevo, a Bogu što je Božje.« Ostali su zapanjeni njegovim riječima.

Uskrsnuće

(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)

¹⁸Tada su mu došli neki saduceji. Oni tvrde da nema uskrsnuća, pa ga upitali: ¹⁹»Učitelju, Mojsije nam je naredio da se — ako čovjek umre bez djece — njegov brat mora oženiti njegovom ženom. Tako će se pokojnikova loza nastaviti.¹ ²⁰Bilo je tako sedmero braće. Prvi od njih se oženio, ali je umro a da nije imao djece. ²¹Drugi se brat oženio istom ženom, no i on je umro ne imajući djece. Isto se dogodilo i s trećim bratom. ²²Ni jedan od sedmero braće nije imao djece. Na kraju je umrla i žena. ²³Dakle, na dan uskrsnuća, kad ljudi budu

¹ 12,19 Vidi Pnz 25,5–6.

ustali od mrtvih, čija će ona biti žena? Jer sva su braća imala jednu te istu ženu.«²⁴ Isus im je rekao: »U zabludi ste jer ne poznajete ni Pismo ni Božju moć.²⁵ Jer kad ljudi ustanu od mrtvih, neće se ni ženiti ni udavati. Bit će poput anđela na nebu.²⁶ Što se tiče činjenice da mrtvi uskrsavaju, niste li u Mojsijevoj knjizi čitali o gorućem grmu? Bog je tada rekao Mojsiju: 'Ja sam Bog Abrahama, Izaka i Jakova.'¹ ²⁷A On je Bog živih, a ne mrtvih.² Vi, saduceji, u velikoj ste zabludi.«

Najveća zapovijed

(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)

²⁸Neki je učitelj Zakona došao i čuo njihovu raspravu. Kad je vidio kako im je Isus dobro odgovorio, upitao ga je: »Koja je zapovijed najvažnija?«

²⁹Isus je odgovorio: »Najvažnija je ova: 'Čuj, o Izraele, Gospodin, tvoj Bog, jedini je Bog.³⁰ Voli Gospodina, svojega Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom, svim svojim umom i svom svojom snagom.'³ ³¹A druga je zapovijed: 'Voli svoga bližnjega kao samoga sebe.'⁴ Nema većih zapovijedi od ovih.«

³²Učitelj Zakona mu je rekao: »Dobro si to rekao, učitelju. Imaš pravo kad kažeš da je samo jedan Bog i da nema drugoga, osim njega.³³ Voljeti njega svim srcem, svim razumom i svom snagom, te voljeti bližnjega kao samoga sebe, važnije je od svih davanja i žrtava.«

³⁴Kad je Isus čuo kako je čovjek mudro odgovorio, rekao mu je: »Ti nisi daleko od Božjega kraljevstva.« Nakon toga, nitko ga se više nije usudio išta pitati.

Krist — Davidov sin i Gospodin

(Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)

³⁵Dok je poučavao u Hramu, Isus je upitao: »Kako učitelji Zakona mogu reći da je Krist Davidov sin? ³⁶David je sâm, na poticaj Duha Svetoga, rekao:

'Gospodin je rekao mome Gospodinu:
Sjedni s moje desne strane dok
tvoje neprijatelje ne bacim pod tvoje noge.'

Psalam 110,1

¹12,26 Citat iz Izl 3,6.

²12,27 A On je ... *mrtvih* Abraham, Izak i Jakov, iako tjelesno mrtvi, u Bogu su živi.

³12,29–30 Citat iz Pnz 6,4–5.

⁴12,31 Citat iz Lev 19,18.

³⁷Sâm David Krista naziva 'Gospodinom'. Kako onda Krist može biti Davidov sin?« Mnoštvo ga je sa zadovoljstvom slušalo.

O učiteljima Zakona

(Mt 23,1-36; Lk 20,45-47)

³⁸Isus je nastavio poučavati govoreći: »Čuvajte se učitelja Zakona. Oni vole hodati uokolo u svojim dugim haljinama dok ih ljudi pozdravljaju na trgovima. ³⁹Vole zauzimati najvažnija mjesta u sinagogama i na gozbama. ⁴⁰Oni otimaju vlasništvo udovica i tobože izriču duge molitve. Oni će biti još strože suđeni.«

Primjer davanja

(Lk 21,1-4)

⁴¹Isus je sjeo pokraj hramske kutije za milostinju i promatrao kako ljudi u nju ubacuju novac. Mnogi bogataši stavljali su puno novca. ⁴²Tada je došla siromašna udovica i ubacila je dva bakrena novčića¹ vrlo male vrijednosti.

⁴³Isus je na to pozvao svoje učenike da se okupe i rekao im je: »Govorim vam istinu. Ova siromašna udovica dala je više od svih drugih koji su stavljali novac u kutiju za milostinju. ⁴⁴Svi su oni davali od svoga viška, ali ona je u svom siromaštvu dala sve što je imala, sve od čega je živjela.«

Hram

(Mt 24,1-44; Lk 21,5-3)

13 ¹Dok je Isus izlazio iz Hrama, jedan od njegovih učenika rekao mu je: »Učitelju, pogledaj ovo golemo kamenje i ove prekrasne građevine!«

²Isus mu je na to odgovorio: »Vidiš li te prekrasne građevine? Od njih neće ostati ni kamen na kamenu; sve će se srušiti.«

³Kad je Isus sjedio na Maslinskoj gori, nasuprot Hramu, upitaju ga nasamo, Petar, Jakov, Ivan i Andrija: ⁴»Reci nam kad će se to dogoditi? Koji će biti znak da je došlo vrijeme da se to ispuni?«

⁵Tada im je Isus počeo govoriti: »Pazite da vas netko ne zavede. ⁶Mnogi će doći u moje ime i reći: 'Ja sam taj.' Mnoge će ljude zvesti. ⁷Kad čujete priče i glasine o

¹ **12,42 dva bakrena novčića** Doslovno: »dvije lepte.« Lepton je bio malen židovski bakreni novčić koji je vrijedio polovicu najmanjega rimskog novčića.

ratovima, ne uznemirujte se! To se mora dogoditi, ali to još nije kraj. ⁸Jer jedan će se narod dići protiv drugoga naroda i jedno kraljevstvo protiv drugoga. Bit će potresa i oskudice na raznim mjestima. Sve je to tek početak porođajnih muka.

⁹Što se vas tiče, pazite sami na sebe! Predavat će vas sudovima, tući će vas u sinagogama. Zbog mene će vas izvoditi pred vladare i kraljeve, njima za svjedočanstvo.

¹⁰Prvo Radosna vijest mora biti objavljena svim narodima. ¹¹Kad god vas uhite i odvedu na suđenje, nemojte se unaprijed brinuti što ćete reći. Recite ono što vam u tom trenutku dođe u um. To nećete vi govoriti, nego Duh Sveti.

¹²Brat će izdati brata da bude ubijen, a otac svoje dijete. Djeca će ustati protiv svojih roditelja i predat će ih da budu ubijeni. ¹³A vas će svi mrziti zbog mene. Svatko tko ustraje do kraja bit će spašen.

¹⁴Vidjet ćete 'strahotu pustošenja.'¹ Ona će biti tamo gdje ne bi smjela biti — neka čitatelj razumije što to znači! Tada neka oni koji žive u Judeji, bježe u brda, ¹⁵a onaj tko je na krovu svoje kuće, neka ne silazi u kuću da uzme nešto iz nje. ¹⁶Onaj tko je u polju, neka se ne vraća po svoj ogrtač. ¹⁷Kako li će tek biti strašni ti dani za trudnice i žene s dojenčadi! ¹⁸Molite da se to ne dogodi zimi, ¹⁹jer nevolje koje će se tada dogoditi bit će gore od svih koje su se dogodile otkada je Bog stvorio svijet. Takvo što neće se više dogoditi. ²⁰Ali Bog je skratio to vrijeme zbog onih koje je izabrao. Da ga Bog nije skratio, nitko ne bi preživio. ²¹Ako vam tada netko kaže: 'Gle, Krist je ovdje!' ili 'Eno ga!' — ne vjerujte! ²²Pojavit će se lažni mesije i lažni proroci i izvodit će znakove i čuda da bi, ako bi bilo moguće, zavarali izabrane. ²³Stoga se čuvajte! Unaprijed sam vam sve rekao.

²⁴U to će vrijeme, nakon te patnje,

'Sunce potamnjeti i
mjesec neće sjati.

²⁵ Zvijezde će padati s neba
i sve će se na nebu uzdrmati.'²

²⁶Tada će ljudi vidjeti Sina Čovječjeg kako dolazi u oblacima s velikom moći i slavom. ²⁷I on će poslati anđele po cijeloj zemlji da sa svih strana skupe one koje

¹13,14 *strahotu pustošenja* Vidi Dn 9,27; 12,11.

²13,24–25 Vidi Iz 13,10; 34,4.

je odabrao.

²⁸Razumijte pouku na primjeru smokvina drveta: kad grane postanu meke i prolistaju, znamo da se bliži ljeto. ²⁹Jednako tako, kad vidite opisane događaje, znat ćete da je On pred vratima. ³⁰Govorim vam istinu. Sve će se to dogoditi za života ljudi ovoga vremena. ³¹Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi ostaju zauvijek.

³²Nitko ne zna kad će biti taj dan i sat. Anđeli na nebu ne znaju. Ni Sin ne zna. Jedino Otac zna. ³³Pazite! Ostanite budni! Jer ne znate kada će doći taj čas. ³⁴To je poput čovjeka koji odlazi na put. Ostavlja svoju kuću i svakom sluzi povjerava neku dužnost, a vrataru naređuje da pazi. ³⁵Tako i vi trebate paziti, jer ne znate kad će se gospodar vratiti. Ne znate hoće li doći navečer, u ponoć, u cik zore ili ujutro. ³⁶Ako dođe iznenada, ne dopustite da vas zatekne na spavanju. ³⁷Što vama kažem, reći ću svima: 'budite spremni!'

Zavjera protiv Isusa

(Mt 26,1-5; Lk 22,1-2; Iv 11,45-53)

14 ¹Bilo je dva dana prije Pashe i blagdana beskvasnih kruhova. Vodeći svećenici i učitelji Zakona tražili su način da na prijevaru uhite i ubiju Isusa. ²Govorili su: »Ne smijemo to napraviti za blagdana, da se narod ne pobuni.«

Djelo jedne žene

(Mt 26,6-13; Iv 12,1-8)

³Isus je bio u Betaniji i jeo u kući Šimuna gubavca. Tada mu je došla neka žena s alabastrenom posudom punom skupocjena mirisnog ulja od čistoga narda. Razbivši posudu izlila je ulje na Isusovu glavu.

⁴Neki od prisutnih rasrdili su se i počeli mrmljati: »Čemu ovakvo rasipanje? ⁵Ulje se moglo prodati za više od tri stotine srebrnjaka, a novac dati siromašnima.« I oštro su je prekorili.

⁶A Isus je rekao: »Ostavite je na miru! Zašto je gnjavite? Učinila je za mene divno djelo. ⁷Siromasi će uvijek biti među vama¹ i moći ćete im pomoći kada god budete željeli. Ali mene nećete uvijek imati kraj sebe.

⁸Ona je učinila što je mogla: unaprijed je pomazala moje tijelo mirisnim uljem da bi me pripremila za ukop. ⁹Govorim vam istinu: kada god se Radosna vijest bude

¹14,7 Siromasi će ... vama Vidi Pnz 15,11.

prenosila po svijetu, ovo što je učinila uvijek će se spominjati njoj na uspomenu.«

Judina izdaja

(Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)

¹⁰Tada je jedan od Dvanaestorice, Juda Iskariotski, otišao vodećim svećenicima da im izda Isusa. ¹¹Svećenici su se obradovali kad su to čuli i obećali su da će mu platiti. Tako je Juda počeo tražiti priliku da izda Isusa.

Pashalna večera

(Mt 26,17–25; Lk 22,7–14; 22,21–23; Iv 13,21–30)

¹²Prvoga dana blagdana beskvasnih kruhova, kad se za Pashu žrtvuje janje, učenici su upitali Isusa: »Gdje želiš da pripremimo pashalnu večeru?«

¹³Isus je poslao dvojicu od njih i rekao im: »Idite u grad! Tamo ćete sresti čovjeka koji nosi vrč s vodom. Slijedite ga ¹⁴i recite domaćinu kuće u koju uđe: 'Učitelj nas je poslao da pitamo gdje je prostorija u kojoj bi mogao jesti pashalnu večeru sa svojim učenicima?' ¹⁵On će vam pokazati veliku prostoriju na katu, namještenu i spremnu. Tamo nam sve priredite.«

¹⁶Učenici su otišli u grad, pronašli sve onako kako im je Isus rekao i pripremili pashalnu večeru.

¹⁷Kad se spustila večer, došao je Isus s Dvanaestoricom. ¹⁸Dok su jeli za stolom, Isus je rekao: »Govorim vam istinu: jedan od vas, koji sada jede sa mnom, izdat će me.«

¹⁹Učenici su se jako ražalostili i jedan za drugim pitali: »Da to nisam ja?« ²⁰On im je rekao: »To je jedan od vas Dvanaestorice koji umoči kruh u istu posudu sa mnom. ²¹Sin Čovječji otići će baš onako kako je o njemu pisano. Ali teško onome tko izda Sina Čovječjeg. Za njega bi bilo bolje da se nikada nije ni rodio.«

Posljednja večera

(Mt 26,26–30; Lk 22,15–20; 1 Kor 11,23–25)

²²Za vrijeme jela Isus je uzeo kruh, zahvalio Bogu, razlomio ga i dao učenicima govoreći: »Uzmite, ovo je moje tijelo!«

²³Zatim je uzeo čašu, zahvalio Bogu, dao učenicima i svi su iz nje pili.

²⁴I rekao im je: »Ovo je moja krv koja se prolijeva za mnoge. Ona uspostavlja novi Savez. ²⁵Govorim vam istinu: neću više piti vina do onoga dana kad budem pio

novo vino u Božjem kraljevstvu.«

²⁶Zatim su pjesmom slavili Boga i krenuli na Maslin-sku goru.

Učenici napuštaju Isusa

(Mt 26,31–35; Lk 22,31–34; Iv 13,36–38)

²⁷Isus im je rekao: »Svi ćete se pokolebati. U Pismu stoji:

’Ubit ću pastira, a ovce će se razbježati.’ Zaharija 13,7

²⁸Ali kad ustanem, ići ću pred vama u Galileju.«

²⁹Petar mu je nato rekao: »Ako svi ostali i izgube vjeru, ja neću.«

³⁰A Isus mu je odgovorio: »Govorim ti istinu: danas — još ove noći — prije nego pijetao dvaput zapjeva, tri puta ćeš me se odreći.«

³¹Ali Petar je još odlučnije rekao: »Čak i ako moram umrijeti s tobom, nikad neću reći da te ne poznajem!« Tako su rekli i svi ostali učenici.

Getsemani

(Mt 26,36–46; Lk 22,39–46)

³²Zatim su došli na mjesto zvano Getsemani. Isus je rekao učenicima: »Sjednite ovdje dok ja molim!« ³³Sa sobom je poveo Petra, Jakova i Ivana. Silno se uznemirio i rastužio ³⁴pa im rekao: »Duša mi je žalosna do smrti. Budite ovdje i bdijte!«

³⁵Otišao je malo dalje i pao na zemlju. Molio je da ga, ako je moguće, mimoide to vrijeme patnje. ³⁶Molio je: »Abba¹, Oče, ti sve možeš. Ukloni ovu čašu² od mene! Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.«

³⁷Zatim se vratio k učenicima i našao ih kako spavaju i rekao Petru: »Spavaš li, Šimune? Nisi mogao bdjeti niti jedan sat? ³⁸Ostanite budni i molite! Tako ćete se oduprijeti iskušenju. Duh je voljan, ali je tijelo slabo.«

³⁹Isus je ponovo otišao od njih i molio je istim riječima. ⁴⁰Kad se vratio k učenicima, našao ih je kako spavaju. Oči su im se same sklapale i nisu znali što da mu kažu.

¹ **14,36 Abba** Aramejski izraz kojim su se djeca obraćala ocu (»tata«).

² **14,36 čaša** Simbol patnje i sramote. Isus je upotrijebio primjer ispijanja čaše da slikovito objasni svoj skori prolazak kroz mnoge patnje.

⁴¹Kad je treći put došao k njima rekao im je: »Zar još uvijek spavate i odmarate se? Dosta je bilo! Došlo je vrijeme da Sin Čovječji bude predan u ruke grešnika.
⁴²Ustanite! Idemo! Evo, dolazi onaj koji će me izdati.«

Isusovo uhićenje

(Mt 26,47-56; Lk 22,47-53; Iv 18,3-12)

⁴³Dok je Isus još govorio, pojavio se Juda, jedan od Dvanaestorice. S njim je bilo mnoštvo s mačevima i toljagama — poslali su ih vodeći svećenici, učitelji Zakona i starješine.

⁴⁴Izdajnik¹ je s njima ugovorio znak: »Onaj kojega poljubim — taj je. Uhitite ga i odvedite pod stražom!«
⁴⁵I čim je došao do Isusa, Juda mu je rekao: »Rabbi²!« i poljubio ga. ⁴⁶Nato su Isusa odmah zgrabili i uhitili.
⁴⁷Jedan od učenika koji je stajao u blizini, izvukao je mač i udario slugu velikoga svećenika te mu odsjekao uho.

⁴⁸Tada im je Isus rekao: »Zar ste me došli uhvatiti kao razbojnika, s mačevima i toljagama? ⁴⁹Bio sam s vama svaki dan, poučavao u Hramu i niste me uhitili. Ali ono što stoji u Pismu mora se ispuniti.« ⁵⁰A učenici su svi napustili Isusa i pobjegli.

⁵¹Samo je neki mladić slijedio Isusa. Na sebi je imao samo laneno platno. I njega su pokušali uhititi, ⁵²no on je zbacio platno i pobjegao gol.

Isus pred židovskim vođama

(Mt 26,57-68; Lk 22,54-55; 63-71; Iv 18,13-14, 19-24)

⁵³Isusa su doveli velikom svećeniku. Okupili su se svi visoki svećenici, starješine i učitelji Zakona. ⁵⁴Petar je izdaleka slijedio Isusa do dvorišta kuće velikoga svećenika. Sjeo je ondje zajedno sa stražarima i grijao se pokraj vatre.

⁵⁵Vodeći svećenici i cijelo vijeće pokušali su naći dokaze protiv Isusa da bi ga mogli osuditi na smrt, ali nisu uspjeli. ⁵⁶Mnogi su lažno svjedočili protiv Isusa, ali njihova se svjedočenja nisu poklapala.

⁵⁷Tada su neki ustali i počeli lažno svjedočiti. Govorili su: ⁵⁸»Čuli smo ga kako govori: 'Srušit ću ovaj Hram koji su napravile ljudske ruke i za tri dana sagradit ću drugi koji neće napraviti ljudske ruke.'« ⁵⁹Međutim, ni njihovo se svjedočenje nije poklapalo.

¹14,44 *Izdajnik* Juda.

²14,45 *'Rabbi'* Učitelj.

⁶⁰Tada je veliki svećenik stao pred njih i upitao Isusa: »Zašto ništa ne odgovaraš? Kakvo je to svjedočenje koje ovi ljudi iznose protiv tebe?« ⁶¹A Isus je šutio i nije odgovarao.

Veliki svećenik ga je ponovno upitao: »Jesi li ti Krist, Sin blagoslovljenoga Boga?«

⁶²»Jesam — odgovorio je Isus — I vidjet ćete Sina Čovječjega kako sjedi s desne strane Svemogućega i dolazi na nebeskim oblacima.« ⁶³Tada je veliki svećenik razderao svoju odjeću i rekao: »Zar još uopće trebaju svjedoci? ⁶⁴Čuli ste ovo bogohuljenje, što mislite?«

Svi su ga proglasili krivim i osudili na smrt. ⁶⁵Neki su počeli pljuvati po njemu. Pokrivali su mu lice i udarali ga govoreći: »Prorokuj sada! Tko te udario?« A stražari su mu udarali pljuske.

Petar se odriče Isusa

(Mt 26,69–75; Lk 22,56–62; Iv 18,15–18; 25–27)

⁶⁶Dok je Petar još bio dolje u dvorištu, došla je neka sluškinja velikoga svećenika. ⁶⁷Spazila je Petra kako se grije pokraj vatre, pogledala ga je i rekla mu: »Ti si bio s onim Nazarećaninom, Isusom.«

⁶⁸A Petar je to zanijekao govoreći: »Ne znam i ne razumijem o čemu govoriš.« Zatim se udaljio u prednji dio dvorišta, a pijetao je zapjevao.¹

⁶⁹Kad ga je sluškinja vidjela, opet je govorila onima koji su ondje stajali: »Ovaj je čovjek jedan od njih.« ⁷⁰A Petar je opet zanijekao.

Nakon nekog vremena, okupljeni su rekli Petru: »Ti si zasigurno jedan od njih. I ti si iz Galileje.«

⁷¹A Petar je počeo kleti i zaklinjati se: »Ne znam čovjeka o kojem govorite!«

⁷²I odmah nakon toga pijetao je i drugi put zapjevao, a Petar se prisjetio što mu je Isus rekao: »Prije nego što pijetao dvaput zapjeva ti ćeš me triput zatajiti.« I briznu u plač.

Pilat ispituje Isusa

(Mt 27,1–2; 11–14; Lk 23,1–5; Iv 18,28–38)

15 ¹Odmah ujutro, vodeći svećenici, starješine, učitelji Zakona i cijelo Veliko vijeće održali su vijećanje te su Isusa, svezana, odveli i predali Pilatu.

¹14,68 Neki grčki prijevodi izostavljaju »a pijetao je zapjevao.«

²Pilat ga je upitao: »Jesi li ti židovski kralj?«

Isus mu je odgovorio: »Ti kažeš.«

³A vodeći su svećenici iznijeli protiv Isusa mnoge optužbe. ⁴Pilat ga je još jednom upitao: »Zar nećeš ništa reći u svoju obranu? Vidiš li za što te sve optužuju?«

⁵Ali Isus nije ništa odgovarao pa je Pilat bio začuđen.

Baraba umjesto Isusa

(Mt 27,15–31; Lk 23,13–25; Iv 18,39–19,16)

⁶U vrijeme Pashe, Pilat je obično puštao na slobodu jednoga zatvorenika kojega je narod izabrao. ⁷U zatvoru su tada bili pobunjenici koji su prilikom pobune počinili ubojstvo, a među njima i čovjek koji se zvao Baraba. ⁸Narod je došao i zatražio od Pilata da pusti jednoga zatvorenika, kao što je obično činio.

⁹A Pilat ih je upitao: »Želite li da vam pustim kralja Židova?« ¹⁰Rekao je to jer je znao da su mu vodeći svećenici predali Isusa iz zavisti. ¹¹No vodeći su svećenici nahuškali ljude da traže od Pilata da im pusti Barabu, a ne Isusa.

¹²Tada im je Pilat ponovno rekao: »Što želite da učinim s ovim kojega zovete kraljem Židova?«

¹³»Razapni ga!« — vikali su.

¹⁴Pilat im je rekao: »Zašto? Kakav je zločin počinio?«

Ali oni su još glasnije vikati: »Razapni ga!«

¹⁵A Pilat im je, jer je želio udovoljiti svjetini, pustio Barabu, a vojnicima je naredio da izbičuju Isusa i da ga nakon toga razapnu.

¹⁶Vojnici su odveli Isusa u upraviteljevu palaču, u »pretorij« i sazvali cijelu četu. ¹⁷Odjenuli su mu grimizni ogrtač, a na glavu mu stavili krunu ispletenu od trnja. ¹⁸Onda su ga počeli pozdravljati: »Zdravo, kralju Židova!« ¹⁹Tukli su ga štapom po glavi i pljuvali po njemu, padali su na koljena pred njim i klanjali mu se. ²⁰I kad su mu se prestali rugati, skinuli su s njega grimiznu odjeću i odjenuli mu njegovu. Zatim su ga izveli da bi ga razapeli.

Isusa razapinju

(Mt 27,32–44; Lk 23,26–43; Iv 19,17–27)

²¹Neki čovjek iz Cirene prolazio je onuda vraćajući se s polja. Zvao se Šimun; bio je otac Aleksandra i Rufa. Vojnici su ga prisilili da nosi Isusov križ. ²²Zatim su Isusa doveli na mjesto koje se zove Golgota — što znači »Lubanja.« ²³Dali su mu da pije vino pomiješano sa

smirnom, ali ga on nije htio uzeti. ²⁴Tada su ga razapeli. Podijelili su njegovu odjeću i bacili kocku da vide tko će što dobiti.

²⁵Bilo je devet sati ujutro kad su ga razapeli. ²⁶Natpis s optužbom protiv njega glasio je: »Kralj Židova.« ²⁷Zajedno s njim razapeli su i dvojicu pljačkaša, jednog Isusu s desne, a drugoga s lijeve strane. ^[28]²⁹Ljudi su prolazili pokraj Isusa i vrijeđali ga, klimali glavama i govorili: »Ti si, dakle, taj koji bi srušio Hram i opet ga sagradio za tri dana?! ³⁰Siđi s križa i spasi sam sebe!«

³¹Vodeći svećenici i učitelji Zakona na isti su ga način ismijavali i govorili jedan drugome: »Spasio je druge, a sebe ne može spasiti! ³²Neka sada taj Krist, kralj Izraelov, siđe s križa! Pa kad to vidimo, onda ćemo mu vjerovati.« Vrijeđali su ga i razbojnici koji su bili s njime razapeti.

Isusova smrt

(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Iv 19,28–30)

³³U podne, tama se spustila na cijelu zemlju i tako je bilo do tri sata. ³⁴U tri sata Isus je glasno povikao: »Eloi, Eloi, lama sabakthani?« — što znači: »Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio?«²

³⁵Kad su to čuli neki koji su stajali u blizini, rekli su: »Slušajte, zove Iliju!«³

³⁶Netko je otrčao i namočio spužvu octom, stavio ju na štap i dao Isusu da pije govoreći: »Čekajte da vidimo hoće li doći Ilija i skinuti ga s križa.«

³⁷A Isus je viknuvši jakim glasom izdahnuo.

³⁸Toga časa, zastor se u Hramu razderao popola, od vrha do dna. ³⁹Kad je rimski časnik, koji je stajao nasuprot Isusu, vidio kako je Isus umro, rekao je: »Ovaj je čovjek zaista bio Božji Sin!«

⁴⁰Ondje su bile i neke žene i promatrale izdaleka. Među njima bile su Marija Magdalena, Marija, majka Jakova Mlađeg i Josipa te Saloma, ⁴¹koje su ga slijedile i pomagale mu kad je bio u Galileji. Bile su ondje i mnoge druge žene koje su došle s njim u Jeruzalem.

¹ **15,28** Neki grčki rukopisi dodaju 28. stih: »Tako se ispunilo Pismo u kojem stoji: 'Stavili su ga među zločince.'«

² **15,34** Citat iz Ps 22,1.

³ **15,35 zove Iliju** Usklik »Moj Bože« (na hebrejskom »Eli«, a na aramejskom »Eloi«) ljudima je zvučao poput imena »Ilija«. Ilija je bio poznati Božji prorok otprilike iz 850. godine prije Krista.

Isusov ukop*(Mt 27,57-61; Lk 23,50-56; Iv 19,38-42)*

⁴²Budući da je bio dan pripreme¹ — to znači dan prije subote — i da se bližila večer, ⁴³došao je Josip iz Arimateje i hrabro otišao Pilatu da zatraži od njega Isusovo tijelo. On je bio ugledan vijećnik koji je također očekivao Božje kraljevstvo. ⁴⁴Pilat je bio iznenađen što je Isus umro tako brzo pa je pozvao časnika i upitao ga je li Isus već dugo mrtav. ⁴⁵Kad mu je časnik to potvrdio, predao je Josipu mrtvo tijelo. ⁴⁶Josip je kupio laneno platno, skinuo Isusa s križa, zamotao ga u platno i položio u grobnicu uklesanu u stijeni. Zatim je ulaz u grobnicu zatvorio kamenom. ⁴⁷Marija Magdalena i Marija, Josipova majka, vidjele su gdje je Isus položen.

Isusovo uskrsnuće*(Mt 28,1-8; Lk 24,1-12; Iv 20,1-10)*

16 ¹Kad je prošla subota, Marija Magdalena, Jakovljeva majka Marija i Saloma donijele su mirise koje su bile kupile kako bi njima pomazale Isusovo tijelo. ²I vrlo rano, prvoga dana u tjednu, odmah nakon svitanja, otišle su do groba. ³Govorile su jedna drugoj: »Tko će nam odgurati kamen s ulaza u grobnicu?«

⁴Zatim su pogledale i vidjele da je kamen već odgurnut, iako je bio vrlo velik. ⁵A kad su ušle u grobnicu, vidjele su mladića odjevena u bijelo kako sjedi s desne strane i prestrašile se. ⁶Mladić im je rekao: »Ne bojte se. Vi tražite Isusa Nazarećanina koji je bio razapet. On nije ovdje. Uskrsnuo je! Pogledajte mjesto gdje je ležao! ⁷Idite i recite njegovim učenicima i Petru: 'On ide u Galileju pred vama. Ondje ćete ga vidjeti, upravo kako vam je rekao.'«

⁸One su izašle iz grobnice i pobjegle pune straha. Nikomu nisu ništa rekle jer su se bojale.²

Isus se ukazuje učenicima*(Mt 28,9-10; Iv 20,11-18; Lk 24,13-35)*

⁹Kad je Isus uskrsnuo rano ujutro prvoga dana u tjednu, najprije se ukazao Mariji Magdaleni iz koje je

¹**15,42 dan pripreme** Petak, dan pripreme prije subotnjeg odmora.

²**16,8** Neki od najstarijih grčkih rukopisa Evanđelja po Marku ovdje završavaju. Neki kasniji rukopisi imaju ovaj kraći završetak: »Ali su uskoro prenijeli sve upute Petru i ostalima. Nakon toga ih je sâm Isus poslao od istoka do zapada sa svetom, nepromjenjivom porukom po kojoj ljudi mogu biti spašeni zauvijek.«

istjerao sedam zlih duhova. ¹⁰Ona je otišla i javila to njegovim učenicima, koji su bili u dubokoj tuzi i plaču.

¹¹Kad su čuli da je Isus živ i da ga je ona vidjela, nisu vjerovali.

¹²Nakon toga Isus se ukazao dvojici učenika na putu u selo. No Isus nije izgledao onako kako je izgledao za života. ¹³Oni su se vratili i obavijestili ostale učenike, no ni njima nisu povjerovali.

Isus šalje učenike

(Mt 28,16–20; Lk 24,36–49; Iv 20,19–23; Dj 1,6–8)

¹⁴Kasnije se Isus ukazao Jedanaestorici dok su jeli. Prekorio ih je zbog njihove nevjere i tvrdoće srca, jer nisu vjerovali onima koji su ga vidjeli nakon što je uskrsnuo.

¹⁵Zatim im je rekao: »Idite po cijelom svijetu! Objavite Radosnu vijest svim ljudima!¹ ¹⁶Tko god bude vjerovao i krstio se, spasit će se. Tko ne bude vjerovao, osudit će se. ¹⁷A ovi znaci pratit će one koji vjeruju: u moje ime istjerivat će zle duhove, govorit će jezicima koje nisu učili, ¹⁸moći će zmije primati rukama, popiti bilo koji otrov, a da im ne naškodi, polagat će ruke na bolesne i oni će ozdravljati.«

Isus uzlazi na nebo

(Lk 24,50–53; Dj 1,9–11)

¹⁹Nakon što im je Gospodin Isus to rekao, bio je uznesen na nebo i sjeo je s desne strane Bogu. ²⁰Njegovi učenici otišli su i posvuda objavljivali Radosnu vijest, a Gospodin im je pomagao potvrđujući istinitost Radosne vijesti čudesnim znakovima koji su ju pratili.

¹ 16,15 svim ljudima Doslovno: svakom stvorenju.

Evandjelje po Luki

Luka piše o Isusovu životu

1 ¹Cijenjeni Teofile! Mnogi su pokušali prikazati događaje koji su se zbili među nama. ²Prenijeli su nam ih oni koji su im bili svjedoci od samoga početka i koji su služili Božjoj riječi. ³I ja sam pomno proučio sve od početka, pa sam pomislio da bi bilo dobro da sve te događaje zabilježim redom kojim su se zbili. ⁴Tako ćeš biti siguran da je ono što su te učili istina.

Zaharija i Elizabeta

⁵U vrijeme Heroda, judejskoga kralja, živio je svećenik po imenu Zaharija iz Abijina svećeničkog razreda. Zaharijeva je žena potjecala iz Aronova roda i zvala se Elizabeta. ⁶Oboje su bili pravedni u Božjim očima jer su besprijeckorno vršili Gospodinove zapovijedi i odredbe. ⁷No, nisu imali djece jer je Elizabeta bila nerotkinja, a bili su i veoma stari.

⁸Jednom prilikom došao je red na Zahariju da služi u Hramu prema rasporedu svoga razreda. ⁹Prema svećeničkom običaju, izabrali su ga kockom da u Gospodinovu Hramu prinese kâd. ¹⁰Kad je došlo vrijeme pri-nošenja kâda, mnoštvo ljudi okupilo se vani i molilo. ¹¹Tada se Zahariji ukazao anđeo Gospodnji kako stoji zdesna kationog žrtvenika. ¹²Kad je spazio anđela, Zaharija se uznemirio i prestrašio. ¹³Ali anđeo mu je rekao: »Ne boj se, Zaharija, jer Bog je čuo tvoju molitvu! Tvoja žena Elizabeta rodit će ti sina i nazvat ćeš ga Ivan. ¹⁴On će ti donijeti radost i veselje. Mnogi će se radovati zbog njegova rođenja ¹⁵jer će biti velik u Gospodinovim očima. On neće piti nikakva vina ni žestokoga pića, a od rođenja bit će ispunjen Duhom Svetim. ¹⁶Zahvaljujući njemu, mnogi će se Izraelci vratiti Gospodinu, svojem Bogu. ¹⁷A Ivan će ići pred njim pun Duha i moći koje je imao Ilija. Pomirit će djecu s očevima i neposlušne navesti da prihvate put pravednosti, kako bi pripremio narod za Gospodina.«

¹⁸Nato je Zaharija rekao anđelu: »Kako ću znati da je to istina? Ja sam star, a i žena mi je stara.«

¹⁹Anđeo mu je odgovorio: »Ja sam Gabriel, onaj koji stoji pred Bogom. Poslan sam da razgovaram s tobom i prenesem ti ovu radosnu vijest. ²⁰A sad znaj: budući da nisi vjerovao mojim riječima, koje će se ispuniti kada za to dođe vrijeme, zanijemit ćeš i nećeš moći govoriti sve do onoga dana dok se to ne dogodi.«

²¹Okupljeni narod čekao je Zahariju i čudio se što tako dugo ne izlazi iz Hrama. ²²Kad je Zaharija izašao, nije mogao govoriti i svi su shvatili da je u Hramu imao viđenje. Sporazumijevao se s njima znakovima, ali nije progovorio ni riječi. ²³Kad je završilo vrijeme njegove službe, vratio se kući.

²⁴Nakon nekog vremena, njegova je žena Elizabeta zatrudnjela i pet mjeseci nije izlazila iz kuće. Rekla je: ²⁵»Pogledaj što je Gospodin učinio za mene! Iskazao mi je svoju naklonost i skinuo s mene ovu sramotu pred ljudima.«

Navještaj Isusova rođenja

²⁶Elizabeta je bila u šestom mjesecu trudnoće kad je Bog poslao anđela Gabriela u galilejski grad Nazaret, ²⁷k djevici zaručenoj za čovjeka po imenu Josip, iz Davida roda. Djevojka se zvala Marija. ²⁸Gabriel joj je rekao: »Pozdravljam te, milošću obdarena! Gospodin je s tobom.«

²⁹No nju su ove riječi uznemirile i pitala se što bi taj pozdrav trebao značiti.

³⁰Anđeo joj je rekao: »Ne boj se, Marijo, jer si stekla Božju naklonost. ³¹Znaj, zatrudnjeta ćeš i roditi sina kojega ćeš nazvati Isus. ³²On će biti velik i zvat će se Sinom Svevišnjega Boga. Gospodin Bog dat će mu prijestolje njegova oca Davida. ³³On će zauvijek vladati Jakovljevom kućom i njegovo će kraljevstvo trajati vječno.«

³⁴Nato je Marija rekla anđelu: »Kako je to moguće? Pa ja sam još djevica!«

³⁵Anđeo joj je odgovorio: »Duh Sveti sići će na tebe i sila Svevišnjega prekrit će te. I zato će se sveto dijete, koje ćeš roditi, zvati Božjim Sinom. ³⁶Ali čuj i ovo: tvoja rođakinja Elizabeta u svojoj odmakloj dobi također nosi sina. Ona ista žena za koju su govorili da ne može imati djece već je u šestom mjesecu trudnoće! ³⁷Bogu ništa nije nemoguće.«

³⁸Marija je rekla: »Gospodinova sam sluškinja, neka

sa mnom bude tako kao što si rekao.« I anđeo je otišao od nje.

Marijin posjet Zahariji i Elizabeti

³⁹⁻⁴⁰Ubrzo nakon toga Marija se spremila i brzo pošla u grad u brdovitom kraju Judeje. Ušla je u Zaharijinu kuću i pozdravila Elizabetu. ⁴¹Kad je Elizabeta začula Marijin pozdrav, dijete je u njoj poskočilo i Elizabeta se ispunila Duhom Svetim. ⁴²Na sav je glas uskliknula: »Ti si najblagoslovljenija od svih žena! I dijete koje ćeš roditi je blagoslovljeno! ⁴³Čime sam zaslužila tu čast da majka mogega Gospodina dolazi k meni? ⁴⁴Jer čim sam začula tvoj pozdrav, dijete u mojoj utrobi poskočilo je od radošći. ⁴⁵Blagoslovljena si jer si vjerovala da će se obistiniti ono što je Bog rekao.«

Marija slavi Boga

⁴⁶Nato je Marija rekla:

»Moja duša slavi Gospodina

⁴⁷ i moj duh se raduje u Bogu, mome Spasitelju,

⁴⁸ jer je pokazao brigu za svoju poniznu sluškinju.

Da, od sada će me svi naraštaji zvati blagoslovljenom

⁴⁹ jer je Svemogući učinio za mene velike stvari.

Sveto je ime njegovo.

⁵⁰ Iz pokoljenja u pokoljenje iskazuje milost onima koji ga se boje.

⁵¹ Svojom je rukom učinio silna djela:

raspršio je one koji su u svom srcu oholi i umišljeni.

⁵² Vladare je svrgnuo s njihovih prijestolja, a ponizne je uzvisio.

⁵³ Gladne je obasuo svakovrsnim dobrima, a bogataše poslao od sebe praznih ruku.

⁵⁴⁻⁵⁵Pomogao je svom sluzi, Izraelu, sjećajući se milosrđa prema Abrahamu i njegovim potomcima zauvijek.

Kao što je i obećao našim precima.«

⁵⁶Marija je ostala kod Elizabete oko tri mjeseca, a zatim se vratila kući.

Ivanovo rođenje

⁵⁷Kad je Elizabeti došlo vrijeme, rodila je sina. ⁵⁸Svi njezini susjedi i rodbina čuli su da joj je Gospodin iskazao veliku milost i radovali su se zajedno s njom.

⁵⁹Kad su osmoga dana nakon djetetova rođenja došli da ga obrežu, htjeli su mu dati ime Zaharija, po ocu.

⁶⁰No djetetova je majka rekla: »Ne! Zvat će se Ivan.«

⁶¹A oni su joj odgovorili: »Nitko od tvoje rodbine ne zove se tako.« ⁶²Zatim su, služeći se znakovima, upitali oca koje ime želi dati djetetu.

⁶³Zaharija je zatražio pločicu za pisanje i napisao: »Ime mu je Ivan.« Svi su se začudili. ⁶⁴Istoga trena Zahariji su se otvorila usta i razvezao jezik te je počeo govoriti i slaviti Boga. ⁶⁵Strah je obuzeo sve susjede i po cijelom judejskom gorju ljudi su prepričavali ove događaje. ⁶⁶Svi koji su za njih čuli, razmišljali su o tome i govorili: »Što li će biti od ovog djeteta?« Jer, bilo je očito da je Gospodinova ruka s njim.

Zaharija slavi Boga

⁶⁷Ivanov otac Zaharija ispunio se Duhom Svetim i počeo proročanski govoriti:

⁶⁸»Neka je blagoslovljen Gospodin,

Bog Izraelov, jer je došao otkupiti svoj narod.

⁶⁹ Poslao nam je moćnoga Spasitelja iz roda svoga sluge Davida,

⁷⁰ kao što je davno obećao po svojim svetim prorocima.

⁷¹ Obećao je da će nas spasiti od neprijatelja

i iz ruku svih onih koji nas mrze;

⁷² da će iskazati milost našim precima i sjetiti se svoga svetog zavjeta.

⁷³ To je bila prisega koju je dao našem pretku

Abrahamu:

⁷⁴ da će nas izbaviti iz ruku neprijatelja

i dopustiti nam da mu služimo bez straha

⁷⁵ te da pred njim budemo sveti i pravedni dokle god živimo.

⁷⁶ Ti ćeš se, dijete moje, zvati prorokom Svevišnjega

Boga

jer ćeš ići pred Gospodinom da mu pripremiš put.

⁷⁷ Donijet ćeš ljudima saznanje o spasenju

kroz oproštenje njihovih grijeha.

⁷⁸ Zbog nježne samilosti našega Boga,

osvanut će nam s visina nova zora,

⁷⁹ da obasja one koji žive u tami i strahu od smrti

i da vodi naše korake na put mira.«

⁸⁰Dječak je rastao i jačao u duhu. Živio je u pustinji sve do dana dok nije stupio pred izraelski narod.

Isusovo rođenje

(Mt 1,18–25)

2¹U to vrijeme car August izdao je naredbu da se u čitavom Rimskom Carstvu provede popis stanovništva. ²Bio je to prvi takav popis i provodio se u vrijeme kad je Kvirinije bio upravitelj Sirije. ³Svi su išli u svoj grad da se odazovu popisu.

⁴S obzirom na to da je potjecao iz Davidova roda, Josip je iz Nazareta, u Galileji, pošao u Judeju, u Davidov grad Betlehem. ⁵Krenuo je zajedno s Marijom, svojom zaručnicom koja je bila trudna. ⁶Za vrijeme njihova boravka u Betlehemu, Mariji se približilo vrijeme porođaja ⁷i rodila je sina, svojega prvorođenca. Budući da za njih nije bilo mjesta u prenoćištu, Marija je povila dijete u plahtice i položila ga u jaslje.

Pastiri i anđeli

⁸U tom su se kraju zatekli i neki pastiri koji su noću čuvali svoja stada na pašnjacima. ⁹Ukazao im se anđeo Gospodnji i Gospodinova slava je zasjala oko njih pa ih je obuzeo strah. ¹⁰Anđeo im je rekao: »Ne bojte se, donosim vam dobru vijest koja će svim ljudima donijeti veliku radost. ¹¹Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj — Krist Gospodin. ¹²Evo kako ćete ga prepoznati: naći ćete dijete povijeno u plahtice kako leži u jaslama.«

¹³Najednom se uz anđela pojavila i velika nebeska vojska. Slavili su Boga riječima:

¹⁴»Neka je slava Bogu na visini,
a na zemlji mir ljudima koji su mu po volji.«

¹⁵Nakon što su anđeli otišli i vratili se na nebo, pastiri su počeli govoriti jedan drugomu: »Pođimo u Betlehem da vidimo to što nam je Gospodin objavio da se dogodilo!«

¹⁶Požurili su u grad i našli Mariju i Josipa s djetetom koje je ležalo u jaslama. ¹⁷Kad su pastiri ugledali dijete, svima su ispričali što im je bilo rečeno o njemu. ¹⁸Svi su ostali zapanjeni onim što su čuli od pastira. ¹⁹A Marija je čuvala u sebi sve što je čula i razmišljala o tome u svom srcu. ²⁰Pastiri su se vratili k stadima, veličajući i slaveći Boga za sve što su čuli i vidjeli, jer se dogodilo upravo onako kako im je anđeo rekao.

²¹Kad je osmoga dana nakon dječakova rođenja nastupilo vrijeme da ga obrežu, dali su mu ime Isus, kako ga je nazvao anđeo još prije začeca.

Isusovo posvećenje u Hramu

²²Došlo je vrijeme da Josip i Marija pristupe obredu očišćenja u skladu s Mojsijevim zakonom. Sa sobom su u Jeruzalem povelj Isusa da ga prinesu pred Gospodina.

²³Jer u Gospodnjem Zakonu stoji: »Svako prvorodeno muško dijete treba biti posvećeno Gospodinu.«¹ ²⁴Išli su prinijeti i žrtvu, onako kako Gospodnji Zakon kaže: »Prinesite dvije golubice ili dva mlada goluba.«²

²⁵U Jeruzalemu je bio pravedan čovjek po imenu Šimun, koji je istinski štovao Boga i iščekivao dan kada će Bog utješiti izraelski narod. Duh Sveti bio je s njim ²⁶i otkrio mu da neće umrijeti prije nego vidi Krista kojeg će poslati Gospodin. ²⁷Pod vodstvom Duha, Šimun je došao u Hram. Kad su Josip i Marija unijeli maloga Isusa da izvrše ono što je Zakonom propisano, ²⁸on ga je uzeo na ruke, odao slavu Bogu i rekao:

²⁹»Gospodine, otpusti sad u miru svoga slugu kao što si obećao!

³⁰ Jer moje oči vidjele su spasenje

³¹ koje si pripremio pred licem svih naroda.

³² On će biti svjetlo ostalim narodima i proslaviti tvoj narod Izrael.«

³³A Isusovi roditelji ostali su zadivljeni onim što je rečeno o njemu. ³⁴Šimun ih je zatim blagoslovio i rekao Mariji, Isusovoj majci: »Zbog ovoga djeteta mnogi će Izraelci pasti, a mnogi će se uzdignuti. On je određen da bude Božji znak, no mnogi će ga odbaciti. ³⁵Tako će izaći na vidjelo skrivene misli mnogih. A tebi će mač probosti dušu.«

Anino proroštvo

³⁶Tamo se nalazila i neka proročica po imenu Ana. Njezin otac bio je Fanuel, a potjecala je iz Ašerova plemena. Bila je vrlo stara. Sedam godina bila je u braku, ³⁷a nakon toga živjela je kao udovica do osamdeset i četvrte godine života. Nije napuštala Hram te je posteći i moleći, danonoćno služila Bogu. ³⁸U taj čas prišla je

¹2,23 »Svako ... Gospodinu.« Vidi Izl 13,2.

²2,24 Citat iz Lev 12,8.

Josipu i Mariji s djetetom i, zahvalivši Bogu, počela govoriti o djetetu svima koji su iščekivali da Bog otkupi Jeruzalem.

³⁹Nakon što su obavili sve što je propisano Gospodnjim Zakonom, Josip i Marija vratili su se u Galileju, u Nazaret, grad u kojem su živjeli. ⁴⁰A dijete je raslo i jačalo; punilo se mudročću i Božja je milost bila na njemu.

Isusovo djetinjstvo

⁴¹Svake godine za blagdan Pashe, Isusovi su roditelji odlazili u Jeruzalem. ⁴²Kad je Isusu bilo dvanaest godina, uputili su se kao i uvijek na proslavu blagdana. ⁴³Kad je blagdan završio, Marija i Josip krenuli su kući. Dječak Isus ostao je u Jeruzalemu, a njegovi roditelji to nisu znali. ⁴⁴Pretpostavljali su da je dječak u njihovoj grupi. Nakon dana hoda počeli su ga tražiti među rođacima i prijateljima. ⁴⁵Kad ga nisu našli, vratili su se u Jeruzalem da ga ondje potraže. ⁴⁶Nakon tri dana našli su ga u Hramu; sjedio je s vjerskim učiteljima, slušao ih i postavljao im pitanja. ⁴⁷Svi koji su ga slušali divili su se njegovim odgovorima i razboru. ⁴⁸Kad su ga Josip i Marija ugledali, zapanjili su se i majka mu je rekla: »Sine, zašto si nam to učinio? Tvoj otac i ja vrlo smo se brinuli tražeći te.«

⁴⁹A Isus im je odgovorio: »Zašto ste me tražili? Zar ne znate da ja moram biti u domu svoga Oca?« ⁵⁰No oni nisu razumjeli što im je htio reći.

⁵¹Isus se vratio s njima u Nazaret i bio im je poslušan. A njegova je majka i dalje razmišljala o svemu tome. ⁵²Isus je rastao, bivao sve mudriji i uživao naklonost i Boga i ljudi.

Služba Ivana Krstitelja

(Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; Iv 1,19-28)

3¹Bilo je to petnaeste godine vladavine cara Tiberija kad je Poncije Pilat upravljao Judejom. Herod je upravljao Galilejom, njegov brat Filip pokrajinama Iturejom i Trahonitidom, a Lizanije Abilenom.

²Ana i Kaifa bili su veliki svećenici. U to vrijeme je Ivan, Zaharijin sin koji je živio u pustinji, dobio zapovijed od Boga ³da obiđe čitav kraj oko Jordana i priopći ljudima Božju poruku da se krste u znak obraćenja kako bi im grijesi bili oprosteni. ⁴Jer tako stoji u knjizi pro-roka Izaije:

- »Glas koji poziva iz pustinje:
 'Pripremite put Gospodinu,
 izravajte mu staze!
 5 Napunit će se svaka dolina
 i izravnati svaka planina;
 sve će se krivudave staze ispraviti
 i neravni putovi postat će ravni.
 6 I svi će vidjeti spasenje koje dolazi od Boga'!»

Izaija 40,3-5

⁷Mnoštvo naroda dolazilo je k Ivanu da ih on krsti, a on im je govorio: »Vi zmiije otrovnice! Tko vas je upozorio da bježite pred nadolazećim Božjim gnjevom? ⁸Pokažite svojim životom da ste se obratili. Činite ono što dokazuje da ste se promijenili i nemojte se pouzdavati u to što je Abraham vaš otac. Jer, ja vam kažem da Bog od ovoga kamena može stvoriti Abrahamovu djecu. ⁹Sjekira je već položena na korijenje drveća. Svako drvo koje ne donosi dobre plodove bit će srušeno i bačeno u vatru.«

¹⁰A mnoštvo ga je pitalo: »Što trebamo činiti?«

¹¹Odgovorio im je: »Svatko tko ima dva ogrtača neka ustupi jedan onomu tko ga nema i svatko tko ima hrane neka je podijeli s drugima!«

¹²I neki poreznici došli su se krstiti i pitali su ga: »Učitelju, što trebamo raditi?«

¹³A on im je odgovorio: »Nemojte uzimati veći porez nego što je propisano!«

¹⁴I neki vojnici su ga pitali: »A što mi trebamo raditi?« Rekao im je: »Nikomu ne uzimajte novac silom, nikoga lažno ne optužujte i budite zadovoljni svojom plaćom!«

¹⁵Ljudi su živjeli u iščekivanju Mesijina dolaska i u sebi se pitali nije li možda Ivan Mesija.

¹⁶On im je svima ovako odgovarao: »Ja vas krstim vodom, ali dolazi onaj tko je snažniji od mene. Ja mu nisam dostojan ni obuću razvezati. On će vas krstiti Duhom Svetim i vatrom. ¹⁷On će očistiti svoje gumno; žito će spremi u svoju žitnicu, a pljevu će spaliti u neugasivoj vatri.« ¹⁸Tako im je, kao i mnogim drugim napomenama, navješćivao Radosnu vijest.

¹⁹Ivan je javno korio Heroda zbog njegove veze s Herodijadom, ženom njegova brata, kao i zbog drugih prijestupa koje je Herod počinio. ²⁰A Herod je pridodao još jedno nepravedno djelo: bacio je Ivana u zatvor.

Isusovo krštenje*(Mt 3,13-17; Mk 1,9-11)*

²¹Kad se sav narod krštavao, krstio se i Isus. Dok je molio, nebo se otvorilo ²²i Duh Sveti, u obliku goluba, sišao je na njega. Začuo se glas s neba: »Ti si moj voljeni sin. U tebi je sva moja radost.«

Isusovo podrijetlo*(Mt 1,1-17)*

²³Isusu je bilo otprilike trideset godina kad je započeo svoju službu. Kako se smatralo, on bio je sin Josipa, Elijeva sina. ²⁴Eli je bio Matatov sin; Matat Levijev; Levi Melkijev sin; Melki Janajev; Janaj Josipov sin; ²⁵Josip Matatijin; Matatija Amosov sin; Amos Nahumov; Nahum Heslijev sin; Hesli Nagajev; ²⁶Nagaj Maatov sin; Maat Matatijin; Matatija Semejev sin; Semej Josekov; Josek Jodin sin;

²⁷Joda Joananov; Joanan Rezin sin; Reza Zorobabelov; Zorobabel Salatielov sin; Salatiel Nerijev; ²⁸Neri Melkijev sin; Melki Adijev; Adija Kozamov sin; Kozam Elmadamov; Elmadam Herov sin; ²⁹Her Isusov; Isus Eliezerov sin; Eliezer Jorimov; Jorim Matatov sin, Matat Levijev;

³⁰Levi Simeonov sin; Simeon Judin; Juda Josipov sin; Josip Jonamov; Jonam Elijakimov sin; ³¹Elijakim Melejev; Melej Menin sin; Mena Matatin; Matata Natanov sin; Natan Davidov; ³²David Jesejev sin; Jesej Obedov; Obed Boozov sin; Booz Salin; Sala Naasonov sin;

³³Naason Aminadabov; Aminadab Adminov sin; Admin Arnijev; Arni Esromov sin; Esrom Faresov; Fares Judin sin; ³⁴Juda Jakovljevi; Jakov Izakov sin; Izak Abrahamov; Abraham Tarin sin; Tara Nahorov; ³⁵Nahor Sarugov sin; Sarug Ragauov; Ragau Falekov sin; Falek Eberov; Eber Salin sin;

³⁶Sala Kainamov; Kainam Arfaksadov sin; Arfaksad Semov; Sem Noin sin; Noa Lamekov; ³⁷Lamek Matuzalin sin; Matuzala Henokov; Henok Jaredov sin; Jared Malaleelov; Malaleel Kainamov; ³⁸Kainan Enosov; Enos Setov sin; Set Adamov; Adam Božji sin.

Isusova kušnja*(Mt 4,1-17; Mk 1,12-15)*

4 ¹Isus se vratio s rijeke Jordana pun Duha Svetoga. Duh ga je odveo u pustinju, gdje ga je davao četrdeset dana iskušavao. ²Za to vrijeme Isus nije ništa jeo i nakon četrdeset dana je ogladnio.

³Tada mu je đavao rekao: »Ako si Božji Sin, naredi ovom kamenu da se pretvori u kruh!« ⁴Isus mu je odgovorio: »Pisano je:

'Čovjek ne živi samo od kruha.'« *Ponovljeni zakon 8,3*

⁵Đavao ga je tada poveo na jedno visoko mjesto i u jednom trenu pokazao mu sva kraljevstva na zemlji. ⁶Rekao mu je: »Dat ću ti svu njihovu moć i slavu, jer meni je dana i ja je mogu dati komu god želim. ⁷Ako se meni pokloniš, sve će to biti tvoje.«

⁸Isus mu je odgovorio: »Pisano je:

'Gospodinu, svom Bogu, klanjaj se i služi jedino njemu.'« *Ponovljeni zakon 6,13*

⁹Zatim je đavao odveo Isusa u Jeruzalem i postavio ga na vrh Hrama. Rekao mu je: »Ako si Božji Sin, baci se! ¹⁰Jer pisano je:

'On će zapovjediti svojim anđelima da te čuvaju.'
Psalam 91,11

¹¹A piše i ovo:

'Oni će te svojim rukama nositi da ne udariš nogom o kamen.'« *Psalam 91,12*

¹²A Isus mu je odgovorio: »Rečeno je i ovo:

'Ne iskušavaj Gospodina, svojega Boga.'«
Ponovljeni zakon 6,16

¹³Pošto je iscrpio sve kušnje, đavao je otišao od Isusa dok ne nastupi pogodan trenutak.

¹⁴Isus se vratio u Galileju pun sile Duha, a vijest o njemu proširila se po cijelom kraju. ¹⁵Počeo je poučavati u sinagogama i svi su ga slavili.

Isus u Nazaretu

(Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)

¹⁶Zatim je otišao u Nazaret, grad u kojem je odrastao. U subotu je, kao i uvijek, otišao u sinagogu i ustao da čita. ¹⁷Pružili su mu svitak proroka Izaije. Odmotao ga je i našao mjesto gdje piše:

¹⁸»Duh Gospodnji je na meni, jer me odabrao, da donesem Radosnu vijest siromašnima.

Poslao me da zarobljenima objavim oslobođenje, slijepima povratak vida, da oslobodim potlačene i

¹⁹ da proglasim godinu Gospodnje milosti.«

Izaija 61,1-2

²⁰Zatim je smotao svitak, vratio ga podvorniku sinagoge i sjeo, a oči svih prisutnih bile su uprte u njega.

²¹Rekao im je: »Danas su se ispunile ove riječi, koje ste čuli svojim ušima.«

²²Svi su govorili sve najbolje o njemu i bili su zadivljeni ljepotom riječi koje su izlazile iz njegovih usta. Govorili su: »Nije li to Josipov sin?«

²³A on im je rekao: »Naravno, sada ćete mi navesti onu uzrečicu: 'Doktore, izliječi samoga sebe!' Sve što smo čuli da si učinio u Kafarnaumu, učini i ovdje, u svom gradu!« ²⁴Zatim je dodao: »Istinu vam kažem, ni jedan prorok nije prihvaćen u svom zavičaju. ²⁵Istina je i ovo: u Ilijino vrijeme, kada tri godine i šest mjeseci nije bilo kiše i cijelom je zemljom zavladała velika glad, bilo je mnogo udovica u Izraelu. ²⁶No Ilija nije bio poslan ni jednoj od njih, već jednoj udovici iz Sarfate, u sidonskom kraju. ²⁷A u vrijeme proroka Elizeja bilo je mnogo gubavaca u Izraelu, ali nije se očistio ni jedan od njih, nego Sirijac Naaman.«

²⁸Čim su to čuli, svi su se prisutni u sinagogi rasrdili.

²⁹Ustali su, izbacili ga iz grada i odveli na rub brda na kojem je grad bio sagrađen. Htjeli su ga baciti s litice,

³⁰ali on je prošao između njih i otišao svojim putem.

Isus oslobađa opsjednutog

(Mk 1,21-28)

³¹Isus se uputio u Kafarnaum, grad u Galileji, gdje je subotom poučavao. ³²Ljudi su bili zadivljeni njegovim

poučavanjem jer je govorio s autoritetom. ³³U sinagogi je bio čovjek opsjednut zlim duhom i povikao je iz svega glasa: ³⁴»Što hoćeš s nama, Isuse iz Nazareta? Jesi li došao da nas uništiš? Ja znam tko si ti — Božji Svetac!«

³⁵A Isus ga je ukorio i rekao mu: »Umukni! Izađi iz njega!« Zao duh je naočigled svih oborio čovjeka na tlo i izašao iz njega ne učinivši mu nikakvo zlo.

³⁶Ljudi su ostali zadivljeni i počeli govoriti jedni drugima: »Kakvo li je ovo učenje? S autoritetom i silom zapovijeda zlim duhovima i oni izlaze.«

³⁷Vijest o njemu proširila se po svim okolnim mjestima.

Petrova punica

(Mt 8,14-17; Mk 1,29-34)

³⁸Isus je izašao iz sinagoge i otišao Šimunovoj¹ kući. Šimunova punica imala je jaku groznicu pa su zamolili Isusa da joj pomogne. ³⁹On se nagnuo nad nju, naredio groznici da napusti ženino tijelo i groznica ju je ostavila. Žena je istoga trena ustala i počela ih posluživati.

Isus odlazi i u druge gradove

(Mk 1,35-39)

⁴⁰Nakon zalaska sunca ljudi su doveli k Isusu svoje bolesnike. Bolevali su od najrazličitijih bolesti, a Isus ih je ozdravljao polažući ruke na svakoga od njih. ⁴¹I zli su duhovi izlazili iz mnogih vičući: »Ti si Božji Sin.« A on im je zaprijetio i zabranio im da govore jer su oni znali da je on Krist. ⁴²Kad je svanulo, Isus je izašao i otišao na neko pusto mjesto. Ali mnoštvo ga je tražilo. Kad su ga našli, nastojali su ga spriječiti da ode od njih. ⁴³A Isus im je rekao: »Moram i u drugim gradovima navijestiti Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu jer sam zbog toga i poslan.«

⁴⁴I nastavio je propovijedati u sinagogama širom Judeje.

Petar, Jakov i Ivan

(Mt 4,18-22; Mk 1,16-20)

5 ¹Jednom je Isus stajao na obali Genezaretskoga jezera, a mnoštvo se tiskalo oko njega da sluša Božju riječ. ²Isus je spazio na obali dvije lađice iz kojih su izašli ribari i ispirali svoje mreže. ³Isus je ušao u lađicu koja je pripadala Šimunu² i zamolio ga da se malo odmaknu od obale. Zatim je sjeo i iz lađice poučavao ljude.

⁴Kad je završio, rekao je Šimunu: »Zaplovite prema pučini! Tamo bacite mreže da uhvatite ribu.«

⁵Šimun je odgovorio: »Gospodaru, svu noć smo se trudili i ništa nismo ulovili, ali ako ti tako kažeš, bacit ću mreže.« ⁶Poslušali su Isusa i ulovili toliko ribe da su im mreže počele pucati. ⁷Dali su znak svojim prijateljima iz druge lađice da im dođu pomoći. Kad su oni došli, obje su lađice toliko natovarili da su počele tonuti.

¹4,38 *Šimun* Drugo ime bilo mu je Petar.

²5,3 *Šimun* Drugo ime bilo mu je Petar.

⁸⁻⁹Kad je Šimun Petar to vidio, bacio se na koljena pred Isusa i rekao: »Idi od mene, Gospodine, jer sam grešan čovjek!« I on i svi koji su bili s njim ostali su zapanjeni ulovom. ¹⁰Zapanjeni su bili i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, koji su ribarili zajedno sa Šimunom.

Isus je nato rekao Šimunu: »Ne boj se! Od sada ćeš loviti ljude.«

¹¹Oni su izvukli lađice iz vode, ostavili sve i krenuli za Isusom.

Isus ozdravlja gubavca

(Mt 8,1-4; Mk 1,40-45)

¹²Jednom dok je bio u nekom gradu, Isus je naišao na čovjeka prekrivena gubom. Kad je ugledao Isusa, gubavac je pao ničice i zamolio ga: »Gospodine, ako želiš, možeš me izliječiti.«

¹³Isus je ispružio ruku, dodirnuo ga i rekao: »Želim. Ozdravi!« I guba je istoga trena nestala. ¹⁴Isus mu je tada zapovjedio: »Nikomu ne govori o ovom nego idi, pokaži se svećeniku¹ i prinesi žrtvu za svoje očišćenje, kako je Mojsije zapovjedio. To će biti pokazatelj tvojeg ozdravljenja.«

¹⁵Vijest o Isusu sve se više širila i ljudi su u velikom broju dolazili da ga čuju i da ih izliječi od bolesti. ¹⁶A on bi se često povlačio na pusta mjesta i molio.

Isus ozdravlja uzetoga

(Mt 9,1-8; Mk 2,1-12)

¹⁷Jednom dok je poučavao, sjedili su s njim farizeji i učitelji Zakona koji su stigli iz svih gradova Galileje, Judeje i iz Jeruzalema. A Gospodinova snaga bila je s njim da iscjeljuje bolesne. ¹⁸Tada su došli neki ljudi noseći na ležaju uzetoga čovjeka. Pokušavali su ga unijeti i staviti pred Isusa, ¹⁹no zbog mnoštva ga nisu mogli unijeti, pa su se popeli na kuću i kroz krov ga, na ležaju, spustili pred Isusa. ²⁰Kad je Isus vidio njihovu vjeru, rekao je: »Priatelju, grijesi su ti oprošteni!«

²¹Nato su učitelji Zakona i farizeji počeli razmišljati u sebi: »Tko je ovaj što huli? Tko osim Boga može opraštati grijeh?«

²²Ali Isus je znao što misle i odgovorio im: »Zašto tako razmišljate? ²³Što je lakše reći: 'Grijesi su ti oprošteni' ili 'Ustani i hodaj'? ²⁴Sin Čovječji ima vlast na Zemlji

¹ **5,14 pokaži se svećeniku** Po Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavi Židov ozdravio.

oprašati grijeh. Ako kažem ovom čovjeku: 'Ustani i hodaj!', znat ćete da uistinu imam vlast. Zatim je rekao uzetome: »Govorim tebi mladiću, ustani, uzmi svoj ležaj i idi kući!« ²⁵Istoga trena čovjek je pred njihovim očima ustao, pokupio ležaj i otišao svojoj kući slaveći Boga. ²⁶A svi su bili zadivljeni i veličali su Boga, govoreći puni strahopoštovanja: »Danas smo vidjeli nevjerojatne stvari.«

Levi (Matej) ide za Isusom

(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)

²⁷Nakon toga Isus je izašao i sreo poreznika po imenu Levi, koji je sjedio na naplatnom mjestu. Isus mu je rekao: »Pođi za mnom!« ²⁸A Levi je ostavio sve, ustao i krenuo za njim.

²⁹Priredio je za Isusa veliku gozbu u svojoj kući i mnogi poreznici i drugi ljudi jeli su s njima. ³⁰Farizeji, a među njima i neki učitelji Zakona, prigovarali su Isusovim učenicima: »Zašto jedete i pijete s poreznicima i grešnicima?«

³¹A Isus im je nato odgovorio: »Ne trebaju liječnika oni koji su zdravi, nego oni koji su bolesni. ³²Ja nisam došao da pozovem na obraćenje pravednike, nego grešnike.«

O postu

(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)

³³Nato su mu oni rekli: »Ivanovi učenici često poste i mole, a isto tako i učenici farizeja. A tvoji uvijek jedu i piju.«

³⁴Isus im je rekao: »Možete li prisiliti goste mladoženje da poste dok je on s njima? ³⁵Ali doći će vrijeme kad će im uzeti mladoženju. Tada će i oni postiti.«

³⁶Ispričao im je i usporedbu: »Nitko ne para tkaninu s nove odjeće da bi je stavio kao zakrpu na staru. Inače će novu odjeću poderati, a zakrpa neće pristajati staroj. ³⁷I nitko ne ulijeva novo vino u stare mjehove. Inače će oni puknuti, vino će se proliti, a mjehovi uništiti. ³⁸Novo se vino mora uliti u nove mjehove. ³⁹Pošto je kušao staro vino, nitko ne želi piti novo jer će reći: 'Staro je dobro!'«

Isus je gospodar

(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)

6 ¹Jedne subote Isus je prolazio kroz žitna polja, a njegovi su učenici trgali klasje, trljali ga rukama i

jeli. ²A neki su farizeji rekli: »Zašto radite ono što Zakon subotom ne dopušta?«

³Isus im je odgovorio: »Zar niste čitali što je David napravio kad su on i njegovi pratioci ogladnjeli? ⁴Niste li čitali da je ušao u Gospodinovu kuću, uzeo prinijete kruhove — koje po Zakonu ne smije jesti nitko osim svećenika — i jeo ih, a dao je i svojim pratiocima da jedu?« ⁵Rekao im je i ovo: »Sin Čovječji gospodar je i subote.«

Čovjek s usahlom rukom

(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)

⁶Druge subote Isus je otišao u sinagogu i poučavao ljude. Ondje je bio čovjek s usahlom desnom rukom. ⁷Učitelji Zakona i farizeji držali su Isusa na oku da vide hoće li u subotu koga izliječiti. Tražili su povoda da ga optuže. ⁸On je znao kako razmišljaju i rekao je čovjeku s usahlom rukom: »Ustani i stani pred ljude!« Čovjek je ustao i stao pred njih. ⁹Isus im je rekao: »Pitam vas, što Zakon dopušta da se čini u subotu: dobro ili zlo? Da se život spasi ili uništi?« ¹⁰Pogledao je sve oko sebe i zatim rekao čovjeku: »Ispruži ruku!« On je tako i učinio i ruka mu je ozdravila. ¹¹A oni su se razbjesnili i počeli smišljati među sobom što da učine Isusu.

Isus izabire apostole

(Mt 10,1–4; Mk 3,13–19)

¹²Tih dana Isus je otišao na goru da se moli i proveo je čitavu noć u moleći se Bogu. ¹³Kad je svanulo, pozvao je k sebi svoje učenike i od njih izabrao dvanaesticu koje je prozvao apostolima: ¹⁴Šimuna — kojeg je nazvao Petar, Andriju — njegova brata, Jakova i Ivana, Filipa, Bartolomeja, ¹⁵Mateja, Tomu, Jakova — Alfejeva sina, Šimuna — zvanog Zelot, ¹⁶Judu — Jakovljeva sina — i Judu Iskariotskog, koji je postao izdajnik.

Govor na gori

(Mt 4,23–25; 5,1–12)

¹⁷Isus je zajedno s njima sišao s gore i zaustavio se na visoravni gdje se nalazilo veliko mnoštvo njegovih učenika. Bilo je tu i mnogo naroda iz cijele Judeje, Jeruzalema, tirkog i sidonskog priobalja. ¹⁸Došli su da ga čuju i da ih ozdravi od bolesti. A iscijelio je i one koje su mučili zli duhovi. ¹⁹Svatko iz mnoštva pokušavao ga je dotaknuti, jer je iz njega izlazila snaga koja je ozdravljala sve.

²⁰Gledajući u svoje učenike, Isus je progovorio:

- »Blago siromašnima,
jer kraljevstvo Božje pripada vama.
- ²¹ Blago vama koji ste sada gladni,
jer ćete se nasititi.
Blago vama koji sada jecate,
jer ćete se smijati.
- ²² Blago vama kad vas ljudi mrze, izopćuju i vrijeđaju,
kad vas smatraju zlima i odbacuju zbog Sina
Čovječjega.
- ²³ Veselite se tada i skačite od radosti,
jer je vaša nagrada na nebu velika.
Pa i njihovi su preci to isto činili prorocima.
- ²⁴ Teško vama, bogataši, jer ste već primili svoju
utjehu.
- ²⁵ Teško vama koji ste sada siti, jer ćete biti gladni.
Teško vama koji se sada smijete, jer ćete tugovati i
jecati.
- ²⁶ Teško vama kad svi o vama budu lijepo govorili,
jer tako su se i njihovi preci ponašali prema lažnim
prorocima.«

Volite svoje neprijatelje

(Mt 5,38–48; 7,12a)

²⁷»A ja kažem vama koji slušate: volite svoje neprijatelje! Činite dobro onima koji vas mrze! ²⁸Blagoslivljajte one koji vas proklinju! Molite za one koji se prema vama loše odnose! ²⁹Ako te tko udari po jednom obrazu, ti mu okreni i drugi. Ako ti tko uzme ogrtač, dopusti mu da ti uzme i košulju. ³⁰Daj svakomu tko te traži, a ako ti tko nešto uzme, ne zahtijevaj da ti vrati! ³¹Onako kako želite da se ljudi ponašaju prema vama, tako se i vi ponašajte prema njima. ³²Ako volite samo one koji vas vole, kakvu zahvalnost zaslužujete? Pa i grešnici vole one koji njih vole. ³³Ako činite dobro onima koji čine dobro vama, kakvu zahvalnost zaslužujete? Tako rade i grešnici. ³⁴Ako, pak, posuđujete onima za koje vjerujete da će vam vratiti, kakvu zahvalnost zaslužujete? Čak i grešnici posuđuju grešnicima da bi isto toliko dobili natrag. ³⁵A vi volite svoje neprijatelje! Činite im dobro i posuđujte, ne očekujući ništa zauzvrat. Tada će vaša nagrada biti velika i bit ćete sinovi Svevišnjega, jer je on dobar prema nezahvalnima i zlima. ³⁶Budite milosrdni, kao što je i vaš Otac milosrdan!«

Ne sudite!*(Mt 7,1-5)*

³⁷»Ne sudite drugima i neće vam biti suđeno! Ne osuđujte i nećete biti osuđeni. Opraštajte i bit će vam oprašteno! ³⁸Dajte i dobit ćete! Nasut će vam se dobra, nabijena i protresena mjera i još će vam se prosipati preko ruba. Kako mjerite drugima, tako će se mjeriti i vama.«

³⁹Ispričao im je i usporedbu: »Može li slijepac voditi slijepca? Neće li obojica upasti u jamu? ⁴⁰Ni jedan učenik nije veći od svoga učitelja, nego je, kad je potpuno poučen, jednak svom učitelju.

⁴¹Zašto primjećuješ trun u oku svoga brata, a ne vidiš gredu u svom vlastitom oku? ⁴²Kako možeš reći svojem bratu: 'Brate, daj da ti izvadim taj trun iz oka', kad ne vidiš gredu u svom vlastitom oku? Licemjeru! Prvo izvadi gredu iz svoga oka, a tek onda ćeš jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz oka svojega brata.«

Dvije vrste plodova*(Mt 7,17-20; 12,34b-35)*

⁴³»Nema dobra stabla koje rodi lošim plodovima ni lošega stabla koje rađa dobrim plodovima; ⁴⁴svako se stablo prepoznaje po plodovima. S trnovita grma ne beru se smokve, niti se s kupinova grma bere grožđe. ⁴⁵Dobar čovjek čuva u svom srcu dobro, pa tako iz njega i iznosi dobro. A zao čovjek iz svoga zlog srca iznosi zlo. Jer, čovjekova usta izgovaraju ono čime je ispunjeno njegovo srce.«

Graditi na stijeni*(Mt 7,24-27)*

⁴⁶»Zašto me zovete: 'Gospodine, Gospodine', a ne činite ono što kažem? ⁴⁷Svatko tko dolazi k meni, čuje moje riječi i izvršava ih, sličan je ⁴⁸čovjeku koji je ovako sagradio kuću: kopao je duboko i postavio temelje na stijeni. Kad je rijeka nadošla, bujica je navalila na kuću, ali je nije mogla uzdrmati jer je kuća bila dobro sagrađena. ⁴⁹Ali onaj tko sluša moje riječi i ne izvršava ih, sličan je čovjeku koji je sagradio kuću na zemlji bez temelja; bujica je navalila i kuća se odmah srušila, a od nje je ostala velika ruševina.«

Časnikov sluga*(Mt 8,5-13; Iv 4,43-54)*

7¹Nakon što je narodu rekao sve to, uputio se u Kafarnaum. ²Tamo je živio neki časnik čiji je sluga bio jako

bolestan, na pragu smrti, a časniku je bio vrlo drag. ³Kad je časnik čuo za Isusa, poslao je židovske starješine da ga zamole da dođe i spasi život njegovom sluzi. ⁴Kad su stigli k Isusu, počeli su ga usrdno moliti za to govoreći: »On zaslužuje da mu to učiniš ⁵jer voli naš narod i jer nam je sagradio sinagogu.«

⁶Isus je otišao s njima i kad je već bio nadomak kuće, časnik mu je poslao u susret svoje prijatelje s porukom: »Gospodine, nemoj se zamarati jer nisam dostojan da dođeš pod moj krov. ⁷Zato i nisam došao pred tebe, ali reci riječ i moj će sluga ozdraviti. ⁸Jer kao što sam i sâm podređen drugima, tako i ja imam vojnike pod sobom. Tako jednom kažem: 'Idi!' i on ode, a drugom: 'Dođi!' i on dođe. I svojem sluzi kažem: 'Učini to!' i on poslušna.«

⁹Kad je Isus to čuo, ostao je zadivljen. Okrenuo se gomili koja ga je slijedila i rekao im: »Kažem vam, nisam naišao na ovakvu vjeru ni u Izraelu.«

¹⁰A kad su se oni što ih je časnik poslao vratili, našli su slugu zdrava.

Mladić iz Naina

¹¹Isus je zatim otišao u grad koji se zvao Nain. Slijedili su ga njegovi učenici i mnoštvo ljudi. ¹²Kad se približio gradskim vratima, ugledao je pogrebnu povorku. Neka udovica pokapala je sina jedinca. S njom je bilo i mnogo ljudi iz grada. ¹³Kad ju je Gospodin ugledao, sažalio se nad njom i rekao joj: »Nemoj plakati!« ¹⁴Prišao je i dotaknuo lijes, a oni koji su ga nosili zaustavili su se. Tada je rekao: »Mladiću, tebi govorim, ustani!« ¹⁵I mrtvac je ustao i progovorio, a Isus ga je predao njegovoj majci.

¹⁶Sve je obuzelo strahopoštovanje i počeli su slaviti Boga govoreći: »Među nama se pojavio velik prorok« i »Bog je došao u pomoć svom narodu!«

¹⁷Vijest o Isusu proširila se po cijeloj Judeji i okolici.

Ivanovo pitanje

(Mt 11,2–19)

¹⁸Ivanovi učenici sve su to ispričali Ivanu. ¹⁹On je tada pozvao dvojicu svojih učenika i poslao ih Gospodinu da ga upitaju: »Jesi li ti onaj koji treba doći ili trebamo čekati drugoga?«

²⁰Kad su došli k Isusu, rekli su mu: »Ivan Krstitelj nas je poslao da te pitamo: 'Jesi li ti onaj koji treba doći ili trebamo čekati drugoga?'«

²¹U to je vrijeme ozdravio mnoge od njihovih bolesti, muka i zlih duhova, a mnogim je slijepima vratio vid. ²²Zato im je odgovorio: »Idite i recite Ivanu što ste vidjeli i čuli: slijepi vide, hromi hodaju, gubavci se čiste od gube, gluhi čuju, mrtvi se vraćaju u život, a siromašnima se propovijeda Radosna vijest. ²³Blago onomu tko se zbog mene ne poljulja.«

²⁴Nakon što su Ivanovi glasnici otišli, počeo je mnoštvu govoriti o Ivanu: »Što ste išli vidjeti u pustinji? Trsku koja se savija na vjetru? ²⁵Ne? Što ste onda išli vidjeti? Čovjeka odjevena u finu odjeću? Ne, ljudi koji nose finu odjeću i žive u raskoši nalaze se u kraljevskim palačama. ²⁶Pa što ste onda išli vidjeti? Proroka? Da, kažem vam, i više od proroka. ²⁷On je onaj o kojem je pisano:

'Gledaj, šaljem svoga glasnika pred tobom.

On će ti pripremiti put.'

Malahija 3,1

²⁸Kažem vam, među rođenima od žene nitko nije veći od Ivana. Pa ipak, i onaj najmanji u Božjem kraljevstvu veći je od njega.«

²⁹Svi koji su to čuli priznali su da je Božji nauk ispravan, čak i neki poreznici. To su bili oni koje je krstio Ivan. ³⁰No farizeji i učitelji Zakona odbacili su plan koji je Bog imao za njih tako što su odbili da ih Ivan krsti.

³¹»S čime ću usporediti ljude ovog vremena? Kakvi su oni? ³²Oni su kao djeca koja sjede na tržnici i jedni drugima dovikuju:

'Svirali smo vam,
ali niste plesali;
pjevali smo vam tužaljku,
ali niste plakali.'

³³Jer Ivan Krstitelj došao je i nije jeo kruha niti je pio vina, a vi govorite: 'U njemu je zli duh.' ³⁴Sin Čovječji, pak, došao je te jede i pije, a vi kažete: 'Gledajte, ovaj je proždrljivac i pijanac, prijatelj poreznika i grešnika!' ³⁵Ali mudrost opravdavaju sva njezina djeca.«

Šimun farizej

³⁶Neki farizej pozvao je Isusa k sebi na objed. Isus je otišao u farizejevu kuću i smjestio se za stol. ³⁷U tom gradu živjela je neka žena koja je bila javna grešnica. Kad je doznala da Isus jede u farizejevoj kući, došla je i

donijela alabastrenu posudu s mirisnim uljem. ³⁸Stajala je iza Isusa, do njegovih nogu i jecajući počela prati noge svojim suzama, brisati ih kosom, ljubiti i mazati ih mirisnim uljem. ³⁹Kad je to vidio farizej koji ga je pozvao k sebi, rekao je u sebi: »Da je ovaj čovjek prorok, znao bi tko je i kakva je ovo žena koja ga dodiruje. Znao bi da je grešnica.«

⁴⁰Isus mu je rekao: »Šimune, moram ti nešto reći.« Šimun je odgovorio: »Samo reci, učitelju!«

⁴¹»Nekom su vjerovniku dugovala dvojica; jedan mu je dugovao pet stotina srebrnjaka, a drugi pedeset. ⁴²Budući da mu nisu mogli vratiti, on im je obojici velikodušno oprostio dug. Koji će ga od njih sada više voljeti?«

⁴³Šimun je odgovorio: »Pretpostavljam onaj kojemu je oprošten veći dug.«

»Dobro si prosudio«, odgovorio mu je Isus. ⁴⁴Nato se okrenuo prema ženi i rekao Šimunu: »Vidiš li ovu ženu? Ja sam došao u tvoju kuću i ti mi nisi dao vode da operem noge. A ona mi ih je oprala svojim suzama i obrisala svojom kosom. ⁴⁵Ti me nisi dočekao poljupcem, a ona mi, otkako sam ušao, nije prestala ljubiti noge. ⁴⁶Ti mi nisi pomazao glavu uljem, a ona mi je mirisnim uljem namazala noge. ⁴⁷I zato ti kažem da su joj oprošteni mnogi grijesi, jer je pokazala puno ljubavi. A onaj komu se malo prašta, malo i ljubi.«

⁴⁸Onda je rekao ženi: »Grijesi su ti oprošteni.«

⁴⁹Nato su oni koji su jeli s njim počeli govoriti jedan drugomu: »Tko je taj da čak i grijeha oprašta?«

⁵⁰A on joj je rekao: »Tvoja te vjera spasila. Idi u miru!«

Usporedba o sijaču

(Mt 13,1–17; Mk 4,1–12)

8 ¹Poslije toga Isus je išao po gradovima i selima propovijedajući i navješćujući Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu. S njim su bila i Dvanaestorica. ²Bile su tu i neke žene koje je izliječio od zlih duhova i raznih bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje je istjerao sedam zlih duhova; ³Ivana, žena Herodova, upravitelja Kuza; Suzana i mnoge druge. Te žene su vlastitim novcem pomagale Isusu i njegovim apostolima.

⁴Dok se još skupljala gomila ljudi iz raznih gradova, Isus je počeo govoriti služeći se usporedbom:

⁵»Sijač je pošao sijati sjeme. Kako je sijao, neko je

sjeme palo duž puta. Ljudi su ga zgazili i ptice nebeske pozobale. ⁶Drugo sjeme palo je na kamen. Kad je izniknulo, osušilo se jer nije imalo vlage. ⁷Neko je pak sjeme palo u trnje, a trnje je naraslo skupa s njim i ugušilo ga. ⁸Neko je sjeme palo na plodno tlo, naraslo i donijelo stostruki urod.« Dok je ovo govorio, pozivao je ljude govoreći:

»Tko ima uši, neka čuje!«

⁹Njegovi učenici pitali su ga što ta usporedba znači ¹⁰pa im je rekao: »Vama je dana prednost da saznate tajne Božjega kraljevstva, a ostalima se govori u usporedbama tako da

'Gledajući ne vide i slušajući ne razumiju.'« *Izaija 6,9*

Isus objašnjava usporedbu

(Mt 13,18-23; Mk 4,13-20)

¹¹»Ovo je značenje usporedbe: sjeme je Božja riječ. ¹²Ono koje je palo duž puta predstavlja one koji čuju, ali dolazi đavao i uzima im riječ iz srca, tako da ne povjeruju u nju i ne budu spašeni. ¹³Sjeme koje je palo na kamen predstavlja one koji radosno prihvaćaju riječ čim je čuju, ali nemaju korijena. Oni kratko vrijeme vjeruju, ali kad dođu iskušenja, otpadnu. ¹⁴Sjeme koje je palo među trnje predstavlja one koji čuju riječ, ali oni nikada ne donesu ploda jer je zaguše brigama, bogatstvom i raznim životnim užicima. ¹⁵A sjeme koje je palo na dobru zemlju, predstavlja ljude dobra i poštena srca koji zadrže riječ koju čuju i svojom ustrajnošću donose plodove.«

Svjetiljka

(Mk 4,21-25)

¹⁶»Nitko ne pali svjetiljku da je stavi pod posudu ili pod krevet. Svjetiljka se stavlja na postolje tako da oni koji ulaze mogu vidjeti svjetlo. ¹⁷Jer nema ništa skriveno što neće izaći na javu niti išta tajno što neće biti svima obznanjeno i ugledati svjetlo dana. ¹⁸Dakle, slušajte pažljivo, jer će onaj tko ima dobiti još više, a onomu tko nema uzet će se i ono što misli da ima.«

Isusova prava obitelj

(Mt 12,46-50; Mk 3,31-35)

¹⁹Isusova majka i braća došli su k njemu, ali mu se zbog gomile nisu mogli približiti. ²⁰Netko je javio Isusu:

»Tvoja majka i braća stoje vani i žele te vidjeti.«

²¹A on im je odgovorio: »Moja majka i moja braća su oni koji čuju Božju riječ i izvršavaju je.«

Oluja

(Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)

²²Jednog dana Isus je ušao u lađicu sa svojim učenicima i rekao im: »Pođimo na drugu stranu jezera!« I isplovili su. ²³Dok su plovili, Isus je zaspao. Na jezero se spustila oluja. Lađica se počela puniti vodom i našli su se u opasnosti. ²⁴Učenici su došli k Isusu i probudili ga govoreći: »Gospodaru, Gospodaru, tonemo!«

Isus je nato ustao, zapovjedio vjetru i valovima da se stišaju i sve se smirilo. ²⁵Zatim je rekao učenicima: »Gdje vam je vjera?«

A oni su bili zapanjeni i zastrašeni te su govorili jedan drugomu: »Tko je ovaj čovjek da zapovijeda čak i vjetru i vodi, a oni mu se pokoravaju?«

Opsjednut čovjek

(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

²⁶Otplovili su tada u geraski kraj, koji se nalazi nasuprot Galileji, na drugoj strani jezera. ²⁷Čim je Isus stupio na obalu, pristupio mu je čovjek iz grada, opsjednut zlim duhovima. Već dugo nije nosio odjeće niti je živio u kući, nego po grobnicama. ²⁸Kad je ugledao Isusa, kriknuo je, pao pred njega i jakim glasom povikao: »Što želiš od mene, Isuse, sine Svevišnjega Boga? Molim te, nemoj me mučiti!« ²⁹Jer, Isus je bio zapovjedio nečistom duhu da izađe iz njega. Već je mnogo puta zli duh zaposjeo čovjeka i premda su ga čuvali pod stražom i vezali mu ruke i noge lancima, uvijek bi ih potrgao i zao duh bi ga odvuкао u puste krajeve.

³⁰Isus ga je upitao: »Kako se zoveš?«

Čovjek je odgovorio: »Legija«¹, jer su u njega ušli mnogi zli duhovi. ³¹Oni su preklinjali Isusa da ih ne pošalje u vječnu tamu. ³²Na obronku je paslo veliko krdo svinja i zli duhovi su preklinjali Isusa da im dopusti da uđu u njih i on im je dopustio. ³³Zli duhovi izašli su iz čovjeka i ušli u svinje, a krdo se strmoglavilo s litice ravno u jezero i utopilo se.

³⁴Kad su čuvari krda vidjeli što se dogodilo, otrčali su i ispričali cijelom gradu i okolici. ³⁵Ljudi su izašli da vide

¹8,30 *Legija* Ime koje znači »vrlo mnogo.« Legija je bila jedinica rimske vojske koja je brojala oko šest tisuća vojnika.

što se dogodilo. Došli su k Isusu i našli čovjeka iz kojega su izašli zli duhovi kako sjedi do Isusovih nogu, odjeven i zdrava razuma. Sve je obuzeo strah. ³⁶Oni koji su vidjeli što se dogodilo ispričali su im kako je Isus iscijelio čovjeka opsjednutog zlim duhovima. ³⁷Sve stanovnike geraskoga kraja obuzeo je silan strah pa su molili Isusa da ode od njih. Isus je ušao u lađicu i krenuo nazad. ³⁸A čovjek iz kojega su izašli zli duhovi molio je Isusa da ga uzme sa sobom.

No Isus ga je poslao od sebe s riječima: »Vrati se kući i ispričaj sve što ti je Bog učinio!« ³⁹Čovjek je otišao i po cijelom gradu razglasio što je Isus učinio za njega.

Djevojčica i bolesna žena

(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰Kad se Isus vratio, mnoštvo ga je srdačno dočekalo jer su ga svi iščekivali. ⁴¹Tada se pojavio i čovjek po imenu Jair, upravitelj sinagoge. Pao je pred Isusove noge i počeo ga preklinjati da dođe k njegovoj kući ⁴²jer mu je dvanaestogodišnja kći jedinica na samrti. Dok je Isus išao njegovoj kući, gomila se tiskala oko njega.

⁴³Tu je bila i neka žena koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja i koja je sve svoje imanje potrošila na liječnike, a nitko je nije mogao izliječiti. ⁴⁴Ona mu je prišla odostraga i dotaknula rub njegove odjeće. Istoga trena krvarenje se zaustavilo. ⁴⁵Isus je upitao: »Tko me je to dotaknuo?«

I dok su svi nijekali da su to učinili, Petar je rekao: »Učitelju, ljudi se guraju oko tebe sa svih strana.« ⁴⁶No Isus je rekao: »Netko me dotaknuo jer osjećam da je sila izašla iz mene.« ⁴⁷Kad je žena vidjela da nije prošla nezapaženo, prišla je dršćući i pala pred Isusa. Pred svima je priznala zašto ga je dotaknula i kako je istoga trena ozdravila. ⁴⁸A Isus joj je nato rekao: »Kćeri, tvoja te vjera iscijelila. Idi u miru!«

⁴⁹Dok je on još govorio, došao je netko iz kuće upravitelja sinagoge i rekao: »Tvoja kći je umrla. Nemoj više zamarati učitelja.«

⁵⁰Isus je to čuo i obratio se upravitelju: »Ne boj se! Samo vjeruj i ozdravit će.«

⁵¹Kad je stigao u kuću, nije dopustio da itko uđe s njim, osim Petra, Ivana, Jakova i roditelja umrle djevojčice. ⁵²Svi prisutni plakali su i tugovali za djevojčicom, a Isus im je rekao: »Prestanite plakati jer ona nije mrtva! Samo spava.«

⁵³No oni su mu se počeli rugati jer su znali da je umrla. ⁵⁴Isus ju je primio za ruku i povikao: »Dijete, ustani!« ⁵⁵Djevojčici se vratio duh i istoga je trenutka ustala. Isus je tada zapovjedio da joj daju nešto za jelo. ⁵⁶Njezini su roditelji ostali zaprepašteni, a on im je naložio da nikome ne govore što se dogodilo.

Isus šalje apostole

(Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

9¹Isus je sazvaao Dvanaesticu i dao im moć i vlast nad svim zlim duhovima i da iscjeljuju bolesti. ²Zatim ih je poslao da govore o Božjem kraljevstvu i ozdravljaju bolesne. ³Rekao im je: »Ne uzimajte ništa sa sobom na put: ni štap, ni torbu, ni hranu, ni novac, ni dodatni ogrtač! ⁴U koju god kuću uđete, u njoj i ostanite sve dok ne krenete dalje. ⁵U kojem god gradu vas lijepo ne prime, otidite odatle i stresite prašinu sa svojih nogu u znak upozorenja.« ⁶I oni su krenuli na put. Prolazili su kroz sva sela i posvuda propovijedali Radosnu vijest i iscjeljivali bolesnike.

Herodova nedoumica

(Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

⁷Kad je upravitelj Herod čuo za sve te događaje, našao se u nedoumici, jer su neki govorili da je Ivan uskrsnuo od mrtvih. ⁸Drugi su govorili da se pojavio Ilija, a treći opet da je jedan od davnih proroka ustao od mrtvih. ⁹A Herod je rekao: »Ja sam Ivanu odrubio glavu. Ali tko je ovaj o kojem toliko čujem?« I nastojao je vidjeti Isusa.

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Iv 6,1–14)

¹⁰Kad su se apostoli vratili, ispričali su Isusu sve što su učinili. On ih je zatim poveo sa sobom i povukao se u grad Betsaidu. ¹¹No mnoštvo je doznalo za to i došlo za njim. On je ljude primio i govorio im o Božjem kraljevstvu. Usput je ozdravljao sve kojima je trebalo izlječenje.

¹²Dan se počeo primicati kraju. Dvanaestorica su došla k njemu i rekla: »Raspusti mnoštvo da može otići u okolna sela i na imanja da nađe smještaj i hranu, jer nalazimo se u zabačenom kraju!«

¹³A on im je rekao: »Dajte im vi nešto za jelo!«

»Imamo samo pet kruhova i dvije ribe. Želiš da odemo i kupimo hranu za sve te ljude!?«, odgovorili su. ¹⁴Bilo je

ondje otprilike pet tisuća muškaraca.

Tada je Isus rekao apostolima: »Posjedajte ih u skupine po pedeset!«

¹⁵Tako su i učinili i posjedali ljude. ¹⁶Isus je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao prema nebu i zahvalio za hranu. Zatim je razlomio kruh i ribe te ih dao svojim učenicima da ih podijele ljudima. ¹⁷Svi su jeli i nasitili se. I još su skupili komade kruha i ribe koji su preostali — dvanaest punih košara.

Isus je Mesija

(Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

¹⁸Jednom dok je Isus nasamo molio, došli su učenici, a on ih je upitao: »Što govore ljudi, tko sam ja?«

¹⁹Odgovorili su: »Jedni kažu da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da si jedan od drevnih proroka koji je ustao od mrtvih.«

²⁰Isus ih je upitao: »A vi, što vi kažete tko sam ja?«

Petar je odgovorio: »Ti si Božji Mesija.«

²¹Tada ih je upozorio da nikomu ne govore o tome.

Put Isusovih sljedbenika

(Mt 16,20–28; Mk 8,30–9,1)

²²Isus je rekao: »Potrebno je da Sin Čovječji mnogo toga pretrpi; da ga starješine, visoki svećenici i učitelji Zakona odbace, da bude ubijen i da trećega dana uskrsne.«

²³Zatim je svima rekao: »Ako tko želi poći za mnom, mora se odreći samoga sebe i svakoga dana ponijeti križ i slijediti me. ²⁴Jer, tko god želi spasiti svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život radi mene, spasit će ga. ²⁵Što koristi čovjeku ako dobije čitav svijet, a samoga sebe izgubi ili uništi? ²⁶Jer, tko se god srami mene i mojih riječi, toga će se Sin Čovječji posramiti kada dođe u svojoj slavi i slavi Oca i svetih anđela. ²⁷Kažem vam istinu: ima nekih ovdje nazočnih, koji neće iskusiti smrt prije nego vide Božje kraljevstvo.«

Mojsije, Ilija i Isus

(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

²⁸Otprilike osam dana nakon što im je to rekao, poveo je Petra, Ivana i Jakova sa sobom na goru da moli. ²⁹Dok je molio, promijenilo mu se lice, a odjeća mu je postala blistavo bijela. ³⁰Pojavila su se dva čovjeka i počela razgovarati s njim. Bili su to Mojsije i Ilija. ³¹Pojavili su se

u velikom sjaju i govorili o smrti koja ga čeka u Jeruzalemu. ³²No, Petra i one koji su bili s njim svladao je san. Kad su se probudili, ugledali su Isusovu slavu i dva čovjeka kako stoje kraj njega. ³³I dok su ta dvojica odlazili od njega, Petar je rekao Isusu, ni sam ne znajući što govori: »Učitelju, dobro je što smo mi tu. Daj da napravimo tri zaklona: jednoga za tebe, jednoga za Mojsija i jednoga za Iliju.«

³⁴Dok je još govorio, pojavio se oblak i zasjenio ih. Ušavši u oblak, prestrašili su se. ³⁵A iz oblaka se začuo glas: »Ovo je moj Sin, njega sam izabrao. Slušajte ga!«

³⁶Kad je glas utihnuo, Isus se našao sâm. A oni su šutjeli o tome i nikomu nisu govorili što su vidjeli.

Isus ozdravlja opsjednuta dječaka

(Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)

³⁷Kad su sutradan sišli s gore, Isusa je dočekalo silno mnoštvo. ³⁸Neki je čovjek iz gomile povikao: »Učitelju, preklinjem te, pogledaj moga sina, jer on je moje jedino dijete! ³⁹Duh ga iznenada zgrabi i on počne vrištati. Tjera ga i na grčenje, od kojeg mu izlazi pjena na usta i ne pušta ga sve dok ga potpuno ne iscrpi. ⁴⁰Molio sam tvoje učenike da ga istjeraju, ali nisu mogli.«

⁴¹Tada je Isus rekao: »O, nevjerna li i pokvarena naraštaja! Koliko dugo još moram biti s vama i podnositi vas? Dovedi ovamo svoga sina!«

⁴²Ali još dok se dječak približavao, zli duh ga je oborio na zemlju i on se počeo grčiti. Isus je ukorio nečistog duha, ozdravio dječaka i predao ga natrag njegovu ocu. ⁴³Svi su ostali zadivljeni Božjom moći.

Isus govori o svojoj smrti

(Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

I dok su se ljudi divili svemu što je Isus učinio, on je rekao svojim učenicima: ⁴⁴»Dobro slušajte što vam kažem! Sin Čovječji uskoro će biti predan u ruke ljudima.« ⁴⁵Ali oni nisu razumjeli što je rekao. Smisao im je ostao skriven te nisu mogli razumjeti, a bojali su se pitati ga o tome.

Tko je najveći?

(Mt 18,1–5; Mk 9,33–40)

⁴⁶Među učenicima razvila se rasprava o tome tko je od njih najveći. ⁴⁷No Isus je znao njihove misli te je uzeo neko malo dijete i postavio ga kraj sebe. ⁴⁸Rekao

im je: »Tko god u moje ime prihvati ovo malo dijete — mene prihvaća, a tko god prihvaća mene — prihvaća Onoga tko me poslao. Jer onaj tko je najponizniji među vama, taj je najveći.«⁴⁹ Zatim je Ivan rekao: »Učitelju, vidjeli smo jednoga da izgoni demone u tvoje ime. Pokušali smo ga zaustaviti jer nije jedan od nas.«

⁵⁰A Isus mu je odgovorio: »Ne branite mu, jer onaj tko nije protiv vas, taj je za vas.«

U samarijanskom selu

⁵¹Kad je došlo vrijeme da bude uzet natrag na nebo, Isus se odlučio uputiti u Jeruzalem. ⁵²Ispred sebe poslao je glasnike. Oni su krenuli i stigli u jedno samarijansko selo da mu tamo sve pripreme. ⁵³Ali ljudi ga nisu htjeli primiti jer je išao u Jeruzalem. ⁵⁴Kad su to vidjeli učenici Jakov i Ivan, rekli su: »Gospodine, želiš li da zapovjedimo da vatra siđe s neba i uništi ih?«¹

⁵⁵On se okrenuo i prekorio ih.² ⁵⁶I uputili su se u drugo selo.

Slijediti Isusa

(Mt 8,19–22)

⁵⁷Dok su tako išli, netko mu je rekao: »Ja ću ići za tobom kamo god pođeš.«

⁵⁸Isus mu je rekao: »Lisice imaju jame, a ptice nebeske gnijezda, ali Sin Čovječji nema gdje položiti glavu.«

⁵⁹Drugome je rekao: »Pođi za mnom«, a čovjek je odgovorio: »Dopusti da najprije pokopam svoga oca!«

⁶⁰A Isus mu je rekao: »Neka mrtvi pokapaju svoje mrtve; ti idi i govori o Božjem kraljevstvu!«

⁶¹Neki je čovjek izjavio: »Ja ću te slijediti, Gospodine, ali daj da se najprije oprostim sa svojom obitelji!«

⁶²A Isus mu je odgovorio: »Nitko tko položi ruku na plug i onda gleda unatrag nije prikladan za Božje kraljevstvo.«

Isus šalje sedamdesetdvojicu

10¹Nakon toga Gospodin je imenovao još sedamdesetdvojicu³ učenika i poslao ih ispred sebe po dvojicu, u svaki grad i mjesto kamo je sâm namjeravao

¹9,54 Neki grčki rukopisi dodaju: »kao što je Ilija zapovjedio?«

²9,55 U nekim grčkim rukopisima stoji još: »A Isus je rekao: 'Vi ne znate kojem duhu pripadate. Sin Čovječji nije došao uništiti ljudske duše nego ih spasiti.'«

³10,1 *sedamdesetdvojicu* U nekim grčkim rukopisima stoji »sedamdesetoricu.« Isto u stihu 17.

poći. ²Rekao im je: »Žetva je velika, a radnika je malo. Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu. ³Idite! I zapamtite: šaljem vas kao janjad među vukove. ⁴Nemojte nositi novac, torbu ili obuću! I duž puta ne pozdravljajte nikoga! ⁵U koju god kuću uđete, najprije recite: 'Mir ovom domu!' ⁶Ako je u njoj netko komu je stalo do mira, vaš će mir ostati s njim, a ako nije — vratit će se k vama. ⁷Ostanite u toj kući i jedite i pijte što god vam ponude, jer radnik zaslužuje svoju plaću. Ne selite se iz kuće u kuću! ⁸I u koji god grad dođete i tamo vas lijepo prime, jedite što stave pred vas! ⁹Ozdravljajte bolesne i govorite im: 'Božje kraljevstvo je blizu!' ¹⁰A u koji god grad uđete i tamo vas ne prime, izađite na njegove ulice i recite: ¹¹Čak i prašinu ovoga grada, koja nam se uhvatila za noge, stresamo sa sebe protiv vas. Ipak, znajte ovo: Božje kraljevstvo je blizu!' ¹²Kažem vam, na taj dan bit će lakše stanovnicima Sodome, nego tome gradu.«

Isus upozorava

(Mt 11,20–24)

¹³»Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Da su se čuda učinjena u vama dogodila u Tiru i Sidonu, oni bi se već odavno vratili na pravi put. Sjedili bi u kostrijeti i pepelu u znak pokajanja. ¹⁴Ali Tiru i Sidonu će na dan Suda biti lakše nego vama. ¹⁵A ti, Kafarnaume, zar ćeš se uzdići na nebo? Sići ćeš u svijet mrtvih!

¹⁶Onaj tko vas sluša, mene sluša. Onaj tko vas odbacuje, mene odbacuje. A onaj tko odbacuje mene, odbacuje onoga koji me poslao.«

Sotonin pad

¹⁷Sedamdesetdvojica radosno su se vratila i govoreći: »Gospodine, čak nam se i zli duhovi pokoravaju u tvoje ime.« ¹⁸A on im je rekao: »Vidio sam sotonu kako pada kao munja s neba. ¹⁹Slušajte! Dao sam vam vlast da gazite zmije i škorpijone i vlast nad svakom neprijateljskom silom. Ništa vam neće nauditi. ²⁰Ali ne radujte se tome što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena zapisana na nebu!«

Isusova molitva Ocu

(Mt 11,25–27; 13,16–17)

²¹U tom trenutku zatitrao je od radosti u Duhu Svetom i rekao: »Zahvaljujem ti, Oče, Gospodaru neba i

zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i pametnih, a otkrio malenima. Da, Oče, jer ti si tako odlučio.

²²Otac mi je sve predao u ruke. I nitko ne zna tko je Sin, osim Oca. Nitko ne zna ni tko je Otac, osim Sina i svakoga onoga komu Sin to odluči otkriti.«

²³Zatim se okrenuo prema učenicima i povjerio im nasamo: »Blagoslovljene su oči koje vide ono što vi vidite! ²⁴Jer, kažem vam da su mnogi proroci i kraljevi čeznuli da vide to što vi vidite, ali nisu vidjeli; da čuju to što vi čujete, ali nisu čuli.«

Priča o dobrom Samarijancu

²⁵Tada je neki učitelj Zakona ustao i rekao Isusu u namjeri da ga iskuša: »Učitelju, što moram činiti da naslijedim vječni život?«

²⁶A Isus mu je odgovorio: »Što piše u Zakonu? Što tamo čitaš?«

²⁷Čovjek je odgovorio: »Voli Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svim umom svojim«¹ i »svoga bližnjega kao samoga sebe.«²

²⁸A Isus mu je rekao: »Točno si odgovorio. Čini tako i živjet ćeš!«

²⁹Čovjek se htio opravdati pa je upitao Isusa: »A tko je moj bližnji?«

³⁰Isus mu je odvratio: »Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jerihon i pao u ruke razbojnicima. Oni su ga svukli, pretukli i otišli. Čovjek je ostao ležati polumrtav. ³¹Slučajno je tim putem prolazio neki svećenik. Kad ga je spazio, zaobišao ga je. ³²Naišao je i neki levit; kad ga je spazio, i on ga je zaobišao. ³³A neki je Samarijanac prolazio putem i došao do njega. Čim ga je spazio, sažalio se nad njim. ³⁴Prišao mu je, oprao mu rane uljem i vinom te ih previo. Zatim ga je stavio na svoju životinju, odveo u prenoćište i pobrinuo se za njega. ³⁵Sutradan je izvadio dva srebrnjaka, dao ih vlasniku prenoćišta i rekao mu: 'Njeguj ga, a ako što dodatno potrošiš, ja ću ti platiti kad se vratim.'«

³⁶Što misliš, koji se od ove trojice ponio kao bližnji prema onomu što je pao u ruke razbojnicima?«

³⁷Učitelj Zakona je odgovorio: »Onaj koji se sažalio nad njim.«

A Isus mu je rekao: »Idi i čini kako je i on učinio!«

¹10,27 Citat iz Pnz 6,5.

²10,27 Citat iz Lev 19,18.

Marija i Marta

³⁸Dok je putovao sa svojim učenicima, ušao je u neko selo. Neka žena po imenu Marta primila ga je u kuću. ³⁹Ona je imala sestru Mariju. Marija je sjela kraj Gospodinovih nogu i slušala što govori, ⁴⁰a Marta je bila zaokupljena raznim poslovima i posluživanjem. Došla je k njemu i rekla: »Gospodine, zar te nije briga što me sestra ostavila da sama radim sav posao? Reci joj da mi pomogne!«

⁴¹Gospodin joj je odgovorio: »Marta, Marta, tebe muči i uznemiruje mnogo toga, ⁴²a samo jedno je važno. Marija je izabrala za sebe ono najbolje što joj neće biti oduzeto.«

Isus poučava o molitvi

(Mt 6,9–15; 7,7–11)

11 ¹Jednom je Isus molio na nekom mjestu. Kad je završio s molitvom, jedan od učenika rekao mu je: »Gospodine, nauči nas kako treba moliti! I Ivan je naučio svoje učenike.«

²Stoga im je Isus rekao: »Kad molite, ovako molite:

'Oče, neka se sveti Tvoje ime!

Neka dođe Tvoje kraljevstvo!

³ Kruh naš svagdašnji daj nam svaki dan!

⁴ I oprosti nam naše grijehе,

jer i mi opraštamo svakomu tko nam je dužan!

I ne daj da budemo kušani!'«

⁵Zatim im je rekao: »Uzmimo da netko od vas ima prijatelja te dođe k njemu usred noći i kaže: 'Prijatelju, daj mi tri kruha! ⁶Svratio mi je jedan prijatelj, a ja mu nemam što ponuditi.' ⁷A čovjek mu iznutra odgovori: 'Nemoj me gnjaviti! Vrata su već zaključana. Djeca i ja smo u krevetu. Ne mogu ustati da ti išta dam.' ⁸Kažem vam, ako taj čovjek i ne ustane zbog prijateljstva i dâ vam što vam treba, ustat će zbog vaše upornosti i dati vam koliko vam je potrebno. ⁹I zato vam kažem: molite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! ¹⁰Jer, svatko tko moli — prima. Onaj tko traži — nalazi. A vrata će se otvoriti onomu tko kuca. ¹¹Ima li tko od vas sina? Što bi otac učinio kad bi ga sin zamolio ribu? Bi li mu dao zmiju? ¹²A ako bi ga sin zamolio jaje, bi li mu otac dao škorpiona? ¹³Znači, ako vi, zli kakvi jeste, znate davati dobre darove svojoj

djeci, to više nebeski Otac daje Duha Svetoga onima koji ga mole.«

Kraljevstvo koje je podijeljeno

(Mt 12,22-30; Mk 3,20-27)

¹⁴Jednom je Isus istjerivao zloga duha iz nijema čovjeka. Čim je zao duh izašao, čovjek je progovorio. Ljudi su ostali zadivljeni. ¹⁵Ali neki su rekli: »On istjeruje zle duhove uz pomoć Belzebula¹, vladara zlih duhova.«

¹⁶Drugi su ga opet željeli iskušati i zatražili su od njega znak s neba. ¹⁷Ali Isus je znao što misle pa im je rekao: »Svako će kraljevstvo podijeljeno unutar sebe propasti. I podijeljena obitelj će se raspasti. ¹⁸Ako je sotona podijeljen u sebi, kako se njegovo kraljevstvo može održati? Vi kažete da ja istjerujem demone uz pomoć Belzebula. ¹⁹Ali ako ja istjerujem zle duhove uz njegovu pomoć, uz čiju pomoć ih istjeruju vaši učenici? Tako oni sami dokažu da imate krivo. ²⁰No, ako ja Božjom silom istjerujem zle duhove, onda je jasno da je Božje kraljevstvo stiglo k vama.

²¹Dok snažan čovjek, potpuno naoružan, čuva svoju kuću, njegov je imetak siguran. ²²Ali ako ga tko jači od njega napadne i svlada, oduzet će mu oružje u koje se uzdao, a plijen će razdijeliti.

²³Tko nije uz mene, taj je protiv mene. A onaj tko sa mnom ne skuplja, taj rasipa.«

Čovjek koji je prazan

(Mt 12,43-45)

²⁴»Kad nečisti duh izađe iz čovjeka, luta bezvodnim predjelima tražeći mir. A kad ga ne nađe, kaže: 'Vratit ću se kući iz koje sam otišao.' ²⁵Vrati se i nađe kuću pometenu i uređenu. ²⁶Onda ode i dovede sedam zlih duhova, još gorih od sebe, i svi uđu u čovjeka i tamo se nastane. Tako čovjekovo konačno stanje postane gore od prijašnjega.«

Blagoslovljeni ljudi

²⁷Dok je Isus ovako govorio, javila se neka žena iz gomile i rekla mu: »Blagoslovljena utroba majke koja te nosila i prsa koja su te dojila!«

²⁸A on joj je odvratio: »Blagoslovljeniji su oni koji slušaju Božje učenje i izvršavaju ga!«

¹11,15 *Belzebul* đavao.

Znak proroka Jone

(Mt 12,38–42; Mk 8,12)

²⁹Kako se narod sve više skupljao, počeo je govoriti: »Ova je generacija zla; traži znak, ali neće dobiti nikakav znak, osim Jonina znaka¹. ³⁰Jer, kako je Jona bio znak Ninivljanima, tako će Sin Čovječji biti znak ovoj generaciji. ³¹Kraljica Juga² će na Sudu ustati protiv ljudi ove generacije i osudit će ih, jer ona je došla s kraja zemlje da čuje Salomonovu mudrost, a evo, ovdje je netko veći od Salomona, a vi ne želite slušati. ³²Ninivljani će ustati na Sudu protiv ljudi ove generacije i osudit će ih, jer su se obratili na Jonino propovijedanje, a evo, ovdje je netko veći od Jone, a vi ne želite slušati.«

Budite svjetlo svijetu!

(Mt 5,15; 6,22–23)

³³»Nitko ne pali svjetiljku pa je stavlja na skriveno mjesto ili pod posudu. Naprotiv, stavlja je na postolje, tako da oni koji ulaze mogu vidjeti svjetlo. ³⁴Tvoje je oko svjetiljka tvojemu tijelu. Ako ti je oko dobronamjerno³, sav si ispunjen svjetlošću, ali ako ti je oko zlonamjerno⁴, ispunjen si tamom. ³⁵Zato pazi dobro da svjetlo u tebi ne bude tama! ³⁶Ako ti je, dakle, cijelo tijelo ispunjeno svjetlom i ni jedan njegov dio nije u tami, onda će sve biti u svjetlu kao kad te obasjava svjetlost svjetiljke.«

Vanjska pobožnost

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷Kad je Isus završio svoj govor, neki farizej pozvao ga je na objed. Isus je ušao u njegovu kuću i smjestio se za stol. ³⁸A farizej ga je promatrao i bio zapanjen što prije jela nije oprao ruke. ³⁹Gospodin mu je rekao: »Vi farizeji čistite izvana zdjelu i čašu, ali iznutra ste puni pohlepe i zla. ⁴⁰Bezumnici! Nije li onaj tko je stvorio ono izvana stvorio i ono iznutra? ⁴¹Ali obratite pažnju na ono što je unutra. Dajte siromasima pa ćete biti potpuno čisti. ⁴²Ali jao vama, farizeji, jer dajete desetinu i

¹ **11,29 Jona** Prorok iz Staroga zavjeta. Nakon tri dana živ je izašao iz utrobe velike ribe, kao što će Isus trećega dana izaći iz groba.

² **11,31 Kraljica Juga** Kraljica od Sabe koja je putovala oko 1600 kilometara kako bi naučila Božju mudrost od Salomona. Vidi 1 Kr 10,1–13.

³ **11,34 dobronamjerno** Mogući prijevod: čisto, nesebično, nevino, u svjetlu itd.

⁴ **11,34 zlonamjerno** Mogući prijevod: zlo, sebično, pohlepno, zavidno, okaljano, u tami itd.

od metvice, rutvice i svih drugih trava, a zanemarujete pravdu i ljubav prema Bogu. To ste trebali činiti, a ono prvo ne zanemariti. ⁴³Jao vama, farizeji, jer volite najbolja mjesta u sinagogama i pozdrave pune poštovanja na trgovima! ⁴⁴Jao vama, jer ste kao neobilježeni grobovi po kojima ljudi gaze, a da i ne znaju!«

⁴⁵Tada mi je jedan učitelj Zakona odgovorio: »Učitelju, to što govoriš vrijeđa i nas.«

⁴⁶»Jao vama, učitelji Zakona — rekao mu je Isus — jer stavljate na ljude težak teret, a sami nećete ni prstom maknuti! ⁴⁷Jao vama, jer gradite grobnice prorocima, a vaši su preci bili ti koji su ih ubili! ⁴⁸Time svjedočite da odobravate djela svojih predaka, jer oni su ubili proroke, a vi im gradite grobnice. ⁴⁹Zbog toga je i rekla Božja mudrost: 'Poslat ću im proroke i apostole; neke od njih će ubiti, a neke će progoniti.' ⁵⁰Zato će ljudi ove generacije biti kažnjeni za prolivenu krv svih proroka od početka svijeta: ⁵¹od Abela do Zaharije,¹ čiju su krv protili ubivši ga na putu od žrtvenika do Hrama. Da, kažem vam, ljudi ove generacije platit će za to.

⁵²Jao vama, učitelji Zakona, jer ste sakrili ključ znanja. Vi sami niste ga stekli, a spriječili ste u tome one koji su ga pokušavali steći.«

⁵³Kad je Isus napustio kuću, učitelji Zakona i farizeji počeli su navaljivati na njega i zasipati ga mnogim pitanjima. ⁵⁴Nastojali su ga uhvatiti u zamku njegovim riječima.

Licemjerje

12 ¹Skupilo se mnoštvo od više tisuća ljudi. Bilo ih je toliko da su gazili jedni po drugima. Isus se najprije obratio svojim učenicima: »Čuvajte se farizejskoga kvasca, to jest licemjerja! ²Nema ništa sakriveno što se neće otkriti i ništa tajno što se neće saznati. ³Prema tome, sve što u tami izgovorite, čut će se na svjetlu. A što ste komu šapnuli na uho u tajnosti sobe, vikat će se s krovova.«

Koga se bojati?

(Mt 10,28–31)

⁴»I kažem vam, prijatelji, ne trebate se bojati onih koji ubijaju tijelo i nakon toga ne mogu ništa više učiniti. ⁵Reći ću vam koga se trebate bojati: bojte se Boga koji,

¹ **11,51** Abel, Zaharija Prvi i posljednji ljudi ubijeni u Starom zavjetu.

nakon što oduzme život, ima vlast baciti ga u pakao. Da, kažem vam, njega se bojte!

⁶Ne prodaju li se pet vrabaca za dva novčića? Pa ipak, ni jednoga od njih Bog ne zaboravlja. ⁷A na vašoj glavi čak su i vlasi izbrojene. Ne bojte se! Vi vrijedite više od mnoštva vrabaca.«

Priznati Isusa

(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸»Kažem vam: tko god mene prizna pred ljudima, ja ću ga pred Božjim anđelima priznati kao svoga. ⁹Ali onoga tko se mene odrekne pred ljudima, ja ću se odreći pred Božjim anđelima.

¹⁰Svakomu tko kaže nešto protiv Sina Čovječjega bit će oprosteno, ali onomu tko vrijeđa Duha Svetoga neće se oprostiti.

¹¹Kad vas izvedu pred sinagoge, vladare i vlasti, nemojte se brinuti o tome kako ćete se braniti ili što ćete reći! ¹²Duh Sveti će vas u taj čas poučiti što da kažete.«

Ne oslanjajte se na bogatstvo!

¹³Tada mu je netko iz gomile rekao: »Učitelju, reci mojem bratu da podijeli nasljedstvo sa mnom!«

¹⁴A Isus mu je odgovorio: »Čovječe, tko je mene imenovao da dijelim pravdu ili posređujem među vama?«

¹⁵Rekao im je i ovo: »Čuvajte se i nemojte dopustiti da pohlepa uđe u vaše srce, jer čak i onome koji živi u izobilju život ne dolazi iz onog što posjeduje.«

¹⁶Tada im je ispričao jednu usporedbu: »Zemlja nekog bogataša dobro je rodila. I on je u sebi pomislio i rekao:

¹⁷'Što ću učiniti kad nemam gdje uskladištiti svoj urod?'

¹⁸Zatim je rekao: 'Evo što ću učiniti: srušit ću svoje žitnice i sagraditi veće. Spremit ću u njih svoje žito i ostala dobra. ¹⁹I reći ću samom sebi: imaš na zalihama mnogo dobara za godine koje dolaze. Odmori se, jedi, pij i veseli se!' ²⁰Ali Bog mu je rekao: 'Bezumni čovječe, umrijet ćeš još večeras! A komu će pripasti ono što si spremio?'

²¹Evo što se događa onomu tko skuplja blago, ali nije bogat u Božjim očima.«

Najprije Božje kraljevstvo

(Mt 6,25–34; 6,19–21)

²²Zatim je rekao svojim učenicima: »Zato vam kažem, nemojte se brinuti za svoj život — što ćete jesti, ili za svoje tijelo — što ćete obući! ²³Jer život je važniji od hrane i

tijelo od odjeće. ²⁴Promotrite gavrane: niti siju niti žanju. Nemaju ni smočnica ni štaglja, pa ipak ih Bog hrani. A vi vrijedite mnogo više od ptica. ²⁵Tko od vas može brigama produžiti svoj život makar za jedan sat? ²⁶Budući da ne možete učiniti ni to malo, zašto se brinete za ostalo? ²⁷Promotrite ljiljane kako rastu! Niti se trude niti izrađuju odjeću. A opet, kažem vam, čak ni Salomon u svoj svojoj slavi nije bio odjeven kao jedan od njih. ²⁸Ako Bog tako odijeva travu u polju, koja je danas ovdje, a sutra se baca u peć, koliko će više odjenuti vas, malovjerni! ²⁹Ne brinite se što ćete jesti ili što ćete piti! Ne uzrujavajte se zbog toga! ³⁰Ljudi ovoga svijeta opterećuju se time, ali vaš Otac zna da vam je sve to potrebno. ³¹Nego, tražite najprije njegovo kraljevstvo pa će vam se i to nadodati!« ³²»Malo stado, ne plaši se! Otac vam želi dati svoje kraljevstvo. ³³Prodajte ono što posjedujete i dajte novac siromasima. Pribavite si torbe koje ne mogu ostariti i blago koje neće propasti — trajno bogatstvo koje je na nebu — gdje ga lopov ne može dohvatiti niti moljac uništiti. ³⁴Jer, gdje je vaše blago, tamo će vam biti i srce.«

Uvijek budite spremni!

(Mt 24,45-51)

³⁵»Budite spremni! Obucite se i neka vaše svjetiljke gore! ³⁶Budite kao oni koji čekaju svoga gospodara da se vrati sa svadbe. Kad on dođe i pokuca, mogu mu odmah otvoriti vrata. ³⁷Blagoslovljeni oni sluge koje će gospodar naći budne i spremne kada dođe. Govorim vam istinu. Gospodar će sam pripasati pregaču da ih služi. Posjest će ih za stol i posluživati ih. ³⁸Gospodar može doći u ponoć ili još kasnije, ali blago njima kada dođe i vidi da ga još uvijek čekaju. ³⁹U ovo budite sigurni: da je gospodar znao u koje će vrijeme doći lopov, ne bi dopustio da mu provali u kuću. ⁴⁰I vi budite spremni, jer će Sin Čovječji doći u vrijeme kad ga ne očekujete!« ⁴¹Tada ga je Petar upitao: »Gospodine, govoriš li ovu usporedbu samo nama ili svima?«

⁴²A Gospodin je rekao: »Tko je taj vjerni i mudri upravitelj kojega će Gospodin postaviti nad svojim slugama da im u pravo vrijeme daje obrok? ⁴³Blago onom slugi kojega gospodar, kada dođe, zatekne da tako radi! ⁴⁴Kažem vam istinu: njega će odrediti da upravlja svim njegovim imetkom. ⁴⁵Ali što ako sluga u svom srcu kaže: 'Moj gospodar neće tako skoro doći' i počne tući sluge i sluškinje, jesti, piti i opijati se? ⁴⁶Njegov gospodar doći

će onoga dana kad mu se ne nada i u vrijeme za koje ne zna. Tada će ga gospodar kazniti i dodijeliti mu mjesto među nevjernicima.

⁴⁷Sluga koji zna volju svoga gospodara, a ne pripremi se za njegov dolazak ili ne čini ono što gospodar želi, dobit će mnogo udaraca. ⁴⁸Ali onaj sluga koji nije znao gospodarevu volju, a učinio je nešto zbog čega zaslužuje kaznu, primit će malo udaraca. Jer, od svakoga komu je dano mnogo, mnogo će se i zahtijevati. Komu je mnogo povjereno, više će se od njega tražiti.«

Razdori zbog Isusa

(Mt 10,34–36)

⁴⁹»Ja sam došao zapaliti vatru na zemlji. O, da barem već gori! ⁵⁰Ali najprije me čeka krštenje. O, na kakvoj sam mucu dok se ono ne izvrši! ⁵¹Mislite li da sam došao uspostaviti mir na zemlji? Ne, kažem vam, donosim razdor. ⁵²Jer, od sada će obitelj od petero biti međusobno podijeljena — troje protiv dvoje i dvoje protiv troje.

⁵³ Otac će biti protiv sina i sin protiv oca,
majka protiv kćeri i kći protiv majke,
svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve.«¹

Razumijte vremena

(Mt 16,2–3)

⁵⁴Zatim je rekao narodu: »Kad vidite da sa zapada dolazi oblak, smjesta kažete: 'Dolazi kiša', i bude. ⁵⁵A kad puše južni vjetar, velite: 'Bit će vruće', i bude. ⁵⁶Lice-mjeri! Znaite protumačiti izgled zemlje i neba, pa kako onda ne znate protumačiti događaje ovoga vremena?«

Riješite nesuglasice!

(Mt 5,25–26)

⁵⁷»Zašto sami ne prosudite što je pravedno? ⁵⁸Dok sa svojim protivnikom idete na sud, potrudite se da se putem nagodite s njim. Inače će vas on privesti sucu, sudac će vas predati sudskom izvršitelju, a on će vas baciti u zatvor. ⁵⁹Kažem vam, nećete izaći odande dok i posljednji novčić ne platite.«

Promjena srca

13 ¹U to vrijeme bili su ondje neki ljudi koji su došli k Isusu i ispričali mu o Galilejcima koje je Pilat ¹12,53 Vidi Mihej 7,6.

pogubio dok su prinosili žrtve Bogu. ²Isus im je odgovorio: »Mislite li da ih je to snašlo zato što su bili veći grešnici od svih drugih Galilejaca? ³Ja vam kažem da nisu. Ali ako se ne obratite, svi ćete propasti kao i oni. ⁴Ili što je s onih osamnaest ljudi na koje se srušila kula u Siloamu i ubila ih? Mislite da su oni bili više krivi nego svi ostali stanovnici Jeruzalema? ⁵Ja vam kažem da nisu. Ali ako se ne obratite, svi ćete umrijeti kao i oni.«

Stablo bez plodova

⁶Zatim je ispričao sljedeću usporedbu: »Neki čovjek je u svom vrtu posadio smokvu. Došao je na njoj potražiti plodove, ali nije ništa našao. ⁷Rekao je vrtlaru: 'Pogledaj, već tri godine dolazim po plodove ove smokve, ali nisam našao ništa. Posijeci je! Zašto da iscrpljuje zemlju?' ⁸A vrtlar je odgovorio: 'Gospodaru, ostavi je još ovu godinu, dok je ne okopam i ne pognojim! ⁹Možda će roditi sljedeće godine. Ali ako ne donese roda, onda je posijeci!'«

Isus ozdravlja ženu u subotu

¹⁰Jedne subote Isus je poučavao u sinagogi. ¹¹Bila je ondje neka žena u kojoj je bio zao duh zbog kojega je već osamnaest godina bila bogalj. Bila je zgrbljena i nije se uopće mogla ispraviti. ¹²Kad ju je Isus ugledao, pozvao ju je k sebi i rekao joj: »Ženo, slobodna si od svoje bolesti!« ¹³Zatim je stavio ruke na nju. Istoga trena žena se ispravila i počela slaviti Boga.

¹⁴Nato se javio voditelj sinagoge. Bio je ljut, jer ju je Isus iscijelio u subotu pa je rekao ljudima: »Šest je dana u tjednu za rad, zato dođite i liječite se u te dane, a ne u subotu!«

¹⁵Gospodin mu je odgovorio: »Licemjeri, zar svaki od vas ne pušta subotom svojega vola ili magarca iz staje i ne izvodi ga da ga napoji? ¹⁶Zar ova žena, Abrahmov potomak, koju je sotona držao vezanu osamnaest godina, ne bi subotom trebala biti oslobođena od onoga što ju je zarobljavalo?« ¹⁷Te su njegove riječi posramile one koji su mu se protivili. A svi su se ljudi radovali zbog divnih djela koja je Isus činio.

Božje kraljevstvo

(Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸A Isus je rekao: »Čemu je slično Božje kraljevstvo?

S čim da ga usporedim? ¹⁹Ono je kao gorušičino sjeme¹ koje je čovjek posijao u svom vrtu. Sjeme je proklijalo i izraslo je drvo, a ptice nebeske sagradile su gnijezda u njegovim granama.«

²⁰I ponovo je rekao: »S čim ću usporediti Božje kraljevstvo? ²¹Ono je kao kvasac koji je žena uzela i pomiješala s tri mjerice brašna, dok se sve tijesto ne digne.«

Uska vrata

(Mt 7,13–14; 7,21–23)

²²Na putu prema Jeruzalemu Isus je prolazio kroz sela i gradove poučavajući. ²³Netko ga je upitao: »Gospodine, hoće li samo malobrojni biti spašeni?« On im je odgovorio:

²⁴»Potrudite se da uđete na uska vrata, jer će mnogi, kažem vam, pokušati ući, ali neće moći. ²⁵Kad jednom domaćin kuće ustane i zaključa vrata, ostat ćete vani. Počet ćete kucati i govoriti: 'Gospodine, otvori nam!' A on će vam reći: 'Ne znam tko ste ni odakle ste došli.' ²⁶Tada ćete govoriti: 'Mi smo jeli i pili s tobom i ti si poučavao na našim ulicama.' ²⁷A on će vam reći: 'Ne znam vas ni odakle ste došli. Odlazite od mene svi vi koji činite zlo!' ²⁸Bit će plača i škripanja zubima kad u Božjem kraljevstvu vidite Abrahama, Izaka, Jakova i sve proroke, a sami budete izbačeni iz njega. ²⁹I doći će ljudi s istoka i zapada, sjevera i juga i svaki će zauzeti svoje mjesto za stolom u Božjem kraljevstvu. ³⁰Zapamtite da ima onih koji su posljednji, a bit će prvi; i onih koji su prvi, a bit će posljednji.«

Isus plače

(Mt 23,37–39)

³¹U to vrijeme neki su farizeji došli k Isusu i rekli mu: »Idi odavde jer te Herod želi ubiti!«

³²A on im je rekao: »Idite i recite tom liscu: 'Slušaj! Danas i sutra istjerujem zle duhove i iscjeljujem. A onda, prekosutra, dovršavam posao.' ³³Ali i danas, i sutra, i prekosutra moram nastaviti put, jer nije običaj da prorok umre izvan Jeruzalema.

³⁴Jeruzaleme, Jeruzaleme, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koje ti Bog šalje! Koliko sam čeznuo da tvoju djecu okupim kao što kvočka okuplja pod krila svoje piliće! Ali vi to niste htjeli. ³⁵Evo, vaša će kuća

¹13,19 gorušičino sjeme Vrlo sitno sjeme — jedno od najmanjeg.

ostati potpuno prazna. Kažem vam, nećete me više vidjeti sve dok ne dođe vrijeme kada ćete reći: 'Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.'¹

Ozdravljanje u subotu

14¹Jedne subote Isus je došao na objed k jednom od istaknutijih farizeja i svi su ga pomno promatrali.
²Ispred njega bio je neki čovjek koji je patio od vodene bolesti.
³Isus se obratio učiteljima Zakona i farizejima i upitao: »Je li po Zakonu izliječiti nekoga u subotu ili nije?«
⁴Oni su šutjeli. A on je uzeo bolesnoga, izliječio ga i poslao neka ide.
⁵Zatim im je rekao: »Ako komu od vas sin ili vol padne u bunar, nećete li ga smjesta izvući, čak i u subotu?«
⁶Na to nisu ništa mogli odgovoriti.

Ne uzvisuj se!

⁷Zatim je gostima, vidjevši ih kako za sebe biraju počasna mjesta za stolom, ispričao usporedbu. Rekao je:
⁸»Kada te tko pozove na svadbu, nemoj sjesti na počasno mjesto, jer je možda pozvan netko važniji od tebe!
⁹Tada će ti prići onaj koji vas je obojicu pozvao i reći će ti: 'Ustupi svoje mjesto ovom čovjeku!' Ti ćeš onda, posramljen, morati sjesti na posljednje mjesto.
¹⁰Kada te pozovu, radije zauzmi posljednje mjesto pa će ti domaćin, kada dođe, reći: 'Prijatelju, sjedni na bolje mjesto!' Tako će ti biti iskazana čast pred svima koji budu sjedili za stolom.
¹¹Jer, svatko tko se uzvisuje, bit će ponižen, a onaj tko se ponizi, bit će uzvišen.«
¹²Zatim je rekao onomu koji ga je pozvao: »Kad priređuješ ručak ili večeru, nemoj pozvati svoje prijatelje, braću, rođake ili bogate susjede, da ti ne bi uzvratili pozivom i na taj ti način dali nagradu.
¹³Kad priređuješ gozbu, radije pozovi siromahe, bogalje, hrome i slijepe.
¹⁴Tako ćeš biti blagoslovljen. Oni ti ni sa čim neće moći uzvratiti, ali primiti ćeš nagradu u vrijeme uskrsnuća pravednih.«

Gozba u kraljevstvu

(Mt 22,1-10)

¹⁵Kad je ovo čuo jedan od onih što su sjedili s njim za stolom, rekao je Isusu: »Blago onomu tko bude jeo na gozbi u Božjem kraljevstvu!«

¹⁶A Isus mu je rekao: »Neki je čovjek pripremao

veliku večeru i pozvao je mnogo ljudi. ¹⁷Kad je došlo vrijeme da večera počne, poslao je svoga slugu da poruči uzvanicima: 'Dodite, sve je spremno!' ¹⁸A oni su svi odreda počeli nalaziti isprike. Prvi mu je rekao: 'Kupio sam njivu i moram je ići vidjeti. Molim te, ispričaj me!' ¹⁹Drugi je rekao: 'Kupio sam pet pari volova i spremam se iskušati ih. Molim te, ispričaj me!' ²⁰Jedan je pak rekao: 'Oženio sam se i zato ne mogu doći.' ²¹Kad se sluga vratio, prenio je sve svome gospodaru. On se na to razljutio i rekao svom sluzi: 'Izađi brzo na gradske ulice i u uličice i dovedi ovamo siromahe, bogalje, slijepce i hrome!' ²²Sluga je rekao: 'Gospodaru, učinio sam što si zapovjedio, ali još uvijek ima mjesta.' ²³A gospodar je rekao sluzi: 'Izađi na putove i duž ograda i natjeraj ljude da dođu da se moja kuća napuni!' ²⁴Jer kažem ti, ni jedan od onih koji su bili pozvani neće okusiti ništa od moje večere.'«

Potpuna predanost Isusu

(Mt 10,37-38)

²⁵Mnoštvo je naroda išlo za Isusom. On se okrenuo i rekao im: ²⁶»Ako tko dođe k meni, a ne voli me više nego što voli oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre pa čak i vlastiti život, taj ne može biti moj učenik. ²⁷Tko ne nosi svoj križ i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik. ²⁸Ako tko od vas želi sagraditi toranj, neće li najprije sjesti i izračunati troškove da vidi ima li dovoljno da gradnju privede kraju? ²⁹Inače bi se moglo dogoditi da postavi temelje, a ne mogne dovršiti gradnju. Tako će ga svi koji to budu vidjeli početi ismijavati i govoriti: ³⁰'Ovaj je počeo graditi, ali nije mogao dovršiti.'

³¹Ako neki kralj odlazi u rat protiv drugoga kralja, neće li prvo sjesti i razmisliti može li se sa svojih deset tisuća ljudi suprotstaviti onomu koji ide na njega s dva-deset tisuća ljudi? ³²Ako to ne može, poslat će izaslanike i pitati za uvjete mira još dok je njegov neprijatelj daleko. ³³Isto tako, dakle, svatko od vas tko se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik.«

Sol svijetu

(Mt 5,13; Mk 9,50)

³⁴»Sol je dobra. Ali ako izgubi svoj okus, što će joj ga vratiti? ³⁵Nije više dobra ni za tlo ni za gnojivo, nego se baca.

Tko ima uši, neka čuje!«

Izgubljena ovca*(Mt 18,12-14)*

15 ¹Mnogi poreznici i grešnici skupljali su se oko Isusa da ga čuju. ²A farizeji i učitelji Zakona počeli su mrmljati i govoriti: »Ovaj čovjek prima grešnike i jede s njima.«

³Zato im je Isus ispričao sljedeću usporedbu: ⁴»Recimo da netko od vas ima stotinu ovaca i izgubi jednu od njih. Zar neće ostaviti u pustoši onih devedeset i devet i krenuti u potragu za onom izgubljenom sve dok je ne nađe? ⁵A kad je nađe, stavit će je radosno na ramena. ⁶Kad dođe kući, pozvat će svoje prijatelje i susjede i reći im: 'Radujte se sa mnom jer sam našao svoju izgubljenu ovcu!' ⁷Kažem vam, tako će i na nebu biti više radosti zbog jednoga grešnika koji se obrati, nego zbog devedeset i devet pravednika koji se ne trebaju obratiti.

⁸Recimo da žena ima deset srebrnjaka¹. Ako izgubi jedan, zar neće upaliti svjetiljku, pomesti kuću i pomno ga tražiti dok ga ne nađe? ⁹A kad ga nađe, pozvat će svoje prijateljice i susjede i reći im: 'Radujte se sa mnom jer sam našla srebrnjak koji sam izgubila!' ¹⁰Kažem vam, ista je takva radost među Božjim anđelima zbog jednoga grešnika koji se obrati.«

Izgubljeni sin

¹¹Zatim je rekao: »Bio jedan čovjek koji je imao dva sina. ¹²Mlađi je rekao ocu: 'Oče, daj mi dio imanja koji mi pripada!' I otac je podijelio sinovima svoje bogatstvo. ¹³Nedugo zatim mlađi je sin uzeo svoje stvari i krenuo u daleku zemlju. Tamo je razuzdano živio i potrošio sav novac. ¹⁴Nedugo zatim nastala je velika glad u cijeloj zemlji i on se našao u oskudici. ¹⁵Otišao je i zaposlio se kao najamnik kod stanovnika te zemlje. Gospodar ga je poslao u polje da čuva svinje. ¹⁶Mlađić je čeznuo da se najede ljusaka od rogača kojima su se hranile svinje, ali mu ih nitko nije dao. ¹⁷Tada je došao k sebi i rekao: 'Svi najamnici moga oca imaju obilje hrane, a ja ovdje umirem od gladi. ¹⁸Ustat ću, otići svome ocu i reći mu: Oče, sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe. ¹⁹Nisam više dostojan zvati se tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika!' ²⁰Ustao je i otišao svom ocu. Dok je još bio daleko, otac ga je ugledao i sažalio se nad njim. Potrčao je, zagrlio sina i izljubio ga. ²¹Sin mu

¹ **15,8 srebrnjak** Grcki »drahma«, imao je vrijednost prosječne nadnice.

je rekao: 'Oče, sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe. Nisam više dostojan zvati se tvojim sinom!' ²²A otac je rekao slugama: 'Požurite! Donesite najbolju odjeću i u nju ga odjenite! Na ruku mu stavite prsten, a na noge sandale! ²³I donesite utovljeno tele! Zakoljite ga pa da jedemo i slavimo! ²⁴Jer je ovaj moj sin bio mrtav i vratio se u život. Bio je izgubljen, a sada je nađen.' I počeli su slaviti.«

Stariji sin

²⁵»Stariji sin bio je u polju. Kad se približio kući, začuo je glazbu i ples. ²⁶Pozvao je slugu i upitao ga što se to događa. ²⁷Sluga mu je odgovorio: 'Došao je tvoj brat. Vratio se živ i zdrav pa je tvoj otac zaklao utovljeno tele.' ²⁸Stariji sin se razljutio i nije htio ući u kuću pa je otac izašao i počeo ga moliti. ²⁹No sin je odgovorio ocu: 'Gle, sve ove godine služio sam ti i nikada nisam prekršio tvoju zapovijed. A ti mi nikad nisi dao ni jare da se provešelim sa svojim prijateljima. ³⁰A sada, kad ti je došao ovaj sin, koji je s bludnicama potrošio sve tvoje bogatstvo, za njega si zaklao utovljeno tele.' ³¹Otac mu je rekao: 'Sine moj, ti si uvijek sa mnom i sve što imam tvoje je. ³²Ali morali smo proslaviti i veseliti se, jer tvoj je brat bio mrtav i vratio se u život. Bio je izgubljen, a sad je nađen.'«

Istinsko bogatstvo

16 ¹Isus je rekao svojim učenicima: »Bio jednom neki bogataš i imao je upravitelja kojeg su optužili da rasipa njegovo imanje. ²Bogataš je pozvao upravitelja i rekao mu: 'Što to čujem o tebi? Podnesi račun o svome upravljanju jer ne možeš više biti upravitelj.' ³Nato je ovaj rekao u sebi: 'Što da napravim? Gospodar mi oduzima upraviteljsko mjesto. Nisam dovoljno jak da kopam, a prositi me sram. ⁴Znam što ću: učinit ću tako da će me ljudi, kad više ne budem upravitelj, primati k sebi u kuću.' ⁵I pozvao je k sebi sve gospodareve dužnike jednog po jednog. Prvomu je rekao: 'Koliko si dužan mom gospodaru?' ⁶Dužnik je odgovorio: 'Stotinu mjerica maslinova ulja.' Upravitelj je rekao: 'Uzmi svoj račun i brzo napiši pedeset!' ⁷Drugoga je upitao: 'A ti, koliko ti duguješ?' Ovaj je odgovorio: 'Stotinu mjerica pšenice.' Upravitelj je rekao: 'Uzmi svoj račun i napiši osamdeset!' ⁸Kasnije je gospodar pohvalio nepoštena upravitelja zbog njegove snalažljivosti. Da, ljudi ovoga

svijeta su mudriji od duhovnih ljudi, u držanju prema sebi sličnima. ⁹Kažem vam, stecite prijatelje svojim svjetovnim bogatstvom pa ćete, kad ono nestane, biti primljeni u vječni dom. ¹⁰Čovjeku kojemu se može vjerovati u malome, može se vjerovati i u velikom. A čovjek koji je nepošten u malome, bit će nepošten i u velikom. ¹¹Ako vam se nije moglo vjerovati u pogledu svjetovnoga bogatstva, tko će vam povjeriti istinsko bogatstvo? ¹²A ako vam se nije moglo vjerovati u pogledu tuđega vlasništva, tko će vam dati vaše?

¹³Ni jedan sluga ne može služiti dvojici gospodara; ili će jednoga mrziti, a drugoga voljeti, ili će jednomu biti odan, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu¹.«

Božji Zakon

(Mt 11,12-13)

¹⁴Farizeji, koji su bili lakomi, čuli su sve ovo i podsmjehivali se Isusu. ¹⁵A on im je rekao: »Vi ste ti koji se volite praviti dobri pred ljudima, ali Bog zna vaša srca. Ono što ljudi smatraju vrijednim, Bogu se gadi.

¹⁶Zakon i proroci bili su na snazi do Ivana. Od tada se propovijeda Radosna vijest o Božjem kraljevstvu i svatko navaljuje da u njega uđe. ¹⁷Pa ipak, lakše će nestati i nebo i zemlja, nego što će ijedna točkica Zakona propasti.«

Nerazrješivost ženidbe

¹⁸»Svatko tko se rastavi od svoje žene i oženi drugom, čini preljub. I onaj tko se oženi razvedenom ženom čini preljub.«

Bogataš i Lazar

¹⁹»Bio jednom neki bogataš. Odijevao se u najbolju odjeću i svakodnevno se obilno gostio. ²⁰A siromašni čovjek po imenu Lazar ležao je pred njegovim vratima sav u čirevima. ²¹Čeznuo je da se najede mrvica s bogataševa stola. Čak su i psi dolazili i lizali mu čireve. ²²Jednoga dana siromah je umro i anđeli su ga odnijeli u Abrahamovo naručje. I bogataš je umro i pokopali su ga. ²³Dospio je u svijet mrtvih i ondje bio na mukama. Kad je pogledao uvis, u daljini je spazio Abrahama, a u njegovu krilu Lazara. ²⁴Povikao je i rekao: 'Oče Abrahamo,

¹ **16,13 bogatstvu** Doslovno: mamonu. Mamon je semitska riječ za novac, bogatstvo.

smiluj mi se i pošalji Lazara da namoči vršak prsta u vodu i rashladi mi jezik, jer se mučim u ovoj vatri!’²⁵A Abraham je rekao: ‘Sine moj, sjeti se da si za svoga života primio svoje dobro, dok je Lazar primio zlo. Ali sada je on ovdje utješeno, a ti se mučiš.’²⁶Osim toga, između nas i vas je velik ponor. Oni koji odavde žele doći k vama ne mogu, niti tko od vas može doći k nama.’²⁷Bogataš je rekao: ‘Onda te molim, oče, pošalji Lazara u kuću mog oca’²⁸jer imam petero braće. Neka ih upozori da i oni ne dođu na ovo mjesto muka!’²⁹A Abraham je odgovorio: ‘Imaju Mojsija i proroke. Neka njih slušaju!’³⁰Bogataš je odgovorio: ‘Neće, oče Abrahame, ali ako tko od mrtvih dođe k njima, obratit će se.’³¹A Abraham mu je odgovorio: ‘Ako ne slušaju Mojsija i proroke, neće poslušati ni onoga tko ustane od mrtvih.’«

Grieh i oprost

(Mt 18,6–7; 18,21–22; Mk 9,42)

17¹Isus je rekao svojim učenicima: »Mnogo toga navodit će ljude na grijeh, ali jao onomu tko ga prouzroči!²Bilo bi bolje za njega da mu objese mlinski kamen oko vrata i bace u more, nego da navede na grijeh jednoga od ovih malenih.³Čuvajte se!

Ako tvoj brat griješi, ukori ga! Ako se pokaje, oprost mu!⁴A ako sedam puta na dan sagriješi protiv tebe i sedam puta dođe k tebi i kaže ti: ‘Kajem se’, oprost mu!«

Vjera

⁵Tada su apostoli rekli Gospodinu: »Daj nam više vjere!«

⁶A Gospodin im je odgovorio: »Kad bi vam vjera bila velika kao gorušičino zrno, mogli biste reći ovom dudu: ‘Iščupaj se s korijenom i posadi u more’ i on bi vas poslušao.«

Dobar sluga

⁷»Recimo da netko od vas ima slugu koji ore ili se brine za ovce. Kad se sluga vrati iz polja, hoće li mu reći: ‘Dođi sada, sjedni i jedi?’⁸Neće li mu umjesto toga reći ovako: ‘Priredi mi večeru! Opaši pregaču i posluži me jelom i pićem! A poslije toga možeš i ti jesti i piti.’⁹Duguje li sluzi zahvalnost zato što je učinio što mu je bilo zapovjedbano?¹⁰Isto je i s vama: kad završite sve ono što vam je zapovjedbano, trebali biste reći: ‘Sluge smo

koji ne zaslužuju posebnu zahvalnost; učinili smo samo što nam je bila dužnost.'«

Zahvalnost

¹¹Dok je Isus išao prema Jeruzalemu, prolazio je uz granicu Samarije i Galileje. ¹²Na ulazu u jedno selo sreo je deset gubavaca. ¹³Stojeći na udaljenosti, povikali su iz svega glasa: »Isuse, Gospodaru, smiluj nam se!«

¹⁴Kad ih je Isus ugledao, rekao im je: »Pokažite se svećenicima!«¹

Na putu k svećenicima, bili su iscijeljeni. ¹⁵Kad je jedan od njih vidio da je ozdravio, vratio se k Isusu i iz svega glasa slavio Boga. ¹⁶Pao je pred Isusove noge i zahvalio mu. Taj je čovjek bio Samarijanac. ¹⁷Isus mu je rekao: »Zar se nisu sva deseterica očistila od gube? Gdje je ostalih devet? ¹⁸Zar se ni jedan od njih, osim ovoga stranca, nije vratio da iskaže zahvalnost Bogu?«
¹⁹Zatim mu je rekao: »Ustani i idi! Tvoja te vjera učinila zdravim.«

Božje je kraljevstvo među vama

(Mt 24,23–28; 24,37–41)

²⁰Kad su farizeji jednom pitali Isusa kad će doći Božje kraljevstvo, on im je odgovorio: »Božje kraljevstvo ne dolazi tako da ga ljudi vide.

²¹Ljudi neće reći: 'Ovdje je!' ili 'Ondje je!', jer je Božje kraljevstvo među vama.«

²²A svojim je učenicima rekao: »Doći će vrijeme kad ćete čeznuti da vidite makar jedan dan Sina Čovječjega, ali ga nećete vidjeti. ²³A ljudi će vam reći: 'Ondje je!' ili 'Ovdje je!' Ne idite onamo i ne slijedite ih!«

Isusov ponovni dolazak

²⁴»Jer toga dana dolazak Sina Čovječjega bit će poput munje koja bljesne i osvijetli nebo s jednoga kraja na drugi. ²⁵Ali najprije će on mnogo toga pretrpjeti i ljudi ovoga naraštaja će ga odbaciti. ²⁶Kao što je bilo u vrijeme Noe, tako će biti u dane Sina Čovječjeg: ²⁷ljudi su jeli, pili, ženili se i udavali, sve dok Noa nije ušao u arku. Tada je došao potop i sve ih pobio. ²⁸Bit će kao što je bilo i u Lotovo vrijeme: ljudi su jeli, pili, kupovali, prodavali, sadili i gradili. ²⁹Ali onoga dana kad je Lot izašao iz Sodome, s neba je udarila vatra i sumpor i svi

¹ 17,14 »Pokažite se svećenicima!« Po Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavi Židov ozdravio.

su bili pobijeni. ³⁰Tako će biti i na dan kad se pojavi Sin Čovječji.

³¹Onaj tko se toga dana zatekne na krovu neka ne silazi u kuću po svoje stvari! Isto tako, ako tko bude u polju, neka se ne vraća! ³²Sjetite se Lotove žene! ³³Tko se bude trudio sačuvati svoj život, izgubit će ga. A tko god izgubi svoj život, dobit će ga. ³⁴Kažem vam, te noći dvojica će ležati u jednoj sobi. Jedan će se uzeti, a drugi ostaviti. ³⁵Dvije će žene zajedno mljeti žito; jedna će se uzeti, a druga ostaviti.« ^[36]

³⁷Učenici su ga pitali: »Gdje će to biti, Gospodine?«

A on im je odgovorio: »Gdje leže mrtva tijela, ondje će se skupljati i lešinari.«

Ustrajna molitva

18 ¹Isus je zatim poučio sljedbenike da uvijek trebaju moliti i nikada ne posustati. ²Ispricao im je usporedbu: »U jednom gradu živio je neki sudac. Nije se bojavao Boga i nije mu bilo stalo do ljudi. ³U tom gradu živjela je i neka udovica. Stalno je dolazila sucu i molila ga: 'Brani me od čovjeka koji me tuži!' ⁴Dugo vremena sudac nije htio ni čuti za to, ali je na kraju rekao u sebi: 'Iako se ne bojim Boga i nije mi stalo do mišljenja ljudi, ⁵branit ću ovu udovicu, jer ako je ne obranim, dosađivat će mi dok me ne zamori svojom upornošću.'«

⁶Zatim je Gospodin rekao: »Pripazite na riječi nepravednoga suca! ⁷Zar se Bog neće pobrinuti za one koji mu pripadaju i koji vape prema njemu danju i noću? Zar će odugovlačiti s pomoći? ⁸Kažem vam, pobrinut će se da dobiju pravdu, i to brzo. Ali kada dođe Sin Čovječji, hoće li na zemlji naći one koji mu vjeruju?«

Farizej i poreznik

⁹Bilo je tu onih koji su bili uvjereni u svoju pravednost i s visoka su gledali na druge ljude. Njima je Isus ispricao ovu usporedbu: ¹⁰»Dva su čovjeka došla u Hram moliti se: jedan je bio farizej, a drugi poreznik. ¹¹Farizej je stajao sâm i ovako u sebi molio: 'O Bože, hvala ti što nisam kao drugi koji su pohlepni, varalice, preljubnici ili kao ovaj poreznik. ¹²Postim dvaput na tjedan i dajem desetinu od svega što steknem.'«

¹³A poreznik je stajao podalje i nije se usudio ni podignuti oči prema nebu. Udarao se u prsa i govorio: 'Bože,

¹17,36 Neki grčki rukopisi Evanđelja po Luki dodaju 36. stih koji glasi: »Dvojica će raditi u polju; jedan će se uzeti, a drugi ostaviti.«

smiluj se meni grešniku!'¹⁴ Kažem vam, ovaj je čovjek otišao kući opravdan pred Bogom, a onaj prvi nije. Jer, svatko tko se uzvisuje, bit će ponižen, a onaj tko se ponizi, bit će uzvišen.«

Poput malog djeteta

(Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

¹⁵Ljudi su dovodili i malu djecu k Isusu da ih dotakne. Kad su to vidjeli njegovi učenici, prekoralili su ih. ¹⁶Ali Isus je pozvao djecu k sebi i rekao: »Pustite malu djecu da dođu k meni! Ne branite im, jer Božje kraljevstvo pripada takvima kao što su oni. ¹⁷Istinu vam govorim. Svatko tko ne primi Božje kraljevstvo poput maloga djeteta, neće ući u njega.«

Isus i bogataš

(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

¹⁸A neki uglednik upitao je Isusa: »Dobri učitelju, što moram učiniti da naslijedim vječni život?«

¹⁹Isus mu je rekao: »Zašto me zoveš 'dobri'? Nitko nije dobar, jedino Bog. ²⁰Znaš koje su zapovijedi: 'Ne učini preljub, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, poštuju oca i majku!'«¹

²¹Ovaj je odgovorio: »Svega toga držim se još od svoje mladosti.«

²²Isus mu je nato rekao: »Ima nešto što ti nedostaje: prodaj sve što imaš i podijeli novac siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Zatim dođi i slijedi me!« ²³Ali kad je čovjek to čuo, vrlo se ražalostio jer je bio veoma bogat.

²⁴Kad je Isus vidio kako je žalostan, rekao je: »Kako je teško bogatima ući u Božje kraljevstvo! ²⁵Da, lakše će deva proći kroz iglene uši, nego što će bogataš ući u Božje kraljevstvo.«

²⁶Oni koji su čuli što je rekao upitali su ga: »Tko se onda može spasiti?«

²⁷Isus je odgovorio: »Ono što je ljudima nemoguće učiniti — Bogu je moguće.«

²⁸Nato je Petar rekao: »Gledaj, mi smo ostavili sve što smo imali da bismo te slijedili!«

²⁹A Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem: nema nikoga tko je radi Božjega kraljevstva ostavio kuću, ženu, braću, roditelje ili djecu ³⁰koji neće već sada primiti mnogo više, a u budućem svijetu i vječni život.«

¹ 18,20 Citat iz Izl 20,12–16; Pnz 5,16–20.

Isusova smrt i uskrsnuće*(Mt 20,17-19; Mk 10,32-34)*

³¹Isus je pozvao u stranu Dvanaesticu i rekao im: »Pazite, idemo u Jeruzalem i sve što su proroci napisali o Sinu Čovječjem ispunit će se. ³²Da, predat će ga neždovima u ruke, izrugivat će mu se, zlostavljati ga i pljuvati po njemu. ³³Bičevat će ga i ubiti. A treći dan on će ustati od mrtvih.« ³⁴No oni nisu razumjeli što im govori. Smisao njegovih riječi ostao im je nejasan.

Isus ozdravlja slijepca*(Mt 20,29-34; Mk 10,46-52)*

³⁵Dok se Isus približavao Jerihonu, neki je slijepac sjedio kraj puta i prosio. ³⁶Kad je čuo mnoštvo koje je prolazilo pokraj njega, upitao je što se događa.

³⁷Rekli su mu da upravo prolazi Isus iz Nazareta.

³⁸Slijepac je povikao: »Isuse, Davidov sine, smiluj mi se!«

³⁹Oni sprijeda su ga ušutkivali, ali on je sve glasnije vikao: »Davidov sine, smiluj mi se!«

⁴⁰Isus se zaustavio i zapovjedio da mu dovedu slijepca. Kad se čovjek približio, Isus ga je upitao: ⁴¹»Što želiš da učinim za tebe?«

»Gospodine, želim progledati.«

⁴²Isus mu je rekao: »Progledaj, tvoja te vjera spasila!«

⁴³Istoga trenu čovjek je progledao. Krenuo je za Isusom slaveći Boga. Sav narod je to vidio i slavio Boga.

Isus kod Zakeja

19¹Isus je ušao u Jerihon i prolazio gradom. ²Unjemu je živio neki čovjek koji se zvao Zakej. On je bio glavni poreznik i vrlo bogat čovjek. ³Želio je vidjeti tko je Isus, ali je bio niska rasta pa od silnoga naroda nije mogao ništa vidjeti. ⁴Stoga je otrčao naprijed do mjesta kuda je Isus trebao proći i popeo se na divlju smokvu da bi bolje vidio. ⁵Kad je Isus došao do tog mjesta, pogledao je prema gore i rekao Zakeju: »Siđi brzo, Zakeju! Danas ću biti tvoj gost.«

⁶Zakej je brzo sišao i sav sretan ga srdačno primio u kuću. ⁷Svi su to vidjeli i počeli mrmljati: »Otišao je u goste grešniku.«

⁸A Zakej je ustao i rekao Gospodinu: »Gledaj, Gospodine, polovicu svega što imam dat ću siromasima. A ako sam ikoga u čemu prevario, vratit ću mu četverostruko.«

⁹Isus mu je rekao: »Danas je spasenje došlo u ovu kuću, jer je i ovaj čovjek Abrahamov sin. ¹⁰Sin Čovječiji došao je potražiti i spasiti izgubljene.«

Koristiti povjerene darove

(Mt 25,14–30)

¹¹Kako se Isus približavao Jeruzalemu, ljudi su mislili da će odmah nastupiti Božje kraljevstvo, no ¹²Isus je znao što misle pa im je ispričao sljedeću usporedbu: »Neki čovjek plemenita roda otišao je u daleku zemlju da ga proglase kraljem i da se zatim vrati kući. ¹³Pozvao je deset slugu, dao svakomu istu svotu novca¹ i rekao: 'Ulažite novac u poslove dok se ja ne vratim!' ¹⁴Ali njegovi su ga sugrađani mrzili i poslali su za njim svoje predstavnike da prenesu ljudima te zemlje: 'Ne želimo da nam ovaj čovjek bude kralj!'

¹⁵No on je ipak postao kraljem i vratio se kući. Zatim je poslao po slugu kojima je dao novac da vidi kakvu su zaradu ostvarili. ¹⁶Prvi sluga pristupio je i rekao: 'Gospodaru, s tvojim novcem zaradio sam još deset puta toliko.' ¹⁷Gospodar mu je rekao: 'Dobro si napravio, dobri slugo! Zato što si bio vjeran u malome, vladat ćeš nad deset gradova.' ¹⁸Zatim mu je pristupio drugi sluga i rekao: 'Gospodaru, s tvojim novcem zaradio sam još pet puta toliko.' ¹⁹Tom je sluzi rekao: 'A ti ćeš vladati nad pet gradova.' ²⁰Tada mu je i treći sluga rekao: 'Gospodaru, evo ti tvoj novac koji sam sakrio u rupčiću! ²¹Bojao sam te se jer si tvrd čovjek. Uzimaš što nisi pohranio i žanješ što nisi posijao.' ²²A Gospodar mu je rekao: 'Sudit ću ti na osnovi tvojih vlastitih riječi, zli slugo! Znao si da sam tvrd čovjek i da uzimam što nisam pohranio i žanjem što nisam sijao. ²³Pa zašto onda nisi položio moj novac u banku, da ga, kada dođem, podignem s kamatama?' ²⁴A onima što su stajali pokraj rekao je: 'Uzmite mu novac i dajte ga onomu tko ima deset puta toliko!' ²⁵A oni su mu rekli: 'Gospodaru, pa on već ima deset puta više.' ²⁶'Kažem vam', odgovorio im je gospodar, 'svakomu tko ima, dat će se još, a onomu tko nema, oduzet će se i ono što ima. ²⁷A što se tiče mojih neprijatelja koji me nisu htjeli za kralja, dovedite ih ovamo i pogubite pred mnoštvom!'«

¹19,13 istu svotu novca Doslovno: minu. Mina je vrijedila otprilike kao tromjesečna plaća radnika.

Isus ulazi u Jeruzalem*(Mt 21,1-11; Mk 11,1-11; Iv 12,12-19)*

²⁸Nakon što im je to rekao, Isus je krenuo dalje, prema Jeruzalemu. ²⁹Kad je stigao u blizinu Betfage i Betanije, gradova u blizini Maslinske gore, poslao je naprijed dvojicu svojih učenika i rekao im: ³⁰»Podite u ovo selo ispred vas! Čim uđete, naći ćete privezano magare koje još nikada nitko nije jahao. Odvežite ga i dovedite ovamo! ³¹A ako vas tko upita zašto ga odvezujete, recite: 'Trebalo Gospodinu.'«

³²Dvojica učenika otišla su u selo i našla magare, kako im je Isus i bio rekao. ³³Dok su ga odvezivali, vlasnici su ih pitali: »Zašto odvezujete magare?«

³⁴Učenici su odgovorili: »Trebalo Gospodinu.« ³⁵I doveli su magare Isusu, stavili na njega svoje ogrtače i posjeli Isusa na magare. ³⁶Dok je Isus išao prema Jeruzalemu, ljudi su prostirali svoje ogrtače po putu.

³⁷A kad se Isus približio obronku Maslinske gore, mnoštvo sljedbenika počelo je iz svega glasa radosno slaviti Boga za sva čuda koja su vidjeli. ³⁸Govorili su:

»Blagoslovljen kralj koji dolazi u Gospodnje ime!

Psalam 118,26

Mir na nebu i slava na visini!«

³⁹Neki farizeji iz mnoštva rekli su mu: »Učitelju, ukori svoje sljedbenike!«

⁴⁰A on im je odgovorio: »Kažem vam, ako oni budu šutjeli, kamenje će vikati.«

Isus plače nad Jeruzalemom

⁴¹Kad je stigao nadomak grada i ugledao ga, zaplakao je nad njim ⁴²i rekao: »Kad bi barem danas znao što će ti donijeti mir, ali ti to sada ne vidiš! ⁴³Doći će vrijeme kad će tvoji neprijatelji podići bedeme oko tebe i okružiti te sa svih strana. ⁴⁴Sravnit će sa zemljom tebe i tvoju djecu. Neće ostati ni kamen na kamenu unutar tvojih zidova, jer nisi prepoznao vrijeme kad je Bog došao k tebi.«

Isus u Hramu*(Mt 21,12-17; Mk 11,15-19; Iv 2,13-22)*

⁴⁵Isus je otišao u Hram i počeo tjerati iz njega sve koji su u njemu trgovali. ⁴⁶Rekao je: »Zapisano je: 'Moja kuća bit će kuća molitve'.¹ A vi ste je pretvorili u

¹19,46 Citat iz Iz 56,7.

'razbojničku špilju.'«¹

⁴⁷Isus je svaki dan poučavao u Hramu. Vodeći svećenici, učitelji Zakona i neki narodni glavari htjeli su ga ubiti, ⁴⁸ali kako je sav narod pažljivo slušao svaku riječ koju je Isus govorio, nisu nalazili načina kako da ga ubiju.

Odakle Isusu vlast?

(Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

20 ¹Jednom je Isus poučavao u Hramu i govorio ljudima Radosnu vijest. Vodeći svećenici i učitelji Zakona došli su k njemu zajedno sa židovskim vođama ²pa mu rekli: »Kaži nam, kojim pravom činiš sve to? Tko te je ovlastio?«

³Isus im je odgovorio: »I ja ću vama postaviti jedno pitanje. Kažite mi: ⁴je li Ivanovo krštenje bilo od Boga ili od ljudi?« ⁵Oni su počeli razmatrati pitanje među sobom: »Ako kažemo: 'od Boga', on će reći: 'zašto mu onda niste vjerovali?' ⁶A ako kažemo: 'od ljudi', svi će nas kamenovati jer su uvjereni da je Ivan bio prorok.« ⁷I tako su mu odgovorili da ne znaju odakle je Ivanovo krštenje.

⁸Tada im je Isus rekao: »Ni ja vama neću reći kojim pravom ovo činim.«

Bog šalje svoga Sina

(Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

⁹Isus je zatim ispričao narodu sljedeću usporedbu: »Neki je čovjek posadio vinograd, iznajmio ga vinogradarima i otputovao na dulje vrijeme. ¹⁰Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je slugu k vinogradarima da mu predaju njegov dio uroda. Ali vinogradari su pretukli slugu i poslali ga natrag praznih ruku. ¹¹Čovjek je zatim poslao drugoga slugu, ali i njega su pretukli, izrugali ga i poslali natrag praznih ruku. ¹²Poslao im je i trećega slugu, ali i njega su izranili i izbacili. ¹³Nato je vlasnik vinograda rekao: 'Što da učinim? Poslat ću svoga voljenog sina. Možda će njemu iskazati poštovanje.' ¹⁴Ali kad su ga vinogradari ugledali, posavjetovali su se i rekli: 'Ovo je nasljednik. Ubijmo ga, pa će nasljedstvo pripasti nama!' ¹⁵I tako su ga vinogradari izbacili iz vinograda i ubili.

Što će, dakle, vlasnik vinograda učiniti s njima? ¹⁶Doći će i pogubiti ih, a vinograd dodijeliti drugima.«

Kad su ljudi to čuli, rekli su: »To se nikada ne smije dogoditi!« ¹⁷A Isus ih je pogledao i rekao: »Što onda znači ono što je pisano:

'Kamen koji su graditelji odbacili postao je ugaonim kamenom.'

Psalam 118,22

¹⁸Svatko tko padne na njega razbit će se, a onaj na koga on padne, bit će smrvljen.«

¹⁹Učitelji Zakona i vodeći svećenici znali su da je ova usporedba namijenjena njima. Htjeli su istoga trena uhititi Isusa, ali bojali su se naroda.

Plaćanje poreza

(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰Učitelji Zakona i svećenici pratili su Isusa i slali za njim uhode koji su se pretvarali da su iskreni kako bi ga uhvatili u riječi, da bi ga predali vladajućem upravitelju.

²¹Stoga su ga uhode upitale: »Učitelju, znamo da govoriš i poučavaš istinu i da kod tebe nema pristranosti, već da ispravno učiš Božjem putu. ²²Je li ispravno da mi plaćamo porez caru ili nije?«

²³Isus je bio svjestan njihova lukavstva pa im je rekao: ²⁴»Pokažite mi srebrnjak! Čija je to slika i čije ime na njemu?«

²⁵Oni su odgovorili: »Carevo.« A on im je rekao: »Onda dajte caru ono što je carevo, a Bogu ono što je Božje.«

²⁶I nisu ga pred narodom mogli uhvatiti u riječi. Njegov odgovor zadivio ih je pa su zašutjeli.

O uskrsnuću

(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷Neki saduceji došli su k Isusu — saduceji smatraju da nema uskrsnuća — i upitali ga: ²⁸»Učitelju, Mojsije nam je zapisao da ako oženjen čovjek umre bez djece, njegov se brat treba oženiti njegovom udovicom i s njom imati djece na ime svoga brata.¹ ²⁹Bilo je sedmero braće. Prvi se oženio i umro bez djece. ³⁰Zatim se drugi oženio bratovom udovicom, ³¹a nakon toga i treći. Ista sudbina snašla je svu sedmoricu: umrli su, a da nisu imali djece. ³²Poslije je umrla i žena. ³³O uskrsnuću mrtvih, čija će ona biti žena, kad su je sva sedmorica imala za ženu?«

¹20,28 ako ... svoga brata Vidi Pnz 25,5.

³⁴Tada im je Isus rekao: »Ljudi ovoga svijeta žene se i udaju, ³⁵ali oni koji su dostojni uskrsnuća od mrtvih, nakon ovoga života, neće se ni ženiti ni udavati. ³⁶Oni neće moći više ni umrijeti jer će biti poput anđela. Oni su Božja djeca jer su djeca uskrsnuća. ³⁷Ali u slučaju s gorućim grmom čak je i Mojsije jasno pokazao da ljudi ustaju od mrtvih, jer je nazvao Gospodina 'Bogom Abrahama, Izaka i Jakova.'¹ ³⁸A Bog nije Bog mrtvih, nego živih, jer oni koji mu pripadaju — žive.«

³⁹Nato su neki učitelji Zakona odgovorili: »Učitelju dobro si rekao!« ⁴⁰I nitko ga se više nije usudio išta pitati.

Davidov sin

(Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)

⁴¹Isus im je zatim rekao: »Kako to da Krista nazivaju Davidovim sinom? ⁴²Pa David sâm kaže u knjizi Psalama:

'Gospodin je rekao mom Gospodinu:

Sjedni s moje desne strane,

⁴³ dok ne stavim tvoje neprijatelje pod tvoju vlast.'

Psalam 110,1

⁴⁴Znači, David ga zove 'Gospodinom'. Pa kako onda Krist može biti Davidov sin?«

Učitelji Zakona

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)

⁴⁵Dok je narod to slušao, Isus se obratio svojim učenicima: ⁴⁶»Čuvajte se učitelja Zakona! Oni vole hodati uokolo u dugim haljama i vole da ih na trgovima pozdravljaju s poštovanjem. Vole najbolja mjesta u sinagogama i počasna mjesta na gozbama. ⁴⁷Na prijevaru uzimaju imovinu udovicama, a mole duge molitve da se prikažu pobožnima. Oni će biti strože suđeni.«

Istinsko davanje

(Mk 12,41–44)

21 ¹Isus je pogledao i vidio kako bogataši ubacuju svoje darove u hramsku kutiju za priloge. ²Zatim je ugledao siromašnu udovicu kako ubacuje dva bakrena novčića². ³Rekao je: »Govorim vam istinu. Ova

¹20,37 Bogom ... Jakova Vidi Izl 3,6.

²21,2 dva bakrena novčića Doslovno: dvije lepte.

siromašna udovica ubacila je više nego itko od njih. ⁴Jer svi su oni dali od svoga viška, a ona je od svojeg siromaštva dala sve što je imala za život.«

Uništenje Hrama

(Mt 24,1-14; Mk 13,1-13)

⁵Neki Isusovi učenici razgovarali su o izgledu Hrama, o tome kako je sagrađen od najljepšega kamena i ukrašen zavjetnim darovima, a Isus je rekao:

⁶»Doći će vrijeme kada od svega što vidite neće ostati ni kamen na kamenu: sve će biti razoreno.«

⁷Oni su ga upitali: »Učitelju, kada će to biti? Kako ćemo znati da se to treba uskoro dogoditi?«

⁸A on im je odgovorio: »Čuvajte se da vas ne prevare! Jer, mnogi će doći u moje ime i reći: 'Ja sam taj' i 'Bliži se vrijeme'. Ne slijedite ih! ⁹I nemojte se bojati kad čujete za ratove i pobune. Sve se to najprije mora dogoditi, ali kraj neće doći odmah.«

¹⁰Zatim im je rekao: »Jedan će narod ustati protiv drugog naroda i jedno kraljevstvo protiv drugoga. ¹¹Bit će velikih potresa, gladi i pošasti na raznim mjestima. Dogodit će se strašne stvari i na nebu će se pojaviti zapanjujuća upozorenja.

¹²Ali prije nego što se sve to dogodi, zatvarat će vas i progoniti. Predavat će vas u sinagoge na suđenje i slati u zatvore. Zbog mene će vas dovoditi pred kraljeve i upravitelje. ¹³Vama će to biti prilika da svjedočite o meni. ¹⁴Znajte stoga da nećete unaprijed trebati pripremati svoju obranu, jer ¹⁵ja ću vam dati mudrosti i riječi kojima se ni jedan vaš protivnik neće moći suprotstaviti niti ih opovrgnuti. ¹⁶Čak će vas i roditelji, braća, rodbina i prijatelji izdati; neke od vas će i ubiti. ¹⁷Svi će vas zbog mene mrziti, ¹⁸ali vama ni dlaka s glave neće pasti. ¹⁹Svojom ustrajnošću, dobit ćete život.«

Uništenje Jeruzalema

(Mt 24,15-21; Mk 13,14-19)

²⁰»Kad vidite da je Jeruzalem opkoljen vojskama, znajte da će uskoro biti opustošen! ²¹Tada neka oni koji se zateknu u Judeji bježe u brda. Oni koji se zateknu u gradu neka izađu iz njega, a oni koji se zateknu u okolici neka ne ulaze u njega. ²²To će biti dani kazne u kojima će se ispuniti sve što je zapisano. ²³Trudnicama i dojiljama bit će posebno teško u to vrijeme, jer će velika nevolja snaći ovu zemlju. Božji gnjev past će na ovaj

narod. ²⁴Neki će biti pobijeni mačem, a drugi odvedeni u zarobljeništvo diljem svijeta. Nežidovi će gaziti Jeruzalem sve dok se njihovo vrijeme ne ispuni.«

Ne bojte se!

(Mt 24,29–31; Mk 13,24–27)

²⁵»Pojavit će se znaci na suncu, mjesecu i zvijezdama, a narode na zemlji zahvatit će očaj i neizvjesnost zbog huke uzburkana mora. ²⁶Ljudi će klonuti od straha i užasa zbog onoga što će snaći zemlju, jer će se sklad nebeskih tijela poremetiti. ²⁷I tada će vidjeti Sina Čovječjega kako dolazi na oblaku u velikoj slavi i moći. ²⁸Kad se sve to počne događati, uspravite se i dignite glave jer se bliži vaše oslobođenje!«

Isusove riječi ostaju zauvijek

(Mt 24,32–35; Mk 13,28–31)

²⁹Zatim im je ispričao usporedbu: »Pogledajte smokvu i ostalo drveće! ³⁰Čim vidite da počnu listati, i sami znate da je ljeto blizu. ³¹Isto tako kad vidite da se ovo događa, znajte da je Božje kraljevstvo blizu!

³²Govorim vam istinu. Oni koji sada žive neće umrijeti prije nego što se sve to dogodi. ³³Nebo i zemlja će nestati, ali moje riječi neće nikada nestati.«

Budite budni!

³⁴»Čuvajte se da vam srca ne otupe od raspuštenosti, pijanstva i tjeskobnih briga i da vas taj dan ne iznenadi kao zamka, ³⁵jer će doći na sve stanovnike čitave Zemlje. ³⁶U svakom trenutku budite budni i molite da biste mogli sigurno prebroditi sve što dolazi i spremno stati pred Sina Čovječjega.«

³⁷Isus je danju poučavao u Hramu, a svaku večer odlazio bi i provodio noći na Maslinskoj gori. ³⁸A narod bi ustajao rano ujutro i odlazio u Hram da ga sluša.

Urota protiv Isusa

(Mt 26,1–5; 14–16; Mk 14,1–2; 10–11; Iv 11,45–53)

22 ¹Bližio se blagdan beskvasnih kruhova zvan Pasha. ²Vodeći svećenici i učitelji Zakona tražili su način kako da ubiju Isusa, ali bojali su se naroda.

Juda

³Tada je sotona ušao u Judu, zvanog Iskariot, koji je bio jedan od Dvanaestorice. ⁴On je otišao dogovoriti se

s vodećim svećenicima i hramskim stražarima kako da im izruči Isusa. ⁵Ovi su se vrlo razveselili tome i obećali mu zauzvrat dati novac. ⁶Juda je to prihvatio i čekao povoljan trenutak da im izruči Isusa, kad u blizini ne bude naroda.

Priprema pashalne večere

(Mt 26,17–25; Mk 14,12–21; Iv 13,21–30)

⁷Došao je i dan beskvasnih kruhova, kad se žrtvuje pashalno janje. ⁸Isus je poslao Petra i Ivana te im rekao: »Idite i priredite nam pashalnu večeru!«

⁹Oni su ga pitali: »Gdje želiš da je priredimo?«

¹⁰Isus im je rekao: »Na ulasku u grad naići ćete na čovjeka koji nosi vrč vode. Idite za njim u kuću u koju on uđe! ¹¹Recite domaćinu: 'Učitelj te moli da nam pokažeš sobu u kojoj on i njegovi učenici mogu jesti pashalnu večeru.' ¹²Čovjek će vam onda pokazati veliku, uređenu gornju sobu. Tamo sve priredite!«

¹³Petar i Ivan su otišli. Našli su sve kako im je Isus rekao i priredili pashalnu večeru.

Posljednja večera

(Mt 26,26–30; Mk 14,22–26; 1 Kor 11,23–25)

¹⁴Kad je došlo vrijeme, Isus se smjestio za stol zajedno s Dvanaesticom. ¹⁵Rekao im je: »Žarko sam želio prije svoje muke jesti s vama ovu pashalnu večeru. ¹⁶Kažem vam da ju neću više jesti sve dok se ne ispuni u Božjem kraljevstvu.«

¹⁷Tada je uzeo čašu, zahvalio Bogu i rekao: »Uzmite i podijelite je među sobom! ¹⁸Kažem vam da više neću piti vina sve dok ne dođe Božje kraljevstvo.«

¹⁹Zatim je uzeo kruh i zahvalio Bogu. Razlomio ga i dao učenicima govoreći: »Ovo je moje tijelo koje se daje za vas. Ovo činite meni na spomen!« ²⁰Isto je tako, nakon jela, uzeo čašu i rekao: »Ova je čaša novi Savez u mojoj krvi koja se proljeva za vas.«¹

²¹»No ruka mojega izdajice leži na stolu kraj moje. ²²Sin Čovječji otići će u smrt koja mu je određena, ali jao onomu tko ga izdaje!«

²³A oni su počeli zapitkivati jedan drugoga: »Tko bi od nas mogao takvo što učiniti?«

¹22,20 Neki grčki rukopisi nemaju zadnji dio 19. stiha i cijeli 20.

Budite slugе!

²⁴Među njima razvila se i prepirka o tome tko je od njih najveći. ²⁵A Isus im je rekao: »Kraljevi ovoga svijeta vladaju nad narodima, a oni koji imaju vlast zovu sebe 'dobročiniteljima'. ²⁶Ali vi ne budite takvi! Naprotiv, neka najveći među vama bude kao onaj najmanji, a vođa neka bude kao sluga! ²⁷Jer, tko je veći: onaj tko sjedi za stolom ili onaj tko posluđuje? Nije li to onaj tko sjedi za stolom? A ja sam među vama onaj koji posluđuje.

²⁸Vi ste ti koji ste bili uz mene u mojim kušnjama. ²⁹Ja vam dajem kraljevsku vlast, isto kao što ju je moj Otac dao meni. ³⁰Vi ćete jesti i piti za mojim stolom u mom kraljevstvu. Sjedit ćete na prijestoljima i suditi dvanaesterim Izraelovim plemenima.«

Ne gubite vjeru!

(Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; Iv 13,36-38)

³¹»Šimune!, Šimune, slušaj! Sotona je tražio da vas prosije, kao što se prosijava žito. ³²Ali ja sam molio za tebe da tvoja vjera ne klone. A ti, kada mi se vratiš, učvrsti svoju braću!«

³³Šimun Petar rekao je Isusu: »Gospodine, s tobom sam spreman ići u zatvor, čak i umrijeti za tebe.«

³⁴A Isus je rekao: »Kažem ti, Petre, pijetao danas neće zapjevati dok triput ne zaniječeš da me poznaješ.«

³⁵I rekao je učenicima: »Kad sam vas poslao bez novca, torbe ili obuće, je li vam što nedostajalo?«

Oni su odgovorili: »Nije.«

³⁶On im je rekao: »Ali sada, tko god ima novac, neka ga uzme, kao i torbu. I tko god nema mač, neka proda svoj kaput i neka ga kupi! ³⁷U Pismu stoji:

'uvrstili su ga među zločince.'

Izaija 53,12

Ovo se mora ispuniti. Da, ovo što piše o meni ispunjava se.«

³⁸Oni su rekli: »Gospodaru, evo ovdje su dva mača!«
»Dosta je.«, odgovorio je Isus.

Borba i molitva

(Mt 26,36-46; Mk 14,32-42)

³⁹Zatim je Isus otišao iz grada i uputio se, kao i obično, na Maslinsku goru. Učenici su pošli za njim.

¹22,31 Šimun Drugo ime bilo mu je Petar.

⁴⁰Kad su se popeli, rekao im je: »Molite da ne podlegnete iskušenju!«

⁴¹I udaljio se od njih koliko se može dobaciti kamen. Kleknuo je i molio: ⁴²»Oče, ako ti želiš, otkloni ovu gorku čašu od mene! Ali neka ne bude kako ja želim, već kako ti želiš.« ⁴³I tada mu se ukazao anđeo i hrabrio ga. ⁴⁴U svojoj mucu Isus je još upornije molio, a znoj poput kaplji krvi kapao mu je s čela.¹ ⁴⁵Kad je ustao iz molitve, vratio se k učenicima i našao ih kako spavaju, iscrpljeni od žalosti. ⁴⁶Rekao im je: »Zašto spavate? Ustanite i molite da ne podlegnete iskušenju!«

Isusovo uhićenje

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Iv 18,3–11)

⁴⁷Dok je još govorio, pojavila se gomila ljudi, predvođena Judom, jednim od Dvanaestorice. Pristupio je k Isusu i poljubio ga.

⁴⁸A Isus mu je rekao: »Juda, zar poljupcem izdaješ Sina Čovječjega?« ⁴⁹Kad su učenici vidjeli što se sprema, rekli su: »Gospodine, da upotrijebimo mač?« ⁵⁰I jedan od njih udario je slugu velikoga svećenika i odsjekao mu desno uho.

⁵¹A Isus je nato rekao: »Stani! Dosta!« Dotaknuo je služi uho i iscijelio ga.

⁵²Tada je rekao vodećim svećenicima, hramskim stražarima i starješinama koji su ga došli uhvatiti: »Zar ste na mene izašli s mačevima i toljagama kao na razbojnika? ⁵³Svaki dan bio sam s vama u Hramu i niste me pokušali uhititi. Ali ovo je vaš trenutak — vrijeme vladavine tame.«

Petar niječe Isusa

(Mt 26,57–58; 69–75; Mk 14,53–54; 66–72; Iv 18,12–18; 25–27)

⁵⁴Oni su ga uhitili i odveli u kuću velikoga svećenika. A Petar ih je izdaleka pratio. ⁵⁵Zapalili su vatru nasred dvorišta i sjeli oko nje. I Petar je sjeo s njima. ⁵⁶Neka mlada sluškinja primijetila ga je pri svjetlosti vatre. Pažljivo ga je pogledala i rekla: »I ovaj je bio s njim.«

⁵⁷A Petar je to počeo nijekati govoreći: »Ženo, ja ga ne poznajem!« ⁵⁸Nešto kasnije, netko drugi ga je ugledao i rekao: »I ti si jedan od njih!«

¹22,44 43. i 44. stih U nekim grčkim rukopisima nema ovih stihova.

A Petar je odgovorio: »Nisam, čovječe!«

⁵⁹Otprilike nakon jednog sata, neki je čovjek uporno počeo tvrditi: »Bez sumnje, i ovaj je čovjek bio s njim; Galilejac je!«

⁶⁰A Petar je rekao: »Čovječe, ne znam o čemu govoriš!«

U taj tren, dok je Petar još izgovarao te riječi, pije-
tao je zapjevao. ⁶¹A Gospodin se okrenuo prema Petru i pogledao ga. Tada se Petar sjetio riječi koje mu je Gospo-
din rekao: »Danas, prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš me zanijetati.« ⁶²Izašao je i gorko zaplakao.

Isusa izruguju

(Mt 26,67–68; Mk 14,65)

⁶³Oni koji su čuvali Isusa počeli su mu se rugati i tući ga. ⁶⁴Zavezali su mu oči i pitali ga: »Prorok si. Reci tko te udario?« ⁶⁵I još su mnogo toga govorili i vrijeđali ga.

Isus pred židovskim vođama

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Iv 18,19–24)

⁶⁶Kad se razdanilo, sastali su se narodni starješine, vodeći svećenici i učitelji Zakona. Isusa su doveli pred njihovo vijeće ⁶⁷pa mu rekli: »Reci nam jesi li ti Krist!«

A on im je odgovorio: »Ako vam kažem, nećete mi vjerovati. ⁶⁸A ako ja vas pitam, nećete mi odgovoriti. ⁶⁹Ali od sada će Sin Čovječki sjediti s desne strane Sve-
moćnoga Boga.«

⁷⁰Oni su rekli: »Znači, ti si Božji Sin?« Odgovorio im je: »Sami kažete da jesam.«

⁷¹Nato su oni rekli: »Kakvi su nam još svjedoci potrebni? Sami smo sve čuli iz njegovih usta.«

Isus i upravitelj Pilat

(Mt 27,1–2; 11–14; Mk 15,1–5; Iv 18,28–38)

23 ¹Zatim su ustali i odveli Isusa k Pilatu. ²Tamo su ga počeli optuživati govoreći: »Ulovili smo ovoga čovjeka kako zavodi naš narod. On je protiv toga da se caru plaća porez, a sebe naziva Kristom, kraljem.«

³Pilat je upitao Isusa: »Jesi li ti židovski kralj?«

Isus mu je odgovorio: »Sâm kažeš.«

⁴Tada se Pilat obratio vodećim svećenicima i narodu: »Ja ne vidim nikakvu krivnju na ovom čovjeku.«

⁵Ali oni su bili uporni i govorili su: »On cijelu Judeju diže na noge svojim učenjem. Počeo je u Galileji i došao sve do ovamo.«

Isusa šalju k Herodu

⁶Kad je Pilat to čuo, upitao ih je je li Isus Galilejac. ⁷Kad je saznao da Isus potpada pod Herodovu vlast, poslao ga je k njemu. Herod se u to vrijeme također nalazio u Jeruzalemu. ⁸Kad je Herod ugledao Isusa, vrlo se obradovao, jer ga je već godinama želio sresti. Čuo je za njega i nadao se da bi mogao uživo vidjeti kako izvodi neko čudo. ⁹Herod je Isusu postavio mnogo pitanja, ali Isus mu ni na jedno nije odgovorio. ¹⁰Vodeći svećenici i učitelji Zakona stajali su tamo i žestoko optuživali Isusa. ¹¹I Herod se, zajedno sa svojim vojnicima, s prezirom ophodio prema Isusu i ismijavao ga. Kada su Isusa obukli u bijelu odjeću, Herod ga je poslao natrag k Pilatu. ¹²Toga su se dana Herod i Pilat sprijateljili, a prije toga bili su neprijatelji.

Pilat osuđuje Isusa

(Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Iv 18,39–19,16)

¹³Pilat je sazvaio vodeće svećenike, židovske vođe i narod ¹⁴pa im rekao: »Doveli ste mi ovoga čovjeka pod optužbom da je zavodio narod. Ja sam ga pred vama ispitao i nisam našao nikakve osnove za optužbe koje ste iznijeli protiv njega. ¹⁵A nije ih našao ni Herod jer ga je poslao natrag k nama. Kao što vidite, on nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt. ¹⁶Dakle, naredit ću da ga izbičuju i puste.« ^[17]

¹⁸Ali svi su uglas zavikali: »Pogubi ga! Oslobodi nam Barabu!« ¹⁹Baraba je bio bačen u zatvor zbog dizanja pobune u gradu i ubojstva.

²⁰Pilat se opet obratio narodu jer je želio osloboditi Isusa. ²¹Ali svjetina je uporno vikala: »Razapni ga, razapni ga!«

²²Pilat im se obratio i treći put: »Ali kakvo je zlo učinio ovaj čovjek? Ja ne nalazim na njemu nikakvu krivnju. Ne zasluži smrt. Kaznit ću ga i zatim pustiti.«

²³No oni su i dalje vikali i tražili da ga razapne. Njihova je vika postala tako zaglušujuća, ²⁴da je Pilat odlučio udovoljiti njihovu zahtjevu. ²⁵Oslobodio je čovjeka kojeg su tražili, onoga koji je bio bačen u zatvor zbog pobune i ubojstva, a Isusa im je predao u ruke da učine s njim što žele.

¹**23,17** Neki grčki rukopisi Lukina evanđelja dodaju 17. stih: »Svake godine za blagdan Pashe, Pilat je morao osloboditi jednoga zatvorenika po želji naroda.«

Isusa razapinju

(Mt 27,32-44; Mk 15,21-32; Iv 19,17-27)

²⁶Dok su Isusa odvodili, uhvatili su nekog Šimuna iz Cirene koji se upravo vraćao s polja. Stavili su mu na leđa križ da ga nosi za Isusom.

²⁷Veliko mnoštvo pratilo je Isusa, uključujući i neke žene, koje su naricale i tugovala za njim. ²⁸Isus se okrenuo prema njima i rekao im: »Jeruzalemske kćeri, ne plačite za mnom! Radije plačite zbog sebe i svoje djece! ²⁹Dolaze dani kada će ljudi govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje nikad nisu rodile i prsima koja nikad nisu dojila!' ³⁰Tada će reći planinama: 'Srušite se na nas!' i brdima: 'Pokrijte nas!'³¹ Jer, ako ljudi tako čine sa pravednim čovjekom, što će tek biti s onim tko je kriv?!«²

³²Tamo su bila i dva zločinca koje su izveli da ih pogube zajedno s Isusom. ³³Kad su došli na mjesta zvano Golgota³, razapeli su Isusa i zločince zajedno s njim: jednoga s Isusove desne strane, a drugoga s lijeve. ³⁴Tada je Isus rekao: »Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!«

A oni su bacili kocku da bi podijelili njegovu odjeću među sobom. ³⁵Narod je stajao i sve promatrao, dok su njihovi glavari izrugivali Isusa i govorili: »Druge je spasio; neka sada spasi sâm sebe ako je zbilja Krist, Božji Izabranik!«

³⁶Došli su i vojnici i rugali mu se. Davali su mu ocat ³⁷i govorili: »Ako si židovski kralj, onda se spasi!« ³⁸Iznad njega postavili su natpis: »Ovo je kralj židovski.«

³⁹Jedan od zločinaca obješenih s njim vrijeđao ga je govoreći: »Nisi li ti Krist? Spasi i sebe i nas!«

⁴⁰A drugi ga je prekorio i rekao: »Zar se ne bojiš Boga? Pa i ti si osuđen na istu kaznu! Ali naša je kazna pravedna jer smo dobili što zaslužujemo, ⁴¹a ovaj čovjek nije učinio nikakvo zlo.« ⁴²Zatim je dodao: »Isuse, sjeti me se kada dođeš u svoje kraljevstvo!«

⁴³Isus mu je rekao: »Govorim ti istinu: danas ćeš biti sa mnom u raj.«

¹23,30 Citat iz Hoš 10,8.

²23,31 *Jer ako ljudi ... je kriv?!*« Doslovno: »Jer ako ljudi tako čine sa zelenim drvetom, što li će tek biti sa suhim?!«

³23,33 *Golgota* U prijevodu »Lubanja.«

Isusova smrt*(Mt 27,45-56; Mk 15,33-41; Iv 19,28-30)*

⁴⁴⁻⁴⁵Bilo je oko podneva kad je tama prekrila svu zemlju. Nestalo je sunca sve do tri sata poslije podne, a zastor u Hramu razderao se popola. ⁴⁶Isus je povikao iz svega glasa: »Oče, u tvoje ruke predajem svoj duh.«¹ Čim je to rekao, izdahnuo je.

⁴⁷Kad je časnik vidio što se dogodilo, počeo je slaviti Boga i govoriti: »Ovaj je čovjek sigurno bio pravednik.«

⁴⁸Kad su ljudi koji su se okupili da promatraju taj prizor vidjeli što se dogodilo, razišli su se udarajući se u prsa, ⁴⁹a svi Isusovi bliski prijatelji, uključujući i žene koje su ga pratile još iz Galileje, stajali su podalje i promatrali.

Josip iz Arimateje*(Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Iv 19,38-42)*

⁵⁰⁻⁵¹Bio je tamo i čovjek po imenu Josip, iz grada Arimateje u Judeji, član židovskoga Velikog vijeća. Bio je dobar i pošten čovjek. Živio je u iščekivanju Božjega kraljevstva i nije se slagao s odlukom i postupkom Velikog vijeća. ⁵²Otišao je k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo. ⁵³Skinuo je tijelo s križa i umotao ga u laneno platno pa ga položio u grob isklesan u stijeni, u koji nikada nitko nije bio položen. ⁵⁴Bilo je to na dan pripreme i približavala se subota.

⁵⁵Žene koje su došle s Isusom iz Galileje pratile su Josipa. Vidjele su grob i kako Isusovo tijelo polažu u njega. ⁵⁶Zatim su se vratile kući da pripreme mirisne trave i ulja za pomast tijela. U subotu su mirovale, iz poslušnosti prema Zakonu.

Isusovo uskrsnuće*(Mt 28,1-10; Mk 16,1-8; Iv 20,1-10)*

24¹Prvog dana u tjednu, žene su rano ujutro došle na Isusov grob. Sa sobom su ponijele mirise koje su bile pripremile. ²Opazile su da je kamen koji je zatvarao ulaz u grob odmaknut ³pa su ušle. No tijelo Gospodina Isusa nisu našle. ⁴Dok su tako stajale, zbunjene zbog toga što se dogodilo, odjednom su se kraj njih pojavila dva čovjeka u sjajnoj odjeći. ⁵Obuzeo ih

¹23,46 Citat iz Ps 31,6.

je strah i poklonile su im se licem do zemlje. A oni su im rekli: »Zašto tražite živoga među mrtvima? ⁶On nije ovdje; ustao je od mrtvih! Sjetite se što vam je rekao dok je još bio u Galileji: ⁷rekao je da Sin Čovječji mora biti predan u ruke grešnicima, da mora biti razapet na križu i da će trećega dana ustati od mrtvih.« ⁸Tada su se žene sjetile Isusovih riječi.

⁹Vratile su se s groba i sve to ispričale Jedanaestorici i ostalima. ¹⁰Te su žene bile: Marija Magdalena, Ivana i Marija — Jakovljeva majka. One i ostale žene koje su bile s njima prenijele su to apostolima. ¹¹No ovima su te riječi zvučale kao izmišljotina i nisu im vjerovali. ¹²Ali Petar je ustao i otrčao na grob. Sagnuo se, ali nije opazio ništa, osim lanenih povoja. Otišao je s groba pitajući se što se to moglo dogoditi.

Na putu u Emaus

(Mk 16,12-13)

¹³Istoga dana, dvojica Isusovih sljedbenika išla su prema selu Emausu, udaljenom od Jeruzalema oko dvanaest kilometara. ¹⁴Putem su razgovarali o svemu što se dogodilo. ¹⁵Dok su oni tako o svemu razgovarali i raspravljali, došao je Isus i pridružio im se na putu. ¹⁶No nije im bilo dano da ga mogu prepoznati. ¹⁷Isus ih je upitao: »O čemu to putem raspravljate?«

Stali su i ražalostili se. ¹⁸Jedan od dvojice, po imenu Kleofa, rekao mu je: »Ti si valjda jedini čovjek u Jeruzalemu koji ne zna što se dogodilo ovih dana.«

¹⁹»Na što mislite?«, upitao ih je Isus.

Rekli su mu: »Na sve što se dogodilo s Isusom iz Nazareta, koji je bio velik prorok. Pokazao je to riječima i djelima, pred Bogom i pred cijelim narodom. ²⁰Raspravljali smo o tome kako su ga naši vodeći svećenici i narodni glavari predali da bude osuđen na smrt i razapeli ga. ²¹Mi smo se nadali da je on taj koji će osloboditi Izrael. No to nije sve. Danas je treći dan kako se to dogodilo, ^{22a}i neke žene među nama zbunile su nas: rano ujutro otišle su na njegov grob, ²³ali nisu našle njegovo tijelo. Došle su k nama i rekle nam da su im se ukazali anđeli i rekli im da je Isus živ. ²⁴Tada su neki od nas otišli na grob. Našli su sve upravo onako kako su žene rekle, ali Isusa nisu vidjeli.«

²⁵Nato im je Isus rekao: »O, kako ste nerazumni i kako teško vjerujete u ono što su rekli proroci! ²⁶Nije li bilo nužno da Krist sve to pretrpi prije nego što uđe

u svoju slavu?» ²⁷I tako im je Isus rastumačio što sva Pisma kažu o njemu, od Mojsija do proroka.

²⁸Približili su se selu u koje su išli, a Isus se napravio kao da će produžiti put. ²⁹Oni su počeli navaljivati: »Ostani s nama! Kasno je, uskoro će noć.« I on je ušao u kuću da ostane s njima.

³⁰Kad je bio s njima za stolom, uzeo je kruh i zahvalio Bogu. Zatim ga je razlomio i dao njima. ³¹Tada su im se otvorile oči i oni su ga prepoznali. No on je pred njihovim očima nestao. ³²A oni su rekli jedan drugomu: »Nije li nam gorjelo u srcima dok je putem razgovarao s nama i objašnjavao nam Pisma?«

³³Istoga časa su ustali i vratili se u Jeruzalem. Tamo su zatekli Jedanaesticu i ostale okupljene zajedno s njima. ³⁴Svi okupljeni su rekli: »Gospodin je zaista ustao od mrtvih! Ukazao se Šimunu.«

³⁵Tada su i ova dvojica ispričala što im se putem dogodilo i kako su prepoznali Isusa dok je lomio kruh.

Isus se ukazuje učenicima

(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Iv 20,19–23; Dj 1,6–8)

³⁶Dok su još o tome pričali okupljenima, Isus je stao između njih i rekao im: »Mir vama!«

³⁷A oni su se zaprepastili i obuzeo ih je strah. Mislili su da vide duha. ³⁸A on im je rekao: »Zašto ste tako uznemireni? I zašto se u vama bude sumnje? ³⁹Pogledajte mi ruke i noge! Vidjet ćete da sam to stvarno ja. Dotaknite me i vidjet ćete; duh nema mesa i kostiju kao što ih ja imam.«

⁴⁰Kada im je to rekao, pokazao im je svoje ruke i noge. ⁴¹A oni od radosti nisu mogli povjerovati svojim očima. Bili su zadivljeni. Upitao ih je: »Imate li ovdje što za jesti?« ⁴²Dali su mu komad pečene ribe. ⁴³On ga je uzeo i pred njima pojeo.

⁴⁴Zatim im je rekao: »To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: sve što o meni piše u Mojsijevu zakonu, prorocima i psalmima mora se ispuniti.«

⁴⁵Tada im prosvijetlio um da shvate što je zapisano u Pismima. ⁴⁶Rekao im je: »Zapisano je da će Krist biti ubijen i da će trećega dana uskrsnuti ⁴⁷i da se u njegovo ime ima propovijedati ljudima da se obrate, kako bi im grijesi bili oprošteni. Najprije to propovijedajte u Jeruzalemu, a onda i ostalim narodima! ⁴⁸Vi ste tomu svjedoci. ⁴⁹Šaljem vam ono što je moj Otac obećao, ali ostanite u gradu sve dok ne primite silu s neba!«

Isus uzlazi na nebo*(Mk 16,19–20; Dj 1,9–11)*

⁵⁰Tada ih je odveo u blizinu Betanije, podigao ruke i blagoslovio ih. ⁵¹Dok ih je blagoslivljao, udaljio se od njih i bio uznesen na nebo. ⁵²Oni su mu se poklonili i s velikom radošću vratili se u Jeruzalem. ⁵³Ondje su stalno bili u Hramu i slavili Boga.

Evandjelje po Ivanu

Kristov dolazak na svijet

1 ¹Prije postanka svijeta bila je Riječ¹. Riječ je bila s Bogom i Riječ je bila Bog. ²U početku je On (*Riječ*) bio s Bogom. ³Po njemu je sve stvoreno. Ništa nije stvoreno bez njega. ⁴U njemu je bio život i taj je život bio svjetlo ljudima. ⁵Svjetlo svijetli u tami i tama ga nije nadjačala.

⁶Bio je i čovjek kojeg je poslao Bog. Zvao se Ivan. ⁷On je došao posvjedočiti za Svjetlo tako da svi povjeruju zbog njegova svjedočenja. ⁸On sam nije bio Svjetlo, nego je došao posvjedočiti za Svjetlo. ⁹Pravo Svjetlo tek je trebalo doći na svijet. To je istinsko Svjetlo koje rasvjetljuje svakoga čovjeka.

¹⁰On (*Riječ*) već je bio na svijetu. Svijet je stvoren po njemu, ali ga svijet nije prepoznao. ¹¹Došao je u svijet koji je bio njegov, ali njegov vlastiti narod nije ga prihvatio. ¹²No svima onima koji su ga prihvatili i koji vjeruju u njegovo ime, daje pravo da postanu Božja djeca. ¹³Takvima se ne postaje ni prirodnim rođenjem ni željom roditelja koji žele dijete nego rođenjem od Boga.

¹⁴Riječ je postala čovjekom i živjela je među nama. Gledali smo njegovu slavu, onu slavu koja mu pripada kao Očevu Sinu jedincu, punom Božje milosti i istine. ¹⁵Ivan je na njega mislio kad je rekao: »To je onaj za kojega sam rekao: 'Onaj koji dolazi poslije mene veći je od mene jer on je živio prije nego što sam se ja rodio.'«

¹**1,1 Riječ** Grčka riječ je »logos«, što znači bilo koja vrsta komunikacije. Može se prevesti i kao »poruka«, ili ovdje »Krist« — način na koji je Bog govorio svijetu o sebi (vidi Otk 19,13). Isto u stihu 14.

¹⁶On je pun milosti i istine i od njega smo primili blagoslov za blagoslovom. ¹⁷Jer, Zakon je dan po Mojsiju, a po Isusu Kristu, došla je Božja milost i istina. ¹⁸Nitko nikada nije vidio Boga, ali njegov Sin jedinac je Bog. On je Ocu najbliži i on nam je pokazao kakav je Bog.

Ivan govori o Isusu

(Mt 3,1-12; Mk 1,2-8; Lk 3,15-17)

¹⁹A ovako je svjedočio Ivan kad su Židovi iz Jeruzalema poslali svećenike i levite da ga upitaju: »Tko si ti?«

²⁰Ivan je odgovorio otvoreno, ne uskraćujući odgovor i priznao: »Ja nisam Krist.«

²¹»Pa tko si onda?« pitali su. »Jesi li Ilija?«

»Nisam«, rekao je.

»Jesi li prorok?«

»Ne«, odvratio je.

²²Tada su mu rekli: »Kaži nam tko si da možemo odgovoriti onima koji su nas poslali. Što kažeš za sebe, tko si ti?«

²³A on im je rekao, koristeći riječi proroka Izaije:

»Ja sam glas onoga što više u pustinji:

'Poravnajte put za Gospodina!«

Izaija 40,3

²⁴Te su ljude poslali farizeji. ²⁵Ispitivali su Ivana: »Ako nisi ni Krist ni Ilija ni prorok, zašto onda krstiš?«

²⁶»Ja krstim vodom«, odgovorio im je Ivan. »Među vama je netko koga ne poznajete. ²⁷On je onaj koji dolazi poslije mene. Ja nisam dostojan ni da mu razvežem remenje na obući.«

²⁸Sve se ovo dogodilo u Betaniji, s druge strane Jordana, gdje je Ivan krstio.

²⁹Sutradan je Ivan vidio Isusa kako mu prilazi i rekao: »Gledajte Jaganjca Božjega,² on uzima na sebe grijehе svijeta. ³⁰To je onaj za koga sam rekao: 'Poslije mene dolazi čovjek koji je veći od mene jer je bio prije mene.' ³¹Ni ja nisam znao tko je on, ali ja sam došao krstiti vodom da bi Izrael mogao vidjeti tko je on.«

³²Tada je Ivan ispričao što je vidio i čuo: »Vidio sam kako se Duh spušta s neba u obliku goluba i ostaje na

¹1,21 *prorok* Ovdje se najvjerojatnije misli na proroka kojeg je Bog obećao Mojsiju da će ga poslati. Vidi Pnz 18,15-19.

²1,29 *Jaganjac Božji* Ime za Isusa koje govori da je Isus kao janje koje je bilo prineseno kao žrtva Bogu. Isto u stihu 36.

njemu. ³³Ja osobno nisam znao tko je on, ali mi je onaj koji me je poslao da krstim vodom kazao: 'Vidjet ćeš Duha kako se spušta na određenog čovjeka i ostaje na njemu. On je taj koji će krstiti Duhom Svetim.' ³⁴To sam vidio vlastitim očima i svjedočim da je On Božji Sin.«

Prvi Isusovi učenici

³⁵Sutradan je Ivan ponovo bio ondje s dvojicom svojih učenika. ³⁶Kad je vidio Isusa da prolazi, rekao je: »Evo Jaganjca Božjega.«

³⁷Kad su dvojica učenika čula Ivana, pošla su za Isusom. ³⁸Isus se okrenuo, vidio da ga slijede i upitao ih: »Što hoćete?«

Oni su mu odgovorili: »Rabbi — što znači 'Učitelju!' — gdje stanuješ?«

³⁹»Dođite i vidite«, odvratio im je. I oni su pošli za njim i vidjeli gdje stanuje te proveli s njim cijeli dan. Bilo je oko četiri sata popodne.

⁴⁰Jedan od te dvojice koji su čuli Ivanove riječi i pošli za Isusom bio je Andrija, brat Šimuna Petra. ⁴¹Prvo je potražio svoga brata Šimuna i rekao mu: »Našli smo Mesiju!« — što znači Krist.

⁴²Andrija je doveo Šimuna Petra k Isusu, a Isus ga je pogledao i rekao mu: »Ti si Šimun, sin Ivanov. Zvat ćeš se Kefa što odgovara imenu Petar!¹«.

⁴³Sutradan je Isus odlučio poći u Galileju. Pronašao je Filipa i kazao mu: »Pođi za mnom!« ⁴⁴Filip je bio iz Betsaide, Andrijina i Petrova grada. ⁴⁵Filip je pronasao Natanaela i rekao mu: »Našli smo onoga o kojem je Mojsije pisao u Zakonu i o kojem su pisali proroci. To je Isus, sin Josipa iz Nazareta.«

⁴⁶»Može li išta dobro doći iz Nazareta?«, upitao ga je Natanael.

»Dođi i vidi«, odvratio je Filip.

⁴⁷Isus je vidio Natanaela kako mu prilazi te mu rekao: »Evo prava Izraelca! U njemu nema ništa lažno.«

⁴⁸»Odakle me poznaješ?« upitao je Natanael.

»Vidio sam te dok si bio ispod smokve, prije nego što te Filip pozvao«, odgovorio mu je Isus.

⁴⁹»Rabbi², ti si Božji Sin!« odvratio mu je Natanael. »Ti si kralj Izraelov.«

⁵⁰Nato će Isus: »Vjeruješ li zato što sam kazao da sam

¹1,42 *Petar* Grčko ime »Petar« ima značenje »stijena«, kao i aramejsko ime »Kefa«, koje također znači »stijena«.

²1,49 *Rabbi* Učitelj.

te vidio pod smokvom? Vidjet ćeš i mnogo veće stvari od toga!»⁵¹Onda mu je Isus rekao: »Govorim vam istinu. Vidjet ćete nebo kako se otvara i Božje anđele kako se uspinju i spuštaju¹ nad Sina Čovječjeg.«

Svadba u Kani

2¹Trećega dana bila je svadba u Kani, u Galileji. Ondje je bila Isusova majka. ²Isus i njegovi učenici također su bili pozvani na svadbu. ³Kad je ponestalo vina, Isusova majka je rekla Isusu: »Nemaju više vina.«

⁴»Draga ženo, zašto to meni govoriš?« odvratio joj je Isus. »Moje vrijeme još nije došlo.«

⁵Njegova se majka obratila poslužiteljima: »Učinite što god vam kaže!«

⁶Bilo je ondje šest kamenih vrčeva za vodu — kakve su Židovi upotrebljavali pri obrednom pranju.² Svaki od njih sadržavao je devedeset do sto trideset pet litara.

⁷Isus je rekao poslužiteljima: »Napunite vrčeve vodom!« I oni su ih napunili do vrha.

⁸Tada im je rekao: »Sada odlijte malo i odnesite glavnom poslužitelju.«

Tako su i učinili. ⁹Glavni poslužitelj uzeo je gutljaj, no voda se pretvorila u vino. Nije znao odakle je vino došlo, no znali su poslužitelji koji su nalili vodu. Tada je glavni poslužitelj pozvao mladoženju i ¹⁰rekao mu: »Svatko najprije poslužuje dobro vino, a potom, kad se gosti ponapiju, lošije. A ti si dobro vino čuvao sve do sada.«

¹¹Ovo, prvo od svojih čuda, Isus je učinio u Kani Galilejskoj. Time je pokazao svoju veličinu i njegovi su učenici povjerovali u njega.

¹²Nakon toga se sa svojom majkom, braćom i učenicima spustio u Kafarnaum gdje su se zadržali nekoliko dana.

Isus u Hramu

(Mt 21,12–13; Mk 11,15–17; Lk 19,45–46)

¹³Bližio se židovski blagdan Pasha pa se Isus popeo u Jeruzalem. ¹⁴U Hramu je zatekao trgovce kako prodaju stoku, ovce i golubove. Tu su za svojim klupama sjedili i mjenjači novca. ¹⁵Načinio je bič od konopa i

¹1,51 Citati iz Post 28,12.

²2,6 **obredno pranje** Židovi su imali religiozne odredbe o pranju na određene načine prije jela, prije molitve u Hramu i u nekim posebnim prigodama.

sve ih istjerao iz Hrama, zajedno s ovcama i ostalom stokom. Mjenjačima novca prosuo je srebrnjake i isprevrtao klupe. ¹⁶Prodavačima golubova rekao je: »Nosite to odavde! Ne činite od kuće moga Oca tržnicu!«

¹⁷Njegovi učenici sjetili su se teksta zapisana u Svetom pismu:

»Revnost za tvoju kuću će me izjesti.« *Psalam 69,10*

¹⁸Nato su Židovi rekli: »Učini neki čudesan znak! Dokaži nam da to imaš pravo činiti!«

¹⁹Isus im je odgovorio: »Srušite ovaj hram i ja ću ga ponovo podići za tri dana.«

²⁰»Ovaj Hram se gradio četrdeset šest godina«, odvratili su mu Židovi, »a ti ćeš ga podići za tri dana?!«

²¹No hram o kojem je govorio, bilo je njegovo tijelo. ²²Kad je uskrsnuo od mrtvih, njegovi su se učenici sjetili tih riječi te su povjerovali i Svetom pismu i Isusovim riječima.

²³Dok je Isus bio u Jeruzalemu u vrijeme blagdana Pashe, mnogi su povjerovali u njega jer su vidjeli čuda koja je činio. ²⁴No Isus se njima nije povjeravao jer je dobro poznao kakvi su ljudi. ²⁵Nitko mu nije trebao reći kakvi su jer je on poznao čovjekovo srce.

Isus i Nikodem

3 ¹Neki čovjek, Nikodem, bio je farizej i jedan od židovskih vođa. ²Noću je došao k Isusu i rekao mu: »Rabbi¹, znamo da si učitelj i da te je Bog poslao, jer nitko ne može činiti čudesa koja ti činiš a da Bog nije s njim.«

³Isus mu je odgovorio: »Govorim ti istinu: tko se ponovo ne rodi, ne može vidjeti Božje kraljevstvo.«

⁴»Kako se čovjek može roditi kad je star?« rekao je Nikodem. »Sigurno ne može po drugi put ući u majčinu utrobu da bi se rodio.«

⁵Isus mu odgovori: »Govorim ti istinu, ako se čovjek ne rodi od vode i Duha, ne može ući u Božje kraljevstvo. ⁶Što je rođeno od čovjeka — čovjek je; što je rođeno od Duha — duh je. ⁷Nemoj se čuditi mojim riječima: 'Moraš se ponovo roditi'. ⁸Vjetar puše gdje god hoće. Možeš mu čuti šum, ali ne znaš ni odakle dolazi ni kamo ide. Tako je i sa svakim tko je rođen od Duha.«

¹3,2 *Rabbi* Učitelj.

⁹»Kako je to uopće moguće?«, upitao ga je Nikodem.

¹⁰Isus mu je odgovorio: »Ti si učitelj u Izraelu, a još ne razumiješ o čemu ti govorim. ¹¹Govorim ti istinu. Govorimo o onome što znamo i prenosimo ono što smo vidjeli, ali vi ne želite prihvatiti što vam govorimo. ¹²Govorio sam vam o zemaljskim stvarima i vi ne vjerujete. Pa kako ćete vjerovati kad vam budem govorio o nebeskima? ¹³Nitko nikada nije uzašao na nebo, osim Sina Čovječjeg koji je i sišao s neba.

¹⁴Baš kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji,¹ tako mora biti podignut i Sin Čovječji ¹⁵da bi svatko tko u njega vjeruje imao vječni život.«

¹⁶Jer, Bog je toliko ljubio svijet da je dao svoga Sina jedinca da ne umre nitko tko u njega vjeruje, nego da ima vječni život. ¹⁷Bog nije poslao svoga jedinoga Sina da sudi svijetu, nego da se svijet po njemu spasi. ¹⁸Tko vjeruje u njega nije osuđen, no onaj tko ne vjeruje već je osuđen jer nije povjerovao u jedinoga Božjeg Sina. ¹⁹Na ovome se temelji osuda: Svjetlo je došlo na svijet, no ljudi su više voljeli tamu jer su im djela bila zla. ²⁰Svatko tko čini zlo, mrzi svjetlo i kloni ga se da njegova djela ne bi bila razotkrivena. ²¹Ali onaj tko radi što je istinito dolazi k svjetlu da se jasno vidi kako su njegova djela učinjena u Bogu.²

Isus i Ivan Krstitelj

²²Nakon toga, Isus je sa svojim učenicima otišao u unutrašnjost Judeje. Tu je s njima boravio i krstio. ²³Ivan je također bio tu i krstio u Enonu, nedaleko od Salima, jer je tamo bilo mnogo vode. Ljudi su neprekidno dolazili i krstili se. ²⁴Ivan još nije bio bačen u tamnicu.

²⁵Tada je došlo do rasprave između nekih Ivanovih učenika i nekoga Židova o obrednom pranju.³ ²⁶Učenici su došli k Ivanu i rekli: »Rabbi⁴, čovjek koji je bio s tobom s druge strane Jordana — onaj o kojem si govorio — on krsti i svi idu k njemu.«

¹3,14 *Mojsije ... pustinji* Kad su Izraelci umirali od ugriza zmija, Bog je rekao Mojsiju da stavi mjedenu zmiju na štap da onaj tko pogleda u nju bude ozdravljen. Vidi Br 21,4–9.

²3,21 *Stihovi 16–21* Neki znalci Biblije smatraju da su to Isusove riječi, dok drugi drže da su Ivanove.

³3,25 *obredno pranje* Židovi su imali religiozne odredbe o pranju na određene načine prije jela, prije molitve u Hramu i u nekim posebnim prigodama.

⁴3,26 *Rabbi* Učitelj.

²⁷Ivan je odgovorio: »Nitko ne može prisvojiti ništa ako mu to ne da Bog. ²⁸Vi sami možete posvjedočiti da sam rekao: 'Ja nisam Krist.' Bog me poslao da navijestim njegov dolazak. ²⁹Nevjesta pripada mladoženji. Mladoženjin prijatelj stoji pokraj, raduje se, pomaže i iščekuje njegov dolazak. Njegova je radost potpuna kad začuje mladoženjin glas. Takvu radost ja sada osjećam i ona je potpuna. ³⁰On mora postajati sve važniji, a ja manje važan.«

Onaj koji dolazi s neba

³¹Tko dolazi odozgo, taj je iznad svih. Tko je sa zemlje, pripada zemlji i govori o zemaljskim stvarima. Tko dolazi od Boga, taj je iznad svih! ³²On govori o onom što je vidio i čuo, no nitko ne prihvaća njegove riječi. ³³Tko prihvati njegove riječi, taj potvrđuje da je Bog istinit! ³⁴On, kojeg je poslao Bog, govori Božje riječi jer mu Bog daje Duha bez mjere. ³⁵Otac ljubi Sina i svu je vlast predao njemu. ³⁶Tko povjeruje u Sina, ima vječni život. A tko nije poslušan Sinu, neće nikada iskusiti taj život, već Božji gnjev ostaje na njemu.

Isus i Samarijanka

4 ¹Kad se pročulo među farizejima da Isus pridobiva i krsti mnogo više učenika nego Ivan — ²premda Isus osobno nije krstio, već njegovi učenici — ³Isus je napustio Judeju i ponovo se zaputio u Galileju. ⁴Na putu prema Galileji morao je proći kroz Samariju.

⁵Tako je došao u samarijski grad Sikar, blizu imanja koje je Jakov dao svojem sinu Josipu. ⁶Tu se nalazio i Jakovljevi zdenac. Isus je bio umoran od puta i sjeo kraj njega. Bilo je oko podneva. ⁷Neka Samarijanka došla je zahvatiti vode, a Isus joj je rekao: »Daj mi gutljaj vode!« ⁸Učenici su bili otišli u grad kupiti hrane. ⁹Žena mu je odvrátila: »Zar ti, Židov, tražiš vode od mene, Samarijanke?« Židovi se, naime, ne družu sa Samarijancima.

¹⁰Nato joj je Isus odgovorio: »Kad bi samo znala Božji dar! Ti ne znaš tko ti govori: 'Daj mi da pijem!' Da znaš, ti bi mene zamolila i ja bih ti dao žive vode.«

¹¹»Gospodine,« opet će žena, »ti nemaš čak ni vjetro, a zdenac je dubok. Gdje ćeš naći živu vodu? ¹²Zar si veći od našega praoca Jakova, koji nam je dao ovaj izvor? On je sâm pio iz njega, kao i njegovi sinovi i stoka.«

¹³A Isus joj odgovori: »Tko god pije ovu vodu ponovo

će ožednjeti. ¹⁴A tko se napije vode koju ću mu ja dati, nikada više neće ožednjeti. Štoviše, ta će voda u njemu postati izvor koji će mu donijeti vječni život.«

¹⁵»Gospodine,« nato će žena, »daj mi te vode pa da i ja više ne budem žedna i ne moram dolaziti ovamo po vodu!«

¹⁶»Pođi po svoga muža«, odgovorio joj je Isus, »i vrati se ovamo!«

¹⁷»Ja nemam muža«, odvrtila mu je žena.

»Imaš pravo kad kažeš da nemaš muža«, rekao je Isus.

¹⁸»Imala si ih pet, a onaj s kojim si sada nije ti muž. Rekla si istinu.«

¹⁹»Gospodine, vidim da si prorok«, odvrtila mu je žena. ²⁰»Naši, samarijski, praoci štovali su Boga na ovoj uzvisini. Vi Židovi kažete da je Jeruzalem mjesto gdje treba štovati Boga.«

²¹Isus joj je rekao: »Vjeruj mi, ženo! Dolazi vrijeme kad nećete štovati Oca ni na ovoj uzvisini ni u Jeruzalemu. ²²Vi ne znate što štujete. Mi Židovi znamo, jer spasenje dolazi od Židova. ²³Ali dolazi vrijeme kada će istinski štovatelji štovati Oca u duhu i istini. Takve štovatelje Otac želi. A to je vrijeme već došlo. ²⁴Bog je duh. Tko njega štuje, mora to činiti u duhu i istini.«

²⁵»Ja znam da dolazi Mesija, koji je Krist«, odgovorila mu je žena. »Kad on dođe, sve će nam kazati.«

²⁶A Isus joj je odgovorio: »On sada razgovara s tobom. Ja sam Mesija.«

²⁷Uto su se njegovi učenici vratili iz grada i jako se iznenadili kad su vidjeli da Isus razgovara sa ženom. No ni jedan od njih ga nije upitao: »Što hoćeš od nje?« ili »Zašto razgovaraš s njom?«

²⁸Žena je ostavila svoj vrč za vodu, vratila se u grad i rekla svojim sugrađanima: ²⁹»Neki čovjek mi je ispričao sve što sam činila! Dođite ga vidjeti! Možda je on Krist?« ³⁰Ljudi su se uputili iz grada i poslali vidjeti Isusa.

³¹Za to vrijeme učenici su molili Isusa: »Učitelju, pojedi nešto!«

³²On im je odgovorio: »Ja imam hranu o kojoj vi ništa ne znate.«

³³Učenici su počeli ispitivati jedan drugoga: »Zar mu je tko donio nešto za jelo?«

³⁴A Isus im je kazao: »Moja je hrana činiti volju Onoga koji me je poslao i izvršiti zadatak koji mi je povjerio.

³⁵Kad sijete, govorite: 'Još četiri mjeseca i evo žetve.'

A ja vam kažem: otvorite oči i pogledajte polja! Već su zrele za žetvu. ³⁶Žetelac dobiva plaću i skuplja urod za vječni život. Tako će se moći radovati zajedno i sijač i žetelac. ³⁷Ona poslovice: 'Jedan sije, drugi žanje', zaista je istinita. ³⁸I ja vas šaljem da žanjete ono oko čega se niste znojili. Drugi jesu, a dobit od njihova truda bit će vaša.«

³⁹Mnogi Samarijanci iz toga grada povjerovali su u Isusa zbog ženinih riječi: »Ispricao mi je sve što sam činila.« ⁴⁰Kad su Samarijanci došli k Isusu, tražili su od njega da ostane s njima. I ostao je dva dana. ⁴¹Još ih je mnogo povjerovalo zbog onoga što je govorio.

⁴²Rekli su ženi: »Više ne vjerujemo samo zbog tvojih riječi. Čuli smo i sami i sada znamo da je ovaj čovjek stvarno Spasitelj svijeta.«

Dužnosnikov sin

(Mt 8,5-13; Lk 7,1-10)

⁴³Nakon dva dana Isus je otišao od njih i zaputio se u Galileju. ⁴⁴Isus je već prije rekao da proroka ne poštuju u njegovu zavičajju. ⁴⁵Kad je stigao u Galileju, Galilejci su ga srdačno dočekali jer su i sami vidjeli sve što je učinio na blagdan Pashe u Jeruzalemu. I oni su prisustvovali svetkovini.

⁴⁶Isus je ponovo otišao u Kanu Galilejsku, gdje je bio pretvorio vodu u vino. U Kafarnaumu se nalazio kraljev dužnosnik čiji je sin bio bolestan. ⁴⁷Čim je čuo da je Isus iz Judeje stigao u Galileju, došao je k njemu. Preklinjao ga je da ode u Kafarnaum i ozdravi mu sina koji je bio na umoru. ⁴⁸A Isus mu je rekao: »Takvi ste vi ljudi! Dok ne vidite znamenja i čudesa, ne vjerujete.«

⁴⁹»Gospodine, preklinjem te!« zavapio je kraljev dužnosnik. »Dođi prije nego što mi dijete umre!«

⁵⁰»Idi kući«, rekao mu je Isus. »Tvoj će sin živjeti.«

Čovjek je povjerovao Isusovim riječima i krenuo kući. ⁵¹Dok je još bio na putu, izašle su mu u susret sluge i rekle: »Tvoje je dijete živo!«

⁵²Upitao ih je kada se djetetu poboljšalo stanje. Odgovorili su mu: »Groznica je prestala jučer popodne, oko jedan sat.«

⁵³Dječakov otac znao je da mu je baš u to vrijeme Isus rekao: »Tvoj će sin živjeti.« I tada je povjerovao u Isusa — i on i svi njegovi ukućani.

⁵⁴To je bilo drugo Isusovo čudo nakon dolaska iz Judeje u Galileju.

Čovjek kod ribnjaka

5¹Nakon toga, bio je židovski blagdan i Isus se zaputio u Jeruzalem. ²U Jeruzalemu se uz Ovčja vrata nalazi ribnjak. Na aramejskom se zove »Bethesda« i ima pet natkrivenih trijemova. ³Ispod njih je ležalo mnogo bolesnika, slijepaca, bogalja i nepokretnih. ^[4]⁵Ondje je bio i čovjek koji je bolovao već trideset i osam godina. ⁶Isus ga je vidio kako leži i znao je da već dugo boluje. Upitao ga je: »Želiš li ozdraviti?«

⁷Bolesnik mu je odgovorio: »Gospodine, nema nikoga tko bi mi pomogao da uđem u ribnjak kad se voda uzburka. Kad krenem prema vodi, uvijek netko drugi uđe u nju prije mene.«

⁸»Ustani,« nato će mu Isus, »uzmi svoj ležaj i hodaj!« ⁹Čovjek je odmah ozdravio, uzeo svoj ležaj i počeo hodati.

¹⁰Bila je subota pa su Židovi počeli govoriti čovjeku kojega je Isus ozdravio: »Subota je. To što nosiš ležaj u subotu protivi se našem Zakonu!«

¹¹On im je odvratio: »Čovjek koji me ozdravio rekao mi je: 'Uzmi svoj ležaj i hodaj.'«

¹²Nato su ga upitali: »Koji ti je čovjek rekao da uzmeš svoj ležaj i hodaš?«

¹³No on nije znao tko je bio čovjek koji ga je ozdravio. Na tom je mjestu bila velika gužva i Isus se neopazice udaljio.

¹⁴Kasnije ga je Isus našao u Hramu i kazao mu: »Vidiš, sada si zdrav. Ne griješi više, da te ne zadesi nešto gore!«

¹⁵Čovjek je otišao i rekao Židovima da je Isus taj koji ga je iscijelio.

¹⁶A Židovi su počeli progoniti Isusa jer je sve to činio u subotu. ¹⁷Isus im je odgovorio: »Moj Otac nikada ne prestaje raditi. Tako i ja radim.«

¹⁸Te su riječi bile povod Židovima da se još više trude ubiti Isusa. Jer ne samo što je kršio subotu nego je Boga nazivao svojim Ocem. Izjednačio je sebe s Bogom.

¹**5,4 3. i 4. stih** Na kraju 3. stiha neki grčki rukopisi dodaju: »i oni su čekali da se voda pokrene.« Neki kasniji rukopisi dodaju 4. stih: »Kojiput bi anđeo Gospodnji sišao do ribnjaka i uzburkao vodu, a prvi tko uđe u ribnjak bio bi izliječen, bez obzira na to od koje bolesti bolovao.«

Bog je Isusu dao vlast

¹⁹No Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem. Sin sâm od sebe ne može učiniti ništa, već samo ono što vidi da čini Otac. Što god čini Otac, to čini i Sin. ²⁰Otac ljubi Sina i pokazuje mu sve što čini. Pokazat će mu i veća djela od ovoga ozdravljenja. Tad ćete svi ostati zadivljeni. ²¹Jer, kao što Otac podiže ljude od mrtvih i daruje im život, tako i Sin daruje život komu hoće. ²²Otac ne sudi nikomu, nego je pravo da sudi prenio na svoga Sina ²³da bi svi poštovali Sina kao što poštuju Oca. Tko ne poštuje Sina, ne poštuje ni Oca koji ga je poslao.

²⁴Govorim vam istinu, tko čuje moje riječi i povjeruje u onoga koji me je poslao ima vječni život. Njemu se neće suditi. On je iz smrti prešao u život. ²⁵Govorim vam istinu. Dolazi vrijeme — zapravo, već je došlo — kad će svi mrtvi čuti glas Božjega Sina. I svi koji čuju njegov glas oživjet će. ²⁶Kao što je Otac izvor života, tako je i svojega Sina učinio izvorom života. ²⁷A dao mu je i vlast da sudi, jer on je Sin Čovječji. ²⁸Neka vas ovo ne začudi! Jer dolazi vrijeme kad će svi mrtvi čuti glas Sina Čovječjega i ²⁹izaći iz svojih grobova. Oni koji su činili dobro ustat će i primiti vječni život, a oni koji su činili zlo ustat će i primit će osudu. ³⁰Ja ne mogu ništa učiniti sâm. Ja sudim samo na temelju onoga što čujem. Moja je presuda pravedna jer ne vršim svoju volju, nego volju onoga koji me poslao.

³¹Ako sâm svjedočim za sebe, moje svjedočanstvo nije vjerodostojno. ³²Postoji jedan koji svjedoči za mene i ja znam da je to svjedočanstvo o meni vjerodostojno.

³³Vi ste poslali ljude k Ivanu i on vam je govorio o istini. ³⁴Meni nije potrebno da čovjek govori o meni, ali vam sve ovo govorim da biste se spasili. ³⁵Ivan je bio poput svjetiljke koja gori i daje svjetlo. Vi ste zakratko željeli uživati u njegovoj svjetlosti.

³⁶Ali moje svejdočanstvo je veće od Ivanovog. To su djela koja mi je Otac povjerio da ih izvršim. Upravo ova djela koja sada činim svjedoče za mene i dokazuju da me poslao Otac. ³⁷I Otac koji me je poslao svjedočio je za mene. Vi mu nikada niste čuli glas niti ste ga vidjeli kako izgleda. ³⁸Njegova riječ ne živi u vama jer ne želite vjerovati onomu koga je poslao. ³⁹Proučavate Pismo jer mislite da u njemu možete naći vječni život, a upravo to Pismo govori o meni. ⁴⁰Pa ipak, ne želite doći k meni da biste imali život.

⁴¹Ja ne želim ljudske hvale. ⁴²Poznajem vas i znam

da u vama nema Božje ljubavi. ⁴³Ja sam došao u ime svoga Oca, a ipak me ne želite prihvatiti. Da netko drugi dođe u svoje ime, njega biste prihvatili. ⁴⁴Kako možete vjerovati vi koji prihvaćate hvale jedan od drugoga, a ne tražite hvalu koja dolazi od jedinoga Boga? ⁴⁵Nemojte misliti da ću vas ja optužiti pred Ocem; optužit će vas Mojsije, u kojega ste položili svoje nade. ⁴⁶Jer da ste zaista vjerovali Mojsiju, vjerovali biste i meni. Mojsije je, naime, pisao o meni. ⁴⁷Ali ako ne vjerujete onome što je Mojsije napisao, kako ćete povjerovati mojim riječima?»

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Lk 9,10–17)

6 ¹Nakon toga Isus je pošao na drugu obalu Galilejskoga jezera koje se zove i Tiberijadsko. ²Masa ljudi krenula je za njim jer su vidjeli čuda koja je učinio bolesnima. ³Isus se popeo na brežuljak i ondje sjeo sa svojim učenicima. ⁴Bližilo se vrijeme židovskoga blagdana Pashe.

⁵Kad je Isus podigao pogled i vidio kako mu se približava veliko mnoštvo, rekao je Filipu: »Gdje ćemo kupiti kruha da nahranimo sve ove ljude?» ⁶Tim ga je riječima zapravo iskušavao. Isus je već znao što će učiniti.

⁷Filip mu je odgovorio: »Ni za dvije stotine srebrnjaka ne bi se moglo kupiti dovoljno kruha da svatko dobije barem komadić.«

⁸Andrija, jedan od njegovih učenika i brat Šimuna Petra, rekao mu je: ⁹»Ovdje je dječčić koji ima pet ječmenih kruhova i dvije ribe. Ali što je to za tolike ljude!«

¹⁰»Neka ljudi sjednu«, rekao je Isus. Uokolo je sve bilo obraslo travom te su ljudi posjedali. Bilo je tu oko pet tisuća muškaraca. ¹¹Tada je Isus uzeo kruhove, zahvalio Bogu i prosljedio ih ljudima koji su sjedili uokolo. Isto je učinio i s ribom i svi su jeli koliko god su htjeli. Kad su se nasitili, ¹²Isus je rekao svojim učenicima: »Skupite komade koji su ostali da ništa ne propadne.« ¹³Tako su učinili, i komadima kruha napunili su dvanaest košara. Toliko je preostalo nakon jela.

¹⁴Kad su ljudi vidjeli čudo koje je Isus učinio, počeli su govoriti: »Ovo je sigurno prorok¹ koji treba doći na svijet!«

¹**6,14 prorok** Ovdje se najvjerojatnije misli na proroka kojeg je Bog obećao Mojsiju da će ga poslati. Vidi Pnz 18,15–19.

¹⁵Isus je znao da ga namjeravaju uhvatiti i na silu učiniti kraljem, pa se zato ponovno sâm povukao na brdo.

Isus hoda po vodi

(Mt 14,22-27; Mk 6,45-52)

¹⁶Kad se spustila večer, njegovi učenici spustili su se do jezera. ¹⁷Ušli su u lađicu i otisnuli se preko jezera prema Kafarnaumu. Već je pala i noć, a Isus još uvijek nije došao k njima. ¹⁸Puhao je jak vjetar i podigli su se veliki valovi. ¹⁹Kad su učenici otplovili nekih četiri ili pet kilometara prema pučini, ugledali su Isusa kako hoda po jezeru. Približavao se njihovoj lađici, a njih je uhvatio strah. ²⁰»Ne bojte se. Ja sam«, rekao im je Isus. ²¹Tada su ga primili u lađicu, a lađica se odjednom našla uz obalu, upravo na mjestu na koje su se bili uputili.

Narod traži Isusa

²²Osvanuo je novi dan. Mnoštvo koje je ostalo na drugoj obali jezera prisjetilo se da se ondje nalazila samo jedna lađica. Znali su da Isus nije ušao u nju i da su njegovi učenici otplovili sami. ²³Neke lađice iz Tiberijade pristale su blizu mjesta na kojem su ljudi jeli kruh nakon što je Gospodin zahvalio Bogu. ²⁴Kad su vidjeli da ondje više nema ni Isusa ni njegovih učenika, ukrcali su se u lađice i otisnuli prema Kafarnaumu da ondje potraže Isusa.

²⁵Kad su ga pronašli na drugoj obali jezera, upitali su ga: »Učitelju, kada si došao ovamo?«

²⁶Nato im je Isus odgovorio: »Istinu vam kažem. Ne tražite vi mene zbog čuda koja ste vidjeli, nego zbog kruha kojeg ste jeli i nasitili se. ²⁷Ne trudite se oko hrane koja se kvari, već oko hrane koja se nikad ne kvari i koja daje vječni život. Takvu hranu dat će vam Sin Čovječji jer ga je Bog Otac za to ovlastio.«

²⁸»Što moramo činiti«, upitali su ga tada, »da činimo djela koja Bog želi?«

²⁹Isus im je nato odgovorio: »Vjerujte u onoga koga je on poslao. To je Božja volja.«

³⁰»Čime nam možeš dokazati da si ti taj?« rekla je svjetina. »Daj da vidimo neki znak pa ćemo ti vjerovati. ³¹Naši preci jeli su manu u pustinji, baš kao što piše u Pismu: 'Dao im je s neba kruh da jedu'¹.«

³²Isus im je rekao: »Govorim vam istinu. Nije vam

¹6,31 Citat iz Ps 78,24.

Mojsije dao kruh s neba. Moj Otac vam daje pravi kruh s neba. ³³Jer, kruh koji daje Bog jest kruh koji dolazi s neba i daje život svijetu.«

³⁴»Gospodine,« rekli su mu, »daj nam uvijek toga kruha!«

³⁵»Ja sam kruh koji je život«, odgovorio im je Isus. »Tko dođe k meni nikada više neće ogladnjati. Tko vjeruje u mene nikada više neće ožednjati. ³⁶Ali već sam vam rekao da ste me vidjeli, pa ipak ne vjerujete. ³⁷Sve koje mi Otac da uzet ću k sebi. Neću izbaciti nikoga tko dođe k meni. ³⁸Ja nisam sišao s neba da činim svoju volju, nego volju onoga koji me je poslao. ³⁹A volja onoga koji me je poslao jest da ne izgubim ni jednoga od onih koje mi je dao, već da ih sve uskrisim u posljednji dan. ⁴⁰Moj Otac želi da svatko tko vidi Sina i povjeruje u njega ima vječni život. Toga ću ja uskrisiti u posljednji dan.«

⁴¹Tada su Židovi počeli gundati i prigovarati Isusu što je rekao: »Ja sam kruh koji je sišao s neba.« ⁴²Govorili su: »Pa to je Isus, Josipov sin! Poznajemo mu i oca i majku. Kako može tvrditi: 'Ja sam sišao s neba?!'«

⁴³Nato im je Isus rekao: »Prestanite mrmljati! ⁴⁴K meni mogu doći samo oni koje Otac, koji me je poslao, dovede k meni. A ja ću ih uskrisiti u posljednji dan. ⁴⁵Proroci su pisali: 'Sve će ih Bog poučiti.'¹ Svatko tko sluša Oca i uči od njega, dolazi k meni. ⁴⁶To ipak ne znači da je itko vidio Oca. Oca je vidio samo onaj tko dolazi od njega. ⁴⁷Govorim vam istinu. Tko vjeruje, ima vječni život. ⁴⁸Ja sam kruh koji daje život. ⁴⁹Vaši su preci jeli manu u pustinji, pa su ipak umrli. ⁵⁰Ovo je pak kruh koji je sišao s neba. Tko jede ovaj kruh neće nikada umrijeti. ⁵¹Ja sam živi kruh koji je sišao s neba. Tko bude jeo ovoga kruha, živjet će zauvijek. Kruh koji ću ja dati, moje je tijelo, koje dajem da svijet može živjeti.«

⁵²Tada su se Židovi počeli međusobno prepirati. Pitali su se: »Kako nam on može dati svoje tijelo za jelo?«

⁵³Isus im je rekao: »Govorim vam istinu. Morate jesti tijelo Sina Čovječjeg i piti njegovu krv, inače nećete imati u sebi život. ⁵⁴Tko jede moje tijelo i pije moju krv ima vječni život i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan. ⁵⁵Moje je tijelo istinska hrana, a moja je krv istinsko piće. ⁵⁶Tko jede moje tijelo i pije moju krv živi u meni i ja u njemu. ⁵⁷Otac koji me poslao živ je i ja živim zbog

¹6,45 Citat iz Iz 54,13.

njega. Tako će i onaj tko mene jede živjeti zbog mene. ⁵⁸Ovo je kruh koji je sišao s neba. On nije kao onaj što su ga jeli vaši preci pa ipak umrli. Tko jede ovaj kruh, živjet će zauvijek.« ⁵⁹Sve je ovo Isus rekao dok je poučavao u sinagogi u Kafarnaumu.

Mnogi napuštaju Isusa

⁶⁰Kad su ovo čuli, mnogi su Isusovi učenici rekli: »Ovo je učenje teško prihvatiti. Tko to može slušati?«

⁶¹Isus je u sebi znao da je bilo mrmljanja zbog njegovih riječi, pa im je rekao: »Ovo vas učenje uznemiruje? ⁶²Što biste rekli kad biste vidjeli Sina Čovječjeg kako se vraća onamo gore gdje je prije bio? ⁶³Duh je taj koji daje život. Tijelo ga ne može dati. Riječi koje sam vam uputio jesu duh i one daruju život. Ipak, neki mi od vas ne vjeruju.« ⁶⁴Isus je, naime, od samoga početka znao tko su ti koji ne vjeruju i tko je taj koji će ga izdati. Stoga je rekao: ⁶⁵»Zato sam vam rekao: 'Nitko ne može doći k meni ako mu to Bog ne omogući!'«

⁶⁶Kad su to čuli njegovi učenici, mnogi su se povukli i nisu ga više slijedili.

⁶⁷Tada je Isus upitao Dvanaesticu: »Želite li i vi otići?«

⁶⁸»Gospodaru,« odgovorio mu je Šimun Petar, »komu ćemo poći? Ti imaš riječi koje daju vječni život. ⁶⁹Mi vjerujemo i znamo da si ti Božji Mesija.«¹

⁷⁰Isus im je odvratio: »Zar nisam ja odabrao vas dvanaesticu? A ipak je jedan od vas davao.«

⁷¹Mislio je na Judu, sina Šimuna Iskariotskoga. Premda je bio jedan od dvanaestice apostola, Juda je kasnije izdao Isusa.

Isus i njegova braća

7¹Nakon toga, Isus je putovao Galilejom. Judeju je nastojao izbjeći jer su ga Židovi htjeli ubiti. ²Bližio se židovski Blagdan sjenica. ³Tada su mu rekla njegova braća: »Pođi odavde u Judeju da tvoji učenici vide čuda koja činiš. ⁴Tko želi da se za njega zna, ne čini djela u tajnosti. Ako već činiš takva djela, pokaži se svijetu!« ⁵Čak ni njegova braća nisu vjerovala u njega. ⁶Isus im je odgovorio: »Moje vrijeme još nije došlo. Za vas je pak dobro svako vrijeme. ⁷Vas svijet ne može mrziti. Mene

mrzi jer govorim ljudima ovoga svijeta da su im djela zla. ⁸Vi samo pođite na blagdansko slavlje. Ja ne idem jer moje vrijeme još nije došlo.« ⁹Tako im je rekao i ostao u Galileji.

¹⁰Nakon što su njegova braća otišla na blagdansko slavlje, otišao je i on, ali ne javno, već potajno. ¹¹Na svečanosti, Židovi su tražili Isusa među pristiglima. »Gdje je onaj čovjek?« raspitivali su se.

¹²Bilo je ondje mnoštvo ljudi. Mnogi od njih potajno su raspravljali o Isusu. »Dobar je on čovjek«, govorili su jedni. Drugi bi odvrćali: »Ne, on zavodi narod.«

¹³Ali nitko nije o njemu govorio otvoreno jer su se bojali Židova.

Isus poučava u Jeruzalemu

¹⁴Negdje usred blagdanskoga slavlja, Isus je otišao u Hram i počeo poučavati. ¹⁵Židovi su bili zadivljeni i govorili su: »Odakle mu toliko znanje, a nema školovanja koje mi imamo?«

¹⁶»Nauk nije moj«, odgovorio im je Isus. »Dao mi ga je Onaj koji me je poslao. ¹⁷Tko je spreman izvršiti Božju volju znat će je li moj nauk od Boga ili je moj vlastiti. ¹⁸Tko iznosi vlastite misli želi prigrabiti slavu za sebe. Tko želi dati slavu onome koji ga je poslao — taj je istinit i u njemu nema ništa lažno. ¹⁹Mojsije vam je dao Zakon! Ali nitko od vas ne živi u skladu s njim. Zašto me želite ubiti?«

²⁰Ljudi su mu odgovorili: »Ti si opsjednut demonom! Tko te to želi ubiti?«

²¹Nato im je Isus rekao: »Učinio sam čudo i vi ste svi zadivljeni. ²²Mojsije vam je dao zakon o obrezanju — zapravo, nije ga dao Mojsije nego vaši praoci — i vi katkada obrezujete djecu subotom. ²³Dijete, dakle, može biti obrezano i subotom da se ne prekrši Mojsijev zakon. Kako se onda možete ljutiti na mene što sam ozdravio čitava čovjeka u subotu? ²⁴Prestanite suditi po vanjskim stvarima i počnite suditi kako je zaista pravedno!«

Isus je Krist

²⁵Tada su neki stanovnici Jeruzalema počeli govoriti: »Zar to nije onaj kojega žele ubiti? ²⁶Pogledajte! Javno govori, a nitko ga ne pokušava spriječiti. Zar je moguće da vođe smatraju kako je on zaista Krist? ²⁷Ali mi svi znamo odakle je ovaj čovjek. Kad Krist dođe, nitko neće znati odakle je.«

²⁸Dok je Isus poučavao u Hramu, povikao je: »Poznajete me i znate odakle sam. Ipak, ja nisam došao sam od sebe. Poslao me Onaj koji je istinit. Njega ne poznajete. ²⁹Ali ja ga poznajem, jer sam došao od njega. On me je poslao.«

³⁰Tada su ga pokušali uhititi, ali ga ipak nitko nije ni taknuo jer još nije bilo došlo vrijeme za to. ³¹No mnogi iz mnoštva koje je bilo ondje povjerovali su u njega i govorili: »Kada Krist dođe, hoće li učiniti više čuda od ovoga čovjeka? Sigurno ne!«

Židovi nastoje uhititi Isusa

³²Farizeji su čuli što su ljudi potajno govorili o Isusu, pa su u dogovoru s vodećim svećenicima poslali stražu da ga uhiti. ³³Tada je Isus rekao: »Bit ću s vama još malo, a onda ću poći natrag onomu koji me je poslao. ³⁴Tražit ćete me, ali me nećete naći. Vi ne možete doći onamo gdje sam ja.«

³⁵Židovi su se pitali među sobom: »Kamo će on to otići, a da ga mi ne bismo mogli naći? Možda k našima koji žive po grčkim gradovima da ondje poučava Grke? ³⁶On kaže: 'Tražit ćete me, ali me nećete naći' i 'Gdje sam ja, onamo vi ne možete doći'. Što to sve znači?«

Duh Sveti

³⁷Posljednjega i najvažnijega dana blagdana, Isus je stajao i vikao: »Tko je žedan neka dođe k meni i pije. ³⁸Kao što kaže Pismo, iz nutrine onoga tko povjeruje u mene, poteći će rijeke žive vode.« ³⁹Isus je govorio o Duhu, kojeg će primiti oni koji u njega povjeruju. Tada još nisu primili Duha jer Isus još nije bio proslavljen.

Isusovo podrijetlo

⁴⁰Kad su neki iz mnoštva to čuli, počeli su govoriti: »Ovaj čovjek je stvarno prorok¹.«

⁴¹»On je Krist«, rekli su drugi.

A neki su pak govorili: »Ta Krist neće doći iz Galileje! ⁴²Ne kazuje li Pismo da Krist treba biti Davidov potomak i da treba doći iz Betlehema, grada u kojem je živio David?« ⁴³Imali su različita mišljenja o Isusu. ⁴⁴Neki su ga htjeli uhititi, ali nitko nije pokušao.

¹**7,40 prorok** Ovdje se najvjerojatnije misli na proroka kojeg je Bog obećao Mojsiju da će ga poslati. Vidi Pnz 18,15–19.

Židovski vođe ne vjeruju

⁴⁵Hramski stražari vratili su se vodećim svećenicima i farizejima. »Zašto ga niste doveli?« upitali su ih ovi.

⁴⁶»Nitko nikada nije govorio poput njega«, odgovorili su stražari.

⁴⁷Nato su farizeji odvrtili: »Dakle i vas je uspio obmanuti! ⁴⁸Je li tko od vođa ili farizeja povjerovao u njega? ⁴⁹Ovi ljudi vani ne poznaju Zakon — prokleti su!«

⁵⁰No bio je tu još jedan farizej, Nikodem, koji je ranije posjetio Isusa.¹ On im je rekao: ⁵¹»Prema našem Zakonu ne možemo osuditi nekoga dok ga prvo ne saslušamo i ne utvrdimo što je učinio.«

⁵²»Ti, čini se, također dolaziš iz Galileje!« odvrtili su mu. »Pažljivije pročitaj Sveto pismo! Vidjet ćeš da nikakav prorok² ne dolazi iz Galileje.« ⁵³Tada su se razišli i svaki je pošao svojoj kući.

Preljubnica

8¹Isus je pak otišao na Maslinsku goru. ²U zoru se ponovno vratio u Hram. Svi su se opet okupili oko njega. Isus je sjeo i počeo poučavati. ³Uto su učitelji Zakona i farizeji doveli ženu uhvaćenu u preljubu i postavili je pred ljude. ⁴Rekli su Isusu: »Učitelju, ova je žena uhvaćena u samom činu preljuba. ⁵Mojsije nam je u Zakonu naredio da takve žene kamenujemo. Što ti kažeš na to?« ⁶Ovo pitanje bila je zamka — da bi ga imali za što optužiti. No Isus se pognuo i počeo nešto pisati prstom po zemlji. ⁷Kako nisu prestajali pitati, uspravio se i rekao: »Tko od vas nikada nije sagriješio, neka prvi na nju baci kamen!« ⁸Potom se ponovo prignuo i nastavio pisati po zemlji.

⁹Kad su to čuli, počeli su odlaziti jedan po jedan; stariji su otišli prvi. Na kraju je Isus ostao sâm sa ženom koja je još uvijek stajala pred njim. ¹⁰Isus se uspravio i upitao je: »Ženo, gdje su oni? Zar te nitko nije osudio?«

¹¹»Nitko, gospodine,« odgovorila je.

»Ni ja te ne osuđujem,« rekao joj je Isus. »Idi i od sada više ne griješi!«³

¹7,50 No bio je ... posjetio Isusa Govori o Nikodemu koji je ranije posjetio Isusa. Vidi Iv 3,1–21.

²7,52 prorok U dva rana Grčka zapisa Ivanovog Evanđelja piše »Prorok«, što bi moglo značiti »Prorok poput Mojsija« spomenuto u Pnz 18,15. U Dj 3,22 i 7,37 smatra se da je to Mesija, kao i u Iv 7,40.

³8,11 Stihovi 7,53–8,11 Najstariji i najbolje sačuvani grčki rukopisi Ivanova evanđelja ne sadrže stihove 7,53–8,11.

Isus — svjetlo svijeta

¹²Tada se Isus ponovo obratio ljudima: »Ja sam svjetlo svijeta. Tko mene slijedi, imat će svjetlo koje daje život i nikada više neće ići po mraku.«

¹³Farizeji su mu rekli: »Ti sve to govoriš sâm o sebi. Ne možemo to prihvatiti kao istinu.«

¹⁴»Čak i ako govorim sâm za sebe«, odvratio im je Isus, »ono što govorim istina je, jer ja znam odakle sam došao i kamo idem. Vi pak ne znate ni odakle sam došao ni kamo idem. ¹⁵Vi sudite po ljudskim mjerilima. Ja ne sudim nikomu. ¹⁶Ako pak donosim presudu, moja je presuda valjana, jer je ne donosim sâm. Otac koji me je poslao — on je sa mnom. ¹⁷U vašem Zakonu piše da su izjave dvojice svjedoka istinite ako se podudaraju. ¹⁸Ja govorim sam za sebe i Otac koji me je poslao govori za mene.«

¹⁹»Pa gdje je onda tvoj Otac?«, pitali su ga.

Isus je odgovorio: »Vi ne poznajete ni mene ni moga Oca. Da znate tko sam ja, znali biste i tko je moj Otac.« ²⁰Sve je ovo Isus rekao u Hramu, nedaleko od mjesta na kojem su bile postavljene kutije za novčane darove. Nitko ga nije uhitio jer njegovo vrijeme još nije bilo došlo.

Isus je s neba

²¹Isus im je ponovno rekao: »Ja ću otići. Tada ćete me tražiti i umrijet ćete u svojim grijesima. Kamo ja idem — vi ne možete doći.«

²²Nato su Židovi rekli: »Kada kaže: 'Kamo ja idem — vi ne možete doći', znači li to da će izvršiti samoubojstvo?«

²³Isus im je rekao: »Vi ste odavde sa zemlje, ja sam odozgo s neba. Vi ste od ovoga svijeta; ja nisam od ovoga svijeta. ²⁴Zato sam vam rekao da ćete umrijeti u svojim grijesima. Ako ne budete vjerovali da ja jesam¹, umrijet ćete u svojim grijesima.«

²⁵»Tko si ti onda?«, pitali su ga.

»Baš ono što vam govorim od početka«, odgovorio im je Isus. ²⁶»O vama bih mogao štošta reći i suditi. Ali ja svijetu govorim samo ono što sam čuo od onoga tko me je poslao, a on govori istinu.«

¹8,24 *ja jesam* Izraz koji se u Izl 3,14 upotrebljava za Božje ime, ali koji može značiti i »Ja sam on (Krist).« Isto u stihovi 28 i 58.

²⁷Nisu shvatili da im govori o Ocu. ²⁸Zato im je rekao: »Kad podignete Sina Čovječjeg, tada ćete znati da ja jesam. Ja ništa ne činim na svoju ruku, već govorim samo ono što me je naučio Otac. ²⁹Onaj tko me poslao sa mnom je. Nije me ostavio sama jer ja uvijek činim ono što je njemu drago.« ³⁰Dok je Isus ovo govorio, mnogi su povjerovali u njega.

Istina će vas osloboditi

³¹Isus je rekao Židovima koji su povjerovali u njega: »Ako ustrajno slijedite moje učenje, zaista ste moji pravi učenici. ³²Upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi.«

³³»Mi smo Abrahamovi potomci«, odgovorili su mu. »Nikad nismo bili ničiji robovi. Što misliš time reći kada kažeš: 'Bit ćete slobodni'?«

³⁴Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem. Svatko tko griješi rob je grijehu. ³⁵Rob ne ostaje u obitelji zauvijek, ali sin ostaje zauvijek. ³⁶Ako vas Sin oslobodi, tada ćete zaista biti slobodni. Znam ja dobro da ste vi Abrahamovi potomci. ³⁷No ipak me želite ubiti jer ne želite prihvatiti moje učenje. ³⁸Ja govorim o onome što mi je pokazao moj Otac, a vi činite ono što je vama rekao vaš otac.«

³⁹Odgovorili su mu: »Naš je otac Abraham!«

Isus im je odvratio: »Da ste vi zaista Abrahamova djeca, postupili biste kao i on. ⁴⁰Ja sam čovjek koji vam je rekao istinu što sam je čuo od Boga. Vi me pak želite ubiti. Takvo što Abraham nije radio. ⁴¹Vi radite ono što radi i vaš otac!«

A oni su mu odvrtili: »Mi nismo djeca koja ne znaju tko im je otac. Imamo samo jednoga oca: Boga!«

⁴²A Isus im je rekao: »Kad bi Bog bio vaš otac, vi biste me voljeli. Ja sam došao od Boga i sada sam tu. Nisam došao sam od sebe, nego me poslao Bog. ⁴³Vi ne razumijete što vam govorim jer ne možete prihvatiti moju poruku. ⁴⁴Vi ste đavlova djeca. On je vaš otac i vi ste izabrali postupati po njegovoj volji. On je bio ubojica od samoga početka. Nikada nije stajao na strani istine, jer u njemu i nema istine. Kad govori laž, on iznosi sebe onakva kakav jest. On je lažljivac i otac laži. ⁴⁵Vi mi ne vjerujete jer govorim istinu. ⁴⁶Tko mi među vama može dokazati grijeh? Ako govorim istinu, zašto mi ne vjerujete? ⁴⁷Onaj tko pripada Bogu prihvaća što Bog govori. No vi ne slušate Boga jer mu ne pripadate.«

Isus i Abraham

⁴⁸Židovi su mu nato odgovorili: »Zar nemamo pravo kad kažemo da si Samarijanac i da si opsjednut zlim duhom?«

⁴⁹»Nisam ja opsjednut zlim duhom«, odvratio je Isus. »Ja samo iskazujem štovanje svomu Ocu, a vi me obeščašćujete. ⁵⁰Ali, ja ne tražim slavu za sebe. Netko drugi želi me proslaviti, a taj i sudi. ⁵¹Govorim vam istinu. Tko drži moje učenje nikada neće vidjeti smrti.«

⁵²Židovi su mu rekli: »Sada znamo da si opsjednut. I Abraham i proroci su umrli, a ti govoriš: 'Tko drži moje učenje nikada neće umrijeti.' ⁵³Zar misliš da si veći od našega oca Abrahama? Abraham je umro, a isto tako i proroci. Što ti misliš, tko si ti?!«

⁵⁴Isus je odgovorio: »Kad bih ja samom sebi iskazivao čast, ona bi bila bez ikakve vrijednosti. Ali meni iskazuje čast moj Otac. Za njega vi govorite: 'On je naš Bog.' ⁵⁵Pa ipak ga ne poznajete, ali ja ga poznajem. Da kažem da ga ne poznajem, bio bih lažljivac poput vas. Ali ja ga zaista poznajem i ja se pokoravam onomu što kaže. ⁵⁶Vaš praotac Abraham radovao se što će vidjeti dan moga dolaska. Vidio ga je i bio sretan.«

⁵⁷Židovi su ga upitali: »Kako si mogao vidjeti Abrahama? Ti nemaš ni pedeset godina!«

⁵⁸Isus im je odgovorio: »Govorim vam istinu. Prije nego se Abraham rodio, ja jesam.« Kad je ovo rekao, dohvatili su kamenje da ga kamenuju. ⁵⁹Ali Isus se sakrio i otišao iz Hrama.

Slijepac od rođenja

9¹Šetajući uokolo, Isus je primijetio nekog slijepca. Čovjek je bio slijep od rođenja. ²»Učitelju,« upitali su ga njegovi učenici, »Tko je sagriješio da se rodio slijep? On ili njegovi roditelji?«

³»Ni on ni njegovi roditelji«, odgovorio im je Isus. »Rodio se slijep da bi se na njemu pokazala Božja moćna djela. ⁴Dok je dan, moram činiti djela onoga koji me je poslao. Kada padne noć, nitko ne može raditi. ⁵Dokle god sam na svijetu, ja sam njegovo svjetlo.«

⁶Kad je to izgovorio, pljunuo je na zemlju, napravio od sline blato i njime premazao čovjeku oči. ⁷Potom mu je rekao: »Idi do ribnjaka Siloe i umij se!« — Siloa znači »Poslan«. Čovjek je otišao i umio se i vratio se gledajući.

⁸Njegovi susjedi i oni koji su ga prije često viđali kako

prosi pitali su se: »Zar nije ono čovjek koji je stalno sjedio uz cestu i prosio?«

⁹Neki su rekli: »Da, to je on!« Drugi pak: »Nije, samo mu je sličan.«

A on sâm je rekao: »Da, ja sam taj!«

¹⁰»Kako se to dogodilo? Kako su ti se otvorile oči?«, pitali su ga.

¹¹Odgovorio je: »Čovjek kojega zovu Isus napravio je blato, premazao mi njime oči i rekao: 'Idi do Siloe i umij se!' Otišao sam, pa kad sam se umio, progledao sam.«

¹²Upitali su ga: »Gdje je on?«

¹³Ljudi su tada doveli čovjeka, koji je ranije bio slijep, farizejima. ¹⁴A dan kada je Isus načinio blato i otvorio čovjeku oči bila je subota. ¹⁵Farizeji su ga još jednom počeli ispitivati kako je progledao.

¹⁶Neki od farizeja počeli su govoriti: »Ovaj čovjek nije došao od Boga jer ne poštuje subotu.«

»Kako jedan grešnik«, govorili su pak drugi, »može činiti ovakva čuda?« Tako je među njima došlo do rascjepa.

¹⁷Ponovo su upitali slijepca: »Što ti misliš o Isusu, sada kada ti je otvorio oči?«

»On je prorok!« odgovorio im je.

¹⁸Židovi mu nisu vjerovali da je bio slijep i da je progledao pa su pozvali njegove roditelje ¹⁹i ispitivali ih: »Je li ovo vaš sin, za kojega kažete da je slijep od rođenja? Pa kako onda sada vidi?«

²⁰Njegovi su roditelji odgovorili: »Znamo da je on naš sin i da se rodio slijep, ²¹ali ne znamo kako je progledao niti tko mu je otvorio oči. Pitajte njega! Dovoljno je odrastao da govori sâm za sebe.« ²²Tako su govorili jer su se bojali Židova. Židovi su bili odlučili da svakoga tko prizna da je Isus Mesija izopće iz sinagoge. ²³Zato su njegovi roditelji rekli: »Pitajte njega! Dovoljno je odrastao.«

²⁴Tada su po drugi put pozvali čovjeka koji je bio slijep i naredili mu: »Iskaži Bogu čast! Priznaj istinu! Mi znamo da je čovjek koji ti je otvorio oči grešnik.«

²⁵»Je li grešnik ili nije, ne znam«, odvratio im je. »Znam samo jedno: bio sam slijep, a sada vidim!«

²⁶»Što ti je učinio?«, pitali su ga. »Kako ti je otvorio oči?«

²⁷Odgovorio im je: »Već sam vam ispričao, ali niste htjeli slušati. Zašto to želite ponovo čuti? Zar i vi želite postati njegovi učenici?«

²⁸Tada su ga stali ismijavati i govoriti mu: »Ti si njegov učenik, a mi smo Mojsijevi učenici. ²⁹Znamo da se Bog obratio Mojsiju, ali ne znamo odakle dolazi ovaj čovjek.«

³⁰»Zaista je čudno«, odvratio im je, »da vi ne znate odakle on dolazi, a meni je otvorio oči! ³¹Poznato je da Bog ne uslišava grešnike, nego onoga tko mu je odan i tko mu se pokorava. ³²Otkada je svijeta još se nije čulo da je netko otvorio oči slijepcu od rođenja. ³³Da ovaj čovjek nije od Boga, ništa ne bi mogao učiniti.«

³⁴Odvrtili su mu: »Pun si grijeha od rođenja i ti bi nas nečemu učio?!« I izbacili su ga iz sinagoge.

Duhovna sljepoća

³⁵Isus je čuo da su čovjeka izbacili iz sinagoge. Našao ga je i upitao: »Vjeruješ li u Sina Čovječjeg?«

³⁶»A tko je taj, gospodine?«, odvratio je čovjek. »Kaži mi, pa ću povjerovati u njega.«

³⁷»Gledaš u njega«, rekao mu je Isus. »To je onaj koji sada razgovara s tobom.«

³⁸»Gospodine, vjerujem!«, rekao je i poklonio se pred Isusom.

³⁹A Isus je rekao: »Ja sam došao na ovaj svijet da bi se svijetu moglo suditi. Došao sam da bi slijepi progledali, a oni koji vide oslijepjeli.«

⁴⁰Neki farizeji koji su bili s Isusom čuli su to i rekli mu: »Mi sasvim sigurno nismo slijepi!«

⁴¹»Kad biste bili slijepi«, odvratio im je Isus, »ne biste imali grijeha, ali sada kažete: 'Vidimo'. Time vaš grijeh ostaje.«

Pastir i njegove ovce

10¹»Govorim vam istinu. Tko ne uđe k ovcama u tor kroz vrata, nego potajno, nekim drugim putem, kradljivac je i razbojnik. ²Tko pak uđe kroz vrata, pastir je stada. ³Onaj tko stoji na vratima otvara mu, a ovce se odazivaju na pastirov glas. On svoje ovce zove imenom i izvodi ih. ⁴Kad izvede sve svoje ovce, stane pred njih i vodi ih. Ovce idu za njim jer poznaju njegov glas. ⁵Ali one neće nikada ići za onim koga ne poznaju. Naprotiv, pobjeći će od njega jer im je njegov glas stran.« ⁶Isus je ispričao ovu usporedbu, ali ljudi nisu shvatili što im je želio reći.

⁷Zato im je Isus ponovio: »Govorim vam istinu. Ja sam vrata ovcama. ⁸Svi koji su došli prije mene bili su

kradljivci i razbojnici. No ovce ih nisu ni slušale. ⁹Ja sam ta vrata. Tko uđe kroza me, spasit će se. Ulazit će i izlaziti i nalaziti sve što mu je potrebno. ¹⁰Kradljivac dolazi samo da ukrade, ubije i uništi. Ja sam pak došao da im dam život, i to život u izobilju.

¹¹Ja sam dobar pastir. Dobar pastir daje svoj život za ovce. ¹²Najamnik nije pastir; ovce nisu njegove. Zato ih, kad ugleda vuka, ostavlja same i bježi. Vuk tada napada ovce i razgони ih. ¹³A najamnik pobjegne jer čuva ovce samo zbog plaće, a ne brine se što će biti s njima.

¹⁴Ja sam dobar pastir. Poznajem svoje ovce i one poznaju mene. ¹⁵Isto tako moj Otac poznaje mene i ja poznajem svog Oca. Ja dajem svoj život za ovce. ¹⁶Imam ja i drugih ovaca. One nisu iz ovoga stada. Moram i njih dovesti, pa će se i one javljati na moj glas. Postat će jedno stado s jednim pastirom.¹ ¹⁷Otac me voli upravo zato što polažem svoj život da ga opet uzmem. Nitko mi ne oduzima život. ¹⁸Ja ga svojevrijem dajem. Imam ga pravo dati, ali imam ga pravo opet i uzeti. Tako mi je zapovjedio moj Otac.«

¹⁹Ove su riječi izazvale novu podjelu među Židovima. ²⁰Mnogi su govorili: »On je lud. Opsjednut je demonom. Zašto ga uopće slušate?«

²¹Drugi su pak govorili: »Opsjednut tako ne govori. Može li demon slijepcu dati vid?«

Židovi se suprotstavljaju Isusu

²²Tada je došla zima i u Jeruzalemu se svetkovao blagdan Posvećenja. ²³Isus je hodao Hramom po Salomonovu trijemu. ²⁴Židovi su ga okružili i postavili mu pitanje: »Dokle ćeš nas držati u neizvjesnosti? Ako si Krist, otvoreno nam to reci!«

²⁵Isus im je odgovorio: »Rekao sam vam već, ali vi ne vjerujete. Djela koja činim u ime Oca pokazuju tko sam. ²⁶Ali vi ne vjerujete jer ne pripadate mojim ovcama. ²⁷Moje ovce slušaju moj glas. Ja ih poznajem i one idu za mnom. ²⁸Ja im darujem vječni život. One neće nikada umrijeti niti će ih itko istrgnuti iz moje ruke. ²⁹Moj Otac, koji mi ih je i dao, veći je od svega. Nitko ih ne može istrgnuti iz ruke moga Oca. ³⁰Otac i ja smo jedno.«

³¹Opet su Židovi dograbili kamenje želeći ga ubiti. ³²A Isus im je rekao: »Pokazao sam vam mnoga dobra

¹10,16 *Imam ja i drugih ovaca ... pastirom* Isusu ovdje vjerojatno misli na one sljedbenike koji nisu Židovi. Vidi Iv 11,52.

djela koja dolaze od Oca. Za koje me od njih želite kamenovati?»

³³»Ne želimo te kamenovati zbog dobrih djela«, odvrtili su mu Židovi, »već zato što huliš na Boga. Pokušavaš se izjednačiti s Bogom, premda si samo čovjek.«

³⁴Isus je odgovorio: »U vašem Zakonu piše: 'Rekao sam: Vi ste bogovi.'¹ ³⁵Bog naziva one koji su primili Božju riječ bogovima, a Pismo je uvijek istinito. ³⁶Mene je Otac posvetio i poslao na ovaj svijet. Kako mi možete reći: 'Huliš na Boga' kada kažem: 'Ja jesam Božji Sin?' ³⁷Ako ovo što činim nisu djela moga Oca, nemojte mi vjerovati. ³⁸Ako pak jesu, vjerujte tim djelima, ako već ne želite vjerovati meni. Tako ćete konačno uvidjeti da Otac živi u meni i ja u Ocu.«

³⁹Nato su ga opet pokušali uhititi, ali im je izmakao iz ruku.

⁴⁰Ponovo je prešao Jordan i otišao na mjesto gdje je Ivan prije krstio. Ondje se zadržao ⁴¹i mnoštvo je počelo dolaziti. »Ivan nije učinio nikakvo čudo,« govorili su, »ali je sve što je rekao o ovom čovjeku istina.« ⁴²Mnogi su ondje povjerovali u Isusa.

Lazarova smrt

11 ¹Neki je čovjek po imenu Lazar bio bolestan. Bio je iz Betanije, mjesta u kojem su živjele Marija i njezina sestra Marta. ²Marija je žena koja je kasnije pomazala Gospodinove noge skupocjenim uljem i potom ih osušila svojom kosom. Bolesni Lazar bio joj je brat. ³Sestre su poslale poruku Isusu: »Gospodine, tvoj je voljeni prijatelj bolestan.«

⁴Kad je Isus to čuo, rekao je: »Ta bolest neće donijeti smrt, već slavu Bogu — da se Božji Sin proslavi.« ⁵Isus je volio Martu, njezinu sestru i Lazara. ⁶Kad je čuo da je Lazar bolestan, ostao je još dva dana ondje gdje se nalazio. ⁷Tada je rekao svojim učenicima: »Hajdemo ponovo u Judeju!«

⁸»Učitelju,« odgovorili su mu oni, »Židovi su te još nedavno ondje htjeli kamenovati, a ti opet ideš onamo?!«

⁹Isus je odvratio: »Zar danje svjetlo ne traje dvanaest sati? Tko hoda danju, ne posrće jer ima svjetlo ovoga svijeta. ¹⁰No tko hoda noću, posrće jer nema svjetla da mu osvijetli put.«

¹¹Tako im je rekao i potom nastavio: »Naš je prijatelj Lazar zaspao, a ja ga idem probuditi.«

¹²»Gospodine,« odgovorili su mu učenici, »ako spava, ozdravit će.«

¹³Isus je pritom mislio na Lazarovu smrt, a učenici su razumjeli da Isus govori kako Lazar stvarno spava.

¹⁴Tada im je Isus otvoreno rekao: »Lazar je umro. ¹⁵Zbog vas mi je drago što nisam bio ondje jer ćete sad vjerovati. Ali sada hajdemo k njemu!«

¹⁶Toma, zvani Blizanac, rekao je ostalim učenicima: »Hajdemo i mi da umremo s Isusom!«

Isus stiže u Betaniju

¹⁷Kad je Isus došao u Betaniju doznao je da Lazar već četiri dana leži u grobu. ¹⁸Betanija je bila udaljena od Jeruzalema jedva tri kilometra. ¹⁹Mnogi su Židovi došli Marti i Mariji izraziti sućut zbog smrti njihova brata.

²⁰Kad je Marta čula da dolazi Isus, poslala mu je u susret. Marija je ostala kod kuće. ²¹Marta je rekla Isusu: »Gospodine, da si bio ovdje, moj brat ne bi umro. ²²Ali ja znam da će ti Bog čak i sada dati što god od njega zatražiš.«

²³»Tvoj brat će ustati i bit će opet živ«, kazao joj je Isus.

²⁴A Marta mu je rekla: »Znam da će ponovo oživjeti u posljednji dan kad svi uskrsnu.«

²⁵»Ja sam uskrsnuće i život«, rekao joj je Isus. »Tko u mene vjeruje živjet će i ako umre. ²⁶Svatko tko živi i vjeruje u mene sigurno neće nikada umrijeti. Vjeruješ li to?«

²⁷»Da, Gospodine!« odgovorila mu je. »Ja vjerujem da si ti Krist, Božji Sin, koji je imao doći na svijet.«

²⁸Nakon što je to rekla, Marta je otišla po svoju sestru Mariju i krišom joj rekla: »Učitelj je ovdje i zove te!«

²⁹Kad je Marija to čula, brzo je ustala i otišla k njemu.

³⁰Isus još nije ušao u selo, nego se nalazio na mjestu gdje ga je susrela Marta. ³¹Židovi koji su bili s Marijom u kući i tješili je vidjeli su kako hitro ustaje i izlazi. Pomislili su da ide na grob da ondje plače i pošli su za njom. ³²Marija je otišla na mjesto gdje se nalazio Isus. Kad ga je spazila, bacila mu se pred noge i rekla: »Gospodine, da si bio ovdje, moj brat ne bi umro!«

³³Kad je Isus vidio i nju i Židove koji su došli s njom kako plaču, duboko se potresao u duhu ³⁴i upitao: »Kamo ste ga položili?« »Dodi i vidi, Gospodine«,

odvratili su mu.

³⁵A Isus je zaplakao.

³⁶»Gledajte kako ga je volio«, govorili su Židovi.

³⁷»Otvorio je oči slijepcu«, govorili su neki. »Zar nije mogao učiniti nešto da spriječi Lazarovu smrt?«

³⁸Isus se ponovo duboko potresao.

Lazar ustaje

Isus je došao do groba u kojem je bio Lazar. To je zapravo bila spilja, a na ulazu u nju bio je navaljen velik kamen. ³⁹»Uklonite kamen!«, zapovjedio je Isus.

»Gospodine, sigurno već zaudara«, rekla je Marta, pokojnikova sestra. »Ta pokopan je prije četiri dana!«

⁴⁰»Nisam li ti rekao«, odvratio joj je Isus, »da ćeš vidjeti Božju slavu ako budeš vjerovala?«

⁴¹Tada su odmaknuli kamen. Isus je pogledao prema nebu i rekao: »Hvala ti, Oče, što si me čuo. ⁴²Ja znam da me ti uvijek uslišavaš. Rekao sam to zbog ovih koji me okružuju. Ja želim da oni povjeruju da si me ti poslao.«

⁴³Kada je to izgovorio, glasno je povikao: »Lazare, izađi!«

⁴⁴I mrtvac je izašao. Ruke i noge bile su mu omotane lanenim zavojima, a lice prekriveno lanenim platnom.

Isus im je rekao: »Razvežite ga i pustite da ide!«

Židovski vođe namjeravaju ubiti Isusa

(Mt 26,1-5; Mk 14,1-2; Lk 22,1-2)

⁴⁵Tada su mnogi od Židova koji su došli s Marijom i vidjeli ovo povjerovali u Isusa. ⁴⁶Ali neki od njih otišli su farizejima i izvijestili ih o onome što je Isus učinio.

⁴⁷Tada su glavni svećenici i farizeji sazvali Veliko vijeće. »Što da radimo?«, pitali su se. »Ovaj čovjek čini tolika čuda. ⁴⁸Ako mu dopustimo da tako nastavi, svi će povjerovati u njega. Tada će doći Rimljani i uništiti i naš Hram i naš narod.«

⁴⁹Tu je bio i Kaifa. On je te godine bio veliki svećenik. Rekao im je: »Ne znate o čemu govorite. ⁵⁰Bolje je da jedan čovjek umre za sve, nego da bude uništen čitav narod. Zar ne shvaćate?«

⁵¹Kaifa to nije rekao sam od sebe. Budući da je te godine bio veliki svećenik, prerekao je da će Isus umrijeti za židovski narod. ⁵²I ne samo za židovski narod nego i za to da ujedini svu Božju djecu razasutu diljem svijeta.

⁵³Od toga dana židovski su vođe počeli smišljati da ubiju Isusa. ⁵⁴Isus se stoga nije više javno kretao među

Židovima, nego je otišao u kraj blizu pustinje, u grad zvan Efraim. Ondje je boravio sa svojim učenicima.

⁵⁵Bližio se židovski blagdan Pashe i mnogi stanovnici iz cijele zemlje zaputili su se u Jeruzalem. Htjeli su obaviti obredno čišćenje prije blagdana. ⁵⁶Tražili su Isusa i u Hramu propitkiivali jedni druge: »Što mislite, hoće li doći na svečanost?« ⁵⁷Glavni svećenici i farizeji izdali su, naime, zapovijed da se mora prijaviti ako tko zna gdje se Isus nalazi da bi ga oni mogli uhitati.

Isus kod Lazara

(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9)

12¹Šest dana prije Pashe Isus je otišao u Betaniju, gdje je živio Lazar, čovjek kojega je Isus uskrisio od mrtvih. ²Ondje su Isusu pripremili večeru. Marta je posluživala, a Lazar je s Isusom i ostalima sjedio za stolom. ³Tada je Marija uzela oko pola litre skupocjena mirisa od čista narda. Pomazala je njime Isusove noge i potom ih osušila svojom kosom. Čitava se kuća ispunila mirisom.

⁴Juda Iskariotski, onaj Isusov učenik koji će ga kasnije izdati, rekao je:

⁵»Bolje bi bilo da je taj miris prodan za tri stotine srebrnjaka, a novac razdijeljen siromasima!«

⁶Rekao je to ne zato što se brinuo za siromašne nego zato što je bio lopov. Bio je zadužen za kutiju sa zajedničkim novcem i često je iz nje krao novac.

⁷»Ostavi je na miru!« odvratio mu je Isus. »Dobro je učinila što ju je sačuvala do danas jer je ovo dan pripreme za moj ukop. ⁸Siromasi će uvijek biti s vama, ali ja neću uvijek biti s vama.«

Urota protiv Lazara

⁹Mnogi Židovi koji su došli na blagdan Pashe saznali su da je Isus u Betaniji. Pošli su onamo da vide Isusa, ali i Lazara. Lazar je bio onaj čovjek kojega je Isus uskrisio. ¹⁰Glavni svećenici tada su skovali plan da ubiju i Lazara ¹¹jer su ih zbog njega mnogi Židovi ostavljali i počeli vjerovati u Isusa.

Isus ulazi u Jeruzalem

(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Lk 19,28–40)

¹²Sutradan, kad je mnoštvo, koje je došlo na Pashu, čulo da Isus dolazi u Jeruzalem, ¹³uzeli su palmove grančice i pošli mu u susret kličući:

»Hosana!¹

Neka je blagoslovljen onaj koji dolazi u ime
Gospodnje,

Psalam 118,26

kralj Izraelov!«

¹⁴Isus je našao magarca i uzjahao ga, kako i piše u Svetom pismu:

¹⁵»Ne boj se, Sione² grade!

Evo dolazi tvoj kralj jašući na magaretu.« *Zaharija 9,9*

¹⁶Njegovi učenici tada nisu razumjeli što se događa. Ali nakon što je Isus uznesen u slavu, prisjetili su se ovih događaja i shvatili da su se događaji opisani u Pismu odnosili na Isusa. Sjetili su se da su Isusu učinili ono što je bilo zapisano.

¹⁷Oni koji su bili uz Isusa kad je pozvao Lazara da iziđe iz groba i uskrisio ga od mrtvih širili su glas o tome. ¹⁸Mnoštvo je izašlo da ga dočeka jer su čuli da je on taj koji je učinio čudo. ¹⁹Tad su farizeji rekli jedni drugima: »Naš plan nikamo ne vodi! Evo, sav je svijet otišao za njim!«

Pšenično zrno

²⁰Među onima koji su se išli pokloniti Bogu na blagdan Pashe bilo je i Grka. ²¹Oni su došli k Filipu iz Betsaide u Galileji i molili ga: »Gospodine, željeli bismo vidjeti Isusa.« Filip je otišao i rekao to Andriji, ²²a zatim su Andrija i Filip zajedno otišli Isusu da mu to kažu.

²³Isus im je odgovorio: »Došlo je vrijeme da Sin Čovječji primi svoju slavu. ²⁴Govorim vam istinu, ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne 'umre', ostaje samo to jedno zrno. Ako pak padne u zemlju i 'umre', donosi bogat urod. ²⁵Tko voli svoj život izgubit će ga, a tko mrzi svoj život na ovom svijetu sačuvat će ga i živjeti zauvijek. ²⁶Ako mi tko želi služiti, mora me slijediti. Gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga. Onima koji mi služe moj će Otac iskazati čast.

¹**12,13 Hosana** Hebrejska riječ korištena u molitvi Bogu za pomoć. U to vrijeme vjerojatno, uzvik hvaljenja i slavljenja upućen Bogu ili njegovom Pomazaniku.

²**12,15 grad Sion** Doslovno: »kći Siona«, odnosno Jeruzalem.

Isus govori o svojoj smrti

²⁷Moja je duša na velikoj mucí. Što da kažem? Da li da kažem: 'Bože izbavi me iz ovoga časa?' Ali upravo sam zbog toga i došao u ovaj čas. ²⁸Oče, proslavi svoje ime!«

Tada se začuo glas s neba: »Ja sam već proslavio svoje ime i opet ću ga proslaviti.«

²⁹A ljudi koji su ondje stajali čuli su glas i rekli da je zagrmjelo.

Drugi su pak rekli: »Anđeo mu je govorio.«

³⁰Isus im je rekao: »Ovaj glas nije došao radi mene nego radi vas. ³¹Sada je vrijeme za sud ovom svijetu. Sada će vladar ovoga svijeta biti izbačen. ³²Kad ja budem uzdignut sa zemlje, privući ću sve ljude k sebi.« ³³Ovo je rekao da im pokaže kakvom će smrću umrijeti.

³⁴Ljudi su mu odgovorili: »Mi smo iz Zakona naučili da će Krist živjeti zauvijek. Kako onda možeš reći da Sin Čovječji mora biti uzdignut? Tko je taj 'Sin Čovječji'?«

³⁵Tada im je Isus rekao: »Svjetlo neće još dugo biti među vama. Hodajte, stoga, dok je svjetlo još tu jer tada vas neće zahvatiti tama. Onaj tko hoda u tami ne zna kuda ide. ³⁶Vjerujte u svjetlo dok ga još imate da biste mogli postati sinovi svjetla.« Čim je ovo rekao, otišao je gdje ga neće moći naći.

Nevjera

³⁷Premda je Isus učinio sva ta čuda pred njima, ipak mu nisu vjerovali. ³⁸Bilo je to zato da bi se ispunilo ono što je rekao prorok Izaija:

»Gospodine, tko je povjerovao našoj poruci
i komu se obznanila Božja snaga?« *Izaija 53,1*

³⁹A oni nisu povjerovali jer je Izaija još rekao:

⁴⁰»On im je zaslijepio oči i otvrdnuo srca,
da ne vide očima i ne razumiju srcima.
Da se ne obrate meni da ih izliječim.« *Izaija 6,10*

⁴¹Izaija je to rekao jer je vidio Isusovu slavu i govorio o njemu.

⁴²Ipak su mnogi povjerovali u njega. Čak su i mnogi židovski vođe povjerovali. Ali zbog farizeja nisu svoju vjeru javno priznavali, da ih ne bi izopćili iz sinagoge. ⁴³Jer, draža im je bila čast koja dolazi od ljudi nego čast koju daje Bog.

Isus je došao spasiti svijet

⁴⁴Isus je povikao: »Tko vjeruje u mene, ne vjeruje u mene već u onoga koji me je poslao. ⁴⁵Tko mene vidi, vidi onoga koji me poslao. ⁴⁶Ja sam došao na svijet kao svjetlo, da nitko tko vjeruje u mene ne ostane u tami.

⁴⁷Ako netko čuje moje riječi i ne drži ih se, ja neću biti onaj koji će mu suditi. Jer, ja nisam došao suditi svijetu, već spasiti svijet. ⁴⁸Tko mene odbaci i ne prihvati moje riječi imat će svog suca. Riječi koje sam vam objavio suditi će mu u posljednji dan. ⁴⁹Jer, ja nisam govorio sam od sebe, već mi je sam Otac, koji me poslao, zapovjedio što da kažem i što da poučavam. ⁵⁰I znam da njegova zapovijed donosi vječni život. Dakle, ono što ja govorim, govorim upravo onako kako je Otac govorio meni.«

Pranje nogu

13 ¹Približavao se blagdan Pashe. Isus je znao da je došlo vrijeme kad će napustiti ovaj svijet i poći k Ocu. Isus je volio one koji su njegovi na ovom svijetu, a sada im je tu ljubav iskazao kao nikad prije.

²Isus i njegovi učenici zajedno su večerali. Đavao je Judi, sinu Šimuna Iskariotskog, već bio stavio u srce da izda Isusa. ³Isus je znao da mu je Otac dao svu vlast. Isto tako, znao je da dolazi od Boga i da se vraća k njemu. ⁴Ustao je od stola, skinuo ogrtač, uzeo ručnik i opasao se njime. ⁵Potom je napunio posudu vodom i počeo prati noge svojim učenicima i brisati ih ručnikom kojim je bio opasan.

⁶Tada je došao Šimunu Petru. »Gospodine,« rekao je Petar Isusu, »zar ćeš mi ti prati noge?!«

⁷Isus mu je odgovorio: »Sada ne razumiješ što činim, ali kasnije ćeš razumjeti.«

⁸Nato mu je Petar rekao: »Nikada ti meni nećeš prati noge!«

»Ako te ne operem,« odvratio mu je Isus, »ne možeš biti jedan od mojih.«

⁹»Gospodine,« nato će Petar, »ne peri mi onda samo noge nego i ruke i glavu!«

¹⁰Isus mu je rekao: »Tko je okupan, ne treba prati ništa osim nogu¹. On je potpuno čist. Vi ste čisti, ali ne svi.« ¹¹Isus je znao tko će ga izdati i zato je i rekao: »Niste svi čisti.«

¹²Kad im je oprao noge, ponovo je odjenuo ogrtač,

¹13,10 Neki drevni rukopisi izostavljaju riječi »osim nogu.«

vratio se na svoje mjesto za stolom i rekao im: »Razumijete li što sam za vas učinio? ¹³Zovete me 'Učitelju' i 'Gospodine'. Imate pravo što me tako zovete jer ja to i jesam. ¹⁴Pa ako sam ja, Gospodin i Učitelj, vama oprao noge, tada ih i vi trebate prati jedan drugomu. Dao sam vam primjer ¹⁵da biste vi drugima činili što sam ja učinio vama. ¹⁶Govorim vam istinu: rob nije veći od svoga gospodara niti je glasnik veći od onoga tko ga je poslao. ¹⁷Sada kada to znate, blago vama ako budete tako i postupali.

¹⁸Ne govorim o svima vama. Ja znam koga sam izabrao. Ali Sveto pismo kaže: 'Onaj koji je jeo moj kruh okrenuo se protiv mene'¹. To se mora ispuniti! ¹⁹Govorim vam to sada, prije nego što se dogodi. Tako ćete, kad se dogodi, vjerovati da ja jesam². ²⁰Govorim vam istinu. Tko primi onoga koga ja šaljem, prima mene. Tko prima mene, prima onoga koji me je poslao.«

Isus otkriva izdajnika

(Mt 26,20–25; Mk 14,17–21; Lk 22,21–23)

²¹Kada je ovo rekao, Isus se potresao u sebi i izjavio: »Govorim vam istinu: jedan od vas će me izdati.«

²²Njegovi učenici počeli su se međusobno pogledavati jer nisu znali na kojega od njih misli. ²³Jedan od njegovih učenika, kojega je Isus jako ljubio, sjedio je kraj Isusa. ²⁴Njemu je Šimun Petar dao znak da pita Isusa tko bi to mogao biti.

²⁵Ovaj se primaknuo bliže Isusu i upitao ga: »Gospodine, tko je taj?«

²⁶Isus je odgovorio: »To je onaj komu ću dati komad kruha kad ga umočim.« Potom je uzeo komad kruha, umočio ga i dao ga Judi Iskariotskom, Šimunovom sinu. ²⁷Nakon što je Juda uzeo taj komad kruha, u njega je ušao sotona. Tada mu je Isus rekao: »To što si nakanio učiniti — učini brzo!« ²⁸Ali nitko od onih koji su jeli za stolom nije shvatio zašto mu je Isus to rekao. ²⁹Budući da je Juda držao kutiju s novcem, neki su pomislili da mu je Isus rekao: »Kupi što nam je potrebno za blagdan!« Ili da mu je rekao da nešto udijeli siromasima.

³⁰I tako je Juda uzeo komad kruha i smjesta otišao. A bila je noć.

¹13,18 Citat iz Ps 41,10.

²13,19 *ja jesam* Izraz koji se u Izl 3,14 upotrebljava za Božje ime, ali koji može značiti i »Ja sam on (Krist).«

Isus najavljuje svoju smrt

³¹Nakon što je Juda otišao, Isus je rekao: »Sin Čovječji je sada proslavljen i Bog je proslavljen u njemu. ³²Ako je Bog proslavljen u Sinu, onda će Sin biti proslavljen u Ocu. Bog će mu odmah dati slavu koja mu pripada.

³³Moja draga djeco, još sam samo kratko s vama. Tražit ćete me, ali kao što sam već rekao Židovima, i vama sada kažem: 'Kamo ja idem vi ne možete doći.'

³⁴Dajem vam novu zapovijed: Ljubite jedan drugoga! Kako sam ja volio vas, tako i vi trebate voljeti jedan drugoga. ³⁵Budete li voljeli jedan drugoga, po tome će svi znati da ste moji učenici.«

Isus i Petar

(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Lk 22,31–34)

³⁶Šimun Petar ga je upitao: »Gospodine, kamo ideš?«

Isus mu je odgovorio: »Tamo kamo ja idem ti za sada ne možeš poći. No poslije ćeš poći za mnom.«

³⁷»Gospodine,« upitao ga je Petar, »zašto sada ne mogu poći za tobom? Dat ću svoj život za tebe!«

³⁸Isus mu je odgovorio: »Dat ćeš svoj život za mene? Govorim ti istinu: triput ćeš me se odreći prije nego što pijetao zapjeva.«

Isus je put

14¹»Neka vaša srca ne budu žalosna. Vjerujte u Boga i vjerujte u mene. ²Mnogo je soba u kući moga Oca. Da nije tako, zar bih vam rekao da vam idem pripremiti mjesto? ³Kada odem i pripremim vam mjesto, ponovo ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete ondje gdje sam ja. ⁴Vi znate put koji vodi onamo kamo ja idem.«

⁵»Gospodine«, rekao mu je Toma, »ne znamo kamo ideš. Kako možemo znati put?!«

⁶Isus mu je odgovorio: »Ja sam put, istina i život. Ocu se može doći samo kroz mene. ⁷Kad biste mene poznavali, poznavali biste i Oca. Vi ga sad poznajete i vidjeli ste ga.«

⁸Filip mu je rekao: »Gospodine, pokaži nam Oca! To će nam biti dovoljno.«

⁹»Toliko sam dugo s vama,« odgovorio mu je Isus, »a ti me, Filipe, još ne poznaješ! Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Pa kako možete reći: 'Pokaži nam Oca?' ¹⁰Zar ne vjeruješ da sam ja u Ocu i da je Otac u meni? Riječi koje vam upućujem nisu moje. To Otac koji živi u meni

čini svoja djela. ¹¹Vjerujte mi: ja sam u Ocu i Otac je u meni. Ako ni zbog čega drugog, vjerujte mi zbog djela koja sam učinio. ¹²Govorim vam istinu. Tko vjeruje u mene taj će činiti djela koja i ja činim. Zapravo, činit će čak i veća djela, jer ja odlazim k Ocu. ¹³I ja ću učiniti što god zamolite u moje ime, da se kroz Sina proslavi Otac. ¹⁴Što god zatražite u moje ime, učinit ću.«

Obećanje — Duh Sveti

¹⁵»Ako me volite, izvršavat ćete moje zapovijedi. ¹⁶Ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Tješitelja¹ da on bude uz vas zauvijek. ¹⁷On je Duh istine. Svijet ga ne može primiti jer ga ne vidi niti ga poznaje. Vi ga poznajete jer boravi s vama i jer će biti u vama.

¹⁸Neću vas ostaviti same kao siročad. Vratit ću se k vama. ¹⁹Još samo malo i svijet me više neće vidjeti, ali vi ćete me vidjeti. Budući da ja živim — i vi ćete živjeti. ²⁰Na taj dan znat ćete da sam ja u Ocu, da ste vi u meni i da sam ja u vama. ²¹Tko je prihvatio moje zapovijedi i izvršava ih taj me voli. Tko voli mene, njega će voljeti i moj Otac. I ja ću ga voljeti i pokazati mu se.«

²²Juda, ne Juda Iskariotski, upitao ga je: »Gospodine, kako to da ćeš se pokazati samo nama, a ne i svijetu?«

²³Isus mu je odgovorio: »Ako me tko voli, držat će se moga učenja i moj će ga Otac voljeti. K njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti. ²⁴Tko me ne voli, ne drži se moga učenja, premda učenje koje slušate nije moje. Ono pripada Ocu koji me je poslao.

²⁵Ovo sam vam rekao sada, dok sam još s vama. A Tješitelj, Duh Sveti, kojega će Otac poslati u moje ime, on će vas poučiti o svemu. ²⁶On će vas podsjetiti na sve što sam vam rekao.

²⁷Ostavljam vam svoj mir. Dajem vam mir, ali ne kao što ga daje svijet. Neka vaša srca ne budu žalosna. Ne bojte se! ²⁸Čuli ste da sam vam rekao: 'Odlazim i vratit ću se k vama.' Da me volite, radovali biste se što odlazim k Ocu, jer je Otac veći od mene. ²⁹Govorim vam to sada, prije nego što se dogodi, da vjerujete kad se dogodi. ³⁰Više neću s vama puno razgovarati jer dolazi vladar ovoga svijeta. On nema vlast nada mnom. Ali da bi svijet spoznao kako volim Oca, činim upravo onako kako mi je Otac zapovjedio. ³¹Ustanite! Pođimo odavde!«

¹14,16 **Tješitelj** Duh Sveti. Naziva se i Božjim Duhom, Kristovim Duhom, Braniteljem i Savjetnikom.

Isus — prava loza

15¹»Ja sam prava loza, a moj je Otac vinogradar. ²On uklanja svaki izdanak na meni koji ne donosi plod, a svaki koji donosi plod obrezuje i čisti da donese još više plodova. ³Vi ste već čisti zbog učenja koje ste od mene čuli. ⁴Ostanite u meni i ja ću ostati u vama. Kao što izdanak može donijeti plod samo ako ostane na lozi, tako i vi možete donijeti plod samo ako ostanete u meni.

⁵Ja sam loza, vi ste izdanci. Tko ostane u meni kao što ja ostajem u Njemu donosi mnogo plodova. Jer, bez mene ne možete ništa učiniti. ⁶Onaj tko ne ostane u meni, on je poput grane koja se osuši nakon što se odbaci. Takve se grane potom skupljaju, bacaju u vatru i spaljuju.

⁷Ako ostanete u meni i moje riječi ostanu u vama, tražite što god želite i dobit ćete. ⁸Donijet ćete mnogo plodova i pokazati se kao moji učenici. Tako će moj Otac primiti slavu. ⁹Kao što je Otac volio mene i ja sam volio vas. Ostanite u mojoj ljubavi. ¹⁰Ako budete izvršavali moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi kao što sam i ja izvršio zapovijedi svoga Oca i ostajem u njegovoj ljubavi. ¹¹Ovo sam vam rekao da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna. ¹²Moja zapovijed glasi: ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas! ¹³Ako tko položi svoj život za svoje prijatelje, to je najveća ljubav koju može pokazati. ¹⁴Vi ste moji prijatelji ako činite ono što vam zapovijedam. ¹⁵Više vas ne nazivam 'slugama', jer sluga ne zna što čini njegov gospodar. Zovem vas 'prijateljima', jer sam vam prenio sve što sam čuo od svoga Oca. ¹⁶Niste vi izabrali mene, nego sam ja izabrao vas i odredio vas da idete i donesete plod i da taj plod ostane, tako da vam Otac dâ sve što ga zamolite u moje ime. ¹⁷Ovo vam zapovijedam: ljubite jedan drugoga!«

Isus upozorava

¹⁸»Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas. ¹⁹Da pripadate svijetu, svijet bi vas volio kao svoje. Ali vi ne pripadate svijetu jer sam vas ja izabrao iz njega. To je razlog zašto vas svijet mrzi. ²⁰Sjetite se što sam vam rekao: 'Sluga nije veći od gospodara'. Ako su progonili mene, progonit će i vas. Ako su slijedili moje upute, slijedit će i vaše. ²¹Sve će vam to činiti zbog mene, jer ne poznaju onoga koji me je poslao. ²²Da nisam došao i govorio im, ne bi bili krivi za grijeh. No sada nemaju isprike za svoj grijeh. ²³Tko mene mrzi, mrzi i moga

Oca. ²⁴Među njima sam učinio djela koja nikad nitko nije učinio. Da ih nisam učinio, ne bi bili krivi za grijeh. Ali vidjeli su djela koja sam učinio, a ipak mrze i mene i moga Oca. ²⁵No to se dogodilo da bi se ostvarilo ono što je zapisano u njihovu Zakonu: 'Mrzili su me bez razloga.'¹

²⁶Doći će vam Tješitelj² kojega ću poslati od Oca. On je Duh istine koji dolazi od Oca i On će govoriti o meni. ²⁷Ali i vi ćete govoriti o meni jer ste od početka sa mnom.«

16¹»Ovo sam vam rekao da ne posrnete u vjeri. ²Izbacivat će vas iz sinagoga. Štoviše, dolazi vrijeme u kojem će svatko tko vas ubije misliti da time služi Bogu. ³A tako će postupati jer ne poznaju ni Oca ni mene. ⁴Ovo sam vam rekao da se, kad dođe to vrijeme, sjetite da sam vam govorio o tome.«

Djelovanje Duha Svetog

»Nisam vam ovo govorio na početku, jer sam bio s vama. ⁵Ali sad idem onomu tko me je poslao. Nitko od vas ne pita me: 'Kamo ideš?' ⁶Sad kad sam vam ovo rekao, vaša su se srca ispunila tugom. ⁷No govorim vam istinu: bolje je za vas da odem, jer ako ne odem, Tješitelj neće doći. Ako pak odem, poslat ću ga k vama. ⁸A kad on dođe, dokazat će svijetu da su krivo shvaćali grijeh, pravednost i Božji sud. ⁹On će dokazati svijetu da su grešnici jer ne vjeruju u mene. ¹⁰Potvrdit će im da sam pravedan jer odlazim k Ocu i više me nećete vidjeti. ¹¹I dokazat će svijetu istinu o Božjem sudu jer je zemaljski vladar već osuđen.

¹²Još bih vam mnogo toga mogao reći, ali sada ne biste razumjeli. ¹³Ali kad dođe On, Duh istine, uputit će vas u svu istinu. Jer, on neće govoriti sam od sebe nego ono što čuje i objavit će vam ono što dolazi. ¹⁴On će me proslaviti jer će uzeti što je moje i to objaviti vama. Sve što ima moj Otac pripada meni. ¹⁵Zato sam rekao da će uzeti od onoga što pripada meni i to objaviti vama.«

Tuga će se pretvoriti u radost

¹⁶»Još malo pa me nećete više vidjeti. A onda još malo pa ćete me ponovo vidjeti.«

¹15,25 'Mrzili ... razloga.' Moguće je da se ove riječi odnose na ono zapisano u Ps 35,19 ili 69,5.

²15,26 Tješitelj Duh Sveti. Naziva se i Božjim Duhom, Kristovim Duhom, Braniteljem i Savjetnikom. Također u 16,7.

¹⁷Nato su neki Isusovi učenici rekli jedan drugome: »Što nam to govori: 'Još malo pa me nećete više vidjeti, a onda još malo pa ćete me ponovo vidjeti'? Što znači: 'jer ja odlazim k Ocu'?« ¹⁸Potom su govorili: »Što je to 'još malo' o kojem govori? Ne znamo što želi reći!«

¹⁹Isus je znao da ga žele pitati o tome pa im je rekao: »Raspravljate li među sobom o mojim riječima: 'Još malo pa me nećete više vidjeti, a onda još malo pa ćete me ponovo vidjeti'? ²⁰Govorim vam istinu. Vi ćete jadikovati i plakati, a svijet će se radovati. Vi ćete biti žalosni, ali će se vaša žalost pretvoriti u radost. ²¹Žena je žalosna kad rađa jer je došlo vrijeme njezine boli. Ali kad se dijete rodi, više se ne sjeća patnje jer se raduje što je donijela čovjeka na svijet. ²²Tako ste i vi sada žalosni, ali vidjet ću vas opet i vaše će se srce radovati. I nitko vam neće moći oduzeti tu radost. ²³Na taj dan nećete me više ništa pitati. Govorim vam istinu. Što god zamolite od Oca u moje ime, dat će vam. ²⁴Do sada niste ništa molili u moje ime. Molite i dobit ćete, tako će vaša radost biti potpuna!«

Pobjeda nad svijetom

²⁵»Ovo sam vam govorio u slikama. Dolazi vrijeme kad vam više neću tako govoriti, nego ću vam jasno govoriti o Ocu. ²⁶Toga dana molit ćete Oca u moje ime. Ne kažem vam da ću ja moliti Oca za vas. ²⁷Otac vas i sâm voli jer ste vi voljeli mene i vjerovali da sam došao od Boga. ²⁸Ja sam došao od Oca na ovaj svijet. Sada napuštam ovaj svijet i idem k Ocu.«

²⁹Njegovi učenici su mu rekli: »Vidiš, sada govoriš jasno i više ne koristiš usporedbe. ³⁰Sada znamo da ti sve znaš i da znaš pitanja prije nego što se postave. Zato vjerujemo da si došao od Boga.«

³¹Isus im je odgovorio: »Sada vjerujete? ³²Čujte, dolazi vrijeme, i već je došlo, kada ćete se raspršiti svaki na svoju stranu. Svaki od vas otići će svojoj kući, a mene ćete ostaviti sama. Ali ja nisam sâm jer je moj Otac sa mnom.

³³Ovo sam vam rekao da biste u meni imali mir. U svijetu će te imati patnju. Ali gore glavu — ja sam pobijedio svijet!«

Isusova molitva

17 ¹Nakon što je to rekao, Isus je podigao pogled prema nebu i rekao: »Oče, stigao je čas. Proslavi

svoga Sina, da bi tvoj Sin mogao proslaviti tebe. ²Dao si mu vlast nad svim ljudima da bi on mogao dati vječni život svima koje si mu dao. ³A vječni život je upoznati tebe, jedinoga pravoga Boga i Isusa Krista kojeg si ti poslao. ⁴Ja sam tebe proslavio na zemlji. Izvršio sam djelo koje si mi povjerio da učinim. ⁵Sada mi ti, Oče, daj onu slavu koju sam imao kod tebe prije postanka svijeta.

⁶Ja sam otkrio tvoje ime onima koje si mi dao iz svijeta. Bili su tvoji. Dao si ih meni i držali su tvoje učenje. ⁷Sada znaju da sve što si mi dao potječe od tebe. ⁸Ja sam im dao učenje koje si mi ti dao i oni su ga prihvatili. Doista su shvatili da ja potječem od tebe i povjerovali su da si me ti poslao. ⁹Ja molim za njih. Ne molim za svijet, već za one koje si mi ti dao, jer pripadaju tebi. ¹⁰Sve što pripada meni, pripada i tebi. Sve što pripada tebi, pripada i meni. Moja slava je vidljiva u njima. ¹¹Ja više nisam u svijetu, ali oni jesu. Ja dolazim k tebi, Sveti Oče, a njih zaštititi snagom svoga imena koje si mi dao. Neka i oni budu jedno poput nas. ¹²Dok sam bio s njima, čuvao sam ih snagom tvoga imena koje si mi dao i sačuvao sam ih. Ni jedan se nije izgubio, osim onoga osuđena na propast, da se ispuni Pismo.

¹³Sada ja dolazim k tebi. Ali ovo molim dok sam još na svijetu, da bi oni mogli imati istinsku radost koju ja imam. ¹⁴Ja sam im prenio tvoje učenje. Svijet ih je mrzio, jer oni ne pripadaju svijetu, baš kao što ni ja ne pripadam svijetu. ¹⁵Ja te ne molim da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš od Zloga. ¹⁶Oni ne pripadaju svijetu, baš kao što ni ja ne pripadam svijetu. ¹⁷Istinom ih pripremi da ti služe. Tvoje je učenje istina. ¹⁸Kao što si ti mene poslao u svijet, tako sam i ja njih poslao u svijet. ¹⁹Ja se predajem da ti služim, radi njih, da bi i oni bili uistinu predani u služenju tebi.

²⁰Ali ja ne molim samo za njih nego i za one koji će vjerovati u mene po njihovu poučavanju. ²¹Tako će svi biti jedno. Baš kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi. Neka i oni budu u nama, da svijet povjeruje da si me ti poslao. ²²Ja sam im predao slavu koju si mi ti dao, tako da i oni budu jedno kao što smo mi jedno. ²³Ja ću biti u njima, a ti u meni. Tako će i oni postati doista jedno. A svijet će vidjeti da si me ti poslao i da si njih volio kao što si volio mene.

²⁴Oče, htio bih da oni koje si mi dao budu sa mnom, da vide slavu koju si mi dao. Jer, ti si me volio prije

postanka svijeta. ²⁵Oče pravedni, svijet te ne poznaje, ali ja te poznajem. I oni znaju da si me ti poslao. ²⁶Ja sam im pokazao kakav si i opet ću im pokazati. Tako će i oni voljeti istom ljubavlju kojom ti voliš mene. A ja ću živjeti u njima.«

Isusovo uhićenje

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Lk 22,47–53)

18 ¹Nakon što je Isus to rekao, prešao je sa svojim učenicima na drugu stranu doline Kedrona. Ondje je bio vrt u kojeg su ušli Isus i njegovi učenici.

²Juda, onaj koji ga je izdao, također je poznavao to mjesto. Isus se ondje često sastajao sa svojim učenicima. ³I tako je Juda poveo grupu rimskih vojnika i hramsku stražu koju su mu dali glavni svećenici i farizeji. Stigli su u vrt sa svjetiljkama, bakljama i oružjem.

⁴Isus je znao sve što će mu se dogoditi te je istupio i upitao ih: »Koga tražite?«

⁵»Isusa Nazarećanina«, odgovorili su mu.

»Ja sam«, rekao im je Isus. Juda, njegov izdajnik, stajao je s njima. ⁶Kad im je Isus rekao: »Ja sam«, ustuknuli su i popadali na zemlju.

⁷Stoga ih je Isus ponovo upitao: »Koga tražite?«

A oni su odgovorili: »Isusa Nazarećanina.«

⁸»Rekao sam vam da sam to ja. Dakle, ako tražite mene, pustite ove ljude da odu.« ⁹Tako je kazao da bi se ispunilo ono što je ranije rekao: »Nisam izgubio ni jednoga od onih koje si mi dao.«

¹⁰Šimun Petar izvukao je mač koji je imao uza se. Udario je njime slugu velikog svećenika i odsjekao mu desno uho. Sluga se zvao Malko. ¹¹Nato je Isus rekao Petru: »Vrati mač u korice! Zar da ne ispijem čašu¹ koju mi je pružio Otac?«

Isusa dovode pred Anu

(Mt 26,57–58; Mk 14,53–54; Lk 22,54)

¹²Tada su vojnici, zajedno sa svojim zapovjednikom i hramskom stražom, uhitili Isusa, svezali ga ¹³i najprije odveli k Ani. Ana je bio Kaifin tast, a Kaifa je te godine bio veliki svećenik. ¹⁴Kaifa je bio onaj koji je savjetovao Židovima da je bolje da jedan čovjek umre mjesto cijeloga naroda.

¹ **18,11 čaša** Simbol patnje i sramote. Isus je upotrijebio primjer ispijanja čaše da slikovito objasni svoj skori prolazak kroz mnoge patnje.

Petar niječe Isusa

¹⁵Šimun Petar i jedan drugi učenik išli su za Isusom. Toga je učenika veliki svećenik dobro poznao, pa je on ušao s Isusom u dvorište velikog svećenika. No Petar je ostao vani, pred vratima. ¹⁶Tada je taj drugi učenik, kojega je veliki svećenik dobro poznao, izašao, porazgovarao s vrataricom i uveo Petra u dvorište. ¹⁷Sluškinja, vratarica, upitala je Petra: »Zar nisi i ti jedan od učenika ovoga čovjeka?«

»Nisam!« odgovorio je.

¹⁸Robovi i hramska straža naložili su vatru. Bilo je hladno pa su stajali uz nju i grijali se. I Petar je bio s njima i grijao se.

Veliki svećenik ispituje Isusa

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Lk 22,66–71)

¹⁹Tada je veliki svećenik upitao Isusa o njegovim učenicima i njegovu učenju. ²⁰Isus mu je odgovorio: »Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam poučavao u sinagogama i u Hramu gdje se okupljaju Židovi. Ništa nisam rekao tajno. ²¹Zašto pitaš mene? Pitaj one koji su čuli što sam im govorio. Oni sigurno znaju što sam rekao.«

²²Kad je Isus to rekao, jedan od hramskih čuvara koji je stajao u blizini udario ga je i rekao: »Zar tako odgovaraš velikom svećeniku?!«

²³Isus mu je odgovorio: »Ako sam što pogrešno rekao, reci što? Ako je to što sam rekao ispravno, zašto me udaraš?«

²⁴Tada ga je Ana vezanog poslao Kaifi, velikom svećeniku.

Petar ponovo niječe Isusa

(Mt 26,71–75; Mk 14,69–72; Lk 22,58–62)

²⁵A Šimun Petar stajao je kraj vatre i grijao se. Upitali su ga: »Zar nisi i ti jedan od njegovih učenika?«

On je zanijekao. »Nisam«, rekao je.

²⁶Jedan od slugu velikog svećenika, rođak onoga čovjeka kojemu je Petar odrezao uho, rekao mu je: »Zar te nisam vidio s njim u vrtu?«

²⁷Tada je Petar još jednom zanijekao, a pijetao je odmah zapjevao.

Isus pred Pilatom

(Mt 27,1–2; 11–31; Mk 15,1–20; Lk 23,1–25)

²⁸Nakon toga odveli su Isusa iz Kaifine kuće u

guvernerovu palaču. Bilo je rano jutro. No Židovi nisu htjeli ući u palaču da se ne bi onečistili i da bi mogli jesti pashalnu večeru. ²⁹Zato je Pilat izašao k njima i upitao ih: »Kakvu optužbu iznosite protiv ovoga čovjeka?«

³⁰Odgovorili su mu: »Da ovaj čovjek nije zločinac, ne bismo ga predali tebi.«

³¹Pilat im je rekao: »Uzмите ga vi i sudite mu prema svom Zakonu.«

Židovi su mu odgovorili: »Nama nije dopušteno nikoga ubiti!« ³²Ovo se dogodilo da bi se ispunile Isusove riječi kojima je najavio kakvom će smrću umrijeti.

³³Pilat se zatim vratio u palaču. Pozvao je Isusa i upitao ga: »Jesi li ti židovski kralj?«

³⁴»Govoriš li to sam od sebe«, odgovorio mu je Isus, »ili su ti to drugi rekli za mene?«

³⁵»Zar sam ja Židov?« odvratio je Pilat. »Tvoj narod i glavni svećenici predali su te meni. Što si učinio?«

³⁶Isus je odgovorio: »Moje kraljevstvo ne pripada ovom svijetu. Kad bi moje kraljevstvo pripadalo ovom svijetu, moji bi se podanici borili da me ne predaju Židovima. Ali moje kraljevstvo nije odavde.«

³⁷»Dakle, ti jesi kralj?« rekao mu je Pilat.

»Ti kažeš da sam kralj«, odgovorio je Isus. »To je istina. Ja sam zato i rođen: da dokažem istinu. Zato sam i došao na ovaj svijet. Svatko tko je na strani istine sluša moj glas.«

³⁸»Što je istina?« upitao ga je Pilat. Kad je to rekao, ponovo je otišao van k Židovima i kazao im: »Ne nalazim ništa zbog čega bih ga optužio. ³⁹Ali vaš je običaj da vam pustim nekoga za vrijeme Pashe. Dakle, hoćete li da vam oslobodim 'židovskoga kralja'?«

⁴⁰Nato su zaurliali: »Ne njega, nego Barabu!« Baraba je bio razbojnik.

19¹Tada je Pilat naredio da se Isus odvede i bičuje. ²Vojnici su ispleli krunu od trnja i stavili mu je na glavu. Ogrnuli su ga purpurnim ogrtačem. ³Zatim su dolazili k njemu i govorili: »Zdravo, kralju židovski!« i udarali ga po licu.

⁴Pilat je ponovo izašao i rekao im: »Čujte, izvodim ga pred vas da biste znali kako ja ne nalazim ništa zbog čega bih ga optužio.« ⁵Tada je izašao Isus, noseći krunu od trnja i purpurni ogrtač. A Pilat im je rekao: »Evo čovjeka!«

⁶Kad su ga glavni svećenici i hramski čuvari spazili, počeli su vikati: »Razapni ga! Razapni ga!«

Pilat im je rekao: »Uzмите ga vi i razapnite! Ja ne

mogu dokazati da je kriv!«

⁷»Mi imamo Zakon«, odgovorili su mu Židovi, »i prema njemu on mora umrijeti jer je tvrdio da je Božji Sin!«

⁸Kad je Pilat ovo čuo, još se više uplašio. ⁹Vratio se u palaču i upitao Isusa: »Odakle si ti?« A Isus mu nije odgovorio. ¹⁰Nato mu je Pilat rekao: »Ne želiš mi odgovoriti? Zar ne znaš da ja imam vlast da te oslobodim ili da te razapnem?«

¹¹»Ti nada mnom ne bi imao nikakvu vlast«, odgovorio mu je Isus, »da ti je Bog nije dao. Zato je grijeh onoga tko me tebi predao veći nego tvoj.«

¹²Kad je to čuo, Pilat je pokušao naći načina da Isusa oslobodi. No Židovi su vikali: »Ako ga oslobodiš, nisi carev prijatelj. Svatko tko se proglašava kraljem, suprotstavlja se caru.«

¹³Kad je Pilat to čuo, izveo je Isusa i sjeo na sudačku stolicu na mjestu zvanu »kameni pločnik«, a aramejski 'Gabata'. ¹⁴Bio je dan pripreme za Pashu, negdje oko podne. Pilat je rekao Židovima: »Evo vašega kralja!«

¹⁵Oni su vikali: »Vodi ga! Vodi ga! Razapni ga!«

Pilat ih je upitao: »Da razapnem vašega kralja?!«

Glavni su svećenici odgovorili: »Mi nemamo drugoga kralja osim cara.«

¹⁶Tada im ga je Pilat predao da ga razapnu.

Isusa razapinju

(Mt 27,32-44; Mk 15,21-32; Lk 23,26-43)

Vojnici su odveli Isusa. ¹⁷Isus je sâm nosio svoj križ na mjesto zvano Lubanja, aramejski 'Golgota'. ¹⁸Ondje su ga razapeli zajedno s još dvojicom. Svaki je bio s jedne strane, a Isus u sredini. ¹⁹Pilat je dao napisati i natpis koji su stavili na križ. Na njemu je pisalo: »Isus Nazarećanin, kralj židovski.« ²⁰Mnogi su Židovi pročitali taj natpis, jer se mjesto na kojem je Isus bio razapet nalazilo u blizini grada. Natpis je bio na hebrejskom, latinskom i grčkom. ²¹Židovski glavni svećenici nato su rekli Pilatu: »Nemojte napisati 'kralj židovski' nego 'Ovaj čovjek je tvrdio: ja sam kralj židovski.'«

²²Pilat je odgovorio: »Što sam napisao, napisao sam!«

²³Nakon što su razapeli Isusa, vojnici su uzeli njegovu odjeću i podijelili je na četiri dijela. Svaki je uzeo jedan dio, a uzeli su i njegovu tuniku. Ona nije bila šivana, već satkana u jednom komadu odozgo nadolje. ²⁴Zato su vojnici rekli jedan drugomu: »Ne parajmo je! Radije bacimo kocku da vidimo kome će pripasti!« Time se

ispunilo Pismo koje kaže:

»Podijelili su moju odjeću među sobom;
bacili su kocku da vide kome će pripasti.«

Psalam 22,19

Tako su postupili vojnici.

²⁵Uz Isusov križ stajale su njegova majka, sestra njegove majke te Marija, Kleofina žena, i Marija iz Magdale. ²⁶Isus je spazio svoju majku i nedaleko od nje učenika kojega je jako volio, rekao je majci: »Draga ženo, evo ti sina!« ²⁷Potom je rekao učeniku: »Evo ti majke!« On ju je odmah zatim uzeo u svoj dom.

Isusova smrt

(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Lk 23,44–49)

²⁸Nakon toga Isus je znao da se ispunilo sve što se trebalo dogoditi, pa je rekao da bi se obistinilo Pismo: »Žedan sam.«¹ ²⁹Ondje je bio vrč pun octa. Nataknuhli su spužvu natopljenu octom na izopovu stabljiku i primaknuhli je Isusovim ustima. ³⁰Isus je uzeo gutljaj i rekao: »Svršeno je!« Spustio je glavu i izdahnuo.

³¹Bio je dan pripreme, uoči subote. Da tijela ne bi ostala na križevima u subotu — jer je ta subota bila osobit blagdan — Židovi su zamolili Pilata da naredi da se razapetima slome noge i da ih se ukloni. ³²Stoga su vojnici došli i polomili noge prvo jednom pa onda drugom čovjeku koji su bili razapeti s Isusom. ³³Kad su došli do Isusa, vidjeli su da je već mrtav pa mu nisu slomili noge, ³⁴nego mu je jedan od vojnika kopljem probio bok. Iz rane je isti tren potekla i krv i voda. ³⁵To je ispričao onaj koji je to vidio svojim očima. Njegovo je svjedočanstvo točno i on zna da govori istinu. Ispričao je to da biste i vi mogli vjerovati. ³⁶Tako se zbilo da bi se ispunilo Pismo, koje kaže: »Ni jedna kost neće mu se prelomiti.«² ³⁷A na drugom pak mjestu Sveto pismo kaže: »Gledat će onoga koga su proboli.«³

Isusov ukop

(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Lk 23,50–56)

³⁸Poslije toga je Josip iz Arimateje zamolio Pilata da mu dopusti skinuti Isusovo tijelo s križa. Josip je bio

¹19,28 »Žedan sam.« Vidi Ps 22,15; 69,21.

²19,36 Citat iz Izl 12,46; Br 9,12; Ps 34,21.

³19,37 Citat iz Zah 12,10.

Isusov učenik, ali u tajnosti, jer se bojavao Židova. Pilat mu je dopustio da uzme Isusovo tijelo te je Josip otišao i uzeo ga. ³⁹S njim je bio i Nikodem, onaj koji je jednom ranije došao noću k Isusu. Donio je oko pedeset litara mješavine mirisne smirne i aloje. ⁴⁰Potom su uzeli Isusovo tijelo i omotali ga lanenim zavojima namočenim u mirisne trave, prema židovskim pogrebnim običajima. ⁴¹Na mjestu gdje je Isus bio razapet nalazio se vrt. U vrtu je bio novi grob u kojeg još nitko nije bio položen. ⁴²Budući da je bio Židovski dan Priprave za subotu, a grob je bio u blizini, položili su Isusa u njega.

Prazan grob

(Mt 28,1-10; Mk 16,1-8; Lk 24,1-12)

20 ¹Prvoga dana u tjednu, rano ujutro, Marija iz Magdale pošla je na grob. Bio je još mrak. Vidjela je da je kamen odmaknut s groba. ²Otrčala je i pronašla Šimuna Petra i drugog učenika, onoga kojeg je Isus jako volio i rekla im: »Uzeli su Gospodina iz groba i ne znamo kamo su ga položili.«

³Tada su Petar i onaj drugi učenik izašli i zaputili se na grob. ⁴Obojica su trčali, ali je drugi učenik bio brži. Prestigao je Petra i prvi stigao do groba. ⁵Zavirio je unutra i vidio lanene zavoje kako leže u grobu, ali nije ulazio. ⁶Tada je stigao i Šimun Petar koji ga je slijedio. Petar je ušao u grob. Ondje su ležali samo laneni zavoji ⁷i platno koje je bilo zamotano oko Isusove glave. Platno se nije nalazilo među zavojima. Bilo je složeno i stavljeno odvojeno od zavoja. ⁸Tada je u grob ušao i drugi učenik, onaj koji je prvi došao do groba. Vidio je i povjerovao. ⁹Oni još uvijek nisu shvatili iz Pisma da Isus treba ustati od mrtvih.

Isus se ukazuje Mariji iz Magdale

(Mk 16,9-11)

¹⁰Nakon toga učenici su se vratili kući. ¹¹Marija je stajala ispred groba i plakala. Sva u suzama, zavirila je u grob. ¹²Spazila je unutra dva anđela odjevena u bijelo. Sjedili su ondje gdje je ležalo Isusovo tijelo: jedan ondje gdje mu je počivala glava, a drugi gdje su mu bile noge.

¹³Anđeli su je upitali: »Ženo, zašto plačeš?«

»Uzeli su moga Gospodina«, odgovorila im je, »i ne znam kamo su ga položili.« ¹⁴Čim je to izgovorila, osvrnula se i vidjela Isusa, ali nije znala da je to Isus.

¹⁵»Ženo, zašto plačeš?« upitao ju je Isus. »Koga

tražiš?« Misleći da je vrtlar, Marija mu je odgovorila: »Gospodine, ako ste ga vi uzeli, kažite mi gdje ste ga položili. Otići ću po njega!«

¹⁶»Marijo!«, pozvao ju je Isus.

Okrenula se i rekla mu na aramejskom: »Rabbuni!« (Što znači: »Učitelju!«)

¹⁷A Isus joj je kazao: »Nemoj me zadržavati jer ja još nisam otišao k Ocu. Pođi radije mojoj braći i reci im: 'Ja odlazim gore k svome Ocu i k vašem Ocu. K svome Bogu i vašem Bogu.'«

¹⁸Marija iz Magdale otišla je učenicima i rekla im: »Vidjela sam Gospodina!« Potom im je ispričala što joj je rekao.

Isus se ukazuje učenicima

(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Lk 24,36–49)

¹⁹Uvečer, toga prvog dana u tjednu, u kući u kojoj su boravili učenici sva su vrata bila zatvorena, zbog straha od Židova. Isus se pojavio, stao pred njih i rekao im: »Mir vama!« ²⁰Kad je to rekao, pokazao im je svoje ruke i bok. Učenici su se obradovali kad su vidjeli Gospodina.

²¹Tada im je Isus ponovio: »Mir vama! Baš kao što je Otac poslao mene i ja šaljem vas.« ²²Kad je to izgovorio, dahnuo je u njih i rekao: »Primitite Duha Svetoga. ²³Kome oprostite grijehe, oprošteno im je. Ako kome ne oprostite grijehe, nije im oprošteno.«

²⁴Toma, jedan od Dvanaestorice, zvan Blizanac, nije bio s njima kad je Isus došao. ²⁵Ostali učenici rekoše mu: »Vidjeli smo Gospodina!« Toma im je odvratio: »Neću vjerovati dok ne vidim rane od čavala u njegovim rukama i u njih ne stavim svoj prst. Neću vjerovati dok ne stavim svoj prst u rane na njegovu boku!«

²⁶Tjedan dana kasnije Isusovi učenici ponovo su bili u kući. I Toma je bio s njima. Premda su vrata bila zaključana, Isus je došao, stao pred njih i rekao: »Mir vama!« ²⁷Tada je rekao Tomi: »Pogledaj moje ruke i stavi ovamo prst! Ispruži ruku i stavi je u ranu na mojem boku! Prestani sumnjati i vjeruj!«

²⁸»Moj Gospodin i moj Bog!«, odgovorio mu je Toma.

²⁹Isus mu je rekao: »Ti vjeruješ zato jer me vidiš. Blago onima koji će vjerovati, a da me nisu vidjeli!«

Razlog Ivanova pisanja

³⁰Isus je učinio i mnoga druga čuda u prisutnosti svojih učenika. Ona nisu zapisana u ovoj knjizi. ³¹Ova su

zapisana da biste povjerovali da je Isus Krist, Božji Sin. I da, vjerujući, imate život po njemu.

Isus se ukazuje sedmorici učenika

21 ¹Poslije ovoga Isus se ponovo ukazao učenicima na Tiberijadskom jezeru. Ukazao se na ovaj način: ²Šimun Petar, Toma zvani Blizanac, Natanael iz Kane Galilejske, Zebedejevi sinovi i još druga dvojica Isusovih učenika bili su zajedno. ³Šimun Petar im je rekao: »Idem loviti ribu.«

»Idemo i mi s tobom«, odvratili su mu. Potom su izašli i ukrkali se u čamac. Te noći, međutim, nisu ništa ulovili.

⁴Jutro je već bilo svanulo kad je Isus stajao na obali. Učenici nisu znali da je to Isus. ⁵Tada ih je on upitao: »Prijatelji, jeste li što ulovili?«

»Nismo«, odgovorili su mu.

⁶»Bacite mrežu s desne strane čamca i uloviti ćete«, rekao im je. Tako su i učinili. I nisu mogli izvući mrežu zbog mnoštva riba koje su ulovili.

⁷Tada je učenik kojeg je Isus volio rekao Petru: »To je Gospodin!« Kad je Šimun čuo da je to Gospodin, obukao se, jer je bio skinuo ogrtač i skočio u jezero. ⁸A ostali učenici došli su čamcem do obale. Nisu se bili ni otisnuli daleko od obale, jedva sto metara. Mrežu s ribom vukli su za sobom. ⁹Kad su se iskrcali na obalu, vidjeli su žar na kojem se pekla riba i kruh. ¹⁰Isus im je rekao: »Done-site nešto ribe od onoga što ste sada ulovili.«

¹¹Šimun Petar je otišao do čamca i izvukao na obalu mrežu punu ribe. Bile su tu stotinu pedeset i tri velike ribe, a ipak je mreža ostala čitava. ¹²»Dodite i jedite!« pozvao ih je Isus. Nitko od učenika nije se usudio upitati: »Tko si ti?« Znali su da je to Gospodin. ¹³Isus je došao, uzeo kruh i dao im ga. Isto je učinio i s ribom.

¹⁴Ovo je bilo treći put da se Isus pokazao učenicima otkako je uskrsnuo od mrtvih.

Isus razgovara s Petrom

¹⁵Kada su završili s jelom, Isus je upitao Šimuna Petra: »Šimune, Ivanov sine, voliš li me više nego ovi drugi?«

»Da, Gospodine«, odgovorio mu je Petar. »Ti znaš da te volim.«

»Pasi moju janjad!«, nato će mu Isus.

¹⁶Po drugi put ga je upitao: »Šimune, Ivanov sine, voliš li me?«

»Da, Gospodine«, odgovorio mu je Petar. »Ti znaš da te volim.«

»Pasi moje ovce!«, rekao mu je Isus.

¹⁷Upitao ga je i treći put: »Šimune, Ivanov sine, voliš li me?«

Petar se ražalostio što ga Isus pita i treći put: »Voliš li me?« Odgovorio mu je: »Gospodine, ti sve znaš. Znaš da te volim.«

»Pasi moje ovce!«, rekao mu je Isus. ¹⁸»Govorim ti istinu. Kad si bio mlad, sâm si pričvrstio svoj pojas i išao kamo god si želio. A kad ostariš, raširit ćeš ruke i netko drugi pričvršćivat će ti pojas i voditi te kamo ne želiš ići.« ¹⁹Ovo je rekao da pokaže kakvom će smrću Petar proslaviti Boga. Potom mu je rekao: »Slijedi me!«

²⁰Petar se osvrnuo i vidio učenika kojega je Isus volio kako ide za njima. To je bio onaj učenik koji se za večerom naslonio Isusu na grudi i upitao: »Gospodine, tko će te izdati?« ²¹Kad ga je Petar spazio, upitao je Isusa: »Gospodine, što će biti s njim?«

²²Isus mu je odgovorio: »Ako hoću da on živi dok ja ne dođem, to se tebe ne tiče. Ti me slijedi!«

²³Tako se pročulo među braćom da taj učenik neće umrijeti. No Isus nije rekao da on neće umrijeti nego: »Ako hoću da on živi dok ja ne dođem, to se tebe ne tiče!«

²⁴Ovo je taj učenik koji govori o svim tim događajima i on je sve ovo zapisao. Znamo da je njegov iskaz istinit.

²⁵Isus je učinio još mnogo toga i kad bi se sve to redom stavilo na papir, mislim da bi cijeli svijet bio premalen za knjige koje bi se napisale.

Djela apostolska

Luka piše svoju drugu knjigu

1 ¹Dragi Teofile, u svojoj prvoj knjizi iznio sam sve što je Isus činio i poučavao. ²Iznio sam sve o njemu, od samog početka pa do dana kad je uznesen na nebo, nakon što je po Duhu Svetom dao upute apostolima koje je izabrao. ³Nakon svoje smrti Isus im se ukazao i pružio mnoge dokaze da je živ. Četrdeset dana ukazivao

im se i govorio o Božjem kraljevstvu. ⁴Jednom, dok je s njima jeo, zapovjedio im je: »Ne idite iz Jeruzalema, već čekajte ono što je Otac obećao i o čemu ste čuli od mene. ⁵Ivan Krstitelj je krstio u vodi, a vi ćete uskoro biti kršteni u Duhu Svetom.«

Isus je uznesen na nebo

⁶Tada su ga okupljeni upitali: »Gospodine, hoćeš li sada ponovo uspostaviti kraljevstvo u Izraelu?«

⁷On im je odgovorio: »Samo Otac ima vlast određivati datume i vrijeme. Vi ih ne možete znati. ⁸Kad Duh Sveti siđe na vas, primit ćete silu i bit ćete moji svjedoci u Jeruzalemu, po cijeloj Judeji i Samariji, i sve do kraja Zemlje.«

⁹Nakon što je to rekao, bio je uznesen na nebo pred njihovim očima, a onda je ušao u oblak i više ga nisu vidjeli. ¹⁰Oni su i dalje imali uprt pogled u nebo, dok je Isus odlazio, kad su se odjednom kraj njih stvorila dva čovjeka odjevena u bijelo ¹¹i rekli im: »Galilejci, zašto stojite ovdje i gledate u nebo? Ovaj Isus, koji je na vaše oči podignut na nebo, vratit će se na isti način na koji ste vidjeli da odlazi.«

Biranje novog apostola

¹²Potom su se apostoli vratili s Maslinske gore u Jeruzalem. Maslinska gora je udaljena oko jedan kilometar od Jeruzalema. ¹³Kad su stigli u kuću gdje su boravili, popeli su se u gornju sobu. Bili su tu Petar, Ivan, Jakov, Andrija, Filip, Toma, Bartolomej, Matej, Jakov Alfejev, Šimun Zelot i Juda Jakovljevi.

¹⁴Svi su oni neprekidno i jednodušno molili zajedno s još nekim ženama, Isusovom majkom Marijom i njegovom braćom.

¹⁵Tih je dana Petar ustao među okupljenom braćom — kojih je bilo oko sto dvadeset — i rekao:

¹⁶»Braćo moja, sada se ispunilo ono što je još davno u Pismu Duh Sveti govorio na Davidova usta o Judi, koji je stao na čelo onih koji su uhitili Isusa, a ¹⁷bio je jedan od nas i sudjelovao u našoj službi.«

¹⁸Juda je, novcem koji je dobio za svoje zlodjelo, kupio polje, ali pao je na glavu i tijelo mu se raspuknulo, a sva utroba ispala. ¹⁹Za to su saznali svi stanovnici Jeruzalema pa su polje prozvali Hakeldama, što na njihovu jeziku znači Krvavo polje.

²⁰»Jer, zapisano je u knjizi Psalama:

'Neka njegova zemlja bude napuštena
i neka nitko ne živi na njoj.'

Psalam 69,26

A piše i ovo:

'Neka drugi preuzme njegovu službu.'

Psalam 109,8

²¹Dakle, trebamo izabrati jednoga od onih koji su bili uz nas cijelo vrijeme dok je Isus bio s nama — ²²od dana kad je Ivan počeo krstiti do trenutka kad je Isus uznesen na nebo. Jedan od njih treba, zajedno s nama, postati svjedokom njegova uskrsnuća.«

²³I predložili su dvojicu: Josipa zvanog Barsaba, koji je dobio nadimak Just, i Matiju.

²⁴Zatim su se pomolili: »Gospodine, ti poznaješ srca svih ljudi. Pokaži nam kojeg si od ove dvojice odabrao ²⁵da preuzme službu i poslanje koje je Juda napustio i otišao onamo gdje mu je mjesto.«

²⁶Zatim su za obojicu bacili kocku, a kocka je pala na Matiju i on je bio priključen jedanaestorici apostola.

Silazak Duha Svetoga

2¹Kad je došao dan Pedesetnice, svi su apostoli bili okupljeni na jednom mjestu. ²Odjednom se s neba začuo zvuk sličan šumu jaka vjetra i ispunio cijelu kuću u kojoj su se nalazili. ³Ugledali su nešto poput plamenih jezika koji su se podijelili i sišli na svakoga od njih. ⁴Svi su se ispunili Duhom Svetim i počeli govoriti drugim jezicima kako im je Duh dao da govore.

⁵U to vrijeme u Jeruzalemu su se nalazili pobožni Židovi iz svih naroda širom svijeta. ⁶Kad su začuli taj zvuk, okupili su se u velikom broju. Svi su bili zbunjeni jer ih je svatko čuo da govore na njegovu jeziku.

⁷Svi su se zaprepastili i u čudu govorili: »Nisu li ovi ljudi što govore Galilejci? ⁸Pa kako to da ih svatko od nas čuje da govore na njegovu materinjem jeziku? ⁹Tu su Parti, Međani, Elamiti, stanovnici Mezopotamije, tu su ljudi iz Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, ¹⁰Frigije i Pamfilije, Egipta i libijskih krajeva oko Cirene, Rima; ¹¹neki su Židovi rodom, a neki obraćeni na židovstvo, tu su Krećani i Arapi. Svi mi čujemo ove ljude kako nam na našem jeziku govore o veličanstvenim Božjim djelima!«

¹²Svi su bili zadivljeni i zbunjeni te su zapitkivali jedni druge: »Što ovo znači?« ¹³Drugi su pak ismijavali apostole i govorili: »Napili su se mladoga vina.«

Petar govori narodu

¹⁴Tada je Petar ustao zajedno s ostalom jedanaestoricom i jakim se glasom obratio narodu: »Braćo Židovi, i svi vi koji živite u Jeruzalemu, dopustite da vam kažem što ovo znači. Poslušajte pažljivo moje riječi! ¹⁵Ovi ljudi nisu pijani, kao što vi mislite, jer tek je devet sati ujutro. ¹⁶Ovo što vidite jest ono o čemu je govorio prorok Joel:

- ¹⁷ 'U posljednje dane, kaže Bog,
izlit ću svog Duha na sve ljude.
Vaši sinovi i kćeri će proricati;
vaši će mladići imati vizije,
a vaši starci sanjati snove.
- ¹⁸ Da, u te dane izlit ću svog Duha
na svoje sluge, muškarce i žene, i oni će proricati.
- ¹⁹ I pokazat ću čuda gore na nebu
i znakove dolje na zemlji:
krv, vatru i oblake dima.
- ²⁰ Sunce će se pomračiti
i mjesec postati crven kao krv
prije nego što dođe velik i slavan Gospodinov dan.
- ²¹ A svatko tko vjeruje u Gospodina bit će spašen.'

Joel 2,28-32

²²Izraelci, slušajte ove riječi: Isus iz Nazareta bio je čovjek kojega je Bog odabrao i to je jasno potvrdio velikim djelima, čudima i znacima, koje je, kao što i sami znate, Bog kroz njega činio među vama. ²³Taj je čovjek bio predan u vaše ruke s Božjim predznanjem i prema Božjem unaprijed zamišljenom planu. Vi ste ga, uz pomoć bezbožnika, ubili tako što ste ga pribili na križ. ²⁴Ali Bog ga je podigao od mrtvih i oslobodio agonije smrti. Smrt ga nije mogla zadržati u svojoj vlasti, ²⁵kao što kaže David za njega:

- 'Gospodin mi je uvijek pred očima.
On je s moje desne strane i neću se poljuljati.
- ²⁶ Zbog toga je moje srce sretno i
moja usta radosno govore.
A moje će tijelo živjeti u nadi,
- ²⁷ jer ti me nećeš ostaviti u boravištu mrtvih.
Nećeš dopustiti da tvoj Svetac trune u grobu.
- ²⁸ Ti si me uputio na put života;
tvoja prisutnost ispunit će me radošću.'

Psalam 16,8-11

²⁹Braćo moja, mogu vam pouzdano reći za našega praoca Davida: on je umro i pokopan je. Njegov je grob do današnjeg dana među nama. ³⁰Ali on je bio prorok i znao je što mu je Bog obećao — da će postaviti jednoga od njegovih potomaka na njegovo prijestolje.¹ ³¹Gledajući u budućnost, prerekao je Kristovo uskrsnuće:

'On nije ostavljen u boravištu mrtvih
niti je njegovo tijelo istrunulo u grobu.'

³²Taj je isti Isus sada uzvišen — Bog ga je podigao iz mrtvih i svi mi smo svjedoci tome. ³³Nakon što ga je Bog postavio sebi zdesna, Isus je od Oca primio obećanog Duha Svetog kojeg sada izljujeva na ovome mjestu. To je ovo što sada vidite i čujete. ³⁴David nije otišao na nebo, već sam kaže:

'Gospodin je rekao mome Gospodinu:
Sjedni mi s desne strane,

³⁵ dok tvoje neprijatelje ne stavim pod tvoju vlast.'

Psalam 110,1

³⁶Stoga neka cijeli Izrael sa sigurnošću zna da je Isusa, kojega ste vi razapeli, Bog učinio Mesijom i Gospodinom!«

³⁷Kad su ljudi to čuli, bili su duboko potreseni i upitali su Petra i ostale apostole: »Braćo, što da učinimo?« ³⁸Petar im je odgovorio: »Obratite se i neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Krista. Tako će vam grijesi biti oprošteni i primit ćete Duha Svetoga kao dar. ³⁹Ovo je obećanje vama i vašoj djeci. Ono vrijedi i za sve one koji su daleko, a koje Gospodin, naš Bog, poziva k sebi.«

⁴⁰Petar ih je još na razne načine opominjao i preklinjao riječima: »Spasite se od ovoga pokvarenog naraštaja!« ⁴¹Oni koji su prihvatili njegovu poruku krstili su se, pa im se toga dana pridružilo oko tri tisuće. ⁴²Bili su ustrajni u učenju apostolskog nauka, zajedničkom životu, lomljenju kruha i molitvi.

Život vjernika

⁴³Apostoli su činili mnoga silna i čudesna djela², pa je sve obuzelo strahopoštovanje. ⁴⁴Svi su vjernici bili zajedno i dijelili sve što su imali. ⁴⁵Prodavali su svoja

¹2,30 Vidi 2 Sam 7,12–13; Ps 132,11.

²2,43 čudesna djela Doslovno: čudesni znakovi.

imanja i imovinu, a zatim novac dijelili svakomu prema potrebi. ⁴⁶Nastavili su se sastajati u Hramu svakoga dana. Po kućama su lomili kruh i jeli zajedno, vesela i iskrena srca. ⁴⁷Slavili su Gospodina i uživali naklonost svih ljudi. A Gospodin im je svakoga dana pridodavao mnoštvo novih vjernika koji su se spasavali.

Ozdravljenje bogalja

3 ¹Petar i Ivan pošli su u Hram u tri sata popodne. To je bilo vrijeme određeno za molitvu. ²Ljudi su nosili nekog čovjeka, bogalja od rođenja. Svakog bi ga dana postavili uz hramska vrata zvana Divna da prosi od onih koji su ulazili u Hram. ³Kad je čovjek ugledao Petra i Ivana kako se spremaju ući u Hram, zatražio je milostinju. ⁴Petar je, zajedno s Ivanom, pogledao ravno u njega i rekao: »Pogledaj nas!« ⁵On ih je pozorno pogledao, očekujući da će od njih štogod dobiti. ⁶Ali Petar je rekao: »Ja nemam ni srebra ni zlata, ali dajem ti ono što imam: u ime Isusa Krista iz Nazareta, ustani i hodaj!« ⁷Onda je prihvatio čovjeka za desnu ruku i podigao ga. Istoga trena njegova su stopala i gležnjevi ojačali. ⁸Čovjek je skočio na noge i počeo hodati. Ušao je s njima u Hram, poskakujući i slaveći Boga. ⁹Svi su ga vidjeli kako hoda i slavi Boga ¹⁰i prepoznali da je to onaj isti koji je sjedio i prosio kraj hramskih vrata zvanih Divna. Bili su zapanjeni i u čudu zbog toga što mu se dogodilo.

Petrov govor

¹¹Čovjek se nije udaljavao od Petra i Ivana. Svi su ostali zapanjeni i dotrčali su k njima pod Salomonov trijem. ¹²Kad je Petar to vidio, obratio se narodu: »Israelci, zašto se čudite ovome? Zašto gledate u nas kao da smo mi svojom snagom ili pobožnošću učinili da ovaj čovjek prohoda? ¹³Abrahamov, Izakov i Jakovljevi Bog, Bog naših predaka, uzvisio je svoga slugu Isusa, kojega ste vi predali da ga ubiju. Odrekli ste ga se pred Pilatom kad je Pilat već odlučio pustiti ga na slobodu. ¹⁴Vi ste se odrekli Sveca i Pravednika i zatražili da vam puste ubojicu. ¹⁵Vi ste ubili Onoga od kojeg dolazi život, ali Bog ga je podigao iz mrtvih. Mi smo tome svjedoci. ¹⁶Zbog vjere u Isusa, ovaj čovjek kojeg vidite i poznajete dobio je snagu. Da, vjera u njega donijela je, pred svima vama, potpuno ozdravljenje ovom čovjeku.

¹⁷Ali ja, braćo, znam da ste vi postupili tako iz neznanja. Tako su postupile i vaše vođe. ¹⁸Ali na ovaj način

Bog je ispunio ono što je unaprijed najavio kroz usta svih proroka: da njegov Mesija mora trpjeti. ¹⁹Zato obratite se i vratite Bogu da vam se izbrišu grijesi! ²⁰Tada će vam doći od Gospodina vrijeme duhovnog počinka jer će vam Gospodin poslati Isusa, kojega je već odabrao da bude Mesija. ²¹On mora ostati na nebu sve dok ne dođe vrijeme sveopće obnove. O tome je Bog još davno govorio kroz usta svojih svetih proroka. ²²Jer Mojsije je rekao: 'Gospodin, vaš Bog, podići će vam proroka poput mene. On će biti iz vašega vlastitog naroda. Slušajte sve što vam kaže. ²³Svaki čovjek koji ne bude slušao toga proroka bit će zauvijek iskorijenjen iz naroda.'¹

²⁴Da, svi proroci koji su ikad govorili, od Samuela i onih poslije njega, navješćivali su upravo ovo vrijeme. ²⁵A vi ste sinovi tih proroka i Saveza koji je Bog sklopio s vašim precima. On je rekao Abrahamu: 'Kroz tvoje potomke svi će narodi na zemlji biti blagoslovljeni.'² ²⁶Bog je podigao svoga slugu i prvo ga poslao k vama da vas blagoslovi i da se svaki od vas odvrati od svojih zlih djela.«

Petar i Ivan pred Velikim vijećem

4 ¹Dok su Petar i Ivan govorili narodu, prišli su im svećenici, zapovjednik hramske straže i neki saduceji. ²Uzrujali su se zbog toga što su Petar i Ivan poučavali i navješćivali uskrsnuće od mrtvih na Isusovu primjeru. ³Uhitili su ih, a kako je već bila večer, stavili ih u pritvor do sljedećeg dana. ⁴A mnogi od onih koji su čuli njihovu poruku povjerovali su. Tako se broj onih koji su povjerovali popeo na otprilike pet tisuća.

⁵Sutradan su se židovski vođe, starješine i učitelji Zakona skupili u Jeruzalemu. ⁶Tamo su bili i veliki svećenik Ananija, Kaifa, Ivan, Aleksandar i svi iz obitelji velikoga svećenika. ⁷Izveli su apostole pred njih i počeli ih ispitivati: »Čijom ste silom i u čije ime to učinili?«

⁸Tada im je Petar, ispunjen Duhom Svetim, rekao: »Narodni vođe i starješine! ⁹Ako nas danas ispitujete zbog dobrog djela učinjenog jednom bogalju i pitate nas kako je on izliječen, ¹⁰onda biste svi vi i čitav izraelski narod trebali znati: to je učinjeno po imenu Isusa Krista iz Nazareta, kojega ste vi razapeli i kojega je Bog podigao iz mrtvih. Po njemu ovaj čovjek sada stoji pred vama zdrav. ¹¹Isus je

¹3,23–24 Citat iz Pnz 18,15; 18–19.

²3,25 Citat iz Post 22,18.

'kamen koji ste vi, graditelji, odbacili,
a koji je postao temeljnim kamenom'. *Psalam 118,22*

¹²Jedino Isus može spasiti! Niti jedno drugo ime na svijetu nije dano ljudima da se po njemu mogu spasiti.«

¹³Kad su vidjeli Petrovu i Ivanovu neustrašivost i shvatili da su samo obični, neobrazovani ljudi, ostali su zadivljeni. Onda su shvatili da su njih dvojica bili s Isusom. ¹⁴Budući da je čovjek kojeg su iscijelili stajao tamo s njima, nisu im na to ništa više mogli odgovoriti.

¹⁵Naredili su im da izađu iz vijećnice, a zatim se među sobom posavjetovali. Rekli su: ¹⁶»Što da učinimo s ovim ljudima? Svima koji žive u Jeruzalemu jasno je da su oni učinili veliko čudo. Mi to ne možemo zaniijekati. ¹⁷Ali zabranimo im da ubuduće govore o tom imenu. Tako se njihovo učenje neće više širiti među ljudima.«

¹⁸Pozvali su ih unutra i naredili im da ubuduće ne govore niti poučavaju u Isusovo ime. ¹⁹Ali, Petar i Ivan su im odgovorili: »Prosudite sami je li ispravno pred Bogom da mi budemo poslušni vama, a ne Bogu. ²⁰Mi ne možemo a da ne govorimo o onome što smo čuli i vidjeli.« ²¹Židovski starješine su im opet zaprijetili, pa ih pustili. Nisu mogli naći nikakav izgovor da ih kazne, jer su svi veličali Boga zbog onoga što se dogodilo. ²²Čovjeku koji je čudesno ozdravljen bilo je više od četrdeset godina.

Petar i Ivan vraćaju se vjernicima

²³Nakon što su Petar i Ivan pušteni, vratili su se svojim. Izvijestili su ih o svemu što su im rekli visoki svećenici i starješine. ²⁴Kad su vjernici to čuli, svi su se jednodušno obratili Bogu i rekli: »Gospodaru, ti si stvorio nebo, zemlju, more i sve što je u njima. ²⁵Ti si po svom Duhu Svetom govorio kroz usta svoga sluga, a našega praoca Davida:

'Zašto su se narodi razbjesnili,
i zašto plemena uzalud kuju urotu?

²⁶ Zemaljski kraljevi spremili su se za bitku,
a vladari se digli protiv Gospodina
i njegova Pomazanika.'

Psalam 2,1-2

²⁷Da, Herod i Poncije Pilat zaista su se udružili u ovom gradu s nežidovima i izraelskim narodom protiv tvoga

svetoga sluge Isusa, kojega si ti pomazao da bude Mesija. ²⁸Udružili su se da učine sve ono što si ti, po svojoj odluci i svojom vlašću, unaprijed odredio da se dogodi. ²⁹A sada, Gospodine, čuj njihove prijetnje i osposobi svoje sluge da neustrašivo pronose tvoju riječ. ³⁰Pokaži svoju silu¹ — neka ozdravljaju bolesni i neka se snagom² tvoga svetoga sluge Isusa čine čuda i znaci.«

³¹Kad su završili molitvu, mjesto na kojem su se okupili potreslo se. Svi su se ispunili Duhom Svetim i počeli hrabro navješćivati Božju poruku.

Vjernici su ujedinjeni

³²Svi su vjernici bili jedno srce i jedna duša. Nitko nije govorio da je nešto što posjeduje samo njegovo, već su svi međusobno dijelili sve što su imali. ³³A apostoli su silno svjedočili o uskrsnuću Gospodina Isusa. Bog ih je sve obilno blagoslovio. ³⁴Nikome od njih ništa nije nedostajalo. Tko god je posjedovao zemlju ili kuće, prodavao ih je i donosio dobiveni novac. ³⁵Novac su predavali apostolima, a on se zatim dijelio svakomu prema njegovim potrebama.

³⁶Jedan od vjernika zvao se Josip. Bio je levit, rodom Cipranin. Apostoli su ga zvali Barnaba — što znači »tješitelj«. ³⁷On je posjedovao polje i prodao ga, a novac predao apostolima.

Ananija i Safira

5 ¹Neki čovjek po imenu Ananija, zajedno sa ženom Safirom, prodao je neku zemlju. ²Donio je dio novca i predao ga apostolima, dok je drugi dio zadržao za sebe. Njegova je žena znala za to i složila se s time. ³Tada mu je Petar rekao: »Ananija, zašto si dopustio da sotona zaposjedne tvoje srce tako da slažeš Duhu Svetom i zadržiš dio novca od prodaje zemlje? ⁴Prije nego si je prodao, pripadala je tebi. A nakon što si je prodao, mogao si raditi s tim novcem što si htio. Zašto si tako postupio? Slagao si Bogu, a ne ljudima.« ⁵Kad je Ananija to čuo, pao je mrtav, a sve koji su za to čuli obuzeo je silan strah. ⁶Mladići su ustali i zamotali tijelo, iznijeli ga i pokopali.

⁷Otprilike nakon tri sata ušla je Ananijina žena. Ona nije znala što se dogodilo. ⁸Petar joj je rekao: »Reci mi, jeste li za toliko novca prodali polje?«

¹4,30 *Pokaži svoju silu* Doslovno: Ispruži svoju ruku.

²4,30 *snagom* Doslovno: imenom.

Ona je odgovorila: »Da, za tu svotu.«

⁹Tada joj je Petar rekao: »Zašto ste se vas dvoje dogovorili da iskušate Duh Gospodnji? Pogledaj, oni koji su pokopali tvoga muža stoje pred vratima. I tebe će tako iznijeti.« ¹⁰Istoga trena žena se srušila pred njegove noge i umrla. Mladići su ušli i našli je mrtvu. Iznijeli su je i pokopali pokraj njezina muža. ¹¹A cijelu je Crkvu i sve koji su za to čuli obuzeo velik strah.

Bog potvrđuje istinu

¹²Svi su se apostoli jednodušno okupljali pod Salomonovim trijemom. Apostoli su činili mnoga čudesna djela¹ u narodu. ¹³Nitko im se nije usuđivao priključiti, ali narod ih je hvalio. ¹⁴I tako je ipak sve više ljudi, muškaraca i žena, počelo vjerovati u Gospodina i priključivati se vjernicima. ¹⁵Kad je Petar prolazio, ljudi su iznosili svoje bolesnike na ulice. Stavljali su ih na krevete i ležajeve, tako da barem njegova sjena padne na njih. ¹⁶Dolazili su i ljudi iz gradova u okolici Jeruzalema i donosili svoje bolesnike i one koje su mučili nečisti duhovi. I svi su bili iscijeljeni.

Apostoli u zatvoru

¹⁷Veliki svećenik i svi njegovi prijatelji — stranka saduceja — postali su zavidni.

¹⁸Uhitili su apostole i bacili ih u zatvor. ¹⁹Ali je noću Gospodinov anđeo otvorio vrata tamnice, izveo apostole i rekao im: ²⁰»Idite u Hram, stanite pred narod i recite im sve o ovom novom životu.« ²¹Kad su apostoli to čuli, otišli su u Hram u zoru i počeli učiti narod. Kad je stigao veliki svećenik sa svojim pristašama, sazvali su sve članove Velikog vijeća i sve izraelske starješine. Naredili su da se apostoli izvedu iz zatvora. ²²Ali kad su stražari stigli u zatvor, nisu ih ondje našli. Vratili su se i izvijestili o tome: ²³»Našli smo tamnicu dobro zaključanu i stražare kako stoje kraj vrata, ali kad smo ih otvorili, unutra nije bilo nikoga.« ²⁴Kad su zapovjednik hramske straže i visoki svećenici to čuli, ostali su zbunjeni i pitali se što bi se sada moglo dogoditi.

²⁵Tada je netko došao i rekao im: »Ljudi koje ste strpali u zatvor nalaze se u Hramu i uče narod!« ²⁶Nato su zapovjednik i njegovi stražari otišli onamo i doveli apostole. Nisu upotrijebili silu, jer su se bojali da bi ih

¹5,12 *čudesna djela* Doslovno: čudesni znakovi.

ljudi mogli kamenovati.

²⁷Doveli su apostole i postavili ih pred Veliko vijeće, a veliki svećenik počeo ih je ispitivati: ²⁸»Izričito smo vam zapovjedili da ne učite o Isusu, no vi ste unatoč tome preplavili Jeruzalem svojim naukom i želite nas okriviti za smrt toga čovjeka.«

²⁹Petar i ostali apostoli odgovorili su im: »Mi trebamo biti poslušni Bogu, a ne ljudima. ³⁰Bog naših predaka podigao je Isusa iz mrtvih, a vi ste ga ubili vješanjem na križ. ³¹Bog ga je uzdigao sebi zdesna kao Vođu i Spasitelja. Učinio je to kako bi dao svim Izraelcima priliku da se promijene i obrate i da im grijesi budu oprosteni. ³²Mi smo vidjeli što se dogodilo i tvrdimo da je to istina. I to isto potvrđuje Duh Sveti, kojeg je Bog dao onima koji su mu poslušni.«

³³Kad su članovi Velikog vijeća to čuli, rasrdili su se i htjeli su ih ubiti. ³⁴Ali jedan je član Vijeća ustao i naredio da apostole nakratko izvedu. Zvao se Gamaliel. On je bio farizej i učitelj Zakona; narod ga je cijenio. ³⁵Obratio se vijeću: »Izraelci, pazite dobro što ćete učiniti s tim ljudima! ³⁶Prije nekog vremena pojavio se Teuda i tvrdio da je netko. Pridružilo mu se oko četiri stotine ljudi. Ubijen je, a svi njegovi sljedbenici raspršili su se i od toga nije bilo ništa. ³⁷Nakon njega, u vrijeme popisa stanovništva, pojavio se Juda Galilejac i neke je povukao za sobom. I on je ubijen, a svi njegovi sljedbenici su se raspršili. ³⁸Zato vam kažem: što se tiče ovih ljudi, okanite ih se i pustite ih! Ako njihova zamisao dolazi od ljudi, propast će. ³⁹Ali ako dolazi od Boga, nećete ih moći ukloniti, a mogli biste doći u sukob sa samim Bogom.«

Oni su prihvatili njegov savjet. ⁴⁰Pozvali su apostole da uđu i dali ih izbičevati, zatim su im zapovjedili da prestanu govoriti o Isusovu imenu i pustili. ⁴¹Apostoli su napustili vijećnicu, radosni što ih je Bog smatrao dostojnima da trpe sramotu radi Isusova imena. ⁴²Svakog su dana u Hramu i po kućama nastavili poučavati i širiti Radosnu vijest o tome da je Isus Mesija.

Izbor sedmorice za posebnu službu

6¹Broj učenika je rastao. U to su se vrijeme učenici, podrijetlom grčki Židovi, počeli tužiti na ostale Židove, govoreći da se njihove udovice zanemaruju pri svakodnevnoj raspodjeli pomoći. ²Apostoli su sazvali sve učenike i rekli im: »Nije u redu da mi zanemarujemo

službu Božje riječi da bismo se bavili raspodjelom hrane. ³Braćo, odaberite između sebe sedmoricu muškaraca na dobru glasu — punih Duha i mudrosti. Njih ćemo postaviti za tu službu. ⁴Tako ćemo se mi moći posvetiti molitvi i poučavanju Božje riječi.«

⁵Ovaj se prijedlog svima svidio pa su izabrali Stjepana — čovjeka punog vjere i Duha Svetoga — Filipa¹, Prohora, Nikanora, Timona, Parmena i nekadašnjeg obraćenika na židovstvo — Nikolu iz Antiohije, te ih ⁶doveli apostolima, a oni su se pomolili i položili ruke na njih.

⁷Božja se riječ širila, a broj učenika u Jeruzalemu osjetno je porastao. I mnogi svećenici prigrlili su vjeru.

Urota protiv Stjepana

⁸Stjepan je bio čovjek pun milosti i sile. Činio je silne i čudesne znakove u narodu. ⁹Ali neki su iz takozvane sinagoge »slobodnjaka« ustali protiv njega. Bili su to Židovi iz Cirene i Aleksandrije, kao i iz Cilicije i Azije. Počeli su raspravljati sa Stjepanom, ¹⁰ali se nisu mogli suprotstaviti mudrosti i Duhu kojim je govorio. ¹¹Onda su neke nagovorili da kažu: »Čuli smo ga da huli protiv Mojsija i protiv Boga.« ¹²Na taj način razjarili su narod, starješine i učitelje Zakona, a oni su uhvatili Stjepana i izveli ga pred Veliko vijeće.

¹³Doveli su i lažne svjedoke, koji su govorili: »Ovaj čovjek neprestano govori protiv ovoga svetog mjesta i protiv Zakona. ¹⁴Mi smo ga čuli kad je rekao da će taj Isus iz Nazareta razoriti ovo mjesto i promijeniti običaje koje nam je dao Mojsije.« ¹⁵Svi koji su sjedili u Velikom vijeću uprljali su pogled u njega. Vidjeli su da je njegovo lice poput anđeoskog.

Stjepanov govor

7 ¹Tada ga je veliki svećenik upitao: »Je li to istina?« ²Stjepan je odgovorio: »Braćo i oci, poslušajte me! Slavni se Bog ukazao našem ocu Abrahamu. On tada još nije živio u Haranu, nego u Mezopotamiji. ³Bog mu je rekao: 'Ostavi svoju zemlju i svoj narod i pođi u zemlju koju ću ti ja pokazati!'² ⁴Abraham je tako napustio kaldejsku zemlju i nastanio se u Haranu. Kada mu je otac umro, Bog ga je nastanio u zemlji gdje vi sada živite. ⁵Nije mu u njoj dao nikakva nasljedstva, čak ni stopu zemlje. Ali je Bog obećao dati tu zemlju njemu i

¹6,5 *Filip* Ne apostol Filip.

²7,3 Citat iz Post 12,1.

njegovim potomcima, iako u to vrijeme Abraham nije imao djece. ⁶Evo što mu je Bog rekao: 'Tvoji će potomci biti stranci u tuđoj zemlji. Robovat će i biti ugnjetavani četiri stotine godina. ⁷Ali ja ću kazniti narod kojemu budu robovali, a oni će kasnije izaći iz te zemlje i što-vati me na ovom mjestu.'¹ ⁸Onda je Bog sklopio Savez s Abrahamom i ostavio mu obrezanje kao znak tog Saveza. Abraham je tada dobio sina Izaka. Obrezao ga je osmoga dana nakon rođenja. Izak je dobio sina Jakova, a Jakov je postao ocem dvanaestorice patrijarha.

⁹Oni su bili ljubomorni na Josipa i prodali su ga u roblje u Egipat. Ali Bog je bio s njim i izbavio ga iz svih nevolja. ¹⁰Bog mu je dao mudrosti i omogućio mu da zadobije naklonost faraona, egipatskoga kralja. Faraon je Josipa postavio za upravitelja Egipta i svoga dvora. ¹¹Tada je cijelim Egiptom i Kanaanom zavladao glad. Narod je strašno patio i naši preci nisu mogli naći hrane. ¹²Jakov je čuo da u Egiptu ima žita i poslao je naše pretke prvi put onamo. ¹³Kad su drugi put došli u Egipat, Josip se otkrio svojoj braći, tako da je i faraon saznao za njegovo podrijetlo. ¹⁴Josip je onda poslao po svoga oca Jakova i svu svoju rodbinu. Bilo ih je ukupno sedamdeset petero. ¹⁵Jakov se spustio u Egipat, gdje je umro i on i naši preci. ¹⁶Njegove su kosti prenijeli u Sihem i položili u grobnicu koju je Abraham srebrnim novcem kupio od Hamorovih sinova.

¹⁷Naš je narod u Egiptu brojčano vrlo narastao i približavalo se vrijeme ispunjenja obećanja koje je Bog dao Abrahamu. ¹⁸A onda je u Egiptu došao na vlast drugi kralj. On nije ništa znao o Josipu ¹⁹i lukavo je iskorišta-vao naš narod. Bio je okrutan prema našim precima i prisiljavao ih je da svoju dojenčad ostavljaju vani kako bi pomrla. ²⁰U to se vrijeme rodio Mojsije. Bio je vrlo lijepo dijete. Tri je mjeseca odgajan u očevoj kući, ²¹a kad su ga iznijeli iz nje i ostavili, faraonova ga je kći odgojila kao vlastitog sina. ²²Mojsije je stekao najvišu egipatsku naobrazbu i bio je jak i na riječima i na djelu.

²³Kad mu je bilo četrdeset godina, poželio je posjetiti svoju braću, Izraelce. ²⁴Kad je vidio da jednoga od njih zlostavljaju, stao je u njegovu obranu i ubio Egipćanina. Tako je osvetio zlostavljanog čovjeka. ²⁵Mislio je da će njegova izraelska braća uvidjeti da im Bog preko njega šalje oslobođenje, no oni to nisu razumjeli. ²⁶Sljedećeg

¹7,7 Citat iz Post 15,13-14; Izl 3,12.

dana, Mojsije je naišao na neke Izraelce koji su se tukli. Pokušao ih je pomiriti i rekao im je: 'Ljudi, pa vi ste braća! Zašto jedan drugomu činite zlo?' ²⁷Ali ga je čovjek, koji je tukao svoga sunarodnjaka, odgurnuo i rekao: 'Tko je tebe postavio kao vladara i suca nad nama?' ²⁸Hoćeš li i mene ubiti kao što si jučer ubio onoga Egipćanina?' ¹
²⁹Kad je Mojsije to čuo, pobjegao je iz Egipta i nastanio se u madijanskoj zemlji i živio u njoj kao stranac. Ondje su mu se rodila dva sina.

³⁰Četrdeset godina nakon toga Mojsije je bio u pustinji, blizu Sinajske gore. U plamenu gorućega grma ukazao mu se anđeo. ³¹Kad je Mojsije vidio taj prizor, ostao je začuđen. I dok se približavao da ga bolje vidi, čuo je Gospodinov glas: ³²'Ja sam Bog tvojih predaka: Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev.'² A Mojsije je drhtao od straha i nije se usuđivao ni pogledati grm. ³³Tada mu je Gospodin rekao: 'Skinu obuću sa svojih nogu jer je mjesto na kojem stojiš sveto. ³⁴Ja sam vidio kako zlostavljaju moj narod u Egiptu. Čuo sam njegove uzdisaje i sišao da ga oslobodim. Sad, hajde! Poslat ću te u Egipat.'³

³⁵Bio je to onaj isti Mojsije kojega su Židovi odbacili i rekli mu: 'Tko je tebe postavio kao vladara i suca nad nama?'⁴ Njega je Bog, preko anđela koji mu se ukazao u grmu, poslao da nama vlada i da nas izbavi. ³⁶Mojsije je izveo narod iz Egipta. Četrdeset godina je činio čudesna djela i znakove u Egiptu, na Crvenom moru i u pustinji. ³⁷To je onaj isti Mojsije koji je rekao izraelskom narodu: 'Bog će vam iz vašega naroda podići proroka poput mene.'⁵ ³⁸On je taj koji je bio s narodom skupljenim u pustinji, s našim precima. S njim je anđeo razgovarao na Sinajskoj gori. On je primio riječi koje daju život da bi ih predao nama.

³⁹Ali naši ga preci nisu htjeli slušati. Naprotiv, odbacili su ga i srcem se okrenuli prema Egiptu. ⁴⁰Rekli su Aronu: 'Napravi nam neke bogove koji će nas voditi! Ne znamo što se dogodilo s tim Mojsijem koji nas je izveo iz Egipta.'⁶ ⁴¹I tada su napravili idola u obliku teleta. Prinosili su mu žrtve i održavali svetkovine u čast djela svojih ruku. ⁴²A Bog se okrenuo od njih i predao ih da se

¹**7,28** Citat iz Izl 2,14.

²**7,32** Citat iz Izl 3,6.

³**7,34** Citat iz Izl 3,5; 7-8; 10.

⁴**7,35** Citat iz Izl 2,14.

⁵**7,37** Citat iz Pnz 18,15.

⁶**7,40** Citat iz Izl 32,1.

klanjaju zvijezdama, kako i piše u knjizi proroka:

'O, narode izraelski! Meni niste četrdeset godina u pustinji prinostili žrtve i darove.

⁴³ Ponijeli ste sa sobom Molohov šator i zvijezdu svojega boga Refana.

To su idoli koje ste sami napravili da ih štujete.

Zbog toga ću vas progoniti dalje od Babilona.'

Amos 5,25-27

⁴⁴Naši su preci imali Šator svjedočanstva u pustinji. Bog je rekao Mojsiju kako da napravi šator i Mojsije ga je napravio onako kako mu je bilo pokazano. ⁴⁵Kad su naši preci primili Šator, ponijeli su ga sa sobom u zemlju koju su zauzeli od naroda koje je Bog pred njima protjerao, a vodio ih je Jošua. Šator je ostao ondje sve do Davidovih vremena. ⁴⁶David je uživao Gospodinovu naklonost i zamolio je Gospodina da mu dopusti podići Hram Bogu Jakovljevu. ⁴⁷Ali tek je Salomon bio taj koji ga je sagradio.

⁴⁸Međutim, Svevišnji ne stanuje u građevinama sagrađenim ljudskom rukom, kako i piše u knjizi proroka.

⁴⁹'Gospodin govori:

Nebo je moje prijestolje,

a zemlja je postolje mojim nogama.

Kakav ćete mi dom sagraditi?

i gdje će biti mjesto meni za odmor?

⁵⁰ Nije li moja ruka sve stvorila?'

Izaija 66,1-2

⁵¹O, vi tvrdoglavi ljudi, koji ne predajete srca Bogu i ne slušate ga! Uvijek se opirete Duhu Svetom. Isti ste kao vaši preci! ⁵²Postoji li ijedan prorok kojega vaši preci nisu progonili? Oni su čak ubili one koji su davno prorekli dolazak Pravednikov. Vi ste ga sada izdali i ubili. ⁵³Vi ste oni koji su, preko anđela, primili Zakon, ali ga nisu vršili.«

Stjepanova smrt

⁵⁴Kad su Židovi to čuli, toliko su se razljutili na Stjepana da su počeli škripati zubima. ⁵⁵A Stjepan, pun Duha Svetoga, pogledao je u nebo i ugledao Božju slavu i Isusa kako stoji zdesna Bogu. ⁵⁶I rekao je: »Pogledajte! Evo, nebo je otvoreno i Sin Čovječji stoji zdesna Bogu.«

⁵⁷Nato su oni pokrili uši rukama i počeli vikati. Svi

su kao jedan nasrnuli na njega. ⁵⁸Odvukli su ga izvan grada i počeli na njega bacati kamenje. Oni koji su svjedočili protiv Stjepana ostavili su svoje ogrtače kod mladića imenom Savao. ⁵⁹Dok su bacali kamenje na njega, Stjepan je ovako molio: »Gospodine Isuse, primi moj duh!« ⁶⁰Onda je pao na koljena i iz svega glasa povikao: »Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!« Nakon što je izgovorio te riječi, izdahnuo je.

8 ¹A Savao je odobravao Stjepanovu smrt. Toga dana počeli su veliki progoni crkve u Jeruzalemu. Svi vjernici, osim apostola, raspršili su se po Judeji i Samariji.

Nevolje

²Neki muškarci istinski predani Bogu pokopali su Stjepana i gorko za njim plakali. ³A Savao se svim silama trudio uništiti crkvu. Išao je od kuće do kuće i izvlačio iz njih muškarce i žene te ih bacao u zatvor. ⁴A oni koji su se raspršili širili su Radosnu vijest kamo god su išli.

Filip u Samariji

⁵Filip¹ je otišao u samarijski grad i ondje propovijedao o Kristu. ⁶Kad ga je narod čuo i vidio čudesne znakove koje je činio, svi su s pažnjom počeli slušati što im govori. ⁷Zli duhovi su s glasnim kricima izlazili iz mnogih opsjednutih. Mnogi oduzeti i hromi bili su iscijeljeni. ⁸A u gradu je nastala velika radost.

⁹Bio je u tom gradu i čovjek po imenu Šimun, koji se već neko vrijeme ondje bavio vraćanjem. Stanovnici Samarije su mu se divili, a on je tvrdio za sebe da je velik čovjek. ¹⁰Svi su ga slušali — od najmanjega do najvećega — i govorili: »Ovaj čovjek je sila Božja, zvana Velika sila.« ¹¹Već ih je dugo općinjavao svojom magijom i svi su ga slušali. ¹²Ali kad su povjerovali Filipu, koji im je donio Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu i o imenu Isusa Krista, krstili su se i žene i muškarci. ¹³I sam je Šimun povjerovao. Krstio se i ostao uz Filipa. Gledajući velike znakove i čuda koja su se događala, ostajao je zaprepašten. ¹⁴Kad su apostoli u Jeruzalemu čuli da su u Samariji prihvatili Božju poruku, poslali su im Petra i Ivana. ¹⁵Kad su njih dvojica stigla, pomolili su se za samarijanske vjernike da i oni prime Duha Svetoga. ¹⁶Jer, On još nije bio sišao ni na koga od njih, samo su bili kršteni u ime Gospodina Isusa. ¹⁷Tada su Petar i Ivan

¹8,5 *Filip* Ne apostol Filip. Isto u stihu 26.

položili na njih ruke i oni su primili Duha Svetoga.

¹⁸Kad je Šimun vidio da ljudi primaju Duha čim apostoli na njih polože ruke, ponudio je apostolima novac i rekao: ¹⁹»Dajte i meni tu moć, da svatko na koga ja položim ruke primi Duha Svetoga.«

²⁰Petar mu je odgovorio: »Propao i ti i tvoj novac, jer si mislio da njime možeš kupiti Božji dar! ²¹Ne možeš sudjelovati u ovoj službi jer tvoje srce nije ispravno pred Bogom. ²²Zato se pokaj i odvrati od ove bezbožnosti. Pomoli se Bogu ne bi li ti oprostio što si imao takve misli. ²³Vidim da si pun gorčine i rob grijehu.«

²⁴A Šimun mu je odgovorio: »Molite se i vi Gospodinu za mene da me ne snađe ništa od ovoga što ste rekli.«

²⁵Apostoli su iznijeli svjedočanstvo o Isusu i prenijeli im Gospodinovu poruku, zatim su se vratili u Jeruzalem. Putem su prolazili kroz mnoga samarijska sela i navješćivali Radosnu vijest.

Filip i Etiopljanin

²⁶Gospodinov anđeo rekao je Filipu: »Spremi se i pođi na jug do puta koji kroz pustinju vodi od Jeruzalema dolje do Gaze.« ²⁷Filip se spremio i pošao. Zatekao je ondje nekog eunuha, Etiopljanina — dvorjanina Kandake, etiopske kraljice i upravitelja njezine riznice. Bio je u Jeruzalemu na hodočašću ²⁸i sada se vraćao kući. Sjedio je u svojoj kočiji i čitao proroka Izaiju. ²⁹Duh je tada rekao Filipu: »Pođi do kočije i ne udaljuj se od nje!« ³⁰Kad je Filip dotrčao do kočije, čuo je kako dvorjanin čita proroka Izaiju pa ga upitao: »Razumiješ li to što čitaš?«

³¹Dvorjanin je odgovorio: »Kako mogu razumjeti ako mi netko ne objasni?« I pozvao je Filipa da uđe u kočiju i sjedne kraj njega. ³²A ulomak Pisma koji je čitao bio je ovaj:

'Odveli su ga kao ovcu na klanje.

Bio je tih kao janje pred onim koji ga striže,
ni usta nije otvorio.

³³ Ponižavali su ga i uskratili mu pravdu.

Neće se govoriti o njegovim potomcima,
jer mu je život oduzet.'

Izaija 53,7-8

³⁴Dvorjanin je rekao Filipu: »Molim te, reci mi tko je taj o kome prorok govori? Govori li o samom sebi ili o nekom drugom?« ³⁵Tada mu je Filip, počevši od toga

mjesta iz Pisma, ispričao Radosnu vijest o Isusu.

³⁶Dok su se spuštali cestom, stigli su do neke vode i dvorjanin je rekao: »Gledaj, evo vode! Ima li kakve zapreke da se krstim?« ^[37]³⁸Dvorjanin je naredio da zaustave kočiju. Tada su obojica — i Filip i dvorjanin — sišli u vodu i Filip ga je krstio. ³⁹A kad su izašli iz vode, Duh Gospodnji odnio je Filipa. Dvorjanin ga nikad više nije vidio, ali je radosno nastavio svojim putem. ⁴⁰A Filip se našao u Azotu te je putem u Cezareju prolazio kroz sve gradove i u njima navješćivao Radosnu vijest.

Savlovo obraćenje

9¹U međuvremenu Savao je još uvijek nastojao zaplašiti i ubiti Gospodinove učenike. Otišao je do velikoga svećenika ²i zamolio ga da uputi pisma sinagogama u Damasku. Tražio je ovlasti da smije uhititi i dovesti u Jeruzalem sve sljedbenike Puta koje nađe, bilo muškarce bilo žene.

³Kad je već bio nadomak Damasku, odjednom je neka nebeska svjetlost zasjala oko njega. ⁴Pao je na zemlju i začuo glas kako mu govori: »Savle, Savle, zašto me progoniš?«

⁵Savao je upitao: »Tko si ti, Gospodine?«

Glas je rekao: »Ja sam Isus kojega progoniš. ⁶No ustani, uđi u grad i tamo će ti biti rečeno što trebaš činiti.«

⁷Njegovi su suputnici stajali bez riječi. Čuli su glas, ali nikoga nisu vidjeli. ⁸Savao se podigao sa zemlje. Otvorio je oči, ali ništa nije mogao vidjeti. Zato su ga uzeli za ruku i odveli u Damask. ⁹Tri dana nije vidio i nije ništa ni jeo ni pio.

¹⁰U Damasku je živio Isusov sljedbenik po imenu Ananija. Imao je viziju u kojoj ga je Gospodin zazvao: »Ananija!«, a on se odazvao: »Evo me, Gospodine.«

¹¹Gospodin mu je rekao: »Spremi se i pođi u ulicu koja se zove Ravna i u Judinoj² kući pitaj za čovjeka iz Tarza zvanog Savao, on sada moli. ¹²U viziji mu je rečeno da će mu doći čovjek po imenu Ananija i položiti ruke na njega da bi opet progledao.«

¹³Ananija je odgovorio: »Gospodine, mnogo ljudi govorilo mi je o tom čovjeku. Pričali su mi da je on

¹8,37 Neki kasniji rukopisi Djela dodaju 37. stih: »Filip je odgovorio: 'Ako vjeruješ svim svojim srcem, možeš se krstiti.' Dvorjanin je rekao: 'Vjerujem da je Isus Krist Božji Sin.'«

²9,11 *Juda* Ovdje se ne govori ni o jednom od apostola toga istog imena.

učinio mnogo zla tvojim svetima u Jeruzalemu. ¹⁴A ovamo je došao s ovlastima vodećih svećenika da uhiti sve koji u tebe vjeruju.«

¹⁵A Gospodin mu je rekao: »Idi! Jer sam toga čovjeka izabrao da preko njega čuju za mene i kraljevi, i Židovi, i ostali narodi. ¹⁶Sam ću mu pokazati što sve mora pretrpjeti radi moga imena.«

¹⁷Ananija je otišao i uputio se u tu kuću. Položio je ruke na Savla i rekao: »Brate Savle, Gospodin Isus ukazao ti se na putu ovamo. On me je poslao k tebi da bi ti ponovo progledao i napunio se Duhom Svetim.« ¹⁸Istoga trenu nešto poput ljsaka spalo je sa Savlovih očiju i on je progledao. Ustao je i krstio se. ¹⁹Pojeo je nešto hrane i vratila mu se snaga.

Savao govori o Isusu

Savao je ostao nekoliko dana s učenicima u Damasku, ²⁰a zatim je krenuo od sinagoge do sinagoge i počeo širiti vijest o Isusu govoreći: »Isus je Božji Sin.«

²¹Svi koji su ga čuli bili su zapanjeni i govorili su: »Nije li to onaj čovjek koji je u Jeruzalemu pokušao uništiti one koji vjeruju u to ime? Nije li ovamo došao da ih uhiti i odvede svećeničkim glavarima?«

²²A Savao je postajao sve snažniji. Dokazivao je da je Isus — Krist, tako da Židovi koji su živjeli u Damasku nisu znali što bi mu odgovorili.

Savao bježi

²³Prošlo je dosta vremena i Židovi su se urotili da ubiju Savla. ²⁴Čuvali su danju i noću gradska vrata kako bi ga ubili, ali je on doznao za njihovu zavjeru. ²⁵Učenici su noću uzeli Savla i spustili ga u košari preko zidina.

Savao u Jeruzalemu

²⁶Kad je stigao u Jeruzalem, pokušao se priključiti učenicima, ali su ga se oni bojali i nisu vjerovali da je stvarno učenik. ²⁷No Barnaba ga je prihvatio i odveo k apostolima. Ispričao im je kako se Gospodin ukazao Savlu na putu u Damask i razgovarao s njim te kako je Savao u Damasku hrabro govorio u Isusovo ime.

²⁸Savao je ostao s njima. Slobodno se kretao u Jeruzalemu i hrabro propovijedao u Gospodinovo ime. ²⁹Obraćao se Židovima grčkoga podrijetla i raspravljao s njima, a oni su ga nastojali ubiti. ³⁰Kad su braća za to doznala, odvela su ga u Cezareju i poslala u Tarz.

³¹Tako je Crkva širom Judeje, Galileje i Samarije bila u miru i izgrađivala se. Živjela je u strahu Gospodnjem i rasla je brojem ohrabrenjem Duha Svetoga.

Petar u Lidi i Jopi

³²Petar je obilazio gradove i tako stigao i do svetih u Lidi. ³³Ondje je sreo čovjeka po imenu Eneja, paraliziranog i prikovanog uz krevet osam godina. ³⁴Rekao mu je: »Eneja, Isus Krist te iscjeljuje. Ustani i spremi svoju postelju!« Eneja je istoga časa ustao. ³⁵Svi stanovnici Lide i Šarona vidjeli su ga i obratili se Bogu.

³⁶U Jopi je živjela Isusova sljedbenica Tabita — što na grčkom znači »košuta«. Uvijek je činila dobra djela i davala milostinju siromasima. ³⁷Baš u to vrijeme razboljela se i umrla. Oprali su njezino tijelo i položili ga u sobu na katu. ³⁸Učenici iz Jope čuli su da se Petar nalazi u Lidi. Budući da je Lida blizu Jope, poslali su dvojicu k njemu. Oni su ga preklinjali: »Molimo te, ne gubi ni trenutka, dođi odmah k nama!« ³⁹Petar se spremio i krenuo s njima. Kad je stigao u Jopu, odveli su ga u sobu na katu, a sve su udovice stale oko njega. Plakale su i pokazivale mu ogrtače i ostalu odjeću koju je Tabita napravila dok je bila živa. ⁴⁰Petar je sve poslao van iz sobe, kleknuo i pomolio se. Zatim se okrenuo prema tijelu i rekao: »Ustani, Tabita!« Ona je otvorila oči i čim je vidjela Petra, uspravila se i sjela. ⁴¹Petar joj je pružio ruku i pomogao joj ustati. Zatim je pozvao vjernike¹ i udovice te im pokazao Tabitu živu. ⁴²To se pročulo po svoj Jopi i mnogi su povjerovali u Gospodina. ⁴³A Petar je još podosta vremena ostao u Jopi kod nekoga kožara Šimuna.

Petar i Kornelije

10¹U Cezareji je živio čovjek koji se zvao Kornelije, časnik u takozvanoj Italskoj četi. ²On je bio pobožan čovjek i predan Bogu, kao i svi koji su živjeli u njegovoj kući. Velikodušno je davao milostinju siromasima i stalno se molio Bogu. ³Jednoga dana, oko tri sata poslije podne, imao je viziju u kojoj je jasno vidio kako mu dolazi Božji anđeo i zove ga: »Kornelije!«

⁴Kornelije se sa strahom zagledao u anđela i upitao ga: »Što želiš, Gospodine?«

A anđeo mu je rekao: »Tvoje molitve i milostinje

¹9,41 vjernici Doslovno: »sveti«.

doprli su do Boga i on te se sjetio. ⁵Pošalji sada ljude u Jopu neka dovedu čovjeka po imenu Šimun, zvanog Petar. ⁶On je odsjeo kod drugoga Šimuna, kožara, čija je kuća na obali.« ⁷Kad je anđeo otišao, Kornelije je pozvao dvojicu svojih slugu i jednoga pobožnog vojnika od svojih pomoćnika. ⁸Ispričao im je sve što se dogodilo i poslao ih u Jopu.

⁹Sutradan oko podne, dok su oni još bili na putu prema gradu, Petar se popeo na krov da se pomoli. ¹⁰Ogladnio je i htio nešto pojesti. Dok su u kući spremali jelo, Petar je imao viđenje. ¹¹Ugledao je kako se nebo otvara, a nešto poput velike plahte spušta se na zemlju. Plahta je bila pridržavana za sva četiri kraja. ¹²U njoj su se nalazile svakojake životinje, uključujući gmazove i ptice. ¹³Zatim mu je glas rekao: »Ustani Petre, kolji i jedi!«

¹⁴Petar je odgovorio: »To nikako, Gospodine! Ja nikada nisam pojeo ništa okaljano ili nečisto.«

¹⁵A glas mu se i drugi put obratio: »Ne smatraj nečistim ono što je Bog proglasio čistim.« ¹⁶To se ponovilo triput. Onda je odjednom sve uzeto natrag na nebo.

¹⁷Petar je razmišljao što bi ta vizija mogla značiti. A glasnici koje je poslao Kornelije raspitali su se gdje se nalazi Šimunova kuća i već su stajali na njezinim vratima. ¹⁸Zovnući su i pitali boravi li Šimun, zvani Petar, u toj kući.

¹⁹Dok je Petar još razmišljao o onome što je vidio, Duh mu je rekao: »Slušaj, tri te čovjeka traže. ²⁰Ustani, siđi i pođi s njima bez oklijevanja jer sam ih ja poslao.« ²¹Petar je sišao i rekao im: »Ja sam onaj kojega tražite. Koji je razlog vašega dolaska?«

²²Oni su mu odgovorili: »Poslao nas je časnik Kornelije. On je pravedan i pobožan čovjek; sav ga židovski narod cijeni. Sveti anđeo rekao mu je da te pozove u svoju kuću i da poslušaj što mu imaš reći.« ²³Petar ih je pozvao u kuću i gostoljubivo ih primio. Sutradan se Petar spremio i pošao s njima, a s njim su pošla i neka braća iz Jope.

²⁴Dan nakon toga stigli su u Cezareju. Kornelije ih je već čekao, zajedno s rođacima i bliskim prijateljima koje je pozvao k sebi. ²⁵Čim je Petar zakoračio u kuću, Kornelije mu je izašao u susret. Bacio mu se pred noge da mu iskaže poštovanje. ²⁶Ali Petar ga je podigao i rekao mu: »Ustani, jer i ja sam samo čovjek.« ²⁷U razgovoru s Kornelijem Petar je ušao i našao okupljeno mnoštvo te ²⁸rekao okupljenima: »Vi znate da Židovu njegov

Zakon ne dopušta da se druži s nežidovom ili da ulazi u njegovu kuću. Ali meni je Bog pokazao da nikoga ne smatram okaljanim ili nečistim. ²⁹Zato sam došao bez pogovora čim sam bio pozvan. Sad mi recite, zašto ste poslali po mene?»

³⁰Nato je Kornelije odgovorio: »Prije četiri dana, u ovo isto vrijeme, u tri sata popodne, bio sam u kući i molio. Odjednom je neki čovjek u sjajnoj odjeći stao preda me ³¹i rekao: 'Kornelije, Bog je čuo tvoju molitvu i zapamtio tvoju pomoć siromasima. ³²Zato pošalji nekoga u Jopu da pozove Šimuna zvanog Petar da dođe. On je odsjeo u kući Šimuna kožara na obali.' ³³Ja sam odmah poslao po tebe i dobro je da si došao. Sada svi ovdje stojimo pred Bogom da poslušamo sve što ti je Gospodin zapovjedio da nam kažeš.«

Petar u Kornelijevoj kući

³⁴Tada je Petar počeo govoriti: »Sada zaista razumijem da Bog ne pravi razliku među ljudima. ³⁵Vidim da iz svakog naroda prihvaća onoga tko ga se boji i čini što je pravedno. ³⁶To je poruka koju je Bog poslao izraelskom narodu, poruka Radosne vijesti o miru po Isusu Kristu, koji je Gospodin svim ljudima. ³⁷Vi znate za događaje koji su se zbili širom Judeje. Sve je počelo u Galileji, nakon što je Ivan propovijedao krštenje. ³⁸Čuli ste o Isusu iz Nazareta kojega je Bog pomazao¹ Duhom Svetim i silom. Isus je išao uokolo čineći dobro i ozdravljajući sve koje je davao držao potlačene, a Bog je bio s njim. ³⁹Mi smo vidjeli sve što je učinio u Judeji i u Jeruzalemu. A oni su ga ubili pribivši ga na križ. ⁴⁰Ali Bog ga je trećega dana podigao iz mrtvih i učinio da se ukaže ljudima. ⁴¹Nisu ga vidjeli svi, nego samo svjedoci koje je Bog još prije odabrao. Mi smo ti koje je odabrao, mi smo jeli i pili s njim nakon njegova uskrsnuća. ⁴²A on nam je zapovjedio da propovijedamo i svjedočimo da je on taj kojega je Bog odredio da sudi živima i mrtvima. ⁴³Svi proroci govore o njemu i o tome da svatko tko u njega vjeruje prima oproštenje grijeha po njegovu imenu.«

Duh Sveti silazi na nežidove

⁴⁴Dok je Petar još govorio te riječi, Duh Sveti spustio se na sve koji su slušali poruku. ⁴⁵Vjernici Židovi, koji su došli s Petrom, ostali su zapanjeni kad su vidjeli da

¹ 10,38 pomazati Pomazanik, Krist.

je Bog dao dar Duha Svetoga i onima koji nisu Židovi. ⁴⁶Sad su, naime, i njih čuli kako govore drugim jezicima i veličaju Boga. Tada je Petar rekao: ⁴⁷»Ovi su ljudi primili Duha Svetoga isto kao i mi. Može li im itko uskratiti da se krste u vodi?« ⁴⁸I naredio im je da se krste u ime Isusa Krista. Oni su ga tada zamolili da ostane s njima još nekoliko dana.

Petar se vraća u Jeruzalem

11 ¹Apostoli i braća u Judeji čuli su da su i nežidovi primili Božju riječ. ²Kad je Petar došao u Jeruzalem, vjernici Židovi počeli su se prepirati s njim ³govoreći: »Ušao si u kuću nežidova i neobrezanih i jeo si s njima!«

⁴Tada im je Petar ispričao sve redom kako je bilo: ⁵»Nalazio sam se u Jopi i molio. Dok sam molio, imao sam viđenje: nešto kao velika plahta, držana za četiri kraja, spuštala se s neba i sišla k meni. ⁶Pogledao sam dobro unutra i vidio razne četveronožne životinje, divlje zvijeri, gmazove i ptice. ⁷Zatim sam čuo glas kako mi govori: 'Ustani Petre, kolji i jedi!'

⁸A ja sam rekao: 'To nikako, Gospodine! U moja usta nikada nije ušlo ništa okaljano ili nečisto.'

⁹Glas s neba rekao je i drugi put: 'Ne smatraj nečistim ono što je Bog učinio čistim.'

¹⁰To se ponovilo i treći put, a onda je sve ovo bilo povučeno natrag na nebo. ¹¹U taj čas pred kuću u kojoj sam boravio stigla su tri čovjeka koje su poslali k meni iz Cezareje. ¹²Duh mi je rekao da pođem s njima bez oklijevanja. Sa mnom su pošla i ova šestorica braće i otišli smo u kuću toga čovjeka. ¹³On nam je ispričao da je vidio anđela kako stoji u njegovu domu i kaže mu: 'Pošalji u Jopu po Šimuna zvanog Petar. ¹⁴On će ti reći riječi po kojima ćete biti spašeni i ti i svi koji žive u tvojoj kući.'

¹⁵Kad sam im počeo govoriti, Duh Sveti spustio se na njih na isti način kako se prije spustio na nas. ¹⁶Onda sam se sjetio što je Gospodin rekao: 'Ivan je krstio vodom, a vi ćete biti kršteni Duhom Svetim.' ¹⁷Dakle, ako je ovim ljudima Bog dao isti dar koji je dao nama kada smo povjerovali u Gospodina Isusa Krista, tko sam ja da bih mogao Bogu stati na put?«

¹⁸Kad su vjernici to čuli, prestali su se prepirati i počeli veličati Boga govoreći: »Znači, Bog je i nežidovima dao mogućnost obraćenja koje vodi k vječnom životu!«

Radosna vijest stiže u Antiohiju

¹⁹A oni koji su se razbježali zbog progona, nastalih nakon Stjepanove smrti, stigli su do Fenicije, Cipra i Antiohije. Na putu nisu propovijedali Radosnu vijest nikomu osim Židovima. ²⁰Neki od tih vjernika bili su s Cipra i iz Cirene pa su se, kad su stigli u Antiohiju, počeli obraćati i Grcima i propovijedati im Radosnu vijest o Gospodinu Isusu. ²¹Gospodin im je pomagao¹ pa je mnogo ljudi povjerovalo njihovoj poruci i počelo slijediti Gospodina. ²²Vijest o tome stigla je i do crkve u Jeruzalemu, koja je nato poslala Barnabu u Antiohiju. ²³Kad je stigao onamo i vidio kako je Bog blagoslovio vjernike, bio je sretan. Sve ih je ohrabrio da svim svojim srcem ostanu vjerni Gospodinu. ²⁴On je bio dobar čovjek, pun Duha Svetoga i vjere. A mnogi su postali Gospodinovim sljedbenicima.

²⁵Barnaba je zatim krenuo u Tarz da potraži Savla. ²⁶Kad ga je našao, doveo ga je u Antiohiju. Punu godinu dana oni su se sastajali s tamošnjim vjernicima i poučavali mnoštvo ljudi. U Antiohiji su vjernike prvi put nazvali kršćanima.

²⁷U to vrijeme neki su proroci iz Jeruzalema došli u Antiohiju. ²⁸Jedan od njih zvao se Agab. Vođen Duhom Svetim, prekao je da će širom svijeta nastati velika glad. U vrijeme cara Klaudija to se i dogodilo. ²⁹Svaki je vjernik odlučio odvojiti koliko može za pomoć braći i sestrama koji žive u Judeji. ³⁰Tako su i učinili te su po Barnabi i Savlu poslali skupljenu pomoć starješinama u Judeji.

Herod Agripa progoni Crkvu

12¹U to vrijeme kralj Herod počeo je progoniti neke pripadnike crkve. ²Naredio je da mačem ubiju Jakova, Ivanova brata. ³Kad je vidio da Židovi to odobravaju, odlučio je izdati naredbu da uhite i Petra. Bilo je to vrijeme praznika beskvasnih kruhova. ⁴Herod je uhvatio Petra i bacio ga u zatvor. Naredio je da ga čuvaju četiri straže po četiri vojnika. Namjeravao ga je nakon blagdana Pashe izvesti pred narodni sud. ⁵Dok je Petar bio u zatvoru, crkva je usrdno molila za njega.

⁶Te noći Petar je spavao između dva vojnika. Bio je vezan s dva lanca. Čuvari su stajali pred zatvorskim vratima i budno pazili. Herod je namjeravao suditi Petru

¹11,21 *Gospodin im je pomagao* Mogući prijevod: »I sila (dosovno: »ruka«) je Gospodinova bila s njima.«

sljedećeg dana. ⁷Odjednom se pojavio Gospodinov anđeo i ćeliju je obasjala svjetlost. Anđeo je potapšao Petra i probudio ga govoreći: »Ustani, brzo!« I lanci su pali s Petrovih ruku. ⁸Tada mu je anđeo rekao: »Obuci se i obuji!« Petar ga je poslušao, a anđeo mu je rekao: »Obuci kaput i pođi za mnom!« ⁹Petar je krenuo za anđelom, pitajući se je li to san ili java. Mislio je da je to samo priviđenje. ¹⁰Anđeo i Petar prošli su pokraj prve i druge straže. Došli su do željeznih vrata koja vode u grad. Ona su se sama otvorila i oni su izašli. Nakon što su prošli jednu ulicu, anđeo je odjednom nestao.

¹¹Petar se tada pribrao i rekao u sebi: »Sada uistinu znam da je Gospodin poslao svoga anđela i spasio me od Heroda i od svega zla koje je židovski narod očekivao da će me snaći.«

¹²Čim je Petar to shvatio, otišao je u kuću Marije, majke Ivana zvanog Marka, gdje se skupilo mnogo ljudi i molilo. ¹³Petar je pokucao na vanjska vrata. Sluškinja po imenu Rode pošla ih je otvoriti. ¹⁴Prepoznala je Petrov glas i od sreće otrčala u kuću. Javila im je da je Petar na vratima, a zaboravila mu je otvoriti vrata. ¹⁵Rekli su joj: »Ti si luda!« No ona je uporno tvrdila da govori istinu. Oni su zatim rekli: »To je sigurno njegov anđeo.«

¹⁶Ali Petar je i dalje uporno kucao. Kad su otvorili vrata i vidjeli ga, ostali su zapanjeni. ¹⁷On im je rukom dao znak da šute i ispričao im kako ga je Gospodin izveo iz zatvora i nadodao: »Obavijestite Jakova i braću o ovome!« Onda ih je ostavio i otišao drugamo.

¹⁸Kad se razdanilo, nastao je veliki nemir među zatvorskim stražarima. Pitali su se što se moglo dogoditi s Petrom. ¹⁹Herod je organizirao potragu za njim, a kad ga nije našao, stražare je podvrgnuo ispitivanju i naredio da ih pogube.

Smrt Heroda Agripe

Herod se zatim vratio iz Judeje u Cezareju i ondje proveo neko vrijeme. ²⁰Bio je vrlo ljut na stanovnike Tira i Sidona. Budući da je njihova zemlja ovisila o hrani iz Herodove zemlje, zajedno su ga došli zamoliti za mir. Uspjeli su pridobiti na svoju stranu Herodova osobnog slugu Blasta. ²¹Herod je odredio dan za sastanak s njima. Toga dana odjenuo je kraljevsku odoru, sjeo na prijestolje i održao govor narodu, a ²²ljudi su klicali: »Ovo govori Bog, a ne čovjek!« ²³Gospodinov anđeo odmah ga je udario bolešću jer nije dao slavu Bogu. Umro je,

izjeden od crvâ.

²⁴A Božja poruka širila se sve više; broj vjernika je rastao.

²⁵Barnaba i Savao obavili su svoj zadatak u Jeruzalemu i vratili se u Antiohiju. Sa sobom su povelili i Ivana zvanog Marko.

Barnaba i Savao kreću na put

13¹U crkvi u Antiohiji bilo je nekoliko proroka i učitelja: Barnaba, Šimun zvani Niger, Lucije Cirenac, Manahen, koji je odrastao zajedno s vladarem Herodom, i Savao. ²Dok su služili Gospodinu i postili, Duh Sveti im je rekao: »Dajte mi Barnabu i Savla da obave zadatak koji sam im namijenio.«

³Nakon što su svi zajedno postili i molili, položili su ruke na Barnabu i Savla i otpravili ih na put.

Barnaba i Savao na Cipru

⁴Poslani od Duha Svetoga, Barnaba i Savao stigli su do Seleucije, a odatle su otplovili do Cipra. ⁵Kad su stigli u Salaminu, propovijedali su Božju riječ u židovskim sinagogama, a Ivan zvani Marko pomagao im je u tome.

⁶Obišli su čitav otok sve do Pafa, a ondje su naišli na vrača i lažnoga proroka, Židova po imenu Barjesus. ⁷On je bio u društvu namjesnika Sergija Pavla, vrlo mudra čovjeka. Sergij Pavao poslao je po Barnabu i Savla te ih zamolio da čuje Božju poruku. ⁸No Elim, vračar — kako mu se prevodi ime — suprotstavio im se. Pokušao je namjesnika odvratiti od vjere. ⁹Tada je Savao, zvan i Pavao, pun Duha Svetog, pogledao ravno u vrača ¹⁰i rekao mu: »Pun si svake vrste prijevara i lukavstva. Ti si đavolji sin i neprijatelj svega što je dobro. Zar nikada nećeš prestati izokretati Gospodinove ispravne putove? ¹¹Slušaj sad, Božja je ruka nad tobom! Oslijepit ćeš i neko vrijeme nećeš ništa vidjeti, čak ni sunce.«

Istoga trena Elimove oči prekrila je tama. Počeo je tapkati uokolo i tražiti nekoga tko će ga voditi za ruku. ¹²Kad je namjesnik vidio što se dogodilo, povjerovao je u Božju poruku. Bio je zadivljen učenjem o Gospodinu.

Pavao i Barnaba odlaze sa Cipra

¹³Pavao i njegovi suputnici otplovili su iz Pafa i stigli u grad Pergu u Pamfiliji. Tamo ih je Ivan napustio i vratio se u Jeruzalem. ¹⁴Iz Perge su nastavili put i stigli u Antiohiju u Pizidiji. U subotu su Pavao i Barnaba

otišli u sinagogu i sjeli. Tamo se čitao Zakon i proročke knjige. ¹⁵Nakon toga su im voditelji sinagoge poslali ovu poruku: »Braćo, ako imate neku poruku ohrabrenja za narod, slobodno govorite!«

¹⁶Pavao je ustao, podigao ruku i rekao: »Izraelci i svi ostali koji štujete pravoga Boga, poslušajte me! ¹⁷Bog ovih ljudi, Izraelaca, izabrao je naše pretke i naš narod učinio brojnim za vrijeme boravka u Egiptu. Svojom moćnom rukom izveo ga je iz te zemlje. ¹⁸Oko četrdeset godina Bog je Izraelce strpljivo podnosio u pustinji. ¹⁹U Kanaanu je uništio sedam naroda, a njihovu zemlju dao u nasljeđe svojem narodu. Sve se to zbilo u otprilike četristo pedeset godina. ²⁰Nakon toga Bog im je dao suce koji su ih vodili sve do vremena proroka Samuela.

²¹Tada je narod zatražio kralja. Bog im je dao Šaula, Kiševa sina, čovjeka iz Benjaminova plemena. Šaul je vladao četrdeset godina. ²²Nakon što je Bog uklonio Šaula, odredio je Izraelcima Davida za kralja za koga je rekao: 'Vidim da je David, Jišajev sin, čovjek koji čini što je meni ugodno'. On će učiniti sve što je po mojoj volji.' ²³Bog je obećao poslati Izraelcima Spasitelja koji će biti Davidov potomak. To je i učinio poslavši im Isusa. ²⁴Prije Isusova dolaska, Ivan je pozivao sav izraelski narod da se krste u znak obraćenja. ²⁵A Ivan je, pred kraj svog života, rekao: 'Što vi mislite tko sam ja? Ja nisam Krist. On dolazi nakon mene, a ja nisam dostojan ni da razvežem njegovu obuću.'

²⁶Čujte me, braćo, sinovi Abrahamova roda, i svi ostali koji štujete pravoga Boga! Nama je poslana ova poruka o spasenju! ²⁷Stanovnici Jeruzalema i njihovi vođe nisu u Isusu prepoznali Spasitelja. Osudili su ga i tako ispunili proročke riječi koje svake subote čitamo. ²⁸Oni nisu našli nikakva razloga da osude Isusa na smrt, ali su ipak zatražili od Pilata da ga pogubi. ²⁹Kad su izvršili sve što u Pismu stoji o Isusu, skinuli su ga s križa i položili u grob. ³⁰Ali Bog ga je podigao iz mrtvih. ³¹Isus se zatim još mnogo dana ukazivao onima koji su ga pratili iz Galileje do Jeruzalema. Oni sada svjedoče o njemu. ³²A mi vam govorimo Radosnu vijest o obećanju koje je Bog dao našim precima. ³³Mi smo njihovi potomci. Nama je Bog ispunio to obećanje time što je podigao Isusa od mrtvih. Kao što je napisano u drugom psalmu:

'Ti si moj sin. Danas sam postao tvojim ocem¹.'

Psalam 2,7

³⁴Bog je Isusa podigao od mrtvih da se nikada više ne vrati u grob i ne trune u njemu kao što je rekao:

'Dat ću vam svete i sigurne blagoslove obećane Davidu.'

Izaija 55,3

³⁵Na drugom mjestu Bog također kaže:

'Ti nećeš dopustiti da tvoj Svetac trune u grobu.'

Psalam 16,10

³⁶David je cijeli život vršio Božju volju. Kad je umro, pokopan je pokraj svojih predaka i istrunuo je u grobu.

³⁷Ali Onaj kojeg je Bog podigao od mrtvih nije istrunuo u grobu. ³⁸Dakle, braćo, trebali biste znati da vam se po njemu daje oprostjenje grijeha. ³⁹Po Isusu se svaki koji vjeruje opravdava od svega čega se nije mogao opravdati Mojsijevim zakonom. ⁴⁰Zato dobro pazite da vam se ne dogodi ono što su proroci najavljivali:

⁴¹'Slušajte, vi koji prezirete!

Slobodno se čudite, a onda propadnite!

Jer u vaše vrijeme činim nešto u što ne biste

povjerovali,

čak ni da vam netko objasni.'«

Habakuk 1,5

⁴²Kad su Pavao i Barnaba bili na odlasku, zamolili su ih da im o tome još govore i sljedeće subote. ⁴³Nakon što je sastanak raspušten, mnogi Židovi, kao i obraćenici na židovsku vjeru, pošli su za Pavlom i Barnabom, a oni su s njima razgovarali i poticali ih da ustrajno vjeruju u Božju milost.

⁴⁴Sljedeće subote skupio se gotovo čitav grad da čuje Gospodnju poruku. ⁴⁵Kad su Židovi vidjeli to mnoštvo, spopala ih je zavist i uvredama su se usprotivili onom što je Pavao govorio. ⁴⁶Ali su Pavao i Barnaba vrlo odvažno rekli: »Naša dužnost je bila da Božju riječ priopćimo najprije vama, ali budući da je vi odbacujete i sami sebe ne smatrate dostojnima vječnoga života, mi ćemo se sada okrenuti drugim narodima. ⁴⁷Evo što nam je Gospodin zapovjedio:

¹13,33 *Danas ... ocem* Doslovno: Danas sam te rodio.

'Postavio sam te za svjetlo drugim narodima da pokažeš put spasenja svima do kraja svijeta.'«

Izaija 49,6

⁴⁸Kad su nežidovi to čuli, obradovali su se i počeli slaviti Gospodinovu riječ i svi određeni za vječni život povjerovali su u nju.

⁴⁹Gospodnja poruka širila se po cijelom kraju, ^{50a} Židovi su nagovorili ugledne pobožne žene i muškarce na vodećim mjestima u gradu protiv Pavla i Barnabe. Oni su ih počeli progoniti i otjerali su ih iz svoga kraja. ⁵¹Pavao i Barnaba stresli su prašinu sa svojih nogu kao znak protiv njih i otišli u Ikonij. ⁵²A sljedbenici su bili puni radosti i Duha Svetoga.

Pavao i Barnaba u Ikoniju

14 ¹Kao i u drugim mjestima, i u Ikoniju su Pavao i Barnaba otišli u židovsku sinagogu. Tako su silovito govorili narodu da je velik broj i Židova i nežidova povjerovao. ²Ali neki Židovi nisu povjerovali. Razjarili su nežidove protiv braće i zatrovali njihove umove. ³Pavao i Barnaba ostali su u Ikoniju dosta dugo i odvažno govorili o Gospodinu, koji je preko njih činio silna i zadivljujuća djela i znakove te tako potvrdio svoju poruku milosti. ⁴Stanovništvo grada bilo je podijeljeno: neki su stali na stranu Židova, a neki uz apostole.

⁵Neki nežidovi i Židovi, zajedno sa svojim vođama, udružili su se protiv Pavla i Barnabe. Htjeli su im nanijeti zlo i kamenovati ih. ⁶Kad su saznali za to, pobjegli su u Likaoniju, u gradove Listru i Derbu i njihovu okolicu. ⁷Tamo su nastavili propovijedati Radosnu vijest.

Pavao u Listri i Derbi

⁸U Listri je živio čovjek paraliziranih nogu. On je bio bogalj od rođenja i nikada nije hodao. ⁹Sjedeći ondje, čuo je Pavlov govor. Pavao je pogledao ravno u njega i vidio da čovjek vjeruje da ga Bog može ozdraviti ¹⁰ⁱ glasno mu rekao: »Uspravi se na noge!« I paralizirani je skočio na noge i počeo hodati. ¹¹Kada su ljudi vidjeli što je Pavao učinio, iz svega su glasa povikali na likaonskom jeziku: »Bogovi su uzeli lik ljudi i sišli k nama!« ¹²ⁱ nazvali su Barnabu Zeusom, a Pavla Hermesom, jer je uglavnom on govorio. ¹³Svećenik boga Zeusa, čiji se hram nalazio odmah izvan grada, donio je bikove i vijence pred gradska vrata. Zajedno s mnoštvom htio je

prinijeti žrtve u čast Pavla i Barnabe.

¹⁴Kad su Barnaba i Pavao to čuli, ogorčeno su razdelali svoju odjeću i jurnuli među gomilu vičući: ¹⁵»Ljudi, zašto to radite? I mi smo samo ljudi od krvi i mesa kao i vi. Ovdje smo da vam priopćimo Radosnu vijest da se okrenete od ovih bezvrijednih stvari živome Bogu. On je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima. ¹⁶U prošlim vremenima dopustio je svim narodima da idu svojim putovima. ¹⁷Ali ipak nikad nije prestao dokazivati da je stvaran, čineći vam dobro, dajući vam kišu s neba i žetvu kad je za to vrijeme, dajući vam obilje hrane i ispunjavajući vaša srca radošću.« ¹⁸Iako su ovako govorili, Pavao i Barnaba jedva su uspjeli odvratiti mnoštvo da ne prinese žrtve njima u čast.

¹⁹Tada su stigli neki Židovi iz Antiohije i Ikonija i okrenuli mnoštvo na svoju stranu. Narod je zasuo Pavla kamenjem i odvukao ga izvan grada, misleći da je mrtav. ²⁰Ali kad su se učenici skupili oko njega, on je ustao i vratio se u grad. Sutradan je zajedno s Barnabom otišao u Derbu.

Povratak u Antiohiju u Siriji

²¹U tom su gradu navješćivali Radosnu vijest i mnoge učinili Isusovim učenicima. Zatim su se vratili u Listru, Ikonij i Antiohiju. ²²Tamo su osnažili učenike i ohrabрили ih da ustraju u vjeri govoreći: »Mi moramo mnogo toga propatiti na putu u Božje kraljevstvo.« ²³U svakoj crkvi Pavao i Barnaba imenovali su starješine. Molili su i postili za njih, a onda ih predali na brigu Gospodinu, u kojega su povjerovali.

²⁴Nakon što su Pavao i Barnaba prošli kroz Pizidiju, stigli su u Pamfiliju. ²⁵Nakon što su navijestili Božju poruku u Pergu, spustili su se do grada Atalije. ²⁶Odatle su otplovili u Antiohiju, gdje su i bili prepušteni Gospodinu i njegovoj brizi i poslani da izvrše djelo koje je sada bilo obavljeno.

²⁷Kad su stigli u Antiohiju, sazvali su crkvu i izvijestili je o svemu što je Bog s njima učinio. Obznanili su da je Bog i ostalim narodima otvorio vrata vjere. ²⁸Pavao i Barnaba dosta su dugo ostali ondje s učenicima.

Sastanak u Jeruzalemu

15 ¹Neki ljudi došli su iz Judeje u Antiohiju i počeli učiti nežidovsku braću: »Ako niste obrezani prema mojsijevskom običaju, ne možete biti spašeni.«

²Pavao i Barnaba oštro su im se usprotivili i nastala je velika rasprava oko toga. Pavao, Barnaba i još neka braća bili su odabrani da odu k apostolima i starješinama u Jeruzalem da se o ovom pitanju posavjetuju s njima.

³Crkva ih je otpremila na put. Pavao i Barnaba prolazili su kroz Feniciju i Samariju i putem govorili o obraćenju nežidova. Sva su braća tu vijest primila s velikom radošću. ⁴Kad su stigli u Jeruzalem, apostoli, starješine i cijela crkva srdačno su ih dočekali, a oni su ih izvijestili o svemu što je Bog učinio s njima. ⁵Neki vjernici iz farizejske sljedbe ustali su i rekli: »Nežidovi se moraju obrezati i treba im zapovjediti da poštuju Mojsijev zakon.«

⁶Apostoli i starješine sastali su se da razmotre to pitanje. ⁷Nakon duge rasprave Petar je ustao i rekao: »Braćo, vi znate da me je u prvim danima Bog izabrao između vas da budem taj preko kojega će nežidovi čuti Radosnu vijest i povjerovati. ⁸Bog, koji poznaje sve, čak i ljudska srca, prihvatio je te ljude i pokazao je to time što im je dao Duha Svetoga kao i nama. ⁹On nije pravio razliku između nas i njih jer im je očistio srca po vjeri. ¹⁰Zašto onda iskušavate Boga? Zašto ovim učenicima stavljate na vrat jaram koji ni mi, ni naši preci nismo mogli nositi? ¹¹Ali mi vjerujemo da smo spašeni po milosti Gospodina Isusa isto kao i oni.«

¹²Svi su nato zašutjeli i počeli slušati Barnabu i Pavla. Oni su im opisivali sva čuda i moćna djela koja je Bog preko njih učinio među ostalim narodima. ¹³Kad su Barnaba i Pavao završili, Jakov je ustao i rekao: »Slušajte me, braćo! ¹⁴Šimun nam je ispričao kako je Bog prvi put pokazao svoju ljubav prema pripadnicima ostalih naroda i od njih izabrao narod za sebe. ¹⁵Riječi proroka su u skladu s tim, kao što piše:

¹⁶ 'Nakon toga ja ću se vratiti
i ponovo sagraditi Davidov srušeni dom.
Obnovit ću njegove ruševine.

¹⁷ Tada će ostatak zemlje tražiti Gospodina, svi narodi
koji su isto moj narod. Tako kaže Gospodin koji i
provodi sve to u djelo. *Amos 9,11-12*

¹⁸ A to je poznato još od postanka svijeta.¹⁷

¹⁹Stoga smatram da ne smijemo otežavati onim neži-

dovima koji se okreću Bogu. ²⁰Umjesto toga, napišimo im samo da ne jedu hranu prinesenu idolima jer je nečista, da se ne upuštaju u bludnost, da ne jedu meso zadavljene životinje, ni meso u kojem još ima krvi.

²¹Jer, u svakom gradu ima onih koji još od davnih vremena proučavaju Mojsijev zakon. On se svake subote čita u sinagogama.«

Pismo vjernicima nežidovima

²²Tada su apostoli i starješine, zajedno s cijelom crkvom, odlučili da između sebe izaberu neke ljude i pošalju ih s Pavlom i Barnabom u Antiohiju. Izabrali su Judu, zvanog Barsaba, i Silu; oni su bili vrlo cijenjeni među braćom. ²³Po njima su poslali i pismo, u kojem je stajalo:

»Apostoli i starješine, vaša braća, šalju pozdrave nežidovskoj braći u Antiohiji, Siriji i Ciliciji!

²⁴Rečeno nam je da su k vama došli neki od nas koji su vas uznemirili i pokolebali onim što su vam rekli. No mi im nismo rekli da to rade. ²⁵Mi smo se složili i odlučili da izaberemo nekoliko ljudi i pošaljemo ih k vama, zajedno s našim voljenima Barnabom i Pavlom. ²⁶Njih su dvojica riskirala svoje živote da bi služili našem Gospodinu Isusu Kristu. ²⁷Šaljemo vam Judu i Silu, koji će vam usmeno prenijeti to isto. ²⁸Duh Sveti smatra, a i mi se s tim slažemo, da vas ne opterećujemo ničim, osim ovim što je potrebno:

²⁹ Ne jedite hranu prinesenu idolima i meso u kojem još ima krvi!

Ne jedite zadavljene životinje!

Ne upuštajte se u bludnost!

Dobro ćete učiniti ako se budete držali dalje od svega toga. Pozdrav.«

³⁰Nato su se Barnaba, Pavao, Juda i Sila oprostili i otišli. Kad su stigli u Antiohiju, okupili su vjernike i predali im pismo. ³¹Kad su ga ovi pročitali, obradovali su se tom ohrabrenju. ³²Juda i Sila, koji su i sami bili proroci, mnogo su govorili braći, te ih ohrabrivali i učvršćivali u vjeri. ³³Juda i Sila proveli su ondje neko vrijeme, a zatim su ih braća iz Antiohije opskrbila za put i uz pozdrav mira poslala natrag. ^[34]

¹ **15,34** Neki grčki rukopisi dodaju 34. stih: »Ali Sila je odlučio ostatu ondje.«

³⁵Pavao i Barnaba ostali su u Antiohiji. Zajedno s mnogima drugima poučavali su Gospodnju poruku i širili Radosnu vijest.

Pavao i Barnaba se razilaze

³⁶Nekoliko dana kasnije Pavao je rekao Barnabi: »Vratimo se u sve gradove u kojima smo iznosili Gospodnju poruku. Posjetit ćemo braću i sestre i vidjeti kako su.«

³⁷Barnaba je htio da s njima ide i Ivan zvani Marko.

³⁸Ali Pavao je ustrajao na tome kako je najbolje da ga ne uzmu sa sobom jer ih je on napustio u Pamfiliji i nije s njima nastavio rad. ³⁹Između Pavla i Barnabe došlo je do oštrog neslaganja i oni su se razišli. Barnaba je uzeo sa sobom Marka i otplovio na Cipar. ⁴⁰Pavao je za suputnika izabrao Silu. Braća u Antiohiji povjerala su Pavla Bogu na brigu i on je krenuo na put. ⁴¹Prolazio je kroz Siriju i Ciliciju i utvrđivao tamošnje crkve.

Timotej se pridružuje

16 ¹Pavao je došao i u gradove Derbu i Listru. Tamo je živio sljedbenik imenom Timotej. Njegova je majka bila vjernica, inače Židovka, a otac mu je bio Grk. ²Braća u Listri i Ikoniju vrlo su lijepo govorila o Timoteju. ³Pavao je htio da Timotej pođe s njim na put. Obrezao ga je zbog Židova u tim mjestima jer su oni svi znali da je Timotejev otac Grk. ⁴Na putu kroz gradove, Pavao i njegovi suputnici prenosili su vjernicima odluke koje su donijeli apostoli i starješine u Jeruzalemu i tražili od njih da ih poštuju. ⁵Crkve su se tako učvršćivale u vjeri i svakim danom postajale brojnije.

⁶Pavlu i njegovim suputnicima Duh Sveti nije dopustio propovijedati Božju poruku u Aziji pa su prošli kroz pokrajine Frigiju i Galaciju. ⁷Kad su došli na granicu Mizije, htjeli su otići u Bitiniju, ali im Isusov Duh to nije dopustio. ⁸Tako su samo prošli kraj Mizije i stigli u Troadu. ⁹Te je noći Pavao imao viziju: vidio je pred sobom čovjeka iz pokrajine Makedonije kako stoji i moli: »Dođi k nama u Makedoniju! Pomozi nam!« ¹⁰Odmah nakon tog viđenja krenuli smo u Makedoniju. Zaključili smo da nas je Bog pozvao da i njima objavimo Radosnu vijest.

Lidijino obraćenje

¹¹Isplovili smo iz Troade ravno u Samotraku. Sljedećeg smo dana doplovili do Neapola, ¹²a odatle krenuli u Filipe, rimsku koloniju i ujedno najvažniji grad toga

dijela Makedonije. U njemu smo ostali nekoliko dana.

¹³U subotu smo izašli van gradskih vrata, na obalu rijeke. Mislili smo da ćemo tamo naći mjesto za molitvu. Skupile su se neke žene, a mi smo sjeli i počeli s njima razgovarati. ¹⁴Među njima nalazila se žena po imenu Lidija, prodavačica grimizne odjeće. Bila je iz grada Tija-tire i štovala je pravoga Boga. Slušala je što se govorilo, a Bog joj je otvorio srce da prihvati Pavlove riječi. ¹⁵Nakon što su se ona i svi njezini ukućani krstili, pozvala nas je u svoju kuću i rekla nam: »Ako smatrate da sam istinska Gospodinova vjernica, onda dođite i odsjednite u mojoj kući!« I nagovorila nas je da ostanemo kod nje.

Pavao i Sila u zatvoru

¹⁶Jednom kad smo išli na molitveno mjesto, susreli smo neku ropkinju koja je u sebi imala duha kojim je proricala budućnost. Na taj je način svojim gospodarima pribavljala mnogo novca. ¹⁷Ona je išla za Pavlom i za nama te vikala: »Ovi su ljudi sluge Svevišnjega Boga! Oni vam govore kako ćete se spasiti!« ¹⁸Danima je tako radila. Pavlu je to dozlogrdilo pa se okrenuo i naredio duhu: »U ime Isusa Krista, zapovijedam ti da izađeš iz nje!« Istoga trena duh je izašao iz nje.

¹⁹Kad su njezini gospodari vidjeli da im je propao izvor zarade, zgrabili su Pavla i Silu i odvukli ih na trg pred poglavare. ²⁰Izveli su ih pred upravitelje i rekli: »Ovi su ljudi Židovi i prave nered po gradu. ²¹Zagovaraju običaje, koje — po Zakonu — mi Rimljani ne možemo ni slijediti ni odobriti.« ²²A mnoštvo se pridružilo napadima na Pavla i Silu. Upravitelji su strgnuli s njih odjeću i naredili da ih išibaju. ²³Nakon što su ih okrutno išibali, bacili su ih u zatvor, a tamničaru su naredili da ih dobro čuva. ²⁴Budući da je dobio takvu zapovijed, tamničar ih je bacio u ćeliju u unutrašnjosti zatvora, a noge im stavio u klade.

²⁵Negdje oko ponoći Pavao i Sila su molili. Pjevali su i slavili Boga, a drugi zatvorenici su ih slušali. ²⁶Odjednom je nastao jak potres i zatvorski su se temelji uzdrмали. Sva su se zatvorska vrata otvorila i svim su zatvorenicima spali okovi. ²⁷Tamničar se probudio i vidio da su sva zatvorska vrata otvorena. Izvukao je mač i htio se ubiti jer je mislio da su zatvorenici pobjegli. ²⁸Ali Pavao je povikao: »Ne diži ruku na sebe, svi smo tu!«

²⁹Tamničar je naredio da donesu svjetiljke i pojurio unutra. Drhteći od straha, bacio se na koljena pred Pavla

i Silu. ³⁰Izveo ih je i rekao: »Gospodo, što moram učiniti da budem spašen?«

³¹Odgovorili su mu: »Vjeruj u Gospodina Isusa. Tako ćete i ti i svi tvoji ukućani biti spašeni.« ³²Iznijeli su mu Gospodnju poruku, kao i svima koji su živjeli u njegovoj kući. ³³Iako je bila duboka noć, tamničar je uzeo Pavla i Silu i oprao im rane. Odmah nakon toga on i svi njegovi ukućani su se krstili. ³⁴Tamničar je doveo Pavla i Silu svojoj kući i dao im jesti. Svi su bili sretni jer su sada vjerovali u Boga.

³⁵Kad je svanulo, upravitelji su poslali dužnosnike u zatvor s porukom: »Oslobodite te ljude!«

³⁶Tamničar je rekao Pavlu: »Upravitelji su poručili da vas pustim. Slobodni ste. Idite u miru!«

³⁷A Pavao je rekao dužnosnicima: »Javno su nas išibali, a nisu nam dokazali krivnju. Bacili su nas u zatvor, iako smo rimski građani. A sada nas žele tajno otpustiti. Neka nas sami dođu izvesti odavde!«

³⁸Dužnosnici su prenijeli Pavlove riječi upraviteljima. Kad su oni čuli da su Pavao i Sila rimski građani, uplašili su se. ³⁹Došli su k njima i ispričali im se. Zatim su ih izveli iz zatvora i zamolili da napuste grad. ⁴⁰Kad su Pavao i Sila izašli iz zatvora, otišli su Lidijinoj kući. Ondje su se vidjeli s vjernicima i ohrabрили ih, a zatim su napustili grad.

Pavao i Sila u Solunu

17 ¹Pavao i Sila prošli su kroz gradove Amfipol i Apoloniju te stigli u Solun. U tom gradu nalazila se židovska sinagoga ²i Pavao je, po svome običaju, otišao u nju. Sljedeće tri subote u njoj je raspravljao sa Židovima o Pismima. ³Objašnjavao im je i iznosio dokaze o tome da je Krist morao trpjeti i ustati iz mrtvih. Govorio im je: »Taj Isus o kojem vam govorim — on je Krist.« ⁴Neki od Židova uvidjeli su da je to istina i pridružili su se Pavlu i Sili. Pridružio im se i velik broj Grka koji su štovali pravoga Boga, kao i mnogo istaknutih žena. ⁵No Židovi, koji nisu povjerovali, postali su zavidni. Na trgu su okupili neke pokvarene ljude i izazvali pobunu u gradu. Stali su pred Jasonovu kuću i pokušali pronaći Pavla i Silu. Htjeli su ih izvesti pred narod. ⁶Budući da ih nisu našli, doveli su Jasona i neke druge vjernike pred gradske vlasti vičući: »Ovi ljudi stvaraju nevolje po čitavom svijetu, a sad su došli i k nama! ⁷A Jason ih je primio u svoju kuću. Svi oni rade protivno carskim odredbama: tvrde

da postoji drugi kralj, neki Isus.«

⁸Kad je narod to čuo, uznemirio se, a isto tako i gradske vlasti. ⁹Naredili su da Jason i ostali plate jamčevinu, a onda su ih pustili.

Pavao i Sila u Bereji

¹⁰Vjernici su iste noći poslali Pavla i Silu u grad Bereju. Kad su Pavao i Sila stigli onamo, otišli su u židovsku sinagogu. ¹¹Tu su Židovi bili plemenitiji od onih u Solunu i vrlo su spremno saslušali Pavlovu poruku. Svaki dan su proučavali Pisma da se uvjere govori li Pavao istinu. ¹²Mnogi su Židovi povjerovali, kao i mnogi istaknuti Grci — muškarci i žene. ¹³Židovi iz Soluna saznali su da Pavao objavljuje Božju riječ u Bereji, pa su i oni požurili onamo. Počeli su huškati narod i stvarati neprilike. ¹⁴Braća su odmah poslala Pavla prema obali, dok su Sila i Timotej ostali u Bereji. ¹⁵Oni koji su pratili Pavla otpratili su ga do Atene, a zatim su se vratili u Bereju. Po njima je Pavao poslao poruku Timoteju i Sili da mu se što prije pridruže.

Pavao u Ateni

¹⁶Dok je Pavao čekao Timoteja i Silu u Ateni, jako se uznemirio promatrajući kako je grad pun idola. ¹⁷Tako je u sinagogi počeo razgovarati sa Židovima i Grcima, štovateljima pravoga Boga. Svakodnevno je raspravljao i na trgu, sa svima koji bi se ondje zatekli. ¹⁸Neki epikurejski i stoički filozofi upustili su se u rasprave s njim.

Neki su se od njih pitali: »Što ovaj blebeće? Što želi reći?« Drugi su govorili: »Čini se da govori o nekim tuđim bogovima.« To su rekli jer im je Pavao prenosio Radosnu vijest o Isusu i njegovu uskrsnuću. ¹⁹Odveli su ga na sastanak vijeća, na Areopagu i upitali ga: »Možemo li znati kakvo je to novo učenje o kojem ti govoriš? ²⁰Puniš nam uši nekim čudnim tvrdnjama, pa bismo htjeli znati što one znače.« ²¹Atenjani, a i stranci koji su ondje živjeli, trošili su svo svoje vrijeme na slušanje ili pričanje priča i novotarija.

²²Pavao je tada ustao pred vijećem Areopaga i počeo govoriti: »Atenjani! Vidim da ste u svakom pogledu vrlo religiozni. ²³Dok sam hodao uokolo i promatrao predmete što ih štujete, naišao sam na žrtvenik s natpisom: 'Nepoznatom Bogu'. Ja vam upravo i nosim glas o tom Bogu kojega ne poznajete, a štujete ga. ²⁴On je Bog koji je stvorio svijet i sve na njemu. On je Gopodar neba

i zemlje i zato ne prebiva u hramovima koje je sagrađio čovjek. ²⁵On je taj koji daje svima život, dah i sve ostalo. On ne treba pomoć od ljudi, kao da bi mu nešto nedostajalo. ²⁶Od jednoga čovjeka stvorio je sve narode da nastane svu zemlju, i odredio im vrijeme i mjesto gdje će živjeti. ²⁷Učinio je to kako bi ga ljudi tražili, kako bi ispružili ruke prema njemu i pronašli ga. Ali on uistinu nije daleko ni od koga od nas. ²⁸U njemu živimo, hodamo i postojimo.' Kao što su i neki od vaših pjesnika rekli: 'Mi od njega potječemo.'

²⁹Budući da od njega potječemo, ne smijemo misliti da je Bog poput tvorevine od srebra, zlata ili kamena koju su načinile ljudska vještina i mašta. ³⁰Bog je u prošlosti prelazio preko tolikog neznanja, ali sada zapovijeda svim ljudima da se svi i svagdje obrate. ³¹On je odredio dan kad će pravedno suditi svijetu, preko čovjeka kojega je za to odredio. Podigao ga je iz mrtvih i time nam pružio dokaz za to.«

³²Kad su čuli za uskrsavanje od mrtvih, neki od okupljenih su se podsmjehnuli, dok su drugi rekli: »Drugi put ćeš nam pričati o tome.« ³³I Pavao je otišao od njih. ³⁴Neki su mu se pridružili i postali vjernici. Među njima je bio i Dionizije — član vijeća na Areopagu — žena po imenu Damara i još neki.

Pavao u Korintu

18 ¹Nakon toga Pavao je otišao iz Atene i uputio se u Korint. ²Ondje je sreo nekog Židova po imenu Akvila. On je bio rodom iz Ponta, a nedavno je došao iz Italije zajedno sa svojom ženom Priscilom. Oni su otišli iz Italije jer je car Klaudije naredio da svi Židovi napuste Rim. Pavao je otišao posjetiti Akvilu i Priscilu. ³Budući da se bavio istim zanatom kao i oni, izrađivanjem šatora, ostao je kod njih i radio s njima.

⁴Svake subote Pavao je govorio u sinagogi. Nastojao je privući k vjeri i Židove i Grke. ⁵Kad su Sila i Timotej stigli iz Makedonije, Pavao je svo svoje vrijeme posvetio propovijedanju Radosne vijesti. Uvjeravao je Židove da je Isus — Mesija. ⁶Kad su mu se Židovi suprotstavili i počeli ga vrijeđati, on je stresao prašinu sa svoje odjeće i rekao: »Sami ste krivi za svoju propast. Moja je savjest čista. Od sada idem k nežidovima.« ⁷I Pavao ih je ostavio i otišao u kuću čovjeka po imenu Ticije Just. On je štovao pravoga Boga, a njegova se kuća nalazila kraj sinagoge. ⁸Nadstojnik sinagoge zvao se Krisp.

On i svi njegovi ukućani povjerovali su u Gospodina. I mnogi drugi Korinćani koji su slušali Pavla povjerovali su i krstili se.

⁹Jedne noći Bog je rekao Pavlu u viziji: »Ne boj se, samo govori i nemoj prestati! ¹⁰Ja sam s tobom. Nitko te neće napasti i nanijeti ti zlo, jer mnogi ljudi u ovom gradu pripadaju meni.« ¹¹Pavao je ostao u Korintu godinu i pol i poučavao Korinćane Božjoj riječi.

Pavla dovode pred Galiona

¹²Dok je Galion bio prokonzul Ahaje, Židovi su jednodušno napali Pavla i odveli ga pred sud. ¹³Govorili su: »Ovaj čovjek nagovara narod da štuje Boga protivno Zakonu.«

¹⁴Upravo kad je Pavao htio progovoriti, Galion se obratio Židovima: »Ja bih strpljivo saslušao vas Židove da je riječ o nekom prijestupu ili ozbiljnom zločinu. ¹⁵Budući da su ovdje u pitanju riječi, imena i vaš vlastiti Zakon, sreditite to sami; ja ne želim suditi u tim pitanjima.« ¹⁶I istjerao ih je iz sudnice.

¹⁷Oni su zgrabili nadstojnika sinagoge Sostena i počeli ga tući ispred sudnice. A Galion nije uopće mario za to.

Pavlov povratak u Antiohiju

¹⁸Pavao je ostao u Korintu još mnogo dana, a zatim se oprostio od braće i otplovio u Siriju. S njim su pošli i Priscila i Akvila. U Kenhrejima je Pavao ošišao kosu da ispuni zavjet koji je dao Bogu. ¹⁹Kad su stigli u Efez, Pavao je ostavio Priscilu i Akvilu. Otišao je u sinagogu i počeo raspravljati sa Židovima. ²⁰Kad su ga oni zamolili da još ostane kod njih, nije pristao. ²¹Ali im je na odlasku rekao: »Ako Bog to želi, vratit ću se k vama.« I isplovio je iz Efeza.

²²Kad je stigao u Cezareju, otišao je u Jeruzalem pozdraviti tamošnju crkvu. Nakon toga uputio se u Antiohiju ²³i zadržao se ondje neko vrijeme. Zatim je putovao po Galaciji i Frigiji te učvršćivao sve Isusove učenike.

Apolon u Efezu i Ahaji (Korintu)

²⁴A u Efez je stigao Židov po imenu Apolon. On je bio učen čovjek iz Aleksandrije koji je dobro poznao Pisma. ²⁵Bio je poučen o putu Gospodnjem. Gorljivo je govorio i ispravno učio o Isusu, iako je znao samo za Ivanovo krštenje. ²⁶On je počeo hrabro govoriti u sinagogi.

Kad su ga čuli Priscila i Akvila, pozvali su ga svojoj kući i izložili mu pomnije Božji put. ²⁷Kad je Apolon odlučio otići u Ahaju, braća su ga podržala i napisala vjernicima u Ahaji da ga lijepo prime. Kad je stigao onamo, puno je pomagao onima koji su po Božjoj milosti postali vjernici. ²⁸U javnim je raspravama snažno pobijao Židove, dokazujući na temelju Pisma da je Isus — Mesija.

Pavao u Efezu

19 ¹Dok se Apolon nalazio u Korintu, Pavao je putovao po unutrašnjosti i stigao do Efeza. Ondje je naišao na neke vjernike pa ²ih upitao: »Jeste li primili Duh Svetoga kad ste povjerovali?«

Oni su mu odgovorili: »Nismo ni čuli da postoji Duh Sveti.«

³»Kakvim ste onda krštenjem kršteni?«, upitao ih je.

Odgovorili su mu: »Ivanovim krštenjem.«

⁴»Ivan je krstio ljude u znak njihova obraćenja — rekao im je Pavao — Ivan je govorio narodu da vjeruju u onoga koji dolazi poslije njega, to jest u Isusa.«

⁵Kad su to čuli, krstili su se u ime Gospodina Isusa.

⁶Kad je Pavao položio svoje ruke na njih, na svakoga od njih sišao je Duh Sveti. Oni su tada počeli govoriti drugim jezicima i proricati. ⁷Sveukupno ih je bilo dvanaest muškaraca.

⁸Pavao je zatim otišao u sinagogu. Ondje je tri mjeseca hrabro govorio i raspravljao sa Židovima. Uvjerao ih je da prihvate Božje kraljevstvo. ⁹Ali neki od njih su bili tvrdoglavi i odbili povjerovati. Govorili su loše o Božjem putu. Zato ih je Pavao napustio. Sa sobom je poveo Isusove učenike i svakoga je dana u školi nekog čovjeka, koji se zvao Tiran, držao rasprave. ¹⁰To je trajalo dvije godine, pa su tako svi stanovnici Azije, i Židovi i nežidovi, čuli riječ Gospodnju.

Skevini sinovi

¹¹Bog je preko Pavla činio izvanredna čuda. ¹²Ljudi su čak bolesnicima donosili rupčiće i rupce koje je Pavao bio upotrebljavao, a bolesni su tada ozdravljali i zli duhovi izlazili iz njih.

¹³Tamo su bili i neki Židovi koji su pokušavali istjerivati zle duhove izgovaranjem imena Gospodina Isusa. Govorili su: »Zapovijedam ti u ime Isusa o kojem Pavao propovijeda!« ¹⁴To su radila sedmorica sinova nekoga židovskog visokog svećenika koji se zvao Skeva.

¹⁵A jednom im je zao duh odgovorio: »Ja znam tko je Isus i poznajem Pavla, a tko ste vi?«

¹⁶Tada je čovjek u kojem se nalazio zao duh skočio na njih, svladao ih i pretukao. Tako su oni goli i izranjeni pobjegli iz kuće. ¹⁷Za to su saznali svi Židovi i Grci koji su živjeli u Efezu i sve ih je obuzeo strah. A ime Gospodina Isusa još se više veličalo. ¹⁸Mnogi koji su povjerovali došli su i otvoreno priznavali svoja zla djela. ¹⁹Mnogi koji su se bavili vraćanjem skupili su svoje knjige i pred svima ih spalili. Izračunato je da je vrijednost tih knjiga iznosila pedeset tisuća srebrnjaka. ²⁰Tako se riječ Gospodnja silno širila na sve strane i sve je više ljudi vjerovalo u nju.

Pavao se sprema na put

²¹Nakon ovih događaja, Pavao se odlučio uputiti u Jeruzalem kroz Makedoniju i Ahaju. Rekao je: »Nakon Jeruzalema moram posjetiti i Rim.« ²²I poslao je dvojicu svojih pomoćnika, Timoteja i Erasta, u Makedoniju, a sâm je proveo neko vrijeme u Aziji.

Nemiri u Efezu

²³Nekako u to vrijeme u Efezu je došlo do velikog nemira zbog Puta. ²⁴Ondje je živio neki čovjek po imenu Demetrije koji je radio sa srebrom. Izrađivao je male srebrne hramove božice Artemide što je takvim zanatlijama donosilo priličnu zaradu. ²⁵Sve ih je sazvaio, zajedno s radnicima srodnih zanata, i rekao im: »Ljudi, vi znate da dobro zarađujemo ovim poslom. ²⁶I sami čujete i vidite da je taj Pavao pridobio i preobratio mnogo ljudi, ne samo u Efezu, nego gotovo i u cijeloj azijskoj pokrajini. On tvrdi da bogovi izrađeni ljudskom rukom nisu pravi bogovi. ²⁷Postoji opasnost da ovaj naš zanat dođe na loš glas i ne samo to već bi i hram velike božice Artemide mogao izgubiti svoj značaj. Artemida je božica koju štuje cijela Azija i svijet, a postoji opasnost da i ona izgubi svoju slavu.«

²⁸Kad su to čuli, obuzeo ih je bijes i počeli su vikati: »Velika je efeška Artemida!« ²⁹Tada se cijeli grad uznemirio. Zgrabili su Gaja i Aristarha, dvojicu Makedonaca koji su pratili Pavla i svi su se strčali u amfiteatar. ³⁰Pavao je htio izaći pred okupljeni narod, ali mu Gospodinovi sljedbenici to nisu dali. ³¹Neki ljudi na vlasti u pokrajini bili su Pavlovi prijatelji. Poslali su mu poruku i zamolili ga da ne ide u amfiteatar. ³²Ondje su jedni vikali

jedno, drugi drugo, a cijeli je skup bio u neredu. Većina njih nije ni znala zašto su se okupili. ³³Židovi su gurnuli Aleksandra da stane pred ljude, a oni su mu govorili što da radi. Aleksandar je rukom zamolio za pozornost i pokušao objasniti što se događa. ³⁴Kad su shvatili da je on Židov, dva su sata vikali kao jedan: »Živjela velika efeška Artemida!«

³⁵Gradski je pisar umirio gomilu i rekao: »Efežani! Postoji li itko na svijetu tko ne zna da je Efez čuvar hrama velike Artemide i njezina kipa koji je pao s neba? ³⁶To nitko ne može poreći. Ono što trebamo učiniti jest da ostanemo mirni i ne činimo ništa nepromišljeno. ³⁷Dovukli ste ova dva čovjeka ovamo, iako nisu ni opljačkali hram niti su govorili protiv naše božice. ³⁸Ako Demetrije i njegovi obrtnici imaju kakvu tužbu protiv koga, vrata sudnice su otvorena i prokonzuli su ondje. Neka strane same podignu tužbu jedna protiv druge. ³⁹A ako imate još što za raspravu, morat ćete pričekati s tim do redovnoga skupa. ⁴⁰Kako sada stvari stoje, postoji opasnost da zbog ovog danas budemo optuženi za pobunu. Ni na koji način ne možemo opravdati ovaj metež, jer nema razloga za ovaj sastanak.« ⁴¹Kad je to rekao, gradski je pisar raspustio skup.

Pavao u Makedoniji i Grčkoj

20 ¹Kad se metež stišao, Pavao je poslao po sljedbenike. Nakon što ih je ohrabrio, oprostio se s njima i krenuo u Makedoniju. ²Putovao je tim područjima i mnogim riječima hrabrio učenike. Zatim je stigao u Grčku i ostao ondje tri mjeseca. ³Baš kad je trebao isploviti prema Siriji, Židovi su skovali urotu protiv njega i on je odlučio vratiti se preko Makedonije. ⁴Pratili su ga Sopater, Pirov sin iz Bereje, Aristarh i Sekund iz Soluna, Gaj iz Derbe, Timotej te Tihik i Trofim iz Azije. ⁵Oni su krenuli prije nas i dočekali nas u Troadi. ⁶Mi smo pak isplovili iz Filipa nakon dana beskvasnih kruhova. Pet dana kasnije pridružili smo im se u Troadi. Ondje smo ostali sedam dana.

Pavlov zadnji posjet Troji

⁷Prvoga dana u tjednu sastali smo se zajedno da lomimo kruh,¹ a Pavao je govorio okupljenima. Budući

¹**20,7 lomiti kruh** Izraz koji može značiti jednostavno »uzimati obrok«, no ovdje vjerojatno znači »zajedno jesti Gospodnju večeru.«

da je sutradan namjeravao otputovati, nastavio je govoriti do ponoći. ⁸U sobi na katu, gdje smo se skupili, bilo je mnogo svjetiljaka. ⁹Neki mladić po imenu Eutih sjedio je na prozoru. Budući da se Pavlov govor odužio, mladiću se silno pripivalo. San ga je potpuno svladao i pao je s trećega kata. Kad su ga podigli bio je mrtav. ¹⁰Pavao je sišao, kleknuo do mladića, zagrlio ga i rekao: »Ne uznemirujte se, živ je.« ¹¹Zatim je otišao gore, prelomio kruh i jeo. Dugo im je govorio, sve do zore, a onda je otišao. ¹²Mladić je odnesen kući živ i svi su bili silno utješeni.

Putovanje do Mileta

¹³Mi smo se pak ukricali na brod i otplovili u Asos, gdje se i Pavao trebao ukrcati. Odlučio je tako jer je do Asosa htio ići pješice. ¹⁴Kad smo se našli s njim u Asosu, uzeli smo ga na brod i isplovili za Mitilenu. ¹⁵Sutradan smo isplovili iz Mitilene i stigli u blizinu otoka Hiosa. Drugi dan smo stigli do otoka Samosa, a dan nakon toga i u Milet. ¹⁶Pavao je već odlučio da se ne zaustavljamo u Efezu, kako se ne bi zadržavao u Aziji. Žurio se da, ako je moguće, stignemo u Jeruzalem na dan Pedesetnice.

Pavao govori u Efezu

¹⁷Iz Mileta je javio efeškim crkvenim starješinama da dođu k njemu. ¹⁸Kad su stigli, rekao im je: »Vi znate kako sam živio cijelo vrijeme dok sam bio s vama, od prvoga dana kad sam stigao u Aziju. ¹⁹Sa svom poniznošću i u suzama služio sam Gospodinu. Prošao sam kroz mnoge nevolje koje su me snašle zbog židovskih urota. ²⁰Vi znate da se nisam ustručavao govoriti što god je bilo za vaše dobro. Poučavao sam vas javno i po vašim kućama. ²¹I Židovima i Grcima govorio sam o vjeri u našega Gospodina Isusa. Opominjao sam ih da obrate svoja srca, vrate se Bogu i da polože vjeru u našega Gospodina Isusa. ²²Ali sada, poslušán Duhu Svetom, na putu sam u Jeruzalem. Idem tamo i ne znam što će mi se dogoditi. ²³Znam samo da mi u svakom gradu Duh Sveti jamči da me čeka zatočenje i nevolje. ²⁴Ali meni nije ni najmanje stalo do života. Stalo mi je samo da dovršim svoj posao i zadatak koji mi je predao Gospodin Isus — da širim Radosnu vijest o Božjoj milosti.

²⁵Sada znam da me nitko od vas više neće vidjeti. Bio sam s vama i govorio vam o Božjem kraljevstvu. ²⁶Zato

vam danas svečano izjavljujem: nevin sam ako tko od vas propadne, ²⁷jer sam vam prenio cjelokupnu Božju volju. ²⁸Pazite na sebe i na sve koje vam je Duh Sveti povjerio na brigu. Vi ste pastiri, a oni su vaše stado — Božja Crkva, koju je Bog kupio vlastitom krvlju. ²⁹Znam da će nakon moga odlaska među vas doći krvoločni vuci. Oni neće poštediti stado. ³⁰Čak i među vama bit će nekih koji će izvrtati istinu kako bi učenike odvucli za sobom. ³¹Zato se čuvajte! Sjetite se da sam vas ja tri godine neprestano, danju i noću, u suzama opominjao.

³²A sada vas povjeravam Bogu i poruci o njegovoj milosti. Pouzdajem se da će vas ona ojačati i obdariti blagoslovima, kao i sve one koji su postali Božji sveti. ³³Ja nisam žudio ni za čijim srebrom, zlatom ili skupom odjećom. ³⁴Sami znate da sam se vlastitim rukama pobrinuo za svoje potrebe i potrebe onih koji su bili sa mnom. ³⁵U svakoj prilici isticao sam vam da ustrajnim radom moramo pomagati onima koji su slabi. Učio sam vas da pamtite što je sâm Gospodin Isus rekao: 'Blagoslovljenije je davati nego primati.'[»]

³⁶Kada je ovo rekao, Pavao je kleknuo zajedno sa svima i pomolio se. ³⁷⁻³⁸Tada su svi briznuli u plač i počeli su grliti i ljubiti Pavla, ožalošćeni jer im je rekao da ga više neće vidjeti. A zatim su ga otpratili na brod.

Pavao ide u Jeruzalem

21 ¹Nakon što smo se rastali sa starješinama, isplovili smo ravno za otok Kos. Sutradan smo pristali na Rod, a odatle smo krenuli za Pataru. ²Našli smo brod koji je išao u Feniciju, ukrcali se i isplovili. ³Kad smo stigli nadomak Cipru, ostavili smo ga s naše lijeve strane i nastavili ploviti prema Siriji. Pristali smo u Tiru, jer je brod ondje trebao iskrcati teret. ⁴U Tiru smo susreli Gospodinove sljedbenike i ostali s njima sedam dana. Oni su, upozoreni od Duha Svetoga, rekli Pavlu da ne ide u Jeruzalem. ⁵No kad se naš boravak ondje približio kraju, nastavili smo put. Svi sljedbenici su nas, zajedno sa ženama i djecom, otpratili izvan grada. Na obali smo kleknuli i pomolili se. ⁶Oprostili smo se s njima i ukrcali na brod, a oni su se vratili svojim kućama.

⁷Iz Tira smo nastavili put i pristali u Ptolemaidu. Pozdravili smo tamošnje sljedbenike i ostali s njima jedan dan. ⁸Sljedećeg dana isplovili smo i stigli u Ceza-reju. Otišli smo k Filipu i odsjeli kod njega. Filip je bio posvećen pronošenju Radosne vijesti. On je bio jedan od

sedmorice⁷ 9i imao je četiri neudane kćeri koje su imale proročki dar. ¹⁰Bili smo tamo nekoliko dana, a onda je iz Judeje došao neki prorok po imenu Agab. ¹¹Došao je k nama, uzeo Pavlov remen, svezao njime svoje ruke i noge i rekao: »Evo što Duh Sveti kaže: 'Ovako će Židovi u Jeruzalemu svezati čovjeka komu pripada ovaj remen i predati ga nežidovima u ruke.'«

¹²Kad smo to čuli, i mi i tamošnji sljedbenici počeli smo preklinjati Pavla neka ne ide u Jeruzalem. ¹³Pavao nam je odgovorio: »Što to radite? Zašto plaćete i slamate mi srce? Ja sam spreman da me u Jeruzalemu ne samo svežu nego i ubiju radi imena Gospodina Isusa.«

¹⁴Budući da se nije dao uvjeriti, prestali smo ga moliti. »Neka bude kako Gospodin hoće«, rekli smo.

¹⁵Nakon toga spremili smo se i krenuli u Jeruzalem. ¹⁶Neki od sljedbenika iz Cezareje pošli su s nama. Odveli su nas k čovjeku koji se zvao Mnason i kod kojega smo trebali odsjesti. On je bio Cipranin i jedan od prvih Isusovih učenika.

Pavao posjećuje Jakova

¹⁷Kad smo stigli u Jeruzalem, vjernici su nas spremno primili. ¹⁸Sutradan je Pavao pošao s nama posjetiti Jakova. Kod njega su se skupili i svi starješine. ¹⁹Pavao ih je pozdravio i potanko ih izvijestio o svemu što je Bog kroz njegovu službu učinio među nežidovskim narodima. ²⁰Kad su saslušali Pavla, dali su hvalu Bogu, a Pavlu su rekli: »Brate, vidiš kako je na tisuće Židova povjerovalo, a svi oni revno slijede Zakon. ²¹Oni su čuli da ti učiš sve Židove koji žive među nežidovskim narodima da ostave Mojsijevo učenje. Čuli su kako im govoriš da ne obrezuju svoju djecu niti da slijede naše običaje. ²²Što onda da radimo? Oni će sigurno saznati da si došao. ²³Napravi onako kako ti kažemo. S nama su četiri čovjeka koja su se zavjetovala Bogu. ²⁴Uzmi ih sa sobom, pristupi zajedno s njima obrednom pranju i plati njihove troškove obreda pa da mogu obrijati glave. Tada će svatko znati da ono što su čuli o tebi nije istina i da ti poštuješ Zakon. ²⁵A što se tiče nežidovskih vjernika, poslali smo im pismo. U njemu smo im preporučili sljedeće:

⁷21,8 *sedmorica* Muškarci odabrani kao posebni pomoćnici. Vidi Dj 6,1–6.

Ne jedite hranu prinesenu idolima i meso u kojem još ima krvi!

Ne jedite zadavljene životinje!

Ne upuštajte se u bludnost!«

Pavlovo uhićenje

²⁶Pavao je poveo tu četvoricu sa sobom i sutradan je zajedno s njima pristupio obrednom pranju. Nakon toga otišao je u Hram objaviti kad će završiti dani obrednoga pranja i kada se trebaju prinijeti žrtve za svakoga od njih.

²⁷Kad se sedam dana obrednoga pranja približavalo kraju, neki Židovi iz Azije ugledali su Pavla u Hramu. Uzbunili su cijelo mnoštvo i uhvatili Pavla ²⁸te su vikali: »Izraelci, pomozite! To je onaj čovjek koji ljude širom svijeta uči stvarima koje su u suprotnosti s Mojsijevim zakonom. On govori protiv našega naroda i ovoga mjesta. Sad je čak i nežidove doveo u Hram i oskvrnuo ovo sveto mjesto.« ²⁹Rekli su to jer su vidjeli Efežanina Trofima s Pavlom u gradu, pa su pretpostavili da ga je Pavao doveo u Hram.

³⁰Cijeli je grad bio u metežu. Ljudi su se ustrčali, zgrabili Pavla i odvukli ga iz Hrama. Istoga trena za njima su se zatvorila hramska vrata. ³¹Pokušali su ga ubiti, a tada je zapovjedniku rimskoga puka stigla vijest o neredima u Jeruzalemu. ³²On je odmah poveo sa sobom neke vojnike i časnike te se brzo uputio k narodu. Kad su Židovi ugledali zapovjednika i vojnike, prestali su tući Pavla. ³³Tada je zapovjednik pristupio Pavlu, uhitio ga i zapovjedio da ga vežu dvama lancima. Nakon toga upitao je ljude tko je Pavao i što je učinio, na što su jedni počeli vikati jedno, a drugi drugo. ³⁴U svoj toj zbrci zapovjednik nije mogao ustanoviti što je istina, pa je zapovjedio da Pavla odvedu u vojarnu. ³⁵Kad se Pavao približio stubama, vojnici su ga morali ponijeti na rukama da ga zaštite od nasilne gomile ³⁶koja ih je slijedila i vikala za njima: »Ubijte ga!«

³⁷Baš kad su se spremali odvesti ga u vojarnu, Pavao je rekao zapovjedniku: »Smijem li vam se obratiti?«

Zapovjednik je rekao: »O, pa ti znaš grčki! ³⁸Ti onda nisi onaj Egipćanin koji je prije nekog vremena započeo pobunu i poveo sa sobom u pustinju četiri tisuće razbojnika?«

³⁹Pavao je odgovorio: »Ja sam Židov iz Tarza, građanin znamenitoga grada u Ciliciji. Molim vas, dopustite mi

da se obratim narodu!«

⁴⁰I zapovjednik mu je dopustio. Pavao je stao na stubu i rukom dao znak da želi govoriti. Narod se stišao i Pavao je počeo govoriti na aramejskom jeziku.

Pavao se obraća narodu

22 ¹»Braćo i oci, poslušajte što imam reći pred vama u svoju obranu!« ²Kad su čuli da im se obratio na aramejskom, još su se više stišali. Tada je Pavao rekao: ³»Ja sam Židov. Rođen sam u Tarzu u Ciliciji, ali sam odrastao u ovom gradu. Bio sam Gamalielov učenik i on me potanko poučio Zakonu naših predaka. Revno sam služio Bogu, kao što to i vi danas činite. ⁴Progonio sam i ubijao one koji su slijedili Put, uhićivao muškarce i žene i odvodio ih u zatvor. ⁵O tome mogu posvjedočiti veliki svećenik i starješinsko vijeće. Od njih sam primio pisma za našu židovsku braću u Damasku. Otišao sam onamo da uhitim Isusove sljedbenike i privedem ih u Jeruzalem da budu kažnjeni.«

Pavao govori o svom obraćenju

⁶»Kad sam već bio blizu Damaska, negdje oko podne, odjednom je oko mene zasjalo jako svjetlo s neba. ⁷Pao sam na zemlju i začuo glas koji mi je rekao: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?' ⁸Ja sam upitao: 'Gospodine, tko si ti?', a glas mi je odgovorio: 'Ja sam Isus iz Nazareta kojega ti progoniš.' ⁹Oni koji su bili sa mnom vidjeli su svjetlo, ali nisu čuli glas koji mi je govorio. ¹⁰Ja sam upitao: 'Što da radim, Gospodine?' A Gospodin mi je rekao: 'Ustani i idi u Damask! Tamo će ti biti rečeno sve što ti je određeno da učiniš.' ¹¹Budući da je svjetlost bila toliko jaka da sam oslijepio, moji su me suputnici, vodeći za ruku, odveli u Damask.

¹²Tamo se nalazio čovjek po imenu Ananija¹, vjeran vršilac Zakona. Njega su cijenili svi tamošnji Židovi. ¹³On mi je pristupio, stao kraj mene i rekao: 'Brate Savle, progledaj!' Istoga trena progledao sam i ugledao Ananiju. ¹⁴On mi je rekao: 'Bog naših predaka izabrao te je da upoznaš njegovu volju. Izabrao te je da vidiš njegova Pravednika i čuješ glas iz njegovih usta. ¹⁵Ti ćeš svim ljudima govoriti o njemu i o tome što si vidio i čuo. ¹⁶A sada, ne čekaj ni trena! Ustani i krsti se! Operi se od svojih grijeha, zazivajući njegovo ime.'

¹**22,12 Ananija** U Djelima postoje tri čovjeka toga imena; vidi Dj 5,1 i 23,2 za drugu dvojicu.

¹⁷Kad sam se vratio u Jeruzalem, otišao sam u Hram. Dok sam ondje molio, imao sam viđenje. ¹⁸Ugledao sam Isusa kako mi govori: 'Smjesta otidi iz Jeruzalema, jer njegovi stanovnici neće prihvatiti ono što im namjeravaš govoriti o meni.' ¹⁹Ja sam odgovorio: 'Gospodine, ovdašnji ljudi znaju da sam išao od sinagoge do sinagoge i hvatao i tukao one koji vjeruju u tebe. ²⁰Znaju i da sam bio prisutan kad su ubili Stjepana, tvoga svjedoka. Ja sam stajao ondje i to odobravao. Čak sam čuvao odjeću onima koji su ga ubijali.' ²¹Isus mi je na to rekao: 'Idi! Poslat ću te daleko, k nežidovskim narodima.'«

²²Židovi su slušali Pavla sve dok nije izgovorio te riječi, a tada su počeli vikati: »Uklonite ovoga čovjeka s lica zemlje! On ne zaslužuje da živi.« ²³Dok su tako vikali, trgali su sa sebe odjeću i bacali prašinu u zrak. ²⁴A zapovjednik je naredio da Pavla odvedu u vojarnu. Zapovjedio je da ga bičuju kako bi saznali zašto su Židovi tako vikali protiv njega. ²⁵A kad su ga počeli vezati za bičevanje, Pavao se obratio časniku koji je ondje stajao: »Je li po Zakonu dopušteno bičevati rimskoga građanina kojemu nije dokazana nikakva krivnja?«

²⁶Kad je časnik to čuo, otišao je zapovjedniku i rekao mu: »Što to radite? Pa ovaj čovjek je rimski građanin!«

²⁷Zapovjednik je prišao Pavlu i upitao ga: »Reci mi, jesi li ti stvarno rimski građanin?«

Pavao je rekao: »Jesam.«

²⁸Zapovjednik je odgovorio: »Ja sam morao puno platiti da steknem rimsko građanstvo.«

Pavao je rekao: »A ja sam se s njime rodio.«

²⁹Vojnici koji su se spremali da ispituju Pavla odmah su odstupili. I zapovjednik se uplašio kad je uvidio da je Pavao rimski građanin, a da ga je on stavio u lance.

Pavao govori židovskim vođama

³⁰Sutradan je zapovjednik htio doznati za što Židovi optužuju Pavla pa mu je skinuo lance. A visokim svećenicima i cijelom židovskom Velikom vijeću naredio je da se sastanu. Tada je izveo Pavla i doveo ga pred njih.

23 ¹Pavao je upravio pogled u članove Vijeća i rekao: »Braćo, do današnjega dana živim čiste savjesti pred Bogom.« ²Na te je riječi veliki svećenik Ananija naredio onima koji su stajali kraj Pavla da ga udare po ustima. ³A Pavao je rekao Ananiji: »Tebe će udariti Bog, okrečeni zide! Sjediš ovdje i sudiš mi prema Zakonu, a protivno njemu naređuješ da me udaraju!«

⁴Oni koji su stajali kraj Pavla rekli su: »Kako se usuđuješ vrijeđati Božjega velikog svećenika!«

⁵Pavao je odgovorio: »Braćo, nisam znao da je on veliki svećenik. Pa piše: 'Ne govori pogrdno o vladaru svoga naroda.'¹«

⁶Kad je Pavao shvatio da su neki članovi Vijeća saduceji, a neki farizeji, povikao je: »Braćo, ja sam farizej. I moj je otac bio farizej. Ovdje mi se sudi zbog moje nade u uskrsnuće od mrtvih.«

⁷Čim je to rekao, nastala je prepirka između farizeja i saduceja i Vijeće se podijelilo na dva tabora. ⁸Saduceji tvrde da nema uskrsnuća i da ne postoje ni anđeli, ni duhovi, a farizeji sve to priznaju. ⁹Nastao je silan metež. Neki učitelji Zakona iz stranke farizeja digli su se na noge i čvrsto izjavili: »Mi ne nalazimo nikakve krivnje na tom čovjeku. Možda mu je zaista govorio neki duh ili anđeo.«

¹⁰Prepirka je postala vrlo žestoka, pa se zapovjednik uplašio da će Židovi rastrgati Pavla. Stoga je zapovjedio vojnicima da siđu među ljude, izvuku Pavla i odvedu ga u vojarnu.

¹¹Sljedeće noći, Gospodin je došao k Pavlu i rekao mu: »Samo hrabro, ovako kako si svjedočio za mene ovdje u Jeruzalemu, tako trebaš učiniti i u Rimu.«

¹²Kad se razdanilo, Židovi su skovali urotu. Zakleli su se, uz zaziv prokletstva na sebe, da neće ni jesti ni piti sve dok ne ubiju Pavla. ¹³Bilo ih je više od četrdeset koji su sudjelovali u toj uroti. ¹⁴Oni su otišli glavnim svećenicima i starješinama te im rekli: »Čvrsto smo se zakleli, uz zaziv prokletstva na sebe, da nećemo ništa jesti sve dok ne ubijemo Pavla. ¹⁵A vi sada, zajedno s Vijećem, zatražite od zapovjednika da dovede Pavla k vama. Recite mu da želite podrobnije ispitati njegov slučaj. Mi smo ga spremni ubiti dok je još na putu.«

¹⁶No, sin Pavlove sestre saznao je za zasjedu. Uputio se u vojarnu i obavijestio Pavla. ¹⁷Pavao je pozvao jednoga od časnika i rekao mu: »Odvedi ovoga mladića k zapovjedniku! Ima mu nešto priopćiti.« ¹⁸Časnik je odveo mladića k zapovjedniku i rekao mu: »Zatvorenik Pavao pozvao me i zamolio da ti dovedem ovoga mladića jer ti ima nešto priopćiti.«

¹⁹Zapovjednik je uzeo mladića za ruku, poveo ga u stranu i rekao: »Što mi imaš reći?«

²⁰Mladić je odgovorio: »Židovi su se dogovorili da te zamole da dovedeš Pavla sutra pred Vijeće. Izlika će im biti da ga žele podrobnije ispitati. ²¹To nije istina, više od njih četrdeset čeka Pavla u zasjedi. Zakleli su se da neće ni jesti ni piti sve dok ga ne ubiju. Oni su spremni, samo čekaju tvoj pristanak.«

²²Zapovjednik je otpustio mladića i naredio mu: »Ne govori nikomu da si me obavijestio o ovome.«

Pavla šalju u Cezareju

²³Zatim je pozvao dva časnika i rekao im: »Do devet sati navečer pripremite dvjesto vojnika za put u Cezareju. Pripremite i sedamdeset konjanika i dvjesto strijelaca. ²⁴Pripremite Pavlu konje za put i dovedite ga upravitelju Feliksu živa i zdrava.« ²⁵Zapovjednik je napisao i pismo u kojem je stajalo:

²⁶»Klaudije Lizija upućuje pozdrave preuzvišenom upravitelju Feliksu.

²⁷Ovoga čovjeka Židovi su uhvatili i namjeravali ga ubiti. Kad sam saznao da je on rimski građanin, sa svojim sam ga vojnicima izbavio iz njihovih ruku. ²⁸Htio sam doznati za što ga optužuju, pa sam ga doveo pred njihovo Vijeće. ²⁹Saznao sam da ga optužuju zbog nekih spornih pitanja u vezi s njihovim Zakonom, no te optužbe ne zahtijevaju smrtnu kaznu ili zatvor. ³⁰Kad sam saznao da je skovana urota protiv njega, smjesta sam ga poslao k tebi. Naredio sam, također, da se oni koji ga optužuju obrate tebi i iznesu svoje optužbe.«

³¹Vojnici su izvršili sve zapovijedi. Noću su uzeli Pavla iz pritvora i odveli ga u Antipatridu. ³²Sutradan su konjanike uputili dalje s Pavlom, a ostali su se vratili u vojarnu. ³³Kad su stigli u Cezareju, uručili su upravitelju pismo i izručili mu Pavla. ³⁴Kad je upravitelj pročitao pismo, upitao je Pavla iz koje je pokrajine. Kad je saznao da je iz Cilicije, ³⁵rekao je: »Saslušat ću tvoj slučaj kad stignu tvoji tužitelji.« Zapovjedio je da ga čuvaju pod stražom u Herodovoj palači.

Židovi optužuju Pavla

24 ¹Pet dana nakon toga, veliki svećenik Ananija uputio se u Cezareju s nekim starješinama i odvjetnikom koji se zvao Tertul. Oni su iznijeli upravitelju svoje optužbe protiv Pavla.

²⁻³Pavao je pozvan unutra i Tertul je počeo iznositi optužbe pred Feliksom govoreći: »Preuzvišeni Felikse,

zahvaljujući tebi mi uživamo mir i zahvaljujući tvojoj mudrosti u našoj su zemlji provedene nužne reforme. Uvijek i na svaki način mi to primamo s velikom zahvalnošću. ⁴Ne želimo ti oduzimati vrijeme, ali bismo te zamolili da nas kratko saslušаш. ⁵Ovaj čovjek stvara nam nevolje. Diže pobune među Židovima širom svijeta i vođa je nazarejske sljedbe. ⁶⁻⁸On je pokušao oskrvniti i naš Hram, ali smo ga u tome spriječili. Ako ga ispitaš, i sam ćeš se uvjeriti što je istina u vezi s tim za što ga optužujemo.«¹ ⁹A ostali Židovi složili su se s njegovim riječima. Tvrdili su da je istina sve što je Tertul rekao.

¹⁰Kad je upravitelj kretnjom dao znak Pavlu da može govoriti, Pavao je otpočeo: »Znam da si već mnogo godina sudac ovom narodu i zato mi je drago što se mogu braniti pred tobom. ¹¹Kao što se možeš uvjeriti, nije prošlo više od dvanaest dana otkako sam krenuo u Jeruzalem pokloniti se Bogu. ¹²Ovi me ljudi nisu zatekli da se s ikim prepirem u Hramu, da dižem ljude na pobunu, bilo u sinagogama, bilo igdje drugdje u gradu. ¹³Oni ne mogu pred tobom dokazati ove optužbe protiv mene. ¹⁴Ali priznat ću ti: ja štujem Boga naših predaka i slijedim Put, koji oni nazivaju sljedbom. Vjerujem u sve što piše u Zakonu i Prorocima. ¹⁵Isto tako, s ovim ljudima dijelim istu nadu da će Bog podići iz mrtvih i pravedne i nepravedne. ¹⁶Zato dajem sve od sebe da uvijek imam čistu savjest i pred Bogom i pred ljudima.

¹⁷Nisam već godinama bio u Jeruzalemu, a sad sam došao da svom narodu donesem darove za siromašne i da prinesem žrtve. ¹⁸Upravo sam završio obred pranja u Hramu kad su me pronašli. Nije bilo nikakve gužve oko mene i nikakva nemira. ¹⁹Neki Židovi iz Azije bili su tamo, pa bi i oni trebali doći ovdje da svjedoče pred tobom i optužuju me, ako imaju što protiv mene. ²⁰Ja sam stao i pred Vijeće u Jeruzalemu. Neka ovi što su ovdje kažu je li mi ono dokazalo ikakvu krivicu. ²¹Osim ako se ne radi o jednoj stvari koju sam viknuo dok sam stajao među njima: 'Vi mi danas sudite zbog toga što vjerujem u uskrsnuće mrtvih!'«

²²Tada je Feliks, koji je bio dobro upoznat s Putom,

¹24,6-8 Nakon »ali mi smo ga spriječili« neki grčki rukopisi dodaju 6b-8a: »I htjeli smo mu suditi po našem Zakonu, ali zapovjednik Lizija je došao, oteo nam ga iz ruku i zapovjedio njegovim tužiteljima da se obrate tebi.«

prekinuo saslušanje i rekao: »Kada dođe zapovjednik Lizija, donijet ću odluku o vašem slučaju.«²³I naredio je časniku da Pavla stavi pod stražu, ali da uživa određene olakšice. Naredio mu je i da ne zabranjuje Pavlovim prijateljima da ga posjećuju i brinu se o njemu.

Pavao govori Feliksu i njegovoj ženi

²⁴Nakon nekoliko dana Feliks je došao zajedno sa svojom ženom Druzilom, koja je bila Židovka. Naredio je da mu dovedu Pavla i saslušao je njegovo izlaganje o vjeri u Krista Isusa.²⁵A onda je Pavao počeo govoriti o pravednosti, uzdržljivosti i nadolazećem Sudu. Feliks se uplašio i rekao: »Sad možeš ići, a kad budem imao više vremena, poslat ću po tebe.«²⁶U isto vrijeme, Feliks se nadao da će mu Pavao dati novca pa ga je često pozivao i razgovarao s njim.

²⁷Prošle su dvije godine i Porcije Fest naslijedio je Feliksa na mjestu upravitelja. A budući da je Feliks htio nečim ugoditi Židovima, ostavio je Pavla u zatvoru.

Pavao zahtijeva saslušanje pred carem

25¹Tri dana nakon što je postao upravitelj Judeje, Fest je stigao iz Cezareje u Jeruzalem.²Visoki svećenici i židovski vođe odmah su mu iznijeli optužbe protiv Pavla. Zamolili su ga³da im izađe u susret i pošalje Pavla u Jeruzalem. Pripremili su zasjednu da ga ubiju još na putu.⁴Fest im je odgovorio da Pavla drže u Cezareji, a da i on sâm uskoro ide onamo.⁵»Neka neki od vaših vodećih ljudi pođu sa mnom i neka ga tamo tuže ako je zaista počinio neki prekršaj«, rekao im je.

⁶Nakon što je ostao s njima osam ili deset dana, Fest se vratio u Cezareju. Sutradan je sjeo na svoj sudački stolac i naredio da mu dovedu Pavla.⁷Čim se Pavao pojavio, okružili su ga Židovi koji su došli iz Jeruzalema iznoseći mnoge teške optužbe protiv njega, ali ih nisu mogli dokazati.⁸A Pavao se branio ovako: »Ja nisam učinio ništa ni protiv židovskoga Zakona, ni protiv Hrama, ni protiv cara.«

⁹No Fest je htio Židovima ugoditi pa je upitao Pavla: »Želiš li poći u Jeruzalem da ti se ondje preda mnom sudi na osnovi ovih optužbi?«

¹⁰Pavao je odgovorio: »Ja sada stojim pred carskim sudom, gdje je i red da mi se sudi. Židovima nisam ništa skrivio, kao što i sam vrlo dobro znaš.¹¹Ako sam za nešto kriv i ako sam učinio bilo što što zaslužuje smrtnu

kaznu, ne pokušavam od nje pobjeći, ali ako u optužbama ovih ljudi protiv mene nema ni riječi istine, nitko me ne smije predati njima u ruke. Ja želim da mi se sudi pred carem.»

¹²Nakon što se posavjetovao sa svojim savjetnicima, Fest je rekao Pavlu: »Tražio si da ti se sudi pred carem, pa ćeš i ići pred cara.«

Pavao pred Herodom Agripom

¹³Nakon nekoliko dana, kralj Agripa i Berenika stigli su u Cezareju da posjete Festa. ¹⁴Nakon nekoliko dana provedenih ondje Fest je iznio kralju Pavlov slučaj: »Ima ovdje jedan zatvorenik kojega je Feliks ostavio u zatvoru. ¹⁵Kad sam bio u Jeruzalemu, visoki svećenici i židovski starješine iznijeli su mi optužbe protiv njega i tražili da ga osudim. ¹⁶Odgovorio sam im da nije običaj da Rimljani izručuju bilo koga samo tako. Optuženi se prvo treba suočiti sa svojim tužiteljima i dobiti priliku da se brani od optužbe. ¹⁷Zato, kad su oni došli ovamo sa mnom, nisam odugovlačio. Već sljedećeg dana sjeo sam na svoj sudački stolac i naredio da uvedu toga čovjeka. ¹⁸Kad su njegovi tužitelji ustali da govore protiv njega, nisu ga optužili ni za kakav zločin koji sam ja očekivao. ¹⁹Umjesto toga, iznijeli su neke točke u kojima se nisu slagali s njim oko njihove vlastite religije. Govorili su i o nekom čovjeku po imenu Isus, koji je umro, a za kojega je Pavao tvrdio da je živ. ²⁰Ja se nisam snašao u toj vrsti rasprave pa sam čovjeka upitao bi li htio ići u Jeruzalem da mu se ondje sudi. ²¹Budući da je Pavao zatražio da ostane u Cezareji do careve presude, naredio sam da ga drže u pritvoru dok ga ne budem mogao poslati k caru.«

²²Nato je Agripa rekao Festu: »I ja bih htio čuti toga čovjeka.« »Sutra ćeš ga čuti«, odgovorio mu je Fest.

²³Tako su sutradan Agripa i Berenika došli u velikoj raskoši. Ušli su u dvoranu sudnice u pratnji zapovjednika i vodećih ljudi grada. Fest je zapovjedio da uvedu Pavla ²⁴te rekao: »Kralju Agripa i svi vi ovdje prisutni, pogledajte ovoga čovjeka! Na njega mi se potužila cijela židovska zajednica — i u Jeruzalemu i ovdje. Vikali su da ga treba smaknuti, ²⁵ali bilo mi je jasno da nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt. No, budući da je sam zatražio da mu se sudi pred carem, odlučio sam ga k njemu i poslati. ²⁶Ali nemam nikakvu optužbu koju bih protiv njega mogao iznijeti caru. Zato sam ga doveo pred vas,

posebno pred tebe, kralju Agripa, da ga ispitate. Tako ću moći caru nešto napisati. ²⁷Na kraju krajeva, čini mi se da nema smisla poslati mu zatvorenika, a ne navesti za što ga se optužuje.«

Pavao pred kraljem Agripom

26 ¹Agripa se obratio Pavlu: »Dopušteno ti je da govoriš u svoju obranu.«

²Pavao je podigao ruku i otpočeo: »Kralju Agripa, sretan sam što ću se upravo pred tobom danas braniti od svega za što me Židovi optužuju. ³Drago mi je posebno zato što ti poznaješ sve židovske običaje i nesuglasice. Stoga te molim da me strpljivo saslušaj.«

⁴Svim je Židovima poznat moj život; oni dobro znaju kakav sam život vodio u mladosti u svojoj zemlji, a isto tako i u Jeruzalemu. ⁵Oni me poznaju već dugo i, ako žele, mogu posvjedočiti da sam živio kao farizej. Bio sam član sljedbe koja s najvećom pažnjom poštuje pravila naše vjere. ⁶A ovdje mi se sada sudi zbog nade u ispunjenje obećanja koje je Bog dao našim precima. ⁷Naših dvanaest plemena nada se njegovu ispunjenju i iskreno služe Bogu danju i noću. Zbog te iste nade, kralju, Židovi me optužuju. ⁸Zašto smatrate nemogućim da Bog podiže ljude iz mrtvih?

⁹I ja sam smatrao da trebam učiniti sve što je u mojoj moći protiv imena Isusa iz Nazareta. ¹⁰To sam u Jeruzalemu i činio: otkako sam dobio ovlasti od velikih svećenika, mnoge sam Božje svete strpao u zatvor. A kad su ih ubijali, ja sam to odobravao. ¹¹Progonio sam ih po svim sinagogama i nastojao ih prisiliti da govore protiv Boga. Toliko sam bio bijesan na njih da sam ih čak progonio i po stranim gradovima.«

Pavao govori o susretu s Isusom

¹²»Prilikom jednoga od tih progona išao sam prema Damasku s ovlaštenjem i nalogom velikih svećenika. ¹³Na putu, negdje oko podne, ugledao sam, kralju, nebesko svjetlo jače od sunca. Zasjalo je oko mene i mojih suputnika. ¹⁴Svi smo se bacili na zemlju, a ja sam začuo glas koji mi se obratio na aramejskom jeziku: 'Savle, Savle zašto me progoniš? Samo sebi nanosiš štetu boreći se protiv mene.' ¹⁵Ja sam rekao: 'Tko si ti, Gospodine?' A Gospodin je odgovorio: 'Ja sam Isus kojega progoniš. ¹⁶Ali ustani, podigni se! Ukazao sam ti se da te imenujem svojim slugom i svjedokom. Govorit ćeš o onome

što si vidio i o onome što ću ti ja pokazati. ¹⁷Ja ću te izbaviti i od Židova i od nežidova kojima ću te poslati. ¹⁸Ti ćeš im otvoriti oči i okrenuti ih od tame k svjetlu, od sotonine vlasti k Bogu. Tako da im vjerom u mene grijesi budu oprosteni i da budu primljeni među one koji su sveti zbog vjere u moje ime.'«

Pavao govori o svojoj službi

¹⁹»Znači, kralju Agripa, nisam bio neposlušan nebeskom viđenju. ²⁰Počeo sam govoriti ljudima da se obrate i okrenu Bogu te počnu činiti djela koja pokazuju da su im se životi zaista promijenili. Propovijedao sam najprije u Damasku, a zatim u Jeruzalemu i širom Judeje. Propovijedao sam i nežidovima. ²¹Zbog toga su me Židovi uhvatili dok sam bio u Hramu i pokušali me ubiti. ²²Ali Bog mi je pomogao i pomaže mi do dana današnjega. Tako, evo, sada stojim ovdje i svjedočim svima o onome što sam vidio. Ne govorim ništa novo, već ono što su proroci i Mojsije nagovijestili da će se dogoditi. ²³Nagovijestili su da će Krist umrijeti i biti prvi koji će ustati iz mrtvih. Nagovijestili su da će on donijeti svjetlo i židovskom narodu i ostalim narodima.«

Pavao, Fest i Agripa

²⁴Dok je Pavao tako govorio u svoju obranu, Fest je povikao: »Pavle, ti si lud! Poludio si od prevelikog znanja.«

²⁵Pavao je odgovorio: »Preuzvišeni Feste, ja nisam lud. Dapače, sasvim sam pri zdravoj pameti i govorim istinu. ²⁶Kralju je sve to poznato i o tome mogu s njim otvoreno govoriti. Siguran sam da mu ništa od toga nije promaklo, jer se te stvari nisu dogodile u nekom zabachenom kutu zemlje. ²⁷Kralju Agripa, vjeruješ li u ono što su rekli proroci? Ja znam da vjeruješ.«

²⁸Nato je Agripa rekao Pavlu: »Zar misliš da me tako lako možeš uvjeriti da postanem kršćanin?«

²⁹Pavao mu je odgovorio: »Lako ili teško, molim Boga da ne samo ti nego i svi koji me danas slušaju postanu poput mene, samo bez ovih okova.«

³⁰Tada je kralj ustao, a s njim i upravitelj, Berenika i svi koji su sjedili s njima. ³¹Napustili su prostoriju, a onda počeli govoriti jedan drugome: »Ovaj čovjek nije učinio ništa što zaslužuje smrt ili zatvorsku kaznu.« ³²A Agripa je rekao Festu: »Ovaj je čovjek već mogao biti oslobođen da nije zatražio suđenje pred carem.«

Pavlovo putovanje

27¹Kad je odlučeno da ćemo isploviti put Italije, Pavao i još neki zatvorenici predani su nekom časniku Juliju. On je bio satnik u elitnoj carskoj vojnoj jedinici. ²Ukricali smo se na brod iz grada Adramitija, koji je upravo trebao krenuti prema Aziji, i isplovili. S nama se nalazio i Aristarh, Makedonac iz Soluna. ³Sutradan smo pristali u Sidonu. Julije se ljubazno ophodio s Pavlom i dopustio mu da posjeti svoje prijatelje. Oni su se pobrinuli za sve što je Pavlu trebalo. ⁴Isplovili smo iz Sidona i krenuli uz obalu Cipra jer nam je vjetar bio suprotan. ⁵Preplovili smo preko mora duž Cilicije i Pamfilije i stigli u grad Miru u Liciji. ⁶Tamo je vojni časnik našao neki brod iz Aleksandrije. Brod je plovio u Italiju i on nas je ukrcao na njega.

⁷Danima smo polako plovili i jedva stigli do Knida. Vjetar nam nije dopuštao da zadržimo smjer, pa smo plovili južnom stranom Krete kod Salmone. ⁸Teško smo jedrili uz obalu i stigli do mjesta zvanog Sigurna Luka, u blizini grada Laseje.

⁹Izgubili smo mnogo vremena i dan židovskoga posta već je bio prošao. Plovidba je postala opasna, pa je Pavao upozorio posadu. ¹⁰Rekao im je: »Ljudi, vidim da ovo putovanje neće proći bez nevolja. Nastradat će i brod i teret na njemu. A i naši životi mogli bi se naći u opasnosti.« ¹¹Ali budući da se kapetan i vlasnik broda nisu složili s Pavlom, vojni je časnik radije poslušao njih nego Pavla. ¹²S obzirom na to da luka nije bila sigurna da brod ostane u njoj preko zime, većina je odlučila da se plovidba nastavi. Nadali su se da će, po mogućnosti, stići do Feniksa i ondje prezimiti. Feniks je luka na Kreti i okrenuta je prema jugozapadu i sjeverozapadu.

Oluja

¹³Kad je zapuhao blagi južni vjetar, svi su pomislili da je to upravo ono što smo čekali. Podigli smo sidro i zaplovili uz obalu Krete. ¹⁴Ali ubrzo se s otoka spustio jak olujni vjetar, sjeveroistočnjak, i odnio brod dalje od obale. ¹⁵Budući da nismo mogli ploviti protiv vjetra, pustili smo da nas nosi. ¹⁶Plovili smo ispod otočića zvanog Kauda i nekako uspjeli podići čamac za spasavanje. ¹⁷Nakon što smo podigli čamac, konopcima smo učvrstili brod da se ne bi raspao. Svi su se bojali da ćemo se nasukati na Sirti, pa su spustili jedro i pustili da nas nosi struja. ¹⁸Sutradan je oluja bila tako strašna da su

ljudi počeli bacati teret u more. ¹⁹A trećega su dana sami pobacali u more i brodsku opremu. ²⁰Danima nismo vidjeli ni sunca ni zvijezda. Šibala nas je strašna oluja i sve naše nade u spasenje su se raspršile.

²¹Ljudi dugo nisu ništa jeli. Tada je Pavao istupio i rekao: »Ljudi, trebali ste poslušati moj savjet da ne isplovljavamo s Krete. Tako biste izbjegli ovu nepogodu i štetu. ²²Ali sada vas pozivam da ne klonete duhom. Nitko od vas neće poginuti, jedino ćemo izgubiti brod. ²³Prošle noći ukazao mi se anđeo. Poslao ga je Bog kojemu ja pripadam i služim. ²⁴Anđeo mi je rekao: 'Ne boj se, Pavle. Ti moraš doći pred cara. Bog ti je obećao da će radi tebe spasiti sve koji plove s tobom.' ²⁵Zato, ljudi, gore glave! Ja vjerujem Bogu. Sve će se dogoditi točno onako kako je anđeo rekao. ²⁶No, nasukat ćemo se na neki otok.«

²⁷Spustila se i četrnaesta noć, a struja nas je još nosila po Jadranu. Negdje oko ponoći mornari su osjetili da je kopno blizu. ²⁸Izmjerali su dubinu užetom za koje je bio privezan uteg — iznosila je trideset i sedam metara. Malo kasnije ponovno su izmjerali dubinu i otkrili da iznosi oko dvadeset i osam metara. ²⁹Bojali su se da ćemo udariti o kamenje, pa su s krme bacili u more četiri sidra i molili da jutro svane što prije. ³⁰Neki mornari pokušali su pobjeći s broda pa su spustili u more čamac za spasavanje. Pravili su se da s pramca spuštaju sidra. ³¹A Pavao je rekao satniku i vojnicima: »Ako ti ljudi ne ostanu na brodu, vi se ne možete spasiti.« ³²Vojnici su presjekli užad koja je držala čamac za spasavanje i pustili ga da padne u more.

³³Nešto prije zore Pavao je počeo nagovarati ljude da nešto pojedu govoreći: »Danas je četrnaesti dan kako čekate u neizvjesnosti, a ništa niste jeli. ³⁴Molim vas, pojedite nešto! Morate jesti ako želite preživjeti. Nikomu od vas neće pasti ni vlas s glave.« ³⁵Nakon tih riječi uzeo je kruh i pred svima zahvalio Bogu. Zatim je razdijelio kruh na komade i počeo jesti. ³⁶Svi su se razvedrili, pa su i oni jeli. ³⁷Na brodu se nalazilo dvjesto sedamdeset i šest putnika. ³⁸Kada su se nasitili, pobacali su žito u more i tako olakšali brod.

Brodolom

³⁹Kad se razdanilo, ugledali su kopno. Nisu ga prepoznali, ali su primijetili nešto kao zaljev s pješčanom plažom. Odlučili su ondje pristati, ako bude moguće.

⁴⁰Prezali su konopce i sidra ostavili u moru, a zatim su razvezali konopce koji su držali kormila. Okrenuli su prednje jedro prema vjetru i krenuli prema obali. ⁴¹No brod je udario u neki greben i nasukao se. Pramac se zaglavio i nije se mogao pomaknuti, a krma se počela lomiti od jačine valova.

⁴²Vojnici su odlučili ubiti zatvorenike, kako ni jedan ne bi otplivao na obalu i pobjegao. ⁴³Ali njihov časnik htio je spasiti Pavla, pa je spriječio vojnike da svoj plan provedu u djelo. Naredio je da najprije oni koji znaju plivati skoče u more i doplivaju do obale. ⁴⁴Ostali su se onamo uputili na daskama i olupinama broda. Na taj način svi su sretno stigli na obalu.

Pavao na Malti

28 ¹Nakon što smo sretno stigli na kopno, saznali smo da se otok zove Malta. ²Stanovnici otoka su se prema nama ponašali neobično ljubazno. Sve su nas srdačno primili i zapalili vatru, jer je počela kiša i bilo je hladno. ³Pavao je skupio hrpu granja i stavljao ga u vatru. Odjednom je, zbog vrućine, iz granja izašla zmija i ugrizla Pavla za ruku. ⁴Kad su stanovnici vidjeli zmiju kako visi na Pavlovoj ruci, rekli su jedni drugima: »Ovaj čovjek sigurno je ubojica. Iako se spasio iz mora, Pravda mu nije dopustila da živi.« ⁵A Pavao je stresao zmiju u vatru i ništa mu se nije dogodilo. ⁶Mještani su očekivali da će oteći ili iznenada pasti mrtav pa su dugo čekali i promatrali ga. Kad su vidjeli da mu se nije dogodilo ništa loše, promijenili su mišljenje i rekli da je on bog. ⁷U blizini toga mjesta nalazila su se polja koja su pripadala poglavaru otoka. Zvao se Publije. On nas je primio u svoju kuću i tri dana nas ljubazno ugostio. ⁸Publijev otac ležao je u krevetu jer je bolovao od groznice i dizenterije. Pavao je ušao u sobu da ga pogleda. Nakon što se pomolio, stavio je ruke na njega i ozdravio ga. ⁹Nakon toga počeli su dolaziti i ostali bolesnici s otoka i ozdravljati. ¹⁰Oni su nam iskazali mnoge počasti, a prije nego smo isplovili, opskrbili su nas svime što nam je trebalo.

Pavao odlazi u Rim

¹¹Nakon tri mjeseca isplovili smo brodom koji je bio iz Aleksandrije i koji je prezimio na otoku. S prednje strane imao je znak bogova Blizanaca. ¹²Stigli smo u Sirakuzu i ondje ostali tri dana, ¹³a zatim smo isplovili prema Regiju. Sljedećeg dana podigao se južni vjetar i

dan nakon toga stigli smo u Puteole. ¹⁴Ondje smo zatekli neku braću koja su nas zamolila da ostanemo s njima tjedan dana. Napokon smo stigli u Rim. ¹⁵Tamošnji vjernici saznali su da dolazimo, pa su izašli sve do Apijeve tržnice i Triju gostionica da nas dočekaju. Kad ih je Pavao ugledao, zahvalio je Bogu i ohrabrio se.

Pavao u Rimu

¹⁶Kad smo stigli u Rim, Pavlu je bilo dopušteno da živi sam, ali s njim je morao biti i vojnik koji bi ga čuvao.

¹⁷Tri dana kasnije, Pavao je sazvaio židovske vođe. Kad su se svi skupili, rekao im je: »Braćo, ja nisam učinio ništa protiv našega naroda ni protiv običaja naših predaka. Pa ipak su me u Jeruzalemu uhitili i predali Rimljanima. ¹⁸Rimljani su me ispitali i htjeli me osloboditi jer ni s čim nisam zaslužio smrtnu kaznu. ¹⁹Ali kad su se Židovi tomu usprotivili, bio sam prisiljen zatražiti da mi se sudi pred carem. Međutim, ja nemam ni za što optužiti svoj narod. ²⁰Zbog toga sam i zatražio da vas vidim i razgovaram s vama; u ovim sam lancima upravo zato što vjerujem u nadu Izraela.«

²¹Židovski vođe rekli su Pavlu: »Nismo iz Judeje primili nikakvo pismo o tebi. Ni jedan brat koji je stigao odande nije nam priopćio nikakvu novost ili iznio išta loše o tebi. ²²Ali htjeli bismo čuti tvoje stajalište jer znamo da se svuda govori protiv toga učenja.«

²³Ugovorili su s Pavlom dan kada će se sastati. Došli su k njemu u velikom broju, u kuću u kojoj je boravio, a on im je cijeli dan govorio o Božjem kraljevstvu i iznosio im svoje svjedočanstvo. Nastojao ih je uvjeriti u istinu o Isusu na temelju Mojsijevih zakona i proročkih knjiga. ²⁴Neki su povjerovali u ono što je govorio, dok drugi nisu htjeli povjerovati. ²⁵Nastala je prepirka i svi su već bili spremni razići se, a Pavao je tada dodao još samo ovo: »Dobro je Duh Sveti govorio kad je preko proroka Izaije rekao vašim precima:

²⁶ 'Idi ovom narodu i reci mu:

'Vi ćete slušati i čuti,
ali nećete razumjeti;
gledat ćete i vidjeti,
ali nećete razumjeti to što vidite.

²⁷ Da, otvrdnulo je srce ovoga naroda.

Imaju uši, ali ne žele čuti. Oči su zatvorili da ne vide.

Da nije tako, mogli bi vidjeti svojim očima,
 čuti svojim ušima i razumjeti svojim umovima.
 I mogli bi se vratiti k meni i ja bih ih izliječio.'

Izaija 6,9-10

²⁸Stoga znajte: Bog šalje ovo spasenje nežidovima. Oni će ga poslušati!« ^[29]/

³⁰Pune dvije godine Pavao je ostao u kući koju je sâm unajmio. U njoj je primao sve koji su mu dolazili. ³¹Propovijedao je o Božjem kraljevstvu i učio o Gospodinu Isusu Kristu. Činio je to sasvim otvoreno i nitko ga u tome nije priječio.

Poslanica

Rimljanima

1 ¹Pozdrav od Pavla, sluge Krista Isusa, kojeg je Bog pozvao da bude apostol i izabrao da objavljuje Božju Radosnu vijest, ²koju su već prije objavljivali proroci u Svetom pismu. ³Ta Radosna vijest govori o Božjem Sinu, našem Gospodinu Isusu Kristu. On, rođenjem, potječe iz Davidove obitelji, ⁴a po Duhu koji posvećuje, pokazao se Božjim Sinom, moćnim uskrsnućem od mrtvih.

⁵Po njemu sam primio dar da budem apostol kako bih sve nežidovske narode priveo poslušnosti i vjeri u njegovo ime. ⁶I vi ste među njima, i vas je Bog pozvao da pripadate Isusu Kristu.

⁷Pišem svima vama u Rimu, koje Bog voli i zove da budete Božji sveti ljudi. Neka milost i mir od Boga, našega Oca, i Gospodina Isusa Krista budu s vama.

Molitva zahvale

⁸Prije svega, zahvaljujem Bogu po Isusu Kristu za sve vas, jer se o vašoj vjeri priča po cijelom svijetu. ⁹Bog, kojemu služim svojim srcem propovijedajući Radosnu vijest o njegovu Sinu, svjedok mi je da vas se uvijek sjetim, svaki put kada molim. ¹⁰Stalno molim da mi nekako

¹**28,29** Neki kasniji rukopisi dodaju još 29. stih: »Nakon što je Pavao to rekao, Židovi su otišli, a među njima se razvila žučna rasprava.«

pođe za rukom da vas posjetim, ako Bog tako bude htio. ¹¹Zaista vas želim vidjeti jer imam za vas duhovni dar koji će vas ojačati. ¹²Tako ćemo, hrabriti jedni druge zajedničkom vjerom.

¹³Braćo i sestre, želim da znate da sam vas puno puta namjeravao posjetiti da i među vama uberem plodove kao što sam ih ubrao među drugim nežidovima. Ali sve do sada sam bio spriječen.

¹⁴Ja imam jednaku obvezu prema svima: prema Grcima i prema onima koji to nisu, prema učenicima i prema neukima. ¹⁵Zbog toga sam spreman objaviti Radosnu vijest i vama koji ste u Rimu.

¹⁶Ne stidim se, naime, Radosne vijesti, jer to je sila kojom Bog spasava svakoga koji vjeruje, najprije Židove, a zatim i druge narode. ¹⁷U Radosnoj vijesti objavljen je Božji način postizanja pravednosti. On počinje i završava vjerom, baš kao što piše u Svetom pismu: »Pravednik, će živjeti po vjeri.«¹

Svi su zgriješili

¹⁸S neba se očituje Božji bijes usmjeren protiv svih bezbožnih i zlih djela što ih čine ljudi koji svojim nepravednim životima priječe istinu. ¹⁹Taj se bijes očituje zato što je Bog jasno objavio sve što se može znati o njemu.

²⁰Vječna moć i božanstvo Božje su nevidljive osobine, ali se od početka svijeta mogu opažati i razumjeti u onome što je Bog stvorio. Zbog toga nemaju nikakve isprike za svoja zla djela. ²¹Premda su poznavali Boga, nisu mu iskazivali štovanje niti mu zahvaljivali kao Bogu. Umjesto toga, misli su im postale isprazne, a njihova su nerazborita srca potamnjela. ²²Iako su govorili da su mudri, postali su ljudi. ²³Slavu besmrtnoga Boga zamijenili su obožavanjem kipova napravljenih u obliku smrtna čovjeka, ptica, divljih zvijeri ili zmija.

²⁴Zbog toga ih je Bog ostavio u seksualnoj nečistoći i drugim zlim željama što su ih imali u srcima i pustio ih da sami obeščaste svoja tijela. ²⁵Istinu o Bogu zamijenili su lažima, štovali su i služili stvarima koje su stvorene, umjesto Stvoritelju koji zaslužuje vječnu slavu. Amen.

²⁶Bog ih je, dakle, prepustio njihovim bestidnim strastima. Njihove su žene zamijenile prirodne spolne odnose neprirodnima, ²⁷a isto su tako i muškarci prestali spavati sa ženama i povelili se za pohotom prema

¹1,17 Citat iz Hab 2,4; usp. Gal 3,11.

drugim muškarcima. Muškarci su počeli činiti sramotne stvari jedni s drugima pa su na svojim tijelima osjetili kaznu koju su zaslužili svojom nastranošću.

²⁸Budući da nisu smatrali važnim čuvati istinsko poznavanje Boga, On ih je ostavio u njihovim izopačenim mislima, koje su ih navele da čine ono što je zlo. ²⁹Puni su svih vrsta grijeha, pokvarenosti, pohlepe i zlobe. Njima vlada zavist, ubojstvo, svađa, prijevara i uvijek misle sve najgore jedni o drugima. Blate i ogovaraju jedni druge, ³⁰klevetnici su, mrze Boga, bezobrazni su, umišljeni, neprestano se hvale, u zlu su domišljati, neposlušni su roditeljima, ³¹nerazumni su, ne ispunjavaju svoja obećanja, nemaju srca ni samilosti prema drugima. ³²Bez obzira na to što znaju Božja upozorenja da oni koji tako žive zaslužuju smrt, ne samo da tako žive nego čak i odobravaju drugima da tako rade.

Božji pravedni sud

2 ¹Zato nemaš izgovora, čovječe koji sudiš, tko god ti bio. Jer, u čemu osuđuješ druge, osuđuješ samoga sebe, jer i ti činiš isto što i oni. ²Znamo da je Božji sud pravedan prema onima koji tako rade. ³Ali, čovječe, ti koji osuđuješ one koji rade takve stvari, a sam ih radiš, misliš li da ćeš izbjeći Božji sud? ⁴Zar prezireš Božju neizmjernu dobrotu i strpljivost koju ti iskazuje i ne shvaćaš da te Božja dobrota želi navesti da se pokaješ i promijeniš način života?

⁵No, ti zbog svoje tvrdoglavosti i nepromijenjena srca sve više navlačiš na sebe Božji bijes za dan kad će Bog objaviti svoju pravednu presudu ⁶i kada će svakome uzvratiti prema njegovim djelima. ⁷Nagradit će vječnim životom one koji traže slavu, čast i besmrtnost trudeći se uvijek činiti dobro. ⁸A bijesom i srdžbom kaznit će one koji iz sebičnosti ne slijede istinu, nego nepravednost. ⁹Nevolja i muka snaći će svakoga tko čini zlo — najprije Židove, a zatim i ostale narode. ¹⁰A slava, čast i mir namijenjeni su onima koji čine dobro — najprije Židovima, a zatim i ostalim narodima. ¹¹Bog ne gleda tko je tko.

¹²Oni koji imaju Zakon, čine grijeh jednako kao i oni koji nikada nisu ni čuli za Zakon. Ako oni koji nemaju Zakona čine grijeh, isto tako će bez Zakona biti izgubljeni. A ako oni koji imaju Zakon čine grijeh, njima će se suditi po Zakonu. ¹³Jer, u Božjim očima nisu pravedni oni koji samo slušaju što je ispravno prema Zakonu,

nego će oni koji čine ono što Zakon propisuje biti opravdani pred Bogom.

¹⁴Neki koji nisu Židovi i ne poznaju Zakon, po prirodi čine ono što Zakon propisuje. Stoga su, iako nemaju Zakona, sami sebi Zakon. ¹⁵Oni pokazuju da u svojim srcima znaju što Zakon propisuje. To pokazuju i time što osjećaju što je pravo, a što krivo. Njihove ih vlastite misli u jednom slučaju optužuju, dok ih u drugom brane.

¹⁶Sve će se to dogoditi onoga dana kada će Bog preko Krista Isusa suditi ljudske tajne, prema Radosnoj vijesti koju ja objavljujem.

Židovi i Zakon

¹⁷Ti kažeš za sebe da si Židov i da se oslanjaš na Zakon. Ponosiš se Bogom ¹⁸i znaš što On želi, a iz Zakona si naučio što je ispravno¹. ¹⁹Uvjeren si da si vodič slijepima i svjetlo onima koji su u mraku. ²⁰Da poučavaš one koji ne znaju i da si učitelj nezrelima jer imaš Zakon, koji je utjelovljeno znanje i istina. ²¹Zašto, dakle, ti koji poučavaš druge sam sebe ne poučiš? Ti koji druge učiš da ne krađu, zašto sam kradeš? ²²Ti koji kažeš da se ne smije počinuti preljub, zašto ga činiš? Ti koji prezireš idole, zašto pljačkaš hramove? ²³Ti koji se hvališ da poznaješ Božji zakon, zašto vrijeđaš Boga kršeći Zakon? ²⁴Kao što piše u Svetom pismu: »Zbog vas se vrijeđa Božje ime među nežidovskim narodima.«²

²⁵Obrezanje ima vrijednosti ako se pridržavaš onoga što piše u Zakonu. Ako pak kršiš Zakon, ništa ti ne vrijedi što si obrezan. ²⁶Ako se neobrezan čovjek drži onoga što Zakon propisuje, neće li se ubrojiti u obrezane? ²⁷Tebi, koji poznaješ ono što piše u Zakonu i obrezan si, a kršiš Zakon, sudit će čovjek koji nije obrezan tjelesno, a pridržava se zapovijedi Zakona.

²⁸Onaj tko samo izgleda kao Židov, nije pravi Židov niti je vanjski znak na tijelu istinsko obrezanje. ²⁹Pravi je Židov onaj tko je Židov u srcu: istinsko se obrezanje događa u srcu po Duhu, a ne po pisanom zakoniku. Takav čovjek prima pohvalu od Boga, a ne od ljudi.

3 ¹Koje su, dakle, prednosti Židova i koja je vrijednost obrezanja? ²Židovi imaju mnoge prednosti u svakom pogledu, jer, Bog je njima povjerio svoje učenje. ³Pa što ako su neki od njih postali nevjerni? Zar će njihova nevjernost poništiti Božju vjernost? ⁴Nikako! Bog

¹**2,18 ispravno** Doslovno: najbolje, bolje.

²**2,24** Citat iz Iz 52,5; vidi Ez 36,20–23.

će ostati vjeran u svim svojim obećanjima premda su svi ljudi lašci, kao što piše u Svetom pismu:

»Pokazat ćeš se pravednim u svemu što kažeš
i pobijedit ćeš kada te budu optuživali.« *Psalam 51,4*

⁵Što, dakle, da kažemo ako naša nepravednost ističe Božju pravednost? Zar je Bog nepravedan kad pokaže svoj gnjev? Govorim onako kao što ljudi misle. ⁶Nikako, Bog nije nepravedan. Kako bi inače mogao suditi svijetu?

⁷Netko će reći: »Ako ja lažem, to je Bogu na slavu jer tada dolazi do izražaja Božja istinitost. Zašto me onda osuđuje kao grešnika?« ⁸To bi bilo isto kao da kažemo: »Činimo zlo kako bi nastalo dobro!« — kao što me neki blate da ja preporučujem. Oni koji tako govore zaslužili su osudu.

Nitko nije bez grijeha

⁹Što sve to znači? Jesmo li mi Židovi u prednosti pred drugima? Nismo! Već smo rekli da su i Židovi i nežidovski narodi jednako pod grijehom. ¹⁰U Svetom pismu piše:

»Nitko nije bez grijeha! Baš nitko!

¹¹ Nitko ne razumije.

Nitko ne traži Boga.

¹² Ostavili su Boga i svi su postali bezvrijedni.

Ni jedan čovjek ne čini dobro. Ni jedan jedini!«

Psalam 14,1-3

¹³»Njihova su usta poput otvorenih grobova,
jezik im govori laži.«

Psalam 5,9

»Na usnama im je zmijski otrov.«

Psalam 140,3

¹⁴»Usta su im puna proklinjanja i gorčine.« *Psalam 10,7*

¹⁵»Noge su im brze da ubiju,

¹⁶ kud god idu uzrokuju razaranja i nesreću,

¹⁷ ne poznaju put mira.«

Izaija 59,7-8

¹⁸»Ne poštuju i ne boje se Boga.«

Psalam 36,1

¹⁹Znamo da je sve što je napisano u Zakonu namijenjeno onima koji žive po njemu da bi se ušutkale sve

isprike i da bi se cijeli svijet doveo pod Božji sud. ²⁰Ni jedan čovjek ne može se opravdati pred Bogom vršeći zapovijedi Zakona, jer po Zakonu samo prepoznavamo grijeh.

Bog opravdava

²¹Bog nam je sada pokazao kako ljude čini, neovisno o Zakonu, pravednima. Zakon i Proroci to potvrđuju. ²²Bog čini ljude pravednima kroz vjeru u Isusa Krista. To se odnosi na sve koji vjeruju. Svi su ljudi jednaki, ²³jer su svi grijeshili i ne mogu sudjelovati u Božjoj slavi. ²⁴Ali su opravdani pred Bogom po njegovoj milosti, zbog oprostjenja grijeha koje dolazi kroz Isusa Krista. To je Božji dar. ²⁵Bog je poslao Isusa kao žrtvu pomirenja da preko njega, onima koji vjeruju, budu oprosteni grijesi. Bog im je oprostio zbog Isusove krvi. Na taj je način pokazao da je pravedan. Bio je pravedan i u prošlosti kad je bio strpljiv i nije ih kaznio za njihove grijeh. ²⁶To je napravio da bi nam pokazao da je i sada pravedan, da sudi pravedno i da opravdava svakoga tko vjeruje u Isusa.

²⁷Dakle, možemo li se ponositi sobom? Tako nešto ne dolazi u obzir! Na osnovi kojega zakona? Na osnovi zakona djela? Ne, na osnovi zakona vjere. ²⁸Mi, naime, držimo da je čovjek opravdan pred Bogom zato što vjeruje, a ne zato što čini ono što Zakon propisuje. ²⁹Je li Bog samo Bog Židova? Nije li On Bog i drugih naroda? Da! On je Bog i drugih naroda. ³⁰Jer, Bog je jedan i On će opravdati one koji su obrezani zato što vjeruju i one koji nisu obrezani, zato što vjeruju. ³¹Dakle, umanjujemo li mi Zakon slijedeći vjeru? Ne, nipošto! Vjerom smo onakvi kakvima Zakon stvarno zahtijeva da budemo.

Abrahamov primjer

4 ¹Što možemo reći da je o vjeri otkrio Abraham, pratar našega naroda? ²Jer, ako je Abraham bio opravdan pred Bogom po svojim djelima, imao je razloga za ponos, ali nije se mogao ponositi pred Bogom. ³Što piše u Svetom pismu? »Abraham je vjerovao Bogu i njegova mu se vjera uračunala kao pravednost.«¹

⁴Radniku se ne daje plaća kao dar, nego kao dug. ⁵Čovjek se ne može opravdati pred Bogom svojim djelima, ali ako vjeruje u Boga koji opravdava grešnike,

¹4,3 Citat iz Post 15,6.

vjera će mu se pripisati kao pravednost. ⁶David je govorio da je sretan onaj čovjek kojemu Bog pripisuje opravdanje neovisno o njegovim djelima:

⁷»Sretni su oni kojima su oproštena njihova zla djela i čiji su grijesi pokriveni.

⁸ Sretan je onaj čovjek čiji grijeh Bog ne uzima u obzir.«

Psalam 32,1-2

⁹Je li ta sreća ograničena samo na obrezane ili vrijedi i za neobrezane? Naravno, vrijedi i za neobrezane, jer već smo prije rekli: »Abrahamu se njegova vjera pripisala kao pravednost.«¹ ¹⁰A kad mu se vjera pripisala kao pravednost? Dok je bio obrezan ili neobrezan? Ne kad je bio obrezan, nego dok je još bio neobrezan. ¹¹Primio je obrezanje kao znak, pečat svoje pravednosti, koja je posljedica vjere koju je pokazao dok još nije bio obrezan. Zbog toga je on otac svima koji vjeruju, bez obzira na to što nisu obrezani, da bi se i njima pripisala pravednost. ¹²A otac je i onima koji nisu samo obrezani, nego i slijede njegovu vjeru koju je pokazao dok još nije bio obrezan.

Božja obećanja primaju se vjerom

¹³Jer, obećanje dano Abrahamu i njegovim potomcima, da će naslijediti svijet, nije došlo po Zakonu, nego po pravednosti koja je rezultat vjere. ¹⁴Ako poštujući Zakon ljudi mogu naslijediti Božja obećanja, onda je vjera postala beznačajna i obećanje ne vrijedi ništa. ¹⁵Jer, Zakon samo izaziva Božji gnjev ako ga se ne vrši, ali ako nema Zakona, nema ni njegova kršenja.

¹⁶Tako je i Božje obećanje rezultat vjere: ono je dar i vrijedi za sve Abrahamove potomke; ne samo za one koji su podložni Zakonu nego i za one koji imaju vjeru kao Abraham. On je otac svima nama, ¹⁷kao što piše u Svetom pismu: »Učinio sam te ocem mnogih naroda.«² To je istina pred Bogom, u kojeg je Abraham vjerovao. Taj Bog je onaj koji diže mrtve u život te ono što još nije stvoreno vidi kao da već postoji.

¹⁸Nije bilo nade, ali Abraham je vjerovao i nastavio se nadati. I postao je otac mnogih naroda, prema onome što piše u Svetom pismu: »Imat ćeš brojne potomke«³.

¹**4,9** Citat iz Post 15,6.

²**4,17** Citat iz Post 17,5.

³**4,18** Citat iz Post 15,5.

¹⁹Abraham je dobro znao da je prošao dob kada može imati djecu, jer je imao skoro stotinu godina. Znao je isto tako da Sara ne može rađati, ali nikad nije prestao vjerovati. ²⁰Čekao je da Bog ispuni svoje obećanje i nije sumnjao, već je hvalio Boga i vjerovao sve više. ²¹Bio je potpuno uvjeren da Bog može ispuniti ono što je obećao. ²²Zato i piše u Svetom pismu: »Bog je prihvatio Abrahamovu vjeru. Ona ga je učinila pravednim pred Bogom.«¹ ²³Ali to što piše u Svetom pismu: »Njegova se vjera uračunala«,² ²⁴ne odnosi se samo na njega, nego i na nas. Naša će vjera biti prihvaćena da nas opravda pred Bogom. To će se dogoditi nama koji vjerujemo u Boga koji je uskrisio od mrtvih našega Gospodina Isusa, ²⁵koji je predan da umre za naše grijeha, a Bog ga je uskrisio da bismo bili opravdani pred njim.

Opravdani pred Bogom

5 ¹Sada kad smo opravdani vjerom, u miru smo s Bogom po našem Gospodinu Isusu Kristu. ²Po njemu nam je i dopušten pristup Božjoj milosti. Sada smo u Božjoj milosti, njome se ponosimo i nadamo se sudjelovati u Božjoj slavi. ³Ne samo to, nego se radujemo i nevoljama, jer znamo da u nevoljama postajemo strpljivi. ⁴U toj strpljivosti Bog ispituje naš karakter, a iz toga se rađa nada ⁵koja nas neće razočarati jer Božja je ljubav ulivena u naša srca po Duhu Svetom, koji nam je darovan.

⁶Krist je umro za nas bezbožnike u pravo vrijeme, dok smo još bili slabi. ⁷Teško da će netko umrijeti da bi spasio život drugom čovjeku, čak i ako je taj drugi čovjek pravedan. Možda bi netko imao dovoljno hrabrosti umrijeti i tako spasiti nekoga dobročinitelja, ⁸ali Bog je pokazao koliko nas voli tako što je Krist umro za nas dok smo još bili grešnici.

⁹Budući da smo opravdani pred Bogom po Kristovoj krvi, to ćemo više po Kristu biti spašeni od Božjega bijesa. ¹⁰Ako se Bog pomirio s nama po smrti svoga Sina dok smo još bili Božji neprijatelji, to više će nas Bog spasiti po Kristovu životu sada kad smo se pomirili s Njim. ¹¹I ne samo to; mi se i radujemo u Bogu po našem Gospodinu Isusu Kristu, po kojem smo sada i primili pomirenje.

¹4,22 Citat iz Post 15,6.

²4,23 Citat iz Post 15,6; usp. Rim 4,22.

Adam i Krist

¹²Grijeih je došao u svijet preko jednog čovjeka, a po grijehu je došla i smrt. Zato svi ljudi umiru, jer su svi zgriješili. ¹³Grijeih je bio u svijetu prije nego što je postojao Zakon, ali grijeh se nikomu ne uzima u obzir kad nema Zakona. ¹⁴Smrt je vladala od Adamova do Mojsijeva vremena i nad onima koji nisu zgriješili poput Adama, koji je slika onoga koji će doći.

¹⁵Božji dar, međutim, nije kao Adamov grijeh. Jer, ako su mnogi umrli zbog grijeha jednoga čovjeka — Adama, još je veća Božja milost i dar života što su ga mnogi primili milošću jednoga čovjeka — Isusa Krista. ¹⁶Adam je jednom zgriješio i bio osuđen, ali Božji dar nije takav. Taj dragovoljni dar koji vodi k opravdanju došao je nakon mnogih prekršaja. ¹⁷Jer, smrt je vladala nad svim ljudima zato što je jedan čovjek zgriješio, ali mnogo više će oni koji uživaju u obilju Božje milosti i u daru pravednosti, imati istinski život i vladati po jednom čovjeku — Isusu Kristu.

¹⁸Tako su, dakle, svi ljudi bili osuđeni zbog grijeha jednoga čovjeka, no isto će tako zbog jednoga pravednog čina svi ljudi biti opravdani i imati istinski život. ¹⁹Neposlušnošću jednoga čovjeka mnogi su postali grešnici. Isto će tako poslušnošću jednoga čovjeka mnogi postati pravednici. ²⁰Zakon je uveden da bi se povećao broj grijeha. Ali kad se grijeh umnožio, Bog je dao svoju milost u još većoj mjeri. ²¹To se dogodilo da bi, kao što je prije grijeh vladao smrću, na isti način Božja milost vladala pravednošću i donijela vječni život po Isusu Kristu, našem Gospodinu.

Mrtvi grijehu — živi u Kristu

6 ¹Što, dakle, da kažemo? Hoćemo li nastaviti grijehiti da bi Božja milost postala obilnija? ²Ne! Ali kako možemo mi koji smo mrtvi za grešan način života i dalje živjeti u grijehu? ³Zar ne znate da smo mi, koji smo se krstili u Krista Isusa, po krštenju sudjelovali u njegovoj smrti? ⁴Uranjanjem smo zajedno s njim ukopani u smrt, da bismo mogli živjeti novim životom, kao što je i Krist ustao iz smrti po slavnoj snazi svoga Oca.

⁵Budući da smo ujedinjeni s njim u njegovoj smrti, bit ćemo ujedinjeni s njim i u njegovom uskrsnuću. ⁶Znamo da je naš stari život razapet na križu s Kristom, kako bi naše grešne želje bile uništene i kako grijeh više ne bi imao moć nad nama. ⁷Tako više nismo robovi grijehu.

⁸Ako smo umrli s Kristom, vjerujemo da ćemo s Njim i živjeti. ⁹Znamo da Krist, nakon što je uskrsnuo, neće više umrijeti. Smrt više nema nikakve moći nad Njim. ¹⁰Smrt kojom je Krist umro bila je smrt grijehu, jednom i zauvijek. Ali Krist sada ima novi život i taj je život s Bogom. ¹¹Tako i vi smatrajte sebe mrtvima za grijeh, a živima za Boga u Kristu Isusu.

¹²Grijeh ne smije i dalje vladati vama u vašem zemaljskom životu. Nemojte se pokoravati svojim grešnim željama! ¹³Ne dajte dijelove svoga tijela za oruđe kojim ćete činiti grijeh i zlo. Umjesto toga, prinesite Bogu same sebe, kao one koji su umrli i ponovo oživjeli. Neka vaše tijelo i njegovi udovi budu namijenjeni samo da čine ono što je dobro i da služe Bogu. ¹⁴Grijeh više neće imati nikakve vlasti nad vama, jer se više ne pokoravate Zakonu, nego Božjoj milosti.

Robovi pravednosti

¹⁵Što da radimo? Trebamo li griješiti zato što ne živimo pod Zakonom, nego pod Božjom milošću? Ne! ¹⁶Kad se komu predate da mu služite poput roba, njemu ste poslušni i njegovi ste robovi. Robovi ste onoga koga slušate. Možete robovati grijehu, što će vas odvesti u smrt, ili možete robovati poslušnosti Bogu, što će vas opravdati. ¹⁷Bili ste robovi grijeha, ali hvala Bogu da ste ipak od srca poslušali ono što su vas učili. ¹⁸Oslobođeni ste grijeha i postali ste robovi pravednosti. ¹⁹Govorim vam primjerom koji će vam pomoći da razumijete, jer ove su stvari teško razumljive. Kao što ste ranije udove svoga tijela stavili na raspolaganje nečistoći i razvratu i postali robovi zla, sada ih isto tako stavite na raspolaganje pravednosti. Tako ćete postati njezini robovi i živjeti samo za Boga.

²⁰Dok ste robovali grijehu, niste bili podložni pravednosti. ²¹Kakvi su bili plodovi takva života? Radili ste stvari kojih se sada stidite i čija je krajnja posljedica smrt. ²²A sada, kad ste slobodni od grijeha i postali ste Božji robovi, plodovi što ih ubirete vode do života samo za Boga, a krajnja im je posljedica vječni život. ²³Jer, plaća za grijeh je smrt, a dar što ga Bog daje jest vječni život po Isusu Kristu, našem Gospodinu.

Brak kao primjer

7 ¹Braćo i sestre, vi poznajete Zakon. Vi, dakle, znate da je čovjek podložan Zakonu samo dok je živ. ²Na

primjer, udana je žena po Zakonu vezana za svoga muža do kraja njegova života, ali ako muž umre, ona više nije podložna bračnom zakonu. ³Ako se žena uda za drugoga muškarca dok je njezin muž živ, po Zakonu je kriva za preljub. Ali ako njezin muž umre, ona je slobodna od bračnog zakona, pa tako ne čini preljub ako se uda za drugoga čovjeka.

⁴Braće i sestre, vaš stari čovjek umro je za Zakon jer ste bili združeni s razapetim Kristom. Tako ste sada vezani za drugoga čovjeka, za onoga koji je ustao iz smrti, da bismo donijeli plodove Bogu. ⁵Prije, dok smo živjeli starim životom, nama su vladale grešne strasti koje je izazvao Zakon. One su nam donosile duhovnu smrt. ⁶Sada više nismo podložni Zakonu jer je naš stari život zarobljen Zakonom umro. Sad služimo Bogu na nov način Duha, a ne na stari način pisanih pravila.

Naša borba protiv grijeha

⁷Što da kažemo? Znači li to da je Zakon isto što i grijeh? Nipošto! Ali ja ne bih znao što je to grijeh da nije bilo Zakona. Na primjer, ne bih znao što znači željeti nešto što pripada drugomu da u Zakonu ne piše: »Nemoj željeti ono što pripada drugomu.«¹ ⁸Grijeh je iskoristio priliku i tom zapovijedi izazvao u meni sve moguće nedolične želje, jer grijeh bez Zakona nema nikakve snage. ⁹To je bilo vrijeme u kojem sam živio bez Zakona. Ali kada sam saznao za zapovijed Zakona, tada je grijeh počeo živjeti, ¹⁰a ja sam umro. Zapovijed koja mi je trebala donijeti život donijela mi je smrt. ¹¹Grijeh je iskoristio priliku i prevario me. Iskoristio je zapovijed i ubio me njome.

¹²Zakon je svet, a isto su tako i zapovijedi u njemu svete, pravedne i dobre. ¹³Znači li to da mi je dobra stvar donijela smrt? Ne, nikako! Ali grijeh, da bi se pokazao grijehom iskoristio je dobru stvar da bi mi prouzročio smrt. To pokazuje kako je grijeh loš — pomoću dobre zapovijedi može proizvesti još gori ishod.

Sukob u čovjeku

¹⁴Znamo da je Zakon duhovan. Ali ja nisam duhovan i podložan sam grijehu kao njegov rob. ¹⁵Ne razumijem što činim, jer ne radim stvari koje želim, nego stvari koje mrzim. ¹⁶Ako radim stvari koje ne želim, znači da

se slažem da je Zakon dobar. ¹⁷Zapravo, nisam ja taj koji radi te stvari, nego ih radi grijeh koji živi u meni. ¹⁸Da, znam da u meni, odnosno u mojoj tjelesnoj naravi, ne živi ništa dobro. Želja da radim dobro živi u meni, ali ne i sposobnost da činim dobro. ¹⁹Ne činim dobro koje želim, nego činim zlo koje ne želim. ²⁰Ako činim zlo, a to ne želim, očito to ne činim ja, nego grijeh koji živi u meni.

²¹Shvatio sam da postoji pravilo koje upravlja mojim ponašanjem: kad želim činiti ono što je dobro, zlo je odmah tu. ²²U svojem biću oduševljen sam Božjim zakonom, ²³ali vidim da u mojem tijelu djeluje drugi zakon. On se suprotstavlja zakonu koji vlada u mojem unutarnjem biću i ja postajem zarobljenik toga zakona grijeha koji djeluje u mojem tijelu. ²⁴Kako sam jadan! Tko će me spasiti od ovoga tijela koje je predodređeno za smrt? ²⁵Hvala Bogu za spasenje po našem Gospodinu Isusu Kristu!

U umu sam, dakle, poslušan Božjem zakonu, ali tjelesna narav čini da se pokoravam zakonu grijeha.

Život u Duhu

8 ¹Stoga, sada više nema osude za one koji su u Kristu Isusu. ²Jer, u Isusu Kristu je zakon Duha koji donosi život. Zakon života te je¹ oslobodio od zakona grijeha koji donosi smrt. ³Zakon nije imao tu moć, jer ga je oslabila naša tjelesna narav. Ali Bog je učinio ono što Zakon nije mogao učiniti: Bog je svom Sinu dao tijelo isto kao i naše, kojim griješimo i poslao ga na zemlju da svojom smrću plati za grijehe. Tako je Bog upotrijebio ljudsko tijelo da u njemu uništi grijeh. ⁴To je učinio da bismo bili opravdani u skladu sa zahtjevima Zakona. Mi sada živimo u skladu s Duhom, a ne u skladu sa svojom starom naravi.

⁵Oni koji se ravnaju po svojoj tjelesnoj naravi, misle samo na stvari koje toj naravi udovoljavaju, a oni koji žive po Duhu misle na stvari koje Duh želi. ⁶Kad čovjekovim mislima vlada tjelesna narav, ona ga vodi u smrt, ali ako njegovim mislima vlada Duh, on će imati život i mir. ⁷Čovjek čijim mislima upravlja njegova tjelesna narav, Božji je neprijatelj jer se ne pokorava Božjem zakonu, a i ne može mu se pokoravati. ⁸Oni koji slijede svoju tjelesnu narav ne mogu ugoditi Bogu.

¹8,2 »te je« U nekim Grčkim rukopisima koristi se »te je«, inače piše »vas je oslobodio.«

⁹Ali vama ne upravlja tjelesna narav, nego Duh, ako Božji Duh stvarno živi u vama. Onaj tko nema u sebi Kristova Duha, ne pripada Kristu. ¹⁰A opet, ako je u vama Krist, vaša su tijela mrtva zbog grijeha, a Duh vam daje život jer ste opravdani pred Bogom. ¹¹Ako u vama živi Duh Božji koji je Isusa podigao iz mrtvih, Bog će i vašim smrtnim tijelima dati vječni život po svome Duhu koji živi u vama.

¹²Dakle, braćo i sestre, mi nismo dužnici svojoj tjelesnoj naravi da po njoj živimo, ¹³jer ako živite slijedeći vaše grešne želje, umrijet ćete. Ali ako Duhom usmrćujete žudnje tjelesne naravi, živjet ćete.

¹⁴Oni koji se prepuste Božjem Duhu da ih vodi, Božja su djeca. ¹⁵Duh kojega ste primili nije vas odveo u ropstvo da biste se morali ponovno bojati, nego vas je učinio Božjom djecom, da po njemu zovemo: »Abba¹, Oče!« ¹⁶Duh zajedno s našim duhom svjedoči da smo Božja djeca. ¹⁷Ako jesmo Božja djeca, mi smo i Božji nasljednici zajedno s Kristom. Ali to možemo biti samo ako uistinu s Kristom i trpimo kao što je i On trpio, da bismo zajedno s njim primili slavu.

Duh Sveti donosi slobodu i slavu

¹⁸Mislim da su naše sadašnje patnje beznačajne u usporedbi s budućom slavom koju ćemo primiti. ¹⁹Cjelokupno Božje stvorenje u čežnji očekuje vrijeme kada će Bog očitovati tko su njegova djeca. ²⁰Svijet koji je Bog stvorio potpao je pod ispraznost, ali ne svojevrijedno već voljom onoga koji ga je podvrgnuo. Ali Bog je ostavio nadu ²¹da će sve što je stvorio primiti oslobođenje od ropstva propadanju. Ostavio je nadu da će sve što je stvorio imati slavnu slobodu Božje djece.

²²Znamo da sva stvorenja sve do sada uzdišu kao u porođajnim bolovima. ²³Ali ne samo ona nego i mi, koji već imamo Duha, kao prvi plod obećanja, čekamo uzdišući u sebi. Mi i dalje žudno očekujemo da nas Bog potpuno usvoji, odnosno da oslobodi naša tijela. ²⁴Spasjeni smo da bismo imali tu nadu. Ali nada koja se vidi nije nada, jer tko se nada onomu što već ima? ²⁵Ako se nadamo onomu što još nemamo, onda to iščekujemo s velikim strpljenjem.

²⁶Isto nam tako Duh pomaže jer smo slabi. Mi ne znamo što bismo trebali moliti, ali Duh posreduje za

¹8,15 **Abba** Aramejski izraz kojim su se djeca obraćala ocu (»tata«).

nas usrdnim uzdisajima koji se ne mogu izreći riječima. ²⁷Ali Bog vidi što je u ljudskim srcima i zna koja je namjera Duha, jer Duh govori u ime Božje djece onako kako Bog želi.

²⁸Znamo da Bog sve pridonosi dobru onima koji ga vole. Te je ljude Bog izabrao po svome planu. ²⁹On ih je poznao prije nego su postojali i izabrao ih je da budu poput njegova Sina. Tako da Isus, Božji Sin, bude najstariji među svojom braćom i sestrama. ³⁰Bog ih je izabrao prije nego što su postojali i On ih je pozvao. One koje je pozvao ujedno je i opravdao, a onima koje je opravdao dao je i svoju slavu.

Božja ljubav u Kristu Isusu

³¹Što bismo mogli reći na to? Ako je Bog s nama, tko može biti protiv nas? ³²Bog, koji nije ni svoga vlastitog Sina poštedio nego ga je predao da umre umjesto svih nas, sigurno će nam dati i sve ostalo zajedno s njim. ³³Tko može optužiti one koje je Bog izabrao? Nitko! Bog je taj koji ih opravdava. ³⁴Tko bi ih mogao proglasiti krivima? Nitko! Isus Krist je umro, ali još je važnije to što je uskrsnuo i što sada sjedi Bogu s desne strane i posreduje kod njega u našu korist. ³⁵Što nas može odvojiti od Kristove ljubavi? Poteškoće, nevolje, progoni, glad, golotinja ili smrt od mača? ³⁶U Svetom pismu piše:

»Svaki dan smo u smrtnoj opasnosti zbog tebe,
drže nas kao ovce određene za klanje.« *Psalam 44,22*

³⁷Bez obzira na sve to, mi ipak pobjeđujemo najslavnijom pobjedom po onome koji nas je volio. ³⁸⁻³⁹Uvjeren sam da nas ništa ne može odvojiti od Božje ljubavi. Ni smrt, ni život, ni anđeli, ni vladajući duhovi, niti išta što sada postoji ili će tek postojati — ni sila, ni bilo što iznad nas ili ispod nas, ni ikoje drugo stvorenje. Ništa nas ne može odvojiti od Božje ljubavi, koja je u Kristu Isusu, našem Gospodinu.

Bog i židovski narod

9¹Govorim vam istinu u Kristu. Ne lažem vam, a moja savjest, koju vodi Duh Sveti, svjedok mi je ²da u srcu nosim duboku bol i žalost. ³Gotovo bih poželio da i ja budem proklet i razdvojen od Krista kad bi im to moglo pomoći, jer to su moja braća i sunarodnjaci, ⁴Izraelci. Oni su Božja djeca, vidjeli su Božju slavu i Bog

je s njima sklopio Savez i dao im Zakon. Naučio ih je kako da ga slave na pravi način i dao im je obećanja. ⁵Oni su potomci slavni predaka i od njih u tjelesnom smislu potječe Krist, koji je Bog nad svim. Njemu uvijek slava! Amen.

⁶No, nije sporno je li Bog održao svoje obećanje, jer nisu svi koji potječu od Izraela pravi Židovi, ⁷niti su svi koji potječu od Abrahama prava Abrahamova djeca. Bog je rekao Abrahamu: »Tvoji će potomci potjecati od Izaka«, ¹ ⁸a to znači da nisu svi tjelesno rođeni Abrahamovi potomci Božja djeca, nego se Božjom djecom smatraju oni koji su rođeni po obećanju što ga je Bog dao Abrahamu. ⁹Njegovo obećanje glasi: »Vratit ću se u određeno vrijeme i Sara će imati sina.«²

¹⁰Ali to nije sve. I Rebeka je zatrudnjela. I njezini su sinovi imali istoga oca, našega pretka Izaka. ¹¹⁻¹²Prije nego su se obojica rodila i prije nego što su mogli napraviti išta dobro ili loše, Bog je rekao Rebeki: »Stariji će sin služiti mlađemu.«³ Rekao je to prije nego su se dječaci rodili, tako da budu izabrani prema Božjem planu, a ne prema njihovim djelima. Jedan od njih bio je izabran jer ga je Bog želio pozvati, ne zbog nečega što su dječaci učinili. ¹³Kao što piše u Svetom pismu: »Jakova sam volio, a Ezava nisam volio.«⁴

¹⁴Što da kažemo? Zar je Bog nepravedan? ¹⁵Nikako! Bog je rekao Mojsiju: »Pokazat ću milost onome kome želim biti milostiv i sažalit ću se nad onim nad kim se budem htio sažaliti.«⁵ ¹⁶Dakle, Božji izbor ne ovisi o našoj želji ili našem naporu nego o Bogu. On je taj koji iskazuje milosrđe. ¹⁷U Svetom pismu Bog je rekao fararonu: »Dao sam ti vlast zato da na tebi mogu pokazati svoju moć i da se moje ime razglasi po cijelom svijetu.«⁶ ¹⁸Dakle, Bog iskazuje milost onima kojima želi biti milostiv, a čini tvrdoglavima one za koje želi da budu tvrdoglavi.

¹⁹Netko će me pitati: »Ako Bog upravlja nama, zašto nas onda krivi za naše grijeh? Tko se može suprotstaviti njegovoj volji?« ²⁰Ali tko si ti, čovječe, da prigovaraš

¹9,7 Citat iz Post 21,12.

²9,9 Citat iz Post 18,10-14.

³9,11-12 Citat iz Post 25,23.

⁴9,13 Citat iz Mal 1,2-3.

⁵9,15 Citat iz Izl 33,19.

⁶9,17 Citat iz Izl 9,6.

Bogu? Ni posuda ne može pitati onoga koji ju je napravio zašto joj je dao baš takav oblik. ²¹Lončar može od grude gline napraviti posudu kakvu želi — ljepšu posudu za svečane prigode ili običnu za svakodnevnu upotrebu.

²²Bog je želio pokazati svoj gnjev da ljudi vide njegovu moć. Ali bez obzira na to, ipak je imao mnogo strpljenja s onima na koje je bio gnjevan i koji su bili određeni na propast. ²³⁻²⁴Želio je pokazati kako je velika njegova slava koja će se dati onima koji primaju milosrđe. Bog ih je pripremio za slavu. Mi smo ti koje je pozvao, ne samo iz židovskoga naroda nego i iz svih ostalih naroda. ²⁵Kao što piše u Svetom pismu u knjizi Hošeinoj:

»One koji nisu moj narod prozvat ću svojim narodom i reći ću onima koje nisam volio da ih volim.«

Hošea 2,23

²⁶»Na istom mjestu gdje je Bog rekao:

’Vi niste moj narod’,
na tom će se mjestu oni prozvati
djecom živoga Boga.«

Hošea 1,10

²⁷A prorok Izaija rekao je o Izraelu:

»Iako Izraelaca ima poput pijeska u moru,
samo će se malen broj spasiti.

²⁸ Božji sud na zemlji bit će brz i potpun.«¹

²⁹Kao što je Izaija već rekao:

»Da nam Svemogući Bog nije ostavio potomstvo,
bili bismo poput Sodome,
postali bismo kao Gomora.«²

³⁰Što da kažemo? Sve ovo znači da drugi narodi nisu težili za pravednošću, ali su je primili — pravednost koja se temelji na vjeri. ³¹A Izraelci koji su slijedili Zakon da bi stekli pravednost pred Bogom nisu u tome uspjeli. ³²A zašto? Zato što su htjeli postati pravedni po svojim djelima, a ne po vjeri u Boga. Naišli su na kamen spoticanja i pali, ³³kao što piše u Svetom pismu:

¹**9,28** Citat iz Iz 10,22–23.

²**9,29** Citat iz Iz 1,9.

»Gledajte, na Sionu postavljam kamen spoticanja.

Ljudi će zbog njega pasti,

ali onaj tko vjeruje u njega neće se nikada

razočarati.«

Izaija 8,14; 28,16

10¹⁻²Braćo i sestre, najviše od svega želim i molim Boga da svi Židovi budu spašeni. Ja vam mogu potvrditi da Židovi od srca žele služiti Bogu, ali ne znaju kako. ³Budući da nisu poznavali pravednost koja dolazi od Boga, pokušavali su steći pravednost na svoj način. Zato se nisu podvrgli Božjem načinu da pomiri ljude sa sobom. ⁴Krist je učinio kraj Zakonu tako da bi omogućio opravdanje za svakog koji vjeruje u njega.

⁵A što se tiče pravednosti po Zakonu, Mojsije piše: »Onaj tko želi pronaći život poštivanjem Zakona treba slijediti sve što Zakon propisuje.«¹ ⁶Ali u Svetom pismu o pravednosti po vjeri govori se i ovo: »Nemojte reći u sebi: 'Tko će uzići na nebo?'« — što znači: 'Tko će dovesti Krista s neba na zemlju?' ⁷»Ne recite sebi: 'Tko će sići u podzemni svijet?'« — što znači: 'Tko će sići da dovede Krista ponovo na zemlju iz smrti?'

⁸Ovako piše u Svetom pismu: »Božja riječ vam je blizu, ona je na vašim usnama i u vašem srcu.«² Ta je riječ poruka vjere koju propovijedamo. ⁹To znači: ako priznate ustima »Isus je Gospodin«, i ako zaista vjerujete u svojem srcu da je Bog podigao Isusa iz mrtvih, bit ćete spašeni. ¹⁰Srcem vjerujemo i tako smo opravdani pred Bogom, a svojim ustima objavljujemo vjeru da bismo bili spašeni.

¹¹U Svetom pismu piše: »Nitko tko vjeruje u njega neće se razočarati.«³ ¹²To je zato što nema razlike između Židova i nežidovskih naroda, jer Gospodin je jedan i isti za sve ljude i bogato blagoslivlja one koji njega zazivaju. ¹³Tako i piše u Svetom pismu: »Svi koji zazovu Gospodina bit će spašeni.«⁴

¹⁴Ali prije nego zazovu Boga, moraju u njega vjerovati. A opet, ne mogu vjerovati u njega ako nisu o njemu čuli. A da bi čuli o Gospodinu, netko im mora o njemu govoriti. ¹⁵Kako će pak netko govoriti ljudima

¹10,5 Citat iz Lev 18,5.

²10,8 Stihovi 6–8 Pnz 30,12–14.

³10,11 Citat iz Iz 28,16.

⁴10,13 Citat iz Jl 2,32.

o njemu ako ga nitko nije poslao? Kao što piše u Svetom pismu: »Kako su prekrasne noge onih koji donose Radosnu vijest!«¹

¹⁶Ali nisu svi prihvatili Radosnu vijest. Prorok Izaija kaže: »Gospodine, tko je povjerovao u ono što smo rekli?«² ¹⁷Vjera dolazi kada slušamo Radosnu vijest, a ta se vijest čuje kroz propovijedanje poruke o Kristu.

¹⁸Ali ja pitam: »Zar ljudi nisu čuli našu poruku?« Sigurno su čuli, u Svetom pismu piše:

»Njihov glas obišao je cijelu zemlju
i njihove su se riječi čule do kraja svijeta.«

Psalam 19,4

¹⁹Ponovo pitam: »Zar Izraelci nisu razumjeli?« Najprije poslušajte što Mojsije govori o Bogu:

»Upotrijebit ću narod koji nije narod
da vas učinim ljubomornima.
Upotrijebit ću narode koji ne razumiju
da vas razljutim.«

Ponovljeni zakon 32,21

²⁰Izaija hrabro izjavljuje:

»Našli su me oni koji me nisu tražili.
Pokazao sam se onima koji nisu pitali za mene.«

Izaija 65,1

²¹Za Izrael je rekao: »Cijeli dan ih čekam, ali oni su neposlušni i prkosni.«³

Bog nije zaboravio svoj narod

11 ¹Zato, dakle, pitam: »Zar se Bog odrekao svog naroda?« Nije! I ja sam Izraelac, Abrahamov potomak. Potječem iz Benjaminova plemena. ²Bog se nije odrekao svoga naroda kojeg je izabrao prije nego što je taj narod uopće postojao. Zar ne znate što piše u Svetom pismu o Iliji, koji se u molitvi žalio Bogu protiv Židova? Molio je: ³»Gospodine, oni su ubili tvoje proroke i uništili tvoje žrtvenike. Ja sam jedini tvoj prorok koji je

¹10,15 Citat iz Iz 52,7.

²10,16 Citat iz Iz 53,1.

³10,21 Citat iz Iz 65,2.

preživio, a i mene žele ubiti.«¹ ⁴A što mu je Bog odgovorio? Odgovorio mu je: »Zadržao sam za sebe sedam tisuća ljudi koji se nisu poklonili Baalu.«²

⁵I sada je slično. Bog je izabrao malu skupinu ljudi po svojoj milosti. ⁶A ako ih je izabrao po svojoj milosti, onda to nije zbog njihovih djela. Inače Božja milost ne bi bila milost.

⁷Što se, dakle, dogodilo? Izraelci nisu dobili ono što su tražili. Samo su oni koje je Bog izabrao to dobili, a ostalima su srca otvrdnula. ⁸Tako i piše u Svetom pismu:

»Bog ih je učinio zaspalima.« *Izaija 29,10*

»Dao im je oči koje ne vide i uši koje ne čuju.

To traje do dana današnjega.« *Ponovljeni zakon 29,4*

⁹A David kaže:

»Neka budu uhvaćeni i upadnu u zamku
na svojim vlastitim gozbama.

Neka padnu i budu kažnjeni.

¹⁰ Zatvori im oči da ne mogu vidjeti.

I neka im leđa zauvijek budu pognuta.«

Psalam 69,22-23

¹¹Ali ja pitam: »Židovi su se spotaknuli, no znači li to da je njihov pad konačan?« Nipošto! Ali zbog njihove pogreške spas je došao drugim narodima, što je učinilo Židove ljubomornima. ¹²Prekršaj Židova donio je bogat blagoslov cijelome svijetu, a njihov gubitak, postao je bogat dobitak za ostale narode. Koliko će tek svijet primiti bogatiji blagoslov kada dovoljno Židova postane onakvima kakvima ih Bog želi?

¹³Govorim vama koji niste Židovi, zato što sam apostol za one koji nisu Židovi. Dat ću sve od sebe da bih ispunio svoju zadaću, ¹⁴u nadi da ću svoje sunarodnjake učiniti ljubomornima i tako pomoći nekima od njih da se spase. ¹⁵Kad ih je Bog odbio, pomirio se s drugim narodima. Što će, dakle, značiti kad ih Bog ponovo prihvati, nego uskrsnuće od mrtvih? ¹⁶Ako prvi komad kruha posvetite Bogu, cijeli će kruh biti posvećen. Ako je posvećen korijen drveta, sve su mu grane svete.

¹11,3 Citat iz 1 Kr 19,10; 14.

²11,4 Citat iz 1 Kr 19,18.

¹⁷Zamislite da neke grane masline budu otrgnute i da se na njihovo mjesto nakaleme grane divlje masline te crpe iz bogatoga korijena. Vi niste Židovi pa poput grane divlje masline dijelite snagu i život prvoga drveta. ¹⁸Ne smijete se hvaliti pred odrezanim granama. Ako se hvalite, sjetite se da ne hranite vi korijen, nego da on hrani vas. ¹⁹Reći ćete: »Grane su odrezane da bih ja mogao biti stavljen na njihovo mjesto.« ²⁰To je istina, ali te su grane odrezane jer nisu vjerovale, a vi ste na njihovu mjestu zbog svoje vjere. Zato se nemojte ponositi time, nego radije strahujte! ²¹Jer, ako Bog nije ostavio prave grane na njihovu mjestu, neće poštediti ni vas.

²²Uvidite Božju dobrotu, ali i njegovu strogost. Strog je prema onima koji su ga prestali slijediti, ali je dobar prema tebi ako ostaneš u njegovoj dobroti. A ako ga prestaneš slijediti, i tebe će odrezati. ²³Ako pak Židovi ne ustraju u svojoj nevjeri, bit će vraćeni na drvo. Jer, Bog je moćan pa ih može vratiti na mjesto gdje su bili. ²⁴Pa, ako ste vi, grane divlje masline, odrezani od drveta divlje masline i protiv prirode nakalemljeni na drvo posađene masline, koliko će lakše biti prirodnim granama da budu nakalemljene na vlastito drvo?

²⁵Braćo i sestre, želim da znate ovu tajnu istinu da ne mislite kako znate sve. Ovo je ta tajna: jedan dio izraelskoga naroda postao je tvrdoglav i ostat će takvim sve dok dovoljan broj pripadnika drugih naroda ne postane Božji narod. ²⁶Tako će se spasiti cijeli Izrael. To piše i u Svetom pismu:

»Spasitelj će doći sa Siona i odstranit će svaku bezbožnost iz Jakovljeve obitelji.

²⁷ Oduzet ću im njihove grijeh,
i to će biti savez kojeg ću s njima sklopiti.«

Izaija 59,20–21; 27,9

²⁸Što se tiče Radosne vijesti, oni su Božji neprijatelji, što je vama na korist. Ali što se tiče Božjega izbora, oni su Božji miljenici zbog obećanja koje je dao njihovim precima. ²⁹Bog ne mijenja odluku kada daje darove i poziva ljude. ³⁰Nekada ste bili neposlušni, ali sada ste primili Božju milost zbog njihove neposlušnosti. ³¹Oni su sada postali neposlušni zbog Božje milosti prema vama da bi i oni mogli primiti Božju milost. ³²Bog je sve ljude zatvorio u neposlušnost da bi svima pokazao svoju milost.

Slava Bogu!

³³Kako je velika Božja dobrota i kako je beskrajno njegovo znanje i njegova mudrost! Njegove presude ne može nitko objasniti, njegove putove nitko razumjeti.

³⁴Tako i piše u Svetom pismu:

»Tko zna Božje misli?

Tko bi mu mogao dati savjet?«

Izaija 40,13

³⁵»Nitko nikada nije ništa dao Bogu i

Bog ne duguje ni jednom čovjeku.«

Job 41,11

³⁶Bog je stvorio sve što postoji i sve što je stvorio postoji po njemu i za njega. Njemu pripada slava! Amen!

Predajte svoj život Bogu!

12¹Zato vas preklinjem, braćo i sestre, zbog milosti koju nam je Bog pokazao, prinesite svoje živote kao živu žrtvu, svetu i ugodnu Bogu. To je duhovni način služenja Bogu. ²Nemojte se više prilagođavati ovome svijetu. Umjesto toga, dopustite da vas Bog mijenja da počnete misliti na nov način kako biste mogli razabrati i prihvatiti što Bog želi, što je dobro, Bogu ugodno i savršeno.

³Po posebnom daru koji mi je dan, govorim svakomu od vas: nemojte se smatrati boljima nego što jeste. Radije prosuđujte sami sebe i cijenite se s obzirom na mjeru vjere koju je Bog dodijelio svakomu od vas. ⁴Tijelo svakoga od nas sastoji se od mnogih dijelova i svaki od njih ima drukčiju službu. ⁵Isto tako, iako nas ima puno, jedno smo tijelo u Kristu i svi smo dijelovi toga tijela; svatko je od nas povezan sa svim drugim dijelovima.

⁶Mi imamo različite darove po milosti koju nam je Bog dao. Onaj tko ima dar proricanja, neka koristi taj dar s onoliko vjere koliko ima. ⁷Ako je Bog komu od vas dao dar služenja, taj neka služi. A ako tko ima dar poučavanja, taj treba poučavati druge. ⁸Ako je nekom čovjeku darovano da hrabri, neka to i radi. Ako tko ima dar da dijeli ono što posjeduje, neka to radi od srca. A ako tko ima dar da bude dobar vođa, neka to radi predano. A ako je nečiji dar da čini dobro, neka to čini radosno.

⁹Vaša ljubav mora biti iskrena. Mrzite zlo i radite što je dobro. ¹⁰Volite jedni druge s osjećajem bratske i sestrinske bliskosti. Poštujte jedni druge i svatko od vas neka cijeni drugoga više nego samoga sebe. ¹¹Nemojte

biti lijeni ondje gdje trebate biti gorljivi. Budite gorljivi u Duhu dok služite Gospodinu! ¹²Neka vas nada koju imate učini sretnima, budite strpljivi kad ste u nevoljama i nikada ne prestajte moliti. ¹³Pomažite Božjim svetima kojima je pomoć potrebna i gostoljubivo primajte ljude u svoje domove.

¹⁴Molite za one koji vas progone. Želite im samo dobro i nemojte ih proklinjati. ¹⁵Radujte se s onima koji se raduju i tugujte s onima koji su tužni. ¹⁶Živite u skladu jedni prema drugima! Nemojte biti oholi, nego budite voljni biti s onima koje drugi smatraju nevažnima. Nemojte biti umišljeni!

¹⁷Nemojte vraćati zlo za zlo. Nastojte raditi stvari koje su dobre u očima svih ljudi. ¹⁸Trudite se živjeti u miru sa svima, koliko je do vas. ¹⁹Prijatelji, nemojte se osvećivati, već to prepustite Bogu. Kao što piše u Svetom pismu: »'Ja sam taj koji treba kažnjavati i ja ću kažnjavati', kaže Gospodin.«¹ ²⁰Umjesto toga, trebate činiti ovo: »Ako je vaš neprijatelj gladan, nahranite ga. Ako je žedan, napojite ga. Jer, ako budete tako radili, postidjet ćete ga.«² ²¹Ne dajte da vas pobijedi zlo, nego vi pobijedite zlo dobrim.

Poslušnost vladarima

13 ¹Svi se ljudi moraju pokoravati onima koji su na vlasti. Bog je taj koji je dao vlast onima koji vladaju. I oni koji vladaju imaju svoju vlast od Boga. ²Ako se tko protivi vlastima, protivi se onomu što je ustanovio Bog. Takve koji se suprotstavljaju vlastima Bog će kazniti. ³Oni koji valjano rade ne moraju se bojati vlasti. Vlasti se trebaju bojati oni koji rade zlo. Ako se ne želite bojati vlasti, radite dobro, pa će vas oni koji vladaju hvaliti.

⁴Oni koji su na vlasti, Božji su službenici i sve što rade — za vaše je dobro. Ali ako radite loše stvari, morate se bojati, jer oni imaju moć da vas kazne i neće oklijevati da tu moć i upotrijebe. Oni su Božji službenici i kažnjavaju one koji rade loše. ⁵Morate se pokoravati vlastima, ne samo zbog straha od kazne nego i zbog svoje savjesti.

⁶Zato i plaćate poreze. Oni koji vladaju Božji su službenici na zemlji i posvetili su svoje vrijeme vladanju. ⁷Svakom čovjeku dajte ono što mu dugujete. Plaćajte poreze onomu komu ste ih dužni platiti. Odajte poštovanje onomu koga morate poštovati. Iskazujte čast onima kojima trebate iskazivati čast.

¹12,19 Citat iz Pnz 32,35.

²12,20 Citat iz Izr 25,21–22.

Ljubav — jedini zakon

⁸Nemojte nikome ništa dugovati osim ljubavi, koju uvijek jedni drugima dugujete. Onaj tko voli druge ispunio je sve zahtjeve Zakona. ⁹U Zakonu nalazimo zapovijedi koje kažu: »Ne poćini preljub! Ne ubij! Ne ukradi! Ne poželi ono što je tuđe!«¹ i mnoge druge. Sve te zapovijedi mogu se sažeti u jednu, a ona glasi: »Voli druge kao što voliš samoga sebe.«² ¹⁰Onaj tko voli druge neće im učiniti ništa loše. Ako volimo druge, izvršavamo sve zapovijedi Zakona.

¹¹Radite tako kao što vam govorim, jer znate u kojem vremenu živimo. Došlo je vrijeme da se probudite iz sna, jer nam je spasenje bliže nego što nam je bilo kad smo postali vjernici. ¹²»Noć« je pri kraju i bliži se »dan«. Stoga, okanimo se loših stvari koje pripadaju noći. Trebamo se opremiti onim što pripada svjetlu. ¹³Trebamo ispravno živjeti, kako i dolikuje onima koji pripadaju danu. Nemojmo odlaziti na razuzdane proslave na kojima se ljudi prejedaju i opijaju. Ne smijemo upadati u seksualnu nećistoću i živjeti raskalašeno. Ne smijemo se svadati i zavidjeti jedni drugima. ¹⁴Umjesto toga, zaodjenite se Gospodinom Isusom Kristom i prestanite razmišljati kako da udovoljite žudnjama tjelesne naravi.

Slabi u vjeri

14 ¹Primitite u svoju zajednicu one čija je vjera slaba, ali nemojte se s njima svadati zato što vam se mišljenja razlikuju. ²Netko misli da smije jesti sve što želi, ali onaj čija je vjera slaba misli da smije jesti samo povrće. ³Onaj koji jede sve što želi, ne smije misliti da je bolji od onoga koji jede samo povrće, ali ni onaj koji jede samo povrće ne smije misliti da je onaj koji jede sve, u krivu. Bog prihvaća obojicu. ⁴Tko si ti da sudiš tuđem sluzi? Njegov će gospodar odlučiti ima li on pravo ili krivo. Gospodinov će sluga biti opravdan jer ga Gospodin može opravdati.

⁵Netko može misliti da je jedan dan važniji od drugoga, dok drugi pak može misliti da su svi dani jednaki. Ali obojica moraju biti potpuno uvjereni u ono što misle. ⁶Jer onaj koji misli da je jedan dan bolji od drugoga čini to za Gospodina. Onaj koji jede sve vrste hrane, čini to za Gospodina jer zahvaljuje Bogu. A onaj koji ne jede

¹13,9 Citat iz Izl 20,13–15; 17.

²13,9 Citat iz Lev 19,18.

sve vrste hrane isto čini to za Gospodina jer također zahvaljuje Bogu. ⁷Naime, nitko od nas ne živi samom sebi i nitko od vas ne umire samom sebi. ⁸Ako živimo, živimo za Gospodina; ako umiremo, umiremo za Gospodina. Znači, živjeli ili umrli, pripadamo Gospodinu. ⁹Krist je umro i uskrsnuo zato da bi mogao biti Gospodar nad mrtvima i živima.

¹⁰Zašto, dakle, ti osuđuješ svoga brata? I zašto smatraš da si bolji od svoga brata? Svi ćemo mi izaći pred Boga da nam sudi. ¹¹U Svetom pismu piše:

»Svi će se ljudi meni pokloniti
i svi će reći da sam ja Bog.
To je sigurno kao što je sigurno da ja živim, govori
Gospodin.« *Izaija 45,23*

¹²Svatko će od nas morati Bogu položiti račun za svoj život.

Ne dajte ljudima povoda za grijeh

¹³Zato prestanimo suditi jedni drugima. Radije mislite na to da ne činite ništa što bi bilo zapreka našem bratu ili što bi ga navelo na grijeh. ¹⁴Znam i uvjeren sam u Gospodinu Isusu da ni jednu vrstu hrane, samu po sebi, nije grijeh jesti, osim za onoga tko smatra da je to grijeh.

¹⁵Ako tvoj brat misli da se neka vrsta hrane ne smije jesti, žalostit će ga budeš li ju jeo. Ako dakle jedeš ono što tvog brata žalosti, ne slijediš put ljubavi. Nemoj uništavati vjeru toga čovjeka jer Krist je i za njega umro. ¹⁶Nemoj da ono što je za tebe dobro, dođe na zao glas. ¹⁷Božje se kraljevstvo ne sastoji od hrane i pića, nego od života koji je ugodan Bogu, od mira i radosti u Duhu Svetom. ¹⁸Svatko tko služi Kristu na taj način ugađa Bogu, a i ljudi ga prihvaćaju.

¹⁹Zato se trebamo truditi da ono što radimo vodi k miru, da pomažemo graditi zajednički život. ²⁰Nemojte Božje djelo uništavati zbog hrane. Sve vrste hrane smiju se jesti. Ali pogrešno je kad neki čovjek jede hranu koja drugoga čovjeka navodi na grijeh. ²¹Bolje je da ne jedeš meso i da ne piješ vino te da ne radiš ništa što bi navelo tvoga brata da upadne u grijeh.

²²Ako ste u nešto uvjereni, to neka bude između vas i Boga. Blago onom čovjeku koji radi što misli da je dobro, a ne osjeća se krivim. ²³Ali onaj koji, iako nije siguran, jede hranu za koju misli da se ne smije jesti, sam sebe

osuđuje. Kriv je zato što ne čini to iz čvrstog uvjerenja. Sve što se ne čini iz čvrstog uvjerenja je grijeh.

15 ¹Mi koji imamo jaku vjeru moramo pomoći onima čija je vjera slaba, a ne samo udovoljavati sebi. ²Svatko se od nas treba truditi ugoditi drugima i treba im nastojati koristiti kako bi njihova vjera ojačala. ³Ni Krist se nije trudio ugoditi samome sebi. Kao što u Svetom pismu piše: »Oni koji su tebe vrijeđali, vrijeđali su i mene.«¹ ⁴Sve što je davno napisano u Svetom pismu, napisano je zato da mi nešto naučimo. Tako da strpljivošću i ohrabrenjem, koje daje Sveto pismo, imamo nadu. ⁵Bog je izvor strpljivosti i ohrabrenja. Neka vam On pomogne da se slažete jedni s drugima i da slijedite primjer Isusa Krista. ⁶Tako svi zajedno možete, jednom mišlju i jednim ustima, dati slavu Ocu našega Gospodina Isusa Krista. ⁷Prihvatite jedni druge kao što je Krist prihvatio vas, na slavu Bogu. ⁸Kažem vam da je Krist postao sluga Židovima da bi pokazao kako Bog drži svoja obećanja i da potvrdi obećanja koja je Bog dao židovskim precima. ⁹Tako da i nežidovski narodi slave Boga zbog njegova milosrđa. U Svetom pismu piše:

»Hvalit ću te među nežidovskim narodima
i pjevat ću hvale tvom imenu.« *Psalam 18,49*

¹⁰U Svetom pismu piše i ovo:

»Veselite se, narodi, zajedno s Božjim narodom.«
Ponovljeni zakon 32,43

¹¹Kao i:

»Slavite Gospodina, svi nežidovski narodi.
Svi neka slave Gospodina.« *Psalam 117,1*

¹²A Izaija kaže:

»Rodit će se Jišajev potomak²
i vladat će svim nežidovskim narodima.
I nežidovski narodi položiti će svoje nade u njega.«
Izaija 11,10

¹15,3 Citat iz Ps 69,10.

²15,12 *Jišajev potomak* Jišaj je Davidov otac, a David je Izraelski kralj. Isus je potomak njihove porodice.

¹³Neka vam Bog, od kojega dolazi sva nada, ispuni srca radošću i mirom jer mu vjerujete. Tako će vaša nada stalno rasti silom Duha Svetoga.

Pavao govori o svojoj službi

¹⁴Moja braćo i sestre, ja sam siguran da ste puni dobrote, da imate svo znanje koje vam je potrebno da možete poučavati jedni druge. ¹⁵Ali ja vam otvoreno pišem o nekim stvarima koje trebate zapamtiti. To radim zato što mi je Bog dao dar ¹⁶da budem službenik Isusa Krista i da služim nežidovskim narodima. Moj je posao da govorim Božju Radosnu vijest, tako da i nežidovski narodi dođu k Bogu te da ih on prihvati jer ih Duh Sveti posvećuje za njega.

¹⁷Zbog svega što sam napravio za Boga ponosan sam u Isusu Kristu. ¹⁸Ne usudujem se govoriti o drugim stvarima osim o onome što je Krist učinio upotrijebivši mene. Mojim je riječima i djelima uputio nežidovske narode da budu poslušni Bogu. ¹⁹Poslušali su Boga zbog snage čudesa i velikih znakova koje su vidjeli i zbog snage Duha. Navijestio sam Radosnu vijest o Kristu od Jeruzalema do Ilirije. ²⁰Uvijek sam se trudio propovijedati Radosnu vijest onima koji nisu čuli o Kristu. Razlog leži u tome što nisam želio graditi na tuđem temelju. ²¹U Svetom pismu piše:

»Oni kojima nitko nije pričao o njemu vidjet će,
a oni koji nisu ništa čuli o njemu razumjet će.«

Izaija 52,15

Pavao namjerava posjetiti Rim

²²To je razlog zašto sam puno puta bio spriječen da dođem k vama.

²³Ali sada sam završio svoj posao u ovim krajevima, a već vas dugo godina želim posjetiti. ²⁴Zato ću doći k vama kad budem išao u Španjolsku. Da, nadam se da ću vas na svom putu u Španjolsku posjetiti i uživati u vašem društvu. Nadam se da ćete mi nakon toga pomoći na mojem putu. ²⁵Ali sada idem u Jeruzalem da ondje pomognem Božjim svetima. ²⁶Naime, vjernici u Makedoniji i Ahaji odlučili su dati novčani prilog siromašnim vjernicima u Jeruzalemu. ²⁷Ti su im vjernici odlučili pomoći, a i njihova je dužnost da im pomognu. Nežidovski su narodi podijelili sa Židovima njihove duhovne blagoslove, pa tako i ti narodi trebaju pomoći Židovima

svojim materijalnim dobrima. ²⁸Kad završim taj posao i uvjerim se da su siromašni u Jeruzalemu dobili novac koji je za njih skupljen, krenut ću u Španjolsku. Na tom ću se putu zaustaviti da vas posjetim. ²⁹Znam da ću vam donijeti puni Kristov blagoslov kada dođem k vama.

³⁰Braćo i sestre, molim vas da mi se pridružite u molitvama Bogu za mene, zbog našega Gospodina Isusa Krista i zbog ljubavi koju nam daje Duh. ³¹Molite da me Bog čuva od nevjernika u Judeji i da Božji sveti u Jeruzalemu dobro prihvate pomoć koju im nosim. ³²Tako da, ako Bog to želi, mogu doći k vama s radošću i odmoriti se s vama. ³³Neka Bog, koji daje mir, bude sa svima vama. Amen.

16 ¹Preporučujem vam našu sestru Febu koja je posebna pomoćnica u crkvi u Kenhreji. ²Lijepo je primite u Gospodinu, kako dolikuje Božjim svetima i pomozite joj u svemu što zatraži od vas. Ona je podržavala mnoge, pa tako i mene.

Završne riječi

³Pozdravite Prisku i Akvila, moje suradnike u Kristu Isusu. ⁴Oni su riskirali svoj život da bi spasili moj. Zahvalan sam im ne samo ja nego i sve crkve nežidovskih naroda. ⁵Pozdravite i crkvu koja se sastaje u njihovoj kući.

Pozdravite i moga dragog prijatelja Epenata, koji je prvi u Aziji slijedio Krista. ⁶Pozdravite Mariju, koja je naporno radila za vas. ⁷Pozdravite moje prijatelje i sunarodnjake Andronika i Junija, koji su bili sa mnom u zatvoru. Oni su među najistaknutijim Božjim radnicima i prije mene su vjerovali u Krista.

⁸Pozdravite i moga dragog prijatelja u Gospodinu, Amplijata. ⁹Pozdravite i moga suradnika u Kristu Urbana te moga dragog prijatelja Stahija. ¹⁰Pozdravite i Apela, toga prokušanog i istinskog kršćanina. Pozdravite sve iz Aristobulove obitelji. ¹¹Pozdravite i moga sunarodnjaka Herodiona. Pozdravite i vjernike iz Narcisove obitelji. ¹²Pozdravite Trifenu i Trifozu, koje naporno rade za Gospodina. Pozdravite i Persidu, moju dragu prijateljicu, koja je vrlo naporno radila za Gospodina. ¹³Pozdravite Rufa, izabranog čovjeka u Gospodinu. Pozdravite i njegovu majku, koja je i meni bila majka. ¹⁴Pozdravite Asinkrita, Flega, Herma, Patroba i Herma te svu braću koja su s njima. ¹⁵Pozdravite Filologa, Juliju, Nereja i njegovu sestru, Olimpa i sve druge Božje svete koji su

s njima. ¹⁶Pozdravite jedni druge svetim poljupcem. Pozdravljaju vas sve Kristove crkve.

¹⁷Molim vas, braćo i sestre, čuvajte se onih koji izazivaju neslogu među vama i onih koji vam stvaraju zbrku. Oni su protiv učenja koje ste primili i zato ih izbjegavajte. ¹⁸Takvi ljudi ne služe Isusu Kristu, nego svojim sklonostima. Oni zavode misli dobrih i bezazlenih slatkim pričama i laskanjem. ¹⁹Svi vjernici čuli su kako ste poslušni Bogu. Jako mi je drago zbog vas, ali želim da budete mudri u dobru, a da loše uopće ne upoznate.

²⁰A Bog, izvor mira, uskoro će satrti sotonu pod vašim nogama.

Neka milost našega Gospodina Isusa bude s vama.

²¹Pozdravlja vas Timotej, moj suradnik, kao i Lucije, Jason i Sosipater, moji sunarodnjaci.

²²Ja Tercije, sam vam napisao ovo pismo. Pozdravljam vas u Gospodinu.

²³Pozdravlja vas Gaj, kod kojega stanujem i kod kojega se sastaje cijela zajednica. Pozdravlja vas Erast, gradski blagajnik, i naš brat Kvart. ^[24]

²⁵Neka je slava Bogu! Bog može ojačati vašu vjeru Radosnom vijesti Isusa Krista koju propovijedam. Ta je tajna dugo bila skrivena, a sada ju je Bog otkrio nama ²⁶u knjigama koje su pisali proroci. Po zapovijedi vječnoga Boga, ta je tajna otkrivena svim narodima da bi bili poslušni Bogu zbog vjere u njega. ²⁷Neka po Isusu Kristu bude vječna slava jedinom mudrom Bogu. Amen.

Prva poslanica

Korinćanima

1 ¹Od Pavla, pozvanog po Božjoj volji, da bude apostolom Krista Isusa.

I od Sostena, našega brata.

²Božjoj crkvi u Korintu, svetima u Kristu Isusu. Vi ste pozvani da budete Božji sveti ljudi, zajedno sa svima koji

¹ **16,24** Neki grčki rukopisi dodaju stih: »Neka milost našega Gospodina Isusa Krista bude sa svima vama. Amen.« U nekima od njih pak nema stihova 25–27.

zazivaju ime našega Gospodina Isusa Krista, njihovoga i našega Boga, na bilo kojem mjestu.

³Neka s vama budu milost i mir od Boga, našega Oca, i od našega Gospodina Isusa Krista.

Zahvala Bogu

⁴Neprestano zahvaljujem Bogu za vas, zbog milosti koju vam je dao u Kristu Isusu. ⁵U njemu ste postali bogati u svemu: i u govoru i u znanju. ⁶Istina koju smo vam prenijeli o Kristu potvrdila se u vama ⁷pa vam ne manjka ni jedan dar od Boga, dok čekate dolazak našega Gospodina Isusa Krista. ⁸On će vas učiniti čvrstima do kraja tako da budete posve čisti na dan kada Gospodin Isus Krist ponovno dođe. ⁹Vjeran je Bog, koji vas je pozvao da dijelite život s njegovim Sinom Isusom Kristom, našim Gospodinom.

Problemi u crkvi u Korintu

¹⁰Ali molim vas, braćo i sestre, u ime našega Gospodina Isusa Krista, da se međusobno slažete tako da među vama ne bude podjela. Molim vas da u mišljenju i u namjerama budete jedno. ¹¹Saznao sam, naime, braćo moja i sestre, od Klojinih ukućana da se prepirete jedni s drugima. ¹²Kad to kažem, mislim na to da jedan tvrdi kako pripada Pavlu, drugi Apolonu, jedan Kefi, a drugi opet Kristu. ¹³Zar je Krist podijeljen? Nije Pavao taj koji je za vas bio razapet na križu i niste bili kršteni u Pavlovo ime. ¹⁴Hvala Bogu da nisam krstio nikoga od vas, osim Krispa i Gaja, ¹⁵jer sada nitko ne može reći da ste bili kršteni u moje ime. ¹⁶Da, krstio sam i Stefaninu obitelj, no ne sjećam se da sam ikoga drugoga krstio. ¹⁷Pa mene Krist nije poslao da krstim, nego da propovijedam Radosnu vijest, i to ne koristeći domišljate riječi, da Kristov križ ne bi izgubio svoju snagu. ¹⁸Jer, vijest o križu zvuči kao besmislica izgubljenima, a nama koji smo spašeni ona je Božja sila, ¹⁹jer stoji pisano u Svetom pismu:

»Uništiti ću mudrost mudrih
i odbaciti ću razum pametnih.«

Izaija 29,14

²⁰Gdje je mudrac? Gdje je školovan čovjek? Gdje je filozof ovoga vremena? Nije li Bog pretvorio mudrost svijeta u ludost? ²¹Svijet nije upoznao Boga svojom mudrošću. Bog je u svojoj mudrosti odlučio ludošću

propovijedanja spasiti one koji povjeruju. ²²Židovi traže čudesne znakove kao dokaz, a Grci traže mudrost. ²³No, mi propovijedamo o razapetome Kristu — to je za Židove zapreka, a za ostale narode glupost. ²⁴Ali za one koji su pozvani i Židove i nežidove, Krist je Božja sila i Božja mudrost. ²⁵Božja je ludost mudrija od ljudske mudrosti i Božja je slabost jača od ljudske snage.

²⁶Sjetite se, braćo i sestre, da vas je Bog pozvao. Među vama nije bilo mnogo mudrih po ljudskim mjerilima, ni mnogo moćnih, ni mnogo onih koji potječu iz utjecajnih obitelji. ²⁷Ali, Bog je izabrao ono što je u očima svijeta ludost da bi posramio mudre. Bog je izabrao ono što je u svijetu slabo da bi posramio one koji su jaki. ²⁸Izabrao je što svijet smatra neplemenitim i vrijednim prezira, čak je i izabrao ono čega uopće nema u očima svijeta, da uništi ono što je u svijetu nešto, ²⁹tako da se niti jedan čovjek ne bi mogao hvaliti pred njim. ³⁰Bog je izvor vašega života u Kristu Isusu. Krist je postao naša mudrost od Boga. Po njemu smo postali pravedni, posvećeni i oslobođeni od grijeha. ³¹Zato, kao što piše u Svetom pismu: »Tko se hvali, neka se hvali u Gospodinu.«¹

Kristov križ

2 ¹Tako, kad sam dolazio k vama, braćo i sestre, nisam došao objavljujući Božju istinu vještim govorom ili mudrošću. ²Odlučio sam, naime, da dok budem s vama, neću znati ništa osim Isusa Krista, i to raspetoga. ³Došao sam k vama u slabosti, dršćući od straha. ⁴Nisam vam govorio i propovijedao uvjerljivim riječima ljudskom mudrošću. Dokaz moga propovijedanja bilo je očitovanje snage Duha, ⁵da vaša vjera ne bi počivala na ljudskoj mudrosti, već na Božjoj snazi.

Božja mudrost

⁶Onima koji su duhovno zreli mi govorimo mudrost, ali ne mudrost ovoga svijeta niti mudrosti vladara ovoga svijeta, koji će potpuno nestati. ⁷Mi navještamo Božju mudrost — dosada tajnu i sakrivenu — koju je Bog odredio za našu slavu prije početka vremena. ⁸Tu mudrost nije spoznao ni jedan vladar ovoga svijeta. Jer, da su znali, ne bi bili razapeli Gospodina slave. ⁹Ali kao što stoji u Pismu:

¹1,31 Citat iz Jr 9,23.

»Oči nisu vidjele, a uši nisu čule,
 niti je čovječji razum mogao zamisliti
 što je Bog namijenio onima koji ga vole.« *Izaija 64,4*

¹⁰A nama je Bog to objavio po Duhu, jer Duh preispituje sve, čak i najveće Božje tajne.

¹¹Ni jedan čovjek ne zna misli drugoga čovjeka. Samo duh koji je u tom čovjeku zna njegove misli. Isto tako, nitko ne zna Božje misli, osim Božjega Duha. ¹²Ali mi nismo primili duha koji pripada svijetu, nego Duha koji dolazi od Boga, da upoznamo sve što nam je dao Bog. ¹³O tome i govorimo, ali ne riječima kojima nas uči ljudska mudrost, nego objašnjavamo duhovne stvari koristeći se duhovnim riječima koje uči Duh. ¹⁴Čovjek koji u sebi nema Duha¹ ne prihvaća istine koje nam obznanjuje Božji Duh, jer su te istine za njega ludost. On ih ne može razumjeti jer se one moraju uz pomoć Duha promišljati. ¹⁵Duhovan čovjek može suditi o svim stvarima, ali njega ne može nitko prosuđivati. Jer, kao što piše u Pismu:

¹⁶»Tko zna Gospodinovu misao da ga pouči?« *Izaija 40,13*

No, mi imamo Kristovu misao.

Podjele u crkvi

3 ¹Ali, braćo i sestre, ja vam nisam mogao govoriti kao duhovnim ljudima, nego kao ljudima ovoga svijeta, kao novorođenčadi u Kristu. ²Hranio sam vas mlijekom, a ne čvrstom hranom, jer još niste bili kadri jesti čvrstu hranu. Ni sada još niste kadri jesti čvrstu hranu. ³Još uvijek niste duhovni ljudi. Zar niste kao i ljudi ovoga svijeta kad ste ljubomorni jedni na druge i međusobno se prepirete? Time pokazujete da još uvijek niste duhovni. ⁴Neki od vas kažu da pripadaju Pavlu, a drugi da pripadaju Apolonu. Kad tako govorite, zar se ne ponašate kao ljudi ovoga svijeta?

⁵Naime, tko je Apolon i tko je Pavao? Mi smo samo sluge uz čiju ste pomoć povjerovali, a svaki od nas radi ono što mu je Bog namijenio. ⁶Ja sam posijao sjeme, Apolon ga je zalijevao, ali Bog je učinio da raste. ⁷Dakle, nije važan onaj tko sjeme sije ni onaj tko ga zalijeva, nego Bog koji čini da raste. ⁸Onaj tko sije sjeme i onaj

12,14 Čovjek ... Duha Doslovno: Zemaljski ili neduhovni čovjek.

tko ga zalijeva imaju isti cilj i svatko će od njih primiti nagradu razmjernu uloženom trudu. ⁹Mi zajedno radimo za Boga, a vi ste Božje polje.

Vi ste i Božja građevina. ¹⁰Koristeći dar milosti kojeg mi je Bog dao postavio sam temelj, kao vješt graditelj. Drugi grade na tom temelju. No, svatko treba paziti kako gradi. ¹¹Nitko ne može položiti drugi temelj, osim onoga koji je već položen, a to je Isus Krist. ¹²Svatko može graditi na tom temelju, upotrebljavajući zlato, srebro, drago kamenje, drvo, sijeno ili slamu. ¹³Ali rad svakoga čovjeka jasno će se vidjeti jer će ga Dan osvijetliti. Taj Dan će se pojaviti s vatrom i ta će vatra otkriti kakav je rad svakoga čovjeka. ¹⁴Ako nečiji rad, odnosno ono što je izgradio na temelju, odoli vatri, ¹⁵on će primiti nagradu. Ako nečiji rad, odnosno ono što je izgradio na temelju izgori, čovjek će pretrpjeti gubitak. Međutim, on sam bit će spašen, ali kao onaj tko se bijegom spašava iz vatre.

¹⁶Zar ne znate da ste vi Božji hram i da u vama živi Božji Duh? ¹⁷Tko uništava Božji hram, Bog će uništiti njega, jer Božji je hram svet. A vi ste Božji hram.

¹⁸Nemojte se zavaravati. Ako netko od vas misli da je mudar po mjerilima ovoga svijeta, neka postane lud da bi mogao postati istinski mudar. ¹⁹Jer, mudrost ovoga svijeta jest ludost u Božjim očima. Pisano je u Pismu: »Bog hvata mudrace u njihovoj vlastitoj lukavosti.«¹ ²⁰Isto tako piše: »Bog zna da su misli mudrih bezvrijedne.«² ²¹Zato neka se nitko ne ponosi ljudima. Sve pripada vama, ²²bez obzira na to je li to Pavao, Apolon, Kefa, život ili smrt, stvari sadašnje ili one buduće. Sve je vaše. ²³Vi pripadate Kristu, a Krist pripada Bogu.

Kristovi apostoli

4 ¹Ljudi nas trebaju smatrati Kristovim slugama i onima kojima je Bog povjerio svoje tajne istine. ²Oni kojima je nešto povjereno moraju pokazati da su dostojni tog povjerenja. ³Ali ja uopće ne marim što ćete mi suditi vi ili bilo koji ljudski sud. Čak ni ja sam sebi ne sudim. ⁴Moja je savjest čista, ali me to ne čini nevinim. Bog je moj sudac. ⁵Zato nemojte suditi ni o čemu prije nego za to dođe vrijeme — kada dođe Gospodin. On će osvjetliti stvari skrivene u tami i obznaniti će namjere ljudskih srdaca. Tada će svatko primiti pohvalu koju

¹3,19 Citat iz Job 5,13.

²3,20 Citat iz Ps 94,11.

zaslužuje, i to od Boga.

⁶Braćo i sestre, ove stvari o Apolonu i sebi ispričao sam da vam budu na korist, da biste iz našega primjera mogli naučiti što znači: »Ne idite dalje od onoga što je pisano.« Tada se nećete ponositi jednim čovjekom, a biti protiv drugoga. ⁷Tko kaže da ste bolji od drugih? Sve što imate, dobili ste. Pa budući da ste sve što imate dobili, zašto se time hvalite kao da ste stekli svojim naporima?

⁸Mislite da ste već stekli sve? Mislite da ste sad bogati i da ste postali kraljevi bez nas? Kamo li sreće da ste to postali! Tada bismo i mi s vama mogli kraljevati. ⁹Mislim da je Bog nas apostole stavio na zadnje mjesto. Mi smo kao ljudi osuđeni na smrt. Postali smo prizor cijelom svijetu — i anđelima i ljudima. ¹⁰Mi smo ljudi radi Krista, ali vi mislite da ste mudri u Kristu! Mi smo slabi, ali vi mislite da ste jaki! Vama se iskazuju počasti, a nas preziru. ¹¹Čak smo i do ovoga trenutka gladni i žedni, slabo odjeveni. Tuku nas i bez krova smo nad glavom. ¹²Teško radimo vlastitim rukama. ¹³Kad nas ponižavaju — mi blagoslivljamo. Kad nas progone — podnosimo. Kad nas vrijeđaju — odgovaramo ljubazno. I sada nas smatraju smećem ovoga svijeta. Za njih nismo ništa drugo doli prašina pod nogama.

¹⁴Ne pišem to da bih vas posramio, nego vas upozoravam kao svoju voljenu djecu. ¹⁵Jer, čak i da imate deset tisuća učitelja u Kristu, nemate mnogo očeva, jer sam postao vašim ocem u Isusu Kristu po Radosnoj vijesti. ¹⁶Stoga vas molim, ugledajte se na mene! ¹⁷Zato vam i šaljem Timoteja, mog voljenog i vjernog sina u Gospodinu, da vas podsjeti na to kako živim u Isusu Kristu. A živim onako kako učim svugdje i u svakoj crkvi.

¹⁸Neki su se od vas napuhali od ponosa, kao da neću opet doći k vama.

¹⁹Ali, uskoro ću doći k vama, ako Bog bude tako htio. Tada ću vidjeti što ti napuhanci mogu pokazati na djelu, a ne samo na riječima. ²⁰Božje se kraljevstvo ne temelji na rječitosti nego na snazi. ²¹Što više želite: da dođem k vama s kaznom ili s ljubavlju i blagim duhom?

Opomene

5 ¹Ljudi pričaju da među vama ima takvog seksualnog nemorala kakvog nema čak ni među ljudima koji ne poznaju Boga. Naime, pričaju da netko živi sa svojom maćehom. ²A vi se još i ponosite sobom! Bolje bi bilo da žalujete. Onoga tko to čini treba isključiti iz vašeg

zajedništva. ³Bez obzira na to što nisam tjelesno prisutan, u duhu sam s vama. Već sam osudio onoga tko je to učinio, kao što bih učinio da sam bio ondje. ⁴Okupite se u ime našega Gospodina Isusa! Moj duh i snaga našega Gospodina Isusa bit će s vama. ⁵Izručite toga čovjeka sotoni da mu tjelesna narav¹ bude uništena, kako bi se njegov duh mogao spasiti na dan Gospodnji.

⁶Vaše hvaljenje nije dobro. Ne znate li da »malo kvasca ukvasi cijelo tijesto«? ⁷Riješite se staroga kvasca da biste postali novo tijesto. Kao kršćani, vi ste kruhovi bez kvasca. Krist, naše pashalno janje, bio je žrtvovan. ⁸Zato jedimo pashalnu gozbu: ne stari kruh sa starim kvascem — kruh grijeha i zloće, nego kruh bez kvasca — kruh dobrote i istine. ⁹Pisao sam vam u pismu da se ne družite s onima koji su seksualno nemoralni. ¹⁰Nisam mislio da se ne družite općenito s ljudima od ovoga svijeta, s onima koji su seksualno nemoralni, koji su pohlepni i varalice ili koji obožavaju idole. U tom slučaju morali biste otići iz ovoga svijeta.

¹¹Ne, ja sam vam pisao da se ne družite s onim tko se naziva vašim bratom u Kristu, a bludnik je ili je pohlepan, štuje idole, ogovara, pijanac je ili varalica. Nemojte čak ni jesti s takvim čovjekom!

¹²Nije moja dužnost da sudim onima koji ne pripadaju Crkvi. Ne biste li trebali i vi suditi onima koji pripadaju Crkvi? ¹³Bog će suditi onima koji ne pripadaju Crkvi. Jer, pisano je: »Izbacite zloga koji je među vama.«²

Sporovi među kršćanima

6 ¹Kad netko od vas ima spor s drugom osobom, zašto idete na sud pred bezbožne suce? Zašto ne date tu stvar na raspravu Božjim svetim ljudima? ²Zar ne znate da će Božji ljudi suditi svijetu? A ako ćete suditi svijetu, zar niste dostojni da presudite i u malim stvarima? ³Ne znate li da ćemo mi suditi anđelima, a da onda ne spominjem svakodnevne stvari? ⁴Dakle, ako imate svakodnevne sporove koje treba presuditi, zašto ih iznosite pred ljude izvan zajednice, koji nemaju nikakvog značenja za crkvu? ⁵Govorim vam to da bih vas posramio! Zar je došlo do toga da među vama nema ni jednog mudrog čovjeka koji može izgladiti spor među dvojicom braće? ⁶Nego sada jedan brat tuži drugoga, a vi dopuštate

¹5,5 *tjelesna narav* Ili tijelo. U Grčkom to je riječ »sarks« koja može imati oba značenja.

²5,13 Citat iz Pnz 22,21; 24.

ljudima koji nisu vjernici da presuđuju!

⁷Zapravo, već je porazno za vas što imate parnice jedni s drugima. Zašto radije ne pretrpите nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu? ⁸Nego vi sami varate, i to svoju braću i sestre!

⁹Zar ne znate da nepravednici neće baštiniti Božje kraljevstvo? Nemojte se zavaravati! U Božje kraljevstvo neće ući ni seksualno nemoralni, ni štovatelji idola, ni preljubnici, ni muškarci koji se upuštaju u seksualne odnose s drugim muškarcima, ¹⁰ni kradljivci, ni pijanci, ni pohlepnici, ni klevetnici, ni varalice. ¹¹A takvi su ranije bili i neki od vas. Ali sada ste oprani, posvećeni i opravdani u imenu Gospodina Isusa Krista i u Duhu našega Boga.

Vaše tijelo — hram Duha Svetog

¹²»Sve mi je dopušteno«, ali nije sve za moje dobro. Da, »sve mi je dopušteno«, ali neću dopustiti da mnome bilo što upravlja. ¹³Hrana je za želudac, a želudac za hranu, ali Bog će uništiti i jedno i drugo. Naše tijelo nije namijenjeno za bludničenje, nego za Gospodina i Gospodin za tijelo. ¹⁴Bog koji je podigao Gospodina iz smrti, podignut će i nas svojom moći iz smrti. ¹⁵Ne znate li da su vaša tijela dijelovi Krista samoga? Mogu li, dakle, uzeti ono što je dio Krista i učiniti ga dijelom bludnice? Sasvim sigurno ne! ¹⁶Zar ne znate da onaj tko se združuje s bludnicom postaje s njom jedno tijelo? Jer, kao što piše u Svetom pismu: »Dvoje će postati jedno tijelo«. ¹⁷Ali onaj tko je udružen s Gospodinom postaje s njim jedan duh.

¹⁸Bježite od seksualnog nemoralna! Svi drugi grijesi koje čovjek čini izvan su njegova tijela, ali onaj tko čini grijeh bluda griješi protiv vlastita tijela. ¹⁹Zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga koji je u vama i kojeg ste primili od Boga? Vi više ne posjedujete same sebe ²⁰jer je za vas plaćena cijena. Zato, proslavite Boga svojim tijelom.

O braku

7 ¹Sada o onome o čemu ste mi pisali: za muškarca je dobro da se ne ženi, ²ali zbog opasnosti od seksualnog nemoralna neka svaki muškarac ima svoju ženu i svaka žena svoga muža. ³Muž treba ispunjavati svoju

dužnost prema svojoj ženi kao što i žena treba ispunjavati svoju dužnost prema svome mužu. ⁴Žena nije gospodar svojeg tijela nego njezin muž. Isto tako, muž nije gospodar svojeg tijela nego njegova žena. ⁵Ne prikraćujte u tome jedno drugo, osim po dogovoru i na određeno vrijeme, kad se želite posvetiti molitvi. Onda ponovo budite zajedno, da vas sotona ne bi zaveo zbog vaše slabosti. ⁶To govorim kao dopuštenje, a ne kao zapovijed. ⁷Volio bih kad bi svi ljudi mogli biti kao ja, ali svaki čovjek ima svoj dar od Boga — jedan ima ovakav dar, a drugi onakav.

⁸Što se tiče neoženjenih i udovica, reći ću vam ovo: za njih je bolje da ostanu sami kao što sam ja. ⁹Ali ako se ne mogu obuzdati, neka se ožene. Bolje se oženiti nego izgarati od strasti.

¹⁰Oženjenima dajem ovu zapovijed — odnosno ne dajem ja nego Gospodin: žena se ne smije rastaviti od svoga muža! ¹¹Ali ako se ipak rastavi, ne smije se ponovo udati. Neka se pomiri sa svojim mužem. Ni muž se ne smije rastati od svoje žene.

¹²A za ostale kažem — a to vam govorim ja, a ne Gospodin: ako netko od braće ima ženu nevjernicu i ona pristane živjeti s njim, neka se ne rastaje od nje. ¹³Ako pak žena ima muža nevjernika i on pristane živjeti s njom, neka se ne rastaje od njega. ¹⁴Jer, muž nevjernik posvećen je po svojoj ženi, a žena nevjernica posvećena je po svom mužu. Inače bi vaša djeca bila nečista, a ovako su posvećena.

¹⁵Ali ako se nevjernik želi razdvojiti, neka se rastanu. Brat ili sestra u tom su slučaju slobodni. Bog nas je pozvao da živimo u miru. ¹⁶Tko zna, možda ćeš ti, ženo, spasiti svoga muža, a možda ćeš ti, mužu, spasiti svoju ženu.

Živite kako vas je Bog pozvao

¹⁷Svatko treba živjeti onako kako mu je Gospodin namijenio i kako ga je Bog pozvao. I to zapovijedam u svim crkvama. ¹⁸Ako je tko već bio obrezan kad ga je Bog pozvao, neka to ne pokušava promijeniti. Ako je koga Bog pozvao dok je bio neobrezan, neka se ne obrezuje. ¹⁹Nije važno je li tko obrezan ili neobrezan. Važno je vršiti Božje zapovijedi. ²⁰Svatko neka ostane u stanju u kojem je bio kad je pozvan. ²¹Jesi li bio pozvan kao rob? Neka te to ne uznemiruje. Ali ako možeš postati slobodan, iskoristi tu priliku. ²²Jer, onaj

koga je Gospodin pozvao kad je bio rob — slobodan je čovjek u Gospodinu. Isto tako, onaj koji je bio pozvan kao slobodan čovjek sad je Kristov rob. ²³Za vas je plaćena cijena. Nemojte robovati ljudima! ²⁴Braćo i sestre, svatko od vas neka ostane pred Bogom u stanju u kojem je bio kad je pozvan.

Vjenčati se ili ne

²⁵A sad, što se tiče neoženjenih, nemam nikakvu zapovijed od Gospodina. Ali dat ću vam savjet, kao netko tko je vrijedan povjerenja, jer mi je Bog iskazao milost. ²⁶Ja mislim da je, zbog sadašnjih teških vremena, bolje za čovjeka da ostane u onom stanju u kojem jest. ²⁷Ako si oženjen, ne traži rastavu. Ako si slobodan, ne traži ženu. ²⁸Ali ako se oženiš, ne činiš grijeh. I ako se djevojka uda, ne čini grijeh. Ali ti će ljudi imati patnji u ovome životu, a ja vas pokušavam poštediti.

²⁹Ovo vam želim reći, braćo i sestre: nema još mnogo vremena. Od sada oni koji imaju žene, neka budu kao oni koji ih nemaju. ³⁰Oni koji tuguju, neka se ponašaju kao da ne tuguju. Oni koji su sretni — kao da nisu. Oni koji kupuju — kao da nemaju ništa. ³¹Oni koji koriste svjetovna dobra, neka ne mare za njih. Jer, svijet u svom sadašnjem obliku prolazi.

³²Htio bih da budete bezbrižni. Neoženjen čovjek zauzet je Božjim poslom i time kako ugoditi Gospodinu. ³³A oženjen čovjek zauzet je svjetovnim stvarima i time kako ugoditi svojoj ženi. ³⁴Tako je u sebi podijeljen. Neudana žena ili djevojka zauzeta je Božjim poslom, kojemu se predaje dušom i tijelom. A udana žena brine o svjetovnim stvarima i o tome kako ugoditi mužu. ³⁵Govorim vam to za vaše dobro, ne da bih vam nešto zabranio, nego da bih vas usmjerio na ono što je čestito kako biste mogli potpuno predano služiti Gospodinu.

³⁶Ako tko smatra da je nepravedan prema svojoj djevojci s kojom je zaručen i da joj već prolazi vrijeme za udaju¹, neka je oženi ako želi. Neće pogriješiti ako tako učini. ³⁷Ali onaj tko je čvrst u svom srcu i koji je odlučio ne ženiti svoju zaručnicu — također ispravno postupa. ³⁸Tako onaj koji oženi svoju zaručnicu dobro postupa, a onaj koji je ne oženi — još bolje.

³⁹Žena je vezana u braku sve dok njezin muž živi, ali ako njezin muž umre, slobodna je da se uda za koga

¹7,36 Ako ... za udaju Ili »teško mu je obuzdati svoju žudnju.«

god želi, ali samo u Gospodinu. ⁴⁰No bit će sretnija ako ostane neudana. To je moje mišljenje, a ja mislim da je i u meni Božji Duh.

O hrani prinesenoj idolima

8 ¹Što se tiče mesa žrtvovanog idolima: znamo da »svi mi imamo znanje«. Znanje napuhuje, a ljubav izgrađuje. ²Ako tko misli da nešto zna, još ne zna ništa od onoga što bi trebao znati. ³Ali ako tko voli Boga, Bog ga poznaje.

⁴Što se tiče jedenja mesa žrtvovanog idolima, znamo da idoli nisu ništa na ovom svijetu i znamo da nema drugoga Boga osim jednog. ⁵Premda postoje takozvani bogovi — bilo na nebu, bilo na zemlji — a ima mnogo »bogova« i mnogo »gospodara« — ⁶za nas postoji samo jedan Bog, Otac, od kojeg sve dolazi i za koga živimo. I postoji samo jedan Gospodin, Isus Krist, po kojem je sve stvoreno i po kojem živimo.

⁷Ali ne znaju to svi. Neki su dosad bili navikli na obožavanje idola, tako sada kad jedu meso, oni još uvijek misle da ono pripada idolima. Nisu sigurni trebaju li ga jesti pa zbog slabe savjesti, osjećaju krivnju. ⁸Ali hrana nas neće približiti Bogu. Ne ugađamo manje Bogu ako ne jedemo, niti što dobivamo ako jedemo.

⁹Samo pazite da ta vaša sloboda ne navede one slabije na grijeh. ¹⁰Jer, ako tko vidi vas koji sve znate o tim stvarima kako jedete u hramu posvećenom idolu, neće li to njegovu slabu savjest dovesti do toga da jede hranu žrtvovanu idolima? ¹¹Taj koji je slab bit će uništen zbog vašega znanja. A Krist je umro za vašeg brata ili sestru! ¹²Kad griješite protiv braće i sestara na taj način da ih ranjavate, navodeći ih da čine ono što smatraju neispravnim, griješite protiv Krista. ¹³Tako, ako hrana koju jedem navodi drugog vjernika na grijeh, nikad više neću jesti meso da ne bih potaknuo svoga brata ili sestru na grijeh.

Pavlov primjer

9 ¹Nisam li slobodan? Nisam li apostol? Nisam li vidio Isusa, našega Gospodina? Niste li vi plodovi moga truda u Gospodinu? ²Čak i ako me drugi ne prihvaćaju kao apostola, za vas sam apostol. Jer, vi ste pečat koji potvrđuje moje apostolsko poslanje u Gospodinu.

³Ovo je moj odgovor onima koji me žele osuditi: ⁴Nemamo li pravo jesti i piti? ⁵Nemamo li pravo povesti

sa sobom ženu vjernicu, kao drugi apostoli i Gospodina braća, i Kefa? ⁶Zar jedino Barnaba i ja moramo raditi da bismo se uzdržavali? ⁷Tko služi kao vojnik na svoj trošak? Tko sadi vinovu lozu, a ne jede grožđa? Tko uzgaja stado ovaca, a ne pije mlijeko što ga dobiva od ovaca?

⁸Nije ovo samo ljudski način razmišljanja, zar ne? Ne kaže li to i Božji zakon? ⁹Pisano je u Mojsijevu zakonu: »Ne zavezuju usta volu dok vrši žito.«¹ Zar se Bog brine samo za volove? ¹⁰Ili zar on stvarno to ne govori nama? Da, to je napisano za naše dobro, jer onaj tko ore — neka ore s nadom. I onaj tko vrši — neka vrši s očekivanjem da će imati udjela u žetvi. ¹¹Budući da smo posijali duhovno sjeme za vaše dobro, je li previše tražiti da od vas ubiremo materijalne plodove? ¹²Ako drugi imaju pravo dijeliti s vama vaša materijalna dobra, nemamo li mi čak i više razloga za to? Ali mi nismo iskoristili to pravo. Umjesto toga, sve podnosimo kako ne bismo zapriječili put Kristovoj Radosnoj vijesti. ¹³Znate da oni koji obavljaju službu u Hramu dobivaju hranu od Hrama, a oni koji služe kod žrtvenika dobivaju dio od onoga što je žrtvovano na njemu. ¹⁴Na isti je način Gospodin odredio da oni koji propovijedaju Radosnu vijest dobivaju za život od toga propovijedanja.

¹⁵Ali ja nisam iskoristio ni jedno od ovih prava. I nisam vam ovo napisao da bih od vas što dobio jer bih radije umro nego da mi tko oduzme razlog za ponos. ¹⁶Ako propovijedam Radosnu vijest, to nije razlog da se ponosim, jer sam na to obavezan i jao meni ako ne propovijedam Radosnu vijest. ¹⁷Ako to radim po svom izboru, zaslužujem nagradu, ali ako mi je ta dužnost povjerena, a ja je sam nisam izabrao, ¹⁸u čemu se sastoji moja nagrada? U tome da Radosnu vijest predajem besplatno, ne koristeći se pravom koje imam zbog toga što propovijedam.

¹⁹Slobodan sam i ne pripadam nikomu. Ipak, pretvorio sam se u roba svima da bih pridobio što više ljudi. ²⁰Sa Židovima sam postao poput Židova da bih pridobio Židove. Onima koji su pod Zakonom postao sam kao čovjek koji je pod Zakonom — premda sâm nisam pod Zakonom — da bih pridobio one koji su pod Zakonom. ²¹Za one koji nemaju Zakon postao sam kao onaj koji nema Zakon — premda nisam bez Božjega zakona, nego

podanik Kristova zakona — da bih pridobio one koji nemaju Zakon. ²²Za one koji su slabi postao sam slab da bih pridobio slabe. Postao sam svima sve da bih spasio ljude svim mogućim sredstvima. ²³Sve radim zbog Radosne vijesti da bih mogao imati udjela u njezinu blagoslovu.

²⁴Vi znate da u trci svi trkači trče, ali samo jedan osvaja nagradu. Trčite tako da pobijedite! ²⁵Svatko tko se natječe na atletskim natjecanjima ide na stroge pripreme, da bi bio okrunjen lovorovim vijencem, koji je propadljiv, ali naš vijenac je nepropadljiv. ²⁶Ja, dakle, trčim kao onaj tko ima cilj pred sobom. I kad udaram, ne udaram u prazno. ²⁷Ja, dakle, upravljam strogo sa svojim tijelom i držim ga pod stegom, da se ne bi dogodilo da Bog odbaci mene, nakon što sam propovijedao drugima.

Povijest Božjega naroda upozorava

10 ¹Braćo i sestre, želim da znate da su svi naši preci bili pod oblakom i svi su prošli kroz more. ²Svi su bili kršteni u oblaku i moru kao Mojsijevi pripadnici. ³Svi su jeli istu duhovnu hranu ⁴i svi su pili isto duhovno piće jer su pili iz duhovne stijene koja ih je pratila, a ta je stijena Krist. ⁵Ali većina njih nije ugodila Bogu i ubijeni su u pustinji.¹

⁶To se dogodilo da bi nam služilo za primjer, da ne bismo željeli zle stvari kao što su oni željeli. ⁷Nemojte štovati idole, kao neki od njih, kao što i piše u Pismu: »Ljudi su sjeli da jedu i piju i ustali da se zabavljaju.«² ⁸Ne bludite, kao što su neki od njih bili, pa ih je dvadeset i tri tisuće poginulo u jedan dan! ⁹I nemojte iskušavati Gospodina, kao što su radili neki od njih, pa su ih ubile zmije. ¹⁰I nemojte mrmljati, kao što su neki od njih pa ih je pobio anđeo uništavač.

¹¹Sve to dogodilo im se za primjer, a zapisano je kao upozorenje nama koji živimo u posljednjim vremenima. ¹²Onaj, dakle, tko misli da čvrsto stoji, neka pazi da ne padne. ¹³Sva iskušenja kojima ste bili podvrgnuti zajednička su svim ljudima. Ali Bog je vjeran i neće dopustiti da budete iskušavani više od onoga što možete podnijeti. On će se pobrinuti da možete izaći iz tog iskušenja, tako da ga možete izdržati.

¹⁴Dakle, dragi moji prijatelji, klonite se štovanja idola!

¹10,5 Vidi Br 14,16.

²10,7 Citat iz Izl 32,6.

¹⁵Govorim vam kao razumnim ljudima. Prosudite sami što vam govorim. ¹⁶Zar čaša blagoslova za koju zahvaljujemo nije sudjelovanje u Kristovoj krvi? Zar kruh koji lomimo ne znači da smo dio Kristova tijela? ¹⁷Budući da je samo jedan kruh, znači da svi tvorimo jedno tijelo jer svi dijelimo taj jedan kruh.

¹⁸Pogledajte izraelski narod! Zar se oni koji jedu žrtvano meso ne ujedanjuju u tom činu (*s Bogom*) kod žrtvenika? ¹⁹Što želim time reći? Da su žrtve idolima jednake tim žrtvama? Ne! Meso žrtvano idolima ništa ne vrijedi, ni idol ništa ne vrijedi. ²⁰Zapravo ono što ti ljudi žrtvuju — žrtvuju demonima, a ne Bogu. A ja ne želim da vi imate išta zajedničko s demonima! ²¹Ne možete piti iz Gospodinove čaše i iz demonske čaše. Ne možete jesti za Gospodinovim stolom i za stolom demona. ²²Pokušavamo li učiniti Gospodina ljubomornim? Zar smo mi jači od njega?

Vaša sloboda na Božju slavu

²³»Sve je dopušteno«, ali nije sve za naše dobro. »Sve je dopušteno«, ali sve ne izgrađuje. ²⁴Neka nitko ne gleda svoju korist nego i korist drugih.

²⁵Jedite sve vrste mesa koje možete kupiti na tržnici bez da pokušavate saznati da li je protiv vaše savjesti da tu hranu jedete. ²⁶U Pismu piše: »Zemlja i sve na njoj pripada Gospodinu.«¹

²⁷Ako vas nevjernik pozove na obrok i vi se želite odazvati, jedite sve što vam je ponuđeno. Ne raspitujte se o hrani da otkrijete dopušta li vam savjest da je jedete. ²⁸Ali ako vam tko kaže: »Ovo je meso bilo žrtvano idolu«, nemojte jesti. Ali zbog onoga tko vam je to rekao i zbog njegove savjesti. ²⁹Ne kažem da ne jedete zbog vlastite savjest, nego zbog onoga koji vam je rekao za meso. I to je jedini razlog, jer moja sloboda ne smije se određivati prema savjesti drugoga čovjeka. ³⁰Ako sa zahvalnošću prihvatim ponuđenu hranu, zašto da budem okrivljen zbog nečega za što zahvaljujem Bogu?

³¹Dakle, kad jedete ili pijete, ili bilo što drugo radite — radite sve Bogu na slavu! ³²Nemojte navesti ni Židove, ni nežidove, ni one koji pripadaju Božjoj Crkvi da padnu u napast. ³³Ugledajte se u mene! Ja nastojim udovoljiti svima na sve načine. Ne tražim što je korisno za mene, nego što je korisno za mnoge da bi mogli biti spašeni.

¹ 10,26 Citat iz Ps 24,1; 50,12; 89,12.

11 ¹Ugledajte se u mene, baš kao što sam se ja ugledao u Krista.

Red na bogoslužju

²Moram vas pohvaliti jer me se uvijek sjećate i jer se pridržavate učenja onako kako ste ih od mene primili. ³Ali želim da znate: Krist je poglavar nad svim muškarcima, muškarac je poglavar nad ženom, a Bog je poglavar nad Kristom. ⁴Svaki muškarac koji moli ili proriče pokrivenne glave nanosi sramotu svojoj glavi. ⁵Svaka pak žena koja moli ili prorokuje nepokrivenne glave nanosi sramotu svojoj glavi. Ona je poput žene koja je obrijala glavu. ⁶Ako žena ne pokriva svoju glavu, mogla bi se i ošišati. Ali budući da je za ženu sramotno da se ošiša ili obrije glavu, treba pokriti glavu. ⁷Muškarac, pak, ne treba pokriti glavu jer je on Božja slika i slava, a žena odražava muškarčevu slavu. ⁸Jer, muškarac nije nastao od žene, nego je žena nastala od muškarca. ⁹Muškarac nije stvoren radi žene, nego je žena stvorena radi muškarca. ¹⁰Zato žena treba imati na glavi znak da bi pokazala kako je podložna. Tako treba postupiti i zbog anđela.

¹¹U Gospodinu, ipak, žena nije nezavisna od muškarca niti je muškarac nezavisan od žene. ¹²Kao što je žena nastala od muškarca, na isti je način i muškarac rođen od žene, a sve nastaje od Boga. ¹³Odlučite sami! Je li ispravno da se žena moli Bogu nepokrivenne glave? ¹⁴Ne uči li vas sama priroda da je za muškarca nečasno da pusti dugu kosu? ¹⁵A za ženu je čast ako ima dugu kosu jer joj je kosa dana kao pokrivalo. ¹⁶Neki se ljudi žele prepirati oko toga, ali mi nemamo taj običaj niti tako rade Božje crkve.

Gospodnja večera

¹⁷Dat ću vam sljedeću uputu, no više vas ne mogu hvaliti jer vam sastanci više štete nego koriste. ¹⁸Prvo, čujem da ste podijeljeni u skupine kad se okupite kao crkva i djelomično vjerujem u to. ¹⁹Na kraju krajeva i nije teško povjerovati da mislite da među vama moraju postojati podjele kako bi se vidjelo tko postupa ispravno. ²⁰Kad se skupite, ne jedete stvarno Gospodnju večeru. ²¹Svatko od vas jede svoju večeru, ne čekajući druge, i tako jedan odlazi gladan, dok se drugi napije. ²²Zar ne možete jesti i piti kod kuće? Ili pokazujete prezir prema Božjoj crkvi i pokušavate postidjeti siromahe? Što da

vam kažem? Da vas pohvalim? Ne, u ovoj vas stvari ne mogu pohvaliti.

²³Ja sam od Gospodina primio učenje koje sam vam predao: Gospodin Isus, one noći kad je bio izdan, uzeo je kruh. ²⁴Nakon što je zahvalio Bogu, razdijelio ga je i rekao: »Ovo je moje tijelo koje je dano za vas. Činite ovo u sjećanje na mene.« ²⁵Isto je tako uzeo čašu vina, nakon što su večerali, i rekao: »Ova čaša vina novi je savez zapečaćen mojom krvlju. Kad god pijete ovo vino, činite to u sjećanje na mene.« ²⁶Jer, kad god jedete ovaj kruh i pijete ovu čašu, obznanjujete Gospodinovu smrt sve dok on ne dođe.

²⁷Dakle, tko god jede kruh i pije Gospodinovu čašu nedolično, bit će kriv za grijeh protiv Gospodinova tijela i krvi. ²⁸Svatko treba ispitati svoje srce prije nego što jede kruh i pije čašu. ²⁹Jer, onaj tko jede i pije, a ne raspoznaje tijelo¹, jede i pije svoju osudu. ³⁰Zbog toga su mnogi među vama slabi i bolesni, a mnogi su i umrli. ³¹Kad bismo sami sebe ispitivali, ne bismo bili osuđivani. ³²Kad nam Bog sudi, on nas odgaja da ne budemo osuđeni sa svijetom.

³³Dakle, braćo i sestre, kad se skupite da biste jeli, čekajte jedni druge! ³⁴Ako je tko jako gladan, neka jede kod kuće, tako da vaš sastanak ne bude uzrok Božje osude. Ostale stvari ću objasniti kad dođem.

Darovi Duha Svetoga

12 ¹Što se tiče duhovnih darova, braćo i sestre, ne želim da ostanete u neznanju. ²Znate da ste bili zavedeni na krivi put i očarani mrtvim idolima dok ste bili nevjernici. ³Zato vam govorim da nitko ne može reći potaknut od Božjega Duha: »Isus je proklet« i nitko ne može reći: »Isus je Gospodin«, osim potaknut od Duha Svetog.

⁴Ima mnogo duhovnih darova, ali isti je Duh koji te darove dijeli. ⁵Ima mnogo načina služenja, ali svi su od istoga Boga. ⁶Ima mnogo načina na koje Bog radi u ljudima, ali je isti Bog. ⁷Nešto od Duha vidljivo je u svakome od nas i to nam je darovano na korist svima. ⁸Nekomu Duh daje dar govorenja riječi mudrosti, drugomu isti Duh daje dar govorenja riječi znanja. ⁹Isti Duh nekome drugom daje vjeru, a drugi prima darove ozdravljanja od istog Duha. ¹⁰Nekomu Duh daruje silu

¹ **11,29 tijelo** Može se odnositi na Kristovo tijelo razapeto na križu ili na Crkvu koja je Kristovo Tijelo. Vidi 1 Kor 10,17.

da čini čuda, drugomu dar proricanja, nekomu opet dar razlikovanja duhova — koji su od Boga a koji nisu. Jednomu Duh daje dar govora različitih jezika, a drugomu pak dar da tumači te jezike. ¹¹Sve to čini jedan, isti Duh. Svakomu daje pojedinačno, kako hoće.

Kristovo Tijelo

¹²Ljudsko je tijelo jedno, a sastoji se od mnogih dijelova. Svi ti dijelovi, premda ih je mnogo, čine jedno tijelo. Tako je i s Kristom. ¹³Svi smo bili kršteni u jednome Duhu da bismo postali dio jednoga tijela, bez obzira na to jesmo li Židovi ili nežidovi, bez obzira na to jesmo li bili robovi ili slobodni ljudi. Svima nam je dan jedan Duh.

¹⁴Ljudsko se tijelo ne sastoji samo od jednoga dijela nego ima mnogo dijelova. ¹⁵Čak i ako noga kaže: »Ne pripadam tijelu jer nisam ruka«, ne prestaje zbog toga pripadati tijelu. ¹⁶I ako uho kaže: »Ne pripadam tijelu jer nisam oko«, ne prestaje zbog toga pripadati tijelu. ¹⁷Kad bi cijelo tijelo bilo oko, gdje bi bilo osjetilo sluha? A kad bi cijelo tijelo bilo uho, gdje bi bilo osjetilo mirisa? ¹⁸Bog je dijelove tijela postavio upravo onako kako je smatrao da je dobro. ¹⁹I kad bi svi dijelovi tijela bili isti, gdje bi bilo tijelo? ²⁰Upravo zato ima mnogo dijelova tijela, ali je tijelo samo jedno.

²¹Oko ne može reći ruci: »Ne trebam te«, a glava ne može reći nogama: »Ne trebam vas«. ²²Naprotiv, oni dijelovi tijela koje smatramo slabijima — vrlo su važni. ²³O onima koje ne smatramo osobito značajnima — vodimo najviše računa. Posebno se brinemo za one dijelove tijela koje ne želimo pokazati, ²⁴dok oni dijelovi tijela koji se pokazuju ne trebaju takvu brigu. Međutim, Bog je tijelo sastavio tako da je dao veću čast onim dijelovima koji je nemaju, ²⁵da unutar tijela ne bi bilo razdvajanja, nego da dijelovi tijela jednako vode računa jedni o drugima. ²⁶Ako jedan dio tijela pati, svi drugi dijelovi pate s njim. Ako je jedan dio tijela počašćen, svi drugi dijelovi dijele njegovu čast.

²⁷Vi ste, dakle, Kristovo tijelo i dijelovi toga tijela svaki za sebe. ²⁸Bog je prvo postavio u Crkvi apostole, zatim proroke pa učitelje. Potom je postavio ljude koji čine čudesna djela pa one koji imaju dar ozdravljanja, zatim one koji imaju dar pomaganja pa one s darom vodstva i one koji govore u jezicima. ²⁹Nisu svi apostoli, zar ne? Niti su svi proroci i učitelji. I nemaju svi dar

da čine čudesna djela, ³⁰ili dar ozdravljanja, zar ne? Ne govore svi drugim jezicima. I nemaju svi dar tumačenja jezika. ³¹Čeznite za većim darovima Duha. A sada ću vam pokazati najuzvišeniji put.

Ljubav

- 13** ¹Kad bih govorio ljudske i anđeoske jezike, a ne bih imao ljubavi,
 bio bih kao glasan gong što odzvanja ili cimbali koji zveči.
- ² Kad bih imao dar proricanja,
 kad bih znao sve tajne i imao sve znanje,
 i kad bih imao potpunu vjeru,
 tako da bih mogao pomicati planine,
 a ne bih imao ljubavi, bio bih ništa.
- ³ I kad bih sve što posjedujem dao da se nahrane gladni,
 kad bih svoje tijelo predao da se spali,
 a ne bih imao ljubavi, ništa time ne bih dobio.
- ⁴ Ljubav je strpljiva.
 Ljubav je plemenita.
 Ona nije zavidna.
 Ljubav se ne hvali.
- ⁵ Nije ohola.
 Nije nepristojna.
 Ne traži za sebe.
 Ljubav nije razdražljiva.
 Ne pamti zlo.
- ⁶ Ne veseli se nepravdi, a veseli se istini.
- ⁷ Ljubav uvijek zaštićuje, uvijek vjeruje,
 uvijek se nada i uvijek sve podnosi.
- ⁸ Ljubav nikada ne prestaje.
 Darovi proricanja će nestati.
 Nestat će i govorenje u jezicima.
 Nestat će i dar znanja.
- ⁹ Jer, naše je znanje nepotpuno i naša su proricanja djelomična.
- ¹⁰ A kad dođe cjelovitost, nestat će ono što je djelomično.
- ¹¹ Dok sam bio dijete, govorio sam kao dijete,
 razmišljao sam kao dijete, zaključivao sam kao dijete.
 A sada sam odrastao čovjek i odbacio sam sve što je djetinje.
- ¹² Sada, naime, gledamo nejasan odraz

u zrcalu, a tada ćemo vidjeti jasno — licem u lice. Sada je moje znanje nepotpuno, a tada ću sve znati, baš kao što i mene Bog potpuno poznaje.

¹³Dakle, ove tri stvari preostaju: vjera, nada i ljubav, a najveća je od njih — ljubav.

Duhovni darovi u Crkvi

14¹Čeznite za ljubavlju! Iskreno tražite duhovne darove! Osobito tražite dar proricanja! ²Onaj tko ima dar govorenja u jezicima ne govori ljudima, nego Bogu, jer nitko ne može razumjeti što govori. On govori tajne stvari po Duhu. ³Onaj tko proriče, govori stvari koje poučavaju, ohrabruju i tješe. ⁴Onaj tko ima dar govora u jezicima, sam sebe duhovno izgrađuje, ali onaj tko ima dar proricanja duhovno izgrađuje cijelu crkvu. ⁵Volio bih da svi vi imate dar govorenja tuđim jezicima, ali još bih više volio da prorokujete. Onaj tko prorokuje, veći je od onoga koji govori u jezicima, osim ako taj koji govori u jezicima može protumačiti što je rekao, da bi cijela crkva bila duhovno ojačana.

⁶Braćo i sestre, ako dođem k vama govoreći u jezicima, kako ću vam biti od koristi ako vam ne donesem objavu, znanje, proročanstvo ili učenje? ⁷Isto je i s instrumentima koji proizvode zvukove, kao što su flauta ili harfa. Ako ne proizvode jasne tonove, kako će čovjek prepoznati melodiju koju sviraju? ⁸I ako je zvuk što ga proizvodi truba nejasan, tko će se spremiti za bitku? ⁹Isto je i s vama: kako će tko znati što ste rekli ako ne govorite razumljivim riječima? Govorit ćete u vjetar. ¹⁰Na svijetu ima raznih jezika i ni jedan nije besmislen. ¹¹Ako ne razumijem jezik onoga tko mi govori, onda mi je taj čovjek stranac, a i ja sam stranac njemu. ¹²Isto je i s vama: budući da ste željni duhovnih darova, nastojte obilovati njima da biste duhovno ojačali crkvu.

¹³Dakle, onaj tko govori u jezicima treba moliti da može i protumačiti to što je rekao. ¹⁴Jer, ako molim na nepoznatom jeziku, moj duh moli, ali moj je um besposlen. ¹⁵Što, dakle, treba činiti? Molit ću svojim duhom, ali molit ću i svojim umom. Zahvaljivat ću svojim duhom, ali zahvaljivat ću i svojim umom. ¹⁶Jer, ako slaviš Boga samo svojim duhom, kako će netko tko ne razumije reći »Amen« na tvoju molitvu i zahvalu ako ne zna što govoriš? ¹⁷Tako ti možeš izgovarati dobru molitvu zahvalnicu, ali onaj tko sluša duhovno se ne izgrađuje.

¹⁸Zahvaljujem Bogu što mogu govoriti u jezicima čak i više nego svi vi, ¹⁹ali u crkvi radije kažem samo pet riječi koje razumijem da bih poučio i druge, nego deset tisuća riječi na tuđem jeziku.

²⁰Braćo i sestre, nemojte razmišljati poput djece. Umjesto toga, budite nevini kao mala djeca u odnosu na zlo, ali u odnosu na način razmišljanja budite zreli.

²¹U Zakonu piše:

»Kroz one koji govore raznim jezicima
i usnama stranaca govorit ću tim ljudima,
ali oni me ni tada neće slušati.« *Izaija 28,11–12*

To govori Gospodin.

²²Dakle, dar govorenja u jezicima znak je za nevjerne, a ne za vjernike. Ali dar proricanja znak je za vjernike. ²³Ako se skupi cijela crkva i svatko govori drugim jezikom, kad uđu ljudi koji ne razumiju ili ne vjeruju, neće li misliti da ste ludi? ²⁴Ali zamislite da svi proriču, a uđe čovjek koji ne vjeruje ili koji ne razumije — uvidjet će svoj grijeh i svaka vaša riječ će ga osuditi, ²⁵a tajne njegova srca će se razotkriti. Past će na koljena i pokloniti se Bogu govoreći: »Stvarno je Bog među vama!«¹

Red na sastancima

²⁶Što, dakle, trebate činiti? Kad se skupite, braćo i sestre, netko neka čita psalam, netko učenje, netko objavu, netko neka govori na tuđem jeziku, a drugi neka tumači to što je rekao. Sve je to potrebno da bi crkva duhovno ojačala. ²⁷Ako tko bude govorio na tuđem jeziku, neka govore dvojica, najviše trojica, jedan po jedan, i neka netko tumači što su rekli. ²⁸A ako nema nikoga tko bi tumačio, govornik neka u crkvi šuti i govori sebi i Bogu.

²⁹Neka govore dvojica ili trojica koji proriču, a ostali neka prosude što govore. ³⁰Ako netko tko sjedi primi objavu, onaj tko govori neka zašuti. ³¹Svi možete proricati, jedan po jedan, da bi se svi naučili i bili ohrabreni. ³²Duhovi proroka podložni su prorocima, ³³jer Bog ne donosi zbrku nego mir. Kao u svim crkvama Božjih svetih ljudi, ³⁴žene neka na sastancima šute, jer im nije dopušteno da govore. Umjesto toga, neka budu

¹ 14,25 Vidi Iz 45,14 i Zah 8,23.

podložne, kao što i Zakon kaže. ³⁵Ako žele nešto naučiti, neka pitaju svoje muževe kod kuće, jer nije dolično da žena govori u crkvi. ³⁶Ili je možda od vas proizašla Božja poruka? Ili je samo k vama došla?

³⁷Ako tko smatra da je prorok ili da ima duhovni dar, treba prepoznati da je ovo što vam pišem Božja zapovijed. ³⁸Ako tko to ne prihvaća, neće ni on sâm biti prihvaćen.

³⁹Dakle, braćo moja i sestre, žudite za tim da proričete i ne branite govorenje u tuđim jezicima. ⁴⁰Ali sve neka bude pristojno i uredno!

Kristova Radosna vijest

15 ¹Sad bih vas želio podsjetiti, braćo i sestre, na Radosnu vijest koju sam vam propovijedao, koju ste primili i u kojoj ustrajete. ²Po njoj ste i spašeni, ako se držite onoga što sam vam propovijedao. Ako tako ne činite, uzalud ste povjerovali.

³Ja sam vam predao prvo i najvažnije što sam i sâm primio: da je Krist umro radi naših grijeha, baš kao što piše u Pismu, ⁴da je bio pokopan i da je trećega dana ustao od mrtvih, kao što Pismo kaže, ⁵te da se pokazao Petru, a zatim Dvanaestorici. ⁶Zatim se pokazao braći i sestarama, kojih je zajedno bilo više od pet stotina. Većina od njih još je danas živa, a neki su umrli. ⁷Zatim se pokazao Jakovu, a potom i svim ostalim apostolima. ⁸I na kraju se pokazao i meni, kao nedonoščetu, ⁹jer ja sam posljednji od apostola. Ja čak nisam ni vrijedan da me se zove apostolom, jer sam progonio Božju Crkvu. ¹⁰Ali ja sam ovo što jesam po Božjoj milosti. Njegova milost prema meni nije bila uzaludna. Ja sam se trudio više od svih, premda zapravo to nisam bio ja, nego Božja milost sa mnom. ¹¹Dakle, bez obzira na to jesam li vam propovijedao ja ili oni, mi prenosimo tu istu poruku u koju ste i vi povjerovali.

Uskrsnuće

¹²Ali ako propovijedamo da je Krist ustao od mrtvih, kako to da neki među vama kažu da nema uskrsnuća od mrtvih? ¹³Ako nema uskrsnuća od mrtvih, onda ni Krist nije uskrsnuo. ¹⁴A ako Krist nije ustao od mrtvih, onda je naše propovijedanje beskorisno, a isto tako i vaša vjera. ¹⁵Jer, ako je istina da mrtvi ne ustaju, kao što neki kažu, onda smo i mi lažni svjedoci jer svjedočimo da je Bog podigao Krista od mrtvih. ¹⁶A ako mrtvi ne ustaju,

onda ni Krist nije uskrsnuo. ¹⁷Ako pak Krist nije uskrsnuo, vaša je vjera beskorisna; još uvijek ste u svojim grijesima, ¹⁸a oni koji su umrli u Kristu, izgubljeni su. ¹⁹Ako je naša nada u Krista samo za ovaj naš zemaljski život, tada smo bjedniji od svih ljudi.

²⁰Ali Krist je uistinu ustao od mrtvih. On je prvi od svih onih koji su umrli. ²¹Ljudi umiru zbog onoga što je učinio jedan čovjek (*Adam*). Međutim, uskrsnuće od mrtvih također je zbog jednog čovjeka (*Krista*). ²²Jer, baš kao što svi umiru po Adamu, na isti će način svi biti vraćeni u život po Kristu, ²³ali svi po redu: Krist je uskrsnuo prvi, zatim će uskrsnuti oni koji pripadaju Kristu kad on ponovo dođe. ²⁴Tada će doći kraj. Krist će uništiti sve vladare, svu vlast i svaku moć, a zatim će predati svu vlast Bogu Ocu. ²⁵Jer, Krist mora vladati sve dok mu Bog ne položi sve neprijatelje pod noge. ²⁶Smrt će biti uništena kao zadnji neprijatelj. ²⁷Sveto pismo kaže: »Jer, Bog je sve podložio Kristu pod noge.«¹ Kad kaže da su »sve stvari podložene«, pritom se, naravno, izuzima Boga, jer on je taj koji je sve podložio Kristu. ²⁸I kad sve bude podloženo Kristu, onda će se i sam Sin podložiti Bogu. Bog će biti neograničen vladar.

²⁹Inače, što će onda postići oni koji su se krstili umjesto mrtvih? Ako mrtvi ne ustaju, zašto su se onda ti ljudi krstili umjesto njih?

³⁰Zašto smo onda i mi neprekidno u opasnosti? ³¹Braćo i sestre, tako mi ponosa kojim se ponosim vama u Kristu Isusu, našem Gospodinu, ja svakoga dana umirem. ³²Ako sam se samo iz ljudskih razloga borio s divljim zvijerima u Efezu, što sam time postigao? Ako mrtvi ne ustaju, onda »jedimo i pijmo jer ćemo sutra umrijeti!«²

³³Nemojte se zavaravati! Loše društvo uništava dobre običaje! ³⁴Vratite se ispravnom načinu razmišljanja i ne griješite više! Neki od vas ne poznaju Boga. To vam govorim da bih vas posramio.

Naše uskrsnuće

³⁵Ali neki od vas mogu pitati: »Kako to mrtvi ustaju? Kakvo će tijelo imati kad uskrsnu?« ³⁶Kako glupo! Ono što posijete neće oživjeti ako najprije ne umre. ³⁷I ono što sijete nije tijelo kakvo će biti kasnije, nego obično zrno, bez obzira na to je li to zrno pšenice ili nekog

¹15,27 Citat iz Ps 8,7.

²15,32 Citat iz Iz 22,13; 56,12; usp. Lk 12,19–20.

drugog sjemena. ³⁸Ali Bog daje tijelo kakvo je izabrao. Svakom sjemenu daje tijelo kakvo mu pripada. ³⁹Nisu sva tijela živih bića jednaka. Jedno pripada čovjeku, drugo životinji; ptice imaju svoje tijelo, a ribe opet svoje. ⁴⁰Postoje i nebeska i zemaljska tijela. Nebeska tijela sjaje jednim sjajem, a zemaljska drugim. ⁴¹Sunce ima svoj sjaj, a mjesec svoj. Svaka se zvijezda razlikuje od druge po svojem sjaju.

⁴²Tako će biti i s mrtvima kad uskrsnu. Pokopano će tijelo propasti, ali to će tijelo uskrsnuti za nepropadljiv život. ⁴³Pokopano tijelo koje je »posijano« nečasno je, a uskrsnut će u slavi. Tijelo koje je »posijano« slabo je, a tijelo koje će uskrsnuti bit će jako. ⁴⁴Pokopano je tijelo fizičko, a uskrslo je tijelo duhovno.

Ako postoje fizička tijela, postoje i duhovna tijela. ⁴⁵A ovo piše u Pismu: »Prvi čovjek, Adam, postao je živo biće.¹ Krist, zadnji Adam, postao je duh koji daje život.« ⁴⁶Nije prvo bilo duhovno, nego tjelesno. Duhovno je došlo nakon toga. ⁴⁷Prvi je čovjek načinjen od zemaljskoga praha. Drugi je čovjek (*Krist*) došao s neba. ⁴⁸Svi koji pripadaju zemlji, oblikovani su po prvom čovjeku koji je napravljen od zemaljskoga praha. Oni koji pripadaju nebu, oblikovani su po nebeskom čovjeku. ⁴⁹Kao što smo slični ovom čovjeku od zemaljskoga praha, tako ćemo biti slični i nebeskom čovjeku.

⁵⁰Kažem vam, braćo i sestre, da naša zemaljska tijela od krvi i mesa ne mogu imati svoj dio u Božjem kraljevstvu, niti propadljivo može imati svoj dio u nepropadljivom. ⁵¹Slušajte! Govorim vam tajnu: nećemo svi umrijeti, ali ćemo svi biti promijenjeni u jednom trenutku, ⁵²u tren oka, na zadnji zvuk trube za svršetak svijeta. Jer, oglasit će se truba i mrtvi će vjernici uskrsnuti nepropadljivi, a mi koji živimo bit ćemo preobraženi. ⁵³Jer, ovo se propadljivo tijelo mora odjenuti u nepropadljivost i smrtno se tijelo mora odjenuti u besmrtnost. ⁵⁴Kad se propadljivo tijelo odjene u nepropadljivost, a smrtno tijelo u besmrtnost, tada će se ostvariti što piše u Pismu:

»Pobjeda je progutala smrt.«

Izaija 25,8

⁵⁵»Smrti, gdje je tvoja pobjeda?

Gdje je tvoj žalac?«

Hošea 13,14

¹ 15,45 Citat iz Post 2,7.

⁵⁶Smrtni je žalac grijeh, a moć grijeha dolazi od Zakona.

⁵⁷Ali hvala Bogu, on nam daje pobjedu po našem Gospodinu Isusu Kristu!

⁵⁸Dakle, moji ljubljani, stojte čvrsto i nepokolebljivo! Uvijek budite potpuno predani radu koji vam je Gospodin dao, jer znate da vaš trud u Gospodinu nije uzaludan.

Skupljanje priloga

16¹Što se tiče skupljanja dobrovoljnih priloga za Božje ljude, radite isto kao što sam odredio crkvama u Galaciji: ²svakoga prvog dana u tjednu neka svatko od vas odvoji od onoga što je zaradio. Tako nećete morati skupljati kad ja dođem. ³Kad dođem, poslat ću s pismima preporuke ljude koje vi izaberete da odnesu vaš dar u Jeruzalem. ⁴Ako budem vidio da je dobro da i ja pođem, oni će ići sa mnom.

⁵Doći ću k vama nakon što prođem Makedoniju, jer namjeravam samo proći kroz nju. ⁶Možda ću moći neko vrijeme ostati s vama, ili čak provesti zimu, kako biste me mogli opremiti za put kamo god da pođem. ⁷Ne želim vas posjetiti samo u prolazu. Nadam se da ću ostati neko vrijeme s vama, ako Gospodin dopusti. ⁸Ostat ću u Efezu sve do Pedesetnice, ⁹jer su mi se pružile velike mogućnosti za djelotvoran rad. No imam ovdje i mnogo protivnika.

¹⁰Ako Timotej dođe, pobrinite se da bude bez straha dok je među vama jer radi Gospodinov posao, kao i ja. ¹¹Zato neka ga nitko ne odbije primiti. Opremite ga za put i pošaljite k meni, jer čekam da dođe s drugom braćom.

¹²Što se tiče našega brata Apolona, poticao sam ga da vas posjeti s drugom braćom, ali čvrsto je odlučio da sada neće doći. Doći će drugom prilikom.

Završne upute

¹³Budite oprezni! Stojte čvrsto u vjeri! ¹⁴Budite hrabri, budite jaki! Sve što radite, radite s ljubavlju.

¹⁵Znate da su Stefan i njegovi ukućani prvi koji su se obratili u Ahaji i da su se posvetili služenju Božjim ljudima. Zato vas molim, braćo i sestre, ¹⁶da se i vi prepuštite vodstvu takvih ljudi i svima koji se trude i služe s njima.

¹⁷Drago mi je zbog Stefana, Fortunata i Ahajika, jer su došli i popunili prazninu koja je nastala zbog vaše

odsutnosti ¹⁸i jer su smirili moj duh, baš kao i vaš. Zato cijenite ljude poput njih.

¹⁹Pozdravljaju vas crkve iz Azije. Akvila i Priscila srdačno vas pozdravljaju u Gospodinu, zajedno s crkvom koja se sastaje u njihovoj kući. ²⁰Sva vas braća i sestre pozdravljaju. Pozdravite jedni druge svetim poljupcem.

²¹Ja, Pavao, pišem vam ove pozdrave vlastitom rukom.

²²Ako tko ne voli Gospodina, neka je proklet!

Dođi, Gospodine! ¹

²³Neka milost Gospodina Isusa bude s vama!

²⁴Ljubim vas sve u Kristu Isusu.

Druga poslanica

Korinćanima

1 ¹Pozdrav od Pavla, apostola Isusa Krista, po Božjoj volji, i od našega brata Timoteja, Božjoj crkvi u Korintu i svim Božjim ljudima u cijeloj Ahaji.

²Neka s vama budu milost i mir od Boga, našega Oca, i od Gospodina Isusa Krista.

Zahvala

³Hvalite Boga, Oca našega Gospodina Isusa Krista, milostivog Oca i Boga, koji je izvor svake utjehe. ⁴On nas tješi u svim nevoljama da bismo i mi mogli tješiti one koji se nalaze u bilo kakvoj nevolji, istom utjehom koju Bog daje nama. ⁵Jer, kao što su obilne Kristove patnje koje nas snalaze, tako i uživamo obilje utjehe, po Kristu. ⁶Ako podnosimo nevolje, to je za vašu utjehu i spasenje. Ako primamo utjehu, to je za vašu utjehu, koja vam omogućuje da strpljivo podnosite one iste patnje koje i mi podnosimo. ⁷Mi se čvrsto uzdamo u vas jer znamo da ćete, kao što dijelite naše patnje, dijeliti i našu utjehu.

⁸Braćo i sestre, želimo da znate kakve smo nevolje imali u Aziji. Bili smo opterećeni više nego smo mogli

¹ **16,22** *Dođi, Gospodine* Prijevod aramejskog izraza »marana tha«.

podnijeti, toliko da smo čak izgubili nadu da ćemo preživjeti. ⁹Osjekali smo da nam se sprema smrtna osuda. No, to se dogodilo da se ne bismo više pouzdavali u sebe nego u Boga koji uskrsava mrtve. ¹⁰On nas je izbavio iz velike smrtno opasnosti, a izbavljat će nas i dalje. Svoje smo nade položili u njega i on će nas i dalje spašavati. ¹¹I vi nam možete pomoći svojim molitvama, tako da mnogi zahvaljuju Bogu za nas — za naklonost koju nam je iskazao zbog brojnih molitava.

Pavao mijenja svoj plan

¹²Ponosni smo što možemo mirne savijesti reći da je sve što smo u svijetu učinili, učinjeno u iskrenosti i čistoći srca koje dolazi od Boga, pogotovo prema vama. Nije nas pokretala svjetovna mudrost, nego Božja milost. ¹³Pišemo vam samo ono što možete pročitati i razumjeti. A vjerujem da ćete nas potpuno razumjeti, ¹⁴kao što ste nas djelomično već razumjeli te da ćete shvatiti da se možete ponositi nama, kao što ćemo se i mi ponositi vama onoga dana kad naš Gospodin Isus ponovo dođe.

¹⁵Budući da sam bio uvjeren u to, odlučio sam najprije doći k vama, da biste imali dvostruke koristi. ¹⁶Namjeravao sam vas posjetiti na svom putu u Makedoniju, a zatim i pri povratku iz nje, da biste me vi otpremili u Judeju. ¹⁷Jesam li bio dovršan kad sam smišljao te planove? Jesu li moje odluke donesene onako kako to radi svijet, tako da istodobno kažem i »da« i »ne«?

¹⁸Ali Božja je riječ pouzdana i on mi je svjedok da ono što vam kažem nije nikada istodobno i »da« i »ne«. ¹⁹Jer Božji Sin, Isus Krist, o kojem smo propovijedali među vama, Sila, Timotej i ja, nije bio i »da« i »ne«. Naprotiv, u Kristu je uvijek »da«. ²⁰Jer, koliko god ima Božjih obećanja, sva obećanja imaju svoje »da« u Kristu. Zbog toga i mi po Kristu kažemo »Amen«, na Božju slavu. ²¹Bog je taj koji i nama i vama omogućuje da stojite čvrsto u Kristu. On je taj koji nas je odabrao i osnažio¹ za svoje djelo, kao i samog Krista. ²²Obilježio nas je znakom svoga vlasništva i dao nam svoga Duha, koji je u našim srcima jamstvo da će nam dati sve što nam je obećao.

²³Pozivam Boga za svjedoka, života mi moga; nisam ponovo došao u Korint, jer sam vas želio poštediti. ²⁴To

¹ **1,21 odabrao i osnažio** Doslovno: »pomazao nas«. U Grčkom začenju riječi »pomazati« povezano je sa značenjem riječi »Krist«, što znači »pomazanik«. Vidi riječi »pomazati« i »Krist« u kazalu.

ne znači da pokušavamo nadzirati vašu vjeru, jer vi čvrsto ostajete u njoj, već mi zajedno s vama radimo za vašu radost.

2¹Tako sam, dakle, odlučio da vas ne žalostim kad ponovo dođem k vama. ²Jer, ako ja rastužim vas, tko će onda razvedriti mene ako ne vi koje sam rastužio? ³A pisao sam vam tako da me ne bi, kad dođem k vama, rastužili oni koji bi me trebali razveseliti. Vjerovao sam da će svima vama biti drago ako ja budem zadovoljan. ⁴Pisao sam vam u velikoj tuzi, slomljenog srca i u suzama, ne da bih vam zadao bol, nego da biste znali koliko je velika moja ljubav prema vama.

Opraštanje

⁵Ali ako je tko koga rastužio, nije rastužio mene, nego donekle sve vas — ne želim pretjerivati. ⁶Ova kazna koju je većina dosudila čovjeku o kojem govorim, dovoljna je. ⁷Umjesto toga, oprostite mu i ohrabrite ga da ga ne bi svladala pretjerana tuga. ⁸Zato vas molim, iskažite mu ljubav. ⁹Evo zašto sam vam pisao: da vas ispitam i vidim hoćete li biti poslušni u svemu. ¹⁰Ako vi nekome oprostite, opraštam mu i ja. A što sam oprostio — ako sam imao išta — to sam, pred Kristom, napravio radi vas, ¹¹da nas ne nadmudri sotona jer njegove nakane vrlo dobro znamo.

U Troadi

¹²Došao sam u Troadu da propovijedam Radosnu vijest o Kristu. Iako mi je Gospodin dao priliku da ondje služim, ¹³bio sam jako zabrinut jer tamo nisam našao svoga brata Tita. Tako sam se pozdravio s njima i otišao u Makedoniju.

Pobjeda u Kristu

¹⁴Ali, hvala Bogu koji nas po Kristu uvijek vodi u pobjedu. On kroz nas svuda širi znanje o sebi poput ugodnog mirisa. ¹⁵Mi smo Bogu, ugodan Kristov miris, kako među onima koji su na putu spasenja, tako i među onima koji su na putu uništenja. ¹⁶Onima koji su na putu propasti to je smrad smrti koji vodi u smrt, a onima koji su na putu spasenja to je miris života koji vodi u život. Tko je sposoban za takav zadatak? ¹⁷Mi nismo trgovci koji prodaju Božju riječ za novac, kao što mnogi rade. Ne, mi u Kristu govorimo iskreno pred Bogom, kao ljudi poslani od Boga.

Sluge Novoga saveza s Bogom

3¹Zvuči li ovo kao da opet hvalimo sami sebe? Zar trebamo pismo preporuke za vas ili od vas, kao što neki trebaju? ²Vi ste sami naša preporuka, pisana u našim srcima, koju znaju i čitaju svi ljudi. ³Pokazujete da ste Kristovo pismo, učinak naše službe, koje nije pisano tintom, nego Duhom živoga Boga. I nije napisano na kamenim pločama nego na pločama ljudskoga srca.

⁴Ovo govorimo jer po Kristu imamo veliko pouzdanje pred Bogom. ⁵Nismo u položaju tvrditi da išta možemo učiniti sami od sebe — naša sposobnost dolazi od Boga. ⁶On nas je osposobio da budemo sluge novog saveza, kojeg je Bog sklopio sa svojim narodom, a taj savez nije pisani Zakon; to je zakon Duha. Pisani propis ubija, a Duh daje život.

⁷Stari savez bio je isklesan na kamenim pločama. Donesen je sa očitovanjem Božje slave, tako da je sjaj, koji se odražavao na Mojsijevom licu, bio toliko sjajan da ga Izraelci nisu mogli ni pogledati, iako je taj sjaj bljedio. Ako je taj način služenja Bogu pod starim savezom — koje je donosilo smrt — došao s takvim sjajem, ⁸koliko je sjajnije služenje Bogu koje donosi Duh? ⁹Budući da je način služenja koji donosi osudu tako slavan, koliko je slaviji način služenja koje donosi opravdanje ljudima pred Bogom! ¹⁰Jer, ono što je prije bilo prepuno sjaja sada više nema sjaja u usporedbi s nenadmašnim sjajem. ¹¹Ako je način služenja Bogu koji je iščeznuo, došao s tolikom slavom, koliko će slaviji biti onaj koji nikad ne prestaje?

¹²Budući da imamo tu nadu, vrlo smo smioni. ¹³Nismo kao Mojsije koji je stavio veo preko lica da Izraelci ne bi vidjeli svršetak onoga što blijedi i nestaje. ¹⁴Njihovi su umovi bili zatvoreni. I danas, njihovi umovi pokriveni su istim velom pri čitanju Starog zavjeta. Taj veo im i dalje zastire značenje, jer on se uklanja jedino po Kristu. ¹⁵Do današnjega dana, kad god se čita Mojsijev zakon, veo ostaje na njihovim srcima. ¹⁶Ali kada se tko okrene Gospodinu i slijedi ga, veo se skida. ¹⁷Gospodin o kojemu govorim jest Duh, a gdje je Duh Gospodnji, ¹⁸tamo je sloboda. A naša lica nisu pokrivena — ona odražavaju Gospodinov sjaj kao u zrcalu, dok se mijenjamo i postajemo sve sličniji Gospodinu, sa sjajem koji je sve slaviji. Ova preobrazba dolazi od Gospodina, koji je Duh.

Blago u glinenim posudama

4 ¹Po Božjoj milosti imamo ovu službu i zato ne posustajemo. ²Umjesto toga, odrekli smo se sramotnih i skrivenih stvari i ne koristimo se lukavošću te ne iskrivljujemo Božju poruku, nego poučavamo istinu i preporučujemo se savjesti svakoga čovjeka pred Bogom. ³Ako je Radosna vijest koju propovijedamo zastrta velom, zastrta je samo za one koji su na putu uništenja. ⁴Onima koji ne vjeruju, bog ovoga svijeta¹ zaslijepio je um, da ne bi vidjeli svjetlo Radosne vijesti o slavi Krista, koji je Božja slika. ⁵Mi ne propovijedamo o sebi, nego propovijedamo o Isusu Kristu kao Gospodinu i govorimo da smo vaše sluge radi Isusa. ⁶Bog koji je rekao: »Neka svjetlo zasja iz mraka!«, isti je Bog čije je svjetlo zasjalo u našim srcima tako što nam je dao da upoznamo Božju slavu na Kristovu licu.

⁷Mi imamo ovo blago, ali smo poput glinenih posuda, tako da bude očito da izvanredna moć dolazi od Boga, a ne od nas. ⁸Stalno smo podvrgnuti teškim nevoljama, ali nismo poraženi. Zbunjeni smo, ali nismo natjerani u očaj. ⁹Progonjeni smo, ali ne i napušteni; oboreni smo, ali ne i uništeni. ¹⁰Na svojim tijelima uvijek nosimo Isusovu smrt, da bi se i Isusov život jednako jasno vidio u našim tijelima. ¹¹Mi koji smo živi, neprestano smo u smrtnoj opasnosti zbog Isusa, tako da bi se Isusov život jasno pokazao na našim smrtnim tijelima. ¹²Smrt, dakle, djeluje u nama, a život u vama.

¹³Budući da imamo isti duh vjere kao što piše u Svetom pismu: »Povjеровao sam, zato sam govorio«,² i mi vjerujemo te zato i govorimo. ¹⁴Znamo da je Bog podigao Gospodina Isusa iz smrti, a znamo da će isto tako podići i nas s Isusom i zajedno s vama postaviti uza se. ¹⁵Jer, sve je to radi vas, da bi Božja milost doprla do što više ljudi. Tako će se Bogu iskazivati još više zahvalnosti i bit će još više slavljen.

Život po vjeri

¹⁶Zbog toga ne posustajemo. Jer, čak i ako naše vanjsko biće propada, naše se unutarnje biće, bez obzira na to, svakoga dana obnavlja. ¹⁷Naše trenutačne, male nevolje pripremaju za nas vječnu slavu, koja obilno nadmašuje nevolje u kojima se nalazimo. ¹⁸Mi se nismo usredotočili na ono što je vidljivo, nego na nevidljivo, jer ono što

¹4,4 *bog ovoga svijeta* sotona.

²4,13 Citat iz Ps 116,10.

se vidi privremeno je, a ono nevidljivo je vječno.

5 ¹Ako i naše zemaljsko prebivalište — naše tijelo — koje je kao šator, bude razoreno, znamo da imamo kuću koju je pripremio Bog — vječnu kuću na nebu, koja nije sagrađena ljudskim rukama. ²Ali mi smo umorni od ovoga tijela i želimo da nam Bog dâ naše nebesko prebivalište. ³U njega ćemo se zaogrnuti i nećemo biti goli. ⁴Dok živimo u ovom zemaljskom šatoru, stenjemo pod teretom. Ne zato što ne želimo u njemu više živjeti, već želimo novo, nebesko tijelo koje ćemo obući preko zemaljskoga da bi život progutao ono što je smrtno. ⁵A Bog je taj koji nas je pripremio za to. On nam je dao Duha kao jamstvo — potvrdu da će nam dati sve što nam je obećao.

⁶Tako smo uvijek puni pouzdanja. Mi znamo da smo udaljeni od Gospodina dokle god živimo u ovom tijelu. ⁷Živimo, naime, na temelju vjere, a ne na temelju onoga što vidimo; ⁸stoga i kažem da smo puni pouzdanja. Mi želimo napustiti svoje tijelo i otići živjeti s Gospodinom. ⁹Zbog toga je želja našeg srca ugoditi mu, bez obzira na to živimo li ovdje — u tijelu — ili tamo s njim. ¹⁰Svi se mi moramo pojaviti na sudu pred Kristom. Svatko od nas primit će plaću za ono što je činio dok je bio u svom zemaljskom tijelu — bilo dobro ili zlo.

Pomirite ljude s Bogom!

¹¹Budući da znamo što znači bojati se Gospodina, uvjeravamo ljude. Bog nas potpuno poznaje, ali ja se nadam da nas i vi potpuno poznajete. ¹²Mi se ne želimo ponovo dokazivati pred vama. Želimo vam pružiti priliku da budete ponosni na nas. Tako ćete odgovoriti onima koji se ponose onim što se vidi, a ne onim što im je u srcu. ¹³Ako zvučimo kao da smo ljudi, to je radi Boga. Ako smo zdrave pameti, to je radi vas. ¹⁴Tako postupamo zbog Kristove ljubav koja nama upravlja, jer shvatili smo da ako je jedan čovjek umro za sve ljude — onda su svi umrli. ¹⁵On je umro za sve, da oni koji žive ne žive više za sebe nego za njega, koji je umro i uskrsnuo od mrtvih radi njih.

¹⁶Zbog toga od sada ne gledamo ni na koga po svjetovnim mjerilima. I premda smo nekada gledali na Krista na taj način, ipak ga sada više ne gledamo tako. ¹⁷Tako, ako je netko u Kristu, postao je novo biće. Staro je nestalo, a novo je nastalo. ¹⁸A sve to dolazi od Boga koji nas je po Kristu pomirio sa sobom i dao nam zadatak da mirimo

ljude s njim. ¹⁹Bog je u Kristu pomirio svijet sa sobom i ljudima ne uračunava u krivnju njihove grijeha, a nama je pak povjerio poruku pomirenja. ²⁰Mi, dakle, radimo kao poslanici u Kristovo ime; Bog po nama poziva. U Kristovo ime mi molimo: pomirite se s Bogom! ²¹Krist je bio bez grijeha, ali Bog ga je učinio grijehom radi nas, da bismo mi, ujedinjeni s Kristom mogli odražavati pravednost Božju.

6 ¹Radeći zajedno s Bogom, preklinjemo vas da ne dopustite da Božja milost koju ste primili bude uzaludna. ²Jer, On je rekao:

»Čuo sam te u pravo vrijeme
i pomogao sam ti u dan spasenja.« *Izaija 49,8*

Slušajte! Sada je pravo vrijeme. Sada je dan spasenja!

³Pokušavamo izbjeći da ikome budemo zapreka, kako nitko ne bi našao zamjerke u našem radu. ⁴Naprotiv, strpljivo prihvaćajući nevolje, nesreće i velike teškoće, u svemu se pokazujemo kao Božji sluga; ⁵dok nas tuku, kad nas zatvaraju, u bunama, u napornom radu, u besanim noćima, u gladi. ⁶Pokazujemo se Božjim slugama po čistoći, znanju, strpljivosti, dobroti, Duhu Svetom po iskrenoj ljubavi, ⁷po poruci istine koju donosimo i Božjoj sili, s oružjem pravednosti za napad i obranu. ⁸Takvi smo kad nas slave i kad nas sramote; kad smo na dobrom i kad smo na zlom glasu. Smatraju nas varalicama, iako govorimo istinu. ⁹Smatraju nas nepoznatima, iako smo dobro poznati; smatraju da smo na izdisaju, a gle, živi smo! Kažnjeni smo, iako nismo smaknuti. ¹⁰Tužni smo, a opet smo uvijek radosni; siromašni smo, a opet smo mnoge ljude učinili bogatima; nemamo ništa, a opet uistinu imamo sve.

¹¹Korinćani, govorili smo vam potpuno otvoreno. Naša su srca širom otvorena za vas. ¹²Naši osjećaji za vas nisu nestali, već ste vi svoje osjećaje prema nama suspregnuli. ¹³Govorim vam kao svojoj djeci, otvorite nam svoja srca kao što smo mi vama otvorili svoja!

Upozorenja

¹⁴Nemojte se vezati s nevjernicima. Pravednost i bezakonje ne idu zajedno. Svjetlo nema ništa zajedničko s tamom. ¹⁵I kakav dogovor ima Krist s đavлом¹? Što ima

¹6,15 *đavao* U originalu koristi se hebrejska riječ »Belijar« što znači »bezvrijedan«, a to je bio naziv za sotonu odnosno đavla.

vjernik s nevjernikom? ¹⁶I što ima Božji hram s idolima? Jer, mi smo hram živoga Boga, baš kao što je Bog rekao:

»Živjet ću među njima i hodat ću među njima
i bit ću njihov Bog i oni će biti moj narod.«

Levitski zakonik 26,11–12

¹⁷»Izadite, dakle, iz njihove sredine
i odvojite se od njih, kaže Gospodin,
i ne dodirujte više ništa nečisto.
Tada ću vas prihvatiti.«

Izaija 52,11

¹⁸»I ja ću biti vaš Otac,
a vi ćete biti moji sinovi i kćeri,
govori Svemogućí Gospodin.«

2 Samuelova 7:8,14

7¹Dragi prijatelji, imamo ova obećanja, stoga se očistimo od svih tjelesnih i duhovnih nečistoća! U strahopoštovanju prema Bogu¹, živite život koji je potpuno svet. ²Napravite mjesta za nas u svojim srcima! Nikome nismo nanijeli nepravdu. Nikoga nismo upropastili. Nikoga nismo iskoristili. ³Ne govorim vam ovo da bih vas korio. Već sam vam prije rekao da ste nam toliko u srcu da smo spremni i živjeti i umrijeti s vama. ⁴Vrlo se pouzdajem u vas i vrlo se ponosim vama! Utješili ste nas i ispunili radošću usred svih naših nevolja.

⁵Jer čak i kad smo došli u Makedoniju, nismo imali odmora, nego smo trpjeli na sve moguće načine. Izvana je bila borba, a u nama strah. ⁶Ali Bog, koji tješi potištene, ohrabrio nas je Titovim dolaskom, ⁷i ne samo njegovim dolaskom nego i utjehom koju ste mu pružili. On nam je pričao o vašoj želji da nas vidite, o vašoj žalosti i brizi za mene. To me još više obradovalo.

⁸Premda sam vas svojim pismom rastužio, ne žalim što sam ga napisao. Ako sam i zažalio, sada vidim da vas je to pismo samo nakratko rastužilo. ⁹Zato sam sada sretan, ne zato što ste se vi rastužili, nego zato što vas je ta žalost dovela do obraćenja. Jer, vi ste se rastužili po Božjem naumu, pa vas mi ni na koji način nismo povrijedili. ¹⁰Ta žalost je po Božjoj volji, i ona uzrokuje obraćenje koje vodi ka spasenju — i ne ostavlja žaljenje. A žalost ovoga svijeta uzrokuje smrt. ¹¹Pogledajte sada što vam je sve donijela ta žalost koja je po Božjoj volji. Koliku želju

17,1 U strahopoštovanju prema Bogu Doslovno: U strahu Božjem.

da obranite svoju nevinost, koliku ljutnju, koliki strah, koliku želju da nas vidite, koliku zabrinutost i želju za pravednom kaznom za onoga koji je griješio! I u svemu ste pokazali da ste u tome bili nevini. ¹²Dakle, ako sam vam pisao, to nije bilo zbog onoga koji je pogriješio niti zbog onoga kojem je učinjeno zlo. Pisao sam da pred Bogom uvidite svoju vlastitu brigu za nas. ¹³Zato smo se i utješili. Osim te utjehe još smo više sretni zbog Titove radosti jer ste svi vi okrijepili njegov duh.

¹⁴A ja se nisam osramotio zbog svih dobrih stvari koje sam mu pričao o vama. Baš kao što je sve što smo mi vama pričali bilo istinito, tako su se i naše pohvale pred Titom pokazale istinitima. ¹⁵Njegovi osjećaji prema vama sad su još jači kad se sjeti kako ste svi bili poslušni i kako ste ga primili sa strahopoštovanjem. ¹⁶Sretan sam što mogu u vas imati potpuno povjerenje.

Kršćansko davanje

8 ¹Braćo i sestre, sada bismo željeli da znate kakvu je milost Bog udijelio crkvama u Makedoniji. ²Iako su ozbiljno iskušane u nevoljama, njihova velika radost urodila je darežljivošću unatoč njihovoj velikoj neimaštini. ³Mogu posvjedočiti da su dali onoliko koliko su mogli, čak i iznad svojih mogućnosti, i to po svojoj slobodnoj volji. ⁴Nekoliko su nas puta molili i navaljivali da sudjeluju u tom skupljanju za Božje ljude. ⁵Dali su i više nego što smo se mogli nadati. Dali su sami sebe najprije Gospodinu — jer je to Božja volja — a onda nama. ⁶Zato smo i molili Tita da, kao što je počeo, tako i završi za vas taj čin milosti. ⁷Međutim, kao što obilujete svime: vjerom, darom govora, znanjem, istinskom željom da pomognete i ljubavlju koju ste od nas naučili, obilujte i u milosti davanja. ⁸Ne govorim vam ovo kao zapovijed, nego govoreći vam o tuđoj gorljivosti, iskušavam iskrenost vaše ljubavi. ⁹Znate za dobrotu koju je pokazao naš Gospodin Isus Krist time što je zbog vas postao siromašan, iako je bio bogat, da biste po njegovu siromaštvu vi postali bogati.

¹⁰Evo što mislim da biste trebali učiniti: prošle godine bili ste prvi koji su željeli dati i koji su dali darove za Božje ljude. ¹¹Zato dovršite sada to davanje! Kao što ste bili spremni i željeli dati, tako sada spremno dovršite taj zadatak prema mogućnostima. ¹²Jer, ako ste spremni dati, taj će dar biti prihvatljiv na temelju onoga što posjedujete, a ne onoga što ne posjedujete. ¹³Jer, nije

nam namjera da za druge bude pomoć što bi za vas bila poteškoća. Ne, već se radi o jednakosti. ¹⁴Namjera nam je da vaše obilje zadovolji njihove trenutačne potrebe, da bi kasnije njihovo obilje moglo zadovoljiti vaše potrebe. Tako će se postići jednakost. ¹⁵Kao što piše u Svetom pismu:

»Onaj tko je puno sakupio nije imao previše,
niti je onaj koji je malo sakupio imao premalo.«

Izlazak 16,18

Tit i njegovi suputnici

¹⁶Hvala Bogu, koji je u Titovo srce usadio isto zanimanje za vas koje i sami gajimo. ¹⁷On je prihvatio našu molbu, a budući da vas je osobito želio posjetiti, odlazi k vama po svojoj slobodnoj volji. ¹⁸A s njim šaljemo brata kojega hvale sve crkve zbog njegova propovijedanja Radosne vijesti. ¹⁹Izabrale su ga crkve kao našega suputnika u ovom pothvatu milosti kojim slavimo samoga Gospodina i pokazujemo svoju spremnost da pomognemo. ²⁰Trudimo se biti oprezni, da nas nitko ne bi optužio kako postupamo s tim velikim darom koji nam je povjeren. ²¹Jer, mi se trudimo raditi dobro da budemo na dobru glasu — ne samo kod Gospodina, nego i kod ljudi. ²²S njima šaljemo i svojega brata, kojeg smo u mnogo navrata provjerili kako uvijek revno želi pomoći. A sad želi još više, zbog velikog povjerenja u vas.

²³Što se tiče Tita, on je moj sudrug u radu za vas. Što se tiče braće, oni su predstavnici crkava i na slavu su Kristu. ²⁴Zato im pokažite da u vama doista ima ljubavi i da se s pravom ponosimo vama, da to mogu vidjeti sve crkve.

Darežljivost

9 ¹Što se tiče pomoći Božjim ljudima u Jeruzalemu, nema potrebe da vam pišem o tome. ²Znam da želite pomoći. Stalno vas hvalim Makedoncima, govoreći im da su ljudi u Ahaji bili spremni dati još prošle godine. Vaše je oduševljenje potaknulo i mnoge druge da budu spremni dati. ³Šaljem vam braću, kako se naši hvalospjevi o vama, što se ovoga tiče, ne bi pokazali ispraznima. I da budete spremni, kao što sam rekao da ćete biti. ⁴Inače, ako neki od Makedonaca dođu sa mnom i nađemo vas nespremljene, osramotit ćemo se — a da ne spominjem vas — zbog tolikoga povjerenja u vas. ⁵Zato

sam mislio da treba poslati braću da krenu prije nas da vas posjete i unaprijed pripreme vaš dar koji ste već obećali, kako bi to bio dobrovoljan dar, a ne dar što vam ga je bilo mrsko dati.

⁶Zapamtite: tko škrto sije, škrto će i žeti, a tko obilato sije, obilato će i žeti. ⁷Svatko neka dâ onoliko koliko je u srcu odlučio, ne sa žaljenjem ili prisilno, jer Bog voli vesela darivaoca. ⁸Bog može izliti na vas obilje svake milosti, da biste uvijek i u svemu imali dovoljno, čak i više od toga, za svako dobro djelo. ⁹U Svetom pismu piše:

»On dijeli po slobodnoj volji i daje siromašnima.

Njegova je dobrota beskrajna.«

Psalam 112,9

¹⁰On koji priprema sjeme za sijača i kruh za jelo, pobri-
nut će se i umnožiti vaše sjeme i povećat će žetvu kao
plod vaše dobrote. ¹¹Učinit će vas bogatima u svakom
pogledu, kako biste u svakoj prilici bili velikodušni. Po
nama će vaše darivanje potaknuti ljude na zahvaljiva-
nje Bogu. ¹²Jer, vaše sudjelovanje u ovom služenju nije
samo zadovoljavanje potreba Božjih ljudi, to je i izraz
obilne zahvalnosti Bogu. ¹³Vaše služenje dokaz je vaše
ljubavi i zbog toga će ljudi slaviti Boga. Slavit će ga zbog
vaše poslušnosti Kristovoj Radosnoj vijesti i zbog vaše
velikodušnosti pri dijeljenju s njima i sa svim ljudima.
¹⁴U svojim molitvama čeznut će za vama zbog velike
milosti koju vam je Bog iskazao. ¹⁵Hvala Bogu na tom
neopisivom daru!

Pavao brani svoju službu

10 ¹Ja, Pavao, osobno vas molim Kristovom blago-
šću i dobrotom, ja koji sam, po nekima, ponizan
kad sam s vama, ali oštar prema vama kad sam odsutan.
²Molim vas ne tjerajte me da, dok sam s vama, budem
tako oštar i izravan kao što očekujem da ću biti prema
nekima među vama koji misle da živimo isto kao što živi
svijet. ³Iako živimo u tijelu, ne borimo se na takav način.
⁴Jer, naše oružje nije kao oružje ljudi ovoga svijeta. Naše
oružje ima Božju snagu da obara neprijateljske utvrde.
Njime obaramo ljudska dokazivanja ⁵i svaku oholost koja
prijечи spoznaju Boga. Mi zarobljavamo svaku misao da
bi se pokorila Kristu. ⁶Spremni smo kazniti svaku vrstu
neposlušnosti kad vaša poslušnost bude savršena. ⁷Gle-
dajte ono što je očito! Ako je tko uvjeren da pripada

Kristu, neka ponovo razmisli i shvatit će da i mi pripadamo Kristu jednako kao i on. ⁸Ako se još budem hvalio našom vlašću — koju nam je Gospodin dao da bismo vas ojačali, a ne porazili — ⁹neću se zbog toga posramiti. Ne želim da izgleda kao da vas pokušavam zastrašiti svojim pismima. ¹⁰»Njegova pisma«, kažu neki, »snažna su i moćna, ali kada je prisutan, slab je i to što govori ništa ne vrijedi.« ¹¹Ali onaj tko to govori neka ima na umu da nema razlike između riječi u mojim pismima, kad smo udaljeni, i naših postupaka kad smo s vama.

¹²Jer, mi se ne usuđujemo uspoređivati s pojedinim ljudima koji se smatraju vrlo važnima niti se svrstavamo među njih. Oni međusobnim uspoređivanjem i mjerenjem pokazuju svoju ludost. ¹³Bilo kako bilo, nećemo se prekomjerno hvaliti, nego ćemo ograničiti svoje hvale na područje djelovanja koje nam je Bog odredio, što uključuje i vas. ¹⁴Ne hvalimo se previše, kao što bi bilo da nismo došli k vama, jer mi smo prvi došli k vama s Radosnom vijesti o Kristu. ¹⁵Ne hvalimo se prekomjerno ni tuđim radom. Ali nadamo se da će vaša vjera rasti i da će se naš rad širiti među vama, u okviru našega područja djelovanja. ¹⁶Na taj način želimo propovijedati Radosnu vijest i dalje od vašega kraja. Ne želimo se hvaliti već obavljenim poslom na tuđem području. ¹⁷»Tko se hvali, neka se u Gospodinu hvali.«¹ ¹⁸Ako netko sam sebe preporučuje, to ne znači ništa. Ono što ima vrijednosti je kada nekoga preporučí Bog.

Istinita poruka

11 ¹Kad biste samo podnijeli i malo moje ludosti! Da, molim vas, imajte razumijevanja! ²Jer, ljubomoran sam na vas Božjom ljubomorom. Zaručio sam vas s Kristom, da bih mu vas predstavio kao nevinu djevicu. ³Ali kao što je zmija svojom podlošću prevarila Evu, bojim se da se tako i vaše misli mogu pokvariti i udaljiti od nepodijeljene odanosti i čistoće koju dugujemo Kristu. ⁴Jer, vrlo ste strpljivi s onim tko dođe k vama i propovijeda vam o Isusu nešto drugo od onoga što smo vam mi propovijedali. I spremno primete duha koji se razlikuje od Duha kojega ste primili i Radosnu vijest različitu od one koju ste primili.

⁵Mislim da ti »nadapostoli« nisu ništa bolji od mene. ⁶Možda su moje govorničke sposobnosti ograničene, ali

moje znanje nije. Upravo smo vam u svemu jasno pokazali suprotno.

⁷Zar sam sagriješio ponizujući se da biste vi bili uzvišeni, propovijedajući vam Božju Radosnu vijest bez plaće? ⁸Zakinuo sam druge crkve, uzimajući plaću od njih, da bih mogao služiti vama. ⁹I kad sam bio s vama i kad sam nešto trebao, nikome nisam bio na teret, jer su braća koja su došla iz Makedonije podmirila sve moje potrebe. U svemu sam pazio i pazit ću da vam ne budem na teret. ¹⁰Tako mi Kristove istine koja je u meni, nitko me neće spriječiti da se hvalim po cijeloj Ahaji! ¹¹Zašto? Zar zato što vas ne volim? Bog zna da vas volim.

¹²Ono što radim nastavit ću raditi i dalje, kako onima koji se hvale i smatraju jednakim nama ne bih dao oslonca. ¹³Jer, ti su ljudi lažni apostoli. To su varalice koji se prerušavaju u Kristove apostole. ¹⁴To nije nikakvo čudo kad se i sam sotona prerušava u anđela svjetla. ¹⁵Onda nije nikakvo čudo što se njegovi sluge prerušavaju u sluge pravednosti. Ali na kraju će dobiti što su zaslužili za svoja djela.

Pavlove patnje

¹⁶Ponavljam: neka me nitko ne drži za budalu. Ali čak i ako tako mislite, prihvatite me kao takvog, da bih se i ja mogao malo hvaliti. ¹⁷Što sada govorim, ne govorim onako kako bi Gospodin odobrio, nego kao hvalisava budala koja je sigurna u sebe! ¹⁸Budući da se mnogi ljudi hvale svojim načinom života, ¹⁹i ja ću se hvaliti. Vi ste mudri pa ćete imati strpljenja s budalom. ²⁰Ta imate strpljenja s onim tko vas zarobljuje, tko vas izrabljuje, tko vas vara, tko se pravi važan ili vas udara u lice. ²¹Sram me je reći, ali mi nismo bili tako jaki.

Ali, ako se netko usuđuje hvaliti — govorim glupo — i ja ću se usuditi! ²²Jesu li oni Hebreji? I ja sam! Jesu li Izraelci? I ja sam! Jesu li Abrahamovi potomci? I ja sam! ²³Jesu li Kristove sluge? Lud sam kad ovako govorim — ja sam još i više! Radio sam mnogo napornije; češće sam bio u zatvoru; jako su me tukli; puno puta bio sam u smrtnoj opasnosti; ²⁴pet puta sam od Židova dobio trideset i devet udaraca bičem; ²⁵triput su me batinali; jednom kamenovali; triput sam doživio brodolom i proveo noć i dan u vodi. ²⁶Stalno sam putovao, u opasnosti od rijeka, razbojnika, od vlastitog naroda i od nežidova,

¹11,22 *Hebreji, Izraelci* Ostali nazivi za Židove.

u opasnosti u gradovima, u opasnosti u divljini, na moru i među lažnom braćom. ²⁷Naporno sam radio i mučio se. Mnogo puta nisam spavao, bio sam gladan i žedan, smrznut i gol. ²⁸A da ne spominjem druge probleme, kao što je svakodnevni pritisak na mene, briga za sve crkve. ²⁹Tko je slab, a da i ja nisam slab? Tko je popustio iskušenju, a da ja nisam izgarao za njim?

³⁰Ako se moram hvaliti, hvalit ću se stvarima koje pokazuju moju slabost. ³¹Bog i Otac Gospodina Isusa — On koji je zauvijek blagoslovljen — zna da ne lažem. ³²Kad sam bio u Damasku, namjesnik kralja Arete zadužio je vojnike da me uhvate. ³³Ali spustili su me u košari s prozora na gradskom zidu i pobjegao sam.

Pavlova slabost i Božja snaga

12 ¹I nastavit ću se hvaliti. Iako nema od toga nikakve koristi, reći ću vam neka viđenja i objave od Gospodina. ²Znam čovjeka¹ u Kristu koji je prije četrnaest godina bio uzdignut sve do trećeg neba — je li u tijelu ili izvan tijela, ne znam, to samo Bog zna. ³I znam da je taj čovjek — u svom tijelu ili izvan njega, ne znam, to samo Bog zna — ⁴bio uzdignut u raj i da je čuo neizrecive riječi koje ljudsko biće ne smije govoriti. ⁵Tim ću se čovjekom hvaliti, a neću se hvaliti samim sobom, osim svojom slabošću. ⁶Jer, ako se odlučim hvaliti, neću ispasti lud — budući da ću govoriti istinu. Ali ne želim se hvaliti jer ne želim da mislite kako sam bolji nego što sam se pokazao na riječima i djelu. ⁷Da se ne bih previše ponosio izvanrednim objavama koje sam doživio, dan mi je trn u tijelu, sotonin poslanik, poslan da me muči kako se ne bih uzoholio. ⁸Tripot sam molio Gospodina da ga makne od mene, ⁹ali on mi je rekao: »Moja ti je milost dovoljna, jer moja se snaga najjasnije vidi u slabosti.« Zato ću se rado hvaliti svojom slabošću, da bi Kristova snaga ostala u meni. ¹⁰Zato se, radi Krista, radujem kad sam slab, kad me vrijeđaju, kad me progone, kad sam u nevoljama. Jer, kad sam slab, onda sam jak!

Ljubav za Korinćane

¹¹Govorio sam poput budale, ali vi ste me na to natjerali. Vi biste trebali biti oni koji me hvale, jer nisam ništa gori od tih »velikih apostola«, premda sam nitko i

¹12,2 čovjek U 12,2–5 Pavao vjerojatno govori o sebi u trećem licu.

ništa. ¹²Uostalom, dokazi da sam ja apostol postojano su se očitovali među vama, kroz čudesne znakove, čuda i silna djela. ¹³Na koji ste način, onda, u gorem položaju od drugih crkava, osim po činjenici da vam nisam bio na teret? Oprostite mi zbog toga!

¹⁴Gledajte! Spreman sam vas sada posjetiti i treći put. Neću vam biti na teret, jer ne tražim vašu imovinu, nego vas same. Djeca nisu obvezna opskrbljivati svoje roditelje, nego su roditelji obvezni opskrbljivati svoju djecu. ¹⁵A ja bih sa svoje strane jako rado dao sve što imam — pa čak i sebe samoga — za vas. Ako ja vas volim više, zar ćete vi mene voljeti manje?

¹⁶Neka bude, nisam vas opteretio teškim teretom, nego sam vas, lukav kakav jesam, uhvatio na prijevaru. ¹⁷Jesam li vas iskoristio po ikome od onih koje sam vam poslao? Ne! ¹⁸Molio sam Tita da vas posjeti i poslao sam našega brata s njim. Zar vas je Tit iskoristio? Zar se nismo vladali u istom duhu? Zar nismo hodali istim stopama?

¹⁹Mislite li da se cijelo vrijeme branimo pred vama? Govorimo pred Bogom kao Kristovi učenici i sve što radimo, ljubljeni, radimo zato da vas ojačamo. ²⁰Jer, bojim se da ću vas, kad dođem, zateći u drugačijem stanju nego što bih želio. I vi ćete vidjeti da sam ja drugačiji nego što biste vi željeli da budem. Bojim se da će među vama biti svada, ljubomore, žestokih ispada, sebičnih prepiranja, ogovaranja, oholosti i nereda. ²¹Bojim se da bi me, kad dođem, moj Bog mogao pred vama poniziti i ražalostiti zbog mnogih od vas koji su griješili i koji se još nisu obratili od nečistoće, seksualnog nemorala i razvrata što su počinili.

Završne upute i pozdravi

13 ¹To je treći put što ću vas posjetiti. U Svetom pismu piše: »Svaka pritužba treba se temeljiti na svjedočenju dvojice ili trojice svjedoka.«¹ ²Kad sam drugi put bio s vama, upozorio sam vas. I sad kad sam daleko, opet vas upozoravam. Opominjem one koji su prije griješili, a i ostale. Kad vas ponovo posjetim, neću vas štedjeti. ³I to zato što tražite dokaz da Krist govori kroz mene — on koji nije slab prema vama, nego je jak među vama. ⁴Istina je da je bio slab kad je bio razapet, ali sada živi Božjom snagom. Isto je tako istina da smo

¹13,1 Citat iz Pnz 19,15.

mi u njemu slabi, ali živjet ćemo Božjom snagom s njim, radi vas.

⁵Preispitajte se da vidite živite li u vjeri. Provjerite sami sebe! Zar ne prepoznajete da je Isus Krist u vama? Ako Isus Krist ne živi u vama, onda niste prošli provjeru. ⁶Nadam se da ćete shvatiti da smo je mi prošli. ⁷Molimo Boga da ne činite nikakva zla, ne da bi se pokazalo da smo mi prošli tu provjeru, nego da biste vi radili ispravno, čak i ako se pokaže da je mi nismo prošli. ⁸Ne možemo napraviti ništa protiv istine, nego samo za istinu. ⁹Sretni smo kad smo slabi, a vi jaki. I molimo za to da postanete još jači. ¹⁰Zato vam i pišem ovo dok sam daleko od vas, da ne moram biti strog prema vama kad budem tamo. Jer, Gospodin mi je dao vlast da izgrađujem, a ne da uništavam.

¹¹Na kraju, braćo moja i sestre, radujte se i usavršavajte se. Poslušajte moju opomenu, budite složni i živite u miru pa će Bog, izvor ljubavi i mira, biti s vama! ¹²Pozdravite jedni druge svetim poljupcem! Pozdravljaju vas svi sveti. ¹³Neka sa svima vama bude milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga.

Poslanica Galaćanima

1 ¹Pozdrav od Pavla, apostola. Mene nisu ljudi postavili za apostola niti su me oni poslali, već Isus Krist i Bog Otac, koji je podigao Isusa od mrtvih.

²Ja i sva braća koja su sa mnom šaljem ovo pismo crkvama u Galaciji¹.

³Neka s vama budu milost i mir od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista, ⁴koji je predao sama sebe za naše grijehе da bi nas oslobodio iz ovoga zloga svijeta u kojem živimo, u skladu s voljom Boga, našeg Oca. ⁵Njemu zauvijek sva slava. Amen!

¹1,2 *Galacija* Vjerojatno područje na kojem je Pavao osnivao crkve na svojem prvom misionarskom putovanju. Vidjeti Djela 13. i 14. poglavlje.

Samo je jedna Radosna vijest

⁶Bog vas je nedavno pozvao k sebi kroz milost koju je pokazao u Kristu. Začuden sam kako ste se tako brzo okrenuli od Boga i povjerovali u neku drugu Radosnu vijest. ⁷Uistinu, ono što oni propovijedaju nije samo neki drugi oblik te iste Radosne vijesti, nego vas ti ljudi uznemiruju i pokušavaju izmijeniti Radosnu vijest o Kristu. ⁸Mi smo vam propovijedali istinitu Radosnu vijest, ali čak i ako vam mi ili anđeo s neba propovijeda neku drugu Radosnu vijest, neka je proklet. ⁹Rekli smo već, i ja to sada ponavljam: propovijeda li vam itko Radosnu vijest koja se razlikuje od one koju ste prihvatili, neka bude proklet.

¹⁰Zvuči li to kao da pokušavam dobiti odobravanje ljudi ili Božje odobravanje? Pokušavam li udovoljiti ljudima? Kad bih udovoljavao ljudima, ne bih bio Kristov sluga.

Pavlova služba

¹¹Braćo i sestre, želim da znate da Radosna vijest koju sam vam propovijedao nije ljudska poruka. ¹²Ja je nisam primio ni od kojeg čovjeka niti me ikoji čovjek naučio Radosnu vijest — objavio mi ju je Isus Krist.

¹³Čuli ste o mojem prijašnjem životu u židovskoj vjeri i znate da sam nemilosrdno progonio Božju crkvu i pokušavao ju uništiti. ¹⁴Nadmašio sam mnoge Židove svog vremena i sve više napredovao u židovskoj vjeri, jer sam bio vrlo odan učenjima i običajima koje sam naslijedio od predaka.

¹⁵Ali Bog me izabrao još dok sam bio u majčinoj utrobi i u svojoj me milosti pozvao da mu služim. ¹⁶I kad je bila njegova dobra volja da mi objavi svoga Sina, da bih propovijedao o njemu među nežidovskim narodima, nisam se posavjetovao ni s jednim ljudskim bićem ¹⁷niti sam išao u Jeruzalem onima koji su prije mene bili apostoli. Umjesto toga, otišao sam odmah u Arabiju i potom se vratio u Damask.

¹⁸Zatim, nakon tri godine, otišao sam u Jeruzalem da se upoznam s Petrom¹ i ostao s njim dva tjedna. ¹⁹Nisam vidio ni jednoga drugog apostola, osim Jakova, Gospodinova brata. ²⁰Bog mi je svjedok da je ovo što vam pišem istina. ²¹Nakon toga, otišao sam u pokrajine Siriju i Ciliciju.

¹1,18 **Petar** U tekstu stoji »Kefa«, što je židovski izraz za Petra. On je bio jedan od dvanaestorice apostola. Isto u 2,7.

²²Ali Kristove zajednice u Judeji nisu me osobno poznavale. ²³One su samo bile čule da ljudi govore: »Onaj koji nas je prije progonio sada navješćuje vjeru koju je prije pokušavao uništiti.« ²⁴I hvalili su Boga zbog mene.

Ostali apostoli prihvaćaju Pavla

2¹Nakon četrnaest godina, ponovo sam otišao u Jeruzalem. Barnaba je išao sa mnom, a poveo sam i Tita. ²Otišao sam jer je Bog pokazao da bi trebao ići. U osobnom susretu s nekim utjecajnim ljudima, izložio sam Radosnu vijest koju sam propovijedao među nežidovskim narodima, tako da moj rad — bilo prijašnji ili sadašnji — ne propadne.

³Čak ni od Tita, koji je Grk, nisu zahtijevali da se obreže. ⁴Pitanje obrezanja došlo je na red zbog lažne braće, koja su se potajno uvukla u naše redove; prišuljala su se da nas uhode u slobodi koju imamo u Isusu Kristu i da bi nas učinila robovima. ⁵Ali mi se ni trenutka nismo pokorili zahtjevima lažne braće, tako da bi istina Radosne vijesti mogla ostati čvrsta, među vama nežidovskim vjernicima.

⁶Bili su tamo i neki utjecajni ljudi. Meni je svejedno što su oni: svi su ljudi jednaki pred Bogom. U svakom slučaju, ti ugledni ljudi ništa nisu dodali Radosnoj vijesti koju propovijedam. ⁷Ali vidjeli su da mi je bilo povjereno propovijedanje Radosne vijesti nežidovskim narodima, kao što je Petru povjereno propovijedanje Radosne vijesti Židovima. ⁸Jer, Bog je Petra učinio apostolom za Židove, a isti je Bog mene učinio apostolom za nežidovske narode. ⁹Jakov, Petar i Ivan, koji su bili smatrani vođama, prepoznali su milost koju mi je Bog dao i prihvatili su Barnabu i mene kao suradnike. Složili su se da mi idemo propovijedati nežidovskim narodima, a da oni propovijedaju Židovima. ¹⁰Samo su nas molili da ne zaboravimo pomagati siromašnima, kao što sam i namjeravao činiti.

Pavao i Petar

¹¹Ali kad je Petar došao u Antiohiju, otvoreno sam mu se suprotstavio jer je bez sumnje skrivio. ¹²Naime, u Antiohiji se Petar prvo družio i jeo s nežidovskim kršćanima, ali kada su onamo došli neki Jakovljevi ljudi, Petar se povukao i odvojio od nežidova. Bojao se Židova koji vjeruju da se nežidovi moraju obrezati kako bi postali

dio Božjeg naroda. ¹³I ostali Židovi pridružili su mu se u njegovu licemjerju. Čak je i Barnaba bio zaveden njihovim licemjerjem. ¹⁴Kad sam vidio da se ne ponašaju u skladu s istinom Radosne vijesti, rekao sam Petru pred svima: »Ti koji si Židov živiš kao nežidov. Zašto onda tjeraš nežidove da žive kao Židovi?«

¹⁵Mi smo Židovi po rođenju i ne pripadamo nežidovskim grešnicima. ¹⁶Znamo da čovjek nije opravdan time što se pridržava Zakona, nego po vjeri u Isusa Krista. Zato smo i povjerovali u Krista Isusa, da bismo bili opravdani pred Bogom zbog vjere u Krista, a ne zbog držanja Zakona.

¹⁷Jer, nitko neće biti opravdan vršenjem Zakona. I mi Židovi došli smo Kristu da budemo opravdani pred Bogom. Dakle, jasno je da smo i mi bili grešnici. Znači li to da Krist od nas pravi grešnike? Naravno da ne! ¹⁸Ako ponovo počnem zagovarati ono što sam napustio, postajem prijestupnik. ¹⁹Doista, ja sam umro Zakonu, taj isti Zakon to mi je učinio, da bi živio za Boga. Želim time reći da sam razapet s Kristom ²⁰i ne živim više ja, nego Krist živi u meni. Život koji sada živim u svom tijelu, živim po vjeri u Božjega Sina, koji me volio i predao samoga sebe da me spasi. ²¹Ne prezirem Božju milost, jer kad bi nas Zakon mogao opravdati pred Bogom, Kristova bi smrt bila nepotrebna.

Božji blagoslovi primaju se vjerom

3 ¹Galaćani, kako ste tako nerazumni? Zar vas je netko začarao? Tako sam vam jasno ispričao o tome kako je Isus bio razapet, kao da vam je to netko naslikao pred očima. ²Želio bih čuti od vas samo jedno: jeste li primili Duha tako što ste se pridržavali Zakona? Ne, već tako što ste slušali i povjerovali u Radosnu vijest. ³Zar ste toliko nerazumni da život koji ste započeli u Duhu pokušavate nastaviti ljudskim naporima? ⁴Zar ste uzalud toliko trpjeli? Nadam se da niste. ⁵Bog je taj koji vam obilno daruje Duha i čini čuda među vama. Čini li Bog sve to zato što ste izvršavali što naučava Zakon ili zato što ste povjerovali u poruku Radosne vijesti?

⁶To je isto kao što piše u Svetom pismu o Abrahamu: »On je vjerovao Bogu i Bog je prihvatio njegovu vjeru. Vjera ga je učinila pravednim pred Bogom.¹« ⁷Znajte, dakle, da su oni koji vjeruju Bogu prava Abrahamova

¹3,6 Citat iz Post 15,6.

djeca. ⁸A Sveto pismo je pretkazalo da će Bog opravdati nežidove po njihovoj vjeri, te je unaprijed navijestilo Abrahamu: »Svi će narodi biti blagoslovljeni po tebi.«¹ ⁹Stoga, kao što je Abraham vjerovao i bio blagoslovljen, oni koji vjeruju biti će blagoslovljeni kao i on. ¹⁰Ali oni koji se oslanjaju na pridržavanje Zakona pod prokletstvom su. Sveto pismo kaže: »Proklet je svaki onaj tko ne slijedi i ne vrši sve što piše u knjizi Zakona.«² ¹¹Jasno stoji u Zakonu da nitko nije pravedan pred Bogom prema Zakonu, jer, pisano je: »pravednik, će živjeti po vjeri.«³ ¹²A Zakon se ne oslanja na vjeru, nego kaže u Svetom pismu: »Onaj tko se pridržava odredbi Zakona, u njihovu poštivanju naći će život.«⁴ ¹³Krist nas je otkupio od prokletstva Zakona, tako što je umjesto nas postao proklet, jer stoji pisano: »Proklet je svatko tko je obješen o drvo.«⁵ ¹⁴Krist je umro takvom smrću da bi blagoslov obećan Abrahamu mogao doći na sve narode. Umro je da po vjeri u njega⁶ primimo Duha kojeg nam je Bog obećao.

Zakon i obećanje

¹⁵Braćo i sestre, dat ću vam primjer iz svakodnevnoga života. Ljudi sklapaju ugovore među sobom kojima se, kad se jednom ovjere, ne može ništa dodati ni oduzeti. Tako je i s ovim. ¹⁶Obećanja su bila dana Abrahamu i njegovu potomku. Vidite da se ne kaže »njegovim potomcima«, kao da bi se odnosilo na mnoge ljude. Ne, nego se odnosi na jednoga čovjeka — »i tvojem potomku«⁷ — a to je Krist. ¹⁷Pritom mislim na ovo: Zakon je utvrđen četiristo trideset godina nakon što je Bog sklopio Savez s Abrahamom. Zato nije ni mogao ukinuti ugovor što ga je Bog već prije ovjerio i tako poništiti Božje obećanje. ¹⁸Kad bi nasljedstvo ovisilo o Zakonu, ne bi više ovisilo o obećanju, a Bog je obećanjem dao blagoslove Abrahamu na dar.

¹⁹Što je onda bila svrha Zakona? On je bio dodan obećanju zbog prijestupa, da vrijedi do dolaska potomka kojem je dano obećanje. Zakon su donijeli anđeli, uz pomoć

¹**3,8** Citat iz Post 12,3.

²**3,10** Citat iz Pnz 27,26.

³**3,11** Citat iz Hab 2,4; usp. Rim 1,17.

⁴**3,12** Vidi Lev 18,5.

⁵**3,13** Citat iz Pnz 21,23.

⁶**3,14 po vjeri u njega** Doslovno: »kroz vjeru«. Moguće značenje: »kroz Kristovu vjerost.«

⁷**3,16 »i tvojem potomku«** Doslovno: »sjemenu« Post 12,7.

Mojsija kao posrednika. ²⁰No posrednik nije potreban ako postoji samo jedna strana, a Bog je samo jedan.

Svrha Mojsijeva zakona

²¹Znači li to da se Zakon suprotstavlja Božjim obećanjima? Naravno da ne! Kad bi postojao zakon koji bi ljudima mogao dati život, tada bi pravednost dolazila po tom zakonu. ²²Ali Sveto pismo proglašava cijeli svijet zarobljenim grijehom. A zašto? Zato da bi obećanje koje se ostvaruje vjerom bilo dano onima koji vjeruju u Isusa Krista.

²³Prije nego je došla vjera, bili smo zarobljeni Zakonom, dok nam Bog nije objavio put vjere koji je imao pokazati. ²⁴Zakon je bio naš skrbnik do Krista da bismo mogli biti opravdani pred Bogom po svojoj vjeri. ²⁵Ali sada, otkako je došla vjera, nismo više pod nadzorom skrbnika.

²⁶Po vjeri ste svi vi Božja djeca¹ u Kristu Isusu. ²⁷Jer, svi vi koji ste kršteni u Krista, odjenuli ste se u Krista. ²⁸Nema razlike između Židova i Grka. Nema razlike između robova i slobodnjaka. Nema razlike između muškarca i žene, jer svi ste vi jedno u Kristu Isusu. ²⁹Budući da pripadate Kristu, vi ste Abrahamovi potomci i primili ste nasljedstvo po obećanju koje je Bog dao Abrahamu.

4 ¹Ono što želim reći jest: dok je nasljednik dijete, ne razlikuje se od roba, iako je vlasnik svega. ²Pod nadzorom je čuvara i upravitelja do vremena koje je odredio njegov otac. ³Na isti smo način i mi, dok smo bili djeca, robovali beskorisnim pravilima ovoga svijeta. ⁴Ali kad je nastupilo pravo vrijeme za to, Bog je poslao svoga Sina kojeg je rodila žena i koji je bio podložan Zakonu, ⁵kako bi Sin mogao otkupiti one koji su pod Zakonom i učiniti ih svojom djecom.

⁶Budući da ste njegova djeca, Bog je poslao Duha svojega Sina u vaša srca koji kliče — »Abba², Oče«! ⁷Tako više nisi rob, nego sin. A budući da si sin, Bog te učinio svojim nasljednikom.

⁸Prije, dok niste poznavali Boga, robovali ste bogovima koji nisu pravi bogovi. ⁹Ali sada kada poznajete Boga — ili, radije, sada kada Bog poznaje vas, kako to da se vraćate slabim i nekorisnim pravilima i ponovno im želite robovati? ¹⁰Vi slavite određene dane, mjesece,

¹3,26 *Božja djeca* Doslovno: Sinovi Božji. U Pavlovo vrijeme sinovi su primali obiteljsko nasljedstvo.

²4,6 *Abba* Aramejski izraz kojim su se djeca obraćala ocu (»tata«).

godišnja doba i godine. ¹¹Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud trudio oko vas.

¹²Braćo i sestre, preklinjem vas: budite kao ja, jer ja sam postao kao vi. Niste mi učinili ništa loše. ¹³Kao što znate, prvi put sam došao k vama jer sam bio bolestan i propovijedao vam Radosnu vijest. ¹⁴I premda vam je moja bolest bila na teret, niste me prezreli niti odbacili. Umjesto toga, primili ste me s dobrodošlicom kao da sam Božji anđeo. Primili ste me kao da je došao sam Krist Isus! ¹⁵Tada ste bili radosni. Gdje je sada ta radost? Sjećam se da biste tada učinili sve za mene. Iskopali biste svoje oči i dali mi ih, samo da ste mogli. ¹⁶Jesam li vam postao neprijatelj govoreći vam istinu?

¹⁷Ti vas ljudi gorljivo pokušavaju pridobiti za sebe, ali ne radi vašeg dobra, nego vas pokušavaju okrenuti protiv mene, da slijedite samo njih. ¹⁸Dobro je da se netko zanima za vas, ali samo ako je to s dobrom namjerom. To je istina koja vrijedi i onda kad sam s vama i kad sam odsutan. ¹⁹Djeco moja, zbog vas još jednom proživljam porođajne muke, sve dok se u vama ne oblikuje Krist. ²⁰Volio bih biti s vama u ovom trenutku i razgovarati na drugi način; ne znam što da radim s vama.

Primjer Hagare i Sare

²¹Recite mi, vi koji želite i dalje biti pod Zakonom, zar ne čujete što piše u Zakonu? ²²Piše da je Abraham imao dva sina. Jednoga je rodila ropkinja, a drugoga slobodna žena. ²³Ropkinjin sin rođen je po prirodnim zakonima, a sin slobodne žene po Božjem obećanju.

²⁴Ova pripovijest ima preneseno značenje. Žene predstavljaju dva saveza. Jedan je savez s brda Sinaj, od kojeg su rođeni ljudi za ropstvo — Hagara predstavlja taj savez. ²⁵Ona predstavlja i brdo Sinaj u Arabiji, poput današnjega Jeruzalema, jer je u ropstvu zajedno sa svojom djecom. ²⁶Ali nebeski je Jeruzalem slobodna žena i ona je naša majka. ²⁷U Svetom pismu piše:

»Veseli se, ženo koja ne možeš rađati,
raduj se i kliči, ženo, koja nemaš porođajne
bolove,
jer djeca neudane žene brojnija su od djece
udane.«

Izaija 54,1

²⁸⁻²⁹Jedan je Abrahamov sin rođen po prirodnim zakonima, a drugi po snazi Duha. Vi ste, braćo i sestre,

poput Izaka rođeni po Božjem obećanju. Kao što je i onda sin rođen po prirodnim zakonima progonio onoga koji je rođen snagom Duha, tako je i sada.³⁰ Ali što piše u Svetom pismu? »Pošalji ropkinju i njezinog sina od kuće, jer ropkinjin sin neće biti nasljednik zajedno sa sinom slobodne žene.«¹ ³¹Braćo i sestre, mi nismo djeca ropkinje, nego slobodne žene.

Odgovornosti u slobodi

5¹Krist nas je oslobodio i sada smo slobodni. Zato ostanite postojani i nemojte dopustiti da vas opet učine robovima. ²Slušajte! Ja, Pavao, govorim vam: Ako se vratite Zakonu time što ćete se obrezati, Krist vam neće koristiti. ³Još jednom upozoravam svakoga tko pusti da bude obrezan: mora se pridržavati cijeloga Zakona. ⁴Oni među vama koji se pokušaju opravdati pred Bogom po Zakonu, nemaju više veze s Kristom. Niste više u Božjoj milosti. ⁵Duh nas jača da u vjeri željno iščekujemo pravednost kojoj se nadamo. ⁶U Kristu Isusu ni obrezanje ni neobrezanje nemaju nikakve vrijednosti. Vrijedi samo vjera koja se očituje u ljubavi.

⁷Tako ste dobro trčali utrku. Tko vas je spriječio da se i dalje ne pokoravate putu istine? ⁸Taj nagovor koji vas je odveo od istine ne dolazi od Boga koji vas je pozvao. ⁹Malo kvasca digne čitavo tijesto. ¹⁰Imam povjerenja u Gospodina da nećete vjerovati ničemu drugom osim onomu čemu sam vas ja učio, a onaj tko vas uznemiruje bit će kažnjen, tko god da bio.

¹¹Braćo i sestre, ja ne učim da muškarci moraju biti obrezani. Ako pak propovijedam obrezanje, zašto sam onda još uvijek progonjen? Kad bih propovijedao obrezanje, tada moje učenje o križu ne bi stvaralo nikakva suprotstavljanja. ¹²Želio bih da se oni koji vas uznemiruju ne samo obrežu nego i kastriraju.

¹³Braćo i sestre, Bog vas je pozvao da živite u slobodi, ali nemojte da vaša sloboda postane izgovor da udovoljavate svojim sebičnim željama. Umjesto toga, služite jedni drugima u ljubavi. ¹⁴Cijeli je Zakon sažet u jednoj zapovijedi, a ona glasi: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.«² ¹⁵Ako nastavite jedni druge gristi i izjedati, pazite da se međusobno ne istrijebite.

¹4,30 Citat iz Post 21,10.

²5,14 Citat iz Lev 19,18.

Duh i želje naše naravi

¹⁶Kažem vam: neka Duh upravlja vašim ponašanjem, tada nećete zadovoljavati žudnje svoje tjelesne naravi. ¹⁷Jer, želje vaše tjelesne naravi — protive se Duhu, a želje Duha — protive se tjelesnoj naravi. To dvoje međusobno se protivi tako da ne činite ono što biste željeli. ¹⁸Ali ako dopustite da vas vodi Duh, niste podložni Zakonu.

¹⁹Djela koja pripadaju našoj tjelesnoj naravi potpuno su jasna: to je seksualni nemoral, nečistoća, nepristojnost, ²⁰štovanje lažnih bogova, vraćanje i čarobnjaštvo, neprijateljstvo, izazivanje sukoba, zavist, razdražljivost, sebičnost, nesloga, razdori, strančarenje, ²¹ljubomora, pijančevanje, orgijanje i tome slično. Što se toga tiče, upozoravam vas kao što sam vas već prije upozoravao: oni koji takvo što čine neće biti dio Božjeg kraljevstva. ²²Ali plod koji daje Duh je: ljubav, radost, mir, strpljivost, dobrota, dobrostivost, vjernost, ²³blagost i samokontrola. Protiv toga nema nikakvog zakona. ²⁴Oni koji pripadaju Kristu Isusu, razapeli su na križu svoju tjelesnu narav sa svim svojim djelovanjem i željama. ²⁵Duh je izvor našega novog života. Slijedimo, dakle, Duha! ²⁶Nemojmo biti umišljeni! Ne izazivajmo jedni druge i nemojmo jedni drugima zavidjeti!

Pomažite jedni drugima

6 ¹Braćo i sestre, ako nekoga zateknete u prijestupu, vi koji ste duhovni privedite ga da se opet vrati na pravi put, ali činite to u duhu blagosti. Čuvajte se da i vi ne padnete u iskušenje. ²Pomažite jedni drugima nositi bremena! Tako ćete istinski slijediti Kristov zakon. ³Ako netko misli da je važan, a zapravo nije, samog sebe zavarava. ⁴Svatko neka sam ispituje svoje postupke, tako će se moći ponositi samim sobom, bez uspoređivanja s drugima. ⁵Svatko treba sam nositi svoju odgovornost.

⁶Onaj tko je poučavan istinama Božje poruke, neka podijeli sve dobro što ima s onim tko ga poučava.

⁷Nemojte se zavaravati: Boga se ne da izrugivati! Ono što čovjek sije, to će i žeti. ⁸Tko sije da zadovolji svoju tjelesnu narav, žet će iz nje propast. Ali onaj tko sije da udovolji Duhu, žet će od Duha vječni život. ⁹Nemojmo se umoriti radeći dobro, jer ćemo u pravo vrijeme žeti žetvu ako ne odustanemo. ¹⁰Kad imate priliku, ne puštajte činiti dobro svim ljudima, posebno onima koji su naša obitelj po vjeri.

Završna poruka

¹¹Pogledajte kakvim vam velikim slovima pišem vlastitom rukom. ¹²Svi oni koji se obaziru na to što će ljudi reći, pokušavaju vas prisiliti da se obrežete. Ali oni to čine samo zato da ne bi bili progonjeni zbog Kristova križa. ¹³Čak i oni koji su obrezani — sami se ne pridržavaju Zakona. No, oni ipak žele da se obrežete, kako bi se mogli hvaliti vašom podložnošću činu obrezanja.

¹⁴Nadam se da se neću nikada ničime hvaliti, osim križem našega Gospodina Isusa Krista. Po njemu je svijet razapet za mene i ja sam razapet za svijet. ¹⁵Jer, niti što znači obrezanje niti neobrezanje. Ono što je važno jest Božje novo stvorenje. ¹⁶Mir i milost svima onima koji žive po tom mjerilu, svim Božjim ljudima¹.

¹⁷Odsada, neka mi nitko više ne zadaje nevolje, jer već nosim ožiljke trpljenja² za Isusa na svojem tijelu.

¹⁸Braćo i sestre! Neka milost našega Gospodina Isusa Krista bude s vašim duhom. Amen.

Poslanica

Efežanima

1 ¹Od Pavla, apostola Krista Isusa po Božjoj volji, Božjim svetima u Efezu³; vjernim sljedbenicima Krista Isusa.

²Neka s vama budu milost i mir od Boga, našeg Oca, i od našega Gospodina Isusa Krista.

Duhovni blagoslovi u Kristu

³Blagoslovljen Bog i Otac našega Gospodina Isusa Krista! Bog nas je u Kristu blagoslovio svim duhovnim blagoslovima u nebeskom kraljevstvu. ⁴On nas je u Kristu izabrao prije nego što je svijet stvoren, da budemo sveti i bez grijeha pred njim. ⁵Zbog ljubavi prema nama odlučio nas je učiniti svojom djecom kroz Isusa Krista.

¹6,16 *Božjim ljudima* Doslovno: Božjem Izraelu.

²6,17 *ožiljci trpljenja* Pavla su mnogo puta tukli oni koji se protive učenju o Kristu. Vjerojatno govori o tim ožiljcima.

³1,1 *Efezu* Neki drevni rukopisi izostavljaju riječi »u Efezu«.

To je bila njegova želja i cilj. ⁶Učinio je to da bismo ga hvalili zbog slavne milosti koju nam je svojevrijedno dao u onome koga ljubi (*Sinu*). ⁷Zbog njegove smrti¹, u njemu uživamo slobodu i imamo oproštenje grijeha zbog velike Božje milosti, ⁸koju je obilno izlio na nas sa svom mudrošću i razumijevanjem. ⁹Obznanio nam je tajnu svog nauma, koju je želio ispuniti u Kristu, ¹⁰kad za to dođe pravo vrijeme; da sve što postoji, na nebu i na zemlji, poveže u Kristu kao glavi svega.

¹¹Bog nas je od početka izabrao da u Kristu budemo njegovi nasljednici. Po Božjoj smo volji bili za to predodređeni, jer on sve čini u skladu s onim što on želi i odluči. ¹²Mi koji smo prvi svoje nade položili u Krista, izabrani smo da veličamo njegovu slavu. ¹³Po Kristu ste i vi zapečaćeni Duhom Svetim kojeg je Bog obećao, kad ste čuli istinu — Radosnu vijest o svom spasenju — i povjerovali u Krista. ¹⁴Duh je jamstvo i predujam našeg nasljedstva, sve dok Bog, nama koji smo postali Božje vlasništvo, ne da potpunu slobodu, na slavu njegove božanske veličine.

Pavlova molitva

¹⁵Čuo sam za vašu vjeru u Gospodina Isusa i za vašu ljubav prema svim Božjim ljudima. ¹⁶Od tada nisam prestao zahvaljivati Bogu za vas; stalno vas spominjem u svojim molitvama. ¹⁷Molim da vam Bog i slavni Otac našega Gospodina Isusa Krista da duha mudrosti i spoznaje, da biste ga dublje upoznali. ¹⁸Molim da se otvore duhovne oči vašeg srca, da upoznate nadu koju vam je Bog dao kad vas je pozvao. Tada ćete vidjeti koliko je bogato veličanstveno nasljedstvo koje je Bog dao svojim svetima, ¹⁹i znat ćete kako je neusporedivo velika njegova snaga u nama vjernicima. ²⁰On je tu svoju moćnu snagu pokazao u Kristu kad ga je podigao od mrtvih i postavio sebi s desne strane u nebeskom kraljevstvu. ²¹Bog je postavio Krista iznad svih vladara, autoriteta, moći, vlasti i iznad svih vlastodržaca, ne samo u ovom vremenu nego i u vremenu koje će doći. ²²Sve je podredio Kristovoj vlasti i učinio ga glavom Crkve. ²³A Crkva je Kristovo tijelo — ispunjena Kristom, koji ispunja sve u svima.

¹1,7 Zbog ... smrti Doslovno: Zbog njegove prolivene krvi.

Iz smrti u život

2¹Nekoć ste bili duhovno mrtvi zbog svojih prijestupa i grijeha. ²Živjeli ste u grijehu, kao što svijet živi. Slijedili ste vladara zlih duhova nad zemljom, istog duha koji sada djeluje među onima koji su neposlušni Bogu. ³Mi smo isto nekoć živjeli među njima. Zadovoljavali smo svoju tjelesnu narav i ispunjavali požude svojeg tijela i svojih misli te smo poput svih ostalih ljudi, bili takvi da smo zavrijedili Božju srdžbu.

⁴Bog je pun milosti i njegova ljubav prema nama je velika. ⁵Dok smo još bili duhovno mrtvi zbog svojih prijestupa, dao nam je život zajedno s Kristom. Spašeni ste Božjom milošću! ⁶On je nas, koji smo u Kristu Isusu, podigao s Kristom i postavio nas zajedno s njim na prijestolje u nebeskom kraljevstvu. ⁷Tako da bi, svojom dobrotom prema nama u Kristu Isusu, pokazao za sva buduća vremena, neusporedivu veličinu svoje milosti. ⁸Božjom ste milošću spašeni po vjeri i to nije vaša zasluga — to je Božji dar. ⁹To nije posljedica nečega što ste učinili, tako da se nitko ne može hvaliti. ¹⁰Mi smo Božje djelo, stvoreni u Kristu Isusu da činimo dobra djela. Djela koja je Bog unaprijed pripremio da bismo proveli život čineći ih.

Jedno u Kristu

¹¹Sjetite se da niste rođeni kao Židovi. Židovi koji sebe zovu obrezanima, prozvali su vas neobrezanima, no njihovo je obrezanje samo operacija na tijelu, provedena ljudskom rukom. ¹²Isto tako ste ranije bili bez Krista i izvan zajednice Izraelaca; isključeni iz Božjih saveza i obećanja. Živjeli ste u svijetu bez nade i bez Boga. ¹³U prošlosti ste bili daleko od Boga, ali sada ste u Kristu Isusu, dovedeni blizu Bogu, prolivenom Kristovom krvlju. ¹⁴Sam Krist naš je mir. On je ujedinio Židove i ostale narode. Svojim je vlastitim tijelom ukinuo zid neprijateljstva koji ih je razdvajao. ¹⁵Židovski zakon imao je mnoga pravila i odredbe, ali Krist ga je poništio, da bi od dviju skupina ljudi stvorio u sebi jedan nov narod i tako uspostavio mir. ¹⁶Svojom smrću na križu Krist je ukinuo neprijateljstvo dvaju naroda i učinio ih jednim tijelom. Tako ih je oba pomirio s Bogom. ¹⁷Došao je i propovijedao mir vama, koji ste bili daleko od Boga i vama koji ste bili blizu. ¹⁸Po njemu obje skupine imaju pristup k Ocu kao dionici jednog Duha.

¹⁹Tako niste više stranci ni tuđinci, nego ste sugrađani

svetih i ukućani Božje obitelji. ²⁰Vi ste građevina izgrađena na temeljima apostola i proroka, a sam Krist Isus njezin je temeljni kamen. ²¹On drži cijelu građevinu na okupu i čini da raste u sveti hram u Gospodinu. ²²U njega ste i vi zajedno ugrađeni da biste postali mjesto Božjeg prebivanja u Duhu.

Pavlov zadatak

3 ¹Zbog toga sam ja, Pavao, zarobljenik za Krista Isusa radi dobra vas nežidova. ²Sigurno znate za zadatak koji mi je Bog, po svojoj milosti, dao za vaše dobro. ³Objavio mi je tajni naum, kao što sam vam već ukratko napisao. ⁴Ako to pročitate, vidjet ćete da poznajem tajnu istinu o Kristu. ⁵Prošlim generacijama ta se tajna nije otkrivala, a sada je otkrivena svetim apostolima i prorocima po Duhu. ⁶Ta tajna je da su po Radosnoj vijesti i nežidovi zajedno sa Židovima nasljednici onoga što je Bog pripremio. Oni su dijelovi istoga tijela i zajedno dijele obećanje koje je Bog dao u Kristu Isusu.

⁷Postao sam sluga Radosne vijesti. To je dar Božje milosti, koja mi je po njegovoj snazi darovana. ⁸Meni najmanjem među svim Božjim ljudima, darovan je taj dar propovijedanja nežidovima o Kristovu neistraživom bogatstvu. ⁹Bog mi je dao zadatak da iznesem pred svima na svjetlo, nakanu Božje tajne istine. Od početka svijeta taj je plan bio skriven u Bogu, koji je stvoritelj svega što postoji, ¹⁰da bi kroz Crkvu obznanio vladarima i vlastima u nebeskim prostorima svoju raznoliku mudrost. ¹¹To je u skladu s Božjom nakanom koju je imao od početka vremena, a na kraju je i ostvario u Kristu Isusu, našem Gospodinu. ¹²U njemu možemo slobodno i bez straha doći pred Boga, puni pouzdanja, kroz vjeru u Krista. ¹³Zato molim da se ne obeshrabrite zbog patnji koje podnosim za vas. Moje su patnje za vašu slavu.

Kristova ljubav

¹⁴Zbog toga klečim pred Ocem. ¹⁵Od njega svaka obitelj na nebu i na zemlji prima svoje ime. ¹⁶Molim da vam dâ, po bogatstvu svoje slave, da budete ojačani po Duhu u svojem nutarnjem biću. ¹⁷Molim da Krist po vjeri živi u vašim srcima te da budete ukorijenjeni i utemeljeni u ljubavi. ¹⁸Molim da možete shvatiti, zajedno sa svim Božjim ljudima: širinu, dužinu, visinu i dubinu Kristove ljubavi ¹⁹i da upoznate tu ljubav koja nadilazi znanje. Tako ćete biti ispunjeni u svoj punini

koja dolazi od Boga.

²⁰Bog može učiniti nemjerljivo više nego što mi molimo ili mislimo, svojom snagom koja djeluje u nama.

²¹Neka njemu bude slava u Crkvi i u Kristu Isusu zauvijek! Amen.

Jedinstvo Crkve

4 ¹Ja, zarobljenik Gospodinov, molim vas da živite život dostojan poziva koji ste primili. ²Uvijek budite ponizni i blagi. Budite strpljivi i podnosite s ljubavlju jedni druge. ³Nastojte sačuvati jedinstvo u Duhu, po miru što vas povezuje. ⁴Jedno je tijelo i jedan je Duh. Bog vas je pozvao k jednoj nadi. ⁵Jedan je Gospodin, jedna vjera i jedno krštenje. ⁶Jedan je Bog i Otac svega. On gospodari svime, svugdje je i u svemu. ⁷Svatko od nas dobio je milost u onoj mjeri koju je odredio Krist. ⁸Zato i piše u Svetom pismu:

»Kad je uzašao na nebo, poveo je sa sobom zarobljenike i dao je ljudima darove.« *Psalam 68,19*

⁹Što znači to »kad je uzašao«? To sigurno znači da se najprije spustio u donje predjele zemlje. ¹⁰On koji se spustio je i taj koji je bio uzdignut iznad svih nebesa da bi ispunio sve svojom prisutnošću. ¹¹On sâm dao je nekima dar da budu apostoli, nekima da budu proroci, nekima da budu evanđelisti¹, a nekima da budu pastiri i učitelji, ¹²kako bi se Božji ljudi usavršili i pripremili za službu izgradnje Kristova Tijela, ¹³Da svi postignemo jedinstvo u vjeri i u znanju o Božjem Sinu i odrastemo u zrele ljude i da postanemo poput Krista u punini njegova savršenstva. ¹⁴Tako više nećemo biti djeca, bacana amo-tamo i neće nas zanositi vjetar svakoga novog učenja. Nećemo se povoditi za svakakvim ljudskim prijevarama i obmanama koje lukavo vode na pogrešan put. ¹⁵Umjesto toga, govorit ćemo istinu s ljubavlju i rasti da budemo poput Krista u svakom pogledu. Krist je Glava ¹⁶i o njemu ovisi cijelo tijelo — povezano tetivama koje opskrbljuju svaki pojedini dio prema potrebi. Tako cijelo tijelo raste i izgrađuje se u ljubavi.

¹4,11 *evanđelisti* Ljudi s posebnom službom i darom za propovijedanje Radosne vijesti.

Kako živjeti?

¹⁷Zato vam ovo i govorim i upozoravam vas u ime Gospodina: nemojte i dalje živjeti poput onih koji ne poznaju Boga u ispraznosti svojih misli. ¹⁸Tim je ljudima zamračen razum i srca su im otvrdnula pa zbog toga žive u neznanju, odvojeni od života koji daje Bog. ¹⁹Izgubili su osjećaj stida i predali se razvratnosti i neobuzdanoj nečistoći svake vrste. ²⁰Ali kad ste upoznali Krista niste naučili takve stvari. ²¹Znam da ste čuli o njemu. Kao Kristovi učenici, poučavani ste istini, a Isus je istina. ²²Zaklinjem vas da odložite svoju staru narav, koja pripada prijašnjem načinu života. Ta je stara narav pokvarena jer ju zavode vlastite zle želje. ²³Obnavljajte svoja srca i um! ²⁴Obucite se u novog čovjeka, stvorenog da bude kao Bog, načinjenog da bude istinski pravedan i svet.

²⁵Zato odbacite laganje! »Svatko neka svome bližnjemu govori istinu.«¹ Svi smo mi dijelovi istog Tijela. ²⁶»Ako se ljutite, ne griješite.«² Ne dopustite da sunce zađe, a da se niste riješili ljutnje. ²⁷Ne dajte đavlu mjesta u svome životu! ²⁸Tko krade, neka prestane krasti. Neka umjesto toga radi i stvara nešto korisno vlastitim rukama. Tako će moći nešto podijeliti s onima koji su u potrebi. ²⁹Neka psovka ne izađe iz vaših usta, nego govorite samo ono što je dobro i korisno da to bude na korist onima koji vas slušaju. ³⁰I nemojte rastuživati Božjega Svetog Duha. Bog vas je njime zapečatio kao znak da pripadate njemu i da će vas u pravo vrijeme osloboditi. ³¹Odbacite od sebe svaku gorčinu, bijes, srdžbu, svađu i klevetanje, ukratko — svako zlo. ³²Budite blagi i suosjećajni jedni s drugima. Uvijek opraštajte jedni drugima, kao što je Bog oprostio vama u Kristu.

5 ¹Vi ste Božja voljena djeca, zato nastojte biti kao Bog. ²Živite životom ljubavi. Ljubite druge onakvom ljubavlju kakvom je Krist ljubio nas, kad je radi nas prinio samoga sebe kao mirisni prinos i Bogu ugodnu žrtvu.

³Seksualni nemoral i bestidnost bilo koje vrste ili pohlepa neka se među vama više i ne spominju jer to ne priliči Božjim ljudima. ⁴Neka među vama ne bude nikakvih sramotnih riječi, glupih razgovora ili prostačkih viceva — oni vam ne dolikuju! Umjesto toga, zahvaljujte Bogu. ⁵Budite sigurni da ni jedan bludnik, ni jedan

¹4,25 Citat iz Zah 8,16.

²4,26 Citat iz Ps 4,4 (grčka verzija).

lakomac, što je isto kao i štovatelj idola, neće biti dio Kristova i Božjeg kraljevstva.

⁶Neka vas nitko ne vara praznim riječima. Zbog tih zlih stvari dolazi Božja ljutnja na neposlušne. ⁷Zato nemojte imati ništa s njima. ⁸Govorim vam to jer ste prije bili tama, ali sada ste svjetlo u Gospodinu. Stoga živite kao djeca svjetla! ⁹Plodovi su svjetla dobrota svake vrste, pravedan život i istina. ¹⁰Nastojte uočiti što je Gospodinu ugodno i to izabirite. ¹¹Ne sudjelujte u beskorisnim djelima tame, nego ih radije razotkrivajte. ¹²Sramotno je čak i govoriti o onome što ljudi potajno rade. ¹³Ali sve se vidi kad je izloženo svjetlu, ¹⁴a sve što se razotkrije na svjetlu, postaje svjetlo. Zato je rečeno:

»Probudi se, ti koji spavaš!

Ustani od mrtvih i Krist će te obasjati.«

¹⁵Zato pazite kako živite: ne poput lakomislenih ljudi, nego poput mudrih. ¹⁶Mudro iskoristićujete vrijeme, jer ovo su zla vremena. ¹⁷Zato ne budite lakomisleni, nego uočite što Gospodin želi. ¹⁸Nemojte se opijati vinom, koje vodi u razvrat, nego se ispunjavajte Duhom. ¹⁹Razgovarajte jedni s drugima u psalmima, pjesmama slavljena i duhovnim pjesmama. Pjevajte Gospodinu i slavite ga svim srcem! ²⁰Uvijek za sve zahvaljujte Bogu, našem Ocu, u ime našega Gospodina Isusa Krista.

Žene i muževi

²¹Budite spremni poslušati jedni druge iz poštovanja prema Kristu.

²²Žene, pokoravajte se svojim muževima kao što se pokoravate Gospodinu. ²³Muž je glava ženi, kao što je Krist glava Crkvi. Crkva je Kristovo tijelo — On sam je Spasitelj Tijela. ²⁴Isto kao što se Crkva pokorava Kristu, tako neka se i žene pokoravaju svojim muževima u svemu. ²⁵Muževi, volite svoje žene kao što je Krist volio Crkvu i dao svoj život za nju. ²⁶Krist je umro da bi Crkvu učinio svetom. Oprao ju je u vodi i učinio čistom govoreći svoju Riječ. ²⁷Krist je umro da bi Crkvu uzeo k sebi kao sjajnu nevjestu, bez mrlje, bore ili slične nesavršenosti, nego svetu i bez grijeha. ²⁸Tako i muževi trebaju voljeti svoje žene, kao što vole svoja tijela. Onaj tko voli svoju ženu voli samoga sebe. ²⁹Jer, nitko ne mrzi svoje tijelo, nego ga hrani i brine se za njega, baš kao i Krist za Crkvu. ³⁰Mi smo dijelovi njegova Tijela. ³¹»Zato će

muškarac ostaviti majku i oca i sjedinit će se sa svojom ženom i dvoje će postati jedno tijelo.«¹ ³²Ovo je tajna i govorim vam da se to odnosi na Krista i Crkvu. ³³Dakle, svatko od vas mora voljeti svoju ženu kao što voli samoga sebe, a žena mora poštivati svoga muža.

Djeca i roditelji

6 ¹Djeco, budite poslušni svojim roditeljima, jer Gospodin tako želi i jer je to ispravno. ²»Poštuj svoga oca i majku«,² to je prva zapovijed koju prati obećanje: ³»da ti bude dobro i da dugo živiš na zemlji.«³

⁴Roditelji, ne ljutite svoju djecu, nego ih odgajajte i poučavajte po uputama Gospodnjim.

Robovi i gospodari

⁵Sluge, slušajte svoje zemaljske gospodare sa strahopoštovanjem, iskrena srca, kao što biste slušali Krista. ⁶Nemojte raditi samo onda kada vas nadgledaju, kao da tražite odobravanje od ljudi. Ne, radite kao Kristove sluge, koje svim srcem ispunjavaju Božju volju. ⁷Služite drage volje, kao da služite Gospodinu, a ne ljudima. ⁸Zapamtite da će svatko od vas, ako radi dobro, dobiti nagradu od Gospodina, bez obzira je li je rob ili slobodan čovjek.

⁹Gospodari, postupajte na isti način sa svojim slugama i nemojte im prijetiti. Zapamtite da je i vaš i njihov Gospodar na nebu i da ne pravi razlike među ljudima.

Božja bojna oprema

¹⁰Na kraju, budite snažni u Gospodinu i u njegovoj moćnoj snazi. ¹¹Naoružajte se Božjim oružjem, da biste se mogli suprotstaviti đavlovim spletkama. ¹²Mi se ne borimo protiv ljudi, nego protiv vladara, vlasti, protiv vrhovnih sila ovoga mračnog doba i protiv zlih duhovnih snaga u nebeskim prostorima. ¹³Zato se naoružajte svim Božjim oružjem, da biste se mogli oduprijeti u zli dan i ostati čvrsto na nogama nakon završene bitke. ¹⁴Dakle, čvrsto stojte! Opašite se oko struka istinom — kao pojasom. Kao prsni oklop obucite pravednost. ¹⁵Na noge, kao cipele, obujte spremnost da propovijedate Radosnu vijest o miru. ¹⁶A iznad svega, uzmite vjeru kao štit kojim ćete moći ugasi sve goruće strelice

¹5,31 Citat iz Post 2,24.

²6,2 Citat iz Izl 20,12; Pnz 5,16.

³6,3 Citat iz Izl 20,12; Pnz 5,16.

Zloga. ¹⁷Uzmite spasenje kao kacigu. I uzmite mač Duha — Božju riječ. ¹⁸U svakoj prilici molite i tražite sve što vam je potrebno, svakovrsnim molitvama, u zajedništvu s Duhom. Uvijek budite budni i ustrajni i svakovrsnom molitvom molite za sve Božje ljude.

¹⁹Molite i za mene da mi, kad otvorim usta, bude dana poruka kako bih mogao hrabro obznaniti tajnu istine Radosne vijesti. ²⁰Njoj služim kao poslanik u lancima. Molite da hrabro govorim, onako kako i treba.

Završni pozdravi

²¹Da biste znali kako sam i što radim, Tihik će vam sve reći. On je naš dragi brat i vjerni sluga u Gospodinu. ²²Zato vam ga šaljem da čujete vijesti o meni i da vas ohrabri.

²³Neka mir i ljubav s vjerom od Boga, Oca našega, i od Gospodina Isusa Krista budu s vama, braćo i sestre. ²⁴Neka milost bude sa svima koji vole našega Gospodina Isusa Krista iskrenom ljubavlju.

Poslanica *Filipljanima*

1 ¹Od Pavla i Timoteja, slugu Krista Isusa. Svim Božjim svetima u Kristu Isusu, koji žive u Filipima i svim vašim starješinama¹ i posebnim pomoćnicima.

²Neka milost i mir od Boga, našega Oca i našega Gospodina Isusa Krista, budu s vama.

Pavlova molitva

³Zahvaljujem svom Bogu svaki put kad vas se sjetim. ⁴Uvijek i u svakoj molitvi s radošću molim za vas. ⁵Zahvaljujem Bogu na pomoći koju ste mi pružili — od prvog dana do sada — u širenju Radosne vijesti. ⁶Bog je u vama počeo činiti dobra djela i tako će i nastaviti sve do dana dolaska Krista Isusa, kad njegovo djelo u vama bude dovršeno. U to sam posve siguran.

¹1,1 *starješinama* Ovdje, doslovno, »nadglednici«. Vidi »starješine«.

⁷Sve vas nosim u srcu, stoga je i pravo što o vama mislim sve ovo. Vi sa mnom dijelite milost koju mi je Bog dao, kako u zatvoru, tako i u obrani i dokazivanju Radosne vijesti. ⁸Bog mi je svjedok da čeznem za svima vama ljubavlju Krista Isusa.

⁹Ovo molim za vas:

da vaša ljubav sve više raste;

da je prati potpuna spoznaja i dubok uvid,

¹⁰ kako biste mogli razaznati dobro od zla i izabrati najbolje,

da budete čisti i besprijekorni na dan Kristova dolaska.

¹¹ I da Isus Krist u vama proizvede plod — pravedan život, koji će biti na slavu i hvalu Bogu.

Pavlove nevolje

¹²Braćo i sestre, želim da znate da je ovo što mi se dogodilo zapravo pospješilo napredovanje Radosne vijesti. ¹³Sad je jasno zašto sam zatvoren — jer vjerujem u Krista, a to sada znaju i svi stražari kao i ostali. ¹⁴Uz to, većina braće i sestara u Gospodinu ohrabrena je mojim zatočeništvom i usuđuje se sve više govoriti poruku o Kristu bez straha.

¹⁵Istina je da neki propovijedaju Krista iz zavisti i zbog nadmetanja, a drugi iz dobre volje. ¹⁶Oni koji su potaknuti ljubavlju, propovijedaju jer znaju da sam ovamo postavljen da branim Radosnu vijest. ¹⁷Ali ostali propovijedaju Krista iz sebičnih pobuda, neiskreno, jer misle da će mi tako prouzročiti nevolje dok sam u zatvoru.

¹⁸No, nije važno. Važno je to da se, bilo ovako ili onako, bilo s lošim ili dobrim pobudama, propovijeda o Kristu. Tome se veselim i veselit ću se. ¹⁹Znam da ću iz ovih nevolja biti izbavljen, jer vi molite za mene, a Duh Isusa Krista daje mi snagu. ²⁰Usrdno očekujem i nadam se da se neću ni u kojem slučaju posramiti, nego da ću imati dostatnu hrabrost, da sada, kao i uvijek, pokažem Kristovu uzvišenost u svom životu ovdje na zemlji, bez obzira na to hoću li živjeti ili umrijeti. ²¹Za mene je živjeti Krist, a umrijeti dobitak. ²²Ali nastaviti živjeti u tijelu, za mene znači raditi za Gospodina. Zato ne znam što izabrati. ²³Težak je to izbor. Želim otići i biti s Kristom, jer bi to bilo mnogo, mnogo bolje, ²⁴ali moj ostanak ovdje u tijelu potrebniji je radi vaše dobrobiti.

²⁵Budući da sam u to uvjeren, znam da ću ostati i dalje sa svima vama te vam pomoći da napredujete i radujete se u vjeri. ²⁶Tako ćete imati još više razloga da se ponosite mnome u Kristu Isusu kad ponovno budem s vama.

²⁷Samo živite dostojno Kristove Radosne vijesti. Onda ću — bilo da dođem i vidim vas, bilo da sam odsutan — čuti o vama dobre vijesti, kako ste postojani u jednom duhu i kako se borite kao jedan za vjeru koju sadrži Radosna vijest. ²⁸Čut ću da vas ni na koji način nisu zastrašili oni koji vam se suprotstavljaju. To je njima očiti dokaz da će biti uništeni, a vi spašeni. I taj je dokaz od Boga. ²⁹Jer, vi ste dobili tu čast ne samo da vjerujete u Krista, nego i da trpite za njega. ³⁰Uključeni ste u istu borbu koju znate da sam i ja vodio i za koju čujete da je i sada vodim.

Jedinstvo i briga za bližnje

2 ¹Ako imate ohrabrenje u zajedništvu s Kristom, ako imate utjehu u njegovoj ljubavi, ako imate zajedništvo s Duhom, nježnost i suosjećajnost, ²učinite da moja radost bude potpuna — imajte istu misao, i budite ujedinjeni u ljubavi jedni prema drugima, međusobno se slažite i stremite prema istom cilju. ³Ne činite ništa iz sebičnih pobuda ni iz taštine. Nego, u poniznosti, smatrajte jedan drugoga boljim od sebe samih. ⁴Neka nitko ne gleda samo vlastitu korist, nego i korist drugih. ⁵Razmišljajte i živite onako kako je razmišljao i živio Krist Isus.

⁶ Krist je po svojoj prirodi bio Bog. Bio je jednak Bogu. No, Krist nije smatrao da tu jednakost s Bogom mora zadržati,

⁷ nego se odrekao svega.

Uzeo je narav sluge i postao sličan ljudima.

Postao je čovjek.

⁸ Ponizio se i ostao poslušan sve do smrti, i to smrti na križu.

⁹ Zato ga je Bog uzdignuo na najviše mjesto i dao mu ime koje je iznad svakoga drugog imena, ¹⁰kako bi se

sva bića poklonila Isusovu imenu — ona na nebu, ona na zemlji i ona pod zemljom.

¹¹ I kako bi svatko priznao, na slavu Boga Oca: Isus Krist je Gospodin!

Ustrajte u spasenju

¹²Dragi moji prijatelji, uvijek ste me slušali dok sam bio s vama. Zato sada kad nisam s vama, budite još poslušniji i s potpunom ozbiljnošću i strahom ustrajte živjeti tako da napredujete u svojem spasenju. ¹³Bog u vama stvara želju da činite ono što je njemu po volji i daje vam snagu za to.

¹⁴Činite sve bez prigovora i raspravljanja, ¹⁵da budete nedužni i čisti — Božja besprijeborna djeca usred zlih, izopačenih ljudi. Vi sjajite među njima poput zvijezda u svemiru. ¹⁶Vi im pružate poruku koja donosi život, da se na dan Kristova dolaska ponosim vama, kad vidim da nisam uzalud trčao i da se nisam uzalud trudio.

¹⁷Pa čak i ako se moj život mora izliti kao žrtva za vašu vjeru, veselim se i dijelim svoju radost s vama. ¹⁸Isto tako i vi budite sretni i dijelite svoju radost sa mnom.

Timotej i Epafrodit

¹⁹Ako bude Božja volja, nadam se, da ću vam uskoro poslati Timoteja, kako bih se ohrabrio vijestima o vama. ²⁰Nemam nikoga drugoga tko dijeli iste osjećaje sa mnom i komu je na srcu vaša dobrobit. ²¹Svi drugi traže samo svoju korist, a ne korist Isusa Krista. ²²A vi znate da se on dokazao i da je radio sa mnom u širenju Radosne vijesti i služio mi kao što sin služi ocu. ²³Zato se nadam da ću vam ga poslati čim vidim kako stvari sa mnom stoje. ²⁴Vjerujem da ću, s Gospodinovom pomoći, i sam uskoro doći.

²⁵Smatram potrebnim poslati vam Epafrodita, svoga brata, suradnika i suborca u vjeri, kojeg ste poslali da mi pomogne u potrebama, ²⁶jer on čezne biti sa svima vama. Zabrinuo se jer ste čuli da se razbolio. ²⁷Uistinu je bio bolestan, na rubu smrti, ali Bog mu je bio milostiv — i ne samo njemu nego i meni — kako se ne bih još više žalostio. ²⁸Zato ga želim što prije poslati da se možete ponovno radovati, kad ga vidite, a ja ću se prestat brinuti za vas. ²⁹Primate ga, dakle, u Gospodinu, sa svom radošću, poštujući takve ljude. ³⁰On je umalo umro u radu za Krista. Izložio se smrtnoj opasnosti kako bi nadopunio što je nedostajalo pomoći koju ste mi poslali.

Krist — najdragocjeniji od svega

3 ¹Dakle, braćo moja i sestre, radujte se u Gospodinu. Meni nije teško pisati iste stvari, a vama će pomoći

da budete sigurniji. ²Čuvajte se onih koji rade zlo — pasa. Čuvajte se onih što traže obrezanje tijela. ³Jer, mi smo uistinu obrezani. Mi koji štujemo Boga po njegovu Duhu, i ponosimo se jedino Kristom Isusom i ne pouzdajemo se u sebe i u ono što svojim snagama možemo učiniti. ⁴Iako ja sâm imam razloga vjerovati u sebe, ipak u sebe ne vjerujem. Ako netko misli da ima razloga vjerovati u sebe, taj mora znati da ja imam još više razloga vjerovati u sebe. ⁵Obrezan sam osmoga dana nakon rođenja. Potječem iz izraelskog naroda, iz Benjaminova plemena. Hebrej sam od hebrejskih roditelja. Što se tiče Zakona, farizej sam. Po pravednosti u Zakonu — besprijekoran. ⁶Bio sam u tolikom vjerskom zanosu da sam progonio Crkvu. Nitko mi ne može prigovoriti da nisam potpuno izvršavao zakon i prema njemu bio pravedan. ⁷Tada je to u mojim očima imalo vrijednost, a sada, zbog Krista, smatram to bezvrijednim. ⁸I ne samo to, nego smatram da je sve bezvrijedno u usporedbi s najvećom vrijednošću spoznaje Isusa, moga Gospodina. Zbog Krista sam sve ostavio. Sve što sam smatrao važnim, smatram smećem, samo da dobijem Krista ⁹i da pripadam njemu — ne pravednošću koju ja mogu proizvesti držeći zakon, nego pravednošću koja dolazi od Boga, po vjeri u Krista. Bog me čini pravednim kroz vjeru u Krista.¹ ¹⁰Sve što želim je poznavati Krista i iskusiti snagu koja ga je podigla iz mrtvih. Želim imati udjela u njegovim patnjama i postati jedno s njim, čak i u njegovoj smrti, ¹¹kako bih postigao uskrsnuće od mrtvih.

Ustrajno do cilja

¹²Još to nisam postigao i nisam još postao savršen, ali ustrajno nastojim osvojiti taj cilj jer je Krist osvojio mene. ¹³Braćo i sestre, ne smatram da sam osvojio cilj, ali jedno neprestano radim: zaboravljam što je iza mene i naprežem se da dostignem ono što je ispred mene. ¹⁴Težim ka cilju da osvojim nagradu za koju nas je Bog odozgo pozvao u Kristu Isusu.

¹⁵Zato se svi mi koji smo zreli tako i ponašajmo. A ako o nečemu mislite drukčije, Bog će vam i to razjasniti.

¹⁶Samo nastavimo slijediti istu istinu koju ste dosegli.

¹⁷Braćo i sestre, nastojte živjeti poput mene. Učite pažljivo promatrajući one koji žive onako kako smo vam pokazali. ¹⁸Jer, kao što sam vam već mnogo puta rekao,

¹3,9 Mogući prijevod: »Bog me čini pravednim Kristovom vjernošću.« Grčki original: »kroz vjeru Kristovu.«

a i sada plaćući ponavljam, mnogi se ponašaju kao neprijatelji Kristova križa. ¹⁹Njihov ih način života osuđuje na uništenje; njihov je bog njihov želudac¹ i ponose se onim čega bi se trebalo stidjeti. Misle samo na zemaljske stvari, ²⁰a naša je domovina na nebu. Odatle i očekujemo Spasitelja, Gospodina Isusa Krista. ²¹On će promijeniti naša bijedna tijela i učiniti ih sličnima svojem slavnom tijelu, snagom kojom sve može podvrgnuti sebi.

Završne upute

4 ¹Zato, moja draga braćo i sestre za kojom čeznem, moja sreća i kruno, čvrsto stojte u Gospodinu, kako sam vam rekao.

²Nalažem Evodiji i Sintihi da budu složne u Gospodinu. ³Molim i tebe, moj vjerni suradniče, pomoz ti ženama. One su se sa mnom borile u širenju Radosne vijesti, zajedno s Klementom i ostalim mojim suradnicima. Njihova su imena upisana u knjigu života.

⁴Uvijek se radujte u Gospodinu!

⁵Reći ću ponovo: radujte se! Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima. Gospodin je blizu! ⁶Ne brinite tjeskobno ni za što, već molite i tražite od Boga sve što vam treba. A kad molite, uvijek i zahvaljujte, ⁷i mir od Boga, koji nadilazi svako ljudsko razmišljanje², čuvat će vaša srca i vaše misli u Kristu Isusu.

⁸Na kraju, braćo i sestre, ispunite svoje misli onim što je istinito, što je plemenito, pravedno, čisto, ljubazno i hvale vrijedno. ⁹Sve što ste naučili i primili, sve što ste čuli i vidjeli da ja radim, nastavite i vi raditi. I Bog, izvor mira, biti će s vama.

Zahvale

¹⁰Bio sam vrlo sretan u Gospodinu jer ste ponovo oživjeli svoju brigu za mene. Naravno, uvijek ste se brinuli za mene, ali niste to imali prilike pokazati. ¹¹Ne govorim vam to natjeran oskudicom, jer sam naučio biti zadovoljan u svim situacijama. ¹²Znam živjeti i u oskudici i u obilju. U svako doba i u svim okolnostima naučio sam kako biti sit i kako biti gladan, obilovati i oskudijevati. ¹³Sve mogu u Kristu zbog snage koju mi on daje. ¹⁴Bilo kako bilo, dobro ste učinili što ste sudjelovali u mojoj nevolji. ¹⁵Vi, Filipljani, i sami znate da ste u

¹3,19 želudac Mogući prijevod: žudnja ili glad.

²4,7 svako ljudsko razmišljanje Mir koji dolazi od Boga nadilazi svako ljudsko nastojanje da razumom postigne stanje mira.

ranim danima propovijedanja Radosne vijesti, kad sam napustio Makedoniju, bili jedina crkva koja mi je pružila pomoć. ¹⁶Nekoliko puta ste mi poslali što mi je trebalo dok sam bio u Solunu. ¹⁷Ja se ne lakomim za vašim darovima. Želim da se obilan plod zasluga pripiše vama. ¹⁸Svega imam u potpunosti i još mi pretječe, otkako sam od Epafrodita primio dar koji ste poslali — prihvatljivu žrtvu, slatka mirisa, ugodna Bogu. ¹⁹A moj Bog će kroz Krista Isusa, ispuniti svaku vašu potrebu, prema svom raskošnom bogatstvu. ²⁰Našem Bogu i Ocu slava zauvijek. Amen.

²¹Pozdravite sve Božje ljude u Kristu Isusu. Braća koja su sa mnom pozdravljaju vas. ²²Pozdravljaju vas svi Božji ljudi, posebno oni iz cesarove palače.

²³Neka milost našega Gospodina Isusa Krista bude sa svima vama!

Poslanica ***Kološanima***

1 ¹Od Pavla, apostola Krista Isusa po Božjoj volji, i od Timoteja, našega brata.

²Svetima u Kolosima, vjernoj braći i sestrama u Kristu: neka s vama bude milost od Boga, našega Oca.

³Kad molimo, uvijek zahvaljujemo Bogu, Ocu našega Gospodina Isusa Krista, za vas. ⁴Zahvaljujemo Bogu jer smo čuli o vašoj vjeri u Krista Isusa i o ljubavi kojom ljubite sve Božje svete ljude. ⁵Tu ljubav i vjeru imate zbog nade koja se za vas čuva na nebu, a za koju ste prvi put čuli u istinitoj poruci, Radosnoj vijesti, ⁶koja je došla do vas i koja po cijelom svijetu donosi plodove i raste. To se isto događa i s vama otkad ste čuli za Radosnu vijest i potpuno shvatili istinu o Božjoj milosti. ⁷O tome ste saznali od našeg voljenog Epafre, koji je kao i mi Kristov sluga. On vjerno služi Kristu u našu korist¹. ⁸Dojavio nam je i o ljubavi koju imate u Duhu.

⁹Zato, od dana kad smo to čuli, ne prestajemo moliti za vas:

¹1,7 u našu korist Mogući prijevod: »u vašu korist«.

- da vas Bog potpuno ispuni poznavanjem svoje volje;
 da uz to znanje
 imate svu mudrost i razumijevanje duhovnih stvari;
 10 da živite na način koji je dostojan Gospodina
 te da mu ugodite u svemu;
 da vaša raznovrsna dobra djela donesu plod
 i da rastete u potpunom poznavanju Boga;
 11 da vas Bog ojača svakovrsnom snagom
 koja odgovara njegovoj veličanstvenoj moći;
 i da vas osnaži da budete savršeno strpljivi,
 da možete izdržati nevolje kad dođu.

¹²Tada ćete moći radosno zahvaljivati Ocu koji vas je učinio dostojnima da sudjelujete u nasljedstvu svetih koji se nalaze u svjetlu. ¹³On nas je izbavio iz vlasti tame i prenio nas u kraljevstvo svojega voljenog Sina, ¹⁴po kome smo otkupljeni i po kome su nam oprošteni grijesi.

Gledajući Krista, vidimo Boga

- 15 Isus je savršeni,
 živi odraz nevidljivoga Boga.
 On je bio prije svega
 i vladar je nad svim stvorenim.
- 16 Sve na nebu i na zemlji
 stvoreno je Njegovom snagom;
 vidljivo i nevidljivo, silnici i gospodari,
 vladari i vlasti.
 Sve je stvoreno po Njemu i za Njega.
- 17 On je postojao prije svega
 i sve nastavlja postojati po Njemu.
- 18 On je Glava Tijela, Crkve.
 Krist je početak svega kao
 i prvi koji je ustao iz mrtvih.
 On je na svaki način prvi u svemu.
- 19 Jer, Bog je odlučio
 u Njemu nastaniti svu svoju puninu.
- 20 I kroz Krista, Bog je pomirio sa sobom sve što
 postoji — bilo na zemlji ili na nebu.
 Uspostavio je mir Kristovom krvlju na križu.

²¹Jednom ste bili daleko od Boga i njegovi neprijatelji, zbog svojih misli i zbog svojih zlih djela. ²²Ali sada vas je Bog ponovo pomirio sa sobom, po Kristovoj smrti — smrti njegova tijela — da vas postavi pred Boga kao

svete, čiste i bez ičega što bi vas činilo krivima pred Bogom¹. ²³Takvi ćete biti ako ostanete utemeljeni i čvrsti u svojoj vjeri i ako se ne udaljite od nade koja vam je dana po Radosnoj vijesti koju ste čuli i koja se propovijeda svim stvorenjima pod nebom, a kojoj sam ja, Pavao, postao slugom.

²⁴Ja se radujem kada trpim za vas. Ima još mnogo muka koje Krist treba trpiti, a ja prihvaćam svoj udio u tim patnjama u svome vlastitom tijelu, za dobrobit Njegova Tijela — Crkve. ²⁵Postao sam jedan od njezinih slugu po Božjoj odredbi koja mi je dodijeljena za vaše dobro, da potpuno obznamim ²⁶tajnu koja je vjekovima i generacijama bila sakrivena, ali koja je sada objavljena Božjim svetima. ²⁷Njima je Bog želio obznaniti koliko je bogata i slavna ta tajna, koja je za sve ljude. Tajna je da je Krist u vama. On je nada naše slavu. ²⁸Mi o Kristu govorimo ljudima. Svom mudročću upućujemo i poučavamo svakog čovjeka da bi ga doveli pred Boga kao duhovno zrela u Kristu. ²⁹Radi toga se silno trudim i borim Kristovom snagom koja u meni snažno djeluje.

2¹Želim da znate koliko se borim za vas i za one u Laodiceji, kao i za sve koji me nisu osobno upoznali. ²Želim da se ohrabre i združe u ljubavi. Želim da budu obilno obogaćeni u punoj sigurnosti koja dolazi iz potpunog razumijevanja, kako bi upoznali tajnu koju je Bog obznanio. Upravo je Krist ta tajna, ³u kojem je skriveno sve blago mudrosti i znanja.

⁴Govorim to zato da vas nitko ne bi prevario idejama koje su samo naoko dobre. ⁵Iako sam tjelesno odsutan, duhom sam s vama. Sretan sam što vidim vaš bojni red i postojanost vaše vjere u Krista.

Život u Kristu

⁶Zato, kao što ste primili Krista Isusa kao Gospodina, tako i nastavite živjeti u njemu. ⁷Ukorjenjajte se u njemu, nadoziđujte se na njemu kao temelju. Učvršćujte se u vjeri kao što ste i bili poučeni. Obilujte zahvalnošću! ⁸Pazite da vas nitko ne zarobi ispraznim mudrovanjem i prijevarnom filozofijom, koja je samo ljudska tradicija. Takva učenja ne dolaze od Krista, već dolaze od sila koje djeluju u ovom svijetu. ⁹U Kristu uistinu

¹1,22 Mogući prijevod: »Ali sada vas je Krist ponovo pomirio sa Bogom, po svojoj smrti — smrti njegova tijela — da vas postavi pred Boga kao svete, čiste i bez ičega što bi vas činilo krivima pred Njim.«

stanuje sva punina Boga, čak i dok je živio na zemlji. ¹⁰A vi ste postali potpuni u Kristu, koji je Glava svakom vladaru i vlasti.

¹¹U Kristu ste obrezani novim obrezanjem, koje nije učinjeno ljudskom rukom. Izbavljeni ste od snage svoje tjelesne naravi, obrezanjem koje je učinio Krist. ¹²Krštenjem ste s njim pokopani i po tom ste krštenju s njim i ustali, kroz vjeru u silu koja dolazi od Boga, koji je uskrisio Krista od mrtvih. ¹³Bili ste duhovno mrtvi zbog svojih grijeha i zbog toga što još niste bili oslobođeni svoje tjelesne naravi¹. Ali Bog nas je oživio zajedno s Kristom i oprostio nam sve naše grijehе, ¹⁴poništio je dokument s propisima kojih se nismo pridržavali i zbog čega smo bili krivi pred njim. Taj dokument bio je protiv nas, ali Bog ga je uklonio pribivši ga na križ. ¹⁵Razoružao je duhovne vladare i vlasti — pobijedio ih je križem i poveo ih poražene u svojoj pobjedničkoj povorci.

Ljudska pravila

¹⁶Zato neka vas nitko ne osuđuje zbog jela i pića, zbog blagdana, proslava mlada² ili subota. ¹⁷Te su stvari bile samo sjena onoga što je trebalo doći; stvarnost je, međutim, u Kristu. ¹⁸Neki ljudi uživaju u samoodricanju i štovanju anđela³ i govore o stvarima koje su vidjeli u svojim viđenjima. Ne dopustite da vam takvi uskraćuju pravo na nebesku nagradu uvjeravajući vas kako na to nemate pravo jer ne činite kao i oni. Oni su bezrazložno napuhani svojom zemaljskom pameti i ¹⁹nisu u podložnosti Glavi (*Kristu*), o kojoj ovisi cijelo tijelo, koje je međusobno povezano i opskrbljeno te raste rastom koji daje Bog.

²⁰Vi ste umrli s Kristom i oslobođeni ste od bezvrijednih načela ovoga svijeta. Zašto se onda ponašate kao da pripadate svijetu? Vi se još držite propisa: ²¹»Ne dotiči se ovoga! Ne jedi ono!« ili »Ne dodiruj to!« ²²Sve će to upotrebom nestati. Podvrgavajući se tim propisima, slijedite ljudska pravila i učenja, ²³koja slove kao mudrost, ali su tek dio izvještačene religije koja vodi ka lažnoj

¹**2,13** Vidi 2,11.

²**2,16** *Mladak* Za izraelce je to bio prvi dan mjeseca, kojeg su slavili kao poseban dan odmora i štovanja Boga. Vidi Lev 7,16–21.

³**2,18** *štovanju anđela* Moguća značenja su: »štovanje anđela« ili »štovanje s anđelima«. U posljednjem slučaju, Pavao vjerojatno govori o ljudima koji tvrde da su se u vizijama neba pridruživali anđelima u slavljenju Boga.

poniznosti i kažnjavanju tijela, ali nikako ne pomažu u borbi protiv udovoljavanja tjelesnoj naravi.

Novi život u Kristu

3 ¹Vi ste podignuti od mrtvih s Kristom, stoga težite za stvarima koje su na nebu, gdje Krist sjedi s desne strane Bogu. ²Mislite na ono što je na nebu, a ne na zemlji. ³Jer, što se tiče starog života, vi ste umrli, a vaš je novi život sakriven s Kristom u Bogu. ⁴Krist je naš život. Kad se Krist ponovo pojavi, tada ćete i vi sudjelovati u njegovoj slavi.

⁵Zato izbacite iz svoga života sve što je zlo: seksualni nemoral, nečistoću, požudu, zle želje i pohlepu, koje je kao služenje lažnim bogovima. ⁶Sve to izaziva Božji gnjev.¹ ⁷I vi ste u prošlosti živjeli takvim životom i radili to isto.

⁸Ali sada se morate riješiti gnjeva, srdžbe, opakosti, kleveta, prostačenja. ⁹Ne lažite jedni drugima, jer ste svukli sa sebe starog čovjeka s njegovim djelima². ¹⁰Sada ste se odjenuli u novog čovjeka — živite novi život u kojemu se stalno obnavljate i postajete poput svojega Stvoritelja, s istinitom spoznajom Boga. ¹¹U novom životu nema razlike između Grka i Židova. Nema razlike između obrezanih i neobrezanih, između barbara i Skita³. Nema razlike između robova i slobodnih ljudi. Sada je Krist u svim vjernicima i on je najvažniji⁴.

¹²Jer, Bog vas je izabrao, volio i učinio svetima, stoga njegujte sljedeće osobine⁵: budite milostivi, dobri, ponizni, blagi i strpljivi. ¹³Podnosite jedni druge. Ako vam netko učini kakvo zlo, oprostite mu. Baš kao što je Bog oprostio vama, i vi trebate opraštati jedni drugima. ¹⁴Radite sve ovo, a iznad svega volite jedni druge, jer ljubav je to što vas drži zajedno u savršenom jedinstvu. ¹⁵I neka u vama vlada Kristov mir — mir na koji ste pozvani u jednom Tijelu. Uvijek budite zahvalni! ¹⁶Kristova poruka neka živi u vama u svom svojem bogatstvu. Poučavajte i usmjeravajte jedni druge s velikom mudrošću. Pjevajte psalme, himne i duhovne pjesme

^{13,6} *Sve ... gnjev* Na kraju 6. stiha neki grčki rukopisi dodaju: »protiv onih koji su neposlušni.«

^{23,9} *svukli ... djelima* Odbacili ste stari, grešni način života i postali ste nova bića u Isusu. Vidi npr. 2 Kor 5,17; Kol 3,3.

^{33,11} *Skiti* Poznati kao divlji i neciviliziran narod.

^{43,11} *Sada ... najvažniji* Doslovno: »Krist je sve i u svemu.«

^{53,12} *njegujte ... osobine* Doslovno: »odjenite na sebe.«

sa zahvalnošću Bogu u svojim srcima. ¹⁷Sve što radite i govorite neka bude za Gospodina Isusa. I u svemu što radite zahvaljujte Bogu Ocu po Isusu.

Odnosi vjernika u obitelji

¹⁸Žene, pokoravajte se svojim muževima, kao što dolikuje onima koje slijede Gospodina.

¹⁹Muževi, volite svoje žene i ne budite grubi prema njima.

²⁰Djeco, slušajte svoje roditelje u svemu, jer je takvo ponašanje ugodno Bogu.

²¹Očevi, ne budite prezahtjevni prema svojoj djeci da ne postanu malodušna.

²²Robovi, slušajte svoje gospodare u svemu, i to ne samo dok vas nadziru, kao da želite postići njihovo odobravanje. Budite poslušni svim srcem iz poštovanja prema Gospodinu. ²³Što god radite, radite svim srcem, kao za Gospodina, a ne za ljude. ²⁴Zapamtite da će vam Gospodin dati nagradu koju je obećao. Služite Kristu, Gospodinu! ²⁵Tko čini zlo bit će kažnjen za zlo koje je učinio. Kod Gospodina nema pristranosti!

4 ¹Gospodari, dajte svojim robovima što je pravedno i pošteno. Sjetite se da i vi imate Gospodara na nebu.

Završne upute

²U molitvi budite ustrajni, u stavu budnosti i zahvalnosti. ³Molite ujedno i za nas, da nam Bog da priliku da možemo propovijedati o Radosnoj vijesti i da možemo objaviti tajnu — Krista. Ja sam u zatvoru zbog te istine. ⁴Molite da je mogu jasno iznijeti, onako kako treba.

⁵Ponašajte se mudro prema onima koji nisu vjernici. Iskorišćujte vrijeme! ⁶Kad govorite, uvijek budite ljubazni i mudri¹. Tako ćete znati svakome odgovoriti kako treba.

Novosti

⁷Tihik, koji je moj dragi brat u Kristu i vjerni suradnik te zajedno sa mnom sluga u Gospodinu će vam sve reći o meni. ⁸Zato vam ga i šaljem kako bi vam prenio novosti o nama i kako bi vas ohrabrio. ⁹Šaljem ga s Onezimom, našim vjernim i dragim bratom koji dolazi iz vaše sredine. Oni će vam reći što se ovdje događa.

¹4,6 Kad ... mudri Doslovno: Neka vam je riječ prijazna i solju začinjena. Vidi Mt 5,13.

¹⁰Pozdravlja vas Aristarh — zatvorenik zajedno sa mnom. Pozdravlja vas i Marko, Barnabin bratić. Već ste primili upute za njega, ako vas posjeti — primite ga.

¹¹Pozdravlja vas i Isus, zvani Just. Od Židova vjernika oni jedini rade sa mnom za Božje kraljevstvo. Bili su mi utjeha.

¹²Epafra vas također pozdravlja. On je sluga Krista Isusa i dolazi iz naše sredine. U molitvi se stalno bori za vas, da duhovno sazrijete i da potpuno dostignete sve što Bog za vas želi. ¹³Odgovorno tvrdim da on naporno radi za vas i za one u Laodiceji i Hijeropolu. ¹⁴Pozdravljaju vas Luka, dragi liječnik, i Dema.

¹⁵Pozdravite braću u Laodiceji, Nimfu i crkvu koja se sastaje u njezinoj kući. ¹⁶Kad se ovo pismo pročita kod vas, pobrinite se da bude pročitano i crkvi u Laodiceji, a vi pročitajte ono koje sam pisao njima. ¹⁷Poručite Arhipu: »Pazi da izvrši službu koju si primio u Gospodinu!«

¹⁸Ovaj vam pozdrav pišem vlastitom rukom. Sjetite se da sam u zatvoru. Neka Božja milost bude s vama!

Prva poslanica

Solunjanima

1 ¹Od Pavla, Silvana i Timoteja solunskoj crkvi, koja je u Bogu Ocu i Gospodinu Isusu Kristu. Neka s vama bude Božja milost i mir!

Život i vjera Solunjana

²Neprekidno zahvaljujemo Bogu za sve vas i spominjemo vas u svojim molitvama. ³Stalno se sjećamo, pred našim Bogom i Ocem, vašega rada u vjeri i vašega truda potaknutog vjerom i ljubavlju. Zahvaljujemo na vašoj strpljivosti nadahnutoj nadom u našega Gospodina Isusa Krista. ⁴Znamo, braćo i sestre, da vas Bog voli i da vas je On izabrao, ⁵jer smo vam Radosnu vijest navijestili ne samo riječima nego i u sili i u Duhu Svetom i s dubokim uvjerenjem u njenu istinitost. I sami znate kako smo među vama živjeli, radi vašeg dobra. ⁶Primili ste poruku usred mnogih patnji, ali s radošću koju daje Duh Sveti

oponašali ste nas i Gospodina. ⁷Zbog toga ste postali primjer svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji. ⁸Božja se poruka od vas nadaleko pročula, ne samo u Makedoniji i Ahaji, već je vaša vjera u Boga posvuda postala glasovita. Zbog toga mi ne moramo o njoj ništa govoriti. ⁹Ljudi sami, naime, govore o nama — kako ste nas primili i kako ste napustili idole te prihvatili Boga te da služite živom i istinitom Bogu ¹⁰i čekate njegovu Sina, kojega je Bog podigao iz smrti, da dođe s neba — Isusa koji nas spašava od nadolazećega Božjega gnjeva.

Pavlov rad u Solunu

2 ¹Braćo i sestre, vi sami znate da naš boravak kod vas nije bio uzaludan. ²Kao što znate, u Filipima smo trpjeli i bili vrijeđani, ali uz Božju pomoć, hrabro smo vam propovijedali Božju Radosnu vijest, bez obzira na jak otpor. ³Zaista, ono što propovijedamo ne proizlazi iz zablude ili krivih motiva. Ne pokušavamo nikoga prevartiti. ⁴Naprotiv, govorimo kao ljudi koje je Bog smatrao dostojnima propovijedanja Radosne vijesti. Ne pokušavamo udovoljiti ljudima, nego Bogu koji preispituje naše namjere. ⁵Zaista, kao što znate, nismo došli s laskavim riječima niti nam je propovijedanje služilo kao izlika da sakrijemo želju za bogatstvom. Bog nam je svjedok za to! ⁶I nismo tražili da nas slave ljudi — ni vi ni itko drugi.

⁷A mogli smo to zahtijevati kao Kristovi apostoli. No bili smo blagi među vama,¹ kao majka koja se s ljubavlju brine za svoju djecu. ⁸Prema vama smo osjećali toliku naklonost da smo bili spremni podijeliti s vama ne samo Božju Radosnu vijest, nego i vlastite živote jer smo vas zavoljeli. ⁹Braćo i sestre, prisjetite se našega napora i truda. Radili smo danonoćno da nikome od vas ne budemo na teret dok vam propovijedamo Božju Radosnu vijest.

¹⁰Vi ste nam svjedoci, a i Bog nam je svjedok, da smo se prema vama vjernicima ponijeli čisto, pravedno i besprijeorno. ¹¹Prema svakome od vas ponašali smo se poput oca. ¹²Hrabrili smo vas, tješili i poticali da živite na način dostojan pripadnosti Bogu koji vas zove u svoje kraljevstvo i slavu.

¹³Također, neprekidno zahvaljujemo Bogu, jer ste Božju poruku, koju ste od nas čuli, primili ne kao ljudsku poruku, nego kao ono što ona zaista jest — Božja

¹**2,7 Bili ... vama** U mnogim drevnim rukopisima stoji: »Bili smo među vama poput dječice.«

poruka koja djeluje u vama vjernicima. ¹⁴Vi ste, braćo i sestre, slijedili primjer Božjih crkvi u Kristu Isusu iz Judeje¹. Trpjeli ste iste stvari od ruke svojih zemljaka kao i oni od Židova, ¹⁵koji su ubili Isusa Krista i proroke, a i nas protjerali. Oni ne udovoljavaju Bogu i suprotstavljaju se svim ljudima ¹⁶pokušavajući nas spriječiti u propovijednju nežidovima, da bi se i oni mogli spasiti. Time su prevršili mjeru svojih grijeha i Božji je gnjev konačno pao na njih.

Ponovni susret

¹⁷Što se nas tiče, braćo i sestre, razdvojeni smo od vas za kratko vrijeme; razdvojeni smo tijelom, ali srcem smo s vama. Silno smo vas željeli vidjeti i to smo na sve načine nastojali. ¹⁸Da, htjeli smo doći k vama. Ja, Pavao, pokušavao sam ne jedanput, ali otona nas je spriječio u tome. ¹⁹Uostalom, što je naša nada, naša radost i kruna našega ponosa pred našim Gospodinom Isusom pri njegovu dolasku? Niste li to vi? ²⁰Da, vi ste naša slava i naša radost!

Pavao šalje Timoteja

3 ¹Budući da nismo mogli više izdržati, odlučili smo sami ostati u Ateni, ²a vama poslati Timoteja, našega brata i suradnika Božjega u propovijedanju Radosne vijesti o Kristu, da vas ojača i ohrabri u vašoj vjeri, ³tako da se nitko ne pokoleba u sadašnjim nevoljama. Jer, vi i sami znate da nam je to određeno. ⁴U stvari, kad smo bili kod vas, unaprijed smo vas upozoravali da ćemo trpjeti nevolje. To se, kao što znate, upravo i događa. ⁵Zato nisam mogao duže čekati pa sam poslao Timoteja da sazna o vašoj vjeri. Bojao sam se da bi vas Kušač² mogao svladati kušnjama i da bi se naš trud mogao pokazati uzaludnim.

⁶Ali Timotej se upravo vratio od vas i donio nam dobre vijesti o vašoj vjeri i ljubavi. Rekao nam je da nas se sjećate po dobru i da nas želite ponovno vidjeti, kao i mi vas. ⁷Tako ste nas, braćo i sestre, ohrabрили svojom vjerom u svim našim nevoljama i tjeskobama. ⁸Sada, budući da čvrsto stojite u Gospodinu, mi živimo punim životom. ⁹Toliko se radujemo zbog vas pred svojim Bogom! Ne možemo mu se dovoljno zahvaliti na tome. ¹⁰Danju i

^{1,2,14} *Judeja* Židovska pokrajina u kojoj je živio i učio Isus i u kojoj je osnovana Crkva.

^{2,3,5} *Kušač* đavao, neprijatelj.

noću najiskrenije molimo da vas možemo ponovo vidjeti i dopuniti ono što nedostaje vašoj vjeri.

¹¹Neka nam sada naš Bog i Otac i naš Gospodin Isus pripreme put k vama. ¹²Neka Gospodin učini da rastete i obilujete ljubavlju jedan za drugoga i za sve ljude, kao što mi obilujemo ljubavlju za vas. ¹³Neka ta ljubav ojača vaša srca i učini ih svetima i bez grijeha pred našim Bogom i Ocem kad naš Gospodin Isus ponovno dođe sa svim svojim svetima.

Bogu ugodan život

4 ¹Braćo i sestre, molimo vas i potičemo u ime Gospodina Isusa da sve više napredujete u učenju što ste ga od nas primili, o tome kako treba živjeti da biste ugodili Bogu. Vi tako već i živite. ²Znate kakve smo vam upute dali u ime Gospodina Isusa. ³Jer, Božja volja za vas je da živite sveto. Da izbjegavate seksualni nemorral te ⁴da svatko od vas nauči vladati svojim tijelom i koristiti ga na svet i častan način, ⁵a ne u požudnim strastima, kao što to čine oni koji ne poznaju Boga. ⁶Ne činite nepravdu svome bratu i ne varajte ga. Gospodin će kazniti sve koji tako čine, kao što smo vam već rekli i upozorili vas.

⁷Bog nas nije pozvao na nečistoću, nego na svetost. ⁸Zato onaj tko odbacuje ovo učenje ne odbacuje čovjeka, nego Boga koji vam je dao svoga Duha Svetoga.

⁹Što se tiče ljubavi prema braći i sestrama u Kristu, ne trebamo vam o tome pisati. Bog vas je naučio da volite jedni druge. ¹⁰A vi stvarno volite svu braću i sestre po cijeloj Makedoniji, ali potičemo vas, braćo, da ih volite još više.

¹¹Nastojte živjeti u miru, brinuti se za svoje stvari i raditi vlastitim rukama, kao što smo vam zapovjedili. ¹²Tako će oni koji nisu vjernici poštovati vaš način života, a vi nećete ovisiti ni o kome u svojim potrebama.

Gospodin ponovno dolazi!

¹³Braćo i sestre, želimo da ne budete u neznanju o umrlima, da ne tugujete poput onih koji nemaju nade. ¹⁴Ako vjerujemo da je Krist umro i uskrsnuo od mrtvih, vjerujemo i da će Bog s njim dići i one koji su zaspali ujedinjeni s Isusom. ¹⁵Ovo što vam govorimo Božja je riječ: mi koji živimo i koji ostanemo do Gospodinova dolaska, sigurno ga nećemo sresti prije onih koji su umrli. ¹⁶Kada glas arkandjelov glasno objavi zapovijed uz

zvuk Božjih truba, sâm Gospodin sići će s neba. Oni koji su umrli u Kristu ustat će prvi. ¹⁷Poslije njih će živi, oni koji su ostali, zajedno s njima, biti uzdignuti u zrak među oblake, u susret Gospodinu. Tada ćemo zauvijek biti s Gospodinom. ¹⁸Hrabrite jedni druge ovim riječima!

Budite spremni!

5 ¹Braćo i sestre, nema potrebe da vam pišem o vremenima i datumima. ²Vi i sami dobro znate da će dan Gospodnji doći kao što lopov dolazi noću. ³Dok ljudi budu govorili: »Mirno je i sigurno«, tada će ih snaći iznenadna propast, kao bolovi koji spopadaju trudnicu, i neće im moći izbjeći. ⁴Ali vi, braćo i sestre, niste u tami da bi vas dan Gospodnji iznenadio kao lopov. ⁵Vi svi pripadate svjetlosti i sinovi ste dana. Mi ne pripadamo noći ili tami. ⁶Zato nemojmo spavati kao ostali. Umjesto toga, budimo budni i trijezni. ⁷Oni koji spavaju, spavaju noću; i koji se opijaju, rade to noću. ⁸Ali budući da mi pripadamo danu, vladajmo sami sobom. Stavimo na sebe vjeru i ljubav kao oklop, a kaciga neka nam bude nada spasenja. ⁹Jer, Bog nas nije izabrao da bismo trpjeli njegov bijes, nego da postignemo spasenje po našem Gospodinu Isusu Kristu. ¹⁰On je umro za nas, da kada ponovno dođe, ujedinjeni s njim uđemo u život bez obzira na to jesmo li umrli ili živimo. ¹¹Hrabrite i izgrađujte jedni druge, kao što već i sada činite.

Završni savjeti i pozdravi

¹²Ali molimo vas, braćo i sestre, poštujujte one koji vriedno rade među vama i koji vas vode u Gospodinu i poučavaju vas. ¹³Iskazujte im izuzetnu ljubav i poštovanje zbog njihova rada. Živite u miru jedni s drugima!

¹⁴I pozivamo vas, braćo i sestre: opominjite besposličare. Ohrabrujte plašljive. Pomažite slabima. Budite strpljivi sa svima! ¹⁵Pazite da nitko na zlo ne uzvrća zlom, nego uvijek pokušavajte činiti dobro jedni drugima i svim ljudima.

¹⁶Radujte se uvijek! ¹⁷Neprekidno molite! ¹⁸U svakoj prilici zahvaljujte Bogu jer je to Božja volja za vas u Kristu Isusu!

¹⁹Nemojte gasiti vatru Duha Svetoga! ²⁰Nemojte omalovažavati proroštva. ²¹Ispitajte sve da vidite je li od Boga i što je dobro zadržite. ²²Čuvajte se svega što je zlo!

²³I neka vas sâm Bog, izvor mira, učini čistima — potpuno predanima njemu. Neka cijelo vaše biće — duh,

duša i tijelo — ostanu bespriječni do dolaska našega Gospodina Isusa Krista. ²⁴Bog, koji vas zove, sigurno će to učiniti, jer on je vjeran.

²⁵Braćo i sestre, molite i za nas! ²⁶Pozdravite svu braću i sestre svetim poljupcem! ²⁷Zaklinjem vas Gospodinom da pročitate ovo pismo svoj braći i sestrama. ²⁸Neka s vama bude milost našega Gospodina Isusa Krista!

Druga poslanica

Solunjanima

1 ¹Od Pavla, Silvana i Timoteja solunskoj crkvi, koja je u Bogu, našem Ocu i Gospodinu Isusu Kristu.

²Neka s vama budu milost i mir od Boga, našega Oca i Gospodina Isusa Krista.

³Dužni smo neprekidno zahvaljivati Bogu za vas, braćo i sestre. Tako je i pravo, jer vaša vjera sve više raste. Raste i ljubav koju svaki od vas ima jedan za drugoga. ⁴Zato se mi pred drugim Božjim crkvama hvalimo vama, zbog postojanosti i vjere koju imate u svim progonstvima i nevoljama koje podnosite. ⁵Sve je to dokaz Božjeg pravednog suda. On želi da se pokažete dostojnima Božjeg kraljevstva — zbog kojeg sada i trpite. ⁶Pravedno je pred Bogom da on, onima koji vas ugnjetavaju, naplati patnjama, ⁷a pravedno je i da vama, koji trpite, udijeli počinak, a i nama, kad nam se u plamenom ognju objavi Gospodin Isus koji će doći s neba sa svojim moćnim anđelima. ⁸On će kazniti one koji ne priznaju Boga i one koji se ne pokoravaju Radosnoj vijesti našeg Gospodina Isusa. ⁹Oni će platiti kaznu vječne propasti — bit će isključeni iz Gospodinove prisutnosti i njegove slavne moći, ¹⁰onoga dana kada pokaže svoje veličanstvo među svojim svetima. I svi će mu se vjernici diviti i vi među njima jer ste povjerovali našem svjedočenju o njemu.

¹¹Zbog toga stalno molimo za vas, da vas Bog učini dostojnima života na koji vas je pozvao. Da po svojoj moći ispuni svako dobro nastojanje i svako djelo potaknuto vašom vjerom. ¹²Molimo da se po vama proslavi ime našega Gospodina Isusa i da se vi proslavite u njemu po milosti našega Boga i Gospodina, Isusa Krista.

Dolazak Isusa Krista

2¹Sada, braćo i sestre, imamo vam nešto reći što se tiče dolaska našega Gospodina Isusa Krista i našega susreta s njim. ²Nemojte olako izgubiti razum ili se uznemiriti ako čujete da je dan Gospodnji već došao. Neki to mogu reći tvrdeći da imaju proročki duh, ili to pripisati učenju ili pismu koje smo, navodno, mi napisali. ³Pazite da vas nitko ne prevari ni na koji način! Dan Gospodnji neće doći dok ne dođe do otpada od Boga i dok se ne otkrije Čovjek Zla, onaj koji pripada paklu¹, Protivnik. ⁴On će se suprotstaviti i uzvisiti nad svime što se naziva Bogom i nad svime što ljudi štuju. Čak će doći u Božji hram, sjesti na prijestolje i proglasiti sebe Bogom.

⁵Sjećate li se da sam vam o tome govorio dok sam bio s vama? ⁶Znate što ga sada zadržava da se pojavi u pravo vrijeme. ⁷Govorim vam to jer je tajna sila bezakonja već na djelu. Međutim, postoji netko tko za sada sprečava tu silu zla. On će to nastaviti raditi sve dok ne bude maknut. ⁸Tada će se pojaviti Čovjek zla, a Gospodin Isus ubit će ga dahom iz svojih usta i uništiti ga svojim slavnim dolaskom. ⁹Čovjek zla će doći uz sotoninu silu. Imat će veliku moć i izvodit će lažne znakove i čudesa. ¹⁰Koristit će se svim vrstama zla i prijevare zavodeći one koji su na putu propasti, jer nisu željeli pristati uz istinu koja ih je mogla spasiti. ¹¹Zato im Bog šalje moćnu zabludu, da povjeruju u laž. ¹²Tako će biti osuđeni svi koji nisu vjerovali u istinu, nego su uživali u zlu.

Vi ste izabrani

¹³Moramo neprekidno zahvaljivati Bogu za vas, braćo i sestre, koje Gospodin voli, jer vas je Bog izabrao od početka da postignete spasenje, koje se postiže posvećenjem Duha i vjerom u istinu. ¹⁴Na to vas je spasenje Bog pozvao Radosnom viješću koju smo vam mi propovijedali. Tako ćete sudjelovati u slavi našega Gospodina Isusa Krista. ¹⁵Zato, braćo i sestre, stojte čvrsto i pridržavajte se učenja koje smo vam predali — bilo riječima, bilo pismom koje smo vam poslali!

¹⁶⁻¹⁷Sada neka sâm naš Gospodin Isus Krist i Bog, naš Otac, utješe vaša srca i ojačaju vas u svemu dobrom što radite i govorite. Bog je pokazao svoju ljubav prema nama i u svojoj nam je milosti dao vječnu utjehu i dobru nadu.

^{12,3} onaj ... paklu Doslovno: »Sin Propasti.«

Molite za nas

3¹I na kraju, molite za nas, braćo i sestre, da bi se Gospodinova poruka širila brzo i da bi joj se iskazalo poštovanje, kao što je to bilo kod vas. ²Molite za našu zaštitu od izopačenih i zlih ljudi jer ne vjeruju svi u Gospodina.

³Ali Gospodin je vjeran. On će vas ojačati i čuvat će vas od Zloga. ⁴Gospodin nam daje povjerenje u vas i sigurni smo da radite onako kako smo vas učili. Znamo da ćete tako činiti i dalje. ⁵Neka Gospodin vodi vaša srca k Božjoj ljubavi i Kristovoj strpljivosti.

Upozorenja i završne riječi

⁶Sada vam zapovijedamo, braćo i sestre, u ime našega Gospodina Isusa Krista, da se klonite braće koja žive besposleno, a ne u skladu s učenjem što su ga primili od nas. ⁷Govorim vam to zbog toga što i sami znate kako nas trebate nasljedovati. Mi nismo bili besposleni kad smo bili među vama. ⁸Nismo besplatno jeli ničiju hranu. Umjesto toga, danonoćno smo naporno radili i trudili se kako ne bismo bili na teret nikome od vas, ⁹ne zato što nismo imali pravo na to da nas vi uzdržavate, već da vama damo primjer koji ćete slijediti. ¹⁰Dakle, kad smo bili s vama, izdali smo ovu zapovijed: »Tko ne želi raditi, ne treba ni jesti.«

¹¹Spominjemo to jer smo čuli da neki od vas žive besposleno. Ništa ne rade, nego se bave tuđim poslovima. ¹²Zapovijedamo i tražimo, u Gospodinu Isusu Kristu, od takvih da mirno rade i da zarađuju za svakidašnji kruh. ¹³A vi, braćo, nemojte posustati u činjenju dobra.

¹⁴Ako tko ne poslušá naše naloge iz ovoga pisma, zapamtite ga i nemojte se družiti s njim, tako da se postidi. ¹⁵Ali nemojte se ponašati prema njemu kao prema neprijatelju, već ga upozorite kao brata.

¹⁶Neka vam sâm Gospodin, izvor mira, uvijek i na svaki način dá mir. Neka Gospodin bude sa svima vama!

¹⁷Ja, Pavao, pišem vam ove pozdrave vlastitom rukom. Tako činim u svim svojim pismima, kako bi se znalo da potječu od mene. Ovo je moj rukopis.

¹⁸Neka sa svima vama bude milost našega Gospodina Isusa Krista!

Prva poslanica Timoteju

1 ¹Od Pavla, apostola Krista Isusa, po zapovijedi Boga, našega Spasitelja i Krista Isusa, naše nade.

²Timoteju, mojem istinskom sinu u vjeri: neka budu s tobom milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Krista Isusa, našega Gospodina.

Upozorenja

³Ostani u Efezu, kao što sam te i poticao kad sam otišao za Makedoniju, kako bi naložio određenim ljudima da ne nastave širiti lažna učenja. ⁴Uputi ih da se prestanu obazirati na neistinite priče i beskrajna rodoslovlja, koje izazivaju svađe i ne pomažu Božjem djelu, koje se ostvaruje vjerom. ⁵Svrha ove zapovijedi je da ljudi imaju ljubavi iz čista srca, čistu savjest i iskrenu vjeru. ⁶Neki su od toga odlutali i okrenuli se ispraznom brbljanju. ⁷Takvi žele druge učiti Zakonu, a sami ne razumiju što govore. Ne razumiju čak ni ono što tako čvrsto zastupaju.

⁸Ali mi znamo da je Zakon dobar — ako se ispravno primjenjuje. ⁹Poznato je da Zakon nije namijenjen pravednima, nego onima koji ga krše i buntovnicima. Namijenjen je onima koji se protive Bogu, grešnicima, nečistima i bezvjernima, ubojicama oca ili majke, ubojicama općenito; ¹⁰bludnicima, homoseksualcima, trgovcima robljem, lažljivcima, krivokletnicima i onima koji rade protivno ispravnom učenju. ¹¹To je u skladu sa slavnom Radosnom vijesti od blagoslovljenoga Boga, koju je meni Bog povjerio.

Zahvala na Božjoj milosti

¹²Zahvaljujem onomu tko mi daje snagu, Kristu Isusu, našem Gospodinu, jer je imao povjerenja u mene i odredio me da mu služim. ¹³Premda sam prije bio bogohulnik, progonitelj i nasilnik, on mi je iskazao milost, jer sam to činio u neznanju, kao nevjernik. ¹⁴Ali Gospodin me obasuo beskrajnom milošću zajedno s vjerom i ljubavlju koji su u Kristu Isusu.

¹⁵Ovo što kažem je istinito i treba se u cijelosti prihvatiti: Krist Isus došao je na svijet da spasi grešnike. A ja sam najgori od njih. ¹⁶Meni je iskazana milost, da bi upotrijebivši mene, najvećega grešnika, Isus Krist pokazao svoju neograničenu strpljivost. To je primjer za one koji će u njega tek povjerovati i primiti vječni život. ¹⁷Njemu, vječnomu Kralju, besmrtnom i nevidljivom, jedinom Bogu, neka bude čast i slava zauvijek! Amen.

¹⁸Povjeravam ti ovu zapovijed, Timoteju, sine moj, u skladu s proroštvima koja su u prošlosti o tebi izrečena. Slijedi ta proroštva i vodi pravednu bitku. ¹⁹Ostani čvrst u vjeri, čiste savjesti. Neki su to odbacili i to im je uništilo vjeru. ²⁰Među njima su Himenej i Aleksandar, koje sam predao sotoni da bi naučili prestati huliti Boga.

Upute za molitvu

2 ¹Prije svega, potičem te da Bogu upućuješ usrdne prošnje, molitve i izraze zahvalnosti za sve ljude. ²Moli za kraljeve i sve koji su na vlasti. Moli da možemo živjeti spokojno i u miru, potpuno odani Bogu iskazujući mu čast. ³To je dobro i ugodno Bogu, našem Spasitelju. ⁴Bog želi da svi ljudi budu spašeni i da spoznaju istinu. ⁵Samo je jedan Bog i jedan je posrednik između čovjeka i Boga: Krist Isus, koji je i sâm čovjek. ⁶Predao je sama sebe da plati otkup za sve ljude. To je bio dokaz, u pravo vrijeme, da Bog želi spasiti sve ljude. ⁷Zato sam ja određen za propovjednika Dobre vijesti i za apostola. Govorim istinu, ne lažem! Određen sam i da nežidove učim vjeri i istini.

Posebne upute za muškarce i žene

⁸Zato želim da na svakom mjestu muškarci koji su posvećeni Bogu, podižu svoje ruke u molitvi, bez ljutnje i prepirke.

⁹Isto tako, želim da se žene prikladno odijevaju, dostojanstveno i jednostavno. Neka ne prave izvještane frizure i ne kite se zlatom, biserima ili skupom odjećom. ¹⁰Umjesto toga, kao što je i prikladno za žene koje štuju Boga, neka ih krase dobra djela.

¹¹Žena neka uči slušajući u tišini, spremna na potpunu poslušnost. ¹²Ne dopuštam ženi da poučava ili da naređuje muškarcu¹. Neka sluša u tišini. ¹³Zašto to kažem?

¹2,12 Ne ... muškarcu Mogući prijevod je: Ne dopuštam ženi da poučava ili naređuje mužu.

Zato što je najprije bio stvoren Adam, a tek zatim Eva. ¹⁴I nije Adam taj koji je bio prevaren, već je žena bila prevarena i pala u grijeh. ¹⁵Ali žene će biti spašene izvršavajući svoje majčinske dužnosti, ako ustraju u vjeri, ljubavi, svetosti i pristojnosti.

Crkveno vodstvo

3 ¹Ovo što kažem je istinito: ako tko teži za starješinskim¹ položajem, teži dobru zadatku. ²Starješina² mora voditi besprijekoran život. Smije imati samo jednu ženu. Mora biti trijezan, razborit, čestit i gostoljubiv. Mora biti sposoban učitelj. ³Ne smije biti sklon piću ni nasilnik, već blag i miroljubiv čovjek. Ne smije voljeti novac. ⁴Mora dobro upravljati svojim domaćinstvom i paziti da ga djeca slušaju s punim poštovanjem. ⁵Ako tko ne zna kako upravljati vlastitom obitelji, kako će moći brinuti o Božjoj Crkvi? ⁶Ne smije biti novi obraćenik, da se ne bi uzoholio i bio osuđen kao što je bio i đavao. ⁷Nadalje, mora uživati ugled i među onima koji nisu vjernici, da ne bi bio izložen kritiziranju i da ne bi upao u đavlovu zamku.

Crkveni pomoćnici

⁸Isto tako i pomoćnici u vodstvu crkve moraju biti vrijedni poštovanja, istiniti u riječima. Ne smiju biti skloni vinu i ne smiju težiti da se obogate na nepošten način. ⁹Moraju se čiste savjesti pridržavati dubokih istina vjere. ¹⁰Oni se najprije trebaju dokazati na djelu i tek tada, ako se pokažu bez prigovora, mogu služiti u toj službi. ¹¹Isto tako i žene³ moraju biti vrijedne poštovanja. Ne smiju ogovarati, nego vladati sobom i biti u svemu dostojne povjerenja. ¹²Pomoćnici moraju biti muževi jedne žene⁴ i moraju dobro upravljati svojom djecom i svojim domaćinstvom. ¹³Oni koji dobro obavljaju pomoćničku službu, stječu častan položaj i čvrstinu u vjeri u Krista Isusa.

¹3,1 *starješinskim* Doslovno, nadglednik, muškarac odabran da predstavlja vodstvo crkve.

²3,2 *Starješina* Ovdje, doslovno, »nadglednik«. Vidi »starješina«.

³3,11 *žene* Vjerojatno žene koje su određene da pomažu u crkvi kao pomoćnici vodstva crkve (đakoni) Vidi Rim 16,1. Mogući prijevod je »njihove žene«, a odnosi se na žene pomoćnika iako u Grčkom izvorniku ne nalazimo riječ »njihove«.

⁴3,12 *muževi jedne žene* Mogući prijevod: »samo jedanput oženjeni« ili »vjerni svojoj ženi«.

Tajna

¹⁴Pišem ti ovo sada, premda se nadam da ću uskoro doći k tebi. ¹⁵No ako se moj put odgodi, želim da znaš kako se čovjek treba ponašati u Božjem domu, a to je crkva živoga Boga, temelj i stup istine. ¹⁶Bez ikakve sumnje, velika je tajna pobožnog života:

On se pojavio u ljudskom tijelu.

Duh je potvrdio njegovu pravednost.

Vidjeli su ga anđeli,

propovijedalo se o njemu među narodima,

po svijetu su vjerovali u njega.

Uzdignut je na nebo u slavi.

Upozorenje protiv lažnih učitelja

4 ¹Duh jasno kaže da će u kasnijim vremenima neki ljudi napustiti vjeru. Slijedit će varave duhove i demonska učenja. ²Slijedit će učenja licemjernih lažljivaca čija je savjest otupjela. ³Oni zabranjuju ženidbu i brane jesti određenu hranu, a nju je stvorio Bog da je oni koji vjeruju i znaju istinu, sa zahvalnošću primaju. ⁴Sve što je Bog stvorio dobro je i ne smije se odbaciti, nego se treba primiti sa zahvalnošću. ⁵Sve se posvećuje i postaje prihvatljivim Božjom riječju i molitvom.

⁶Ako to budeš učio braću i sestre, bit ćeš dobar sluga Krista Isusa, odgojen u istinama vjere i ispravnim učenjima koje si slijedio. ⁷Ali izbjegavaj isprazno brbljanje svojstveno starim ženama. Ustrajno vježbaj za Božju službu. ⁸Tjelovježba ima svoju vrijednost, ali služenje Bogu u svakom pogledu vrijedi više. Ono obećava blagoslov i u ovom i u budućem životu. ⁹Ovo je istinita riječ koju treba potpuno prihvatiti: ¹⁰naporno radimo i trudimo se zato što smo položili nadu u živoga Boga — Spasitelja svih ljudi, osobito onih koji vjeruju. ¹¹To zapovijedaj i tako uči. ¹²Neka te nitko ne podcjenjuje zbog tvoje mladosti. Umjesto toga, budi primjer vjericima načinom govora, ponašanjem, iskazivanjem ljubavi, vjerom koju imaš i svojim čistim životom. ¹³Dok ne dođem, nastavi javno čitati Pismo, opominjati i poučavati druge. ¹⁴Nemoj zanemarivati dar koji si primio po proročanstvima i polaganjem ruku starješina. ¹⁵Nastavi činiti sve to. Ustraj u tome da tvoj napredak bude vidljiv svim ljudima. ¹⁶Pazi kako živiš i kako poučavaš. Nastaviš li ispravno živjeti i poučavati, spasit ćeš i sebe i one koji te slušaju.

Vladanje među vjernicima

5¹Nikad ne govori osorno sa starijim čovjekom. Obračaj mu se onako kako bi se obraćao ocu. S mladim ljudima postupaj kao s braćom. ²Prema starijoj ženi postupaj kao prema majci, a prema mladoj kao prema sestri, s potpuno čistim namjerama.

³Poštuj udovice koje su uistinu udovice. ⁴Ali ako udovica ima djecu ili unuke, oni najprije moraju naučiti poštovati vlastitu obitelj i na taj način služiti Bogu. Na taj će način uzvratiti svojim roditeljima te djedu i baki, za ono što su im pružili. To je Bogu ugodno. ⁵Žena koja je prava udovica i nema nikoga da se brine za nju, položila je svoje nade u Boga. Ona provodi noći i dane u molitvi tražeći Božju pomoć. ⁶Ali udovica koja se prepušta životnim zadovoljstvima uistinu je mrtva, iako živi. ⁷Dakle, tako ih upućuj, da im nitko ne može naći zamjerke. ⁸Ali ako se tko ne brine za svoju rodbinu, a posebno za članove svoje uže obitelji, zanijekao je vjeru i gori je od nevjernika.

⁹Udovica se može upisati u popis udovica ako ima najmanje šezdeset godina i ako je bila žena jednog muža¹. ¹⁰Ako je poznata po dobrim djelima, kao što su odgoj djece, gostoljubivost, pranje nogu Božjim ljudima, pomaganje onima koji su u nevolji i ako je predana u raznovrsnim dobrim djelima.

¹¹Ali nemoj upisivati mlađe udovice, jer kad njihove putene želje nadvladaju njihovu odanost Kristu, poželjet će se ponovo udati. ¹²Tako će se izvrgnuti osudi jer su prekršile prvo obećanje. ¹³Također, prelazi im u naviku lijenost i obilaženje po kućama; ne samo što postaju lijene, nego počinju ogovarati, miješati se u tuđe poslove i govoriti ono što ne bi smjele. ¹⁴Zato želim da se mlađe udovice udaju, imaju djecu, brinu se o svojem domaćinstvu i ne pruže priliku neprijatelju za prigovor. ¹⁵Neke su tako skrenule s puta za sotonom.

¹⁶Žena², koja je vjernica, i ima u obitelji udovice, treba se brinuti sama za njih, tako da se crkva ne opterećuje, nego da može pomagati udovicama koje nemaju nikoga od obitelji.

¹⁷Starješinama koji dobro vode crkvu, treba se iskazati dvostruka čast, a osobito onima koji se bave i propovijedanjem i poučavanjem. ¹⁸Pismo, naime, kaže: »Ne

¹5,9 žena jednog muža Mogući prijevodi: »samo jedanput udana« ili »vjerna svome mužu.«

²5,16 Žena Neki Grčki rukopisi kažu: »Muškarac ili žena ...«.

zatvaraj usta volu dok vrši žito«¹ i »Radnik ima pravo na svoju plaću.«²

¹⁹Ne prihvaćaj tužbu protiv starješine, osim ako nije potkrijepljena svjedočenjem dvojice ili trojice. ²⁰Pred cijelom crkvom prekori one koji ustraju u grijesima, da bi se i ostali pobojali.

²¹Pred Bogom i Kristom Isusom te izabranim anđelima, svečano naređujem da se pridržavaš svega ovoga bez predrasuda i da ništa ne radiš pristrano.

²²Ne polaži prebrzo ruke ni na koga. Ne sudjeluj u tuđim grijesima, već ustraj u čistoći.

²³Ne pij ubuduće samo vodu, nego i malo vina zbog želuca i zbog svojih čestih bolesti.

²⁴Grijesi nekih jasno se vide i unaprijed pokazuju da će im biti suđeno, dok će se grijesi drugih vidjeti tek kasnije. ²⁵Isto tako, dobra djela jasno se vide, ali i ona koja se ne vide — ne mogu se sakriti.

6¹Svi koji su robovi, neka poštuju svoje gospodare u potpunosti, kako se ne bi klevetalo Božje ime i naše učenje. ²A oni robovi čiji su gospodari vjernici, ne smiju ih ništa manje poštovati zato što su braća. Naprotiv, trebaju im služiti još i bolje, jer oni koji imaju koristi od njihova služenja vjernici su koje ljube. Poučavaj i potiči ljude da tako rade.

Istinsko bogatstvo

³Ako tko uči išta drugo i ne slijedi zdravo učenje našega Gospodina Isusa Krista i naše učenje o ispravnom služenju Bogu, ⁴oholi je neznalica. Takav je čovjek bolesno sklon svađi i hvatanju za riječi. To dovodi do zavisti, svađa, klevetanja, sumnjičenja, ⁵neprestanih sukoba s ljudima pokvarena uma koji više ne znaju što je istina. Oni smatraju da je služenje Bogu način da se obogate.

⁶Naravno, služenje Bogu donosi veliko bogatstvo ako je osoba zadovoljna onim što ima. ⁷Jer, na svijet ništa nismo donijeli pa tako ne možemo ništa ni odnijeti. ⁸Ali ako imamo hrane i odjeće, budimo time zadovoljni. ⁹A oni koji se žele obogatiti upadaju u iskušenje i u mnoge zamke ludih i pogubnih požuda koje vode u propast. ¹⁰Ljubav prema novcu uzrok je svakoga zla. Neki su toliko voljeli novac da su skrenuli s puta vjere i nanijeli sebi mnogo boli.

¹5,18 Citat iz Pnz 25,4.

²5,18 Citat iz Lk 10,7.

¹¹Ali ti, Božji čovječe, izbjegavaj sve to. Teži za pravednošću, služenjem Bogu, vjerom, ljubavi, strpljivosti i blagosti. ¹²Bij dobru bitku vjere! Osvoji vječni život, na koji si pozvan kad si ispred mnogih svjedoka dao lijepo priznanje istine! ¹³Zapovijedam ti pred Bogom, koji svemu daje život, i pred Kristom Isusom, koji je svjedočio pred Poncijem Pilatom tu istu istinu: ¹⁴izvršavaj što ti je naređeno da ostaneš čist i besprijekoran dok se naš Gospodin Isus Krist ne vrati.

- ¹⁵ To će u pravo vrijeme ostvariti Bog,
blagoslovljeni i jedini Vladar,
Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima.
- ¹⁶ On je jedini besmrtni i živi u nepristupačnom svjetlu.
Njega nitko nikada nije vidio niti ga može vidjeti.
Njemu pripada sva čast i vječna moć. Amen.

¹⁷Zapovjedi bogatašima ovoga svijeta da ne budu bahati. Neka ne polažu svoje nade u nesigurno bogatstvo, nego u Boga koji nas bogato opskrbljuje svime da uživamo. ¹⁸Neka čine dobro, da budu bogati dobrim djelima, da budu velikodušni i spremni podijeliti ono što imaju s drugima. ¹⁹Tako će skupljati za sebe nebesko blago, čvrst temelj za budućnost, i uživati u istinskom životu.

²⁰Timoteju, čuvaj ono što ti je povjereno! Izbjegavaj isprazno svjetovno brbljanje i učenja suprotna istini koja se odnose na lažno nazvanu spoznaju. ²¹Neki koji su prihvatili tu spoznaju odlutali su od vjere.

Božja milost neka bude sa svima vama!

Druga poslanica Timoteju

1 ¹Od Pavla, apostola Krista Isusa po Božjoj volji, poslanog da govori o obećanom životu koji se nalazi u Kristu Isusu.

²Timoteju, voljenom sinu: neka s tobom budu milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Krista Isusa, našega Gospodina.

Zahvala i ohrabrenje

³Zahvaljujem Bogu, kojem služim čiste savjesti kao što su radili i moji preci. Danonoćno te spominjem u svojim molitvama. ⁴Sjećam se tvojih suza radi mene i žarko te želim vidjeti i ispuniti se radošću. ⁵Prisjećam se i tvoje iskrene vjere, koju je prvo imala tvoja baka Loida, a zatim i tvoja majka Eunika. Uvjeren sam da je i tvoja vjera takva. ⁶Zato te i podsjećam: rasplamsaj u sebi Božji milosni dar što si ga primio polaganjem mojih ruku!¹ ⁷Duh što nam ga je Bog dao nije duh koji donosi strah, nego nas ispunjava snagom, ljubavlju i umjerenošću.

⁸Zato se nemoj stidjeti svjedočiti o našem Gospodinu. Ne stidi se ni mene, koji sam u zatvoru zbog Njega, nego mi se pridruži u trpljenju radi Radosne vijesti! Bog nam daje snagu za to. ⁹On nas je spasio i pozvao da živimo svetim životom, ne zbog toga što smo sami nešto postigli, nego po njegovoj odluci i milosti, koju nam je već dodijelio u Kristu Isusu prije početka vremena. ¹⁰A sada nam ju je i pokazao dolaskom Krista Isusa, našega Spasitelja. On je uništio smrt i obznanio život i besmrtnost po Radosnoj vijesti, ¹¹za koju sam ja određen da propovijedam, te za apostola i učitelja. ¹²Zbog toga ovo i trpim, ali nisam posramljen jer znam u koga sam povjerovao. Uvjeren sam da On može sačuvati ono što mi je povjerio dok ne dođe onaj Dan. ¹³Neka ti uzor zdrava učenja bude ono koje si od mene čuo i drži ga se s vjerom i

¹ **1,6 polaganje mojih ruku** U Starom i Novom zavjetu Bog koristi ljudske ruke za svoja djela. Vidi Izl 28,41; Mk 16,18; Dj 9,17; Dj 13,3.

ljubavi u Kristu Isusu. ¹⁴Čuvaj blago koje ti je povjereno po Duhu Svetom koji živi u nama!

¹⁵Ti znaš da su me napustili svi iz Azije, uključujući i Figela i Hermogena. ¹⁶Neka Bog pokaže milosrđe prema Oneziforovoj obitelji, jer mi je često pomagao i nije se stidio što sam bio u zatvoru. ¹⁷Naprotiv, kada je došao u Rim, uporno me tražio dok me nije našao. ¹⁸Neka mu Gospodin dodijeli da pronade njegovo milosrđe u onaj Dan! Dobro znaš da mi je na mnoge načine služio dok sam bio u Efezu.

Odani vojnik Krista Isusa

2 ¹A ti, sine moj, budi jak u milosti koju imamo u Kristu Isusu. ²Ono što si čuo od mene u prisutnosti mnogih svjedoka, povjeri ljudima od povjerenja, koji će biti sposobni i druge poučavati! ³Pridruži nam se u patnjama kao dobar vojnik Krista Isusa! ⁴Nitko tko služi kao vojnik ne upliće se u poslove svakodnevnoga života, jer želi udovoljiti zapovjedniku. ⁵Isto tako, onaj tko sudjeluje na atletskom natjecanju, ne dobiva nagradu ako se ne natječe po pravilima. ⁶Ratar koji naporno radi treba prvi uživati plodove žetve. ⁷Razmisli o ovome što ti govorim; Gospodin će ti dati razumijevanje svega. ⁸Stalno se sjećaj Isusa Krista, koji je uskrsnuo od mrtvih i Davidov je potomak! To je bit Radosne vijesti koju propovijedam. ⁹Za nju i trpim nevolje, sve do toga da me vežu lancima poput zločinca. Ali Božja poruka nije okovana. ¹⁰Zato sve to podnosim, radi Božjih izabranika, da bi i oni postigli spasenje u Kristu Isusu, a zajedno s njim i vječnu slavu.

¹¹Ovom se učenju može vjerovati:

ako smo s njim umrli, s njim ćemo i živjeti.

¹² Ako ustrajemo, vladat ćemo s njim.

Ako ga se odreknemo, i on će se odreći nas.

¹³ Ako smo nevjerni, on ostaje vjeran,
jer sam sebe ne može poreći.

Radnik koji se dokazao

¹⁴Stalno podsjećaj ljude na to! Upozori ih pred Bogom da se ne prepiru i ne hvataju jedni druge za riječ! To ne vodi ničemu, nego samo uništava one koji slušaju. ¹⁵Trudi se da stekneš Božje odobravanje, kao radnik koji se nema čega stidjeti jer valjano širi poruku istine. ¹⁶Izbjegavaj prazne, svjetovne razgovore, jer oni koji

sudjeluju u njima sve se više okreću protiv Boga, ¹⁷a njihova se nauka širi i izjeda poput otvorene rane. Među njima su i Himenej i Filet. ¹⁸Oni su skrenuli s puta istine. Govore da se uskrснуće već dogodilo i tako uništavaju vjeru nekih. ¹⁹Bez obzira na to, čvrst temelj što ga je Bog postavio nepokolebljivo stoji i nosi ovaj natpis: »Gospodin poznaje one koji mu pripadaju.«¹ i »Svatko tko kaže da pripada Gospodinu mora se odreći zla.«

²⁰U velikoj kući nisu sve posude zlatne i srebrne, nego ima i drvenih i glinenih. Jedne imaju plemenitu namjenu, a druge neplemenitu. ²¹Ako se čovjek očisti od zla, bit će posuda za plemenitu namjenu i postat će posvećen. Bit će koristan Gospodaru i sposoban za svako dobro djelo.

²²Bježi od mladenačkih požuda i teži ispravnom životu, vjeri, ljubavi i miru, zajedno sa svima koji zazivaju Gospodina čista srca! ²³Izbjegavaj luda i glupa prepiranja jer znaš da će se razviti u sukobe. ²⁴A Božji sluga ne smije se svađati, nego mora biti ljubazan prema svima. Mora biti dobar i strpljiv učitelj. ²⁵Mora u blagosti poučavati svoje protivnike, u nadi da će im Bog darovati obraćenje i da će spoznati istinu, ²⁶da će doći k pameti i pobjeći iz đavlove zamke, u kojoj ih žive drži zarobljene da vrše njegovu volju.

Posljednji dani

3 ¹Zapamti ovo! U posljednje će dane nastupiti teška vremena. ²Ljudi će biti sebični, pohlepni, hvalisavi, oholi, bogohulnici, neposlušni roditeljima, nezahvalni, bezbožnici. ³Bit će bez ljubavi, nepomirljivi, klevetnici, bez vlasti nad sobom, okrutni, protivnici dobra. ⁴Bit će izdajice, naprasiti, napuhani i više će voljeti užitak nego Boga. ⁵Prividno će služiti Bogu, ali će se odreći njegove sile. Kloni se takvih ljudi! ⁶To ti govorim zato što se neki od njih uvlače u kuće i pridobivaju ženice slabe volje, opterećene grijesima, vođene svim vrstama požude. ⁷One neprekidno uče, ali nikada ne dolaze do pune spoznaje istine. ⁸Kao što su se Janes i Jambres² suprotstavili Mojsiju, tako se i ti ljudi suprotstavljaju istini. Njihovi su umovi iskvareni i nikako ne dolaze do spoznaje istine. ⁹Ali oni neće daleko dospjeti, jer će se njihova ludost

¹2,19 Citat iz Br 16,5.

²3,8 Janes i Jambres Vjerojatno dva vrača koja su se suprotstavila Mojsiju na Faraonovom dvoru. Vidi Izl 7,11–12; 22.

jasno vidjeti, kao što se jasno pokazala i Janesova i Jambresova ludost.

Završne upute

¹⁰Što se tebe tiče, ti me slijediš u mom učenju, načinu života, cilju, vjeri, strpljivosti, ljubavi, ustrajnosti. ¹¹Ti vjerno pratiš moje progone i moja trpljenja. Znaš što mi se dogodilo u Antiohiji, Ikoniju i Listri, kakve sam progone trpio. Ali Gospodin me iz svega izbavio. ¹²Zapravo, svi koji žele živjeti onako kako to Bog želi, u Kristu Isusu, bit će progonjeni. ¹³Zli će ljudi i varalice postajati sve gori i gori. Oni će varati druge, ali će prevariti i sami sebe. ¹⁴No ti ustraj u onome što si naučio i u što si se uvjerio! Znaš da možeš vjerovati onima od kojih si učio. ¹⁵Znao si sveta Pisma još kao dijete. Ona ti mogu pružiti mudrost koja vodi do spasenja po vjeri u Krista Isusa. ¹⁶Svako je Pismo nadahnuto od Boga i korisno za poučavanje, za upozoravanje na grijeh, za ispravljanje pogrešaka i za pouku o tome kako ispravno živjeti, ¹⁷kako bi Božji čovjek bio spreman i potpuno opremljen za svako dobro djelo.

4 ¹Zaklinjem te pred Bogom i pred Kristom Isusom, koji će suditi živima i mrtvima, njegovim dolaskom i njegovim kraljevstvom: ²propovijedaj Radosnu vijest! Budi spreman ispuniti svoj zadatak i kada ti odgovara i kada ti ne odgovara! Govori ljudima što trebaju činiti, opominji ih kada griješe i ohrabruj ih s velikom strpljivošću i pažljivim učenjem! ³Doći će vrijeme kada ljudi neće htjeti slušati zdravo učenje, nego će okupiti mnoštvo učitelja koji će ugadati njihovim požudama; tražit će učitelje koji govore ono što oni žele čuti. ⁴Odvratit će uši od istine i okrenuti se bajkama. ⁵Ali ti vladaj samim sobom u svim okolnostima i podnosi patnje! Propovijedaj Radosnu vijest i obavi službu koja ti je povjerena!

⁶Što se mene tiče, moj je život već predan kao žrtva i došlo je vrijeme mojega odlaska. ⁷Dobro sam se borio; završio sam utrku i sačuvao vjeru. ⁸Sada me očekuje pobjednički vijenac, nagrada za ispravan život. Gospodin, pravedan sudac, dodijelit će mi taj vijenac u onaj Dan, i ne samo meni nego i svima koji budu s ljubavi čekali njegov dolazak.

Osobne poruke

⁹Napravi sve što možeš da me uskoro posjetiš! ¹⁰Dema me napustio jer je više volio ovaj svijet i otišao je u

Solun. Krescent je otišao u Galaciju, a Tit u Dalmaciju.

¹¹Luka je još jedini sa mnom. Povedi Marka sa sobom kada budeš dolazio, jer mi može pomoći u mojem poslu!

¹²Poslao sam Tihika u Efez.

¹³Kad budeš dolazio, donesi mi ogrtač koji sam ostavio u Karpovoj kući u Troadi. Donesi i moje knjige, posebno svitke pergamenta!

¹⁴Kovač Aleksandar mnogo mi je naškodilo. Gospodin će mu uzvratiti za sve što je napravio. ¹⁵I ti ga se čuvaj jer se jako protivio našem učenju.

¹⁶Prilikom moje prve obrane, nitko nije došao da mi pruži podršku. Svi su me napustili. Neka im Bog to ne uračuna! ¹⁷Ali Gospodin je stajao uz mene i dao mi snagu da se kroza me širi njegova Riječ i da je čuju svi nežidovi. I bio sam spašen iz lavljih ralja. ¹⁸Gospodin će me spasiti od svakoga zla i odvest će me u svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava neka bude zauvijek! Amen.

Završni pozdravi

¹⁹Pozdravi Prisku i Akvilu i Oneziforovu obitelj. ²⁰Erast je ostao u Korintu, a Trofima samo ostavio u Miletu jer je bio bolestan.

²¹Daj sve od sebe da dođeš prije zime! Pozdravljaju te Eubul, Pudent, Lino, Klaudija i sva ostala braća.

²²Neka Gospodin bude s tobom! Božja milost neka bude sa svima vama!

Poslanica Titu

1 ¹Od Pavla, Božjega sluge i apostola Isusa Krista. Ja sam poslan da širim vjeru Božjih izabranika. Poslan sam da im pomognem da potpuno upoznaju istinu koja uči kako služiti Bogu. ²Ta vjera i spoznaja temelje se na nadi u vječni život, koji nam je Bog obećao prije početka vremena, a Bog nikad ne laže. ³U pravo je vrijeme obznanio svijetu poruku o tom životu propovijedanjem, koje mi je povjereno, jer mi je Bog, naš Spasitelj, tako naredio.

⁴Titu, mojem pravom sinu u vjeri koju dijelimo: neka

s tobom budu milost i mir od Boga, našega Oca, i Krista Isusa, našega Spasitelja.

Rad na Kreti

⁵Ostavio sam te na Kreti da dovršiš ono što je još trebalo učiniti i da postaviš starješine u svakom gradu, kao što sam te uputio. ⁶Da bi bio starješina, čovjek mora biti besprijekoran. Mora biti muž jedne žene¹. Njegova djeca moraju biti vjernici i ne smiju biti na lošem glasu zbog raspuštenosti i neposluha. ⁷Starješini² je, naime, povjeren Božji posao i on mora biti besprijekoran. Ne smije biti svojeglav ni nagao. Ne smije biti sklon piću i svađi. Ne smije ga privlačiti nepošteno stjecanje novca. ⁸Starješina mora biti gostoljubiv i voljeti dobro. Mora biti mudar i ispravno živjeti. Mora biti posvećen i vladati sobom. ⁹Mora se čvrsto držati istinitoga učenja koje je primio od nas te ga primjenjivati da bi ispravno poučavao i opovrgavao one koji mu se suprotstavljaju.

¹⁰Ima mnogo onih koji se odbijaju pokoriti, koji govore ispraznosti i tako zavaravaju druge. To se posebno odnosi na neke koji potječu iz židovske vjere. ¹¹Takve treba ušutkati, jer uznemiruju cijele obitelji poučavajući ono što ne bi smjeli, da bi se domogli novca. ¹²Jedan od njih, koji sâm kaže da je njihov prorok, rekao je: »Krećani su oduvijek bili lažljivci, zle životinje i lijeni proždrljivci.« ¹³To je istina. Zbog toga ih stalno oštro opominji, kako bi očvrsnuli u vjeri. ¹⁴Opominji ih da se više ne obaziru na židovske legende i upute onih koji su se odvratili od istine. ¹⁵Čistima je sve čisto, a onima koji su uprljani grijehom i nevjernicima ništa nije čisto. Njima su okaljani umovi i savjesti. ¹⁶Tvrde da poznaju Boga, ali ga svojim djelima poriču. Oni su odbojna i buntovna bića nesposobna da učine ikakvo dobro.

Istinito učenje

2 ¹Ali ti uvijek poučavaj sve da žive u skladu sa zdravim učenjem. ²Poučavaj starije muškarce da budu staloženi, ozbiljni i mudri. Neka budu čvrsti u vjeri, ljubavi i strpljivosti.

³Isto tako, poučavaj starije žene da se vladaju dolično svetima, neka ne ogovaraju i neka ne robuju piću. Neka budu učiteljice dobra. ⁴Neka poučavaju mlade žene da

¹1,6 *Mora ... žene* Mogući prijevodi: »Mora biti samo jedanput ženjen.« ili »Mora biti vjeran svojoj ženi.«

²1,7 *Starješina* Ovdje, doslovno, »nadglednik«. Vidi »starješina«.

vole svoje muževe, da vole svoju djecu. ⁵Neka ih poučavaju da budu mudre i čiste, da se brinu o svojim domovima, da budu dobre i pokorne muževima kako nikomu ne bi dale povoda da kritizira Božju poruku.

⁶Isto tako, potiči mlade muškarce da budu trezveni! ⁷Pokaži se primjernim u svemu! U naučavanju pokaži cjelovitost i ozbiljnost! ⁸Govori zdravo učenje, kako te ne bi ni za što optuživali. Tako će biti posramljeni oni koji ti se suprotstavljaju, jer ne mogu reći ništa loše protiv nas.

⁹Robove poučavaj sljedeće: neka u svemu budu poslušni svojim gospodarima! Neka im ugađaju i neka im ne proturječe; ¹⁰neka ih ne potkrajaju, nego neka pokazuju da im se može potpuno vjerovati. Robovi se trebaju u svemu tako ponašati kako bi pokazali da je učenje Boga našega Spasitelja dobro.

¹¹Božja se spasonosna milost objavila svim ljudima, ¹²koja nas uči da se odrekemo bezbožništva i svjetovnih želja te da živimo na ovom svijetu mudro i pravedno — na način koji pokazuje da služimo Bogu. ¹³Tako trebamo živjeti dok željno čekamo onaj blagoslovljeni Dan kojemu se nadamo, kada će se objaviti slava našega velikoga Boga i Spasitelja, Isusa Krista. ¹⁴On je predao sama sebe za nas, kako bi nas oslobodio sve opakosti i učinio nas čistima, da budemo narod koji pripada samo njemu i koji je revan u dobrim djelima.

¹⁵Sve ovo govori! Ohrabruj i opominji s punim autoritetom! I ne dopusti da te itko omalovažava!

Pokoravanje vlastima

3 ¹Stalno podsjećaj da se treba pokoravati vladarima i vlastima. Govori im da ih trebaju slušati i biti spremni na svakovrsna dobra djela; ²neka nikoga ne kleveću, neka budu miroljubivi, krotki i pažljivi prema svima.

³To govorim zato što smo i mi jednom bili nerazumni, neposlušni i zavedeni. Robovali smo strastima i užicima svih vrsta. Živjeli smo u zlobi i zavisti. Mrzili su nas i mi smo mrzili jedni druge. ⁴Ali tada se objavila dobrota i ljubav Boga, našega Spasitelja, prema čovječanstvu. ⁵Bog nas je spasio ne zbog dobrih djela koja smo učinili da bismo se pomirili s njim, nego po svojoj milosti. Spasio nas je kupelju kojom smo se ponovo rodili, obnavljajući nas Duhom Svetim, ⁶kojeg je Bog bogato izlio na nas po Isusu Kristu, našem Spasitelju. ⁷Po njegovoj smo milosti pomireni s Bogom da bismo mogli postati

nasljednici vječnog života kojemu se nadamo. ⁸Ovo je učenje sigurno i želim da ovo uvijek tvrdiš, kako bi se oni koji vjeruju u Boga posvetili činjenju dobra. To je dobro i korisno za sve ljude.

⁹Izbjegavaj glupa zapitkivanja i rasprave o rodoslovljima; prepirke i svađe o Zakonu jer su beskorisne i isprazne. ¹⁰Ako tko izaziva razdor, opomeni ga! Ako i nakon druge opomene nastavi činiti isto, ne druži se s njim! ¹¹Ti znaš da je takav čovjek pokvaren i da griješi. On sam sebe osuđuje.

Završne obavijesti

¹²Kad pošaljem Artemu ili Tihika k tebi, potrudi se da dođeš u Nikopol k meni! Odlučio sam ondje provesti zimu. ¹³Potrudi se da pomogneš odvjetniku Zenu i Apolonu u svemu što trebaju za putovanje, kako im ništa ne bi nedostajalo! ¹⁴Naši ljudi trebaju naučiti da stalno čine dobra djela, gdje god postoji potreba, kako ne bi bili besplodni.

¹⁵Svi koji su sa mnom, pozdravljaju te. Pozdravi one koji nas vole u vjeri!

Neka Božja milost bude sa svima vama!

Poslanica Filemonu

¹Od Pavla, zarobljenika Krista Isusa, i Timoteja, našega brata.

Filemonu, našem dragom prijatelju i suradniku. ²I Apiji, našoj sestri; i Arhipu, našem suborcu; i crkvi koja se sastaje u tvom domu.

³Neka s vama bude milost i mir od Boga, našega Oca, i od Gospodina Isusa Krista!

Zahvala

⁴Neprekidno zahvaljujem Bogu i spominjem te u svojim molitvama. ⁵Čuo sam o tvojoj ljubavi i vjeri, o vjeri u Gospodina Isusa i o ljubavi kojom ljubiš sve Božje ljude. ⁶Moja molitva je da vam zajedništvo koje imamo u vjeri donese dublje razumijevanje svega dobra koje imamo u

Kristu. ⁷Vrlo sam se obradovao i ohrabrio zbog tvoje ljubavi, brate. Tvoj je trud okrijepio srca Božjih ljudi.

⁸Premda bih ti, u Kristu, mogao narediti što da učiniš, radije ti se obraćam s ljubavlju. ⁹Ja, starac Pavao, sada i zarobljenik za Krista Isusa, ¹⁰molim te za svoga sina Onezima, kojem sam u zatvoru postao otac. ¹¹Prije ti je bio beskoristan, ali sada je koristan¹ ne samo tebi nego i meni.

¹²Šaljem ga natrag k tebi i mogao bih reći da, šaljući njega, šaljem svoje srce. ¹³Rado bih ga zadržao ovdje, kod sebe, kako bi mi pomogao umjesto tebe dok sam u zatvoru zbog propovijedanja Radosne vijesti. ¹⁴Ali nisam htio ništa poduzeti bez tvoga pristanka, kako ovo dobro djelo ne bi radio zato što moraš, nego po svojoj volji.

¹⁵Možda je zato bio nakratko odveden od tebe da bi ga dobio natrag zauvijek, ¹⁶i to ne više kao roba nego — bolje od roba — kao dragoga brata. On mi je posebno drag, a tebi je još draži, i kao osoba i kao brat u Gospodinu.

¹⁷Pa ako me smatraš svojim prijateljem, dočekaj ga srdačno kao što bi dočekao mene! ¹⁸Ako ti je na bilo koji način naudio ili ti što duguje, ja to preuzimam na sebe. ¹⁹Ja, Pavao, pišem ti ovo vlastitom rukom: nadoknadit ću ti ako ti što duguje. Ne trebam ti spominjati koliko mi duguješ za svoj vlastiti život. ²⁰Dakle, brate, kao sljedbenik Gospodinov, daj da imam ovu korist od tebe². Okrijepi moje srce u Kristu! ²¹Uvjeren sam da ćeš me poslušati, zato ti ovo i pišem. Znam da ćeš učiniti i više nego što tražim.

²²Ujedno te molim da mi pripremiš smještaj. Nadam se da ću doći k vama zahvaljujući vašim molitvama.

Završni pozdravi

²³Pozdravlja te Epafra, koji je zajedno sa mnom zarobljenik Krista Isusa. ²⁴Pozdravljaju te i Marko, Aristarh, Dema i Luka, moji suradnici.

²⁵Neka milost Gospodina Isusa Krista bude s vama!

¹ **11 beskoristan ... koristan** Igra riječi jer ime Onezim znači »koristan«.

² **20 Dakle ... tebe** Ponovno igra riječi; Onezim znači »koristan«.

Poslanica Hebrejima

Bog nam je govorio kroz svoga Sina

1 ¹U prošlosti je Bog govorio našem narodu preko proroka. Govorio je mnogo puta i na različite načine. ²U ovim posljednjim danima govorio nam je preko svoga Sina. Odredio je da sve pripada Sinu, po kome je i stvorio svijet. ³Sin je odsjaj Božje slave i vjerna slika Božje naravi. On sve održava svojom moćnom riječi. Nakon što je providio očišćenje grijeha, sjeo je s desne strane Veličanstvu na nebu ⁴i postao toliko uzvišeniji od anđela koliko je uzvišenije ime koje mu je Bog dao.

⁵Bog nikada nije rekao ni jednom anđelu:

»Ti si moj Sin. Danas sam postao tvojim ocem.«

Psalam 2,7

Niti je ijednom anđelu rekao:

»Ja ću biti njegov Otac i on će biti moj Sin.«

2 Samuelova 7,14

⁶I ponovno, kada uvodi Prvorodjenca na svijet, Bog kaže:

»Neka mu se poklone svi Božji anđeli.«¹

Ponovljeni zakon 32,43

⁷O anđelima kaže:

»Svoje anđele čini vjetrovima,
i svoje sluge vatrenim plamenovima.« *Psalam 104,4*

⁸O Sinu pak kaže:

¹**1,6** »Neka ... anđeli« Ove riječi nalaze se u Ponovljenom zakonu 32,43 u drevnom grčkom spisu i u hebrejskom spisu pronađenom u Kumranu.

»Tvoje prijestolje, Bože, stoji zauvijek.
Ti vladaš svojim kraljevstvom pravedno.

⁹ Ti voliš pravednost, a mrziš nepravdu.
Zato ti je Bog, tvoj Bog, dao više radosti
nego tvojim drugovima.«

Psalam 45,7-8

¹⁰Bog isto tako kaže:

»U početku si, Gospodine, stvorio zemlju.
Tvoje su ruke stvorile nebesa.

¹¹ Ti ostaješ, a oni će nestati.
Sve će ostarjeti poput odjeće.

¹² Ti ćeš ih smotati poput kaputa
i zamijeniti poput odjeće.

A ti si uvijek isti i tvojim godinama nema kraja.«

Psalam 102,26-28

¹³Ni jednom anđelu Bog nikada nije rekao:

»Sjedni meni zdesna dok tvoje neprijatelje
ne podložim tebi pod noge.«

Psalam 110,1

¹⁴Svi su anđeli, duhovi u božanskoj službi, poslani da pomažu onima koji će naslijediti spasenje.

Naše spasenje

2 ¹Zato moramo obratiti više pozornosti na ono što smo čuli, da ne bismo skrenuli sa pravoga puta.

²Učenje koje su prenijeli anđeli pokazalo se istinitim i svako kršenje i neposluš primilo je odgovarajuću kaznu.

³Kako ćemo mi izbjeći kazni, ako zanemarimo tako veliko spasenje? To spasenje prvi je najavio Gospodin, a potom su nam ga potvrdili oni koji su ga čuli. ⁴Bog ga je i sam potvrdio znacima, čudima i različitim silnim djelima te i darovima Duha Svetoga koje je razdijelio po svojoj volji.

⁵Bog nije namijenio anđelima da vladaju budućim svijetom o kojem govorimo. ⁶Ipak, netko je na nekom mjestu u Svetom pismu rekao:

»Što je čovjek da ga se sjećaš? Što je sin čovječji
da se brineš za njega?

⁷ Ti si ga učinio tek malo nižim od anđela.
Ti si ga okrunio slavom i čašću.

⁸ Sve si njemu podredio.«

Psalam 8,5-7

Bog je stavio sve pod njegovu vlast i tako nije ostalo ništa što mu nije podređeno. Pa ipak, još ne vidimo da mu se sve pokorava. ⁹Isus je kratko vrijeme bio niži od anđela, ali sada ga vidimo ovjenčana slavom i čašću zbog smrti koju je pretrpio. Tako je, zbog Božje milosti, Isus umro za dobrobit svih ljudi.

¹⁰Bog, koji je sve stvorio po svojoj volji, želio je imati mnogo sinova koji će sudjelovati u njegovoj slavi, zato je bilo potrebno da Bog kroz patnju učini savršenim onoga koji ih vodi u spasenje.

¹¹Onaj koji posvećuje i oni koji su posvećeni potječu iz iste obitelji, zato se Isus ne srami zvati ih braćom i sestrama ¹²govoreći:

»Bože, govorit ću svojoj braći i sestrama o tebi.
Pjevat ću ti hvalospjeve usred okupljenih.«

Psalam 22,23

¹³A kaže i ovo:

»Ja ću se pouzdati u Boga.«

Izaija 8,17

On isto tako kaže:

»Evo mene i djece koju mi je Bog dao.«

Izaija 8,18

¹⁴Ta su djeca ljudi od krvi i mesa, i zato je Isus postao čovjekom poput njih, da bi smrću uništio onoga koji ima moć smrti — đavla. Tako je ¹⁵oslobodio one koji su cijeli život držani u ropstvu strahom od smrti. ¹⁶Potpuno je jasno da Isus ne pomaže anđelima, već Abrahamovim potomcima. ¹⁷Zato je Isus morao u svemu postati poput svoje braće i sestara kako bi mogao biti njihov milosrdan i pouzdan veliki svećenik u Božjoj službi i ostvariti oprostjenje njihovih grijeha. ¹⁸Budući da je i sâm patio i bio kušan, može pomoći svima koji se sada nalaze na kušnji.

Isus i Mojsije

3 ¹Zato, sveta braćo i sestre, vi koji ste također prihvatili Božji nebeski poziv, pomno promatrajte Isusa, kojeg je Bog poslao i koji je veliki svećenik naše vjere. ²On je bio vjeran Bogu koji ga je poslao i postavio velikim svećenikom, baš kao što je i Mojsije bio vjeran i učinio sve onako kako je Bog želio da bude u Božjoj

kući. ³Isus je dostojan veće slave od Mojsija, kao što graditelj uživa u većim počastima od kuće koju je sagradio. ⁴Svaku kuću netko gradi, a Bog je izgradio sve što postoji. ⁵Mojsije je, doduše, bio vjeran u cijeloj Božjoj kući kao sluga i govorio je o onome što će Bog objaviti u budućnosti. ⁶Ali Krist vjerno upravlja Božjom kućom kao sin. Mi smo njegova kuća ako zadržimo sigurnost i nadu u kojoj se ponosimo.

Danas poslušajte Božji glas!

⁷Zato, kako kaže Duh Sveti:

»Danas, kada čujete Božji glas,

⁸ ne budite tvrda srca kao u prošlosti kad ste se pobunili protiv Boga,

onoga dana kad ste iskušavali Boga u pustinji.

⁹ Četrdeset su godina vaši preci gledali moja djela.

No oni su me izazivali i iskušavali moje strpljenje.

¹⁰ Zato sam se rasrdio na njih i rekao:

'Njihova srca uvijek odlaze stranputicom.

Nikada nisu razumjeli putove kojima sam ih učio da idu.'

¹¹ Zato sam u svojoj srdžbi prisegnuo:

'Nikada neće ući u moj počinak.'
Psalam 95,7-11

¹²Pazite, braćo, da se kod nikoga od vas ne nađe nevjerno, grešno srce koje se okreće od živoga Boga. ¹³Naprotiv, ohrabrujte jedan drugoga svaki dan, dok još ima vremena, dok je još »danas«. Tako da nikoga od vas ne zavede grijeh i učini vaše srce tvrdim. ¹⁴Mi smo svi sudionici Kristovi, ako sačuvamo isto pouzdanje koje smo imali u početku. ¹⁵Ovako je zapisano u Svetom pismu:

»Danas kada čujete Božji glas, ne budite tvrda srca kao u prošlosti kad ste se pobunili protiv Boga.«

Psalam 95,7-8

¹⁶Tko su bili ti koji su čuli Božji glas i pobunili se protiv Boga? Nisu li to bili upravo oni koje je Mojsije izveo iz Egipta? ¹⁷A na koga je Bog bio srdit četrdeset godina? Zar ne upravo na one koji su sagriješili i potom pali mrtvi u pustinji? ¹⁸Za koga je Bog prisegao da neće nikada ući u njegov počinak? Nije li za one koji su bili neposlušni? ¹⁹Tako vidimo da oni nisu mogli ući u njegov počinak zbog svoje nevjere.

4¹Budući da obećanje o našem ulasku u njegov počinak još vrijedi, budimo oprezni da ga nitko od vas ne propusti. ²Jer i nama se propovijedala Radosna vijest, baš kao i njima. Ali njima poruka koju su čuli nije bila ni od kakve koristi, jer je nisu prihvatili s vjerom. ³Mi koji vjerujemo ući ćemo u taj počinak, kao što je Bog rekao:

»Zato sam u svojoj srdžbi prisegao:

'Nikada neće ući u moj počinak.'² *Psalam 95,11*

On je to rekao, iako su njegova djela završena od postanka svijeta. ⁴Negdje je ovako rekao za sedmi dan: »Sedmoga dana Bog je počinio od svih svojih djela.«¹ ⁵A opet na tom mjestu kaže: »Nikada neće ući u moj počinak.«²

⁶Dakle, još uvijek postoji prilika da neki uđu i uživaju njegov odmor. Ali, oni koji su prvi čuli radosnu vijest nisu ušli u njega zbog svojeg neposluha. ⁷Zato Bog ponovno određuje jedan dan koji naziva »danas«. On govori o tom danu mnogo godina kasnije preko Davida, kao što je već rečeno:

»Danas kada čujete Božji glas,
ne budite tvrda srca.«

Psalam 95,7-8

⁸Jer, da ih je Jošua uveo u počinak, Bog kasnije ne bi govorio o drugom danu. ⁹Dakle, ipak predstoji sedmi dan počinka za Božje ljude. ¹⁰Tko god dođe k Bogu da se odmori, odmara se od svojih djela, baš kao što se Bog odmara od svojih. ¹¹Zato, trudimo se kako bismo ušli u taj počinak i kako nitko od nas ne bi propao slijedeći primjer onih koji su bili neposlušni Bogu.

¹²Jer, Božja je riječ živa i djelotvorna. Ona je oštija od svakoga dvosjeklog mača i prodire do mjesta gdje se spajaju duša i duh i do središta naših zglobova i kosti. Ona sudi misli i namjere srca ¹³i nema stvorenja sakrivena pred Bogom. Pred njegovim je očima sve golo i jasno se vidi. Njemu svi moramo položiti račun.

Kroz Isusa dolazimo k Bogu

¹⁴Isus, Božji Sin, naš je uzvišeni veliki svećenik, koji je prošao kroz nebo. Zato prionimo čvrsto uz vjeru koju ispovijedamo. ¹⁵Mi nemamo velikog svećenika koji ne

¹4,4 Citat iz Post 2,2.

²4,5 Citat iz Ps 95,11.

može suosjećati s našim slabostima. On je bio iskušán u svemu, kao i mi, ali nikada nije sagriješio. ¹⁶Zato odvažno pristupimo prijestolju milosti, da bismo primili milost i milosrđe koji će nam pomoći u nevolji.

5 ¹Svaki veliki svećenik bira se među ljudima i postavlja pred Boga da prinosi darove i žrtve za grijeh. ²On i sâm ima slabosti i zato može biti blag prema onima koji su u neznanju i koji griješe. ³Zbog toga on mora ponuditi žrtvu i za vlastite grijeh i za grijeh drugih.

⁴Nitko ne određuje samoga sebe za taj posao nego ga poziva Bog, kao što je pozvao i Arona. ⁵Tako ni Krist nije sâm prisvojio slavu kad je postao veliki svećenik. Proslavio ga je onaj koji mu je rekao:

»Ti si moj sin.

Danas sam postao tvojim ocem.«

Psalam 2,7

⁶Kao što i na drugom mjestu veli:

»Ti si svećenik zauvijek, poput Melkisedeka.«

Psalam 110,4

⁷Tijekom života na zemlji Isus je jakim vapajima i plaćuci molio Boga koji ga je mogao spasiti od smrti, i bio je uslišan zbog potpunoga poštovanja prema Bogu. ⁸Iako je bio Božji Sin, Isus je kroz sve što je pretrpio naučio poslušnost ⁹i tako postao savršen. Na taj način on je postao izvorom spasenja svima koji mu se pokoravaju. ¹⁰Bog ga je proglasio velikim svećenikom, upravo kao Melkisedeka.

Opomena protiv otpada od vjere

¹¹Imali bismo vam mnogo reći o tome, ali je to teško objasniti jer sporo shvaćate. ¹²Premda biste već morali biti učitelji, još uvijek trebate nekoga da vas ponovno uči osnovama Božjega nauka. Vama treba mlijeko, a ne čvrsta hrana! ¹³Tko živi o mlijeku, još uvijek je dojenče jer se ne snalazi u ispravnoj nauci. ¹⁴A jaka je hrana za odrasle ljude. Njihova su osjetila navikom izvježbana da razlikuju dobro i zlo.

6 ¹Zato ostavimo za sobom osnovno učenje o Kristu i okrenimo se zrelosti, ne vraćajući se na početak. Počeli smo tako što smo se okrenuli od djela koja vode u smrt i povjerovali Bogu. ²Primili smo pouku o uranjanjima, polaganju ruku, uskrsnuću mrtvih i vječnom

sudu. ³To ćemo i učiniti uz Božje dopuštenje.

⁴⁻⁶One koji su jednom upoznali Kristov put, a potom ga napustili, nemoguće je ponovno obnoviti. Govorim o onima koji su okusili nebeski dar i dijelili Duha Svetoga, koji su iskusili dobrotu Božje riječi i vidjeli snagu Božjega novog svijeta koji dolazi. Oni se ne mogu iznova obnoviti da se obrate jer na vlastiti račun ponovno razapinju Božjega Sina i javno ga sramote.

⁷Zemlja koja upija kišu što često na nju pada i rađa ljetinu, korisnu onima za koje se obrađuje, prima Božji blagoslov. ⁸No, zemlja koja rađa trnje i korov bezvrijedna je i prijeti joj prokletstvo. Bit će uništena u vatri.

⁹Iako ovako govorimo, dragi prijatelji, sigurni smo da vas čeka bolje, ono što će vam donijeti spasenje. ¹⁰Uistinu, Bog nije nepravedan pa da zaboravi vaša prošla i sadašnja djela i ljubav koju ste pokazali prema njemu pomažući onima koji su njegovi. ¹¹No, mi želimo da svatko od vas pokaže istu revnost do samoga kraja, kako biste doživjeli ispunjenje nade. ¹²Mi ne želimo da postanete lijeni već, naprotiv, da oponašate one koji vjerom i strpljivošću primaju Božja obećanja.

¹³Bog je dao Abrahamu obećanje. Budući da nije postojalo ništa uzvišenije od njega samog čime bi mogao prisegnuti, Bog je prisegnuo samim sobom. ¹⁴Rekao je: »Doista ću te bogato blagosloviti i dati ti brojno potomstvo.«¹ ¹⁵I tako je Abraham, strpljivo čekajući, dobio što mu je Bog obećao.

¹⁶Ljudi, naravno, uvijek prisežu uzvišenijim od sebe. Prisegom se potvrđuje i stavlja točka na sve prepirke. ¹⁷Bog je želio baštinicima obećanja sasvim jasno pokazati nepromjenjivost svoje namjere. Zato je prisegom zajamčio ispunjenje obećanja. ¹⁸To se dvoje ne mijenja. Bog ne laže niti lažno priseže. To je veliko ohrabrenje za nas koji u Bogu nalazimo sigurnost. To dvoje daje nam snagu da ustrajemo u nadi koju nam Bog daje ¹⁹i koja nam je čvrsto i pouzdano sidro duše. Ona prodire iza zastora, u Svetište nad svetištima. ²⁰Onamo je, kao naš prethodnik, ušao Isus. On je postao veliki svećenik poput Melkisedeka.

Svećenik Melkisedek

7 ¹Melkisedek je bio kralj Salema i svećenik Svevišnjega Boga. On je izašao pred Abrahama kad se ovaj

¹6,14 Citat iz Post 22,17.

vraćao nakon pobjede nad kraljevima i blagoslovio ga, ²a Abraham mu je dao desetinu od svega što je imao. Melkisedek u prijevodu znači prije svega »kralj pravde«, a potom i »kralj Salema«, što znači »kralj mira«. ³Nitko ne zna tko su bili Melkisedekovi roditelji. Nitko ne zna njegovo rodoslovlje. Nitko ne zna kad je rođen i kad je umro. Melkisedek je poput Božjega Sina i ostaje zauvijek svećenik.

⁴Vidite, dakle, veličinu ovog čovjeka kojemu je čak i Abraham, otac naroda, dao desetinu plijena. ⁵Levijevim potomcima koji postaju svećenici Mojsijev zakon naređuje da ubiru desetinu od naroda. Oni je ubiru od svojih sunarodnjaka, iako su i oni Abrahamovi potomci. ⁶Melkisedek nije bio iz Levijeva plemena, ali je uzeo desetinu od Abrahama i blagoslovio ga; njega kojemu je sam Bog dao obećanja. ⁷A nema sumnje da važnija osoba uvijek blagoslivlja onu manje važnu. ⁸U jednom slučaju desetinu ubiru svećenici koji su smrtni. U drugom slučaju pak desetinu ubire onaj za kojega Pismo svjedoči da je vječno živ. ⁹Moglo bi se čak reći da je Levi, koji ubire desetinu, zapravo po Abrahamu dao desetinu Melkisedeku. ¹⁰Levi tada još nije bio rođen, ali bio je u Abrahamovu tijelu kada ga je Melkisedek susreo.

¹¹Izraelski je narod dobio Zakon posredovanjem levitskoga svećeničkog reda. No ljudi nisu mogli postati duhovno savršeni uz posredovanje levitskoga svećentva. Zato je bilo potrebno da se pojavi drugi svećenik, svećenik poput Melkisedeka, a ne poput Arona. ¹²A kada se mijenja svećenik, treba mijenjati i Zakon. ¹³Ovo se, naime, sve odnosi na Krista. On nije pripadao Levijevu plemenu, nego drugom plemenu iz kojega nitko nikada nije služio kod žrtvenika. ¹⁴Jer, jasno je da naš Gospodin potječe iz Judina plemena. A Mojsije to pleme nije spomenuo kada je govorio o svećenicima.

Isus je svećenik poput Melkisedeka

¹⁵Sve postaje jasnije pojavom drugoga svećenika koji je poput Melkisedeka. ¹⁶On nije postao svećenikom na temelju odredbi o podrijetlu, već po snazi neuništiva života. ¹⁷Ovako se govori o njemu u Svetom pismu: »Ti si svećenik zauvijek, baš poput Melkisedeka.«¹

¹⁸Time se ukida prijašnja odredba zato što je bila slaba i beskorisna. ¹⁹Zakon nije mogao ništa učiniti savršenim.

Ali sada smo dobili bolju nadu kojom se približavamo Bogu.

²⁰Važno je i to da je Bog prisegom postavio Isusa za velikoga svećenika. Oni prije njega postajali su svećenici bez prisega. ²¹Isus je postao svećenikom kada mu je Bog rekao i prisegao:

»Gospodin je prisegao i neće se predomisliti:

'Ti si svećenik zauvijek.'«

Psalam 110,4

²²To znači da je Isus jamac boljega Saveza.

²³Drugih svećenika bilo je mnogo jer ih je smrt sprečavala da ostanu u službi. ²⁴Budući da Isus vječno živi, On ima trajnu svećeničku službu. ²⁵Zato može zauvijek spašavati one koji po njemu dolaze k Bogu. On živi vječno kako bi posredovao za njih.

²⁶Dakle, Isus je veliki svećenik kakvoga trebamo. On je svet, bez krivnje i neokaljan. On je potpuno izdvojen od grešnika i uzdignut je iznad nebesa. ²⁷Nema potrebe da on, poput drugih velikih svećenika, svaki dan prinosi žrtve. Oni to najprije rade za svoje grijeh, a potom za grijeh drugih. On je to učinio jednom za sva vremena — kada je prinio samoga sebe. ²⁸Zakon postavlja za velike svećenike ljude koji imaju svoje slabosti. No, obećanje uz prisegu, koje je došlo nakon Zakona, postavlja za velikoga svećenika Sina koji je učinjen savršenim zauvijek.

Isus je naš veliki svećenik

8 ¹Glavno u svemu ovome je: mi imamo takva velikoga svećenika koji sjedi s desne strane Božjega prijestolja na nebu. ²On obavlja službu velikog svećenika na najsvetijem mjestu. To je pravo svetište koje nisu podigli ljudi, nego sâm Gospodin.

³Svaki veliki svećenik postavljen je da prinosi darove i žrtve. Zato je i naš veliki svećenik morao nešto prinijeti. ⁴Da sada živi na zemlji, ne bi ni mogao biti svećenik. Naime, ima onih koji prinose darove kakve propisuje Zakon. ⁵Mjesto gdje oni obavljaju službu samo je preslika i sjena nebeske stvarnosti. Zato je Mojsije bio upozoren kad se spremao podići svetište. Bog mu je tada rekao: »Gledaj da sve načiniš prema uzorku koji sam ti pokazao na planini!«¹ ⁶Dakle, Isus je dobio svećeničku

¹8,5 Citat iz Izl 25,40.

službu koja je mnogo važnija od njihove, baš kao što je i Savez za koji on posreduje bolji od Staroga saveza — jer se temelji na boljim obećanjima.

⁷A da je prvi Savez bio besprijekoran, ne bi se tražio drugi Savez da ga zamijeni. ⁸Zato je Bog, prekoravajući ih, rekao:

»Dolaze dani, kaže Gospodin,
kada ću sklopiti Novi savez s narodom Izraelovim i
narodom Judinim.

⁹ On neće biti poput Saveza koji sam sklopio
s njihovim očevima onoga dana
kada sam ih uzeo za ruku i poveo iz egipatske
zemlje.

Oni nisu ostali vjerni mom Savezu
i ja zato nisam za njih mario, kaže Gospodin.

¹⁰ Ovo je Savez koji ću sklopiti s narodom Izraelovim
nakon onih dana, kaže Gospodin.

Stavit ću svoje zakone u njihovu pamet
i upisat ću ih u njihova srca.

Ja ću biti njihov Bog i oni će biti moj narod.

¹¹ I nitko više neće poučavati svojega sugrađanina
ili svoga brata riječima: 'Upoznajte Gospodina',
jer će me svi poznavati, od najmanjih do najvećih.

¹² Jer, ja ću oprostiti njihove opačine
i neću više pamtitih njihove grijehove.« *Jeremija 31,31-34*

¹³Nazivajući ovaj Savez »novim«, proglasio je prvi zastarjelim. A sve što je zastarjelo i ne upotrebljava se, spremno je da iščezne.

Bogoštovlje Staroga saveza

9¹I prvi je Savez imao odredbe o bogoštovlju i svetištu, ali zemaljskom. ²Bio je, naime, podignut šator. U njegovu prvom dijelu nalazio se svijećnjak i stol s prinesenim kruhovima. Taj se dio zvao Svetinja. ³Iza drugoga zastora nalazio se prostor koji se zvao Svetinja nad svetinjama. ⁴Tu se nalazio zlatni žrtvenik za kađenje tamjanom i Kovčeg saveza sav optočen zlatom. Unutra su se nalazili zlatni vrč s manom, Aronov štap koji je prolistao i kamene ploče Saveza. ⁵Iznad njega stajali su kerubini slave i zasjenjivali mjesto pokajanja. No, o tome sada nećemo detaljno govoriti.

⁶U takvom uređenju svećenici uvijek idu u prvi dio šatora i obavljaju službu Božju. ⁷Ali samo veliki svećenik

ide u drugi dio šatora, i to samo jednom godišnje i nikada bez krvi koju prinosi za vlastite grijehе i za grijehе koje su ljudi počinili iz neznanja. ⁸Time Duh Sveti pokazuje da put u Svetinju nad svetinjama još nije otvoren, sve dok postoji prvi dio šatora. ⁹To nam je primjer za današnje vrijeme. To znači da prineseni darovi i žrtve nisu mogli učiniti savršenima srca štovatelja. ¹⁰Žrtve i darovi obuhvaćali su samo hranu i piće te razna obredna pranja. To su bila vanjska pravila koja su vrijedila do časa uvođenja Novoga saveza.

Bogoštovlje Novoga saveza

¹¹Ali Krist je došao kao veliki svećenik onih dobara koje sada imamo. On je prošao kroz veći i savršeniji šator koji nisu izgradile ljudske ruke i ne pripada ovom svijetu. ¹²Krist se nije poslužio krvlju koza i junaca, već je u Svetinju nad svetinjama ušao jednom zauvijek svojom vlastitom krvlju. Tako nam je pribavio vječno otkupljenje. ¹³Ako, dakle, krv koza i bikova i pepeo junica, pošćropljeni po okaljanima, mogu okaljane ponovno učiniti čistima — ali samo tjelesno — ¹⁴koliko će tek Kristova krv biti učinkovitija! On je, po vječnom Duhu, ponudio sâma sebe kao savršenu žrtvu Bogu. Njegova krv očistit će naša srca od djela koja donose smrt, da možemo služiti živomu Bogu.

¹⁵Zbog toga je Krist posrednik Novoga saveza. Tako sada, budući da je Kristova smrt donijela slobodu od grijeha počinjenih pod prvim Savezom, oni koje je Bog pozvao mogu primiti u vječni posjed sve što im je obećao.

¹⁶Gdje postoji oporuka, valja utvrditi smrt oporučitelja. ¹⁷Oporuka stupa na snagu u trenutku njegove smrti. Ona nema snagu dokle god živi onaj tko je ostavlja. ¹⁸Zato je bila potrebna krv da bi prvi Savez stupio na snagu. ¹⁹Nakon što je objavio narodu zapovijedi Zakona, Mojsije je uzeo krv junaca i koza te vodu, crvenu vunu i izop i pošćropio sâm Zakon i sav narod. ²⁰Rekao je: »Ovo je krv koja čini djelotvornim Savez koji vam je Bog zapovjedio da slijedite.«¹ ²¹Na isti način pošćropio je Šator sastanka² i sve predmete koji se upotrebljavaju u bogoslužju. ²²Prema Zakonu, zapravo, gotovo sve

¹9,20 Citat iz Izl 24,8.

²9,21 *Šator sastanka* Šator koji se nalazio izvan izraelskog tabora gdje bi se osoba mogla susresti s Bogom. Vidi Izl 33,7–11.

mora biti očišćeno krvlju, i bez prolijevanja krvi nema oproštenja.

Kristova žrtva briše grijehe

²³Bilo je, dakle, potrebno da se preslike nebeske stvarnosti očiste ovim žrtvama. No sama nebeska stvarnost mora se čistiti boljim žrtvama od ovih. ²⁴Krist, naime, nije ušao u presliku prave Svetinje nad svetinjama načinjenu ljudskim rukama, nego u samo nebo da se pojavi pred Bogom umjesto nas.

²⁵On nije ušao onamo da uvijek iznova prinosi samoga sebe, kao što veliki svećenik svake godine ulazi u Svetinju nad svetinjama s tuđom krvlju. ²⁶U tom slučaju Krist bi morao trpjeti mnogo puta od stvaranja svijeta. Ali Krist se pojavio sada, na kraju vremena, da jednom zauvijek svojom žrtvom ukloni grijeh. ²⁷Ljudi umiru samo jednom, a tada dolazi sud. ²⁸Tako je i Krist bio prinesen kao žrtva samo jednom, da ponese grijehe mnogih. Krist će doći drugi put ne da izbriše grijeh, nego da donese spasenje onima koji ga čekaju.

Kristova žrtva čini nas savršenima

10 ¹Zakon nam daje tek sjenu budućih dobara, on je samo odraz stvarnosti. Zato nije moguće istim žrtvama, što se neprestano iz godine u godinu prinose, učiniti savršenima one koji pristupaju Bogu. ²Da ih je Zakon mogao učiniti savršenima, tada se više ne bi prinobile žrtve. Božji štovatelji bili bi očišćeni jednom zauvijek i ne bi više osjećali krivnju za svoje grijehe. ³Naprotiv, tim se žrtvama svake godine obnavlja sjećanje na grijehe. ⁴Krv bikova i koza ne može izbrisati grijehe.

⁵Zato je Krist, kada je došao na svijet, rekao:

»Ti nisi želio žrtve i prinose,
ali si za mene pripremio tijelo.

⁶ Nisu ti bile ugodne ni žrtve paljenice
ni prinosi za grijeh.

⁷ Tada sam rekao: 'Evo me!'

Kao što piše o meni u svitku Zakona,
ja sam došao da izvršim tvoju volju, o Bože.«

Psalam 40,7-9

⁸Prvo je rekao: »Ti ne želiš životinjske žrtve i prinose, nisu ti po volji žrtve paljenice i prinosi za grijeh.« Premda je Zakon zahtijevao da se one prinose. ⁹Zatim je rekao:

»Evo me! Došao sam izvršiti tvoju volju.« Time Bog ukida prvo prinošenje žrtava, da bi uspostavio drugo. ¹⁰Isus Krist bio je poslušan Božjoj volji: prinio je svoje tijelo kao žrtvu jednom zauvijek i tako nas učinio svetima.

¹¹Svaki svećenik svakodnevno obavlja svoju službu Bogu. Prinosi uvijek iznova iste žrtve, ali one nikada ne mogu ukloniti grijeha. ¹²Krist je, naprotiv, prinio samo jednu jedinu žrtvu za grijeha svih vremena. Tada je sjeo Bogu s desne strane, ¹³i sada čeka da njegovi neprijatelji budu podloženi njegovoj vlasti. ¹⁴On je jednom jedinom žrtvom učinio zauvijek savršenima sve koje posvećuje.

¹⁵O tome nam svjedoči i Duh Sveti. On prvo kaže:

¹⁶»Ovo je Savez koji ću sklopiti s njima nakon onih dana, kaže Gospodin.

Stavit ću svoje zakone u njihova srca i zapisat ću ih u njihov um.

Jeremija 31,33

¹⁷ I više se neću sjećati njihovih grijeha ni njihovih zlih djela.«

Jeremija 31,34

¹⁸Budući da su svi grijesi oprosteni, žrtve za grijeha više nisu potrebne.

Približite se Bogu!

¹⁹Zato, braćo i sestre, možemo slobodno ući u Svetinju nad svetinjama po Isusovoj krvi, ²⁰novim i živim putem koji nam je on otvorio kroz zastor, to jest kroz svoje tijelo. ²¹Imamo velikoga svećenika koji upravlja Božjom kućom. ²²Dakle, pristupimo Bogu iskrena srca i čvrste vjere, jer su nam srca očišćena od krivnje, a tijelo oprano čistom vodom. ²³Prionimo čvrsto uz nadu koju ispovijedamo, jer se u Boga, koji nam je dao obećanje, možemo pouzdati.

Jačajte jedni druge!

²⁴Mislimo jedni na druge, da se potičemo na ljubav i dobra djela. ²⁵Ne prestajmo dolaziti na zajedničke sastanke, kao što neki običavaju činiti, već ohrabrujmo jedni druge. Ovo činite sve više kako vidite da se približava Dan.

Ne okrećite leđa Kristu!

²⁶Ako namjerno nastavljamo griješiti nakon što smo spoznali istinu, tada nam ne preostaje više žrtva za

grieh. ²⁷Ostaje nam samo da sa strahom očekujemo sud i razbuktalu vatru koja će proždrijeti one koji se suprotstavljaju Bogu. ²⁸Tko prekrši Mojsijev zakon, pogubljuje se bez milosti, a osuda se temelji na iskazu dvojice ili trojice svjedoka. ²⁹Koliko će strožu kaznu zaslužiti onaj tko ne pokazuje poštovanje prema Božjem Sinu, tko ne smatra vrijednom krv kojom je započet Novi savez i koja ga je posvetila, te tko vrijeđa Duha milosti?! ³⁰Jer, poznajemo onoga koji je rekao: »Osveta je moja, ja ću uzvratiti.«¹ I opet: »Gospodin će suditi svome narodu.«² ³¹Strašno je pasti u ruke živoga Boga.

Ostanite hrabri i strpljivi!

³²Sjetite se prvih dana kada ste, tek prosvijetljeni Radosnom viješću, prolazili kroz mnoge patnje, ali ste ostali čvrsti. ³³Katkada ste bili javno izloženi uvredama i zlostavljanju. Katkada ste bili supatnici s onima prema kojima su tako postupali. ³⁴Vi niste samo suosjećali s patnjama utamničenih, nego ste i s radošću prihvatili oduzimanje vlastite imovine. Znali ste da posjedujete nešto bolje, nešto trajno.

³⁵Zato ne gubite pouzdanje! Ono će vam donijeti veliku nagradu. ³⁶Budite strpljivi, tako da, pošto izvršite Božju volju, primite obećanje. ³⁷Još malo, još samo malo,

»i doći će onaj koji ima doći, neće zakasniti.

³⁸ Moj pravednik živjet će od vjere.

Ako mi okrene leđa, neću njime biti zadovoljan.«

Habakuk 2,3-4 (grčka verzija)

³⁹Ali mi ne pripadamo onima koji uzmiču i budu izgubljeni. Mi smo oni koji vjeruju i koji će biti spašeni.

Primjeri žive vjere

11 ¹Vjera je jamstvo za ono čemu se nadamo. Vjera znači znati da je nešto što ne vidimo — stvarno. ²Upravo zato što su imali takvu vjeru, Bog je pohvalio neke koji su živjeli u ranijim vremenima.

³Vjerom shvaćamo da je Bog stvorio svemir svojom zapovijedi. Dakle, sve što je vidljivo stvoreno je iz nevidljivoga.

⁴Kajin i Abel prinijeli su Bogu žrtvu. No, Abelova

¹10,30 Citat iz Pnz 32,35.

²10,30 Citat iz Pnz 32,36.

žrtva bila je bolja jer ju je prinio s vjerom. Zbog vjere je nazvan pravednim i Bog je prihvatio njegove darove. Iako je Abel mrtav, još uvijek govori kroz svoju vjeru.

⁵Henok je prenesen u nebo. On nije umro. Nisu ga mogli pronaći jer ga je Bog uzeo k sebi. Bog je bio zadovoljan Henokom prije nego što ga je uzeo k sebi jer je Henok imao vjeru. ⁶Bez vjere nemoguće je ugoditi Bogu. Jer, tko želi pristupiti k Bogu, mora vjerovati da On postoji i da nagrađuje one koji ga traže.

⁷Noa je bio upozoren na ono što još nije mogao vidjeti. Ali Noa je vjerovao Bogu. S ozbiljnošću i poštovanjem shvatio je upozorenje i sagradio arku da spasi svoju obitelj. Svojom vjerom Noa je pokazao da svijet zaslužuje osudu. On je postao jedan od onih koje je opravdala njihova vjera.

⁸Bog je pozvao Abrahama da krene u zemlju koju mu je obećao. Abraham je povjerovao Bogu, poslušao je njegov poziv i krenuo na put, iako nije znao kamo ide. ⁹Abraham je vjerom živio u obećanoj zemlji kao došljak u tuđini. Živio je pod šatorima, kao i Izak i Jakov, kojima je Bog dao isto obećanje. ¹⁰Činio je tako jer je očekivao grad koji će biti sagrađen na trajnim temeljima. Čekao je grad po Božjoj zamisli; grad kojemu je graditelj Bog.

¹¹Zbog vjere koju je Abraham imao u Boga začeto je dijete sa Sarom, iako je ona bila neplodna, a i on sâm već vrlo star. Abraham je vjerovao da će Bog ispuniti svoje obećanje. ¹²Tako su od toga jednog čovjeka, koji je već bio na pragu smrti, rođeni bezbrojni potomci, brojni poput zvijezda na nebu i pijeska na žalu.

¹³Svi su ti ljudi do svoje smrti živjeli u vjeri. Oni nisu primili ono što je Bog obećao svom narodu, no vidjeli su to izdaleka i radovali se tomu. I priznavali su sasvim otvoreno da su ovdje na zemlji samo putnici i prolaznici.

¹⁴Oni koji takvo što govore, daju do znanja da traže vlastitu zemlju. ¹⁵Da su mislili na zemlju što su je bili napustili, imali bi se prilike i vratiti. ¹⁶No, umjesto toga, oni su čeznuli za boljom zemljom — onom nebeskom. Bog se, stoga, ne stidi što ga nazivaju svojim Bogom. On je pripremio grad za njih.

¹⁷Kad je Bog iskušavao Abrahama, ovaj je imao čvrstu vjeru te je prinio Izaka kao žrtvu. Taj koji je primio obećanja, prinio je svoga jedinca. ¹⁸Bog mu je rekao: »Tvoji potomci poteći će od Izaka.«¹ ¹⁹Abraham je zaključio da

¹11,18 Citat iz Post 21,12.

Bog može uskrisivati ljude od mrtvih. Zato je, slikovito rečeno, doista i primio Izaka od mrtvih.

²⁰Budući da je imao vjeru, Izak je blagoslovio budućnost Jakova i Ezava. ²¹Budući da je imao vjeru, Jakov je pred smrt blagoslovio svakoga Josipovog sina i duboko se poklonio Bogu oslanjajući se o svoj štap.

²²Budući da je imao vjeru, pred kraj života Josip se prisjećao i govorio Izraelovoj djeci o njihovom odlasku iz Egipta te dao upute glede svojih posmrtnih ostataka.

²³Budući da su imali vjeru, Mojsija su roditelji skrivali tri mjeseca nakon rođenja. Vidjeli su da je lijepo dijete i nisu se bojali prekršiti faraonove naredbe.

²⁴Kad je odrastao, Mojsije je odbio da ga zovu sinom faraonove kćeri. Učinio je to jer je imao vjeru. ²⁵Radije je odabrao trpjeti zlostavljanja s Božjim ljudima nego uživati u kratkotrajnim grešnim zadovoljstvima. ²⁶Sramotu pretrpljenu za Krista smatrao je dragocjenijom od egipatskoga blaga. Postupio je tako jer je imao na umu nagradu koju će primiti od Boga. ²⁷Napustio je Egipat jer je imao vjeru i nije se bojao faraonova bijesa. Mojsije je ostao postojan kao da mu je Bog, koji je nevidljiv, stalno pred očima. ²⁸Pripremio je pashalnu večeru i škropljenje krvlju kako anđeo uništenja ne bi dotaknuo ni jednoga od izraelskih prvorođenaca. Učinio je tako jer je imao jaku vjeru.

²⁹I Izraelci su imali vjere pa su prešli preko Crvenoga mora kao preko suhe zemlje. No, kad su Egipćani pokušali to isto — utopili su se.

³⁰Narod je sedam dana s vjerom obilazio jerihonske zidove i oni su pali.

³¹Budući da je imala vjeru, prostitutka Rahaba je prijateljski dočekala izraelske uhode. Zato nije bila ubijena, za razliku od svih onih neposlušnih.

³²I što još da kažem? Nije mi preostalo dovoljno vremena da vam govorim o Gideonu, Baraku, Samsonu, Jiftahu, Davidu, Samuelu i prorocima. ³³Svi su oni imali vjeru kojom su pobjeđivali kraljevstva, pravedno vladali i primali Božja obećanja. Neki su vjerom zatvorili lavlje ralje. ³⁴Neki su ugasili silne vatre i uspjeli izbjeći smrti od mača. Njihova se slabost pretvorila u snagu. U bitki su postali jaki i uspjeli poraziti neprijateljske vojske.

³⁵Žene su dobile natrag svoje mrtve, koji su vraćeni u život. Neki su bili podvrgnuti mučenjima i odbijali su oslobođenje jer su se nadali uskrsnuću u bolji život.

³⁶Jedni su iskusili porugu i šibanje, drugi pak lance i

uhićenje. ³⁷Ubijali su ih kamenjem, pilili popola, ubijali mačem. Hodali su uokolo u ovčjim i kozjim kožama. Bili su siromašni, progonjeni i zlostavljani. ³⁸Svijet ih nije bio dostojan. Lutali su pustinjama i brdima, skrivali se po pećinama i jamama u zemlji.

³⁹Ti su ljudi bili poznati po svojoj vjeri, ali nitko od njih nije dobio ono što je Bog obećao. ⁴⁰Bog je za nas predvidio nešto bolje: da bez nas ne postanu savršeni.

Uprimo pogled u Isusa

12 ¹Zato, budući da smo okruženi tolikim oblakom svjedoka, odbacimo svaki teret koji nas ometa i grijeh koji lako zavodi i ustrajno do kraja istrčimo utrku koja je pred nama. ²Uprimo pogled u Isusa, začetnika i usavršitelja naše vjere. On je zbog¹ radosti koja ga je čekala podnio križ. Prihvatio je sramotu smrti na križu i sada je zauzeo svoje mjesto s desne strane Božjega prijestolja. ³Sjetite se njega koji je podnio porugu i protivljenje grešnika pa se nećete obeshrabriti niti odustati.

Bog odgaja svoju djecu

⁴U borbi protiv grijeha još se uvijek niste borili na život i smrt. ⁵Zar ste zaboravili ono ohrabrenje kojim vam se obraća kao sinovima:

»Sine moj, ne uzimaj olako Gospodinovu stegu.

I nemoj klonuti kada te ukori.

⁶ Jer, Gospodin stegom odgaja onoga koga ljubi i kažnjava svakoga koga smatra sinom.«

Izreke 3,11–12

⁷Prihvatite stegu kao dio svojega odgoja. Bog postupa s vama kao sa sinovima. A postoji li sin kojega otac stegom ne odgaja? ⁸Ako niste pod stegom, a stegu svako dijete mora iskusiti, tada ste nezakonita djeca; niste pravi sinovi. ⁹Osim toga, svi smo mi imali ljudske očeve koji su nas odgajali stegom, a ipak smo ih poštovali. Zato je još važnije da se pokorimo našem duhovnom Ocu. Ako tako postupimo, živjet ćemo. ¹⁰Naši ljudski očevi odgajali su nas stegom samo kratko, onako kako su mislili da je najbolje. Bog nas odgaja za naše dobro, da bismo mogli sudjelovati u njegovoj svetosti. ¹¹Odgoj nije ugodan, već bolan, dok traje. No, kasnije oni koji

¹12,2 zbog Mogući prijevod: On je umjesto radosti.

su poučeni stegom primaju plod života koji je u miru i ugodan Bogu.

Pazite kako živite!

¹²Zato podignite svoje klonule ruke i ispravite klecava koljena! ¹³Hodajte pravim putem tako da se spasite, a ne da propadnete zbog svoje slabosti.

¹⁴Pokušajte živjeti u miru sa svima! Težite živjeti svetim životom, jer bez njega nitko neće vidjeti Gospodina. ¹⁵Pazite da nikomu ne promakne Božja milost i da ne proklija kakav gorki korijen koji bi mogao zaraziti mnoge. ¹⁶Pazite da nitko ne postane bludnik ili bezbožnik poput Ezava koji nije mario za Boga. Ezav je bio najstariji sin i trebao je naslijediti svoga oca. No, prodao je to pravo za jedno jedino jelo. ¹⁷Kao što znate, poslije toga je želio dobiti očev blagoslov. No, otac mu je odbio dati blagoslov, premda ga je Ezav sa suzama tražio. Ezav nikako nije mogao promijeniti ono što je njegov otac već učinio.

¹⁸Vi niste pristupili gori koja se može dotaknuti i koja gori u vatri. Niste došli na mjesto gdje vladaju tama, sumrak i oluja. ¹⁹Niste pristupili na zvuk trube ni glasu koji je tako govorio da su oni koji su čuli taj glas, molili da im više ne govori. ²⁰Nisu mogli podnijeti ono što im je naredeno: »Čak će i životinja, ako se dotakne gore, biti nasmrt kamenovana.«¹ ²¹Prizor je bio toliko zastrašujući da je Mojsije rekao: »Od straha drščem.«²

²²Vi ste, naprotiv, pristupili Sionskoj gori³, gradu živoga Boga, nebeskom Jeruzalemu. Pristupili ste tisućama anđela u radosnom okupljanju. ²³Pristupili ste sastanku Božje prvorodene djece. Njihova su imena upisana na nebu. Pristupili ste Bogu, sucu svih ljudi. Pristupili ste duhovima pravednika koji su učinjeni savršenima. ²⁴Pristupili ste i Isusu, posredniku Novoga saveza, i pošćropljenoj krvi koja govori bolje od Abelove.

²⁵Pazite da ne odbijete onoga koji vam govori! Ako se nisu spasili oni što su odbili slušati onoga koji ih je opominjao na zemlji, kako ćemo se spasiti mi ako se okrenemo od onoga koji nas opominje s nebesa?! ²⁶Njegov je glas tada uzdrmao zemlju, a sada daje ovo obećanje: »Još jednom ću uzdrmati ne samo zemlju već i nebesa.«⁴

¹12,20 Citat iz Izl 19,12–13.

²12,21 Citat iz Pnz 9,19.

³12,22 *Sionska gora* Drugi naziv za Jeruzalem.

⁴12,26 Citat iz Hag 2,6.

²⁷Riječi »još jednom« pokazuju da će ono uzdrmano, jer je stvoreno — biti uklonjeno, a ostat će ono što se ne može uzdrmati.

²⁸Stoga, budući da primamo kraljevstvo koje se ne može uzdrmati, budimo zahvalni! S tom zahvalnošću štovat ćemo Boga onako kako on to želi: sa strahopoštovanjem. ²⁹Jer, naš Bog je vatra koja proždire.

13 ¹Volite i dalje jedni druge kao braća i sestre u Kristu! ²Ne zaboravite gostoljubivost, jer neki su njome ugostili anđele, a da nisu ni znali. ³Sjetite se utamničenih kao da ste i sami u okovima! Sjetite se onih koji pate kao da i sami patite!

⁴Brak moraju svi poštovati, a bračnu postelju sačuvati od nevjere. Bog će suditi preljubicima i razvratnicima. ⁵Neka vas ne obuzme ljubav prema novcu! Budite zadovoljni onim što imate! Jer, Bog je rekao:

»Sigurno te neću napustiti;
nikada te neću ostaviti.«

Ponovljeni zakon 31,6

⁶Tako možemo odvažno reći:

»Gospodin je moj pomoćnik;
neću se bojati.
Što mi može učiniti čovjek?«

Psalam 118,6

⁷Sjetite se svojih prijašnjih duhovnih vođa, onih koji su vam objavili Božju poruku! Sjetite se kako su oni živjeli i umrli! Povodite se za njihovom vjerom! ⁸Isus Krist je isti jučer, danas i zauvijek.

⁹Ne dajte se zavesti raznim tuđim učenjima! Naša srca trebaju se jačati milošću, a ne poštivanjem pravila o hrani. Ta pravila nikada nisu donijela nikakve koristi onima koji su ih slijedili. ¹⁰Mi imamo žrtvenik s kojega nemaju pravo jesti oni koji služe u Šatoru sastanka¹. ¹¹Veliki svećenik unosi krv životinja u Svetinju nad svetinjama kao žrtvu za grijeh. No, tijela žrtvovanih životinja spaljuju se izvan tabora. ¹²Tako je i Isus patio izvan gradskih vrata da bi vlastitom krvlju učinio svoj narod svetim. ¹³Podimo, stoga, Kristu izvan tabora i prihvatimo sramotu koju je on podnio! ¹⁴Ovdje nemamo grad koji traje, već očekujemo onaj koji će doći. ¹⁵Prinosimo

¹13,10 *Šator sastanka* Šator koji se nalazio izvan izraelskog tabora gdje bi se osoba mogla susresti s Bogom. Vidi Izl 33,7–11.

dakle, po Isusu, neprekidno žrtvu hvale Bogu! Ta je žrtva slavljenje koje dolazi s usana što izgovaraju njegovo ime.

¹⁶I ne zaboravite činiti dobro i s drugima dijeliti ono što posjedujete! Takvim je žrtvama Bog zadovoljan.

¹⁷Budite poslušni svojim crkvenim vođama i budite pokorni njihovom autoritetu! Oni bdiju nad vašim dušama poput onih koji moraju položiti račun za vas. Slušajte ih tako da njihov trud bude s radošću, a ne s tugom u srcu. To ni vama ne bi koristilo.

¹⁸Molite za nas! Mi smo sigurni da nam je savjest čista i da želimo uvijek činiti što je pravo. ¹⁹Osobito vas molim da to činite kako bih se što prije vratio k vama.

²⁰⁻²¹Bog je uskrisio našeg Gospodina Isusa koji je veliki pastir zbog krvi vječnog Saveza. Neka vam On, izvor mira, dâ svako dobro koje trebate da možete vršiti njegovu volju. Neka po Isusu Kristu učini u nama ono što je njemu ugodno. Slava Kristu zauvijek! Amen.

²²Molim vas, braćo i sestre, da strpljivo saslušate ovu poruku ohrabrenja. Napisao sam je zaista ukratko. ²³Javljam vam i da je naš brat Timotej pušten iz zatvora. Zajedno ćemo vas posjetiti ako uskoro dođe.

²⁴Pozdravite sve svoje vođe i sve Božje svete! Svi vas Božji ljudi iz Italije pozdravljaju.

²⁵Neka Božja milost bude sa svima vama!

Jakovljeva poslanica

1 ¹Od Jakova, sluga Boga i Gospodina Isusa Krista. Svim Božjim ljudima rasijanim po svijetu. Pozdrav!

Vjera i mudrost

²Braćo moja i sestre, imat ćete raznoraznih nevolja, no kad god ste suočeni s njima, radujte se! ³Nevolje ispituju vašu vjeru i izgrađuju u vama strpljenje. ⁴Neka se to strpljenje savršeno pokaže u onome što radite, da postanete savršeni i potpuni — bez nedostatka. ⁵Tako, ako ikomu od vas nedostaje mudrosti, neka je traži od Boga. On će mu je dati. Bog velikodušno daje svim ljudima bez da traži pogreške. ⁶Ali tražite s vjerom bez imalo

sumnjanja! Onaj tko sumnja je poput morskoga vala što ga vjetar baca amo-tamo. ⁷Takav čovjek neka ne misli da će išta primiti od Gospodina. ⁸Takav je čovjek podvojena uma, nestalan u svemu što radi.

Istinsko bogatstvo

⁹Ako je neki vjernik siromašan, neka se ponosi što ga Bog smatra važnim, ¹⁰a vjernik koji je na bogat, neka bude sretan kad ga Bog ponizi. On će nestati poput cvijeta u travi. ¹¹Sunce izlazi i svojom toplinom prži. Žega osuši biljku, cvijet otpadne i njezina se ljepota izgubi. Isto tako je i s bogatašem. On će iščeznuti usred svojih poslovnih pothvata.

Kušnja

¹²Blago vama kada u kušnji ostanete čvrsti, smatrajte se sretnima. Zato što će, čovjek kada izdrži kušnju, primiti potvrdu. Primit će pobjednički vijenac — život — koji Bog daje onima koji ga vole. ¹³Ako je tko iskušavan neka ne kaže: »Bog me iskušava«, jer Boga zlo ne može iskušavati niti Bog ikoga iskušava. ¹⁴Svatko je kušan zbog svojih vlastitih zlih želja, koje ga odvlače i mame. ¹⁵Te zle želje rađaju grijeh, a grijeh donosi smrt.

¹⁶Moja draga braćo i sestre, nemojte se zavaravati. ¹⁷Svaki dobar i savršen dar dolazi odozgo; od Oca, koji je stvorio sva nebeska svjetlila. Bog se ne mijenja. On je uvijek isti. ¹⁸Bog nam je odlučio darovati život riječju istine, da upravo mi budemo najvažniji među njegovim stvorenjima.

Slušati i biti poslušni

¹⁹Zapamtite, moja draga braćo i sestre: budite voljni slušati, ne govorite brzopleto i ne srdite se olako. ²⁰Čovjeku srdžba ne pomaže da živi ispravno, onako kako to Bog zahtijeva. ²¹Stoga izbacite iz svoga života svu prljavštinu i svako zlo. Ponizno prihvatite Božju riječ koja vam je usađena u srca, koja vas može spasiti.

²²Izvršujte ono što vas uči Božja riječ: nemojte samo slušati, jer tako sami sebe zavaravate. ²³Ako tko samo sluša Božju riječ, a ne izvršava što čuje, on je poput čovjeka koji gleda svoje lice u zrcalu. ²⁴Dobro se pogleda, a zatim ode i odmah zaboravi kako izgleda. ²⁵Ali tko pomno i ustrajno proučava Božji savršeni zakon slobode, i ne zaboravlja ono što čuje, nego izvršava, bit će blagoslovljen u onome što radi.

Istinska pobožnost

²⁶Ako tko misli da je pobožan, a ne zauzdava svoj jezik, vara samoga sebe. Takva pobožnost ne vrijedi ništa. ²⁷A pobožnost koju Bog Otac prihvaća, čista je i besprijeekorna, a sastoji se od brige za siročad i udovice u njihovoj patnji te u čuvanju samoga sebe čistim od utjecaja ovoga svijeta.

Nepristranost

2¹Braćo moja i sestre, neka u vašoj vjeri u našega slavnoga Gospodina Isusa Krista ne bude pristranosti. ²Recimo da na vaš sastanak dođe neki čovjek koji nosi zlatni prsten i otmjeno je odjeven. U isto vrijeme dođe neki siromašan čovjek u otrcanoj odjeći. ³Vi iskažete osobitu pažnju čovjeku koji nosi otmjenu odjeću i kažete mu: »Sjedni ovdje na jedno od ovih prvih mjesta!« Siromašnom čovjeku kažete: »Stani tamo!« ili »Sjedni na pod uz moje noge!« ⁴Dakle, što radite? Pravite razliku i poput pristrana suca odlučujete tko je važniji.

⁵Slušajte, moja draga braćo i sestre! Bog je odabrao siromahe ovog svijeta da budu bogati u vjeri i da naslijede kraljevstvo što ga je obećao onima koji ga vole. ⁶Ali vi ste prezreli siromaha. Nisu li upravo bogataši ti koji vas izrabljuju i nisu li upravo oni ti koji vas odvlače u sudnice? ⁷Ne govore li upravo oni loše o čestitu imenu onoga komu pripadate?

⁸Ako se doista, u skladu s Pismom, pridržavate kraljevskoga zakona, koji glasi: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!«,¹ ispravno činite. ⁹Ali ako pokazujete pristranost, činite grijeh i Zakon vas osuđuje kao prekršitelje Zakona. ¹⁰Tko se drži cijeloga Zakona, a ne izvrši samo jednu zapovijed, kriv je za kršenje svih zapovijedi u Zakonu. ¹¹Bog je rekao: »Ne poćini preljud!«² Bog je isto tako rekao: »Ne ubij!«³ Dakle, ako ne poćiniš preljud, ali poćiniš ubojstvo, kriv si za kršenje Zakona. ¹²Bit će vam suđeno po zakonu koji donosi slobodu. To imajte na umu što god govorili i radili. ¹³Jer, Boćži sud bit će bez milosti prema onome tko sam nije pokazao milost. Milost pobjeđuje osudu.

¹2,8 Citat iz Lev 19,18.

²2,11 Citat iz Izl 20,14; Pnz 5,18.

³2,11 Citat iz Izl 20,13; Pnz 5,17.

Vjera i djela

¹⁴Braćo moja i sestre, ako tko ima vjeru, a ne radi ništa, onda ni njegova vjera ne vrijedi ništa. Može li ga takva vjera spasiti? Ne! ¹⁵Bratu i sestri mogu nedostajati odjeća i svakodnevna hrana. ¹⁶Recimo da im tko od vas kaže: »Bog vas blagoslovio! Nadam se da će vam biti toplo i da ćete imati dovoljno hrane.« Ako tako kažete, a ne dâte im što treba njihovu tijelu, to nije nikakva pomoć. ¹⁷Isto je tako i s vjerom. Sama vjera, bez djela, mrtva je, jer nema ploda.

¹⁸Ali netko će reći: »Ti imaš vjeru, ali ja imam djela.« Ti mi pokaži svoju vjeru bez djela, a ja ću ti pokazati svoju vjeru djelima. ¹⁹Vi vjerujete da je samo jedan Bog. To je dobro! No i demoni to vjeruju i drhte od straha.

²⁰O, nerazumni čovječe! Želiš li se uvjeriti da je vjera bez djela beskorisna? ²¹Nije li naš otac Abraham bio opravdan pred Bogom svojim djelima kada je ponudio svoga sina Izaka da bude žrtvovan na žrtveniku? ²²Vidiš da je vjera djelovala zajedno s onim što je učinio. Djelom je učinio vjeru savršenom. ²³I time se ispunila tvrdnja Pisma koja kaže: »Abraham je vjerovao Bogu. Bog je prihvatio njegovu vjeru i ta ga je vjera opravdala pred Bogom.«¹ Zato je Abraham dobio ime »Božji prijatelj.«² ²⁴Dakle, vidite da se čovjek pred Bogom opravdava djelima, a ne samo vjerom.

²⁵Isto je bilo i s Rahabom. Rahaba je bila prostitutka, no bila je opravdana pred Bogom svojim činom: pomogla je glasnici. Prihvatila ih je u svoj dom i pomogla im da pobjegnu drugim putem.³

²⁶Dakle, kao što je tijelo mrtvo bez duha, isto je tako i vjera mrtva bez djela.

Paziti što govorimo

3 ¹Braćo moja i sestre, nemojte da mnogi od vas budu učitelji. Vi znate da će se nama učiteljima suditi mnogo strože. ²Svi mi u mnogo čemu griješimo. Ako tko ne griješi govorom, savršen je čovjek. Takav čovjek može obuzdati i čitavo svoje tijelo. ³Kada konjima stavimo uzde u usta da nam se pokoravaju, možemo upravljati čitavim njihovim tijelom. ⁴Ili pogledajte, na primjer, jedrenjake! Premda su veliki i pokreću ih jaki vjetrovi, njima upravlja malo kormilo i idu kamo kormilar želi.

¹2,23 Citat iz Post 15,6.

²2,23 Citat iz 2 Ljet 20,7; Iz 41,8.

³2,25 »Pomogla im ... putem« Priča o Rahabi nalazi se u Jš 2,1–21.

⁵Isto je tako i s našim jezikom. On je tek malen dio tijela, ali se može ponositi velikim stvarima.

Pomislite samo kako mala vatra može zapaliti golemu šumu.

⁶Da, jezik je vatra! On je svijet zla među udovima. On prlja zlom čitavo naše tijelo. Vatrom izišlom iz pakla potpaljuje čitav naš životni put. ⁷Čovjek može ukrotiti i ukrotio je sve vrste zvijeri, ptica, gmazova i morskih bića. ⁸Ali nema čovjeka koji može ukrotiti jezik. On je nepokorno zlo, puno smrtonosna otrova. ⁹Njime slavimo našega Gospodina i Oca, ali njime i proklinjemo ljude koji su stvoreni na sliku Božju. ¹⁰Iz istih usta izlazi blagoslov i prokletstvo. Braćo moja i sestre, to se ne smije događati! ¹¹Ne može isti izvor davati i pitku i slanu vodu. ¹²Braćo moja i sestre, na smokvi ne rađaju masline niti na trsu smokve. Tako ni iz slanoga izvora ne izvire pitka voda.

Istinska mudrost

¹³Tko je među vama mudar i uman? Neka to pokaže svojim dobrim životom; dobrim djelima učinjenim u poniznosti i mudrosti. ¹⁴Ako vam je pak u srcu gorka zavist i sebičnost, ne hvalite se i ne lažite protiv istine. ¹⁵Ta mudrost ne dolazi odozgo od Boga. Ta je »mudrost« zemaljska, neduhovna; ona dolazi od đavla. ¹⁶Gdje ima zavisti i sebičnosti, ima i nereda i svakovrsna zla. ¹⁷No mudrost koja dolazi odozgo, od Boga, čista je i miroljubiva, blaga i popustljiva. Ona je puna milosti, a njezini su plodovi dobra djela. Ona je pravedna i iskrena. ¹⁸Oni koji žive u miru i rade u korist mira, primaju blagoslove zbog pravednog života¹.

Predajte se Bogu!

4 ¹Odakle sukobi i svađe među vama? Oni dolaze iznutra, iz vaših sebičnih želja koje ratuju u vašim tijelima. ²Vi želite i ne dobivate. Zato ubijate i zavidite. I ipak, ne dobivate ono što želite pa se svađate i ratujete. Nemate, jer ne molite. ³A kad molite, ne dobivate jer molite iz krivih pobuda: da dobiveno potrošite na svoja zadovoljstva.

⁴Vi preljubnici²! Znajte da je ljubav prema svijetu isto

¹3,18 *Oni ... miru* Mogući prijevod: Mirotvorci siju u miru, a žanju budući plod pravednosti.

²4,4 *preljubnici* »Vi nevjerni ljudi!« U tom smislu preljub je spram Boga.

što i neprijateljstvo prema Bogu. Tko želi biti prijatelj svijetu, postat će neprijatelj Bogu. ⁵Zar mislite da Pismo uzalud kaže kako Bog »ljubomorno čezne za duhom što ga je nastanio u nama«¹? ⁶A Bog nam daje i veću milost. Zato Pismo kaže: »Bog se protivi oholima, a poniznima iskazuje naklonost.«²

⁷Predajte se, dakle, Bogu! Suprotstavite se đavlu i on će pobjeći od vas. ⁸Približite se Bogu i Bog će se približiti vama. Vi grešnici, očistite svoj život od grijeha³! Vi podvojena uma⁴, očistite svoja srca! ⁹Tugujte, žalite i plačite! Pretvorite svoj smijeh u plač, a veselje u žalost. ¹⁰Ponizite se pred Gospodinom i on će vas uzvisiti!

Ne sudite!

¹¹Braćo i sestre, nemojte govoriti jedni protiv drugih! Tko govori protiv svoga brata ili sestre, ili sudi svojemu bratu ili sestri, govori protiv Zakona. A ako osuđuješ Zakon, ne pokoravaš mu se — postao si sudac. ¹²Samo je Bog zakonodavac i samo je Bog sudac. Samo Bog može spasiti i uništiti. Dakle, što misliš tko si ti da možeš suditi drugom čovjeku?

Prepusti Bogu da vodi tvoj život

¹³Neki od vas govore: »Danas ili sutra poći ćemo u neki grad. Ondje ćemo biti godinu dana. Poslovat ćemo i dobro zaraditi.« A sad poslušajte i razmislite: ¹⁴ne znate ni što će sutra biti s vašim životom! Vi ste tek sumaglica koja se na tren pojavi i potom nestane. ¹⁵Ovako biste trebali govoriti: »Ako bude Gospodinova volja, živjet ćemo i raditi ovo ili ono.« ¹⁶Ali vi se sada uznosite i hvalite. Svako je takvo hvalisanje zlo. ¹⁷Tko, dakle, može činiti dobro, a ne čini ga, čini grijeh.

O bogatašima

5 ¹Čujte, bogataši! Plačite i jaučite jer će vas snaći velike nevolje. ²Vaše je bogatstvo istrunulo, a odjeću su vam izjeli moljci. ³Vaše je zlato i srebro zahrđalo. Ta hrđa će svjedočiti protiv vas i poput vatre progutat će vaše tijelo. U posljednje ste dane skupili svoje blago. ⁴Radnici su radili na vašim poljima, ali im vi niste platili.

^{14,5} Mogući prijevod: »Mislite li da Pismo uzaludno govori? Je li je duh kojeg je Bog stavio u nas pun zavidne čežnje? Ne!«

^{24,6} Citat iz Izr 3,34.

^{34,8} *život od grijeha!* Doslovno: »operite svoje ruke.«

^{44,8} *podvojena uma* Mogući prijevod: Vi koji želite slijediti Boga i svijet istovremeno. Vidi 4,4.

Oni sada viču protiv vas i Svemogući Bog je čuo plač onih koji su obrađivali vaša polja. ⁵Na zemlji ste živjeli u raskoši i iskusili ste sva moguća zadovoljstva. Utovili ste se poput stoke prije klanja. ⁶Osudili ste i ubili nevine, a oni vam se nisu suprotstavljali.

Strpljivost

⁷Zato, braćo i sestre, budite strpljivi i čekajte Gospodinov dolazak. Sjetite se poljodjelca koji strpljivo čeka dragocjene plodove zemlje dok ne prime ranu i kasnu kišu. ⁸Tako i vi strpljivo čekajte. Ne gubite nadu! Gospodinov je dolazak blizu! ⁹Ne mrmljajte, braćo i sestre, jedan protiv drugoga, da ne budete osuđeni. Gledajte! Sudac je pred vratima. ¹⁰Neka vam, braćo i sestre, proroci koji su govorili u Gospodinovo ime budu uzor. Oni su mnogo toga pretrpjeli i bili su strpljivi. ¹¹Mi sada kažemo da su oni sretni jer su ustrajali. Čuli ste za Jobovu strpljivost¹, poznato vam je kako mu je Gospodin na kraju pomogao, jer je Gospodin milostiv i milosrdan.

¹²Iznad svega, braćo moja i sestre, ne prisežite ni nebom ni zemljom ni bilo kojom drugom prisegom. Kad mislite da, recite samo »da«, kada mislite ne, recite samo »ne«. Tako nećete biti osuđeni.

Snaga molitve

¹³Ako je tko od vas u nevolji, neka moli. Ako je tko od vas radostan, neka pjeva sa zahvalnošću. ¹⁴Ako je tko od vas bolestan, neka pozove crkvene starješine. Mazat će ga uljem u Gospodinovo ime i moliti za njega. ¹⁵Molitva izgovorena s vjerom spasit će bolesnoga — Gospodin će ga ozdraviti. Ako je počinio grijehe, Gospodin će mu oprostiti. ¹⁶Dakle, ispovijedajte jedan drugomu svoje grijehe i molite jedan za drugoga kako biste bili iscijeljeni. Molitva pravedna čovjeka moćna je i djelotvorna. ¹⁷Ilija je bio čovjek, baš kao i mi. Molio je da ne bude kiše i kiša nije padala u toj zemlji tri i pol godine. ¹⁸Zatim je Ilija molio da kiša padne. Nebo je dalo kišu i iz zemlje su izrasli usjevi.

¹⁹Braćo moja i sestre, netko od vas može skrenuti s puta istine. Drugi mu može pomoći da se vrati. ²⁰Zapamtite: onaj tko vrati grešnika s njegova pogrešnog puta, spasit će njegovu dušu od smrti. Mnogi će mu grijesi biti oprosteni.

¹5,11 *Jobova strpljivost* Knjigu o Jobu pročitajte u Starom zavjetu. To je najstarija knjiga Starog zavjeta.

Prva Petrova

poslanica

1 ¹Od Petra, apostola Isusa Krista. Izabranima, strancima na ovom svijetu, razasutim po Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji i Bitiniji. ²Bog vas je izabrao po predznanju za posvećenje koje ostvaruje Duh, da biste bili poslušni i poškropljeni krvlju Isusa Krista¹. Želim vam obilje Božje milosti i mira!

Živa nada

³Neka bude blagoslovljen Bog, Otac našega Gospodina Isusa Krista! On nas je u svom velikom milosrđu odlučio ponovo roditi za živu nadu, po uskrsnuću Isusa Krista od mrtvih, ⁴za nasljedstvo koje Bog ima za svoju djecu. Ono se za vas čuva na nebu i nepokvarljivo je, neuništivo i ne može izgubiti svoju ljepotu. ⁵Vi ste po vjeri zaštićeni Božjom silom da primite spasenje koje će se otkriti na kraju vremena. ⁶Zato ste presretni, premda vas sada razna iskušenja nakratko rastužuju. ⁷Ali kušnje su potrebne kako bi se pokazala vrijednost vaše vjere. Vaša vjera će, jednom iskušana, zaslužiti hvalu, slavu i čast od Boga kad se otkrije Isus Krist, jer je vrednija od zlata, koje propada, a isto tako se kroz vatru potvrđuje da je pravo. ⁸Vi Isusa Krista ljubite, iako ga niste vidjeli. Premda ga ni sada ne možete vidjeti, vjerujete u njega i ispunjeni ste neizrecivom i slavnom radošću, ⁹jer postižete cilj svoje vjere: spasenje duša.

¹⁰Proroci su govorili o milosti koja vam je pokazana. ¹¹Marljivo su tražili i ispitivali ovo spasenje kako bi saznali na koje je vrijeme i okolnosti upućivao Kristov Duh koji je bio u njima, a koji je unaprijed ukazivao na Kristove buduće patnje i slavu koja će doći nakon toga. ¹²Tada im se objavilo da nisu služili sebi, nego vama, kad su govorili o tome što su vam sada otvoreno objavili oni koji su vam

¹1,2 *poškropljeni krvlju Isusa Krista* Vjerojatno je korištena slika izraelskog naroda koji je bio poškropljen krvlju žrtvovanih životinja kao znak saveza s Bogom (vidi Izl 24, 3–8). U ovom stihu krv Isusa Krista znak je saveza između Boga i onih koji pripadaju njemu.

propovijedali Radosnu vijest uz pomoć Duha Svetoga koji je poslan s neba. O tome i anđeli žarko žele saznati.

Poziv na svetost

¹³Zato pripremite svoj um¹ i budite budni i trijezni! Položite svu svoju nadu u milost koju ćete dobiti s objavom Isusa Krista! ¹⁴Budući da ste poslušna djeca, nemojte svoj život oblikovati po prijašnjim žudnjama, dok ste živjeli u neznanju. ¹⁵Umjesto toga, budite sveti u svemu što radite, kao što je svet Bog koji vas je pozvao; ¹⁶jer piše u Pismu: »Budite sveti jer ja sam svet!«²

¹⁷Budući da onoga koji sudi ljudima nepristrano, svakomu po njegovim djelima, nazivate Ocem, živite u strahopoštovanju dok ste u ovoj stranoj zemlji.

¹⁸Znajte da niste otkupljeni nečim propadljivim, poput srebra ili zlata, od ispraznog načina života kojeg ste naslijedili od svojih predaka, ¹⁹već dragocjenom Kristovom krvlju, koja je kao krv čistoga i savršenoga janjeta. ²⁰On je bio izabran prije stvaranja svijeta, ali se pojavio u ovim zadnjim danima radi vaše dobrobiti. ²¹Po njemu vjerujete u Boga koji ga je uskrisio iz smrti i proslavio. I vaša vjera i nada položeni su u Boga.

²²Pokoravajući se istini, očistili ste svoje duše da možete iskreno voljeti. Zato ljubite jedni druge čista srca!³ ²³Ponovo ste rođeni, ne od propadljiva sjemena, već od neuništiva — Božjom riječju, koja živi i ostaje zauvijek, ²⁴jer piše:

»Svaki je čovjek kao trava

i sva čovjekova slava poput cvijeta u travi.

Trava se osuši i cvijet otpadne,

²⁵ ali Božja riječ ostaje zauvijek.«

Izaija 40,6–8

A ta riječ je Radosna vijest koja vam je bila objavljena.

Živi kamen i izabrani narod

2 ¹Okanite se svega zla i svih prevara, licemjerja, zavisti i svih vrsta klevetanja! ²Poput novorođenčadi, težite za čistim duhovnim mlijekom, da od njega rastete i budete spašeni, ³ako ste već okusili Gospodinovu dobrotu.

¹**1,13** *Zato ... um* Doslovno: »Opašite bokove svojeg razuma.«

²**1,16** Citat iz Lev 11,44–45; 19,2; 20,7.

³**1,22** *čista srca* U drugim drevnim rukopisima stoji: »svim svojim srcem«.

⁴Dodite k njemu! On je živi kamen kojeg su ljudi odbacili, ali ga je Bog odabrao i slavan je u njegovim očima. ⁵Vi ste također poput živa kamenja, od kojeg Bog gradi duhovni hram, da budete sveto svećenstvo koje prinosi duhovne žrtve, ugodne Bogu, po Isusu Kristu. ⁶Jer, u Pismu piše:

»Gledajte, postavljam na Sionu ugaoni kamen,
slavan i izabran.

Onaj tko vjeruje u njega nikada se neće posramiti.«

Izaija 28,16

⁷Tako vi koji vjerujete, s tim kamenom dijelite slavu, a za one koji ne vjeruju piše:

»Kamen što su ga graditelji odbacili,
postao je temeljni kamen.«

Psalam 118,22

⁸Postao je i

»kamen spoticanja i kamen pada.«

Izaija 8,14

Ljudi se spotiču jer su neposlušni Božjoj riječi — to im je i određeno dogoditi se.

⁹Ali vi ste izabrani narod — kraljevsko svećenstvo; sveti narod koji pripada Bogu, koji vas je pozvao iz tame u svoje divno svjetlo da razglašavate njegova čudesna djela. ¹⁰Prije niste bili izabrani narod, a sad ste Božji narod. Prije niste primili milost, ali sada ste je primili.

Živite za Boga

¹¹Dragi prijatelji, vi ste kao stranci i došljaci na ovome svijetu, zato vas molim, klonite se požuda svoga tijela, koje se bore protiv vaše duše. ¹²Oni koji ne vjeruju optužuju vas da ste zločinci, zato se ponašajte tako dobro među njima, da oni vide vaša dobra djela i da mogu proslaviti Boga na dan njegova dolaska.

Poslušnost vlastima

¹³Pokoravajte se svim ljudskim vlastima zbog Gospodina! ¹⁴Pokoravajte se kralju, vrhovnoj vlasti i upraviteljima koje je On postavio da kažnjavaju one koji čine zlo i nagrađuju one koji čine dobro! ¹⁵Božja je volja da svojim dobrim djelima ušutkavate brbljanje nezalica. ¹⁶Živite kao slobodni ljudi, ali ne dopustite da vam ta sloboda

postane izgovor za zlo! Umjesto toga, budite Božji slugе!
¹⁷Poštujte sve ljude! Volite svoju braću i sestre iz Božje obitelji! Bojte se Boga! Častite kralja!

Kristov primjer

¹⁸Robovi, pokoravajte se svojim gospodarima sa svim dužnim poštovanjem, i to ne samo onima koji su dobri i brižni, nego i strogima! ¹⁹Netko možda mora trpjeti i kad nije kriv. Pohvalno je ako podnosi nepravedno nanesenu bol jer je svjestan Boga. ²⁰Ali ako vas kažnjavaju zbog zla koje ste učinili, nema razloga da vas hvale što zbog toga trpite. No ako trpite zbog dobra što ga činite i u tome ustrajete, to je pohvalno pred Bogom. ²¹Zato vas je Bog i pozvao, jer je i Krist trpio za nas, ostavljajući nam primjer da idemo njegovim stopama.

²²»Nije sagriješio i ni jedna se prijevara nije našla u njegovim ustima.«

Izaija 53,9

²³Kad su ga vrijeđali, nije vraćao uvredama. Kad je trpio, nije prijetio, nego je to prepustio Bogu koji pravedno sudi. ²⁴On je sâm u svom tijelu ponio naše grijehе na križ, da mi umremo s obzirom na grijeh i da možemo živjeti za pravednost. Njegovim ranama, vi ste izliječeni! ²⁵Lutali ste kao ovce, ali sada ste se vratili Pastiru i Čuvaru svojih duša.

Žene i muževi

3 ¹Žene, pokoravajte se svojim muževima, da i oni koji ne vjeruju Božjoj poruci budu pridobiveni, bez riječi, ponašanjem vas žena, ²dok budu promatrali vaše besprijeekorno i čisto ponašanje. ³Neka vaša ljepota ne bude vanjska, ona koja se sastoji od spletene kose, zlatnoga nakita ili raskošne odjeće. ⁴Neka vaša ljepota bude ljepota vašeg unutrašnjeg bića i vašega srca, trajna ljepota blagoga i mirnoga duha, vrijedna u Božjim očima. ⁵Na taj su se način uljepšavale i svete žene u prošlosti, koje su svoje nade položile u Boga. One su se pokoravale svojim muževima, ⁶poput Sare koja se pokoravala Abrahamu i nazivala ga svojim gospodarom. Vi ste njezine kćeri ako činite dobro i ne bojite se nikakva zastrašivanja.

⁷Isto tako, muževi, živite sa svojim ženama u razumijevanju. Poštujte ih kao slabiji spol, ali i kao sudionice u Božjoj milosti koja vam daje život. Tada ništa neće stati na put vašim molitvama.

Živite u miru!

⁸Napokon, živite u miru jedni s drugima! Suosjećajte jedni s drugima! Volite svoju braću i sestre! Budite suosjećajni i ponizni! ⁹Ne vraćajte zlo za zlo ni uvredu za uvredu! Naprotiv, tražite od Boga blagoslov za onoga tko vas je uvrijedio, jer Bog vas je pozvao da blagoslivljate kako biste i primili blagoslov. ¹⁰Jer, pisano je:

»Onaj tko želi uživati život i vidjeti dobra vremena, neka čuva svoj jezik od zla i svoja usta od laži.

¹¹ Neka se odvрати od zla i čini dobro.

Neka traga za mirom i u tome bude ustrajan.

¹² Jer, oči su Gospodinove na pravednima

i njegove uši čuju njihove molitve,

ali Gospodin okreće leđa onima koji čine zlo.«

Psalam 34,12-16

¹³I tko vam može nauditi ako ste predani da činite dobro? ¹⁴Pa čak i ako trpíte zbog dobra što ga činite, blagoslovljeni ste. Zato: »Ne bojte se i ne dajte se zastrašiti!«¹ ¹⁵Častite u svojim srcima Krista kao Gospodina! Uvijek budite spremni odgovoriti svakomu tko vas upita za razlog nade koju imate! ¹⁶Učinite to s blagošću i poštovanjem! Imajte čistu savjest! Tako, ako vas ljudi optužuju, oni koji kleveću vaše ponašanje u Kristu, bit će posramljeni. ¹⁷Jer, bolje je trpjeti zbog dobra što ga činite, ako je to Božja volja, nego zbog toga što činite zlo. ¹⁸Sâm Krist umro je za naše grijehе jednom i za sva vremena. Nevin je umro za krivce, da vas dovede Bogu. Što se tiče tijela, umro je, ali je u duhu vraćen u život. ¹⁹U duhu je otišao i propovijedao duhovima koji su bili u zatvoru. ²⁰Ti su duhovi u prošlosti bili neposlušni Bogu, dok je Bog strpljivo čekao. Bilo je to u Noino vrijeme kada se gradila lađa. Nekoliko njih, tek osam ljudi, ušlo je u lađu i spasilo se vodom. ²¹Ta voda simbol je krštenja koje sada spašava i vas. A to nije pranje tjelesnih nečistoća, već je ono zavjet Bogu za život sa čistom savješću po uskrsnuću Isusa Krista, ²²koji je uzašao na nebo i sada je Bogu s desne strane i pokoravaju mu se anđeli, vladari i sile.

Život ugodan Bogu

4 ¹Budući da je Krist tjelesno trpio, ojačajte se i vi istim razmišljanjem. Govorim vam to jer onaj tko prihvati

¹3,14 Citat iz Iz 8,12.

tjelesnu patnju u životu, jasno je odlučio prekinuti s grijehom. ²Takva osoba neće ostatak svoga zemaljskog života posvetiti ljudskim požudama, nego će ispunjavati Božju volju. ³Proveli ste već dovoljno vremena radeći ono što i nevjernici čine. Živjeli ste u razvratu, požudama, pijanstvu, orgijama, pijankama i obožavanju idola. ⁴Nevjernici se sada čude što ih ne slijedite u istoj širokoj rijeci, neobuzdanim i rasipnim načinom života i zato vas vrijeđaju. ⁵Oni će položiti račun Kristu, koji je spreman suditi živima i mrtvima. ⁶Radosna vijest bila je propovijedana i onima koji su sada mrtvi. Tako, iako su osuđeni u tijelu, ipak po Duhu mogu živjeti kako živi Bog.

Upravljanje Božjim darovima

⁷Bliži se kraj svega. Zato budite razboriti i umjereni, kako biste mogli moliti. ⁸Iznad svega, postojano volite jedni druge, jer ljubav pokriva mnoge grijehe! ⁹Budite gostoljubivi jedni prema drugima bez mrmljanja! ¹⁰Svatko od vas neka služi prema daru što ga je primio, kao dobar upravitelj Božje milosti u njezinim različitim oblicima. ¹¹Ako tko govori, neka bude svjestan da govori riječi koje mu je Bog dao! Ako tko služi, neka bude svjestan da služi snagom koju daje Bog, da se u svemu proslavi Bog po Isusu Kristu! Njegova je slava i moć za sva vremena! Amen.

Nevolje

¹²Dragi moji prijatelji, nemojte se čuditi velikim nevoljama koje sada trpite. Te poteškoće iskušavaju vašu vjeru. Nemojte misliti da vam se događa nešto neobično, ¹³već se veselite što sudjelujete u Kristovim patnjama, da biste mogli radosno klicati kada se pokaže Kristova slava. ¹⁴Ako podnosite uvrede zato što ste Kristovi učeni, blagoslovljeni ste jer Božji Duh u svoj svojoj slavi prebiva na vama. ¹⁵Stoga neka nitko od vas ne trpi jer je ubojica, zločinac, kradljivac ili spletkar. ¹⁶Ali ako tko trpi zato što je kršćanin, neka se ne stidi! Neka slavi Boga što nosi to ime! ¹⁷Došlo je vrijeme da počne sud, a on počinje s Božjim domom! I ako počinje s nama, kakav će biti kraj za one koji ne slušaju Božju Radosnu vijest?

¹⁸»Ako se pravednik teško spašava,
što će onda biti s buntovnicima i grešnicima?«¹

¹⁹Zato neka oni koji po Božjoj volji trpe povjere svoje duše vjernom Stvoritelju i nastave činiti dobro!

Božje stado

5 ¹A sada želim nešto reći starješinama u vašoj sredini. I ja sam starješina; vidio sam Kristove patnje i sudjelovati ću u budućoj slavi koja će nam biti pokazana. ²Molim vas da vodite brigu o onima koji su vam povjereni. Oni su Božje stado. Pasite ih ne zato što ste na to prisiljeni, nego po svojoj volji! To je Božja volja. Radite to predano, a ne iz pohlepe za novcem! ³Ne budite kao gospodari onima koji su vam povjereni na brigu, nego budite primjer tim ljudima! ⁴I kada se pojavi Vrhovni Pastir, primit ćete veličanstvenu krunu čiji sjaj nikada neće izblijediti.

⁵Isto tako, mladići, pokoravajte se starješinama! Svi se odjenite u poniznost jedni prema drugima, jer:

»Bog se protivi oholima,
a poniznima iskazuje naklonost«. *Izreke 3,34*

⁶Zato, ponizite se pod Božjom moćnom rukom, da vas uzvisi u pravo vrijeme! ⁷Sve svoje brige bacite na njega, jer se on brine za vas!

⁸Budite razboriti i na oprezu! Vaš protivnik, davao, ide uokolo kao ričući lav i traži koga da proždre. ⁹Oduprite mu se i budite jaki u vjeri, jer znate da vaša braća i sestre po svijetu trpe iste patnje kao i vi!

¹⁰Ali Bog, koji je pun milosti i koji vas je pozvao da sudjelujete u njegovoj slavi u Kristu Isusu, nakon što ste nakratko patili, sâm će vas usavršiti, poduprijeti, ojačati i utvrditi. ¹¹Sva moć pripada njemu za sva vremena! Amen.

Završni pozdravi

¹²Napisao sam vam ovo kratko pismo uz Silvanovu pomoć, koga smatram vjernim bratom, da vas ohrabrim i da posvjedočim kako je ovo istinita Božja milost. Čvrsto stojte u njoj! ¹³Pozdravlja vas crkva u Babilonu.¹ Oni su izabrani kao i vi. Pozdravlja vas i Marko, moj sin u Kristu. ¹⁴Pozdravite jedni druge poljupcem ljubavi!

Mir svima vama koji ste u Kristu.

¹5,13 *crkva u Babilonu* Doslovno: »Ona u Babilonu«.

Druga Petrova

poslanica

1 ¹Od Šimuna Petra, sluge i apostola Isusa Krista. Svima, koji su primili jednako časnu vjeru kao i mi, kroz pravednost našega Boga i Spasitelja Isusa Krista. ²Primate obilje Božje milosti i mira kroz pravu spoznaju Boga i našega Gospodina Isusa!

Svetost života i pobožnost

³Isusova božanska moć dala nam je sve što nam je potrebno za život i pobožnost, kroz poznavanje Njega koji nas je pozvao po svojoj slavi i dobroti. ⁴On nam je dao velike i dragocjene, obećane darove po kojima ste sudionici božanske naravi, kad ste izbjegli pokvarenost koja je u svijetu, a koja proizlazi iz požuda. ⁵Zato svakako nastojte svojoj vjeri obilno pridodati poštenje, a poštenju znanje! ⁶Znanju pridodajte samokontrolu, samokontroli strpljivost, a strpljivosti pridodajte predanje Bogu! ⁷Predanju Bogu pridodajte ljubav prema onima koji su dio Božje obitelji, a toj ljubavi, ljubav prema svima. ⁸Ako su te vrline u vama i ako u vama rastu, one neće dopustiti da ostanete besposleni i бесплодни u potpunoj spoznaji našega Gospodina Isusa Krista. ⁹Ali onaj tko te vrline ne posjeduje, toliko je kratkovidan da ne vidi ništa. Zaboravio je da je opran od svojih prijašnjih grijeha.

¹⁰Zbog toga, braćo i sestre, nastojte još upornije živjeti na takav način koji osigurava da ćete primiti ono na što vas je Bog pozvao i za što vas je izabrao. Ako tako radite, nećete se nikada spotaknuti ¹¹i bit ćete raširenih ruku primljeni u vječno kraljevstvo našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.

¹²Zbog toga ću vas stalno podsjećati na to, premda vi to već znate i utvrđeni ste u istini koju imate. ¹³Mislim da je ispravno što vas podsjećam na to sve dok god živim u ovom tijelu¹. ¹⁴Znam da ću uskoro morati napustiti

¹1,13 u ovom tijelu Doslovno: u ovom šatoru. Pavao govori o svome tijelu i svome životu na zemlji kao o privremenom prebivalištu, poput šatora. Vidi Fil 3,20.

ovo tijelo, kao što mi je to obznanio naš Gospodin Isus Krist¹, ¹⁵ali učinit ću sve što mogu da se, nakon moje smrti, uvijek toga sjećate.

Kristova slava

¹⁶Kad smo vam pričali o sili našega Gospodina Isusa Krista i njegovom dolasku, nismo vam govorili mudro smišljene priče. Ne, mi smo bili svjedocima njegove veličanstvenosti. ¹⁷Isus je primio čast i slavu od Boga, Oca, kad je na njega sišao glas najuzvišenije Slave: »Ovo je moj voljeni Sin, s kojim sam istinski zadovoljan.« ¹⁸Mi smo bili s njim na svetoj gori i čuli smo taj glas koji je došao s neba.²

¹⁹To nam još više potvrđuje istinitost proročkih poruka. Dobro je da ih pažljivo slijedite, jer one su kao svjetlo što svijetli u tami, sve dok ne svane zora i dok jutarnja zvijezda ne zasja u vašim srcima. ²⁰Ali prvo morate razumjeti ovo: ni jedno proročanstvo u Svetom pismu ne može se samovoljno tumačiti. ²¹Ni jedno proročanstvo nije došlo od ljudske želje, već su ljudi govorili Božje poruke nadahnuti od Duha Svetoga.

Lažni učitelji

2 ¹U prošlosti je bilo lažnih proroka među Božjim ljudima, a tako je i sada. I među vama će biti lažnih učitelja koji će donijeti kriva učenja i odbaciti Gospodina koji ih je otkupio. Tako će navući na sebe brzu propast. ²Mnogi će se ljudi povesti za njihovim sramotnim ponašanjem i zbog njih će se klevetati put istine. ³U svojoj pohlepi iskorištavat će vas govoreći vam izmišljotine, ali njihova im kazna već odavno visi nad glavom. Njihova je propast spremna i čeka ih.

⁴Jer, Bog nije poštudio anđele koji su sagriješili, nego ih je poslao u mračne tamnice pakla, gdje ih drži do presude. ⁵Bog ni stari svijet nije poštudio kad je poslao potop na svijet pun ljudi koji su se protivili Bogu. Poštudio je samo Nou, glasnika pravednog života, te još sedmero ljudi. ⁶Bog je osudio gradove Sodomu i Gomoru na propast. Spalio ih je tako da su od njih ostali samo prah i pepeo i postavio ih je za primjer onima koji se protive Bogu — tako da vide što će im se dogoditi. ⁷Ali Bog je spasio Lota, pravedna čovjeka koji je patio zbog

¹1,14 Vidi Iv 21,18–19.

²1,18 Vidi Mt 17,1–9.

prljavih života bezbožnika. ⁸Pravednu dušu toga čovjeka mučila su zla djela koja je dan za danom gledao i slušao dok je živio među njima. ⁹Gospodin će uvijek izbavljati pobožne ljude iz nevolja, a zle će čuvati do dana suda da se kazne. ¹⁰Posebno one koji se povode za pokvarenim strastima svoje grešne naravi i one koji preziru Gospodinovu vlast.

Lažni su učitelji drski i tvrdoglavi i ne boje se vrijeđati nebeska bića. ¹¹Anđeli, koji su snažniji i moćniji od njih, ne dolaze Gospodinu s takvim uvredljivim optužbama protiv nebeskih bića. ¹²Ti su ljudi kao životinje koje nemaju sposobnost rasuđivanja i koje se vladaju po nagonu, koje su stvorene da bi bile ulovljene i ubijene. Oni vrijeđaju ono o čemu ništa ne znaju i poput životinja bit će uništeni. ¹³Trpjet će zlo kao kaznu za zlo što su ga učinili. Uživaju otvoreno činiti prljavštine. Oni su nečista mrlja među vama dok se naslađuju na svoj prljavi način kada vam se pridružuju na gozbama. ¹⁴Oči su im pune požude za ženama. Nikako da se zasite grijeha i navode na grijeh nepostojane ljude. Srca su im ogrezla u pohlepi. Prokleti su. ¹⁵Zalutali su i sišli s pravoga puta. Krenuli su putem Balaama, Bosorova¹ sina, koji je volio plaću za zlodjela. ¹⁶Balaam je bio ukoren za svoju zloću: magarica — biće bez sposobnosti govora — progovorila je ljudskim glasom i spriječila prorokovo ludilo.

¹⁷Lažni su učitelji kao izvori bez vode i kao oblaci koje tjera oluja. Za njih se čuva mjesto u najmračnijoj tmini. ¹⁸Oni se isprazno hvale i zavode one koji su tek pobjegli od onih koji žive u grijehu. Potiču njihovu lakomislenost i želje njihove grešne naravi. ¹⁹Obećavaju im slobodu, ali oni su sami robovi pokvarenosti. Jer, čovjek je rob onomu tko ga je pokorio. ²⁰Ako spoznaju našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista i pobjegnu od pokvarenosti ovoga svijeta, a nakon toga se ponovno zapletu u ljudsku pokvarenost i padnu pod njezinu vlast, njihovo je stanje gore nego prije. ²¹Za njih bi bilo bolje da nisu nikada ni spoznali pravi put, nego da spoznaju, a onda se okrenu od svete zapovijedi koja im je dana. ²²Dogodilo im se ono o čemu se govori u poslovi: »Pas se vraća na svoju bljuvotinu.«² i »Okupana se svinja vraća u kaljužu i valja se u njoj.«

¹2,15 *Bosor* U nekim grčkim rukopisima pojavljuje se ime Beor.

²2,22 Citat iz Izr 26,11.

Isus će ponovo doći

3¹Prijatelji, ovo je drugo pismo koje vam pišem. U oba pisma pokušao sam vas podsjetiti i probuditi u vama zdravo shvaćanje. ²Sjetite se riječi što su ih davno govorili sveti proroci i zapovijedi našega Gospodina i Spasitelja koje su vam dane po vašim apostolima. ³Morate shvatiti da će na kraju vremena doći izrugivači, koji će živjeti prema vlastitim požudama. ⁴Govorit će: »Što je bilo s onim obećanjem da će Krist ponovo doći? Jer, otkako su naši preci umrli, sve je isto kao što je bilo od postanka svijeta.« ⁵Ali dok to tvrde, zaboravljaju da su davno prije postojali nebo i zemlja, koja je Božjom riječju stvorena od vode i sastojala se od vode. ⁶Onda je tadašnji svijet bio poplavljen vodom i uništen. ⁷Ali po toj istoj riječi sadašnje nebo i zemlja sačuvani su za uništenje vatrom. Sačuvani su za dan kada će biti osuđeni i uništeni, svi koji se protive Bogu.

⁸Ali ne zaboravite jedno, prijatelji: Gospodinu je jedan dan kao tisuću godina, a tisuću godina kao jedan dan.¹ ⁹Gospodin ne odgađa ispunjenje svoga obećanja, kao što neki misle. On je strpljiv s nama, jer ne želi da itko propadne, nego želi da svi ljudi dođu do obraćenja.

¹⁰Ali Dan Gospodnji će doći kao lopov. Toga dana nebo će nestati uz glasnu buku. Nebeska će tijela uništiti vatra, a zemlja i sve na njoj bit će ogoljeno.² ¹¹Budući da će sve biti uništeno, razmislite kakvi trebate biti. Trebate živjeti svetim životom i biti predani Bogu, ¹²dok željno iščekujete Dan Gospodnji i tako ubrzavate njegov dolazak. Njegovim će dolaskom nebesa nestati u plamenu, a nebeska će se tijela rastopiti u vatri. ¹³Ali, po Božjem obećanju, mi s radošću iščekujemo nova nebesa i novu zemlju, gdje prebiva pravednost.

¹⁴Prijatelji, budući da to iščekujete, dajte sve od sebe da pred Bogom budete besprijekorni, bez ikakve mrlje i spokojni! ¹⁵I zapamtite da Božja strpljivost znači spasenje, kao što vam je naš dragi brat Pavao pisao po mudrosti koja mu je bila darovana. ¹⁶Pavao to piše u svim svojim pismima. U njima su neka mjesta teško razumljiva pa ih neznalice i nestalni ljudi izvrću, kao što rade i s drugim dijelovima Svetoga Pisma i tako spremaju svoju vlastitu propast.

¹3,8 Vidi Ps 90,4.

²3,10 *bit će ogoljeno* U nekim grčkim rukopisima stoji: »izgorjet će« ili »nestat će«.

¹⁷Zato, prijatelji, budući da ovo unaprijed znate, čuvajte se da vas grešna djela bezbožnika ne skrenu s puta i da ne izgubite svoj čvrsti stav! ¹⁸Napredujte u milosti i u poznavanju našega Gospodina Isusa Krista! Njemu slava u vječnosti! Amen.

Prva Ivanova poslanica

1 ¹Govorimo vam sada o onome što je bilo od početka svijeta.

Mi smo to čuli.

Vidjeli smo svojim očima.

Promatrali smo i dotaknuli svojim rukama.

Pišemo vam o Riječi koja daje život¹.

²Život se pokazao i mi smo ga vidjeli. Bili smo mu svjedoci i sada vam govorimo o njemu. To je vječni Život koji je bio s Bogom Ocem i koji nam ga je pokazao. ³Sada vam govorimo o onome što smo vidjeli i čuli, da i vi imate zajedništvo s nama, kao što i mi imamo zajedništvo s Ocem i njegovim Sinom, Isusom Kristom. ⁴Pišemo vam ovo da naša radost² bude potpuna.

Bog nam oprašta grijeh

⁵Ovo je poruka koju smo čuli od njega i koju sada prenosimo vama: Bog je svjetlo i u njemu nema nika-kve tame. ⁶Ako tvrdimo da smo u zajedništvu s njim, a nastavljamo živjeti u tami, lažemo i ne postupamo prema istini. ⁷Ali ako živimo u svjetlu, kao što je i On u svjetlu, u zajedništvu smo jedan s drugim. A krv njegova Sina Isusa čisti nas od svakoga grijeha.

⁸Ako tvrdimo da nemamo grijeha, sami sebe zavaravamo i ne prihvaćamo istinu³. ⁹Ako priznajemo svoje grijeh, Bog je vjeran i pravedan, i oprostit će nam grijeh i očistit će nas od sve nepravednosti što smo

¹1,1 *Riječ koja daje život* Doslovno: Riječ života.

²1,4 *naša radost* U nekim grčkim rukopisima stoji »vaša radost«.

³1,8 *ne prihvaćamo istinu* Doslovno: istina nije u nama.

učinili. ¹⁰Ako tvrdimo da nismo sagriješili, činimo Boga lažljivcem i ne prihvaćamo njegovu poruku.

Isus — naš zastupnik

2 ¹Moja draga dječice, pišem vam ovo da ne biste griješili. No ako tko i sagriješi, imamo zastupnika kod Oca, Isus Krista, pravednika. ²On je žrtva koja uklanja naše grijehе, i ne samo za naše grijehе, nego i grijehе cijeloga svijeta.

³Ako vršimo Božje zapovijedi, po tome znamo da ga zaista poznajemo. ⁴Tko kaže »Poznajem Boga!«, a ne vrši njegove zapovijedi, lažljivac je i u njemu nema istine. ⁵Ali tko živi onako kako Bog uči, u njemu je zaista Božja ljubav postala savršena. Po ovome znamo da živimo u njemu: ⁶tko tvrdi da živi u Bogu, taj mora živjeti kao što je živio Isus.

Isusova zapovijed

⁷Dragi moji prijatelji, ne pišem vam novu zapovijed, već staru, onu koju ste primili na početku. Ta je stara zapovijed učenje koje ste već čuli. ⁸S druge strane, pišem vam tu zapovijed kao novu. Njezina istinitost vidi se u Isusu i u vama. Tama prolazi, a pravo svjetlo već svijetli.

⁹Tko tvrdi da je u svjetlu, a mrzi svoga brata ili sestru, još uvijek je u tami. ¹⁰Tko ljubi svoga brata ili sestru, živi u svjetlu. U njemu nema ničega što navodi na grijeh¹. ¹¹Ali tko mrzi svoga brata ili sestru, živi u tami. Tapka u mraku i ne zna kamo ide. Tama ga je zaslijepila.

¹² Dragi dječice, pišem vam
jer su vam kroz Krista oprošteni grijesi.

¹³ Očevi, pišem vam jer ste upoznali
onoga koji je od početka.
Mladići, pišem vam jer ste pobijedili Zloga.

¹⁴ Djeco, pišem vam jer ste upoznali Oca.
Očevi, pišem vam jer ste upoznali
onoga koji je od početka.
Mladići, pišem vam jer ste snažni.
Božja riječ živi u vama i pobijedili ste Zloga.

¹⁵Nemojte voljeti svijet ni ono što je u svijetu! Tko voli svijet, u njemu nema ljubavi za Oca. ¹⁶Jer, u svijetu

¹2,10 U njemu ... na grijeh Doslovno: 'U njemu nema ničega što navodi na spoticanje'.

su: požude tijela, pohlepa očiju i ponos zbog onoga što imamo, a ništa od toga ne dolazi od Boga.

¹⁷Ovaj svijet sa svojim željama prolazi, a tko izvršava Božju volju, živi zauvijek.

Božja djeca i krivi učitelji

¹⁸Djeco, kraj je blizu! Čuli ste da Kristov Neprijatelj¹ dolazi. Već sada su se pojavili mnogi Kristovi neprijatelji. Po tome znamo da je kraj blizu. ¹⁹Oni su bili među nama, ali su nas napustili jer nam nikada nisu ni pripadali. Da su nam stvarno pripadali, s nama bi i ostali. No otišli su od nas i time se pokazalo da nam nisu pripadali.

²⁰Vas je pomazao Sveti² i svi vi znate istinu³. ²¹Ne pišem vam zato što ne znate istinu, već zato što je poznajete. Vi znate da nikakva laž ne dolazi od istine.

²²Dakle, tko je lažljivac? Onaj tko kaže da Isus nije Krist. Onaj koji poriče Oca i Sina je Kristov neprijatelj. ²³Tko god poriče Sina, nema ni Oca. Tko priznaje Sina, ima i Oca.

²⁴Što se vas tiče, držite se onog učenja koje ste čuli od početka! Ako ono što ste od početka čuli ostane u vama, ostat ćete u Sinu i u Ocu! ²⁵A ovo je obećanje koje nam je Bog dao: vječni život.

²⁶Pišem vam ovo o onima koji vas pokušavaju skrenuti s pravoga puta. ²⁷Vi ste primili pomazanje Duha Svetog⁴, koje vam je dao Krist i ono ostaje u vama stoga nema potrebe da vas itko uči. Pomazanje Duha Svetog, uči vas o svemu. Ono je istinito, a ne lažno. Zato nastavite živjeti kako vas je pomazanje naučilo! ²⁸Da, draga dječice, živite u njemu! Tako ćemo biti puni pouzdanja kada se Krist vrati. Nećemo se posramiti kada se pojavi. ²⁹Vi znate da je Krist pravedan i znate da su svi oni koji čine što je pravedno Božja djeca⁵.

Božja djeca

3 ¹Zamislite samo kakvu nam je ljubav iskazao Otac: da se zovemo Božjom djecom. A mi to zaista i jesmo! No ljudi ovoga svijeta ne razumiju da smo Božja djeca,

¹**2,18 Kristov Neprijatelj** Doslovno Antikrist.

²**2,20 Sveti** Vjerojatno se odnosi na Krista iako je moguće da se odnosi na Boga — Oca.

³**2,20 svi vi znate istinu.** Doslovno: i svi imate znanje. Neki prijevodi kažu: 'i sve znate'.

⁴**2,27 pomazanje Duha Svetog** Neka tumačenja smatraju da se odnosi na pouku ili istinu, a ne na samu osobu Duha Svetog.

⁵**2,29 Božja djeca** Doslovno: rođeni od Boga.

jer nisu upoznali Boga. ²Dragi prijatelji, sada smo Božja djeca, a što ćemo biti u budućnosti, još nam nije pokazano. Ali znamo da ćemo kada Krist dođe, biti poput njega, jer ćemo ga vidjeti onakva kakav jest. ³Svatko tko je položio nadu u njega, čuva sebe čistim baš kao što je Krist čist.

⁴Tko god griješi, krši Božji zakon. Grijech je kršenje Božjeg zakona. ⁵Znate da se Krist pojavio da uzme grijehe i znate da u njemu nema grijeha. ⁶Tko god živi u Kristu, taj ne nastavlja griješiti. Tko god nastavlja griješiti, njega nije ni vidio ni upoznao.

⁷Draga dječice, neka vas nitko ne skrene s pravoga puta! Tko čini što je pravedno, pravedan je kao i Krist. ⁸Tko nastavlja griješiti, pripada đavlu, koji griješi od početka. Božji Sin pojavio se da uništi djela đavolska.

⁹Tko god je Božje dijete¹, taj više ne griješi, jer je Božje sjeme² u njemu. On ne može ostati u grijehu jer je postao Božje dijete. ¹⁰Božja djeca i đavolja djeca prepoznaju se po ovome: tko god ne čini što je pravedno i tko ne ljubi svoga brata ili sestru, ne pripada Bogu.

Voljeti jedni druge

¹¹Ovo je poruka koju ste čuli od početka: volite jedni druge! ¹²Ne budimo poput Kajina! On je pripadao Zlom i ubio je svoga brata. A zašto ga je ubio? Zato što je činio zla djela, a njegov brat pravedna.

¹³Braću i sestre, nemojte se čuditi ako vas svijet mrzi. ¹⁴Mi znamo da smo prešli iz smrti u život, jer volimo svoju braću i sestre. Tko ne voli, ostaje u smrti. ¹⁵Tko god mrzi svoga brata ili sestru, ubojica je, a znate da ni jedan ubojica nema u sebi vječni život. ¹⁶Po ovome znamo što je prava ljubav: Isus je položio svoj život za nas. Tako i mi trebamo položiti svoj život za braću i sestre. ¹⁷Za onoga tko posjeduje zemaljska dobra, a vidi svoga brata u oskudici i ne pomogne mu, ne može se reći da ima Božju ljubav u svom srcu. ¹⁸Draga dječice, nemojte voljeti samo riječima i jezikom, nego iskrenom ljubavlju izraženom djelima.

¹⁹Po tome ćemo znati da pripadamo istini i umirit ćemo savjest pred Bogom, kada osjećamo krivnju. ²⁰Jer, Bog je veći od naše savjesti. On zna sve.

²¹Dragi moji prijatelji, ako ne osjećamo krivnju u

¹**3,9 Božje dijete** Doslovno: rođen od Boga.

²**3,9 sjeme** Božji novi život.

srcu¹, možemo bez straha doći pred Boga. ²²I od njega ćemo primiti što god zamolimo jer izvršavamo njegove zapovijedi i činimo što je njemu ugodno. ²³A Božja je zapovijed da vjerujemo u njegova Sina Isusa Krista i da volimo jedni druge, kako nam je naredio. ²⁴Tko vrši Božje zapovijedi, živi u Bogu i Bog živi u njemu. I po Duhu kojega nam je dao, znamo da Bog ostaje u nama.

Lažni učitelji

4 ¹Dragi moji prijatelji, mnogo se lažnih proroka pojavilo u svijetu. Nemojte vjerovati svakom duhu! Provjeravajte duhove kako biste vidjeli jesu li od Boga! ²Ovako možete prepoznati Božjega Duha: svaki duh koji priznaje da je Isus Krist došao u tijelu, od Boga je. ³Svaki duh koji ne priznaje Isusa takvim, nije od Boga. To je duh Kristova neprijatelja². Za njega ste čuli da dolazi i već je sada u svijetu.

⁴Djeco, vi pripadate Bogu i vi ste ih pobijedili, jer je Onaj koji je u vama, veći od onoga koji je svijetu. ⁵Oni pripadaju svijetu i govore što dolazi od svijeta i svijet ih sluša. ⁶Mi pripadamo Bogu. Tko poznaje Boga, sluša nas. Tko ne pripada Bogu, ne sluša nas. Tako razlikujemo duha istine od duha zablude.

Bog je ljubav

⁷Dragi moji prijatelji, volimo jedni druge, jer ljubav dolazi od Boga. Tko god voli, postao je Božje dijete³ i poznaje Boga. ⁸Tko ne voli, nije upoznao Boga, jer Bog je ljubav. ⁹Bog nam je ovako pokazao svoju ljubav: poslao je svoga jedinog Sina na svijet da živimo po njemu. ¹⁰U ovome se sastoji ljubav: nismo mi voljeli Boga, nego je on volio nas i poslao svoga Sina da bude žrtva koja uklanja naše grijeh⁴.

¹¹Dragi moji prijatelji, ako je Bog tako volio nas, onda i mi moramo voljeti jedni druge. ¹²Nitko nikada nije vidio Boga, ali ako volimo jedni druge, Bog živi u nama i njegova ljubav u nama postaje savršena.

¹³Po ovome znamo da živimo u Bogu i da Bog živi u nama: Bog nam je dao svoga Duha⁵. ¹⁴Mi smo vidjeli

13,21 osjećamo krivnju u srcu Doslovno: ako nas savjest ne osuđuje.

24,3 Kristov neprijatelj Doslovno »Antikrist«.

34,7 Božje dijete Doslovno: rođen od Boga.

44,10 žrtva ... grijeha. Doslovno: žrtva pomirnice za naše grijeha.

54,13 dao nam je svoga Duha. Neki prijevodi kažu: »dao nam je od svoga Duha.«

da je Otac poslao svoga Sina da bude Spasitelj svijeta i o tome sada svjedočimo. ¹⁵Tko priznaje da je Isus Božji Sin, u njemu živi Bog i on živi u Bogu. ¹⁶A mi smo upoznali ljubav kojom nas Bog ljubi i vjerujemo u nju. Bog je ljubav. Tko živi u ljubavi, živi u Bogu i Bog živi u njemu.

¹⁷Na ovaj način je Božja ljubav postala savršena u nama, jer već sad možemo imati pouzdanje za dan kada će Krist svima suditi. Jer smo u ovom svijetu poput njega. ¹⁸U ljubavi nema straha jer savršena ljubav izgoni strah. Strah je povezan s kaznom, a tko se boji, nije savršen u ljubavi.

¹⁹Mi volimo, jer je Bog prvi volio nas. ²⁰Ako tko tvrdi da voli Boga, a mrzi svoga brata ili sestru, lažljivac je. Tko ne voli svoga brata kojega vidi, ne može voljeti ni Boga kojega ne vidi. ²¹Ovu zapovijed imamo od njega: tko voli Boga, mora voljeti i svoga brata ili sestru.

Vjerom pobjeđujemo

5 ¹Tko god vjeruje da je Isus Krist, Božje je dijete. Tko god voli Oca, voljet će i njegovo dijete. ²Po ovome znamo da volimo Božju djecu: jer volimo Boga i vršimo njegove zapovijedi. ³Voljeti Boga znači vršiti njegove zapovijedi, a njegove zapovijedi nisu teške. ⁴Svatko tko je postao Božje dijete pobjeđuje svijet, a pobjeđujemo našom vjerom. ⁵Dakle, tko pobjeđuje svijet? Samo onaj tko vjeruje da je Isus Božji Sin.

Božji Sin

⁶Isus Krist je onaj koji je došao s vodom i krvlju. Ne samo s vodom, nego s vodom i krvlju. A Duh je taj koji to potvrđuje. Duh je istina. ⁷Tri su svjedoka: ⁸Duh, voda i krv. I sva se tri svjedoka slažu. ⁹Mi vjerujemo ljudima kada svjedoče za nešto, a Božje svjedočanstvo je mnogo važnije. A ovo nam je Bog rekao: on je svjedočio o svome Sinu. ¹⁰Tko vjeruje u Božjega Sina, ima to svjedočanstvo u sebi. Tko ne vjeruje Bogu, pravi od njega lažljivca jer ne vjeruje u istinu koju je Bog rekao o svome Sinu. ¹¹A ovo je to svjedočanstvo: Bog nam je dao vječni život i taj je život u njegovu Sinu. ¹²Tko ima Sina, ima život. Tko nema Božjega Sina, nema života.

Vječni život

¹³Ovo pišem vama koji vjerujete u ime Božjega Sina, kako biste znali da imate vječni život. ¹⁴Ovo je

pouzdanje koje imamo: Bog nas uslišava kada tražimo ono što je po njegovoj volji. ¹⁵Ako znamo da nas uslišava, što god da molimo, znamo da već posjedujemo ono za što smo tražili.

¹⁶Ako tko vidi svoga brata ili sestru kako čini grijeh koji ne vodi u smrt, neka moli za njega ili nju i Bog će mu dati život. Govorim, naime, o onima čiji grijeh ne vodi u smrt. No postoji grijeh koji vodi u smrt; ne kažem da se za njega moli. ¹⁷Svaki je nepravedni postupak grijeh, ali postoji grijeh koji ne vodi u smrt. ¹⁸Znamo da nijedan čovjek koji je postao Božje dijete¹ više ne nastavlja grijешiti. Čuva ga Božji Sin² pa ga Zli ne može dotaknuti. ¹⁹Mi znamo da pripadamo Bogu, premda je čitav svijet u vlasti Zloga. ²⁰Mi znamo da je Božji Sin došao i dao nam razum da možemo upoznati istinitoga Boga i mi u njemu živimo. Mi smo u njegovu Sinu Isusu Kristu. On je pravi Bog i vječni život. ²¹Djeco, čuvajte se idola!

Druga Ivanova poslanica

¹Od Starješine izabranj Gospođi³ i njezinoj djeci, koju iskreno volim, ne samo ja nego i svi koji su spoznali istinu.

²Volim vas zbog istine koja živi u nama i koja će biti s nama zauvijek.

³Milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Isusa Krista, Očeva Sina, neka budu s nama u istini i ljubavi.

⁴Vrlo sam se obradovao, jer sam među vašom djecom našao one koji žive u skladu s istinom, upravo onako kako nam je Otac zapovjedio. ⁵A sada tražim od tebe Gospođo — ne pišem ti novu zapovijed, nego samo onu koju smo imali od početka — da volimo jedni druge! ⁶Voljeti znači živjeti prema njegovim zapovijedima. A ovo je zapovijed, baš kao što ste čuli od početka: živite u ljubavi!

¹5,18 *Božje dijete* Doslovno »rođeni od Boga.«

²5,18 *Božji Sin* Doslovno: »Rođeni od Boga.«

³1 *Gospođa* Riječ »Gospođa« vjerojatno označuje mjesnu crkvu, a njezina »djeca« ljude koji joj pripadaju. Vidi 13. stih.

⁷U svijet su izišle mnoge varalice koji ne priznaju da je Isus Krist došao na zemlju u tijelu čovjeka. Takvi ljudi su varalice i Kristovi neprijatelji. ⁸Pazite na sebe, da ne izgubite ono što ste stekli, nego da primite punu plaću!

⁹Tko god ide dalje i ne ostaje u nauci o Kristu, nema Boga. Tko ostaje u toj nauci, ima i Oca i Sina. ¹⁰Ako tko dođe k vama, a ne donosi to učenje, nemojte ga primiti u svoj dom! Nemojte ga ni pozdravljati! ¹¹Tko ga pozdravlja, sudjeluje u njegovim zlim djelima.

¹²Imam vam mnogo toga za reći, ali ne želim to činiti perom i crnilom. Umjesto toga, nadam se da ću vas posjetiti i razgovarati s vama licem u lice. Tako će naša radost biti potpuna. ¹³Pozdravljaju te djeca tvoje izabrane sestre¹.

Treća Ivanova poslanica

¹Mojem dragom prijatelju Gaju, kojeg volim u istini, pozdrav od starješine.

²Dragi moj prijatelju, molim se da budeš dobro u svemu i dobra zdravlja, baš kao što je dobro tvoja duša.

³Neobično me je obradovalo kad su došla neka braća i govorila o tvojoj privrženosti istini i o tome kako nastavljaš ići njezinim putem. ⁴Za mene nema veće radosti nego kada čujem da moja djeca slijede put istine.

⁵Dragi moj prijatelju, dobro je što nastavljaš pomagati našoj braći² koju i ne poznaješ. ⁶Oni su pred crkvom govorili o ljubavi koju ti iskazuješ. Molim te, opskrbi ih kako je dostojno Boga, da mogu nastaviti svoj put! ⁷Oni su krenuli na put da bi služili Kristu i nisu primali nikakve pomoći od onih koji ne vjeruju. ⁸Mi smo, dakle, dužni pomoći takvima da postanemo suradnici u radu za istinu.

⁹Napisao sam pismo crkvi, no Diotref, koji uvijek želi biti vođa, ne prihvaća ono što govorimo. ¹⁰Zato ću, ako

¹**13 sestre** »Sestra« one »Gospođe« koja se spominje u 1. stihu. Vjerojatno je mjesna crkva koja upućuje pismo, a njezina su »djeca« oni koji joj pripadaju.

²**5 braći** Odnosi se na braću u Kristu.

dođem, razotkriti sve što on radi; kleveće i govori zle riječi o nama. No, ni to mu nije dovoljno, pa osim toga, odbija pružiti gostoprimstvo našoj braći, a drugima, koji bi ih htjeli primiti, to zabranjuje i izbacuje ih iz crkve.

¹¹Dragi moj prijatelju, slijedi uvijek dobro, a ne zlo! Tko čini dobro, pripada Bogu. Tko čini zlo, nikada nije upoznao Boga.

¹²O Demetriju svi govore samo najbolje. I sama se istina s tim slaže pa tako i mi. A ti znaš da je ono što govorimo istina.

¹³Imao bih ti još mnogo toga reći, ali ne želim to činiti perom i crnilom. ¹⁴Nadam se da ću te uskoro vidjeti, da možemo razgovarati licem u lice. ¹⁵Mir tebi! Pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi poimence sve naše prijatelje!

Judina

poslanica

¹Od Jude, sluge Isusa Krista i Jakovljeva brata.

Svima vama koje je Bog pozvao. Bog Otac vas voli i zaštićeni ste u Isusu Kristu.

²Neka vam Bog obilno daruje milost, mir i ljubav!

Osuda svih koji čine zlo

³Dragi moji prijatelji, premda sam vam silno želio pisati o našem zajedničkom spasenju, morao sam vam pisati o nečem drugom: želim vas ohrabriti da se borite za vjeru koju je Bog zauvijek dao svojim svetima. ⁴Među vas su se, naime, uvukli neki koji se protive Bogu. Oni su već osuđeni za ono što čine, jer su Božju milost zamijenili razvratom. Oni nijeću Isusa Krista, našega jedinoga Gospodara i Gospodina.

⁵Htio bih vas podsjetiti na nešto što već znate. Sjetite se da je Gospodin najprije spasio svoj narod iz egipatske zemlje, a kasnije je uništio one koji nisu vjerovali. ⁶Sjetite se anđela koji su imali vlast, ali je nisu sačuvali nego su napustili svoje prebivalište. Zato je Gospodin ostavio te anđele u tami, vezane vječnim lancima, da im sudi kad dođe onaj veliki Dan. ⁷Sjetite se isto tako gradova Sodome i Gomore te gradova oko njih koji su bili poput

tih anđela. Stanovnici tih gradova bludničili su i žudili da zadovolje svoje izopačene seksualne požude te služe kao primjer, trpeći kaznu u vječnoj vatri. ⁸Takvi su ti ljudi. Vode ih njihovi snovi; kaljaju se grijehom, odbacaju Božji autoritet i govore pogrdno o nebeskim bićima. ⁹Čak ni arkandeo Mihael nije to učinio kad se prepirao s đavlom za Mojsijevo tijelo. Nije se usuđivao osuditi ga uvredljivim riječima već je rekao: »Neka te Gospodin kazni!« ¹⁰No, ovi ljudi uvredljivim riječima napadaju ono što ne razumiju. Nešto razumiju, ali ne razumom nego nagonima — poput nerazumnih životinja. I time se uništavaju. ¹¹Jao njima! Krenuli su Kajinovim putem. Za plaću su se predali istoj zabludi kao Balaam. Stoga će biti i uništeni poput onih koji su sudjelovali u Korahovoj pobuni¹ protiv Boga.

¹²Ti su ljudi poput ljage na vašim gozbama ljubavi². Kad se s vama časte, bez straha sami sebe nasićuju. Oni su oblaci bez vode koje gone vjetrovi. Oni su besplodna stabla u jesen, iščupana iz korijena i dvaput umrla. ¹³Oni su bijesni morski valovi koji se pjene vlastitim sramotnim djelima. Oni su lutajuće zvijezde za koje je zauvijek pripremljena najcrnja tama.

¹⁴Henok, sedmi čovjek nakon Adama, prorokovao je o njima kad je rekao: »Pazite! Dolazi Gospodin s tisućama i tisućama svojih svetih da sudi svima.« ¹⁵Gospodin će kazniti sve ljude za njihova bezbožna djela i za sve uvredljive riječi koje su izgovorili protiv njega.

¹⁶Ti su ljudi mrmljači i nezadovoljnici koji udovoljavaju vlastitim željama. Iz usta im izlaze bahate riječi, a drugima laskaju radi dobitka.

Upozorenja i upute

¹⁷Dragi prijatelji, sjetite se riječi koje su u prošlosti rekli apostoli našega Gospodina Isusa Krista! ¹⁸Govorili su vam: »Na kraju vremena doći će izrugivači, koji će udovoljavati vlastitim bezbožnim željama.« ¹⁹To su oni koji stvaraju razdore.

²⁰Njima upravljaju ovozemaljske želje. Oni nemaju Duha. A vi se, dragi prijatelji, duhovno snažite međusobno u svojoj najsvetijoj vjeri! Molite uz pomoć Duha Svetoga! ²¹Očuvajte se u Božjoj ljubavi dok čekate da

¹**11 Korahova pobuna** Korah se pobunio protiv Mojsija. Vidi Br 16,1–40.

²**12 gozbe ljubavi** Doslovno: Agape gozbe. U grčkom »agape« je jedna od nekoliko riječi za »ljubav«.

naš Gospodin Isus Krist dođe i u svojoj vam milosti dâ vječni život!

²²Imajte samilosti prema onima koji sumnjaju! ²³Spašavajte druge, izvlačeći ih iz vatre! Pokazujte samilost prema njima, ali u isto vrijeme budite oprezni! Mrzite i samu odjeću okaljano njihovim grijehom!

Slava Bogu!

²⁴On vas može sačuvati od pada i postaviti neporočne i razdragane pred svoju slavu. ²⁵Njemu, koji je jedini Bog, našem spasitelju, neka je slava, veličanstvenost, moć i vlast po Isusu Kristu, našem Gospodinu! Kako prije svakog vremena, tako i sada i zauvijek! Amen.

Otkrivenje

Ivan govori o svojoj knjizi

1 ¹Ovo je otkrivenje¹ Isusa Krista. Bog mu ga je dao kako bi on pokazao svojim slugama ono što se uskoro mora dogoditi. Krist ga je objavio poslavši svog anđela svome sluzi Ivanu ²koji svjedoči o svemu što je vidio. To je Božja poruka i istina koju mu je objavio Isus Krist. ³Blagoslovljen je onaj tko čita ovu proročansku poruku. Blagoslovljeni su i oni koji slušaju riječi ove proročanske poruke i drže se onoga što je u njoj napisano. Ostalo je još vrlo malo vremena.

Isusova poruka crkvama

⁴Od Ivana, sedmorim crkvama u Aziji. Neka su s vama milost i mir od onoga koji jest, koji je bio i koji dolazi, od sedam duhova pred njegovim prijestoljem ⁵i od Isusa Krista. Isus je vjerni svjedok i prvi koji je uskrsnuo od mrtvih. On je vladar zemaljskih kraljeva.

On nas voli i svojom nas je krvlju oslobodio grijeha. ⁶Učinio nas je kraljevstvom, svećenicima za službu Bogu, svojem Ocu. Njemu slava i moć zauvijek! Amen.

⁷Evo, on dolazi u pratnji oblaka. Svi će ga vidjeti, čak i oni koji su ga proboli.² I svi narodi na zemlji zbog njega

¹1,1 *Otkrivenje* Otkrivanje, iznošenje istine.

²1,7 »*koji su ga proboli*« Vidi Iv 19,34.

će gorko zaplakati. Da, tako će biti. Amen.

⁸»Ja sam Alfa i Omega«,¹ kaže Gospodin Bog, »onaj koji jest, koji je bio i koji dolazi — Svemogući«.

⁹Ja, Ivan, vaš sam brat (*u Kristu*) koji s vama dijeli patnje, kraljevstvo i strpljivu ustrajnost u Isusu. Nalazio sam se na otoku Patmosu zbog propovijedanja Božje poruke i svjedočenja o Isusu. ¹⁰U dan Gospodnji, Duh me obuzeo i iza sebe začuo sam vrlo jak glas koji je zvučao poput trube. ¹¹Rekao je: »Zapiši u knjigu sve što vidiš i pošalji sedmorim crkvama: u Efezu, Smirni, Pergamu, Tijatiri, Sardu, Filadelfiji i Laodiceji!«

¹²Okrenuo sam se da vidim tko mi to govori. Kako sam se okrenuo, vidio sam sedam zlatnih svijećnjaka. ¹³Između njih bio je netko poput Sina Čovječjeg. Bio je odjeven u dugi ogrtač i imao je zlatan povez preko prsa. ¹⁴Njegova glava i kosa bile su bijele poput bijele vune ili snijega, a oči kao plamteća vatra. ¹⁵Njegova stopala bila su kao bronca užarena u peći. Glas mu je bio poput šuma velikih voda. ¹⁶U svojoj je desnici držao sedam zvijezda. Iz njegovih usta izlazio je oštar dvosjekli mač. Njegovo lice bilo je poput sunca kad najjače sja.

¹⁷Kad sam ga spazio, pao sam kao mrtav pred njegove noge. On je tad stavio svoju desnicu na mene i rekao: »Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji. ¹⁸Ja sam onaj koji živi. Bio sam mrtav, a sada, gle, živim zauvijek i imam ključeve smrti i ključeve svijeta mrtvih. ¹⁹Stoga zapiši što si vidio! Zapiši što se događa sada i što će se poslije dogoditi! ²⁰Tajno značenje sedam zvijezda koje si vidio u mojoj desnici i sedam zlatnih svijećnjaka je ovo: sedam svijećnjaka sedam je crkava, a sedam zvijezda su anđeli tih sedam crkava.«

Isusovo pismo crkvi u Efezu

2¹»Napiši anđelu crkve u Efezu: 'Ovako kaže onaj koji drži sedam zvijezda u svojoj desnici i koji hoda između sedam zlatnih svijećnjaka. ²Ja znam tvoja djela, kako se trudiš naporno i ustrajno. Znam i to da ne možeš podnijeti zle ljude. Znam da si ispitao one koji kažu da su apostoli, a nisu i otkrio si da su lašci. ³Znam da si strpljiv i da si trpio zbog mogega imena i nisi se umorio.

⁴Ali imam protiv tebe to što si napustio ljubav koju si imao u početku. ⁵Sjeti se stoga odakle si pao! Obrati se i

¹ **1,8 Alfa, Omega** Prvo i zadnje slovo grčkoga alfabeta. Ovdje znače da je Bog početak i kraj svega.

počni činiti ona djela koja si činio na početku! Inače, ako se ne obratiš, dolazim k tebi i uklonit ću tvoj svijećnjak s njegova mjesta. ⁶Ali ovo ti ide u prilog: mrziš to što rade nikolaiti¹. I ja to mrzim.

⁷Onaj tko sluša, neka čuje što Duh govori crkvama! Pobjedniku ću dati pravo da jede sa stabla života, koje se nalazi u Božjem vrtu.’«

Isusovo pismo crkvi u Smirni

⁸»Napiši anđelu crkve u Smirni:

’Ovako kaže Prvi i Posljednji, koji je umro i oživio. ⁹Znam za tvoju patnju i tvoje siromaštvo — iako si zapravo bogat. Znam za klevete onih koji kažu da su Židovi, iako to nisu, nego su sotonina sinagoga. ¹⁰Ne boj se onoga što će ti se dogoditi. Kažem ti, davao će neke od vas baciti u zatvor, kako bi vas podvrgao kušnji. Trpjet ćete ’deset dana’. Ali budi vjeran, čak i ako moraš umrijeti, pa ću ti dati vijenac života!

¹¹Onaj tko sluša, neka čuje što Duh govori crkvama! Pobjedniku neće naškoditi druga smrt.’«

Isusovo pismo crkvi u Pergamu

¹²»Napiši anđelu crkve u Pergamu:

’Ovako govori onaj tko ima oštar, dvosjekli mač: ¹³Ja znam gdje živiš — tamo gdje je sotonino prijestolje. Ipak se držiš mojega imena i nisi se odrekao vjere u mene čak ni u vrijeme Antipe. Antipa je bio moj vjerni svjedok koji je ubijen u vašem gradu, gdje živi sotona.

¹⁴Pa ipak, ovo imam protiv tebe: imaš tamo neke ljude koji se pridržavaju Balaamova učenja. Balaam je poučio Balaka da navede izraelski narod na grijeh tako da jedu hranu prinesenu idolima i da bludno griješe.² ¹⁵Imaš i neke koji se drže učenja nikolaita. ¹⁶Obrati se, dakle! Inače uskoro dolazim k tebi i borit ću se protiv njih mačem iz svojih usta.

¹⁷Onaj tko sluša, neka čuje što Duh govori crkvama!

Pobjedniku ću dati skrivenu manu. Dat ću mu i bijeli kamen na kojem će pisati novo ime, koje nitko ne zna, osim onoga koji ga prima.’«

¹ **2,6 nikolaiti** Vjerska skupina iz Male Azije, nazvana po nekom Nikolaju, koja je slijedila kriva učenja i ideje. Isto u stihu 15.

² **2,14 bludno griješiti** Nevjera Izraelaca, odnosno, njihovo štovanje idola često se naziva duhovnim bludom. Vidi Jer 3,6–10; 5,7 i Ez 16,1–43. Isto u stihu 20.

Isusovo pismo crkvi u Tijatiri

¹⁸»Napiši anđelu crkve u Tijatiri:

'Oči Božjega Sina su kao plamteća vatra, a stopala kao sjajna bronca. On poručuje: ¹⁹znam tvoja djela. Poznata mi je tvoja ljubav, tvoja vjera, tvoje služenje i tvoja strpljivost. I znam da sada činiš više nego što si činio u početku. ²⁰Ali ovo imam protiv tebe: dopuštaš toj ženi Jezabeli da radi što hoće. Ona sebe naziva proročicom. Svojim učenjem zavodi moje sluge da bludno griješe i da jedu hranu prinesenu idolima. ²¹Dao sam joj vremena da se obrati, ali ona se ne želi pokajati za svoje bludne grijehe. ²²Zato ću je baciti u bolesničku postelju, a one koji su s njom činili preljub podvrgnut ću velikoj patnji ako se ne pokaju zbog onoga što su s njom činili. ²³A njezinu ću djecu usmrtiti i sve će crkve znati da ja istražujem ljudske misli i srca. I svakome od vas uzvratit ću za ono što ste činili.

²⁴A sada kažem vama ostalima iz Tijatire koji ne slijedite ovo učenje i koji niste upoznali sotonine takozvane duboke tajne: neću vam nametnuti nikakav drugi teret. ²⁵Ali čvrsto se držite onoga što imate dok ja ne dođem!

²⁶⁻²⁸Pobjedniku i vršitelju mojih djela do kraja, dat ću vlast nad narodima kakvu sam i ja primio od svog Oca. On će

'vladati nad njima željeznim žezlom.

Slomit će ih u komade kao glinene posude.'¹

Dat ću mu i zvijezdu Danicu. ²⁹Onaj tko sluša, neka čuje što Duh govori crkvama!«

Isusovo pismo crkvi u Sardu

3 ¹»Napiši anđelu crkve u Sardu:

'Ovako kaže onaj koji ima sedam Božjih duhova i sedam zvijezda: znam tvoja djela. Znam da govore da si živ, iako si mrtav. ²Probudi se! Učvrsti ono što je ostalo prije nego što i to umre. Jer, nisam našao da su tvoja djela dovoljno dobra pred mojim Bogom. ³Zato se sjeti učenja koje si primio i čuo, vrši ga i obrati se! Ako ne budeš bdio, doći ću poput provalnika i nećeš znati kad ću te iznenaditi. ⁴Pa ipak, imaš nekoliko ljudi u Sardu koji se nisu okaljali. Oni će hodati sa mnom odjeveni u bijelo jer su toga dostojni. ⁵Tako će u bijelo biti odjeven

¹2,26-28 Ovi stihovi su gotovo potpuno isti onima u Ps 2,8-9.

svaki pobjednik. Njegovo ime neću ukloniti iz Knjige života, nego ću ga priznati pred svojim Ocem i njegovim anđelima. ⁶Onaj tko sluša, neka čuje što Duh govori crkvama!»

Isusovo pismo crkvi u Filadelfiji

⁷»Napiši anđelu crkve u Filadelfiji:

’Ovako kaže onaj koji je svet i istinit. On ima Davidov ključ. Kad on nešto otvori, nitko to ne može zatvoriti.¹ Kad on nešto zatvori, nitko to ne može otvoriti. ⁸Ja znam tvoja djela. Evo, ostavio sam pred tobom otvorena vrata, koja nitko ne može zatvoriti jer unatoč tome što si slab, ti se držiš moga učenja i nisi se odrekao moga imena. ⁹Postoji sinagoga koja pripada sotoni. Ljudi u njoj kažu da su Židovi, ali nisu, nego lažu. Prisilit ću ih da dođu i poklone se pred tvojim nogama i dat ću im na znanje da sam te zavolio. ¹⁰Poštivao si moju zapovijed da budeš ustrajan. Ja ću te zauzvrat poštediti vremena nevolje koje će snaći čitav svijet. Ono će doći da iskuša stanovnike zemlje.

¹¹Ja dolazim uskoro. Drži se onoga što imaš, tako da ti nitko ne može oduzeti pobjednički vijenac! ¹²Pobjednik će postati stup u hramu moga Boga i nikada više neće iz njega izaći. A ja ću na njemu napisati ime svoga Boga i ime grada svoga Boga, novoga Jeruzalema². Taj će grad sići s neba od moga Boga. Na njemu ću također napisati svoje novo ime. ¹³Tko ovo sluša, neka čuje što Duh govori crkvama!»

Isusovo pismo crkvi u Laodiceji

¹⁴»Napiši anđelu crkve u Laodiceji:

’Ovo govori Amen³, a on svjedoči vjerno i istinito. On je gospodar nad svim što je Bog stvorio i kaže ovako: ¹⁵znam tvoja djela. Znam da nisi ni hladan ni vruć. Da si barem hladan ili vruć! ¹⁶No mlak si — ni hladan ni vruć. Zato ću te ispljunuti iz svojih usta. ¹⁷Ti kažeš da si bogat; misliš da si postao imućan i da ti ništa nije potrebno. Ali ne razumiješ da si upravo ti jadan, bijedan, siromašan, slijep i gol. ¹⁸Savjetujem ti da od mene kupiš zlato pročišćeno u vatri. Tako ćeš zaista biti bogat. Kupi i bijelu

¹3,7 »otvori ... zatvoriti« Vidi Iz 22,22.

²3,12 *Jeruzalem* Grad u duhovnom smislu koji je Bog podigao svom narodu.

³3,14 *Amen* Ovdje se koristi kao ime za Isusa, a znači snažno se složiti da je nešto istina.

odjeću i obuci je da se ne vidi tvoja sramotna golotinja! Kupi i pomast za oči da progledaš!

¹⁹Ja prekoravam i kažnjavam sve one koje volim. Dakle, pokaži gorljivost i pokaj se! ²⁰Vidi! Ja stojim na vratima i kucam. Ako netko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njim i on sa mnom.

²¹Pobjedniku ću dati pravo da sjedi sa mnom na mojem prijestolju. Tako sam i ja pobijedio i sjeo sa svojim Ocem na njegovo prijestolje. ²²Onaj tko sluša, neka čuje što Duh govori crkvama! »

Ivan gleda nebo

4 ¹Nakon toga sam pogledao, a ispred mene bila su otvorena vrata u nebo. I začuo sam glas koji mi je prije govorio, a zvučao je poput trube. Rekao je: »Dođi ovamo gore i pokazat ću ti što se mora dogoditi nakon ovoga!« ²Istoga trenutka Duh me obuzeo. Ispred mene bilo je prijestolje na nebu i Netko je sjedio na njemu. ³Onaj što je sjedio na prijestolju izgledao je kao drago kamenje, kao jaspis i sard. Svuda oko prijestolja bila je duga koja je izgledala kao smaragd. ⁴Oko prijestolja bila su dvadeset i četiri druga prijestolja. Na njima su sjedili dvadeset i četiri starješine. Bili su obučeni u bijelo i imali zlatne krune na glavama. ⁵S prijestolja su dopirali bljeskovi munje, grmljavina i gromovi. Ispred prijestolja gorjelo je sedam baklji. One su sedam Božjih duhova. ⁶Ispred prijestolja bilo je nešto nalik na stakleno more, prozirno poput kristala. Ispred prijestolja i sa svake njegove strane bila su četiri bića.¹ Ta su bića bila puna očiju, sprijeda i straga.

⁷Prvo biće izgledalo je kao lav; drugo je izgledalo kao vol; treće je imalo lice poput čovjeka; četvrto je izgledalo kao orao u letu. ⁸Svako od četiri bića imalo je šest krila. Bića su bila puna očiju, izvana i iznutra. Ta bića i danju i noću bez prestanka govore:

»Svet, svet, svet je Gospodin, Svemogući Bog,
koji je bio, koji jest i koji dolazi!«

⁹Ta bića odaju slavu, čast i zahvalnost onomu tko sjedi na prijestolju, onomu koji živi uvijek i zauvijek. ¹⁰Za to vrijeme dvadeset i četiri starješine padaju ničice pred onim što sjedi na prijestolju i klanjanju se onomu koji

¹4,6 četiri bića Vidi Ez 1,4–14.

živi uvijek i zauvijek. Polazu svoje krune pred prijestoljem i govore:

¹¹»Gospodine, Bože naš, ti si dostojan
da primiš slavu, čast i moć, jer si stvorio sve
i jer sve tvojog volji duguje postanak i stvaranje.«

5 ¹Tad sam u desnici onoga koji sjedi na prijestolju spazio neki svitak. Svitak je bio ispisan s obje strane i zapečaćen sa sedam pečata. ²Vidio sam i moćnog anđela kako najavljuje jakim glasom: »Tko je dostojan da slomi pečate i otvori svitak?« ³Ali nikoga nije bilo ni na nebu ni na zemlji, a ni ispod zemlje tko bi mogao otvoriti svitak ili zaviriti u njega. ⁴Ja sam gorko zaplakao, jer nije pronađen nitko tko bi bio dostojan da otvori svitak ili da zaviri u njega. ⁵Tada mi je jedan od starješina rekao: »Nemoj plakati! Pobijedio je Lav iz Judina plemena,¹ Davidov potomak! On može slomiti tih sedam pečata i otvoriti svitak.«

⁶Tada sam vidio Janje kako stoji ispred prijestolja. Četiri bića bila su oko njega. Starješine su također bili oko Janjeta. Ono je izgledalo kao zaklano. Imalo je sedam rogova i sedam očiju. To su sedam Božjih duhova poslanih svuda po zemlji. ⁷Janje je prišlo i uzelo svitak iz desnice onoga koji sjedi na prijestolju. ⁸Kad je Janje uzelo svitak, četiri bića i dvadeset četiri starješine pali su ničice pred njim. Svaki od njih imao je harfu i držali su zlatne posude s tamjanom, a to su molitve Božjih svetih ljudi. ⁹Pjevali su novu pjesmu:

»Ti si dostojan da uzmeš svitak i otvoriš njegove
pečate
jer si bio zaklan.

Svojom krvlju kupio si Bogu ljude
iz svakoga plemena, jezika, rase i naroda.

¹⁰ Ti si ih učinio kraljevstvom
i svećenicima za našeg Boga
i oni će vladati zemljom.«

¹¹Tada sam pogledao i čuo glasove brojnih anđela. Bili su oko prijestolja, bića i starješina. Anđela je bilo na tisuće i na desetke tisuća. ¹²Pjevali su jakim glasom:

¹5,5 Lav iz Judina plemena Vidi Post 49,8–10.

»Dostojno je Janje koje je zaklano da primi moć, bogatstvo, mudrost, snagu, čast, slavu i hvalu!«

¹³Tada sam začuo sva stvorenja koja su na nebu, na zemlji, pod zemljom i u moru sa svim što je u njima kako govore:

»Onome koji sjedi na prijestolju i Janjetu neka je hvala, čast, slava i moć uvijek i zauvijek!«

¹⁴A četiri bića odgovorila su: »Amen.« Tada su starješine pali ničice i poklonili se.

6¹Janje je otvorilo prvi pečat, a ja sam pogledao i začuo jedno od četiri bića. Govorilo je glasom koji je zvučao poput grmljavine: »Dodi!« ²Tada sam pogledao, a ispred mene stajao je bijeli konj, a jahač na njemu imao je luk. Bio mu je dan vijenac te on pobjedonosno ode da pobjeđuje.

³Kad je Janje otvorilo drugi pečat, čuo sam kako drugo biće kaže: »Dodi!« ⁴Tada se pojavio drugi konj. Bio je vatreno crven. Jahaču je bilo dopušteno da sa zemlje digne mir, da se ljudi međusobno ubijaju. Dan mu je i veliki mač.

⁵Kad je Janje otvorilo treći pečat, čuo sam kako treće biće kaže: »Dodi!« Tada sam pogledao, a ispred mene stajao je crni konj. Njegov je jahač u ruci držao vagu. ⁶Tada sam čuo neki glas koji je dopirao od tih četiriju bića. Rekao je: »Jedna mjera brašna za dnevnu plaću i tri mjere ječma za dnevnu plaću. Ali ne nanesi štetu ulju i vinu!«

⁷Kad je Janje otvorilo četvrti pečat, začuo sam glas četvrtoga bića. Reklo je: »Dodi!« ⁸Pogledao sam, a ispred mene stajao je sivi konj. Njegov jahač zvao se »Smrt«¹, a pratilo ga je kraljevstvo mrtvih. Njima je dana moć nad četvrtinom zemlje, da ubijaju ratom, glađu, bolešću i zemaljskim divljim zvijerima.

⁹Kad je Janje otvorilo peti pečat, ugledao sam ispod žrtvenika duše onih koji su bili zaklani zbog Božje poruke i zbog svjedočanstva koje su držali. ¹⁰Te su duše vikale jakim glasom: »Sveti i istiniti Gospodine, koliko ćeš još odgađati presudu stanovnicima zemlje i kaznu što su nas ubili?« ¹¹Svakoj duši bila je dana bijela haljina.

¹6,8 **Smrt** Grčka riječ za smrt može značiti i pošast, bolest, kao u zadjem dijelu istoga stiha.

Rečeno im je da se strpe još malo dok se ne ispuni broj njihove braće, Kristovih slugu, koji trebaju biti ubijeni kao i oni.

¹²Onda sam vidio kako je Janje otvorilo šesti pečat, a u tom trenu nastade jak potres. Sunce je postalo crno kao tkanina izrađena od kostrijeti. Mjesec je postao kao krv. ¹³Zvijezde su pale s neba na zemlju, kao što kasne smokve padaju s drveta kada ga protrese snažan vjetar. ¹⁴Nebo se smotalo kao svitak. A sve planine i otoci pomaknuli su se sa svoga mjesta.

¹⁵Tad su se svi ljudi sakrili u pećine i iza stijena u planinama. Bili su tu zemaljski kraljevi, vladari, generali, bogataši i moćnici. Svi su se sakrili; i robovi i slobodni ljudi. ¹⁶Govorili su planinama i stijenama: »Padnite na nas i sakrijte nas od onoga koji sjedi na prijestolju i od Janjetova gnjeva! ¹⁷Došao je veliki dan njihova gnjeva i tko ga može preživjeti?«

Božji narod

7 ¹Nakon toga vidio sam četiri anđela kako stoje na četiri kraja zemlje. Zadržavali su četiri zemaljska vjetra, tako da ni jedan ne može puhati ni po zemlji, ni po moru, ni po bilo kojem drvetu. ²Tada sam vidio drugog anđela kako dolazi s istoka. Nosio je pečat živoga Boga. Snažno je povikao četvorici anđela kojima je dana vlast da nanesu štetu zemlji i moru. ³Rekao je: »Ne nanosite štetu zemlji, moru ili drveću dok sluge našega Boga ne obilježimo pečatom na njihovim čelima!« ⁴Tada sam čuo ukupan broj onih koji su označeni pečatom: označenih pečatom bilo je sto četrdeset i četiri tisuće iz svih plemena izraelskog naroda.

⁵ Dvanaest tisuća označenih pečatom iz Judina plemena,

dvanaest tisuća iz Rubenova plemena,

dvanaest tisuća iz Gadova plemena,

⁶ dvanaest tisuća iz Aserova plemena,

dvanaest tisuća iz Naftalijeva plemena,

dvanaest tisuća iz Manašeova plemena,

⁷ dvanaest tisuća iz Šimunova plemena,

dvanaest tisuća iz Levijeva plemena,

dvanaest tisuća iz Jisakarova plemena,

⁸ dvanaest tisuća iz Zabulonova plemena,

dvanaest tisuća iz Josipova plemena i

dvanaest tisuća iz Benjaminova plemena.

Veliko mnoštvo

⁹Nakon toga pogledao sam, a ispred mene nalazilo se veliko mnoštvo koje nitko nije mogao izbrojiti. Tu su bili ljudi iz svakoga naroda, plemena, rase i jezika. Stajali su pred prijestoljem i pred Janjetom. Imali su na sebi duge bijele ogrtače i u rukama su držali palmine grane. ¹⁰Vikali su jakim glasom: »Spasenje pripada našem Bogu koji sjedi na prijestolju i Janjetu!« ¹¹Svi su anđeli stajali oko prijestolja, starješina i četiri bića; pali su ničice pred prijestoljem i slavili Boga. ¹²Govorili su: »Amen! Hvala i slava, mudrost, zahvalnost, čast, moć i snaga pripadaju našem Bogu uvijek i zauvijek. Amen!«

¹³Tada me je jedan starješina pitao: »Tko su ovi ljudi u dugim bijelim ogrtačima? Odakle su došli?«

¹⁴Odgovorio sam mu: »Gospodine, ti to znaš.«

A starješina mi reče: »Ovo su oni što su prošli veliku patnju. Oprali su i izbijelili svoje ogrtače u Janjetovoj krvi. ¹⁵Zato sada stoje pred Božjim prijestoljem i danoćno ga štiju u njegovu hramu. Onaj što sjedi na prijestolju štitit će ih svojom prisutnošću. ¹⁶Oni nikada više neće biti gladni ni žedni. Nikada im više neće naškoditi sunce ni vrućina. ¹⁷Janje na sredini prijestolja bit će njihov pastir. Vodit će ih na izvore vode što daje život. A Bog će obrisati svaku suzu s njihovih očiju.«

Sedmi pečat

8 ¹Kad je Janje otvorilo sedmi pečat, na nebu je nastala tišina kojih pola sata. ²Tada sam vidio onih sedam anđela koji stoje pred Bogom. Bilo im je dano sedam truba.

³Tada je došao drugi anđeo i stao kraj žrtvenika. Držao je zlatnu posudu za tamjan. Bilo mu je dano puno tamjana da ga prinese molitvama svih Božjih svetih ljudi na zlatni žrtvenik ispred prijestolja. ⁴I dim tamjana, zajedno s molitvama Božjih svetih ljudi, digao se iz anđelove ruke k Bogu. ⁵Anđeo je tada uzeo posudu za tamjan, napunio je vatrom sa žrtvenika i bacio na zemlju. Uslijedili su praskovi groma, grmljavina, munje i potres.

Sedmorica anđela trube

⁶Tada su se ona sedmorica anđela sa sedam truba pripremila da zatrube.

⁷Prvi je anđeo zatrubio i pojavile su se tuča i vatra pomiješane s krvlju. Bačene su na zemlju i trećina je zemlje izgorjela. Izgorjela je i trećina drveća te sva

zelena trava. ⁸Drugi je anđeo zatrubio i nešto poput velike plamteće planine bilo je bačeno u more. Trećina mora pretvorila se u krv. ⁹Trećina morskih živih bića umrla je, a trećina brodova bila je uništena.

¹⁰Treći je anđeo zatrubio i neka je velika zvijezda, koja je gorjela kao baklja, pala s neba. Pala je na trećinu rijeka i na izvore vode. ¹¹Zvijezda se zvala Pelin¹. Trećina sve vode pretvorila se u pelin i mnogo je ljudi umrlo pijući je jer je voda postala gorka.

¹²Četvrti je anđeo zatrubio i trećina sunca bila je pogođena zajedno s trećinom mjeseca i trećinom zvijezda. Dakle, trećina njih je potamnjela, pa je trećina dana ostala bez svjetlosti, kao i trećina noći.

¹³Tada sam pogledao gore i začuo orla kako leti visoko u zraku. Vikao je jakim glasom: »Jao, jao, jao onima što žive na zemlji kad se razlegne zvuk preostalih truba! Tri se anđela spremaju zatrubiti.«

9¹Peti je anđeo zatrubio, a ja sam vidio zvijezdu kako je pala s neba na zemlju. Bio joj je dan ključ prolaza koji vodi u bezdan². ²Tada je zvijezda otvorila prolaz, a iz njega se podigao dim poput onoga iz velike peći. Sunce i nebo od dima su potamnjeli. ³Iz njega su izašli skakavci i spustili se na zemlju. Dana im je moć kakvu imaju škorpioni. ⁴No rečeno im je neka ne nanose štetu travi, zelenilu ni ikojem drvetu; samo ljudima koji nemaju Božji pečat na svojim čelima. ⁵Naređeno im je da ljude ne ubijaju, nego da ih pet mjeseci muče. A bol koju su im nanosili bila je poput one koju stvara ubod škorpiona. ⁶I sve to vrijeme ljudi će tražiti smrt, ali ih ona neće snaći. Željet će umrijeti, ali smrt im neće doći.

⁷Skakavci su izgledali kao konji spremni za bitku. Na glavama su imali nešto kao zlatne krune, a lica su im bila poput ljudskih. ⁸Imali su kosu poput ženske kose, a zubi su im bili kao lavlji. ⁹Prsa su im bila kao željezni oklopi. Zvuk njihovih krila bio je poput zvuka brojnih konja i bojnih kola što jure u bitku. ¹⁰Imali su repove sa žalcima kao škorpioni. U njihovim repovima nalazila se moć da pet mjeseci nanose ljudima bol. ¹¹Skakavci su imali svoga kralja. Kralj im je bio anđeo bezdana, a njegovo je ime na hebrejskom Abadon³, a na grčkom Apolion⁴.

¹**8,11 Pelin** Biljka vrlo gorka okusa; ovdje predstavlja veliku tugu.

²**9,1 bezdan** Vidi Otk 20,1–3.

³**9,11 Abadon** Mjesto smrti u Starom zavjetu (Job 26,6; Ps 88,11).

⁴**9,11 Apolion** Koji znači »uništavač«.

¹²Prva je nevolja prošla, ali pazite: još dvije nevolje dolaze nakon ove!

¹³Šesti je anđeo zatrubio i ja sam čuo neki glas. Dolazio je iz četiri roga zlatnog žrtvenika koji se nalazi pred Bogom. ¹⁴Taj je glas rekao šestom anđelu koji je imao trubu: »Oslobodi četvoricu anđela koji su svezani na velikoj rijeci Eufratu!« ¹⁵I četiri anđela, koji su bili spremni za taj sat, dan, mjesec i godinu, oslobođeni su kako bi mogli ubiti trećinu čovječanstva. ¹⁶Ukupan broj konjanika iznosio je dvjesto milijuna. Ja sam čuo njihov ukupan broj.

¹⁷U mojem viđenju konji i njihovi jahači izgledali su ovako: oklopi za prsa bili su im plameno crveni, plavi kao hijacint i žuti kao sumpor. Glave konja bile su kao lavlje glave, a iz njihovih usta izlazili su vatra, dim i sumpor. ¹⁸Ta tri zla — vatra, dim i sumpor — koja su izlazila iz njihovih usta, ubila su trećinu čovječanstva. ¹⁹Konjima se snaga nalazila u ustima i repovima. Repovi su im bili kao zmiје, s glavama koje nanose ozljede ljudima.

²⁰Ostatak čovječanstva, koji nije poginuo od ovih zala, ipak se nije obratio od obožavanja djela svojih ruku. Nisu prestali štovati demone i idole napravljene od zlata, srebra, bronce, kamena i drveta, koji ne mogu ni vidjeti, ni čuti, ni hodati. ²¹Nisu se obratili ni od ubijanja, vraćanja, bluda ni krađa.

Anđeo i mali svitak

10¹Tada sam vidio nekog drugog moćnog anđela kako silazi s neba. Bio je ogrnut oblakom. Oko glave imao je dugu. Lice mu je bilo kao sunce, a noge kao vatreni stupovi. ²U ruci je držao mali razmotani svitak. ³Svoju desnu nogu stavio je u more, a lijevu na kopno. Povikao je jakim glasom, sličnim lavljoj rici, a kad je povikao, začuli su se glasovi sedam gromova. ⁴Kad je sedam gromova progovorilo, htio sam to zapisati, ali sam čuo glas s neba koji je rekao: »Zadrži u tajnosti ono što je sedam gromova reklo! To ne zapisuj!«

⁵Tada je anđeo kojeg sam vidio da stoji u moru i na kopnu digao desnu ruku prema nebu. ⁶Zakleo se po onomu koji živi zauvijek, koji je stvorio nebo i ono što je u njemu, i zemlju i ono što je u njoj: »Neće više biti odgode. ⁷Ali kad dođe vrijeme da sedmi anđeo zatrubi u svoju trubu, tada će se dovršiti Božji tajni naum, kako je Bog najavio svojim slugama — prorocima.«

⁸Tada sam ponovo začuo isti glas s neba kako mi

govori: »Idi i uzmi otvoreni svitak iz ruku anđela što stoji u moru i na kopnu.«

⁹Otišao sam do anđela i zatražio ga taj mali svitak, a anđeo mi je rekao: »Uzmi i pojedi ga! Od njega će ti biti gorko u trbuhu, ali će ti u ustima biti sladak kao med.«

¹⁰Uzeo sam mali svitak iz anđelove ruke i pojeo ga. U ustima mi je bio sladak kao med, ali nakon što sam ga pojeo, u trbuhu mi je postalo gorko. ¹¹Tada mi je rečeno: »Moraš ponovo proricati o mnogim rasama, narodima, jezicima i kraljevima.«

Dva svjedoka

11 ¹Tada mi je dana trska da je upotrijebim kao štap za mjerenje. Rečeno mi je: »Ustani i izmjeri Božji hram i žrtvenik! Izbroj i one koji unutra štuju Boga! ²Ali izostavi vanjsko dvorište hrama i nemoj ga izmjeriti jer je ono predano nežidovima! Oni će gaziti sveti grad četrdeset i dva mjeseca. ³A ja ću dati moć dvojici svojih svjedoka i oni će proricati tisuću dvjesto šezdeset dana odjeveni u kostrijet.« ⁴Oni su ona dva maslinova stabla i one dvije svjetiljke što stoje pred Gospodarem zemlje. ⁵Ako im itko pokuša nanijeti zlo, iz njihovih usta izlazi vatra i proždire njihove neprijatelje. Da, ako im tko pokuša nanijeti zlo, mora tako umrijeti. ⁶Oni imaju moć zatvoriti nebo, da kiša ne pada za vrijeme njihova proricanja. Imaju i moć nad vodama da ih pretvore u krv. Imaju i moć da pogode zemlju svakovrsnim pošastima koliko god puta žele.

⁷Kad završe sa svojim svjedočenjem, zvijer koja dolazi iz bezdana zaratit će se s njima. Porazit će ih i ubiti. ⁸Njihova mrtva tijela ležat će na ulicama toga velikoga grada — u prenesenom smislu nazvanih Sodoma i Egipat — gdje je njihov Gospodin razapet na križu. ⁹Ljudi svih rasa, plemena, jezika i naroda gledat će tri i pol dana njihova mrtva tijela i neće dopustiti da se njihova tijela pokopaju. ¹⁰Oni što žive na zemlji likovat će nad njima. Slavit će i slati darove jedni drugima, jer su ta dva proroka zadavala muku stanovnicima zemlje.

¹¹Ali nakon tri i pol dana Božji dah što daje život ušao je u njih i oni su stali na noge. Veliki je strah zahvatio one koji su ih vidjeli. ¹²A oba proroka čula su jaki glas s neba koji je rekao: »Dođite gore!« I oni su u oblaku otišli gore u nebo, a njihovi neprijatelji gledali su kako odlaze.

¹³Baš u tom trenutku dogodio se velik potres. Desetina

grada se srušila. Sedam tisuća ljudi poginulo je u potresu. Ostatok se jako uplašio i dao slavu nebeskom Bogu.

¹⁴Prošla je i druga velika nevolja. Ali pazite, uskoro slijedi i treća.

Sedma truba

¹⁵Sedmi je anđeo zatrubio i na nebu su se začuli jaki glasovi govoreći:

»Kraljevska vlast nad svijetom sada pripada našem
Gospodinu i njegovu Pomazaniku.

On će kraljevati uvijek i u sva vremena.«

¹⁶A dvadeset i četiri starješine, što su pred Bogom i sjede na svojim prijestoljima, pali su ničice i poklonili se Bogu. ¹⁷Rekli su:

»Zahvaljujemo ti, Gospodine, Bože, Svemogući,
ti koji jesi i koji si uvijek bio,
jer si uzeo svoju veliku moć i počeo kraljevati.

¹⁸ Narodi svijeta provodili su svoju srdžbu,
a sada je vrijeme tvoje srdžbe.

Došlo je vrijeme da se sudi onima koji su mrtvi.

Došlo je vrijeme da se dâ nagrada tvojim slugama,
prorocima i tvom narodu, onima koji te poštuju,
malima i velikima.

Vrijeme je da se unište oni koji su uništavali
zemlju!«

¹⁹Tada se Božji hram na nebu otvorio i u njemu se pojavio 'Kovčeg saveza'. I tada su počele bljeskati munje, začula se grmljavina, praskovi groma, potres i počela je velika tuča.

Žena i velika zmija

12 ¹Tada se na nebu pojavio veliki znak: žena obučena u sunce. Pod njezinim je nogama bio mjesec, a na glavi je imala krunu s dvanaest zvijezda. ²Bila je trudna i u porođajnim mukama. Vikala je od bola jer je bila pred porođajem. ³Tada se na nebu pojavio drugi znak: veliki crveni zmaj sa sedam glava i deset rogova. Na glavama je imao sedam kruna. ⁴Njegov je rep pomeo trećinu zvijezda s neba i bacio ih na zemlju. Zmaj je stao ispred žene koja je bila pred porođajem. Htio je pojesti njezino dijete čim se rodi. ⁵A ona je rodila muško dijete,

sina, koji će željeznim žezlom vladati svim narodima. I njezino je dijete bilo uzeto k Bogu i njegovu prijestolju. ⁶A žena je pobjegla u pustinju. Tamo joj je Bog pripremio mjesto gdje će biti zbrinuta tisuću dvjesto šezdeset dana.

⁷Tada je na nebu izbio rat. Mihael¹ i njegovi anđeli borili su se protiv zmaja. Zmaj i njegovi anđeli prihvatili su borbu, ⁸ali nisu mogli izdržati. Izgubili su svoje mjesto na nebu. ⁹Veliki je zmaj zbačen, ta stara zmija zvana đavao ili sotona koji zavodi cijeli svijet. Da, on je zbačen na zemlju, a njegovi su anđeli zbačeni zajedno s njim.

¹⁰Tada sam začuo kako neki jaki glas na nebu kaže: »Sada je stiglo spasenje i moć našega Boga, kraljevska vlast. Njegov Pomazanik pokazao je svoju vlast. Jer, zbačen je optužitelj naše braće. On ih je danonoćno optuživao pred našim Bogom. ¹¹Ali oni su ga porazili Janjetovom krvlju i riječima svoga svjedočanstva. Oni nisu voljeli svoje živote toliko da bi ustuknuli pred smrću. ¹²Stoga se veselite, nebesa, i vi koji živite na njima! Teško vama, zemljo i more, jer je đavao sišao na vas! On je pun gnjeva, jer zna da mu je preostalo malo vremena.«

¹³Kad je zmaj vidio da je bačen na zemlju, počeo je progoniti ženu koja je rodila muško dijete. ¹⁴Ali ženi su dana dva krila velikog orla, tako da može odletjeti u pustinju gdje joj je pripremljeno mjesto. Tamo će je, daleko od zmije, hraniti tri i pol godine². ¹⁵Tada je zmija iz usta izlila vodu poput rijeke da bi njezina bujica odnijela ženu. ¹⁶Ali zemlja je pomogla ženi: otvorila je usta i progutala rijeku koju je zmaj izlio iz svojih usta. ¹⁷Tada se zmaj razbjesnio na ženu i otišao ratovati protiv njezina preostalog potomstva. To su oni koji drže Božje zapovijedi i svjedoče o Isusu.

¹⁸I zmaj se zaustavio na morskoj obali.

Dvije zvijeri

13 ¹Tada sam vidio neku zvijer kako izlazi iz mora. Imala je deset rogova i sedam glava. Na njezinim rogovima nalazilo se deset kruna, a na njezinim glavama bogohulna imena. ²Zvijer koju sam vidio bila je slična leopardu. Noge su joj bile kao medvjede, a usta kao lavlja. Zmaj joj je predao svoju moć, svoje prijestolje i

¹12,7 *Mihael* Arkandeo — vođa Božjih anđela (Jd 9).

²12,14 *tri i pol godine* 'jedno vrijeme i dva vremena i pola vremena'.

veliku vlast. ³Jedna od njezinih glava izgledala je smrtno ranjena, ali je ta smrtna rana zacijelila. Zvijer je zadivila ljude cijeloga svijeta i oni su krenuli za njom. ⁴Ljudi su se klanjali zmaju, jer je on predao svoju vlast zvijeri. Klanjali su se zvijeri i govorili: »Tko je kao zvijer i tko se može boriti protiv nje?«

⁵Zvijeri je bilo dopušteno da oholo govori i huli Boga. Dana joj je vlast da to čini četrdeset dva mjeseca. ⁶Zvijer je otvorila svoja usta i počela izgovarati uvrede protiv Boga i psovati njegovo ime, mjesto na kojem prebiva i one koji žive na nebu. ⁷Dopušteno joj je i da se bori protiv Božjih ljudi i da ih porazi. Dana joj je vlast nad svakim plemenom, rasom, jezikom i narodom. ⁸Svi koji žive na zemlji poklonit će se zvijeri. To su oni čije ime od početka svijeta nije zapisano u knjizi života koja pripada Janjetu koje je bilo zaklano.

⁹Ako tko sluša, neka čuje:

¹⁰»Tko god treba postati zatočenik,
taj će i postati zatočenik.

Tko god treba umrijeti od mača,
taj će i umrijeti od mača.«

To zahtijeva strpljivost i vjeru od Božji ljudi.

¹¹Tada sam vidio drugu zvijer kako dolazi iz zemlje. Imala je dva roga kao janje, ali je govorila kao zmaj.

¹²Imala je svu vlast koju ima i prva zvijer. Prisilila je zemlju i sve koji žive na njoj da se poklone prvoj zvijeri čija je smrtna rana zacijelila. ¹³Ta je druga zvijer činila velika čuda, čak je naočigled ljudi slala vatru s neba na zemlju. ¹⁴Ta druga zvijer zavaravala je ljude koji žive na zemlji čudima koje je činila. Dobila je moć da ih čini kako bi služila prvoj zvijeri. Druga zvijer naredila je ljudima koji žive na zemlji da naprave kip u čast prve zvijeri. To je bila ona zvijer koja je imala ranu od mača, ali nije umrla. ¹⁵Druga zvijer dobila je dopuštenje da podari život kipu prve zvijeri, tako je kip mogao govoriti i zapovjediti da se ubiju svi oni koji se nisu poklonili njezinu kipu. ¹⁶Druga je zvijer prisilila sve ljude — male i velike, bogate i siromašne, slobodne i robove — da prime žig na desnici ili na čelu. ¹⁷Nitko nije mogao ništa kupovati ni prodavati bez tog žiga. A taj je znak ime zvijeri ili broj koji odgovara njezinu imenu. ¹⁸Ovdje je potrebna mudrost. Ako je tko pronicljiv neka odgonetne broj zvijeri, jer to je i broj čovjeka. To je šesto šezdeset šest.

Pjesma otkupljenih

14¹Tada sam pogledao ispred sebe i ugledao Janje. Stajalo je na Sionskoj gori¹. S njim su bile i sto četrdeset četiri tisuće, koji su na čelima imali zapisano Janjetovo ime i ime njegova Oca. ²Tada sam začuo glas s neba sličan šumu silnog slapa ili jakom prasku groma. Glas koji sam čuo podsjećao je na zvuk harfi. ³Mnoštvo je pjevalo novu pjesmu pred prijestoljem, pred četirima bićima i starješinama. Nitko nije mogao naučiti tu pjesmu, osim tih sto četrdeset četiri tisuće. Oni su bili otkupljeni sa zemlje. ⁴Oni su ti koji se nisu okaljali sa ženama. Održali su se čistima. Slijede Janje kamo god ono ide. Oni su otkupljeni od ostaloga čovječanstva i prvi su plodovi žetve za Boga i Janje. ⁵U njihovim se ustima ne može naći laž. Besprijeekorni su.

Tri anđela

⁶Tada sam spazio drugog anđela kako leti visoko na nebu. Trebao je onima koji žive na zemlji — svakom narodu, plemenu, jeziku i rasi — objaviti vječnu poruku Radosne vijesti. ⁷Govorio je jakim glasom: »Poštujte Boga i dajte mu slavu! Došlo je vrijeme da on donese presudu. Poklonite se Bogu! On je stvorio nebo, zemlju, more i izvore voda.«

⁸Tada je drugi anđeo prišao i rekao: »Pao je! Pao je veliki Babilon, koji je natjerao sve narode da piju žestoko vino bijesa i bluda.«

⁹Treći je anđeo došao za njima i rekao jakim glasom: »Onaj tko štuje zvijer i njezin kip te prima njezin znak na čelo ili ruku, ¹⁰taj će piti žestoko vino Božje srdžbe koje je nerazblaženo u čaši njegova gnjeva. On će biti mučen u gorućem sumporu u prisutnosti svetih anđela i Janjeta. ¹¹A dim od njegova mučenja dizat će se zauvijek. Za one koji štuju zvijer i njezin kip — i za svakoga tko je obilježen njezinim imenom — neće imati mira ni danju ni noću.« ¹²Ovdje Božji ljudi, oni koji se pridržavaju Božjih zapovijedi, trebaju biti strpljivi i ostati vjerni Isusu.

¹³Tada sam s neba začuo glas: »Zapiši: od sada su blagoslovljeni oni mrtvi koji umru u Gospodinu!«

»Tako je«, kaže Duh. »Oni se mogu odmoriti od napora, jer ih prate njihova djela.«

¹14,1 *Sionska gora* Drugi naziv za Jeruzalem; ovdje u duhovnom smislu znači grad u kojem Božji narod živi zajedno s Bogom.

Zemaljski urod

¹⁴Tada sam pogledao ispred sebe i spazio bijeli oblak. Na oblaku je sjedio netko sličan Sinu Čovječjem. Na glavi je imao zlatnu krunu, a u ruci oštar srp. ¹⁵Tada je iz hrama izašao drugi anđeo. Viknuo je jakim glasom onomu što sjedi na oblaku: »Uzmi svoj srp i saberi urod! Došlo je vrijeme žetve. Zemaljski je urod dozreo.« ¹⁶Onaj što je sjedio na oblaku zamahnuo je svojim srpom nad zemljom i požnjeo urod na zemlji.

¹⁷Tada je iz hrama na nebu izašao neki drugi anđeo. I on je imao oštar srp. ¹⁸A sa žrtvenika je opet došao drugi anđeo koji je imao moć nad vatrom. Doviknuo je jakim glasom onomu što je imao oštar srp: »Uzmi svoj oštri srp i skupi grozdove zemaljske loze! Jer grožđe je zrelo.« ¹⁹Anđeo je zamahnuo srpom nad zemljom i skupio urod zemaljskoga vinograda. Bacio je grožđe u tijesak velikoga Božjega gnjeva ²⁰i samljeo ga izvan grada. Iz tijeska je curila krv. Digla se sve do konjskih uzda, na daljinu od tristotinjak kilometara.

Anđeli sa zadnjim pošastima

15 ¹Tada sam vidio drugi veliki i zadivljujući znak na nebu: bilo je to sedam anđela koji su imali sedam zadnjih pošasti. One su zadnje zato što s njima završava Božja srdžba.

²Tada sam vidio nešto poput staklenoga mora pomiješanoga s vatrom. Vidio sam one koji su pobijedili zvijer, njezin kip i broj njezina imena. Stajali su kraj staklenoga mora i držali harfe koje im je dao Bog. ³Pjevali su pjesmu Božjega sluga Mojsija i Janjetovu pjesmu:

»Velika i čudesna su tvoja djela,
Gospodine, Bože, Svemogući!
Pravedni su i istiniti tvoji putovi, Kralju naroda!

⁴ Svi će se tebe bojati, Gospodine,
Svi će slaviti tvoje ime.
Jer samo si ti svet.

Svi će narodi doći i pokloniti se pred tobom,
jer su objavljene tvoje pravedne presude.«

⁵Nakon toga vidio sam hram, Šator svjedočanstva na nebu. Hram je bio otvoren. ⁶Sedam anđela, koji su nosili sedam posljednjih pošasti, izašli su iz hrama. Bili su odjeveni u čisti, sjajni lan i nosili su zlatne poveze oko prsa. ⁷Tada je jedno od četiri bića dalo sedmorici anđela

sedam zlatnih posuda napunjenih Božjim gnjevom. Bog živi uvijek i zauvijek. ⁸Hram se napunio dimom Božje slave i sile. Nitko nije mogao ući u hram dok se ne dovrši sedam pošasti koje su donijela sedmorica anđela.

Posude ispunjene Božjom srdžbom

16 ¹Tada sam iz hrama čuo jaki glas kako govori sedmorici anđela: »Idite i izlijte na zemlju sedam posuda Božjega gnjeva!«

²Prvi je anđeo otišao i izlio svoju posudu na kopno. Na onim ljudima koji su imali oznaku zvijeri i klanjali se njezinu kipu, izbile su užasne, bolne rane.

³Tada je drugi anđeo izlio svoju posudu na more. More se pretvorilo u krv sličnu krvi mrtvacu. Svako je živo biće u moru umrlo.

⁴Tada je treći anđeo izlio svoju posudu na rijeke i izvore voda. Oni su se pretvorili u krv. ⁵Tada sam čuo anđela voda kako kaže:

»Ti si onaj koji jest i koji je oduvijek bio.

Ti si svet i pravedan.

To pokazuju ove presude koje si donio.

⁶ Ljudi su prolili krv tvojih svetih i proroka,
pa si im dao da piju krv.

To je ono što zaslužuju.«

⁷Tada sam čuo kako žrtvenik kaže:

»Da, Gospodine, Bože, Svemogući,
tvoje su presude istinite i pravedne.«

⁸Tada je četvrti anđeo izlio svoju posudu na sunce, kojemu je bilo dopušteno da pali ljude vatrom. ⁹Pekla ih je velika vrućina. Proklinjali su Božje ime, jer on je taj koji ima vlast nad tim pošastima, ali se nisu obratili niti mu dali slavu. ¹⁰Tada je peti anđeo izlio svoju posudu na prijestolje zvijeri i njezino je kraljevstvo utonulo u mrak. Ljudi su od boli grizli svoje jezike. ¹¹Proklinjali su nebeskoga Boga zbog bolova i zbog svojih rana. Ali nisu se obratili od svojih djela.

¹²Tada je šesti anđeo izlio svoju posudu na veliku rijeku Eufrat i njezina je voda presušila. To se dogodilo da se pripremi put kraljevima s istoka. ¹³Tada sam vidio tri nečista duha slična žabama. Izašli su iz zmajevih usta, iz usta zvijeri i iz usta lažnoga proroka, ¹⁴Ti su

zli duhovi duhovi demona koji imaju moć da čine čuda. Otišli su svim kraljevima svijeta da ih okupe za bitku na veliki Dan Svemogućega Boga.

¹⁵»Slušaj! Doći ću iznenada kao lopov. Blago onomu tko ostane budan i zadrži svoju odjeću kraj sebe tako da ne hoda gol i ne bude sramotno otkriven.«

¹⁶Zli su duhovi tada doveli sve kraljeve na mjesto koje se na hebrejskom jeziku zove Harmagedon.

¹⁷Tada je sedmi anđeo izlio svoju posudu u zrak, a jaki glas se začuo s prijestolja iz hrama. Rekao je: »Gotovo je!« ¹⁸Tada su se pojavile munje i nastala je grmljavina, gromovi i veliki potres. To je bio najveći potres koji se ikada dogodio otkako je čovjeka na zemlji. ¹⁹Veliki se grad raskolio na tri dijela. Gradovi nežidova su se srušili. Bog nije zaboravio kazniti veliki Babilon. Dao mu je čašu punu žestokog vina svoje srdžbe. ²⁰Svi su otoci nestali i ni jedna planina nije ostala. ²¹Velika tuča, teška oko četrdeset kila, pala je s neba na ljude. A oni su proklinjali Boga zbog toga zla jer je bilo užasno.

Žena koja sjedi na zvijeri

17 ¹Tada je došao jedan od sedmorice anđela koji su imali sedam posuda. Rekao mi je: »Dođi i pokazat ću ti kaznu koja će biti dosuđena velikoj bludnici koja sjedi kraj mnogih voda! ²Zemaljski su kraljevi počinili preljub s njom. Oni koji žive na zemlji napili su se vina njezina preljuba.«

³Tada me Duh zahvatio i anđeo me odnio u pustinju. Tamo sam vidio neku ženu kako sjedi na grimizno crvenoj zvijeri. Zvijer je bila puna bogohulnih imena i imala je sedam glava i deset rogova. ⁴Žena je bila obučena u purpurnu i grimiznu odjeću. Bila je ukrašena zlatom, dragim kamenjem i biserima. U ruci je držala zlatnu čašu punu odvratnosti i prljavštine svojega preljuba. ⁵Na njezinu čelu bilo je napisano ime koje je imalo skriveno značenje: »Veliki Babilon, majka bludnica i zemaljskih odvratnosti.«

⁶Vidio sam da je žena bila pijana od krvi Božjih ljudi i od krvi onih koji su umrli svjedočeći o Isusu. Kad sam je vidio, jako sam se začudio. ⁷Anđeo me upitao: »Čemu se čudiš? Ja ću ti objasniti skriveno značenje žene i zvijeri sa sedam glava i deset rogova na kojoj jaše. ⁸Zvijer koju si vidio jednom je bila živa, ali više nije. Pa ipak treba opet doći iz bezdana i otići prema svom uništenju. Ljudi koji žive na zemlji, a čija imena nisu od početka svijeta

zapisana u Knjizi života, začudit će se kad vide zvijer, jer je zvijer bila živa, a više nije, no opet će se pojaviti.

⁹Ovdje treba biti mudar. Sedam glava jest sedam brda na kojima žena sjedi. To je i sedam kraljeva. ¹⁰Prvih pet kraljeva je palo. Jedan još vlada, a drugi još nije došao. Kad on dođe, treba ostati tek kratko. ¹¹Zvijer koja je bila, ali više nije, osmi je kralj. On je također jedan od sedmorice i ide prema svom uništenju.

¹²Deset rogova koje si vidio jest deset kraljeva koji još nisu počeli vladati. Primit će kraljevsku vlast na jedan sat zajedno sa zvijeri. ¹³Svih deset kraljeva imaju isti cilj. Svoju moć i vlast predat će zvijeri. ¹⁴Oni će se boriti protiv Janjeta, no Janje i njegovi pozvani, odabrani i vjerni sljedbenici porazit će ih. Jer Janje je Gospodar gospodara i Kralj kraljeva.«

¹⁵Onda mi je anđeo rekao: »Vode koje si vidio tamo gdje bludnica sjedi jesu razne rase, mnoštva, narodi i jezici. ¹⁶Deset rogova i zvijer koje si vidio zamržit će bludnicu. Uzet će joj sve što ima i ostaviti je голу. Pojest će njezino tijelo i spaliti je vatrom. ¹⁷Bog im je usadio želju u srce da ostvare njegovu zamisao, da svi budu složni i predaju zvijeri svoju kraljevsku vlast dok se Božje riječi ne ispune. ¹⁸Žena koju si vidio jest taj veliki grad koji vlada nad zemaljskim kraljevima.«

Babilon je uništen

18 ¹Nakon toga, vidio sam nekoga drugog anđela kako silazi s neba. Taj je anđeo imao veliku moć, i njegov je sjaj rasvijetlio zemlju. ²Zavikao je snažnim glasom:

»Pao je! Pao je veliki Babilon!

On je postao boravište demona,
prebivalište svakovrsnih nečistih duhova
i skrovište svakovrsnih nečistih i odvratnih ptica.

³ Svi narodi su pili žestoko vino bijesa i bluda.
Zemaljski su kraljevi s njom griješili bludno,
a trgovci su se obogatili njezinom pretjeranom
raskoši.«

⁴Tada sam čuo neki drugi glas s neba. Rekao je:

»Izadi, moj narode! Ne sudjelujte u njezinu grijehu!
Tako vas neće snaći zlo koja će se njoj dogoditi.

⁵ Jer, njezini grijesi nagomilali su se do neba.

- Bog se sjetio njezinih prekršaja.
- ⁶ Vratite joj prema njezinim djelima!
Uzvatite joj dvostruko za ono što je učinila!
U čašu koju je drugima spremala, ulijte joj
dvostruko jačega vina!
- ⁷ Priuštila si je slavu i raskoš.
Dajte joj isto toliko muka i tuge!
Jer, ona i dalje govori:
'Sjedim na svojem prijestolju kao kraljica.
Nisam udovica i nikada neću biti u tuzi.'
- ⁸ Zato će je u jednom jedinom danu snaći zla
koja su joj namijenjena: smrt, žalost i glad.
Izgorjet će u vatri, jer je jak Gospodin Bog
koji joj je presudio.

⁹Zemaljski kraljevi koji su s njom griješili bludno i raskošno živjeli plakat će i jadikovati nad njom kad vide dim s njezine lomače. ¹⁰Stajat će daleko od nje, bojeći se njezinih muka i govoriti:

'Strašno! Strašno! O, veliki grade!
O, moćni grade Babilone!
U samo jedan sat stigla te kazna!'

¹¹Trgovci će također plakati i tugovati nad njom jer nitko više neće kupovati njihovu robu. ¹²A njihova je roba zlato, srebro, drago kamenje i biseri, fini lan, purpurne tkanine, svila i grimizne tkanine; sve vrste mirisna drva i predmeti od bjelokosti. Predmeti od skupocjena drveta, bronce, željeza i mramora; ¹³cimet, pomasti, tamjan, mirisne i aromatične smole; vino i maslinovo ulje, najbolje brašno i pšenica, goveda i ovce, konji, kola i ljudska tijela i duše!

¹⁴'O, Babilone! Sve voće za kojim si žudjela nestalo je.
Sva tvoja raskoš i sjaj izgubili su se.
Nikada se više neće vratiti.'

¹⁵Trgovci koji su trgovali svim tim i koji su se zbog nje obogatili stajat će na velikoj udaljenosti jer će se bojati njezinih muka. Plakat će i tugovati ¹⁶i govorit će:

'Strašno! Jao velikom gradu!
Bila je obučena u fini lan, purpurnu i grimiznu
tkaninu.

Bila je ukrašena zlatom, dragim kamenjem i biserima!

¹⁷ A sve to bogatstvo uništeno je za jedan sat!

Tada su svaki kormilar, svi koji plove brodovima, mornari i svi oni koji žive od mora stali daleko od grada. ¹⁸A kad su vidjeli dim od vatre u kojoj je gorjela, povikali su: 'Koji je grad bio ovako velik?' ¹⁹Onda su se posuli pepelom po glavi i počeli plakati i tugovati. Vikali su:

'Jao! Jao ovom velikom gradu!

Svi koji imaju brodove na moru

obogatili su se zahvaljujući njezinom bogatstvu!

A ona je uništena za samo jedan sat!

²⁰ Veseli se nad njim, nebo!

Veselite se, Božji ljudi, apostoli i proroci!

Jer, Bog mu je presudio onako kako je on sudio vama.'«

²¹Tada je neki silni anđeo uzeo kamen, velik kao mlinski, bacio ga je u more i rekao:

»Ovom će silinom veliki grad Babilon biti zbačen i zauvijek će nestati.

²² Nikad više u tebi neće biti glazbenika, neće se čuti zvuci harfe, frule ni trube.

Nikad više u tebi neće biti obrtnika.

Nikad se više u tebi neće čuti zvuk mlina.

²³ Nikad više u tebi neće zasjati svjetiljka.

Nikad se više u tebi neće čuti glas mladoženje i mlade.

Tvoji su trgovci gospodarili zemljom.

Sve narode zavele su tvoje čarolije.

²⁴ Ovaj je grad kriv za prolivenu krv proroka,

Božjih ljudi i svih onih koji su ubijeni na zemlji.«

Nebesko mnoštvo slavi Boga

19 ¹Nakon toga, čuo sam nešto poput buke velikoga mnoštva na nebu kako viče:

»Aleluja! Spasenje, slava i moć pripadaju našem Bogu.

² Njegove su presude ispravne i pravedne.

On je presudio velikoj bludnici koja je

iskvarila zemlju svojim bludničenjem.

On je osvetio smrt svojih slugu koje je ubila.«

³I još su govorili:

»Aleluja! Dim će se dizati s nje zauvijek.«

⁴Tada su dvadeset i četiri starješine i četiri bića pali ničice i poklonili se Bogu koji sjedi na prijestolju i rekli:

»Amen! Aleluja!«

⁵A s prijestolja se začuo glas:

»Hvalite našega Boga svi koji mu služite
i svi vi — mali i veliki — koji ga se bojite!«

⁶Onda sam začuo nešto poput velikoga mnoštva ljudi. Zvučalo je kao šum silnog slapa, kao zvuk jakih gromova. Govorili su:

»Aleluja! Gospodin, naš svemoćni Bog, kraljuje.

⁷ Radujmo se i budimo sretni!

Dajmo Bogu slavu jer je došlo vrijeme Janjetove svadbe!

Njegova je zaručnica spremna.

⁸ Dobila je čistu, sjajnu lanenu odjeću da se u nju obuče.«

Lanena tkanina predstavlja pravedna djela Božjih svetih ljudi.

⁹Tada mi je anđeo rekao: »Zapiši ovo: blago onima koji su pozvani na Janjetovu svadbenu gozbu!« Te je dodao: »Ove su Božje riječi istina.«

¹⁰A ja sam mu pao pred noge da mu se poklonim, ali on mi je rekao: »Ne čini to! Ja sam sluga kao i ti i kao tvoja braća koji čuvaju istinu o Isusu. Bogu se pokloni! Jer, svjedočanstvo o Isusu proročki je duh.«

Jahač na bijelom konju

¹¹Tada sam vidio kako se nebo otvorilo. Ispred mene stajao je bijeli konj. Njegova jahača zvali su Vjerni i Istiniti, jer on pravedno sudi i ratuje. ¹²Oči su mu bile plamen ognjeni, a na glavi je imao mnogo kruna. Na njima je pisalo ime koje je znao samo on i nitko drugi. ¹³Na sebi je imao ogrtač natopljen krvlju. Njegovo je ime Riječ Božja. ¹⁴Nebeske vojske slijedile su ga na bijelim konjima, odjevene u najbolji lan, čist i bijel. ¹⁵Iz njegovih

usta izlazi oštar mač kojim će poraziti narode. Vladat će njima željeznom palicom. On će gnječiti grožđe u tijesku žestokog vina Svemoćnoga Boga. ¹⁶Na njegovom ogrtaču, na boku, pisalo je ime: »Kralj kraljeva i gospodar gospodara.«

¹⁷Tada sam spazio nekog anđela kako stoji na suncu. Jakim glasom povikao je pticama koje lete visoko na nebu: »Dodite sve na veliku Božju gozbu! ¹⁸Dodite jesti meso kraljeva, generala i moćnika: meso konja, njihovih jahača i meso svih ljudi — slobodnih i robova, malih i velikih!«

¹⁹Tada sam vidio zvijer i zemaljske kraljeve zajedno s njihovim vojskama. Skupili su se svi zajedno da ratuju protiv jahača na konju i njegove vojske. ²⁰No, zvijer je zarobljena zajedno s lažnim prorokom koji je u njezino ime činio čuda. Njima je zavodio one koji su primili oznaku zvijeri i klanjali se njezinu kipu. Oboje su živi bačeni u vatreno jezero gorućega sumpora. ²¹Ostatak njihove vojske ubijen je mačem koji je izašao iz jahačevih usta. I sve su se ptice nasitile njihovim tijelima.

Tisuću godina

20 ¹Tada sam vidio anđela kako silazi s neba. U ruci je imao ključ bezdana i veliki lanac. ²Uhvatio je zmaja, tu staru zmiju zvanu đavao ili sotona, i svezao ga lancem na tisuću godina. ³Anđeo ga je bacio u bezdan te zaključao i zapečatio vrata kako zmaj ne bi mogao zavoditi narode dok ne prođe tisuću godina. Nakon toga zmaj treba biti nakratko pušten.

⁴Onda sam spazio prijestolja. Na njima su sjedili oni kojima je dana vlast da sude. Spazio sam i duše onih kojima je odrubljena glava zbog svjedočenja za Isusa i Božju poruku. Oni se nisu pokorili zvijeri ni njezinom kipu i nisu primili njezin žig na svoja čela ili ruke. Oni su se vratili u život i kraljevali s Kristom tisuću godina. ⁵Ostali mrtvi nisu se vratili u život dok nije prošlo tisuću godina. To je prvo uskrsnuće. ⁶Blagoslovljeni su i sveti oni koji sudjeluju u prvom uskrsnuću. Druga smrt nema nikakvu moć nad njima. Umjesto toga, oni će biti Božji i Kristovi svećenici. Oni će vladati s njim tisuću godina.

Sotonin poraz

⁷A kad prođe tisuću godina, sotona će biti oslobođen iz svoje tamnice. ⁸Izaći će da zavodi narode širom zemlje — Goga i Magoga. Skupit će ih sve zajedno za rat. Bit će

ih bezbroj — poput pijeska na morskoj obali. ⁹Sotonina vojska prošla je po svojoj zemlji. Opkolila je tabor Božjih ljudi i voljeni grad. No, vatra je sišla s neba i uništila sotoninu vojsku. ¹⁰Tada je davao, koji ih je zaveo, bačen u jezero gorućega sumpora. Tu su se već nalazili zvijer i lažni prorok. Oni će biti mučeni zauvijek — danju i noću.

Sud nad ljudima

¹¹Tada sam spazio veliko bijelo prijestolje i onoga što sjedi na njemu. Zemlja i nebo nestali su pred njim bez traga. ¹²Onda sam vidio mrtve, male i velike, kako stoje pred prijestoljem. Otvorile su se neke knjige. A otvorila se i Knjiga života. Mrtvima je suđeno prema njihovim djelima zapisanim u knjigama. ¹³More je predalo mrtve koji su bili u njemu. Smrt i kraljevstvo mrtvih predali su mrtve koji su bili u njima. Svakoj je osobi suđeno prema njezinim djelima. ¹⁴Tada su smrt i kraljevstvo mrtvih bačeni u goruće jezero. To je goruće jezero druga smrt. ¹⁵A tko god se nije našao upisan u Knjigu života, bačen je u goruće jezero.

Novi Jeruzalem

21 ¹Tada sam spazio novo nebo i novu zemlju¹ jer su prvo nebo i prva zemlja nestali. Ni mora više nije bilo. ²Vidio sam i sveti grad, novi Jeruzalem,² kako silazi s neba od Boga. Bio je ukrašen kao zaručnica koja se uredila za svoga muža. ³Čuo sam jak glas s prijestolja kako govori: »Sad Bog prebiva s ljudima. On će živjeti s njima i oni će biti njegov narod. Sâm Bog bit će s njima. ⁴On će obrisati svaku suzu s njihovih očiju i neće više biti smrti. Više neće biti ni tugovanja, ni plakanja, ni boli, jer je sve staro nestalo.«

⁵Tada je onaj što sjedi na prijestolju rekao: »Gledaj! Sve činim novo!« I rekao je: »Zapiši to, jer ove su riječi istinite i može im se vjerovati!«

⁶Onda mi je rekao: »Gotovo je! Ja sam Alfa i Omega,³ Početak i Svršetak. Tko god je žedan, ja ću mu dati da besplatno pije iz izvora vode koja daje život. ⁷Pobjednik će baštiniti sve to, a ja ću biti njegov Bog, a on će

¹21,1 »novo nebo i novu zemlju« Vidi Iz 65,17; 66,22; 2 Pt 3,13.

²21,2 novi Jeruzalem Duhovni grad gdje Božji narod živi s Bogom.

³21,6 Alfa, Omega Prvo i zadnje slovo grčkoga alfabeta. Ovdje znače da je Bog početak i kraj svega.

biti moj sin. ⁸Ali kukavice, nevjernici, mrzitelji, ubojice, bludnici, vračari, idolopoklonici i svi lažljivci dobit će svoj dio u vatrenom jezeru gorućega sumpora. To je druga smrt.«

⁹Tada je došao jedan od sedmorice anđela koji su imali sedam posuda napunjenih sa sedam posljednjih pošasti. Rekao mi je: »Dođi! Pokazat ću ti zaručnicu, Janjetovu ženu.« ¹⁰I anđeo me — u Duhu — poveo na veliku i visoku planinu. Pokazao mi je sveti grad Jeruzalem kako silazi s neba od Boga. ¹¹Grad je sjao Božjom slavom. Njegov sjaj bio je poput velika skupocjenoga kamena, kao kristalno čist jaspis. ¹²Imao je širok i visok zid s dvanaest vrata. Na vratima je bilo dvanaest anđela i imena dvanaest izraelskih plemena. ¹³Troja vrata nalazila su se na istoku, troja na sjeveru, troja na jugu, a troja na zapadu. ¹⁴Gradske zidine bile su sagrađene na dvanaest kamena temeljaca. Na njima je pisalo dvanaest imena Janjetovih dvanest apostola.

¹⁵Anđeo koji mi je govorio imao je zlatni štap za mjerenje da može izmjeriti grad, njegova vrata i njegove zidine. ¹⁶Grad je bio sagrađen u obliku četverokuta. Dužina mu je bila jednaka širini. Anđeo je izmjerio grad štapom. Bio je dugačak dvanaest tisuća stadija,¹ širok dvanaest tisuća stadija i visok dvanaest tisuća stadija. ¹⁷Zatim je anđeo izmjerio njegove zidine. Bile su dugačke sto četrdeset i četiri lakta,² mjereno čovječjom podlakticom pomoću koje je mjerio anđeo. ¹⁸Zidine su bile od jaspisa. Grad je bio od čista zlata, kao čisto staklo. ¹⁹Temelji gradskih zidina bili su ukrašeni svakovrsnim dragim kamenjem. Prvi temelj bio je od jaspisa, drugi od safira, treći od kalcedona, četvrti od smaragda. ²⁰Peti je temelj bio od oniksa, šesti od sarda, sedmi od krizolita, osmi od berila, deveti od topaza, deseti od hri-zopraza, jedanaesti od hijacinta, a dvanaesti od ametista. ²¹Dvanaest je vrata bilo dvanaest bisera; svaka vrata od jednoga bisera. Gradske su ulice bile od čista zlata, jasne kao staklo.

²²U gradu nisam vidio nikakav hram. Gospodin Bog, Svemogući, i Janje bili su njegov hram. ²³Gradu nije potrebno ni sunce, ni mjesec da mu daju svjetlo. Božji ga sjaj rasvjetljuje, a Janje mu je svjetiljka. ²⁴Narodi će hodati po njegovu svjetlu, a zemaljski kraljevi donijet će

¹**21,16 dvanaest tisuća stadija** Oko dvije tisuće i dvjesto kilometara.

²**21,17 sto četrdeset i četiri lakta** Oko sedamdeset i dva metra.

svuju slavu u grad. ²⁵Njegova vrata neće se nikada danju zatvarati, a noći neće biti. ²⁶U grad će biti doneseno sve blago i slava i čast svih naroda. ²⁷U njega neće ući ništa nečisto niti itko tko čini nešto sramotno ili laže. Ući će samo oni čija su imena zapisana u Janjetovoj Knjizi života.

22 ¹Tada mi je anđeo pokazao rijeku vode koja daje život. Rijeka je bila kristalno čista i tekla od Božjega i Janjetova prijestolja ²posred gradskih ulica. Na svakoj strani rijeke nalazilo se stablo života koje je rađalo dvanaest puta na godinu. Svakoga mjeseca donosilo je plod, a listovi stabla služili su za liječenje naroda. ³Više neće biti nikakva prokletstva. Božje i Janjetovo prijestolje bit će u gradu i Boga će štovati njegove slugе. ⁴Oni će vidjeti njegovo lice, a njegovo će ime biti na njihovim čelima. ⁵Više neće biti noći niti će biti potrebna svjetlost svjetiljke ili sunca. Gospodin Bog će ih obasjavati svjetlošću i oni će kraljevati uvijek i u sva vremena.

⁶Tada mi je anđeo rekao: »Ove su riječi istinite i može im se vjerovati. Gospodin, Bog proročkih duhova, poslao je svog anđela da pokaže svojim slugama ono što se uskoro mora dogoditi.

⁷Pazite! Ja dolazim uskoro! Blago onomu tko se pridržava proročanskih riječi ove knjige.«

⁸Ja, Ivan, sve sam ovo čuo i vidio. Kad sam to čuo i vidio, pao sam ničice pred noge anđela koji mi je sve to pokazivao. Htio sam mu se pokloniti. ⁹Ali anđeo mi je rekao: »Nemoj! Ja sam sluga kao i ti i tvoja braća proroci. To su oni koji se pridržavaju riječi ove knjige. Bogu se pokloni!«

¹⁰Onda je rekao: »Ne taji proročanske riječi ove knjige, jer vrijeme se bliži! ¹¹Neka onaj tko čini zlo i dalje čini zlo! Neka se onaj tko je nečist i dalje onečišćuje! Neka onaj tko je pravedan i dalje bude pravedan! Neka onaj tko je svet i dalje bude svet!

¹²Pazite! Ja dolazim uskoro i donosim sa sobom nagradu. Svakomu ću uzvratiti za djela koja je činio. ¹³Ja sam Alfa i Omega,¹ Prvi i Posljednji, Početak i Svršetak.

¹⁴Blago onima koji peru svoje haljine! Oni će imati pravo jesti sa stabla života i proći kroz vrata u grad. ¹⁵Ali psi i vračari, razvratnici, ubojice, idolopoklonici² i svi

¹22,13 *Alfa, Omega* Prvo i zadnje slovo grčkoga alfabeta. Ovdje znače da je Bog početak i kraj svega.

²22,15 *idolopoklonstvo* Klanjanje kipovima i iskazivanje štovanja stvarima kao bogovima.

koji vole i govore laž — ostat će vani.

¹⁶Ja, Isus, poslao sam svog anđela da vam kaže ovo o crkvama. Ja sam potomak Davidova roda, sjajna zvijezda Danica.«

¹⁷Duh i zaručnica kažu: »Dođi! Neka onaj tko ovo čuje kaže: 'Dođi!' I neka dođe onaj tko je žedan! Tko god želi, može besplatno dobiti vode koja daje život.«

¹⁸Ja upozoravam svakoga tko sluša proročanske riječi ove knjige: Ako tko ovomu što nadoda, Bog će mu dodati zla o kojima piše u ovoj knjizi. ¹⁹A ako tko riječima ove proročke knjige što oduzme, Bog će mu oduzeti njegov dio sa stabla života i Svetoga grada, opisanih u ovoj knjizi.

²⁰Isus svjedoči da je ovo istina i kaže: »Da, ja dolazim uskoro.«

Amen. Dođi, Gospodine Isuse!

²¹Neka milost Gospodina Isusa bude sa svima!
Amen.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>